

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 08822

EYN TOG IN LEBN FUN YVAN DENISOVITSH

Aleksandr Isaevich Solzhenitsyn

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אלעקסאנדער סאלזשעניצין

איין טאג איין לעבן פון
איוֹאָן דעַנִּיסָּאוּוִיטֵשׁ

אלעקסאנדער סאלזשעניצין

אין טאג אין לubar
פון
איוואן דענישאואויטש

תשל"א — 1970

ALEXANDER SOLZSCHENITZIN

AYN TOG IN LEBN FUN IVAN DENISOVITSCH

I. L. PERETZ PUBLISHING HOUSE,

31, Allenby St. Tel-Aviv

אלעקסאנדע רטאלזשעניצין

און טאג און לעבן פון איוואן דענישאוויטש

ווײַדְישׁ : זָלְמָן גַּאסְטִינְסְּקִי

©

נדפס בישראל תשל"א

Printed in Israel 1970

דפוס "אור" בע"מ, תל-אביב

אלעיקנסנדער סולווענץין איז געבוירן געווארן דעם 1110 בעטמאכבר 1918
 אין דאסטאָוו אויפֿן דאָן. ער האָט שטודעריט מאטעמאָטיך און פֿוּיך אויפֿן
 מאַסְקּוּוּר אוֹנוֹיְוּרְסִיטֶעַס אָון האָט אוּיך געלערנטס פֿילְאָזְפֿיעַ, לִיטְעָרָאָטוּר
 אָון פֿילְאָגְנִיעַ. בעט דער צוֹוִיטֶעַר וועלט-מְלָחֵםַה האָט ער זיך פֿיְווּוּלִיק
 מאַבְּיִילְיוּרִיסְט אָון דער אָרְמִי אָון באָקְומָעַן צוֹוִי מָאֵל אָוּטְצִ'יכְבּוּנוּגָעַן. בִּים סָוִה
 פּוֹן דער מלָחֵםַה ווערט ער אָדָעָטְרִיסְט פֿאָר „אנטְסָאוּוּיְתִישְׁוּר פֿראָפְּאָגְנְדוּ
 צוֹוּשָׁן באָקְטָעַן“. די צענֹור האָט אַיבְּרָעָגְעָכָטַס אָ בְּרוּיָה, וְאָס ער האָט
 עַשְׂרְבָּן נוּ וְיִיעָם אָ דִידְד אָן וְולִיכְן ער האָט גַּהֲאָט די העוה צוּ
 צוּוּיְלְפֿלְעַן אָן „די טְרָאָטְעָגִישׁ קְוֹאָלִיפֿיקְאַצְ'עַס פּוֹן סְטָאַלְיְעַן“. פֿאָר דעם
 חַטָּאָה האָט ער אַפְּגַעַשְׁמָכָט אָכָט יָאָר אָין די לאָגְעָרָן אָין וְוַיְיָטָן צְפָן. שְׁפַעְטָר
 אָין ער פֿאָרְשִׁיקְט גַּעוֹאוֹרְן קִין קְזָאָסְטָאן, וְוּ ער פֿאָרְבְּלִיבְּט דְּרִיְיָ אָיר.
 גְּרוּאָך וְוערט ער קְרָאָנָק אָוִיך אָ נְאָק, ער ווערט גְּבָרְכָּט אָין אָ גּוֹסְדִּיקְן
 גְּרוּאָנְד אָין שְׁפִּיטְאָל אָין טְאַשְׁקָעָנָט אָון דָּאָרט וְוערט ער אַפְּעָרִירְט.

אנז אַיאָר 1956 ווערט ער רעהאַבליטיט. דאס איז געהוּן באַלד נאָכָן
קאנְגֶּרֶעֶס. ער בעזעט זיך אַין רִיאָזָן, ווערט זאָרט לעערער פֿון פֿיעַיק.
פֿאָר זיין רעהאַבליטאטצעַיַּע האָט ער אַנגֶעַשְׁרִיבָן זיין "איַין טָאג אַינְעַם
לעֲבָן פֿון אַיאָזָן דָּעַנְסְּאַוְוִישַׁתְּשָׁ". די דָּאַיקְעַ שָׁפְּרוֹגָן אַיאָן אַכְּבָּר עַרְשָׁת דָּעַרְשִׁינְעָן
אנז אַיאָר 1962 אַין דער צִיטְשִׁרְפַּט "געַזְוֵי מִירָ" אַ דָּאנְק דער אַינְטְּרַעְוּנְצָן
פֿון כְּרוֹשְׁטַחוֹן. שְׁפַּטְעָר אַיז זִי אַרְוִים אַין אָ בָּזְוַנְדָּעָר בּוֹךְ-פָּאָרָם אַין
עַקְוּמְפְּלָאָן. 100,000

סאלושניין פארעונטעלעכט דאן טעלעכע קלענערא דערציאליונגון (דאס
הווין פון מאטריאן), "דאם אי געשען אויפן ווּאַקְוָאַל פון קְרָעַטְשׁוּוֹאַטְקָאַן"
פֿאַרְן ווּוִילְ פֿוּן דָּעֵר זָאַךְ".

אֶבְעָד שְׂוִין אֵין 1964, נַאֲך אַרְנוֹתָר כּוֹרְשָׁתָשָׁוֹס הַעֲרָשָׁפָט, הַוִּיבָּט
בְּאַתְּרָאָכְטָן צָו וּוּרְן פָּאָר גַּעֲפָרְלָעָר. דִּי מַאֲכָתָה אַבָּעָר זַעַן וּוַיּוֹת אָוִיס אֵין,
צָעִן וִיזְן שְׁרִיבָן הַאֲטָן צְופִי אַוְיְגָפָרְזָעָר דִּי גַּעֲמִיטָר. «פְּרָאוֹדָא» אֵין
אַיְיֻוּסְטִיאָךְ גְּרִיפִּין אִים אֵן, זַיְינָן בִּיכְעָר וּוּרְן צְרוּקִיכְעָזָרְגָּן פָּוּן אַמְּגָנָג.

סאלושעניצין הערט אבער נישט אירוויך צו שרייבן, זינגע שפונגגען: "די-אקט-אטטילוונג'" און "עדער ערשטער קרייז" מוזן שוין דערזען די ליכטיקע שיין זורך דעם איזוי גערופענעם "(סָמַמְאַזְדָּת)" ("אלְיִזְרָאֵלְבָּעָבָּעָה"), גדרוקט איזוי אַשרְבָּמָּאַשְׁין אָזֶן פָּאַרְשְׁפְּרִיט גַּעֲהִים. אַין אוֹיסְלָאנְדָּן דַּרְשִׁינְגָּן זַי אָזֶן עַדְרְלָוִיבָּעָנִיש פָּנוּעָם מַחְבָּבָה.

דער סָאַוּוּטִישֶׁעֶר שְׂרֵיַּבְּעַר-פֿאָרָאַיִן גְּרִיפֶׁט שָׁאָרֶךְ אָז סָאַלְוָשְׁעַנְצִינְעַן.
דערויף קומט אַין מאַי 1967 אֲשֶׁר פֿעַר בְּרוּיו פֿון סָאַלְוָשְׁעַנְצִינְעַן צָום פֿערטן
קָאנְגָּרָעָס פֿון די סָאַוּוּטִישֶׁעֶר שְׂרֵיַּבְּעַר, אַין וּלְכָן עַר פֿאָרָאַרְטִילְט זַיְעַר
שְׁטוּלָנוּג אַון טְרַעַט שָׁאָרֶךְ אַרְוִיס קָעָן דָּעַר צָעָנוֹרָה. אַין חָודֵש סֻעְפְּטָעָמְבָּעָר
דָּעַם זַעֲלָבָן יָאָר פֿאָרָלְאָגָּנָט סָאַלְוָשְׁעַנְצִינְעַן אַוִּיכָּר אַזְּצָוָג פֿון דָּעַר פֿאָרָוּאַלְטָוָג
פְּנוּגָעָם שְׂרֵיַּבְּעַר-פֿאָרָאַיִן מִזְאָל אִים זַעֲלָוִיבָּן אַרְוִיסְגָּבָּן זַיְיָן בּוּךְ "די רָאָקְ"
אַפְּטִילְוָנְגָה. עַר וּזְאָרְפָּט דָּעַרְבָּי מִיטְ גְּדוּסָמָט זַיְיָנָעָ קָאָלְעָגָעָס אַין פְּנוּט
זַיְיָנָעָ באַשְׁוּלְדִּיקְגָּנְגָעָן קָעָן זַיְיָרְ צָעָנוֹרְסִיטָּעָם. אַבָּעָר דָּעַר בְּפָשָׁלָסְ פְּנוּגָעָם
סָאַוּוּטִישֶׁעֶר שְׂרֵיַּבְּעַר-פֿאָרָאַיִן אַיְיָ גְּעוּעָן אֲ פֿון פֿאָרָוִיס באַשְׁטִימְטָעָר —
סָאַלְוָשְׁעַנְצִינְעַן בִּיכְעָר טָאָרָן מַעְרָ נִישָׁת דָּעָרְשִׁינְגָּעָן.

צָום סָוֶּף וּוּרְטָסְ סָאַלְוָשְׁעַנְצִינְעַן אוַיסְגָּעָשְׁלָאָסְן פְּנוּגָעָם שְׂרֵיַּבְּעַר-פֿאָרָאַיִן.

עַר וּוּרְטָסְ אַזְּוִי אַרְוָם דָּעַרְפְּרִיטָט צָו אֲמַכְּבָּן פֿון מַאְטָעָרְיעָלָר נָוִיט.

סָאיַן אִים פֿאָרָוּעָרְט צָו אַרְבָּעָטָן וְיַי אֲ פֿרָאָפְּסָאָר פֿון פִּינְיָק אַוִּין
מַאְטָעָמְצָטִיךְ, עַר קָעָן אַפְּלָוָוָאָקְ קִיְיָן חִיְוָה נִשְׁתָּפְּרָאָדְיָעָן, שָׁוִין אַפְּגָעָרְעָדָט
דָּעַרְפָּוָן וּוָסְ פֿון לִיטְעָרְאָטָרְ קָעָן עַר אַוְדָאִי נִשְׁתָּפְּ לְעָבָן, — וּוְיִיל זַיְיָנָעָ
שָׁאָפְּוָנוּגָעָן זַיְיָנָעָן שְׁרוּגָעָן פֿאָרָוּעָרְט אַין אַטְּנָפְּרָאָבָּאָן. זַיְיָנָעָ פֿרְוִי הָאָטָט מַעַן
אוּיר אַפְּגָעָזָאָטָן פֿון אַיְיָ אַרְבָּעָט אַיְיָ אֲ בְּעַמִּישָׁן אִינְסְטִיטְוּט.

איַיְיָנָעָ גְּלִיק פֿאָרָן שְׂרֵיַּבְּעַר, וּוָסְ עַר פֿאָרָמְאָגָט עַטְּלָעָכָע בֵּין גָּאָר אִיבְּעָר
גַּעֲגַעֲבָנָעָ פְּרִיאַנְד וּוָסְ זַאְרָגָן פֿאָר זַיְיָנָעָ מַאְטָעָרְיעָלָר זַיְיָנָעָ נִשְׁתָּפְּ

קִיְיָנָמָר זַיְיָנָמָר זַיְיָנָמָר זַיְיָנָמָר זַיְיָנָמָר.

די שְׁוּוּדִישָׁע אַקָּאָדָמִיעָ הָאָטָט אַלְעָקְסָאָנְדָעָר סָאַלְוָשְׁעַנְצִינְעַן צָוְגָעְטִילְט די
נַּאֲבָלְ-פְּרָעָמִיעָ פֿאָרָן יָאָר 1970.

דאס קלאפּן פון האמער אינעם רעלס נעבן שטאַבּ-בָּאָראָך האט זוי
שטענדיק אַנגָעָזָאנְט די שעה פון אויפֶשְׁטִין — פֿינְפּ אַזְיִיגָּעָר פָּאָראָטָגָן.
דעָר אַיבָּעָדָעָרְיסָעָנְעָר קְלָאָגָן אַיז קוּם דָוְרְכָּגָעָדְרוֹנוֹגָעָן דָוְרָךְ די, אוּף צִוְּיָה
פֿינְגָּעָר דִּיק אַנגָּעָפְּרוּרָעָנָע, שְׂוִיבָּן אָוּן גְּלִיךְ פָּאָרְפָּאָלָן גַּעֲוָאָרָן — דָעַם
אוּפְּזָעָר אַיז גַּעַוּעַן קָאָלָט אָוּן עָר האט זִיךְ גַּעַפְּוִילָט לְעַגְּגָעָר קְלִינְגָּעָן.
ס'אַיז צָוְרִיךְ שְׂטִיל גַּעַוְאָרָן. פֿונְקָט וּי אַין מִיטָּן נָאָכָט, וּוּעַן שַׂוְכָּאָיו
אַיז אַיְפָּגָעָשְׁתָּאָגָעָן צָו דָעַר פָּאָרָאָשָׁע, אַיז אַין דָרְיסְּטָן וּוּיְטָר גַּעַוְעָן
שְׂטָאָקְּפִּינְגְּצָעָר. גַּעַלְעָר שֵׁיְן פּוּן דָרְרִי לְאַמְּטָעָרָנָעָס — צְוּוִי פּוּן דָעַר זָאָנָעָ
אוּן אַיְנָעָ פּוּן לְאַגְּעָרָ-אַיְנָעָרָן — האט זִיךְ פָּאָרָהָאָלָטָן אוּףְּ דִי שְׂוִיבָּן.
עָס אַיז נִישְׁתְּ גַּעַוְעָן צָו זָעַן אָז סִזְאָל וּוּעָר עַפְּנָעָן די בָּאָרָאָקָן אוּן
מְהָאָט נִישְׁתְּ גַּעַהָעָרָט אָז די דְּנִיעְוָאָלָגָן זָאָלָן נִעְמָעָן אוּףְּ דָרְעָנְגָּעָר דָאָס
פָּאָרָאָשָׁעָ-פָּעָסָל אָוּן עָס אַרוּסְּטָרָאָגָן.

שַׂוְכָּאָו אַיז נָאָך קִינְמָאָל נִישְׁתְּ פָּאָרָשְׁלָאָפָּן די שעה פּוּן אוּפֶשְׁטִין,
שְׁטָעָנְדִּיךְ גַּעַרְיכְּתָעָט זִיךְ לְוִיט אִיר אָוּן דָעְרִיבָּר בֵּין אַרוּסְּגִּיּוֹן אוּףְּ
אַרְבָּעָט גַּעַהָאָט זַיְנָעָ אַיְגָעָנָע, פְּרִיוֹאָטָע, צְוּוִי שָׁעָה צִיְּמָה. וּוּעָר עָס קָאָז
דָאָס לְאַגְּעָרָ-לְעָבָן וּוּיְסָט וּזָאָס צָו טָאָן מִיט אַזְעָלְכָּעָ צְוּוִי שעָה: מִקְאָן
פּוּן אַ שְׂטִיקָל אָלָטָן אָוּנְטָעְרִישָׁלָאָק אַוְיְפָּנִיָּעָן פָּאָר אִימִּיצָּן אַן אַיבָּעָדָזָו
אוּףְּ הַעֲטָשָׁקָעָס; אָוּנְטָעְרִתָּאָגָן צָוּם גַּעַלְגָּעָר דָעַם בְּרִיגְגָּאָדָיר אַ פָּאָר
טְרוּקָעָנָע וּוּאלְקָעָס — עָר זָאָל נִישְׁתְּ מְזָוֵּן דְּרִיפְּעָן אַ בָּאָרוּעָסָעָר אָוּן
זָוָּן צְוּוִישָׁן אַנְגָּעוֹאָרְפָּעָנָעָם הוַיְפָּן: מִקְאָן גִּיְּזָן אַ גָּאָגָּה, בָּאָדִינָעָן, צְרוּרִיםָעָן,
אוּועָק אַין סְטָאָלָאָזָע אַרְאָפְּנָעָמָעָן די שְׁסִילָעָן פּוּן די טִישָׁן אָוּן אוּוּעָקָ
טָרָאָגָן צָוּם וּוּאָשָׁן: מִקְאָן דָעְרִיבִּי אַ מָאָל כָּאָפָּן אַ בִּיסְּטָן. אוּףְּ דָעַם זָעָבָעָן
אַכְּבָּעָר דָאַ בָּעָלְגִּים אַיבָּעָגָנוֹג, אָוּן ס'אַיז זִיךְ שְׂוּעָר דָעְרָשְׁלָאָגָן דָעָצָזָן,
וּוּעָר זָאָגָט נָאָך אַיז אוּפָּן דָנָאַ פּוּן שִׁיטָּל אַיז עַפְּעָס גַּעַלְבִּיבָּן. וּיְ הַאָלָט

מען זיך אין און מען לעקט דאס נישט אויס? שווכאו האט אבער גיט געדענקט די ווערטער פון זיין ערשותן בריגאדייר קוזעמען — און אלטן לאגערד-וואלף. אין דריין און פערציקסטן, ווען סיינען אונגעקומען פראנטיאויקעס, איז ער שיין געווען מיט א טטאוש פון 12 יאר.

— בי אונדז, חברה — האט ער געזאגט אין פעלך נעבן פיעער — איז דאס געועץ די טיגע. דאס הייסט נישט איז מען קאן דא נישט לעבן. אין לאגער קומט אום הויפטזעכלעך דער וואס לעקט די שיסל, וואס ווארט אויף הילפ מצד דער סאנטשאפט, אדערא אויף רחמנון.

שווכאו איז היינט צום ערשותן מלא נישט אויפגעשטאנען צו דער צייט. נאך אין אונונט איז ער געווען נישט מיט אלעט: געפליט א קעלט, א ברעכון אין די ביינער; פאר א גאנצער נאכט נישט באויזון אונווארעםען זיך. ווי אין א חלום האט ער זיך געוען א קראנקן. עט האט זיך אים זיינער נישט געוואלט סייאל אונקומווען דער פרימארגן.

דער פרימארגן איז אבער ווי שטענדיק יא געקומען. אדרבא, ווארטע זיך און, ווען די פאנצער זענען אויסגעעהאפטן מיט פראסת און צוישן די ווענט און דעם באראק-באלקן הענגט ווי שפינזועבס א וויס, דין, שניד-וואולקנדל.

שווכאו איז נישט אויפגעשטאנען. געלביבן אויפן געלגעער, דעם קאָפּ אײַנְגָּעָהִלְט אֵין באַשְׁלִיךְ, אַנְגָּעָצְיוֹן אויף זיך די קָאַלְדְּרָע, בִּידְעַט פִּיס באַהֲלָטָן אֵין אַיְן אַרְבֵּל פָּוּן דער פּוֹפִּיקָע. ער האט גָּרְנִישֶׁט גַּעֲזָעַן, אַבָּעַר גַּעַהְעַרְתּ אֵין פָּאַרְשָׁטָאנָען וּוְאָס עַס טוֹט זיך אֵין באַרְאָק, אֵין בְּרִיְּגָן-זְוִינְקָל. מִיט שְׂוּעָרָע טְרִיטָהָבָן די דְּנוּיְוָאַלְנָע גַּעַטְרָאָגָן אַיְבָּרָעַן קָאַרְיָידָאָר אַיְינָע פָּוּן די אַלְכְּטָעַמְעַדְקָע פָּאַרְאַשָּׁעָס — דאס אַיְזָה... גְּרִינְגָּע אַרְבָּעַט פָּאָר אַיְנוֹאַלְיָדָה, נָאָר באַוְויָז אַ קוֹנְץ אֵין פָּאָרְגִּיס נִישְׁטוֹ אֵין דער 75-טער האט מען אַ וּאָרָף גַּעַטָּאָן אוּפְּן דִּיל די גַּעַבְּרָאַכְּטָע פָּוּן טְרוֹקָעָנָע וּוְאַלְיָקָעַס. דְּאַסְׂעַלְבָּע אֵין אַונְדוּעָר בְּרִיגָּאָדָע (אַיְיך אַונְדוּעָר הָאַט חַיָּנָט די רַי אַוְיכָה טְרוֹקָעָנָע). דער בְּרִיגָּאָדָר אֵין וְיַיְן גַּעַהְילְט טְעוֹן זיך שְׂוּיְיָגְנְדִּיק אֵין, בְּלוֹזָע עַט סְקִרְיָפָעָן זְיִינְרָע נָאָרָעָס. דער גַּעַהְילְט וּוּט באַלְד אַוּעָק אֵין כְּלֻבָּאַרְעָזָק, דער בְּרִיגָּאָדָר — אֵין שְׂטָאָבָּי באַרְאָק אַרְיָין, אֵין פָּפָּטָש! אַמְתָּה, דאס מְאַל נִישְׁט דִּירָעָק אֵין פָּעָפָעָטָשָׁע.

איין טאג אין לעבן פון איוואן דענישטאווייטש

שוכאנו דערמאגט זיך אוֹ היינט וווערט דעכידית דער גורל פון זיער 4010 טער: מיזיל זיי אוּווקגעמען פון וואָרשותאָרנְדֶּבֶי אוֹן אַרְיבָּרְפָּעָלָן אַין „סַאֲצְבִּיטְגָּרְאָדָּק“. דאָרט אוֹן דערוויל נאָקעט פעלד, שנײַיזָאוֹאלָן. צוּרְשָׁת גְּרָאָבָן סְלָוְפָּעַס צָוָּפָּאָרְצְוִימָוָגָן, אַגְּנִיצְיָן שְׂטָעְכְּלִידָּאָטָן, כַּדִּי אלְיָהָן נִשְׁתַּחַת קָאנָעָן אַגְּטְּלִוִּיפָּן. דָּעָרָנָאָךְ עֲרֵשָׁת בּוּיָּעָן. דָּאָס אַיְן זִיכְּעָר, אוֹ דָּאָרְטָן, ווּעַסְטוֹ אָגְגָּצָן חֻודְשָׁ נִשְׁתַּחַת האָבָן ווֹ אַגְּצְוּוּאַרְעָמָעָן זִיךְּ, נִשְׁתַּחַת גַּעֲפִינְגָּעָן שְׂטִיקָל נָאָרָעָן, קִיְּן פִּיצְלָפִּינְגָּעָן נִשְׁתַּחַת פָּאָנָאָנְדָּעָרְלִיְּגָן, ווּילְיָל מִיטָּ וּאָס ?

די אַיְינְצִיקָּעָ רְעָטוֹגָן אַיְן פָּאָרְגָּעָטָן אוֹ סְאִין דָּא אֹאָזְךְ ווֹי גַּעֲרוֹיסְן ! דָּעָר בְּרִיגָּאָדָּר אַיְן בְּאַזְּאָרְגָּט : ווֹי מַאֲכָתָן מַעַן אוֹן אַהֲזָן זָאָל גַּעֲשִׁיקָּט ווּעְרוֹן אַן אַגְּדָעָרָעָ בְּרִיגָּאָדָּעָ, אַ נָּאָיוּוּרָעָ ? עָרְגִּיָּת צָוָּם סְטָאָרְשִׁין גָּרְיָאָדָּעָ שִׁיק. מִיטָּ לִיְּדִיקָּעָ הַעֲנָטָן ווּעַסְטוֹ אַהֲיָן נִשְׁתַּחַת גִּיןָּן, מַוְזָּטָן כָּאַטְשָׁבָיָן האָבָן אַהֲלָבָעָ קִילָּאָ סָאָלָעָ אַדְעָר גָּאָר אַ קִילָּאָ.

פְּרוֹוֹן הַיִּסְטָּט נִשְׁתַּחַת פָּאָרְלִירָן. עָסְלָוִינְטָן זִיךְּ אַפְּשָׁר דָּאָר אַרְיִינְבָּאָקְוּמָעָן אַין סָאָנְטְשָׁאָסָט, אַפְּשָׁר ווּעַט גַּלְוְוְנְגָּעָן קְרִיגָּן אַ פָּרִיעָרָן טָאָג ? סְאִין פְּשָׁוֹט נִשְׁתַּחַת אוּיסְצָהָאָלָטָן.

נָאָר אַ זָּאָךְ : ווּעְרָ פָּוָן די אוּפְּזָעָרְרָ דָּאָטָן היַינְטָן דָּעְזָוָר ?

עָר דָּעְרָמָאָט זִיךְּ : דָּאָס ווּעְטָ זִיכְּעָר זִין „אַנְדָּעָרָהָאָלָבָן אַיְוָאָן“, דָּעָר דָּאָרָעָר, לְאַגְּגָעָר, שְׁוֹאָרְצָאָוִיגְּיָקָעָר סְעַרְיוֹשָׁאָט. קָוּקָסָט אוֹרְפָּיָ אִים צָוָּם עָרְשָׁתָן מָאָל נָעַמְתָּ דִּיךְ אַן אַ שְׁרָעָק, ווּעְן דָּעְרָקָאנְסָט אִים נָעַמְטָרָר ווּעַסְטוֹ אַן עָרְאָיָן דָּעָר אַיְן דָּעָר בְּעַסְטָר : עָר ווּעְטָ דִּיךְ נִשְׁתַּחַת ווּאָרָטָן אַיְן קָאָצָעָר, נִשְׁתַּחַת שְׁלָעָפָן צָוָּם נָאָטְשָׁאָלְנִיק. אוּבָ אָוֹיָ קָאָן מַעַן אַפְּשָׁר נָאָר אַ בְּיִסְלָלְיָן ? כָּאַטְשָׁבָיָן בֵּין דָּעָר נִינְטָרָר ווּעְטָ אָוּעָקָן אַין סְטָאָלָאָוּעָ.

די פְּרִיגָּאָרְנְדִּיקָּעָ פְּרִיטְשָׁעָס, די אָוֹיָ גַּעֲרוֹפָּעָן ווּאָגָּנְקָעָס, האָבָן זִיךְּ צָעוֹוִיגָּט ; עָס זָעָנָעָן אוּפְּגָּעָשְׁתָּאָלָגָעָן מִיטָּאָמָּל : שְׁוֹכָאָוָסָ שְׁכָן אַין דָּעָר הַוִּיד — דָּעָר בְּאָפְּטִיסָט אַלְיָאָשָׁקָא, אָונָטָן — בּוּינָאָוּסָקָי, גַּעֲוָוָעָנָעָר קָאָפִּיטָאָן פָּוָן צְוִוִּיטָן רָאָגָן.

די בְּאַיְאָרָנָט דְּנִיעְוּאָלָלָנָעָס האָבָן נָאָכוֹן אַרְוִיסְטָרָאָגָן די פְּאָרָאָשָׁעָס נִשְׁתַּחַת גַּעֲקָאָנָט דְּוּרְכָּוּמָעָן צְוִוִּישָׁן זִיךְּ ווּעְרָ עָס דָּאָרָףָ גִּין בְּרָעָנָגָעָן קִיפְּזָ

יאטאך, האבן זיך געקריגט מיט עקשנות, ווי וויבער. דער עלעקטראָץ שוויסער פון דער 20-טער בריגאָדע האט נישט אויסגעהאָלטן: — עי, דרייט אַראָפּ די קנויטן! — און נאָכְגָּלָאָזֶת אַ וואַילָּעָק נישקה, כיועל מאָכֵן שלום!

דער וואַילָּעָק האט טויב אָפְּגָּשְׁלָאָגָּן אַין ווֹאנְט. אין דער שכנותדייקער בריגאָדע האט דער געהילְפּ-בריגאָדִיר שטיל גבעוּרטשעט:

— וואָסְלִי, פֿעַדְאָרִיטְשִׁן! די שרכזים האבן זיך אַרְיִינְגָּעָכָּפּט אַין שְׂפִּיזְן מְאָגָּזִין אַון דָּאָרֶט גַּעֲמָאָכֶט אַרְדָּעָנוֹגָן. סְיוּוּעַט אַוְיסְקוּמָעַן עַמְעַצְן נִישְׁט דער געבען, אַבָּעָר ווּעָמָעַן?

ער האט עס אַרְיִינְגָּעָזָגֶט שטיל אַבָּעָר די גָּאנְצָע בריגאָדע האט געהערט אַון מיט אַיְינְגָּהָאָלְטָעָנָעָם אַטָּעָם גַּעֲטָרָאָכֶט: ווּעָמָעַן ווּעָט מַעַן הַיְיִינְט פֿאָרְקָלָעָנוֹגָרָן די פֿאָרָצְיִיעַ?

שוכאָו אַיִּז אלְּצָעָלְּעָגָן אוּפּּזְּזִין מְאָטְרָאָצֶל פָּוּן גַּעֲפָרָעָסְטָע טְרָאָטִי שְׁנִינְעַס. וואַלְּטַטְּ כָּאָטְשַׁ אַיִּז זִיְּטַ גַּעֲנוּמָעַן דֻּעַם אַרְבִּיןְ: זָאָלְ דָּעָרְ פֿיְבָּעָר אַ טְּרִימְלָטָן אַדָּעָר זָאָל אַוְיפְּהָעָרָן בְּרָעָכְן אַין די בִּיְיָנָעָר. אַון דָּא נִישְׁט דָּאָס אַון נִישְׁט יְעַנְּצִין.

דער באָפְּטִיסְט אַלְּיאָשְׁקָעְ האָט דָּעָרוּוִיל גַּעֲשָׁעָפְּטָשָׁע זִיְּן תְּפִילָה, בוֹינְאָוּסְקִי אֵיתֶה, נָאָכֵן מְשִׁתְחָן זִיְּן, צְוִירִק אַרְיִינְגָּעָקָומָעַן אַיִּז בָּאָרָאָט, אַון אָזְוִי זִיךְ, ווי צֹ קִיְּנָעַם נִישְׁט, אַוְיסְגָּעָרוֹפּן:

— הַאָלָט אֵיךְ, רְוִיטְפָּלָאָטָלָעָר! דְּרִיסִּיק גְּרָאָד, זִיכְעָרָעָ!

שוכאָו האָט עַנְדְּלִיךְ באַשְׁלָאָסְן, ער גִּיטִּין אַין סָאנְטָשָׁאָסְטַט. אַין דֻּעַם דָּאַיְיקָן אוּינְגְּבָלִיק האָט אַהֲנָט גַּוּאָלְטוּזָאמְ אַרְאָפְּגָּעָזִיגָּן פָּוּן אִים די פֿוּפִיְּקָעְ, אַון די קָאָלְדָּרָעָ. שוכאָו האָט זִיךְ בָּאָפְּרִיִּיט פָּוּן באַשְׁלִיק אַון אַוְיפְּגָּעָזָעָט. נָעָבָן אִים, אוּפּּזְּזִין דָּעָרְ הַוִּיךְ פָּוּן דָּעָרְ אַוְיבָּרָשְׁטָעָר נָאָרָעָ, אַיִּז גַּעֲשְׁטָאָנָעָן דָּעָרְ דְּצָרָעָר טָאָטָעָר.

הַיִּיסְטַּעַס עַס אַזְּ דָּעָרְ טָאָטָעְ האָט דָּעָשְׁוָרְסְּטוּעָ נִישְׁט לְוִיטְ דָּעָרְ רְיִין. אַון אַרְיִינְגָּעָשְׁלִיכְט זִיךְ ווי אַגְּנָבְ אַיִּז בָּאָרָאָט אַרְיִין. שְׁטַש אַכְּתָהָנוֹנְדָּעָרְ פִּיר אַון פֿוֹפְּצִיךְ! האָט ער אַיְבָּרָגָעָלִיְּיָעָנָט דֻּעַם

איין טאג אין לעבן פון איויאן דענישאוייטש

אויסגעשריבענען נומער אויף דער פלייצע פון שווארצן באשליך — דריי
מעתילעת קאנדען מיט ארייסגין!
ווײ נאָר ס'האָט זיך דערהערט זיין ספֿעצייפֿישׂ, געדעמאָט קול האָט
אַיבּערַן האַלְבּ-פֿינְצְטֶעֶן בָּאַרְאָק, וּוֹ נִשְׁתַּת אַלְעַ לְעַמְּפָלָעַד הַאַבְּן גַּעֲלִיכְטַן,
וּוֹ אַיִּיף פֿוֹפֿצִיךְ פֿאַרְוּאַנְצְּטָעַ וּוֹאַגְּאַנְקָעַס זַעַנְעַן גַּעַשְׁלָאָעַן 200 מעונשָׂן,
זיך אַנְגַּעַהוּבוּן דִּירָן. וּוֹעֵד עַס אַיְן נָאָך בֵּין אַיִּצְתְּ גַּעַלְעַגְן האָט אוֹיֵף דָּעַר
גַּיך זיך גַּעַנוּמוּן אַנטָּאָן.

— פֿאָר וּוֹאָס, בִּירְגָּעַר נַאֲשָׁאָלְנִיק — האָט שַׂוְכָּאָוּ צַוְּגַעְבָּן זַיִּן
שְׁטִים מַעַר טְרוּיָּעַ וּוֹעֵר האָט גַּעֲפִילְט — אַרְיֵב מִיט אַרְיִיסְגִּין אַיִּיף
אַרְבָּעַט דָּאָרְפּ דָּאָך זַיִּן האַלְבּער קַאַרְצָעַר. מַעַן באַקְוּמוֹט אַבְּיַסְל גַּעֲקַעְבָּטַש
אוֹן אַסּוֹף, נִשְׁתַּאֲוָס אַרְיִינְצּוּקְלָעָן. פֿוֹלָעַר קַאַרְצָעַר דָּאָרְפּ זַיִּן אַן
אַרְבָּעַט.

— בִּיסְט דָּעַן אוּפְּגַעַשְׁטָאַנְעַן צַוְּעַד צִיִּיט? קָוָם, מִירָן גִּינְזִיבָּן אַיְן
קַאַמְּעַנְּדָאָנְטוֹר — האָט דָּעַר טָאָטָעַר פּוֹיל אַפְּגַעַעַנְפְּעָרַט. ער, פּוֹנְקָט וּוֹי
שַׂוְכָּאָוּ אַוְן אַלְעַ אַנְדָּרָעַ, האָט גּוֹט גַּעֲוּוֹסְט פֿאַרְוּוֹאָס שַׂוְוָעָרָעַר קַאַרְצָעַר.
דאָס אַנְהָאָרִיקָּעַ. צַעְקַנְיִיטְשְׁטָעַ פְּנִים פָּוֹן טָאָטָעַר אַיְן גַּעַוְעַן אַן שָׁוּם
אוַיסְדָּרוֹק. ער האָט זיך אַרְיִסְגָּעְדְּרִיט, גַּעֲוּכְט נָאָך אַ קְרָבָן. דָּעַר גַּרְעַסְטָעַר
טִילְלַה האָט שְׁוִין גַּעַהְאלְטַן בִּים אַרְיִינְלִיגִין דִּי פִּס אַיְן דִּי שַׂוְוָאַרְצָעַ וּוֹאַטְעַנְעַ
הַיּוֹן אַרְיִין, זיך פֿאַרְשְׁפִּילְיעַט, אוֹן גַּעַאְיִילַט צָוָם אַרְיִיסְגָּאנְגָּן. עַס אַיְן
בְּעַסְעַר אַיבּוּוֹאַרְלַטְן אַיְן דָּרְיוֹיסְן בֵּין דָּעַר טָאָטָעַר וּוֹעֵט אַוּעָקְגִּין.

וּוֹאָלַט שַׂוְכָּאָוּ באַקְוּמוֹעַן שַׂוְוָעָרַן קַאַרְצָעַר פֿאָר עַפְּס אַבְּדָעָרִישׂ, וּוֹאָלַט
ער עַס פֿאַרְדִּינְט, וּוֹאָלַט זַיִּעְוָולָה נִשְׁתַּת גַּעַוְעַן אַזְוִי גְּרוּוּס, אַזְוִי אַבְּעָר?
איַן ער דָּאָך שְׁטַעַנְדִּיק אַיִּינְעַר פָּוֹן דִּי עַרְשְׁטָעַ בִּים אַוִּישְׁטִין? ער האָט
גּוֹט גַּעֲוּוֹסְט אַוְן בִּים טָאָטָעַר וּוֹעֵל קִיְּן רִיְּיד נִשְׁתַּמְתַּחְפָּן. ער האָט
גַּעַבְּעַטָּה, פְּשָׁוֹט צּוֹלֵב פֿאַרְמָאַלְטָעַט אוֹן גַּלְיִיכְצִיטִיק אַגְּגָעְצִירִין דִּי וּוֹאַטְעַנְעַ
הַיּוֹן. אוֹיֵף דָּעַר לִינְקָעָר קְנִי האָט זיך קוּוִיט גַּעַזְעַן דָּעַר אַפְּגַעַבְּלִיאַקְעֻוּוֹעַטָּר
נוֹמָצֵר "שְׁטַשְׁ-854". דָּעַרְזָעַלְבָּעַר נִמְעַר האָט זיך צַוְּיִי מָאָל אַיבּעַגְעַחוֹרָת:
איַן מָאָל אוֹיֵף דָּעַר בְּרוֹסְט אַוְן דָּאָס צַוְּיִיטָעַ מָאָל אוֹיֵף דָּעַר פֿלִיְּצָעַ.
הַאָט אַוִּיסְגַּעַזְכָּט זַיְנָע וּוֹאַילִיקָּעַס. אַנְגַּעַטָּאָן דַּעַם הוֹט (אוֹיֵק מִיט אַן
אַנְגַּעַנְיִיטָן נִמְעַר) אוֹן אַרְיִיס נָאָכָן טָאָטָעַר.

די גאנצע 104-יךן בריגאדע האט געזען ווי מ'פירת אוועק שווארזון. קיינער האט אבער נישט געפנט סמיל, קיין פיפס נישט געטאגן, יייל צו וואס? דער בריגאדייר וואלט זיך אפשר יא איינגעשטעלט, איז ער אבער נישט געזען אויפן ארט. אויך שוכאו האט געשוויגן, נישט געוואלט עריגערן דעם טאטער. חברים וועלן זיך מסתמא דערטראכטן און באהאלטן דעם פרישטיק.

זוי זענען ארייס אין צווייען.

א פראסטייקער נעל האט פארכאפט דעם אטעם. פון די וויטען וואכל טורעמס האבן צוויי גרויסע פראזשעקטאָר, קרייצנדיך די ליכט-סנאפֿעס, באַלְיכִּטְן דעם לאָגֶער. אויך אינערהאלב זאנע האבן געברענט און א שיעור לאָמְטָעָגָעָס און מיט זיינער ליכט זוי פֿאָרְשָׁטְעָלָט די שטערן.

סקרייפנדיך מיט די וואַלְיכִּקְעָס איבערן שניי זענען די געלאָפָּן חין און צוריק. יעדער האט זיך געהאט זיין עניין: אינער האט געאיילט און קלְאָזָעָט, און אַנדְרָעָר — און מאָגָאָזָן אַפְּנָעָמָעָן אַונְגָּקָומָעָן פֿעָקָל, אַדְרִיטָעָר — מיט אַ בִּיסְלָאַיְגָעָנָע גְּרוֹפִּין אַין דער אַנְדְּיוֹידָוּלָעָלָעָר קִיר. ביי יעדן אַין דער קָאָפּ גַּעֲזָעָן ווי אַיְגָעָנוֹנָקָעָן צוֹיְשָׁן די אַקְסְּלָעָן אַון דער באַשְׁלֵיךְ גוֹט פֿאָרְבָּוּנָן. אַלְעָמָעָן אַין גַּעֲזָעָן קָאָלָט אַבער נישט אַזְוִי ווַיְיִט פּוֹן פֿרָאָסְט ווי פּוֹן גַּעֲדָאָנָק צַר זַיְינָן אַ גַּאנְצָן טָאג אַין דָּרְוִיסָן. דער טָאָטָעָר אַין גַּעֲגָנָגָעָן מיט אַ גְּלִיכִּין טְרִיטָּה, פֿוֹנָקָט ווי דער פֿרָאָסְט וואָלָט, דָּוָרָךְ זַיְינָן אַלְטָן שִׁגְעָל מיט די בלוייע פֿאָגָאנָעָס, צַר אַים זיך נישט דערקליבּן.

זוי זענען דורךגאנגען נבען אַ הוַיְכָן הילצערנעם פֿלוֹיַט ווּלְכָעָר האט אַפְּגָעָטִילָט די גַּעֲמָוּעָרְטָע לְאַגְּנָעָרְתָּפִּיסָה, נבען די שְׁטָעַכְּלִידְרָאָטָן מיט ווּלְכָעָט סִיאָז אַפְּגָעָצִימָט גַּעֲזָעָן די בעקערִי: פֿאָרְבִּי דעם שְׁטָאָבָּר באָרָאָק ווּ סִיאָז אוּרִיף אַסְלָוֹפּ, גַּעֲהָאָנָגָעָן דער שְׁטִיקָרָעָלָס אַון אוַיְסָגָעָמִיטָן אַ צַּוְיִינְטָן סְלֻוֹפּ אוּרִיף ווּלְכָעָן, עַס אַין אַ שְׁטִילָן ווַיְנִיקָל גַּעֲהָאָנָגָעָן אַ טְעַרְמָאָמָעָטָר באַדְעָקָט מיט פֿרָאָסְטִ-טָּרִי. שַׂכְאָאוּ האט גַּעֲכָאָפּט אַ בְּלִיק אַוְיָן מִילְכוּוֹיִיסָן רָעָדָל, גַּעֲמִינְט אַפְּשָׁר ווּעָט עַס ווַיְיִזְן 41 גְּרָאָד. ביי אַזָּא טְעַמְפְּרָאָצָטָר טְרִיבִּת מַעַן נִישְׁת אוּרִיף אַרְכָּעָט. דָּאָס גַּעֲזָעָרָנָע רָעָד האט אַבער אַפְּילָו קַיְינָן פֿעָרְצִיךְ נִישְׁט גַּעֲזִיזָן.

איין טאג איזן לעבן פון איזוּן דעניטאָזְוִישׁ

זוי זענען אַריין אֵין שטָאַבּ-בָּאָרָאָק אָוֹן פֿוֹן דָּאָרְטָן גָּלִיךְ אֵין צִימָעָר
פֿוֹן דִּי אַרְיפּוּעָר. שָׂוְכָּאָוֹן אֵין אִיצְּטָן קָלָאָר גָּעוֹאָרָן, עָרְהָאָט עַס שְׂוִין
אוּפֶן וּועָג פָּאָרְשָׁטָאָגָעָן, אָוֹן סְדָרָאָט אִים נִישְׁתְּ קִיןְ קָאָרְצָעָר. פְּשָׁוּט, דִּי
פָּאָדָלָאָגָעָ פֿוֹן בָּאָרָאָק אֵין אָ נִישְׁתְּ גָּעוֹאָשָׁעָנָעָן. דָּעָר טָאָטָעָר אֵין אִים
מוּחָל דִּי זִינְדָּ אָוֹן בָּאָפּוּילָן זִי אַוִּיסְוָאָשָׁן.

וּואָשָׁן דִּי פָּאָדָלָאָגָעָ בַּיִּי דִּי אַרְיפּוּעָר גַּעֲהָרָט צַו דִּי פְּלִיכְטָן פֿוֹן
אָ סְפָּעָצְּיָעָלָן זַעַל, דָּעַם דָּעַשְׂרָנוּמָ אֵין שטָאַבּ-בָּאָרָאָק. אַיאָ אַבָּעָר, וּוּעָן עָרְ
וּועָרָט אֵין שטָאַבּ-בָּאָרָאָק הַיִּמִּישׁ, — עָרְ פָּלְעָגָט דָּאָךְ אַרְיִינְקוּמָעָן אֵין
קָאָבִינָעָט פֿוֹן מַאיָּאָר, צָוְם רַעַשְׁיָמְנָאָטָאָלָנִיק, זַיִּי בָּאָדִינָט, אָפָּט גַּעֲהָרָט
זָאָכָּן וּוּעָגָן וּוּעָלְכָּעָ דִּי אַרְיפּוּעָר הַאָבָּן נִישְׁתְּ גָּעוֹזָסָט — פָּאָרְלִידָט עָרְ
דָּעַם חַשְׁקָ צַו דָּעַם מִין אַרְבָּעָט, הַאָלָט אָוֹן עַס אֵין נִידְעָרְקָעָר פֿוֹן זַיִּן כְּבוֹד
וּואָשָׁן דִּי פָּאָדָלָאָגָעָ בַּיִּי אַרְיפּוּעָר. יְעַןְעַן מַזְוָן דָּעַרְיָבָעָר בָּרְעָנָגָעָן דָּעָרָצָו
פְּשָׁוּטָעָ זַעַקָּעָס, פֿוֹן דָּעָרָ זַעָּנָעָ.

אֵין צִימָעָר אֵין דָּעָר אַרְיוּוֹן גַּעֲוָעָן אַנְגָּהָיִצְתָּ וּוּי סְגָּעָהָעָר צַו זַיִּין.
צַוְּיִי אַרְיפּוּעָר, אַוִּיסְגָּעָטָן בֵּין דִּי בָּרוֹדִיקָּעָ אַוְנְטָעָרְוּעָשׁ, הַאָבָּוּ גַּעֲשָׁפִילָט
אֵין דָּאָמָקָעָ. דָּעָר דָּרִיטָעָר, אֵין אָוֹרְמָגָעְבָּרְנָדְעָנָעָט טָלוֹפָ אָוֹן וּוּאַילִיקָּעָס,
אֵין גַּעַשְׁלָאָפָּן אַרְיִיףָ אָשְׁמָאָלָעָר בָּאָנָּק. אֵין וּוּינְקָל אֵין גַּעַשְׁטָאָגָעָן אָן עַמְּדָר
אָוֹן נַעֲבָן אִים אִיְן גַּעַלְעָגָן אָשְׁמָאָטָעָ.

שָׂוְכָּאָוֹן הָאָטָז זִיךְ דָּעַרְפְּרִיְּטָ:

— אָ דָּאָנָּק, בִּירָגָעָר אַוְנְטָאָלָנִיק, כִּיוּעָל שְׂוִין קִינְמָאָל מַעַר נִישְׁתְּ
לִיגָּן לַעֲנָגָעָר וּוּי עָס אֵין דָּעַרְלִוְיבָּט.

דָּעָר עַנְיָן אֵין אִיצְּטָן גַּעֲוָעָן אָ פְּשָׁוּטָרָ: עַנְדִּיקְסָט דִּי אַרְבָּעָט קָאנְסָטוֹ
אוּוּקָגִיָּן. שָׂוְכָּאָוֹן הָאָטָז שְׂוִין נִישְׁתְּ גַּעֲפִילָט קִיןְ בָּרָעָכְן אֵין דִּי בִּינָעָר.
עָרְהָאָט אָ כָּאָפְּ גַּעַטָּאָן דָּעַם עַמְּרָעָ, אָוֹן אָן הַעֲנְשָׁקָעָס (אֵין גַּעַעַיל הָאָטָז
עָרְ זַיִּי פָּאָרְגָּעָס אַוְנְטָעָרְן קִישְׁוֹן) אַוְעָקָ מִיט אִים צָוְם בָּרוּבָעָם.

בִּים סְלוֹפָ מִיטָּן טָעַרְמָאָמָעָטָרָ הַאָבָּן זִיךְ פָּאָרְזָאָמָלָט עַטְלָעָכָבָעָ בָּרִיגָּאָר
דִּרְן. אַיְבָּעָר, גָּאָר אָ יִנְגָּעָר, אָ גַּעַוּוֹזָעָנָעָר הַעַלְדָּ פֿוֹן סָאוּוּעָטָן-פָּאָרְבָּאָגָן,
אֵין אַרְיִיףָ אַוִּיפָּן סְלוֹפָ אָוֹן בָּאָמִיט זִיךְ אַפְּוּוִישָׁן דָּעַם פָּרָאָסָט פֿוֹן
טָעַרְמָאָמָעָטָר.

פֿוֹן אַוְנְטָן הָאָטָז מַעַן אִים גַּעַעַצְּחָתָ:

— דה, זע אטעמען אין א זיט, אן נישט וועט דער טערמאמעטר זיך הייבן.

— הייבן! שמייבן... דאס האט נישט קיין באדייטונג. שכאoso שכאoso בריגאדר, טירין, אין אין דעם געזומל נישט געווין. שכאoso האט אועזקגעשטעלט דעם עמער, אַריינְגַעַצְיָין די הענט אין די אַרְבָּל אַריין און צוּגְקוֹט זיך מיט ניגיגר.

יענער אויפן סלופ, האט אַהייְעָרְקָעָר אוֹיסְגָּעָרְפָּן:

— זיבן און צוּגְנְצִיךְ מיט אַהֲלָבָן! צום טיול! באנדיק נאכאמאל אַבליך אויפן טערמאמעטר, כדי זיין אַינְגָאנְצָן ויכעה, און ער גלייך אַראָפְּגָעָשְׂפָּרוֹגָעָן פון סלופ.

— ער איז ווערט אַעְצָם אַינְדְּרָד, קִינְמָאָל ווַיּוֹזֵט ער נישט קיין ריכטיקע טעטפעראטור — האט זיך אִמְיצָעָר אַנגָעָרְפָּן — ווער וועט דאס געבן אין זאגַע אַריין אַגְּטוֹן טערמאמעטר? די בריגאדרן זענען זיך פָּאָנְדְּגָעָגָאנְגָּעָן. שכאoso אַזְעָק צוּם ברונעם. דער פְּרָאָסְטָהָט גָּעָרְטִיט — עס האבן נישט געהאלפָּן די אַרְפָּר געלאָזָעָן אוּירְזְ-אַפָּעָס פון הוט.

דער עמער איז קוּים דורךגעגן געגן דורךן ענגן דיקן פְּרָאָרְבָּוב אַינְעָם ברונעם. דער שטְרִיך אַז גַּעַשְׁטָאָנָעָן, ווי ער וואָלָט זיין פון גראָבן דראָט. נישט פְּילְגְּנִידִיק די הענט האט שכאoso אַועזקגעטראָגָן דעם רַוְיכְּעָנְדִּיקָן עמער איז אוּפְּזָעְרְ-צִימָעָר אַריין. דאַ האט ער זיך אַריינְגַעַלְיִיגְט אַז קָאָלְטָן ווֹאָסָעָר אַז גְּלִיךְ דָּעְרְפִּילְט ווי עס ווערט אַים ווֹאָצְעָמָר. דער טָאָטָעָר איז אַז צִימָעָר נישט געווין. די פִּיר אוּפְּזָעְרְ אַהֲבָן אוּפְּגָעָהָרָט שְׁפִּילְן אַז דְּאָמְקָעָ אַז גַּעַשְׁפָּאָרָט זיך צו ווֹיָפְּלָה הַרְזָשָׁעָנָעָן גַּרְוִוְפָּן מִיוּטָגָעָן אַז אַנְגָּאָרָאָר.

— פָּאָרָמָאָךְ בְּעָסָעָר די טִירְה, הַיִּ נְבָלָה! זַעַטָּן נִשְׁתָּן אַז עס בלָאָזָט אַריין! — האט זיך אַיְנָעָר אַנגָּעָרְפָּן.

עס האט נישט געהרט צו קיין גוּטָן זאָכוּן גְּלִיךְ פון פְּרִימָאָרגָן אוַיסְנָעָצָן די ווֹאַילִיקָעָס. סְאיַי אַבָּעָר נישט געווין ווֹאָס אַיבְּרָצִיטָאָן, כָּאָטָש נָעַם אַז לְוִיְּקָ צְוִירָק צו זיך אַז בָּאָרָאָק אַריין. ווֹאָס שִׁיך שִׁיך האט שכאoso פָּאָר די אַכְּטָ יָאָר לְזָגָעָר שְׁוִין גַּעַוְוָן פָּאָרְשִׁידָנָס: גַּעַוְוָן

או מאיז א גאנצן ווינטער או וואַליקעס דורךגענָגָען, עס זענען קיין
שׁיך נישט געווען, מען האט געטראָגן לאָפְּטשָׁעס אָדער „טְשֵׁטְצֵעַטְקָעַס“. אַיצֶּט איז מיט שׁיך אַ בִּיסֶּל בעסער: איז אַקְּטָבָעָר האט שׁוֹכָאָו באָקוּמוּן
אַ גאנֶץ נִשְׁקָשְׁהָדִיקָע פָּאָר מִיט הָארְטָע נַאֲסָקָעָמָע, מִיט אָרט אַויְּזָעָר
וּוְאַרְעָמָע אָנוֹצָעָס. אַ גאנֶץ וּוְאַךְ האט ער פָּאָרְאַדְּרִיט אַין זַי וּוְיַי
חַתְּן בָּחוֹר, גַּעֲקָלָאָפְּט מִיט דֵּי נִיעָנָקָע אָפְּצָאָסָן. אַין דַּעֲצָעְמָבָעָר זענען
אָגָעָקָומָעָן וּוְאַילְיָקָעָס — כָּאַטְשָׁש נָעַם אָוֹן טָאנֶץ פָּאָר שְׁמָהָה. אַין גַּעֲקָומָעָן
עָפָעָס אַ שְׁדָ פָּוּן דָּעָר בּוֹכָהָלְטָעָרִיעָ אָוֹן אַיְּנָגָעָרִימָט דָּעָם נַאֲטְשָׁאָלְנִיק
אוּפָּן אַויְּדָר: אַויְּבָ זַי בָּאָקוּמוּן וּוְאַילְיָקָעָס וְאַלְוָן זַי צְוִירָקָעָבָן דֵּי שִׁיך.
עַס וּוְאַלְטָ שְׁוִין גְּעוֹזָעָן עַקְּ וּוְעַלְטָ וּוְעַן אַ זַּעַק זָאַל האָבָן צְוִיְּזָעָר פָּאָר שִׁיך!
שׁוֹכָאָו האט גָּעָמוֹת אַוִּיסְקָלִיבָּן: אַדוֹרְכָגָיִין אַ גָּאנֶץ וּוְינְטָעָר אַין דֵּי שִׁיך
אָדָעָר בְּלִיבָּן בֵּי דֵּי וּוְאַילְיָקָעָס אָפְּלִוָּו וּוְעַן אַין דְּרוֹיסָן וּוְעַט טִיעָן. וּוְיַי
ער האט זַי דָּס גַּעֲקָלְפָּט דֵּי שִׁיך זַיְבָּע, גַּעֲשָׁמְרִיט מִיט סָאלְדִּיאָל —
אָזָעָלְכָע שִׁיכְעָלְעָר! גַּאֲרְנִישָׁט אַיז אִים אַזְוִי אַ שָּׁאַד גְּעוֹזָעָן פָּאָר דֵּי
אָכָּט יַאֲר וּוְיַעֲנָע שִׁיך. מִיהָאָט זַי אַ שְׁלִידְעָר גַּעֲטָאָן אַויְּקָאָיָן באָרגָא
וּוְעַסְנָעָצִיָּט וּוְעַלְן זַי שְׁוִין דִּיְנָע וּנְישָׁת זַיְן.

אַרְאָפְּגָעָצָיוֹגָן פָּוּן זַי זַי וּוְאַלְיָקָעָס, אָוֹן אַוְעָקָעָשְׁטָעָלָט זַיְיַ אַין אַ
וּוְינְקָל פָּוּן צִימָעָר, האט שׁוֹכָאָו אַ וּוְאָרָף גַּעֲטָאָן אַויְּקָאָיָן זַיְיַ דֵּי אָנוֹצָעָס,
פָּוּן וּוְעַלְכָעָ סְאַיְן מִיט גַּעֲבְּרִיאָזָג אַרוֹיסְגַּעַפְּאָלָן דָּעָר לְעַפְּל — נִישָׁת
פָּאָרְגָּעָס אִים מִינְטָנָעָמָעָן כָּאַטְשָׁ גַּעֲאִילָט זַיְיַ אַין קָאַרְצָעָר! נִשָּׁת
זְשָׁאַלְעָוָעָנְדִּיק וּוְאַסְעָר האט ער מִיט בְּרוּן גַּעֲנוֹמָעָן וּוְאַשָּׁן דֵּי פָּאַדְלָאָגָע.
— מְנוּוֹלָאָ אַ בִּיסֶּל שְׁטִילָעָר — האט זַיְיַ אַגְּנָעָרְפָּן אַיְּנָעָר פָּוּן דֵּי
אוּפְּטוּעָר אָוֹן אַוְעָקָעָלִיגָּט דֵּי פִּיס אַוְיָפָן טִיש.
— רַיְיָן? — האָבָן דֵּי אַיְּבָרִיקָע וּוְיִטְעָר גַּעֲפִירָט דָּעָם שְׁמוּעָס — מִיט
רַיְיָן אַיז נִשְׁטָא וּוְאָס צְוָאָ פָּאָרְגְּלִיכָּן?
— שְׁוֹתָה, וּוְאָס נְעַמְּסָדוֹ אַן אַוְיִפְּלָ וּוְאַסְעָר? וּוְעָר וּוְאַשְׁטָ אַזְוִי אַ
פָּאַדְלָאָגָע?

— בִּירְגָּעָר נַאֲטָשָׁאָלְנִיק! וּוְעַסְט זַי דָּאַךְ אַנְדָּרִישׁ נִשְׁתָּ דַעְרוֹוָאָשָׁן.
— האָסָט אַמְּאָל גְּעוֹזָן, חֹזְרִיּוֹק אַיְּנָעָר, דִּין באָבָע וּוְאַשָּׁן אַ פָּאַדְלָאָגָע?
שׁוֹכָאָו אַיז גַּעֲשְׁטָאָגָןָעָן אַן אַוִּיסְגָּאָלִיכְטָעָר מִיט דָעָר שְׁמָאָטָע אַין

האנט. ער האט הארכיך געשמייכלט ווייזנדיק דערביי די עטלעכע איבער-געבלביבענע ציין אין מוויל. דאס האט די צינגעא, נאך אין דריי און פערצייקסטן אין אופט-אייזמע, געמאכט פון זי א טאלאק. ער איז דאן געווען א סמוך למיטה, געליטן פון בלוטיקן שלשלו, דער איריסגעמאטערטר מאגן האט גארניישט געוואלט צונגעמען, דאס שטאַמלען אין אים אויך געליבין א מתנה פון דארטן.

— פון דער באבע, בירגער נאטשאלניק, האט מען מיך צוגענווען נאך אין אין און פערצייקסטן: *כ'קאנ אפֿילו נישט דערמאגען זיך אָוועלכע זי איז געווען, די באבע.*

— אט, אזי וואשן זי... צו גארניישט טיגזן זי די נבלות, וילון גארניישט טאן, דאס ברויט וואס זי פרעטען אויף זענען זי נישט ווערט, טינוף דארף מען זי געבן!

— ווער דארף דאס וואשן אלע טאג, בלויו פיקטקייט בליבט דערפּון. דה, אכט הונדערט פיר און פומציקסטער, הערטט? גיב זי א וויש און פלי פון דאנען!

— ריזו הירושענע גרויפּן וועסטו מיט קיין ריזו נישט פֿאָרגלייכן. שוכאוו האט זיך גיך אן עצה געגעבן מיט דער פֿאָדלאגע.

אָרבּעַט — איז ווי א שטעקן מיט צוּווּ עקן: מאכּסְט זי פֿאָר א מענטש מוֹזִי געטָן וועָן ווי סְגַעַהֵר צוֹ זִין, אוּבָּ פֿאָר א שׂוֹתָה איז גענוג מאָן דעם אָנשְׁטָעל אָן דו אָרבּעַטס.

זעָן סְיַאָל זִין אָנדָעֶרֶשׁ, וואָלט מען די קָאָפַּיטָּע שָׁוִין לְאָנָג אָיסְגַּעַגְּן, דאס איז אָ בָּאוּסְטָעָזָן.

שוכאוו האט א וויש געטָן די פֿאָדָלָגָע, געען אָן סְיַאָלָן קִין טְרוּקָעָנע ערְטָעָר נִישְׁט בְּלִיבְּן, דערנָאָך אָוָרָף גַעֲטָן די נִישְׁט אָוִיסִי גַעְדְּרִיְיטָע שְׁמַאְטָע אָונְטָעָרָן אָוִוִין, אָנְגַעְצִוְיגָן אוּפָּה דָעָר גִיךְ די וּוְאַילְיקָעַס, אָרוּלִיסְגַעְכְּלִיאָפָעָט דָאס וּוְאָסְעָר פָּוֹן עַמְּרָה, אָן דָאס גַראָד אוּפָּה דָעָר סְטוּזָקָע וּוּ נְאָטְשָׁאָלְסְטוֹאָ פְּלָעָגָט גִּין, אָן גַלְיִיך גַעֲמָאָכָט אָ וּבְרָה אַין סְטָאָלוּוּ אָרִין.

ער האט נאך געדָרְפָּט באָוִוִין אַין סְאָנְטְשָׁאָסְט — די בִּינְעָר האָבוֹן ווִידָעָר גַעְנוּמָעָן בְּרָעָכָן. נַעֲבָן סְטָאָלוּוּ מוֹזִי זָעָן נִישְׁט אָרִיןְקָאָלָן אַין

אין טאג אין לעבן פון איזוּן דעינטזוויטש

איג זעם אויפזער : פאראן א שטרענע פארארדעונג פון לאגערד נאטעאלניק צו ווארטן אין קארצער אועלכע ווי ער, פארבלאנדוועטה. בזרכ נס אין פאר דער סטאלאָוועקיין אטשערעד נישט געווען ;نعم אונ גי אריין.

אינוואויניק אין ווי אין א באז. פון דער אנטפּוּרְיעַנְעָר טיר, פונקט ווי פון דער באלאנדא, האט געלאנן א פארן. טיל בריגאָדָעָס זענען געוזען אָרום די טישן, גונדעָר האבן זיך געשטוּט, געשטוטיסן אין די דורךענע געווואָרט אויף פריעע ערטער. דעושׂוֹרְגָּעָס, צו דרי מאן, האבן געלאנן אִין חילצערגע טאָז מיט באלאנדא און קאָשׂע. עס האט זיך געטומלט, אִינְגָּעָר האט געפּוּחוּט אַבְּרָשְׂרִיעָן דעם אַנדְעָן : טעמאָק, היילצערגע ליאָלְקָע, גיב אַקְּוֹק ווי ער שטוסט זיך דאס, דערלאָג אִים אַזְבָּעָק, וואָס שטייט ער אין מיטן וועג און זוכט ווי צו כָּפֵן אַלְעָק. בי אַינְגָּט אַטְשָׁאָט פֶּהָן אַינְטָנוּקָעָן דעם לעמֶל אין דער באלאנדא, אַזְגָּעָר בחור זיך געאלט. מסחמא אַן אַקְּרָאַינָּע, אַזְפָּאַדְנִיק, אַוְדָאִי אַזְיָאַינְקָעָר.

די רָוּן — די האבן שיין אַפְּלִוְן פָּאָרְגָּעָטְן מִיט וּוּלְכָעָר האנט מען צלמת זיך.

אין סְאַלְאָזָע אַין קָאָלֶט. מערטאנטיל זיין מיט די הַיט אויף די קעט. מען עסְט נישט אַיְלָגְדִּיק. אין דער שיטערעד באלאנדא, אונטער די שוֹאָרְצָע קְרוּיְטְ-בְּלָעָטָה, זוכט מען צעפְּאַלְעָג, צעקְאַטְעָג פִּיש. פון די אַיְטָגְשְׁפִּינְגָּעָן בִּינְדְּלָעָךְ ווערט אַוְטָן טִיש אַגְּנָעָר בָּאָרג. אַיְדָעָר עס קומְט אַן אַזְוִיְטָע בְּרִיגְאָדָע גִּיט מען זיך אַשְׁאָר אַראָפְּ אויף דער פָּאָלָאָזָע אַון זיך ווערטן דָּאָרט כְּרוּפְּעָנְדִּיק צעטערען. שפִּיעָן די נִינְדָּלָעָךְ דְּרָעָט אויף דער פָּאָלָאָגָע גַּעהֲלָת נִשְׁתְּ צוּם גוֹטָן טָאָן.

אין מיטן באָראָק האָבן צוּוִי דִּיעָן סְלוֹפָעָס אָונְטָרְגָּעָשְׁפָּאָרָט דעם באָלקָן. בי אַינְגָּט פון זיך אַין גַּעֲזָעָן שְׂכוֹאָוָס בְּרִיגְאָדְעָהָר פָּעְטִיקָאָו — ער האט גַּעֲהִיטָן פָּאָר אִים דָּאָס בִּיטָּל באלאנדא. אין דער לאגערד היעראָאַטְמִיעָ אַין ער גַּעֲוָעָן פון נִידְעָרְקָעָרָר מְדֻרָּגָה ווי שְׂכוֹאָו. אַוְיסְעָרְלָעָךְ האט זיך אויסְגָּזָעָן אָזְ אלָע זענען גְּלִיְיךְ, אלָע טְרָאָגָן זיך דָּאָךְ שְׂוֹאָרְצָע

באשליקן מיט נומערן פון זעלבער גרויס. אינועזיניך אין עס אבער גארנישט איזו פשוט — יעדער שטייט אויך זיין שטאפל. אוזא בוינאוסקי, למשל, וועסטו נישט אוווקזעצע היטן א שיטל באלאנדא. שויכאו ווידער, ווועט אויך נישט טאן יעדער ארבעט, פאראן נידעריקערע פון אים. פטעיוקאוו האט באמערכט שויכאוו און מיט א זיפץ אַפְגָעַטְדָּעַטְן דאס ארט.

— זי איין שוין אַפְגָעַקְילַט, כ'האָב געמיינט אָז וועסט נישט קומען,

ער איין גלייך אוווק. ער האט גוט געוווסט אָז שויכאוו וועט גארנישט איבערלאָז, אָז ער וועט איסידִינִיקָן ב'יידע שיסעלעך. שויכאוו האט אַרְאַפְגָעַצְיָיגָן פון וואַילַעַק דעם לעפל. ער איין אַים סַפְּעַצְיָיל טַיְיָעַר דער דָאַוִּיקָעַר לעפל. ער איין דָוְרַכְגַּעַגְּנַעַן מיט אַים דעם גאנצָן ווַיִּיטָן צְפָן. אלֵין אַים אַפְגָעַגָּטָן אַין זָמָה, פון אַלְמוֹנִינוּטָר דראָט. ער איין אַוְיסְגָּעְקָרִיךְ אַוִיךְ אַים — «ארסְטַאַיּוֹשְׁמָאָה», 1944.

שויכאוו האט אַרְאַפְגָעַצְיָיגָן דעם הוֹט פון זיין גענָאַלְטָן עַאַפְּ. ווי קלָלֶט ס'אי נישט, קאָן ער דאָך נישט עַסְן אַין הוֹט. ער האט אָ מיש געטָאָן מיטָן לעפל איין דָנָא פון דער אַפְגָעַשְׁתָּאַנְעַנְעָר באַלאָנְדָא אַון אַיבָּעָרְצִיָּיגָט זִיך אָז זי איין נישט פון די ערְגַּסְטָעַ. אַמְתָּה, נישט קִין סָאמָעַ קָעַלְ-אוּבָּן, אַבָּעָר אוֹיךְ נישט קִין לְרוּעָ. פָּאָר פֿעַטְיוֹקָאוֹו אַין גַּעֲנוֹגָו ווֹאָס בַּיִּם הַיְּטָן די זָוֶף האט ער אַרְאַפְגָעַכְאָפְטָט פון אַיר די פָּאָר קָאַרְטָאַפְּלִיעַס. דאס אַינְצִיקָעַ פָּאַרְגָּעַנְגָּן ווּעַלְכָן באַלאָנְדָא קָאָז פָּאַרְשָׂאָפָן אַין דָעַרְמִיט ווֹאָס זי איין הַיִּס. שויכאוו האט זי אַבָּעָר באַקְוּמָעָן אָ קָאַלְעָצָט. דאָך האט ער גַּעַגְעָסָן פָּאַמְעַלְעָד אַון מיט כוֹוָה. אַין לְאַגְּעָה, ווֹעָן אַפְּילָו דער דאָך זָאָל בְּרוּעָנָן, דָאָרָף מַעַן זָנָר נִשְׁתָּאִילָן. אָ חָוָן די פָּאָר שָׁהָה שְׁלָאָפְּ הַאָט דער אַרְעַסְטִירְטָעַר נָאָר צָעָן מִינּוֹת פְּרִיעָה אַין דער פָּרִי בַּיִּת אַנְבִּיסְוָן, אַזְוִיְּפִיל בַּיִּם מִיטָּאָג אַון פּוֹנְקָט פִּינְגָּמִינּוֹת בַּיִּ אַוּוֹנְטְּבָּרוּיט.

דער טָעַם פון דער באַלאָנְדָא האט זִיך נִשְׁתָּאַגְּבָּעָן פון אַיִּינְט אַוִיךְ מַאְרָגָן. דאס איין אַפְהָעָנִיךְ פון די פְּרָאַדְזָקְטָן ווֹאָס זָעָנָעָן פָּאַרְגְּרִיךְ אַוִיךְ ווִינְטָעָר. הַיִּי יָאָר זָעָנָעָן עָס בְּלִיּוֹ אַיִּינְגָּו אַלְצָעָנָעָן מִיעָרָן. פון טַעַטְעַמְבָּעָר בַּיִּן יוֹנִי אַין דָעַרְבָּעָר אַוְועָק אַין סְדָה — מִיְּעָרְזִיבָּאַלְאָנְדָא. הַיִּינְט אַין

איין טאג אין לעבן פון אווֹן דענישאָזַיַּט

אַ שטיקל אַריטנַאמ — שׂוֹאַרְצָע קְרוּיט. די בעסטע צִיִּת אַיז יְוָנוֹ, עַנְדֵיכְן זִיךְ אַלְעָרְלִיִּי פֿרְכְּטָן אָוֹן זַיִּי מְרוֹן גַּבְּן קָאַשְׁע. די עריגטע צִיִּת אַיז יוֹלִי, אַין קָעֶסֶל גִּיט נָאָר אַיִּין זָאָר — גַּעֲהַקְטָעַ קְרָאָפְּרוּע.

פֿוֹן די פֿישְׁעַלְעַךְ זַעַגְעַן גַּעֲבְּלִיבָן בְּלִיּוֹן בְּיִנְאָרָר. דָּאָס אַבְּרָהִיקָּע אַיז זִיךְ צַעַשׂוֹוּמָעַן. אַוִּיף אַקְעָפֶל אַזְּעָר אָן עַק אַיז עַפְּעַס גַּעֲבְּלִיבָן הַעֲגָעָן, די סְקָעַלְעַטְן זַעַגְעַן אַבְּעָר דִּיְין. שֻׁכְּאָאוֹן הָאָט זַיִּי אַוִּיסְגַּעַנְאָגָט. עַס אַיז גַּעַגְעָעָן: מַעַר צַו שְׁפִּיעָן וַיִּצְוַיְּקִיעָן. עַר הָאָט פֿוֹן יַעֲדָן מִין פֿישְׁ אַלְץ גַּעַגְעָעָן: די זְשָׁאָבְּרָעָס, זַעַם עַק, די אַיְוָגָן, אַבְּעָר דָּאָן וּוֹעֵן דָּאָס אַלְץ הָאָט זִיךְ דָּאָס בְּרוּיט וּוֹעֵט אַים בְּלִיּוֹן אַוִּיף שְׁפָעַטְרָר...

הַיְינָט הָאָט עַר גַּעַמְאָכָט נִשְׁתַּחַת קִיְּין שְׁלַעַכְתְּ גַּעַשְׁעַטְטָה: נִשְׁתַּחַת בְּאוֹוִיּוֹן אַרְיִינְכְּאָפָּן זִיךְ אַין בָּאָרָאָק נָאָר דָּעָר פֿיְיקָע בְּרוּיט. עַטְטָע עַר אַיצְטָט בְּלִיּוֹן זּוֹפְּ...

די צְוַיְיָטָע שְׁפִּיעָן אַיז קָאַשְׁע. אַמִּין קָאַשְׁע פֿוֹן מָאָגָּרָא. וּוֹעֵן זַיִּי קִילְטָזִיךְ אַק וּוֹעֶרֶת פֿוֹן אַיר אַיִּין שְׁטִיק. שֻׁכְּאָאוֹן הָאָט גַּעֲבְּרָאָכוֹן פֿוֹן אַיר צַו שְׁטִיקְלָעָךְ. מָאָגָּרָא-קָאַשְׁע אַפְּיָלוֹ וּוֹעֵן זַיִּי הַיִּסְׁסָּה. הָאָט זַיִּי אַט טַעַט פֿוֹן חַלְשָׁות, שְׁוֹן אַפְּגָעָרְעָט וּוֹאָס זַיִּי זְעַטְקָט נִשְׁתַּחַת. גַּרְאָו בְּלִיּוֹט גַּרְאָו, זָאָל עַס אַפְּיָלוֹ זַיִּין גַּעַל אָוֹן אַוִּיסְזָעָן וַיִּיְרְשָׁעָנָע גְּרוּיטָן. די חַכְמָה פֿוֹן גַּעַבְּן מָאָגָּרָא אַנְשָׁטָטָט גְּרוּפָן הָאָט מַעַן זִיךְ מִסְתָּמָא אַוִּיסְגַּעַלְעַרְנָט פֿוֹן די כִּינְעוֹוָה.

אַפְּגָעַלְעַטְט דַעַט לַעַפְל אָוֹן אַים בָּאָהָלָטוֹן אַין וּוֹאַילָעָק, אַנְגָּעָצִיגָּן דַעַט הָוּט אַיְפָּן קָאָפ אַיז שֻׁכְּאָאוֹן אַרְיִיס אָוֹזָעָק אַיז רִיכְטָוָג צַו דָעָר סָאנְטְשָׁאָסָט.

דָעָר הַימָּל, פֿוֹן וּוּלְכָן די לאָגְעַר-לְאַמְּטָעָנוֹס הַאָבוֹן פָּאָרְטְּרִיבָן די שְׁטָעָרָן, אַיז אַלְץ נָאָר אַזְּוִי טְוָנְקָל וַיִּגְעָוָעָן. בִּידָע גְּרוּיסָע פְּרָאַזְשָׁעְקָטָאָרָן טַוּעָן וּוּיְטָעָר זִיְיָעָר מְלָאָכָה: זַיִּי שְׁנִיְיָדָן די זָאָנָע מִיט בְּרִיטְטָע לִיכְטָה שְׁטָרָאָמָעָן.

בָּעַת דָעָר סְפָעַץ-לְאַגְּעָר הָאָט גַּעַשְׁטָעַלְט די עַרְשָׁטָע טְרוּיט הָאָט מַעַן זִיךְ דָאָ, פֿוֹנְקָט וַיִּוְיָפְנָן פְּרָאָנָט, בָּאַנוֹצָט מִיט לִיכְטְּ-דְּרָאָקָעָטָן. וּוֹעֵן סַאיַּן

נאר צוליב עפער פינצטער געווארן האבן זי זיך א שאט געטאן : וויסע, גראונע, רווייטע — אין אמרת מלחמה ! שפער האט מען זיך וויזט אויס אַרומגעזען או דאס געשעפט לוייט נישט, זו טיער ?

עס אייז נאך אלץ נאכט. אַ דערפֿאָרֶן אויג קאָן אַבעָּר אויפֿאָפְּן סִימְנִים פֿון אַנְקּוּמְעָנוּדְּזִיקְּן טָאג. אַט אייז אַדְּרוֹכְּגָּגָּנְגָּן דער גַּעֲהִילָּף פֿון דְּנִיעְוָאָלְּנָעָר כְּרָאָמָּאי (כְּרָאָמָּאי האט זיך גַּעֲקָגָּט דְּעָרְלָוִיבָּן הַאָלָּטָן אֵגְּעָהָאָט מִיט וּוָסָט צו קָאָרָמָעָן אִים !). ער אייז אַווּעָק צוֹם 9-וִטְּן בָּאָרָאָק רָוְפָּן דִּי אַינוּוּאָלְּדִין אוּיף אַנְבִּיסְּן. אַין רִיכְּטוּבָּגָּפָּן דער קָוּלְּטִידְּרָצִיעְרִישָׁעָר אָפְּרָטִילְּוָגָּץ זִיךְּ קְוִיטָּה דער אַלְטָעָר מְאַלְעָה, דער מִיטָּן בָּעָרְדִּיל. דאס גַּיְשָׁתָּה ער נאָך פָּאָרְבָּן אָוָן פָּעַנְדוּלָּן צוֹם מְאַלְעָן גַּוְעָרָן.

מייט אֵ בְּרִיאִיטָן טָרִיט אַיְז דער טָאָטָעָר וּוּידָעָר אַרוּעָק אַיְז רִיכְּטוּבָּגָּפָּן צוֹם שְׂטָאָבָּבָאָרָאָק. אַיְז אַלְגָּעָמִין זַעַט מֻעָן וּוּינִיק מַעֲנוֹתָשָׁן. יַעֲדָעָר בָּאָמִיט זִיךְּ אַוְיסְּצָוּזָן דִּי לְעַצְּטָעָז וִיסְּעָמִינְטָן כְּדִי אַרְיְנוּכְּאָפְּן אֵ בְּסָל וּוּאָרָמְקִיט. שָׁוֹכָאָוּ האט זִיךְּ זִיעָר גַּעֲשִׁיקָּשָׁבָּאָהָאָלָּטָן אַונְטָעָר אַיְינָעָם פֿון דִּי בָּאָרָאָק. בָּעָטָעָר אֵ צְוִוִּית מְאַלְעָהָן נִישְׁתָּאָרְיְנוּפָּגָּלָן דַעַט טָאָטָעָר אַיְז אוּיג — עַס קָאָן זִיךְּ אַלְצָאָדָעָהָזָרָן פֿון דאס נִי. אַיְז אַוְיפְּזָעָר טָאָר דִּיךְ קִיְּינְמָאָל נִישְׁתָּאָרְפָּעָן אַיְינָעָם אַלְיָיִן. עַס גַּעֲשָׁעָט שָׁוֵין אֵז ער האט פֿונְקָט אָוָן אַרְבָּעָט פָּאָר דִּיר, אַדְעָר ער זַוְּכָּת בְּכָלְלָה עַמְצָעָן אוּיף אַוְיסְּגִּיסְּטָן זִין כַּעַם. מִיהָאָט אֵ מְאַל גַּעֲלִיְּיָעָנָט אֵ בָּאָפְּעָל אַיְבָּעָר אַלְעָז בָּאָרָאָק אֵז פָּאָר אֵן אַוְיפְּזָעָר מוֹעָן מַעָן צִיעָן דַעַט הָוֶת פְּנִינְט טָרִיט פָּאָר אִים אָוָן צְוִירָק אַנְטָאָן מַעָגָּמָעָן עַרְשָׁת צְוִיִּי טָרִיט נאָךְ אִים. פָּאָרָאָן אַוְיפְּזָעָר וּוָסָט מַאְכָן נִישְׁתָּאָר קִיְּין וּוּזָעָן דָעָרְפָּן, גִּיְעָן אַדְוָר וּזִיךְּ זַעַט זַעַט גַּאֲרָנִישָׁט גַּעֲזָעָן, עַס זַעַעַן אַבעָר אוּידָאָד אַזְוָלְכָעָ, וּוָסָט חַאָבָן לִיבָּד זִיךְּ זַעַט. וּוּיפְּלָ אַרְעָסְטִירְטָעָהָאָבָן שָׁוֵין אַרְיְנוּגָעָכָאָפְּט קָאָרְצָעָרָפָּאָר נִישְׁתָּרְכִּיטָּץ צִיעָן דַעַט הָוֶת. נִיְיָן, שָׁוֵין בָּעָסָעָר שְׁתִיְּין בָּאָהָאָלָּטָן הִינְטָרָעָן בָּאָרָאָק.

נאָכְדָעָמָע וּוֵי דער טָאָטָעָר אַיְז אַדְוָר וּוּאָלָט שְׁוֵין שָׁוֹכָאָוּ גַּעֲקָאָנָעָט גִּיְיָן אַיְז סָאָנְטָשָׁאָסְטָ אַרְיִין. ער האט זִיךְּ אַבעָר פְּלוֹצִים דְּעָרְמָאָגָט אַז אַוְיִחְדָּה הַיְיָנָט פְּרִי אַיְז ער גַּעֲוָעָן אַפְּגָעָשָׁמוּעָסָט מִיטָּן הַוִּיכָּן לְעַט, דַעַט פֿון "לְ-טָן", גַּעֲזָאָלָט בַּיִּים נַעֲמָעָן אֵ גַּלְאָז צְוִיִּי מַאֲכָרָקָע. דער לאָנְגָעָר לעַט האט נַעֲכָטָן אַפְּגָעָנוּמָעָן אֵ פָעָקָל. בַּיִּז מַאְרָגָן קָאָן ער שָׁוֵין האָבָן

איין טאג אין לעבן פון איזווען דעניטאַויטש

אלץ פֿאָרְקּוֹפֶּט — ווֹאָרְטַּ דְּאָן וּוִידְעָר אֲגָנְצָן הוֹדֵשׁ. גּוֹטוּ מַאָכָּרְקָע
בְּאָקוּמוּנַת עָרָה, דָּעַר לְעֵמֶק, זַי אַיְזַּ גַּעֲנוֹג שְׂטָאָרָק, הָאָט אֲגָוָּטָן רִיתָה, אֲ
בְּרוֹינְלַעַכְעַ אַיְזַּ זַי אָזָּא.

פֿוֹן עַגְמָת נְפָשָׁהּ הָאָט שְׂוֹכָאָזְוּ גַּיְשַׁט גַּעֲקָאנְטַּ רִירְזַּ זַיְדַּ פֿוֹן אָרְטַּ.
דְּאָךְ צַוְּגַיְינַן אַיְזַּ דְּעַמְּ דְּטַן בְּאָרְקָק אַלְיְזַּ? זַי פֿיַּס הָאָבָן אַיְם אָבָעָר
אוּוּקְעַגְעַפְּרִירַט צָוָם סְאָנְטְּשָׁאָסָט.

אוּנְטַעַר דַּי וּאָילְיַיקָּעַס הָאָט גַּעֲקְוִיְּפֶעַט דָּעַר שְׁנִי.
איַז קָאָרְנִיךְאָרְ פֿוֹן סְאָנְטְּשָׁאָסָט אַיְזַּ, וּוֹי שְׁטָעְנְדִּיק, צִיכְטִיךְ רִין, עַס אַיְזַּ
פְּשָׁוּט אֲשְׁרַעַק שְׁטַעַלְזַן אֲטְרִיט אַיבָּעָר דָּעַר פְּאָדָלָגָע. דַּי וּעְנָט זְעַנְעַן
לְאָקְרִירַט אוּפְּקַ וּוַיְיסַ, דַּי מַעְבָּל וּוַיְיסַע.

די טִירְזַּ פֿוֹן דַּי קָאָבְּיַנְעַטְזַן זְעַנְעַן אַלְעַ פְּאָרְמָאָסָט. דַּי דְּאָקְטִוִּירִים שְׁלָאָטָן
נָאָךְ מַסְתָּמָא. איַז דְּעַשְׁוֹרָקָע אַיְזַּ פְּאָרְצַן בְּלוֹזַן דָּעַר יִינְגָּעָר פְּעַלְדְּשָׁעָר
קָאָלִיאַז וּוְדָאָוּוּשָׁקָן. עָרְזִיצַת אַז אַגְּגָעַטָּאָגָעָנָעָר אַיְזַּ אֲפְּרִישַׁן וּוַיְיסַן כְּאַלְאָט
אוֹזְ שְׁדִיבְּט.

שְׂוֹכָאָזְוּ הָאָט אַרְאָפְּגָעַצְוִיגַן דְּעַמְּ הוֹט וּוֹי פֿאָרְ נְאָטְשָׁאָלְסְטוֹאָ. פֿוֹן
לְאָגְעָרְדְּגָעְוִינְגִּיהִיט הָאָט עָרְגָּעְוּמָעַן בְּאָטְאָפְּן מִיטַּ דַּי אַוְיָגַן דְּעַמְּ אַרְחָוָם.
עָרְ הָאָט גְּלִיךְן בְּאָמְעָרְקָט, אָזְ קָאָלִיאַז טְוָט נִישְׁטַ קִין שְׁוּם אַרְבָּעָט, נָאָר
שְׁרִיבְּבָשַׁ פֿאָרְ זַיְדַּ. עָרְ שְׁטַעַלְטַ שְׂוֹרָה אַוְנְטָעָר שְׂוֹרָה, הַיְּבָט אָז יַעֲדַע פֿוֹן אֲ
גְּרוּסִין אָזְתָּ. יַאַ, וּוְדָאָוּשָׁקָן טְוָט עַפְּעָס אֲלַיְּנְקָע אַרְבָּעָט, נָאָר וּוָאָס גִּיאַט
עַס אַיְם, שְׂוֹכָאָזְוּ, אָזְ.

— וּוְאָט טְשַׁמְּטָא... נִיקְאָלָאַי סְעִמְיָאַנְטִישָׁ... כְּבִין עַפְּעָס וּוֹי נִשְׁטַ גְּזַוְּנוֹט
— הָאָט שְׂוֹכָאָזְוּ קִוִּים פֿוֹן זַיְדַּ אַרְוִיטְגָּעְבְּרִיאָכְט.

וּוְדָאָוּשָׁקָן הָאָט אַוְיְפָגְעָהָוִיבָן גְּרִיסְעָ. רַויְקָע אַוְיָגַן. עָרְ הָאָט גְּעַטְרָאָגָן
אֲ וּוַיְסַ קָּאָפְּעָלָעָ, אֲ וּוַיְסַ כְּאַלְאָט. אַבְּעָר אלְצַ אֲזַן נָזְמָעָרָן.

— פְּאָרוֹזָאָס אַזְוִי שְׁפָעָט? פְּאָרוֹזָאָס בִּיטְטוֹ נִשְׁטַ גְּעֻקְוּמָעַן אַוְנְטִצְיִיט?
וּוַיְסַ דְּעַן נִשְׁטַ, אָז אַיְזַן דָּעַר פְּרִי נְעַמְתַּ מְעַן נִשְׁטַ אַז? דַּי רְשִׁימָה פֿוֹן דַּי
בְּאָפְּרִיטָע אַיְזַן דַּאַקְ שְׁוִין אַוְעָק אַיְזַן „פְּעַפְּעַטְשָׁע“.

דָּאָס אלְצַ הָאָט שְׂוֹכָאָזְוּ גּוֹט גְּעוּווֹסָט, אַפְּיַלְוַ גְּעוּווֹסָט אַז אַוְנְטִצְיִיט
איַז פְּונְקָט אַזְוִי שְׁוֹעוֹרַ בְּאָקוּמוּנַת אֲבָגְרִיאִינְגַּו וּוֹי יַעַצְתָּ.

— נָאָ, קָאָלִיאַז, אַבְּעָר... אַוְנְטִצְיִיט וּוֹעַן מְדָאָרָת, טְוָט גְּרָאָד נִשְׁטַ וּוֹי.

— וואס איז ער איזעלכען? וואס טוט דיר דארט וויא?

— זאלסט וועלז זאגן גענוויל, איז שורער, אבער... אלץ טוט וויא.
וודאוואוישקון האט גוט געוועסט איז שווכאזו איז נישט פון די, וואס האבן אָ
טבע צו קומען איז סאנטשאסט. ער האט אבער נישט געהאט קיין רעכט צו
באייפריינן מער ווי צוויי מענטשן אָ טאג. די דאזיעקע נארמע האט ער
שווין היינט אויסגענוצט — די נעמען פון יונגע ליגן אונטערן גוינעם
גלאז פון זיין טיש.

— האסט זיך געדארטט מטריח זיין אָ ביסל פריער, נישט קומען
אייט פאָרן אַרויסגין צו דער אַרבעט. נאָ, אָט האסטו!
וודאוואוישקון האט אַרויסגענומען פון אָ ספֿעצעיעלן סלאיקל אָ טערמאָ
אַגעווישט אִם.

שווכאזו האט זיך אַוועקגעזעט אויפֿן סָאמּע בריעג פון אָ בענקל, נעדן
וואָאנט. דאס אָומְבָּאָקוּוועמע אַרט האט ער אַרויסגעקליבּן מיט אָ שטיקל כוונה;
געוואָלט וויאָן, אָ ער פֿילְט זיך נישט דאָ צו הײַמִיש אָן אָ ער אַיז נאָר
געקומוּן אהער צוילְבָּאָ קליינקייט.
וודאוואוישקון האט וויאָטער געשרבּון.

די סאנטשאסט האט זיך געפּונגען אָן אָ וויאָט שטיל ווינקל פון
זאנע. קיין שום קלְאָנג אָיז אהער נישט דעררגאנגען, אָפֿילוּ נישט דאס טיקְר
טאָקְן פון אָ זייגער : אַרְעַסְטְּרַטְּעַט טאָרְן בְּכָלְלָה נישט האָבּוֹן אַוְעַלְכָּע זאָכָן
ווי אָ זייגער — סָאיָן גענָג אָן גַּאֲטַשְּׁאָלְסְטוֹאָ וויאָסְט ווי שפּעַט עס אֵית.
עס ווֹאָלְט אָפְשָׂר אָמָּל אָמוֹן אָ קְרָאָצְעַטְאָן, האט זיך אַבער די שפֿיטְאָלְט
קָאָצָע אַלְעָ אַוְיסְעַכְאָפְט.

פֿאָר שוּכוּאָוּן אַיז עַפְס געוווען מָאָדְנָעַן, וואָס ער קָאָן זִיכְרָן גָּאנְצָע פֿיבְּגָע
מִינְגָּות אַיז אָזָא רִיְנָעָם, הָעַל בָּאַלְיוֹכְטָעָגָעָם צִימָעָר, אַיז אָ שְׂטִילְקִיְּט אַיזָּא,
אוֹן גָּאָרְנִישְׁטָטָאָן, ער האט אוֹפְּמָעָרְקָוָאָם בָּאַטְרָאָכְטָט די ווּעָנָט אוֹן גָּאָרְנִישְׁטָט
געפּונָעָן אוֹיפְּקָאָזְעָן זִי. דערנָאָך גַּעֲכָאָפְט אָ בְּלִיק אוֹיפְּקָאָזְעָן זִי גַּעֲנִירָאָפְט
דער נָוָעָר אוֹיפְּגָעָן בְּרוּוֹט אַיז אַפְּגָעָרְבִּיגָּן, מִקְאָן גָּאָרְדָּעָר אַרְיִינְפְּאָלָן אַיז
הָז גְּדִיאָ, מַעַן דָּאָרָף אִים זַעַן אוֹיפְּפָרְישָׁן. מִיט דָעַר פֿרִיעָר האָנָט האָט ער
אָ טָאָפְּ גַּעֲטָאָן דִּי בָּאָרְד — זִי אַיז נִישְׁקָשְׁהָדִיק אוֹיסְגָּעוֹאָקָסָן, נִישְׁט גַּעֲגָלָט
זִי פָּוֹן דָעַר לְעַצְטָעָר בָּאָד אָן, שְׂוִין זַיְמָעָר אָ טָאָג צָעָן. אַיז דָרְיִי טָעָג אַרְומָט

איין טאג אין לעבן פון איזוּן דענישאָויטש

גייט מען ווידער אין באָד. ער ווועט זי דאָרט אַפְּגָאַלְוַן. צו וואס גלאַט זיאָן בִּים פרײַזְיְרָעֶר אָזְן ווֹאָרטָן? נִישְׁתָּאָ פָּאָר ווּעֲמָעֵן זִיךְ שִׁין צו מאָכָּן. קוּקְנְדִּיק אוּפְּ ווּדְאּוּוּשְׁקִינְסַּןְשִׁים שְׁנִירְיוּיסַּטְהַטְּלָעַ האָט זִיךְ שַׁבְּכָאָו דוּרְמָאָגָּט אִינְגָּעָם סָאָנִיטָּאָרְבָּאָטָּאָלְיָאָן בִּים טִיךְ לְאוֹוָאָט. ער אַזְן גֻּבְּרָאָכְט גְּעוּוֹאָרָן אָהָיָן מִיטְּ אַטְּפִּיעְרַן ווּנְדַּן אָזְן קָאָפְּ. גַּעֲקָגָט זִיךְ אַוּעָקְלִיגָּן אוּפְּ אַטְּגָּאָ, פִּינְגָּת, אַבְּעָרָן נִישְׁתָּגְּוָאָלְטַן אָזְן פְּרִיְּוּוּילִיק זִיךְ אַוְמְגַעְקָעָרִיט אוּפְּ דָעַרְ פֿרָאָנְטְּלִינְיָע.

הִיְינְטַ חַלְמָטַ ער ווּגָן אַ צּוּוִי דָּרְיִי ווּאָכוּן קְרָאָנְקַ זַיְזַן. נִישְׁתָּחַ וּחְלִילָה עַס וְאַל זַיְן מִיטְּ אַסְכָּה פָּאָרָן לְעַבְּן. נַיְן, פְּשָׁוֹת אַוּעָקְלִיגָּן זִיךְ אַז אַ שְׁפִּיטָּאָלְבָּעַט. גַּאנְגָּעַ דָּרְיִי ווּאָכוּן וְאַלְטַ ער גַּעֲלָעָגַן זַיְן אַמְּתָן. נִישְׁתָּקְיִין רִיר גַּעֲטָאָן מִיטְּ אַטְּפִּיגְגָּר צְוָאָלָן. אַיִּי, ווּאָסְטְּמָאָרְמָעַט דָאָרט מִיטְּ וּוּאַסְטְּרָדִיקַן בּוּלְיָאָן, כָּאָפְּטַ ער דָעַרְ רָוָת.

איַן לְאַגְּעָרְשְׁפִּיטָּאָלְעַטְלַ ער אַבְּעָרָן גְּעוּוֹאָרָן אַזְיִי אַזְן דָא אַזְיִיךְ בִּיסְעַלְעַ ער רָוָת גְּעִפְּגָעַן. מִיטְּ אִינְגָּעָם פָּוָן דִּי לְעַצְעַטְעַ עַטְאָפְּן אַזְן קְיִין דָאָקְטָעַר — סְטַעְפָּאָן גְּרִיגָּרִיטַש — אַלְיִין אַזְן אַוְמְרוּיְקָעַר שָׁה, פְּאָרְגָּוּנְטַ ער נִישְׁתָּקְיִין דִּי קְרָאָנְקַע אַזְן בִּיסְלַ מְנוּחָה. דָאָס הָאָט שְׁעַלְעַן פְּלוּיְטוֹן, פְּלָאָסְטָעַרְן סְטָעַזְקָעַס, פִּירָן עַרְדַּן צַו בְּלָוְמְעַנְבִּיטַן, וּוּינְטָעַר — רַיְינְיקָן שְׁנִיִּי. אוּפְּ אַקְרָעָן, זָגָטַ ער, אַיִּי דִּי בְּעַסְטַעְטַ רְפָואַת אַרְבָּעַט. פָּוָן אַרְבָּעַט פְּגָרָן אַבְּעָרָ פְּעַרְדַּן. וְאַלְטַ ער זִיךְ אַלְיִין אַגְּגָעַת אַרְעָוּוּת זַיְזַן וּמִיר וְאַלְטַ ער שְׂוִין גַּעֲלִיגָּן אַיְינְגָּעַלְיִיגָּט.

וּדְאּוּוּשְׁקִין האָט נַאֲרַ אַלְצַ גְּעַרְבִּיבָּן, גַּעַטְאָן "ליַיְקָעַ" אַרְבָּעַט. שַׁבָּאָו האָט אַבְּעָרָן נִישְׁתָּגְּעָקָאנְט בְּאָגְרִיעַפְּן וּוּעַלְכָּעַ זַיְזַן. וּדְאּוּוּשְׁקִין האָט אַיְבְּרָעָגְשְׁרִיבָּן אַז לְאָנְגַּדְיַה וּוּעַלְכָּעַ ער האָט נַעֲכָתָן "אַגְּגָעַלְפַּן" אַזְן צְוּגָּעָזָגָט עַס הִיְינְטַ וּוּיְזַן סְטַעְפָּאָן גְּרִיגָּרִיטַשְׁן.

אַזְיִי פִּידְטַ זִיךְ נַאֲרַ אַזְן אַלְאָגָעַרְ : דָאָס האָט סְטַעְפָּאָן גְּרִיגָּרִיטַש גְּעַיְעַזְתַּן וּדְאּוּוּשְׁקִינְעַן אַגְּגָעַן זִיךְ אַלְסַ פְּעַלְדְּשָׁעַר. אַזְן ער אַזְן טַאָקַע גְּעוּוֹאָרָן פְּעַלְדְּשָׁעַר, גַּעַלְעָרָבַּט זִיךְ אוּפְּ הַאָרְעָפְּאָשְׁנִיקָעָס מַאֲכָן אַיְינְשְׁפְּרִיצְוְגָעָן אַזְן דִּי אַדְרָעָן. בַּיִּי זַיְן האָט אַפְּיָלוּ נִישְׁתָּגְּעָקָאנְט גַּעַבְוִירַן וּוּרְעַן אַזְן גַּעַדְאָנְקַ אַזְן אַפְּלְזְעַשְׁעַר קָאָן גָּאָר זַיְן נִישְׁתָּקְיִין פְּעַלְדְּשָׁעַר. אַרְום אַזְן אַרְום

אייז קאלאיא נאָר געווען אַ סטודענט פון ליטערערישן פֿאָkolṭיעט. מ'האָט אַים אַרעַטְטִירַט פון צוּווַיְטַן קְוָרָס. סְטַעְפָּאָן גְּרִיגָאָרִיךְשָׁן האָט זִיךְ פֿאָרוֹוָאָלֶט אוֹזְקָאָלְיאָ זָאָל דָאָ, אֵין לאָגָעָר, שְׂרִיבָן דָאָס וּזָס סְאָיָן אוֹיָף דָעָר פֿרְייָ
פֿאָרְבָּאָטָן.

דוֹרֶךְ דִי טָאָפְּלַטָּא, אֲגַעְפּוּרְיוּדָעָן פֿעַנְצָטָעָר, אייז קוּיט דַעְלָגָאנְגָעָן דָאָס
קְלִינְגָעָן צָו אַרְבָּעָט. שְׂוֹכָאָן האָט זִיךְ אַוְיגָעָרִיסְן פון אָרט מִיט אַ טִּפְּנִזְּ. עָרָהָט גַעְפִּיבְּעָרָט פֿוֹנְקָט וּזְיִי פֿרְיעָר. וּזְדָאָוּוּשָׁקְיָן האָט בֵּי אַים גַעְנוּמָעָן
דָעָם טָרְדָמָאָמְעָטָר אָוָן אַ קוּק גַעְטָאָן:

— זְעַסְט, נִישְׁתְּ אַחֲהָן אָוָן נִישְׁתְּ אַחֲהָר: זְיַבָּן אָוָן דָרְיִיסִיק מִיט צוּווִיָּו
וּוְאָלָט זִין זְיַבָּן אָוָן דָרְיִיסִיק מִיט אָבָט אִיז פֿאָרָן יְעַדְן קְלָאָרָה, אָזְוי אַבָּעָר?
אִיךְ קָאָן דִיךְ נִישְׁתְּ בְּאָפְּרִיעָן. וּוְילְסָט, בְּלִיבָּב, נָאָר אוֹיָף אַיְגָעָנָר אַחֲרִוָּת,
וּוְעָט דָעָר דָאָקְטָעָר שְׁפַעְטָעָר זָאָגָן: קְרָאנָק — וּוְעָט עָר בְּאָפְּרִיעָן, אָוִיב:
גַעְזָוָגָט — שִׁיקְט עָר דִיךְ אִין «בָּוּרָה» אָרְיָן. אִיךְ רָאָט דִיר בְעָסָר צְוָרִיקְגִּיאָן
איַין זָאָגָן.

שְׂוֹכָאָן האָט נִישְׁתְּ גַעְנְטְּפְּעָרָט, נִישְׁתְּ פֿאָרְנִיגָּס זִיךְ צְוָמָאָל, אֲגַגְּצָיוּנָן
דָעָם חָוָת אָוָן אַרְוִיסָט.

וּוְעַמְעָן סְאָמָּה וּוְאָרָעָם, דָעָר וּוְעָט אַ גַעְפְּרוּרְיוּנָעָם נִישְׁתְּ פֿאָרְשְׁטִיָּן.
דָעָר פֿרָאָסָט האָט גַעְקוּוּטָשָׁט. אַ בִּיסְקָעָר נְעַפְּלָה האָט אַרוּמוּגָעָנוּמָעָן
שְׂוֹמָאָוָן וּזְיִי מִיט קְלָאָמָרָן. עָר האָט זִיךְ צְעהָסָט. דָעָר פֿרָאָסָט האָט גַעְהָאָט
זְיַבָּן אָוָן צְוָאָנְצִיךְ גְּרָאָד, שְׂוֹמָאָוָן — זְיַבָּן אָוָן דָרְיִיסִיק. אִיכְצָמָ, וּוְעָר וּוְעַמְעָן?
שְׂוֹכָאָוָן אִינוֹ אַיְלִיק אַזְוָעָק צָו זִין בָּאָרָאָק. דִי זָאָגָן אִינוֹ גַעְזָוָגָט.
דָאָט אִין דִי קְוָרְצָעָז וּוְיִילָעָז וּוְעָן מִיאָז שְׁוִין אַפְּגָעָרִיסְן פֿוֹן דָעָר נְאָכָט,
אַבָּעָר נְאָךְ נִישְׁתְּ בְּאָהָאָטָן מִיטָן טָאָג, אִין וּוְאָרָעָמָעָ קְאָזָאָרָמָעָס זִיכְן קְאָנָר
וּוְאָיְעָנָטָן, אֲגַגְּעָלָעָגָט מִיט דִי פֿאָרְשָׁלָאָפְּעָנָעָ קְעָפָ אַוִּיךְ בִּיקָסָן. אִין אָוָא
פֿרָאָסָט שְׁטִיעָנָע אַוִּיךְ דִי וּוְאָכְטוּרָעָמָס אִינוֹ אַוִּיךְ נִישְׁתְּ הָאָנִיק לְעַקָּן. אַנדְשָׁרָע
וּוְעַכְתָּרָה, אַוִּיךְ דָעָר הוּוּפְטוֹאָץ, וּוְאָרָפָן צָו שְׁטִיקָלָעָד קְוִילָן אִין אַיְוּעָלָע
אָרְיָן, דִי אַרְעַטְטִירַט אֲגַעְטָאָן אִין אַלְעָז זִיְיָרָע בְּגָדִידָלוֹת, אַרוּמוּגָעָנוּבָנוּדָן
מִיט שְׁטוּרִיךְ אָוָן שְׁטוּרִיךְלָעָד, דִי פְּנִימָעָר אַרוּמוּגָעָוִוִּיקָלָט מִיט שְׁמָאָטָעָס לִיְגָן
אוֹיָף דִי פֿרִיטְשָׁעָס אִין אַמְּנִין הָאַלְבְּשָׁלָאָפְּ הָאַלְבְּזָוָאָד אָוָן וּוְאָרָטָן אוֹיָף
דָעָם בְּדִיגָּאָדְלָס גַעְשָׁרִי «פֿאָדִיאָם?»

צ'וֹזַמְעָן מִיטֵּן גָּאנֶן נִיגָּטֵן בָּאָרָךְ הָאָט אָוִיךְ גַּעֲזִירִימְלַט דִּי 104-טַע
בְּרִיגָּאָדָע. בְּלוֹזִן פָּאוֹולָאָ, דָּעַר גַּעֲהִילִי-בְּרִיגָּאָדָה, הָאָט שְׂטִיל גַּעֲשָׁעְפְּשָׁעְטָעַט
אוֹן מִיטֵּן בְּלִיעָר עַפְסָע גַּעֲרָעָכָט. אוֹיף דָּעַר אַיְבָּעָרְשָׁטָעָר נָאָרָע הָאָט
שְׂוָכָאָוָסָשָׁן, דָּעַר בָּאָפְּטִיסָט אַלְיאַשָּׁקָאָ, גַּעֲלִיעָנָט אִין זַיִן גַּאֲטִיזִיבִּיכָּל.

ער הָאָט דָּקָרְט גַּעֲהָאָט צָאָרְשִׁיבָּן הָאָלָב עַוְּאָנְגָּעָלְיעָ. שְׂוָכָאָוָיָן אִין אַרְיִינְגָּעָפָאָלָן אִין בָּאָרָךְ אָ פָּאָרְסָאָפָּעָטָעָר, אַבָּעָר צָוָם
גַּעֲהִילִי-בְּרִיגָּאָדָה אִין ער צָוְגָּעָנְגָּעָן שְׂטִיל אוֹיף דִּי שְׁפִּיצִי-פִּינְגָּעָר.

פְּזָוָולָאָ הָאָט אַזְּיָּגָּהָיָבָּן דָּעַט קָאָפְּ :

— נָה, נִישְׁתְּ אַיְנְגָּעְזָעְטָעַט דִּיךְ, אִיּוֹאן דָּעְנִיסִּיטָשׁ ? לְעַבְּסָט ?
ער הָאָט גַּעֲנוּמָעָן פָּוָן טִישָׁ דִּי פִּיקָּע בְּרוּזִיט אָוֹן זַי דָּעְרָלָגָנָט שְׂוָכָאָוָן.
אוֹיף דָּעַט בְּרוּזִיט אִין זַי אָ פָּאָרְשְׁנִיְּטָעָר שְׁפִּין, גַּעֲלָגָן אָ שְׂטִיקָעָלָע
אַזְּקָעָר. שְׂוָכָאָוָיָן הָאָט עַס אִין גַּעֲאַיִלָּאָ כָּאָפָּאָרְפָּגָעָטָעָן מִיטֵּן דִּי לִיפָּן.
גַּעֲנוּמָעָן דִּי פִּיקָּע אִין אִין הָאָגָּט, זַי גַּעֲוָוִיגָּן צַי זַי הָאָט אַרְיעָז פִּינְגָּעָר
הָוְנְדָעָת אָוֹן פּוֹפְּצִיק גְּרָאָט, אָוֹן מִיטֵּן דָּעַר צְוּוִיְּטָעָר אַרְיִוְּפָגְדָּרָפָעָט זַי
צַר זַיִן גַּעֲלָעָגָעָר. טְוִיזָּטָעָר פִּיקָּעָס הָאָט עַר שְׁוִין אַפְּגָעָנוּמָעָן פָּאָר דָּעַר צִיְּטָע
וְאָס עַר אִין אִין דִּי לְאָגָּעָרָן אָוֹן טְוּרְמָעָס אַבָּעָר קִינְמָאָל וּבִשְׁתַּגְּהָאָט
דִּי גַּעֲלָעָגָהָיִיט אַיְבָּרְצָוּהָעָגָן אָזָא אוֹיף אָ וּוֹאָג. פָּוָן דָּעַר נָאָטָר אָ שְׂטִילָעָר,
אָן אַיְבָּרְגָּעָשָׁרָאָקָעָנָעָר, הָאָט עַר נִישְׁתְּ לִיב צַו אַזְּקָלָגָן זַיִד, זַוְּכָּת נִישְׁתְּ
קִיְּין גַּעֲרָכְטִיקִיִּיט. זַי יְעַדְעָר אַרְעָסְטָאָנָט וּוְיִסְטָעָר גַּוְּט אָזְּקָיִין עַרְלָעְכְּקִיִּיט
אִין אִין כְּלַעַבָּרְעַזְקָעָן נִישְׁתְּ פָּאָרָן, אָזְּזַוְּ יְעַדְעָר פִּיקָּעָפָעָלָט וּוֹאָג. דִּי
פְּרָאָגָעָ אִין נָאָר וּוְיִפְּלָעָס כְּבָעָלָט. נֻמְסָט יְעַדְןָן טָאגָ דָּאָס שְׂטִיקָל בְּרוּזִיט
אִין הָאָגָּט, קוֹסְטָט דְּעָרְיוֹף, וּוְיִלְסָט בָּאָרְיוֹקָן דִּי נִשְׁמָה, אָן הִיְּנִינָּת
הָאָט מְעַן דִּיךְ אַפְּשָׁר נִישְׁתְּ צַו שְׂטָאָרָק בָּאָגּוֹלָט.

— אָ גְּרָאָט צְוָאָנְצִיךְ מְעַלְטָ — הָאָט שְׂוָכָאָוָיָן זַי זַי גַּעֲזָגָט, אָוֹן
אַיְבָּרְגָּעָבְּוַאָּקָן דִּי פִּיקָּעָ אוֹיף צְוָוִיִּ, אִין הַעֲלָפָט הָאָט עַר אַרְיִינְגָּעָרוֹקָט
אִין בְּחוּם, אִין אָ וּוְיִסְטָעָנְקָעָלָעָ אָ צְוָגָנִיְּטָס בְּשִׁתְּקָה צַל דָּעַר פּוֹפִּיקָעָ
(פְּגָרָ זַעַקָּעָט הָאָט דִּי פָּאָבָּרִיק גַּעֲנִיִּיט פּוֹפִּיקָעָ אָן קַעְשָׁעָנָעָס), אָוֹן דִּי
צְוָוִיְּטָעָ הַעֲלָפָט, דִּי אַיְנְגָּעָשְׁפָּאָרָטָעָ בְּיִם אַנְבִּיסָּן, גַּעֲלָרָטָמָט גַּלְיִיךְ אַוְיִפְּעָסָן.
ער הָאָט זַיִד אַבָּעָר בָּאָטָרָאָט אָוֹן עַסְנָן אַיִלָּאָלָהָט נִישְׁתְּ קִיְּין זַיִן, עַס
וּוְעַט נִישְׁתְּ זַעְטִיקָן. אַפְּגָר בָּאָהָלָטָן אִין שְׁעַנְקָעָלָעָ ? עַר הָאָט זַיִד אַבָּעָר

ודעםאנט, או מיהאט לעצטנס געמוות אונברעכן די ביינער די דניעוואלגעס
וואס האבן זיך פארזומען מיט גנבגען.

ニישט אַרְיִיסְטּוֹרָאַדִּיק דָּאַס שְׂטִיקָל בְּרוּיטְ פָּוֹן האַט האַט ער זֵיכֶר
געשיקט אַרְיִיסְגַּעַזְיוֹגָן די פִּיס פָּוֹן די וּאַלְקִיעָס, אַיבְּעַרְלָאוֹנְדִּיק אַיז זַי די
אנֽוֹצָעַס, אוֹן אַ בָּאַרְוּעָסָעָר אַרְיִיסְגַּעַלְעַטְרָט צַוְּיַן גַּעֲלַגְעָר. אַוְף דַּעַר
גַּיְךְ גַּעַמְאַכְּט אַ לְּאַךְ אַיְנוּם מַאֲטָרָאַלְ הַאַט ער דָּאַרטָּן, צַוְּיַן טְרָאַטְשִׁינְעָס.
אַרְיִינְגַּעַשְׁטוֹפֶט די הַאַלְבָּעָר פִּיקָּע בְּרוּיטְ אַרְאַפְּגַּעַזְיוֹגָן דָּעַם הוֹט, וּוּ ער
הַאַט גַּעַהְאַט בָּאַהְאַלְטָן אַ נַּאֲדָלְ-פָּאַדָּעָם. (ער האַט שוֹין אַמְּאַל גַּעַכְאַפְּט
קְלָעָפֶט דָּעַרְפָּאָר) אוֹן מִיט עַטְלָעַכְעָ גַּרְוִיסָע פָּאַסְטְּרִיגָּעָס פָּאַרְצִיוֹגָן דָּאַס
לְאַךְ אַיְן מַאֲטָרָאַז. אַיְן צַוְּיַנְצִיְּט אַיז בֵּי אִים אַיְן מַרְיִיל צַעְגָּנְגָּעָן דָּאַס
שְׂטִיקָל צֻוקָּעָר. יַעֲדַעַר גַּעַרְוּ אַיְן גַּעַוְעַן אַנְגַּעַשְׁטוֹרָנְגָּט בֵּין הַעֲכַסְטָרָר מַאַס
— בָּאַלְדְּ קָאָגָעָן זַיְךְ אַיְן שִׁיר דָעַרְהָעָרָן קוֹלָט פָּוֹן נַאֲטְשָׁאַלְסְטוֹוָאָ. די
פִּינְגָּעָר האַבָּן זַיְךְ אַיְן אַוּוֹגָט מִיט גַּרְוִיסָע גַּעַנְיִיטִיקִיָּת, די גַּעַדְאַנְקָעָן זַעַגְעָן
גַּעַלְאָפָּן פָּאַרְוִיסָע, — וּוּאָס וּוּיְיטָעָר?

אַלְיאַשְׁקָא הַאַט גַּעַלְיָעָנְטָן די עַוְּאַגְּנָעָלִיעָ אַ בִּיסְעַלְעָ אַרְיִפְּטָן קוֹל (אַפְּשָׁר
אוּיךְ אַז שַׁוְּכָאָו זַאְל הַעֲרָן — די באַפְּטִיסְטָן האַבָּן לִיב אַגְּיִיטִירָן) :
— אוֹן סַיְזָאָל קִיְּינָעָר פָּוֹן אַיְיךְ נִישְׁתָּבְּאַשְׁטְרָאַפֶּט וּוּרָעָן אַלְסָ רַוְּצָה
אַדְעָר גַּנְבָּ פָּאָר וּוּעָלָן צַוְּאַיְגָעָנָעָן זַיְךְ יַעֲנוּמָס פָּאַרְמָעָגָן. אַוְיבְּ לִיְדָטָ ער
דָעַרְפָּאָר וּוּאָס ער אַיְן אַ קְרִיסְטָן זַאְל ער זַיְךְ נִישְׁתָּבְּאַשְׁטָרָאַפֶּט שַׁעַמְעָן גַּאֲרָ לְוִיבָן גַּאֲטָ
פָּאָר אַזָּא גַּוְּרָל.

אַלְיאַשְׁקָא אַיְן אַן אַרְיִיסְטּוֹרָאַגָּר: ער פָּאַרְשְׁטָעָקָט אַזְוִי זַיְין בִּיכְעַלְעָ
אוֹ קִיְּין שָׁוֹם רַעֲוִוְיָע אַגְּנָדָעָקָט עַם נִישְׁתָּ. שַׁוְּכָאָו
שַׁוְּכָאָו הַאַט מִיט די זַעַלְבָּעָ גִּיכָּע בָּאַוְּעַגְּנוֹגָעָן אַרְיִיסְגַּעַזְיוֹגָן פָּוֹן
אַונְטָעָרָן מַאֲטָרָאַז די העַנְטָשָׁקָעָ, אַ פָּאָר צַעְרִיסְעָנָע אַנְוֹצָעָס. אַ שְׂטִיקָל
שְׁטִירִיךְ אוֹן אַ שְׁמַאְטָעָ. אַוְיסְגַּעַלְיִיכְּט די טְרָאַטְשִׁינְעָס (זַיְךְ זַעַגְעָן גַּעַוְעָן
שְׁטָאָרָק גַּעַפְּרָעָסָט), צְוִירִיךְ פָּאַרְדָּעָקָט דָּאַס גַּעַלְעָגָר, אַ וּוּאָרָפְּ גַּעַטָּאָן דָּאַס
קִישְׁׁוֹן אוֹן אַ בָּאַרְוּעָסָעָר אַרְאַפְּגַּעַלְאָזָט זַיְךְ צַוְּ דַּעַרְ פָּאַדְלָאָגָעָ. צְוּרָשָׁט
הַאַט ער אַרְוּמְגַעְדָּרִיָּת אַוְיף די פִּיס די גּוֹטָע אַנְוֹצָעָס אוֹן דָעַרְנָאָךְ, אַוְיף זַיְיךְ
די צַעְרִיסְעָנָע.

אַיְן דַּעַר זַעַלְבָּעָר מִיגּוֹת הַאַט זַיְךְ דָעַרְהָעָרָט דָּאַס קוֹל פָּוֹן בְּרִיגָּאָדִיר:

אין טאג אין לעבן פון איזאן דעניטאוחויטש

— ענדיקן דאס שלאָפּן, הונדערט-פֿערטע! ווירכאיידן!
די דראָמלענדיקע בריגאַדַּע האָט זיך מיט אַ מאָל אַ הייב געטהָן, אָפּוּעַ
גענעצץ אָוֹן פֿאָרנוּמָעַן צומַּ אָרְזִיסְגָּאנְג.

דעָר בריגאַדַּיר האָט 19-יאָרִיקָן לאָגֶער-סְטָטוֹשׁ. ער ווועט נישט
אָרוּסְפּֿרִין צוֹ אָרְבָּעַט אָפִילּוּ מיט אַ מִינּוֹת פֿרִיעַר וויַיְצָאַרְתּ. האָט ער
שווֹן אַ רּוֹף געטהָן «וּוִיכָאַדִּי» הייסְט אַז סְאיַזְדִּי העכְּסְטָע צִיְּט.

בֵּין דֵי אָרְעַסְטָאנְטָן זונעַן מיט שׂוּעוּרָע טְרִיט גַּעֲגָנְגָעָן אַיבָּעָרָן
קָאַרְדָּאָר צומַּ גַּאנְעָךְ אָוֹן דָּעָר בריגאַדַּיר פֿון דָּעָר צוֹוָאנְצִיסְטָרָה האָט, נָאָר
טְיוֹרִינָס בִּישְׁפִּילְ, גַּעֲשָׂרִין «וּוִיכָאַדִּי» אַיְזָוּ שׂוּכוֹאָוּ פֿאָרְטִיק גַּעֲוָאָרָן מיט
אָרוּסְמוּיְקָלָעַן דֵי צְוַיִּי פָּאָר אָנוּצָּעַס אָוֹן אָרְיִינְקִירִיכָן מיט דֵי פִּיס אַיְזָוּ דֵי
וּוְאַילִיקָעַס. ער האָט נָאָר באָוִוָּן אָרוּסְפּֿצְיָעַן דָּעָם באַשְׁלִיךְ אָוֹן גּוֹט אָרוּסְמָאָרָה
טְלָעַן זיך מיט אַ שְׁטָרִיק. אַ לְּעַדְעָרָגָעָם רִימָעָן פָּאָר מעַן אַיְזָוּ לְאַגְּדָעָר נִישְׁט
הָאָבָּן, ווּער סְהָאָט אָזָּא גַּעֲהָאָט האָט מעַן בֵּין אַים צְוָגָנוּמָעָן.

שׂוּכוֹאָוּ האָט אַגְּגָיָאָגָט דֵי בריגאַדַּע ווּעָן זַי אַיְזָוּ נָאָר גַּעֲוָעָן נְעָבָן
גַּאנְעָךְ: נָוְמָעַרְתָּעַ פְּלִיצָּעָס הָאָבָּן גַּעֲמִיטָן דֵי טְרִירָה... מָגוֹשָׁמְדִיקָעַ,
אַגְּוָעָטָאָן אַיְזָוּ אַלְעָ שְׁמָאָטָעָס ווּאָס זַיְיָ הָאָבָּן פֿאָרְמָאָגָט, זונעַן דֵי זְעָקָעָס
פָּאָמְעַלְעַד גַּעֲגָנְגָעָן צומַּ אָפְּעַלְ-פְּלָאָז. סְהָאָט זיך בְּלוּזָן גַּעֲהָרָט דָּאָס
סְקִרְיְּפָעָן פֿון זַיְיְעָרָע טְרִיט.

עס אַיְזָוּ נָאָר אַלְעָ פֿינְצְטָעַר כָּאָטָשׁ פֿון מָוְרָחִיזִיט אַיְזָוּ דָּעָר הִימָּל
גַּעֲוָאָרָן גְּרִינְלָעָד אָוֹן צּוּבִּיטְלָעָד הָעַלְעָר. סְהָאָט אוֹיךְ גַּעֲצָיָגָן פֿון דָּאָרט
אַ בִּיסְטִיק, בֵּינוֹ ווִינְטָל.

קיַין עַרְגָּעָרָע מִינּוֹתָן וויַיְאָנָּי דָּעָר פֿרִי, ווּעָן מַגִּיטָס אָוִיף אָרְבָּעַט
איַן דָּעָר פֿינְגָטָעָר, איַן פֿרָאָסְטָן, מיט אַ הַנוּגְעָרִיקָן בּוֹיְר, זונעַן נִישְׁטָא. דֵי צְוָנָג
וּוְעָט פֿאָרְשְׁטָאָרט, עַס ווּלְילָט זיך מיט קִינְגָּעָם אָפִילּוּ אַ ווּאָרט נִישְׁט
אוֹיסְרִיְּדָן.

אוֹיפָן אָפְּעַלְ-פְּלָאָז האָט שְׁוִין גַּעֲבָשְׁוּוּעָט דָּעָר גַּעֲהִילִּיָּה פֿון אָרְבָּעַט
אוֹיפָזְעָר.

— הָעֵי, טְיוֹרִין, ווּיפָל דָּאָרָף מעַן אָוִיף דִּיר ווּאָרטָן? ווִידָעָר שְׁלַעַפְּסָטוֹ
זיך וויַיְאָפְּלָאָז?

ער קָאָן אַיבָּעָרְשָׁרָעָקָן אָזָּא שׂוּכוֹאָוּ אַבָּעָר נִישְׁט טְיוֹרִינָעָן ווּולְכָעָר אַיְזָוּ

זיך אפילו נישט מטריהו עפנען דאס מרייל. ער גיט שטילערהייט וווײטער. הינגעדר אים טאפעטשעט די בריגאָדען און סקריפט איבערן שנוי... וווײט אויס איז דער קילאָ טאַלע וועלכּן ער האט אוועקגעטראָגן האט געהאָפלֿן — די 104-טֵע איז געלביבּן אויף איר אלטן אָרט. אַין סאָצְגָּאָרְאָדָק ווועט מען אוועקטריבּן אָרְגְּמָעָרָע אָן נָאָרִישָׁעָרָע. אוּ, ווועט דאָרט היינט זיין: זיבּן אָן צוֹאָנְצִיךְ מִיט אַ ווִינְטַן! נִשְׁתַּו וּזּוּ צַו בָּאַהֲלָלָן זיך, נִשְׁתַּאְןְוָאָרָעָמָן, אָן אָנוֹי אַ גָּאנְצָן טָאג.

דער בריגאָדָיר באָדָאָרָף אַ סְּקָּאָלָע: די פָּעָפָעָטשָׁע מוֹזָעָן אָונְטָעָרָה שְׁמִירָן, דַעַט אָן יְעַנְּפָט צַו בִּיסְלָעָד אָן דער אַיְגָּעָנָעָר בּוּיךְ אִיז דַאַךְ אַוְידָן נִשְׁתַּקְיָין מִמְּרוֹן. בָּאָקְוּמָט נִשְׁתַּקְיָין פָּאָסְלִיקָעָם. דער בריגאָדָיר זִיכְּתָּן ער אַבָּעָר נִשְׁתַּאְן סְּקָּאָלָע. וווער פּוֹן בָּרִיגָּאָדָע עַס בָּאָקְוּמָט אַ פָּעָל לְוִיפְּטָע ער גָּלִיךְ מִיט אַ מְתֻחָלָע צָוּם בְּרִיגָּאָדָיר.

דאַס אִיז דער אַיְנְצְקָעָר אָפָּן אוּפִיךְ קָאָגָעָן דּוּרְכָּלְעָבָן אִין לְאָגָעָר. דער הוּיפְּט אָרְבָּעָטָס-אַיְפָּזָעָר שְׁרִיבָּתָעָפָּס אוּפִיךְ אַ בְּרָעָטָל: — טִוְּרִין, האָטָה היִנְטָא אִין קָרָאָגָן אָן דָּרִיָּי אָן צוֹאָנְצִיךְ צַו דער אַרְבָּעָט?

— יָאָ, דָּרִיָּי אָן צוֹאָנְצִיךְ — שָׁאָקְלָט טִוְּרִין מִיטָּן קָאָפָּ. וווער מְעָלָט? פָּאָנְטָעָלְעִיעָוּ אִין נִשְׁטָא, צַי אִיז ער באָמת קָרָאָגָן? אַיבָּעָר דער בריגאָדָע גִּיט דָּוָרָךְ אַ שּׁוֹשְׁקָעָרִי:

פָּאָנְטָעָלְעִיעָוּ, דער כָּלָבָן אִין ווִידָעָר גַּעֲבָלְבִּין אִין זָאנָע. ווּ אִיז ער קָרָאָגָן? דָּאַס האָט דער פָּאָלִיט-אַפְּיצִיךְרָאָס גַּעֲלָאָזָן: ער ווועט שְׁוִין הַיִּנְטָא ווִידָעָר סְּלִיוֹהָנוּן אָן דָּאַס בִּיטָּאָג אָן שְׁטוּרָנוּגָעָן: קָיְינָעָר זַעַט נִשְׁתַּא, קָיְינָעָר הַעֲרָתָן נִשְׁתַּא. ער ווועט דָּאָרט וִיצְּנָאָן וּאָרְעָמְקִיָּת אַ שְׁעה דָּרִיָּי... דָּאַס אַלְּזָן וווערט גַּעֲכָרָת דָּוָרָךְ דער סָאָנְטָשָׁאָסָט...

דער גָּאנְצָעָר פְּלָאָץ אִין גַּעוּעָן שְׂוֹאָרֶץ פּוֹן בָּאַשְׁלִיקָעָם. פָּאָמְעָלָעָךְ חָאָבָן די בָּרִיגָּאָדָע זיך דּוּרְכָּעָשְׁוּפָט צַו זִיְּעָדָע עַרְטָעָר. שְׁוּכָּאָוּ דְּעַרְמָאָגָט זיך אָז ער דָּאָרָף אוּפְּפִרְשָׁן דַעַט נָוְמָעָר פּוֹן דער פּוֹפִּיְּקָע אָן גִּיט אַרְבָּעָר אוּפִיךְ דער צוֹוִיְּטָעָר זִיכְּתָּן פְּלָאָץ ווּ עַטְּלָעָכְּעָ אָרְעָסְטָאָנָטָן זְעָנָעָן שְׁוִין גַּעֲשְׁטָאָגָעָן אִין דער רַיְּ צָוּם אַלְּטָן מְאָלָעָר. פּוֹן די נָוְמָעָר קוּמָעָן אַרוֹיס

איין טאג אין לעבן פון איזוואן דעניסטאומיטש

בלויז צדווין: דער אויפגעער בעאמערליךט פון דער זוויינטן, אַ קאנזואיענט האט
ニישט קיון שועריךיטן צו פאָרשריליבָּה, ער גיט אַ קוק אויפֿן גומער און
געונָה, וועסטו אַים נישט אויפֿרְישָׁן, זענען דָא אַנדערָן צְרוֹת, עס דְּדָרָת
אַפְּילָו קָאָרְצָעָר.

אן לאָגָעָר זענען דָא דְּרִיָּה מְאָלָעָר. זַיְיָ מְאָלָן בְּיַלְדָּעָר פָּאָר גַּאטְשָׁאַלְסְּטוֹאָז,
פָּאוּשְׁטִיטִיט זַיְיָ אָזֶן אַזְמָוִיכְט. אַ הוֹזֵד דַּעַם מוֹ יַעֲדָעָה, לוֹיט דַּעַרְ רַיִּי, מְאָלָן
נוּמָעָן. האַינְט אַיְזָן דִּי וַיִּי פָּוֹן אַלְתָּה, דַּעַם מִינְן גַּרוּיָּעָן בְּעַרְדָּל. וּזְעַן ער
שְׁטָמָלָט אָזָוָעָק אַ גּוֹמָעָר אוּפִיךְ אַ הַיְתָל פְּילָט ער זַיְיָ וַיִּי אַ פָּאָפּ בִּים
שְׁפְּרִיצָּן מִיט חַיְלִיק וּוְאָסָעָר.

ער גיט אַ צַּיְמִינְן פָּעַנְדוֹל, אַ צְוַיְיִתָּן, אַן הוֹיכָט אַין אַעֲנְטְּשָׁקָע,
גַּעַשְׁטָרִיקְטָעָ פָּוֹן וּוֹאָל, אַבָּעָר אַ דִּינְגָּנָּקָע. דִּי האַנט וּוּעָרט אַין אַיר פָּאָרָ
שְׁטָמָאָרָת אַן וּוְיל דִּי גּוֹמָעָן וּיְכִינָּק, נִישְׁתָּ מְאָלָן.

מִיט אַ נִּילְעָם נָוָעָר "שְׁטַשְׁבָּרְגָּ" 854 מִיט דַּעַר פְּטִיפִיקָע, מִיט אַ צְעַפְּאַטְלָטָן
בְּאַשְׁלִיךְ אַן אַ שְׁטוּרִיקְל אַיְזָן האַנט האָט שְׁוֹכָאָז דַּעַרְיאָגָט דִּי בְּרִיגָּאָדָע.
סָהָאָט זַיְיָ אַיְם גַּלְיִיךְ גַּעַזְוָאָרְפָּן אַיְזָן דִּי אַוְיָגָן אַן צְעָזָאָר, זַיְיָן בְּרִיגָּאָדָע
הַבָּר, וְזִיכְעָרָת אַן דָּאָס נִשְׁתָּ קַיְיָן לְוָלְקָע, נָאָר דַּזְּקָאָק אַ פְּאָפִירָאָט. וְיִיסְט
עַס אַן סְּקָאָן עַפְּעָם בְּלִיבָּן מָאָר אַיְם. ער האָט אַבָּעָר נִשְׁתָּ גּוֹזָאָלָט בְּעַטָּן
נָאָר צְוָעָרוֹקָט זַיְיָ זְעַנְגָּטָרָר, גּוּמָאָכָט וַיִּי ער וּטָ נִשְׁתָּ.

גַּעַקְוָקָט אַיְן אַ זִּיְּט, מִיט גַּלְיִיכְגִּילָט, האָט ער אַבָּעָר גּוֹט גּוֹעָזָן וּרְיָ
נָאָר יַעֲדָן צְעָזָאָרָס פָּאָרְצִיעָן זַיְיָ (יַעֲנָעָר האָט עַס גַּעַטָּאָן מִיט גּוֹרִיסָן כּוֹנָה)
רוֹקָט זַיְיָ דָאָס וּזְיִיטָעָ פִּינְעָל וּזְאָס אַ מְאָל גַּעַנְגָּטָר צָוָם מְוֹנְדָשִׁיק.

פָּוֹנְקָט וּרְיָ אַיְףָ לְהַכְּעִיס האָט זַיְיָ אַגְּנָעָטָרָאָגָן פָּעַטְיוֹקָאָה, ער שְׁאָקָאָל,
אוּוְנָקָגָעַשְׁטָעָלָט זַיְיָ אַקְעָגָנָאַבָּעָר צְעָזָאָן אַן מִיט פִּינְעָלָעָךְ אַיְזָן
אוּיָגָן גַּעַקְוָקָט יַעֲנָעָט גַּלְיִיךְ אַיְן מְוַיְּ אַרְיָין.

בַּיְיָ שְׁוֹכָאָז אַיְזָן אַפְּילָו קִיְּן בְּרַעַקְעָלָעָ מַאֲכָרְקָעָ נִשְׁתָּ גַּעַבְּלִיבָּן אַרְזָ
ער וּזְעַט זִיכְעָרָ בֵּין אַזְוֹנוֹת גַּאֲרְנִישָׁט בְּאַוְיִזְן אַיְינָהָאַגְּדָלָעָן. סְאָיָן אַיְם
דְּזָרְיִיבָּעָר גַּעַבְּלִיבָּן שְׁטִיְיָן אַן גַּעַזְוָלְדִּישׁ וּוּאָרטָן. כָּאָטָש אַיְן דַּעַם אוּגְּגָבְּלִיךְ
איַזָּן דָאָס שְׁטִיקְעָלָעָ פְּגָפְרִוָּאָס אַיְם טִיעָרְעָל וּרְיָ דִּי פְּרִיהָאִים וּזְעַט ער זַיְיָ
דָאָר נִשְׁתָּ אַרְאָפְּלָאָן אַזְוָי נִידְעָרִיךְ וּרְיָ פָּעַטְיוֹקָאָה. ער וּזְעַט נִשְׁתָּ קַיְיָ
יַעֲגָעָט גַּלְיִיךְ אַיְן מְזַיְּלָ אַזְיִיךְ.

אין צענארן האבן זיך וויזט אויס אלע דאסן אויסגעמישט: מהאט נישט געוווסט צי ער איז א גרייך, אַיד, אַדער אַ ציגינער. ער איז נאך זיעער יונג. אויף דער פריהייט האט ער געדרייט פילמען, נישט באוריון קיין איינעם ענדיקן ווי מ'האט אים איינגעזעט. ואונצעס טראגט ער שוואָרץע, געדיבטוע ווי פון איין שטיק. מעגלעך אָוּ דערפֿאָר האט מען זיך אים געלאן, נישט אָפְּגָּעָלָט, און מיט זיך איז ער אַרְיִין די אַקְטָן.

— צענאר מאָרְקָאָוִיטָש! — פֿעַטְּיוֹקָאָוּ האט נישט אויסגעהָאלְטָן און געלילוֹנייעָט — גיב כאָטש איזן מַאֲלָאָ צֵוֹ טָאָן.

זין פנים האט זיך געבייטן: פֿוֹן גִּירְקִיט בֵּין בעטנדיקן באָגָעָר. צענאר האט פָּאָמְעָלָעָך אָזְפְּגָּעָהִיבָּן די אָזְגָּוְלָעָלָעָך אָוּ מִיט די קויל-שוואָרץע אויגן באָטראָכָט פֿעַטְּיוֹקָאָוּן. צוֹלָב אָזְעָלָכָע האט ער געמוֹת אַיבָּעָרְגִּין אויף אָ לְיְוָלָקָע. עַס אַיז אַים נִשְׁתְּאָוְשָׂאָד דָּאָס בִּיטָּל מַאֲכָרִיקָע אַדער שְׂטִיקָל פֿאָפְּרִיאָס, ווי דֻּעָם אַיבָּעָרְגִּירְסְּעָנָעָם גַּעַדְאָנָק. ער רְוִיכְעָרֶט כְּדִי קָאנָעָן טִיפְּעָר טְוִיאָכָטָן אֶבְּעָר ווי נָאָר ער נָעָמָט אָ פֿאָפְּרִיאָס אַיז מַוְיל אַזְוִי שְׁטָעָלָן זיך גְּלִיְיך אָזָן עַטְּלָעָכָע פָּאָר אויגן אַיז בעטָן: «לאָן אַיבָּעָר אויף דָּרְרוּיכְעָרֶץ!»

צענאר האט זיך אויסגעדרִיִּיט צו שוּכָאָוּן — נָעָם, אַיְוָאָן דָּעָנִיסִּיטָש! אַיז מִיטָּן דָּאָמָעָן-פֿינְגָּוּר אָרוּיסְגָּעָדְרִיִּיט דָּאָס שְׂטִיקָל נִשְׁתְּטָמָעָן. פֿאָפְּרִיאָס פֿוֹן קָוְצָן בּוֹרְשְׁטִין-מַוְנְדָּשְׂטִיק.

שוּכָאָוּן האט אויפְּגָּעָוָאָכָט (ער האט גַּעַלְיוּבָט אָן צענאר ווועט עַס אַים גַּעַבָּן) אַיז גִּיך אויסגעשטְרָעָקָט אָ דָאָנְקָבָאָרָעָה האָנט. מִיט דָעָר צְוִיְּתָעָר האט ער באָוָאָרָנט די ערְשָׁטָע, טָאָמָעָר חְלִילָה פָּאָלָט דָאָס שְׂטִיקָלָעָך פֿאָפְּרִיאָס פֿוֹן יְעָנוּר אָרוּסָה.

ער האט נִשְׁתְּטָמָעָן פָּאָר שְׁלָעָכָט צענארן פֿאָרוּוֹאָס ער האט נִשְׁתְּטָמָעָן דָּרְרוּיכְעָרֶן דָּאָס שְׂטִיקָלָעָך פֿאָפְּרִיאָס צְחָזָמָעָן מִיטָּן מַוְנְדָּשְׂטִיק (בַּיִּי אַיְנָעָם אַיז דָּאָס מַוְיל דִּין, בַּיִּי אָ צְוִיְּתָן — מִיט אָ שְׁלָעָכָטָן רִיחָה). ווַיְכִּתֵּק אַיז אָוּ פֿעַטְּיוֹקָאָוּ, דָעָר שְׁקָאָל, האט באָקוּמָעָן אָ ווַיְשִׁ אַיבָּעָר דָעָר נָאָן.

ער האט גַּעַזְוִיגָּן אַזְוִי לְזָנָג בֵּין דָאָס פִּיעָר האט אָנְגָּעוֹרִיבָּן בְּרִיעָן די לְיפָן. דָעָר רְוִיך אַיז זיך פָּאָנָאָנְדָּרְגָּעָנָגָעָן אַיבָּעָרָן הָוְנָגְעָרִיקָן קָעְרָפְּעָר,

אין טאג אין ליען פון איזוואן דענישאָוויטש

געבעליבן אין די פיס, אין קאָפ און דורךענומען אים מיט אַ ווונדערעלען געפֿיל...

గראד אין דער רגע האט ער דערהערט א געברום:

— זיין געמען צו די אונטערהעמאָדר !....

פָּרְוֹזָס עַפְעָם דִּי הַעֲמָדָע? הָאָט דָּאָךְ דָּעָר נַאֲתַשָּׁאַלְנִיק אַלְיָין זַי
דָּאָ מָוָן נָאָר אַוְיפְּפָאָסֵן מִזְאָל זַיְד זַיְד אַוְיְפָן גַּאֲגָל נִישְׁתָּוָרְפָּן.
אַזְּ אַזְּ אַזְּ דָּאָס לְאַגְּעָרְלָעָבָן. שַׂוְכָּאָו הָאָט זַיְד שַׂוְזָן צַר דָעָם צַוְגָּעָוְוִינְט:

באלד ווועלן זיך זיך נעמען מאנגלאווען די 104-ט. בלויין צוויי
ברידיגאדעם שטייען נאך פאר איר. אלט צולאגן אייז פון שטאכּ-בראָך
אנגעקומען ליטענאנט ואַלְקָאוֹזִי. נאך אַיְדָעֶר מֵהָאָט אַים געזען האָט
זיך שווין געהערט זיין ווילד שריעען. די אויפֿזעָה, וואָס האָבוֹן גָּרְנוּישָׁס
שלעכט ("עַאֲרַבָּעַת") ביז איצט, האָבוֹן נאך דעם געשרהַי אַ וואָרָפּ געטָאן
זיך ווילדייע חיות. זײַעַר עַלְטָסְטָעַר האָט אַ וַיְתַשְּׁעַ גַּעֲטָאן :
— די נְאַמְּדָעָן !

די העמדער! —

פָּרָה לְיִתְעַנְּגָן וְוָלְקָאֹוָאי צִיטָעָן נִישָׁת בְּלוֹזִי דֵי אַרְעַסְטָאָנוֹן. עט
הַאֲבָן פָּרָה אִים מְוֹרָא אַפְּלָו דֵי אַוְפּוּעָר אָוֹן יִשׂ אָוְרִים אָוּ אַמְּקִים דָּעַר
לְאַגְּעַדְרָקָאָמְעַנְּדָאָנוֹן אַלְיָין. גָּאת הַאֲטָם גַּעֲגַבָּן זָעַם רִיכְטִיקָוּן נָאָמְעָן —
וּוְאַלְאָאוָאי — עָר אָנוֹ בִּיסְטָגָר גַּנְּדָבָן בְּעַסְרָן פָּטוֹ אַוְנָאָלָה.

א' הויכער, א' שוואָרצעער, מיט א' בײַזון בליך טראָגט ער זיך שטענדיק
 אן ווי א' וויכער. פֿלוֹצִים גִּיט ער א' טוֹיך אוּיף פֿוֹן הִינְטֶר א' באָראָך:
 "הָאּ, דָא זיך פֿאָרוֹזָמְלָט?" ווועסט זיך פֿאָר אִים נישט אוּסְבָּהָאַלְמָן.
 אַיִן דֵי פֿרִיעָרְדִּיקָע יָאָרְן פֿלְעָגָט מָעָן אִים אָנוּדְרָשָׁ נִישְׁט זָעָן ווי נָאָר מִיט
 אַ גְּרָאָבוֹן, לְעַדְרִיגְעַפְּלָאַכְּטָעָנוּם, קָאנְטוּשִׁיק. מִזְאָגָט אָנוּ אַיְן "בוֹרָה" פֿלְעָגָט
 ער שְׁלָאָגָן מִכּוֹת רְצָחָא. אַוּנוֹצִיכְיָה, ווֹעֲן דֵי אַרְעָסְטָאָגָן פֿלְעָגָט זיך פֿאָרוֹזָמְלָעָן
 נָעָבָן בְּאַרְאָק צָום אָפְּעָל, אַיִן ער אָוִיסְגָּעוֹאָקָסָן ווי פֿוֹן אַוּנוֹטָר דָעָר
 עַרְד. שְׁטָעָנְדִּיק גַּעֲפִינוּן ווֹעֲמָעָן מְכַבֵּד צָו זִין מִיט דָעָר בִּיטְשָׁה: "פֿאָר ווּאָס
 בִּיסְטוֹ נִישְׁט אַיִן שְׁעַרְעַנְגָּעָה, מְנוּול?" ווֹעֲרָסְתָּאָט בָּאַקְוּמוּן אַ גָּאָב, הָאָט
 שְׁוּוִיגְיָנְדִּיק אַפְּגָעָוּוֹשָׁט דָאָס בְּלֹוט אָוָן גַּעֲדָנְקָט גָּאָט ווּאָס סְחָאָט זִיך
 גַּעֲנְדִּיקָט אַן אָרְצָעָר.

לעכטנס זעט מען אים עפֿעס נישט מיט דער בייטש.

בעת א פראַסט איז דאס פֿרִימָאָרגָן-מְאָגָלְעוֹן, אָדָעֶר "פֿילְצָעָוּן" אַבְּיסָל ווַיְיכָעֵר ווי אָוּנוֹטְ-צִיִּיט. צִוְּרִינְפְּאַנְפְּאַנְטָן אַגְּנָגָעָן דִּי ווַאֲרַנְדִּיקָע אָוּפוּעָר. אוּף פְּאָלָעָס זענען זַיִ אַיְצָט גַּעֲגָעָן אַגְּנָגָעָן דִּי ווַאֲרַנְדִּיקָע אָוּפוּעָר. יְהִינְן אַרְעָסְטָאָנְט — אַיִן אָוּפוּעָר. זַיִ בַּאֲטָאָפְּן פָּוּן קָאָפְּ בֵּין פִּיס : צֻוְּרָשָׁת דִּי פֿוֹפִּיקָע, דָּעָרָנָךְ דִּי אַיְנְצִיךְ דָּעָרְלִיבְּטָעָן קַעַשְׁעָנָע אָוּף דָּעָר רַעַנְטָעָר קְנִי. אוּבָע עַס זעט עפֿעס אַוִּיסְ פֿאָרְדָּעְכְּטִיךְ ווַיְילְן זַיִ צּוֹמָאָל דִּי הענטשָׁקָעָס נִישְׁט אַוִּיסְטָאָן אַוִּין פֿרְעָגָן נָאָר : "וּוְאָס אַיִן דָּאָס ?"

וּוְאָס אַזְּעָלְכָעָס קָאָן שְׂוִין אַיְצָט אַן אַרְעָסְטָאָנְט הַאָבָן בֵּין זַיִ ? אַ מְעַסְעָר ? אָזָא זַאָךְ טְרָאָגָט מַעַן נִישְׁט אַרוֹסִים פָּוּן לְאָגָעָר, נָאָר פֿאָרְקָעָלָט. אַיִן לְאָגָעָר אָזָא אַבְּעָר זַיִן אָזְ סְחָאָט ווּעָר בַּאֲהָאָלָט אַן קִילָּאָ דָּרִי עַס אַוִּין. עַס קָאָן אַבְּעָר זַיִן אָזְ סְחָאָט ווּעָר בַּאֲהָאָלָט אַן קִילָּאָ דָּרִי עַס אַוִּין קְלָעָרָט אַנְטָלוֹפָן. גַּעַוְעָן אַ צִּיִּיט ווּעַן דָּעָר בַּאֲפָעָל הַאָט גַּעַזָּאָגָט אַן אַרְעָסְטָאָנְט טְאָרָן נִישְׁט הַאָבָן בֵּין זַיִ ? דִּי צְווּיִי הַוְּנָדָרָת גְּרָאָם בְּרוּיט. יְהִיעָד בְּרִיגָּאָדָע מָוֹן הַאָבָן אַ הַלְּצָעָרָן קַעַסְטָל אַוִּין דָּאָרָט דָּאָרָפָן זַיִ גַּעַפְּנִינָעָן דִּי הַאָלָבָע פִּיקָּעָס בְּרוּיט. שְׂוּעָר צַוְּגָן ווּאָס זַיִן הַאָבָן גַּעַוְוָאָלָט. אַיִינְס אַיִן זַיְיכָעָר : זַיִן הַאָבָן זַיִן גַּעַוְוָאָלָט אַיְזָעָקָעָוֹן, דָּעְרְלִיְּגָן נָאָר אַ צְרָה. יְהִיעָד הַאָט גַּעַמְאָכָט אַ צִּיכְּן, אַיְנְגָעָבִיסְן זַיִן שְׂטִיקָל בְּרוּיט מִיט אַ סִּמְן. עַס הַאָט אַבְּעָר נִישְׁט גַּעַהְאָלָט — אַלְעָל שְׂטִיקָל עַן זענען אָזָי ווּי גַּעַוְעָן עַנְלָעָן צַוְּגָן. אַ טָּאָגָה אַ גַּאנְצָן, פְּלָעָגָט מַעַן זַאָרָגָן אַזְ דָּאָס שְׂטִיקָל בְּרוּיט זַאָל חָס וּחְלִילָה נִישְׁט פֿאָרְטְּוִישָׁט ווּרְעָן. עַס אַיִן דָּעְרָגָעָן צַוְּגָן מְחַלְקָתָה, צַוְּגָן גַּעַשְׁלָעָגָן.

איַינְמָאָל הַאָבָן דָּרִי אַרְעָסְטָאָנְטָן פֿאָרְכָּאָפְּט אַ לְּאָסְטְּ-אוּיטָא, אַנְטָלָאָפְּן מִיט אַיִן אַוִּין מִתְּגַעַנוּמָעָן אָזָא קַעַסְטָעָלָעָ בְּרוּיט. נַאֲטָשָׁאָלָסְטוֹא אַיִן גַּעַומָּעָן צּוֹם שְׁכָל אַוִּין פֿאָרְאָרְדָּגָט צְבָעָרְבָּן אַלְעָל קַעַסְטָעָלָעָ. יְהִיעָד אַרְעָסְטָאָנְט אַיִן מְהֻוִּיב טְרָאָגָן מִיט זַיִן זַיִן שְׂטִיקָל בְּרוּיט.

אַיִן דָּעָר פְּרִי קַאֲנְטָרָאָלִירָן זַיִן דִּי בְּגָדִים — צִוְּרִינְפְּאַנְפְּאַנְט אַונְטָעָר דִּי אַרְעָסְטָאָנְטָקָע אַוִּיךְ צְיוּוֹלָעָ. וּוְאָס פֿאָר אַ זַּיִן הַאָט עַס אַזְ דָּאָס צְיוּוֹלָעָ אַנְטָאָן, פָּוּן דָּעָר הַיִּם, לִיגְט אַיִן מַאֲגָאָזִין ? זַיִ ווּעָלָן עַס אַפְּגָעָבָן בֵּין סּוֹפְּ אַוְרְטָיִיל, אַיִן לְאָגָעָר, ווּוִיס אַבְּעָר קִינְגָּר בְּנִישְׁט, ווּעַן דָּעָר סּוֹפְּ אַוְרְטָיִיל ווּעַט זַיִן. זַיִ זַוְּכָן אוּרִיךְ, צִוְּרִינְפְּאַנְפְּאַנְט ווּעָר בַּאֲהָאָלָט

איין טאג אין לעבן פון איזוין דעניטאָוועטיש

אַ בְּרִיאָו אָוֹן קְלֻעָּרֶת אִם אַרְזִישֵּׁקָן דָּוָרָךְ אַ פְּרִיעָעָן. וּוּעָן זַיִ זָלָן אָוִיף
אָן אַמְּתָה קְאַנְטְּרָאַלְּיָהָן, וּזְאַלְּטָעַס פְּאַרְנוּמָעָן בֵּין מִיטָּאָגְצִיעִיט.

לִיְּטַעַנְגָּנָּט וּזְאַלְּקָאָוָאִי הָאָט אַבְּעָרָפָרָאַדְּדָנָט: וּוּכָּן! דִּי אַוְיפְּזָעָר
הָאָבָּן אַוִּיסְגַּעֲטָאָן דִּי הַעֲנַטְשָׁקָעָס, בָּאַפְּוִילָּן עַפְנָעָן דִּי פָּאַלְעָס פָּוָן דִּי פְּפִיעִי
קָעָס (יַּעֲדָעָר הָאָט דָּאָרָט גַּעַחַט בָּאַהְטָּלָט אַ בִּיטָּל וּזְאַרְעָמְקִיָּט) אָוָן
אוּפְּקָנְעָפְּלָעָן דִּי הַעֲמָדָעָר. סְאַיְן דָּעַרְלִיבָּט נָאָר צָוַיִ — אַיִינָן אַוְנְטָעָרָהָמָד
אָוָן אַיִינָן אַוְיְבָעָרָהָמָד. דָּאָס אַיְבָעָרִיקָע — גְּלִיְיךְ אַוִּיסְטָאָן! דִּי אַרְעָסְטָאָגָטָן
הָאָבָּן אַיְינָעָרָ דַּעַט צְוִוִּיטָן אַיְבָעָרָגָעָבָן וּזְאַלְּקָאָוָאִיס בָּאַפְּעָל. דִּי בְּרִיגְאָדָעָס
וּזְאָס זָעָנָעָן שְׂוִין אַדְוָרָה, גַּעֲפִינָעָן זִיךְרָ אָוִיף יַעֲנָעָר זִיכְרָ טְוִיעָה, הָאָבָּן
גַּעַחַטְמָוָל.

דִּי וּזְוַעַלְכָעַ דָּעָר בָּאַפְּעָל פָּוָן וּזְאַלְּקָאָוָאִי הָאָט נָאָר פָּאַרְכָּאָפָט אַוִּיפָּן
פָּלָאָץ וּזְוַעַלְן מָוָן גְּלִיְיךְ אַוִּיפָּן אַרְטָן, נִישְׁתָּט גַּעֲקוּמָט אַוִּיפָּן פָּרָאָסָט, אַוִּיסְטָאָן
פָּוָן זִיךְרָ דָּאָס וּזְאָס סְאַיְן נִישְׁתָּט דָעַרְלִיבָּט!

אַזְוִי הָאָט עָס זִיךְרָ אַנְגָּהָהָיָבָן. אַבְּעָרָ גְּלִיְיךְ אַיְן עַפְעָס קָאַלְיָע גַּעַוּוֹאָרָן.
פָּוָן נְעָבָן טְוִיעָר הָאָבָּן דִּי קְאַנוֹוָאַיְעָנָטָן גַּעַלְיאָרָעָמָט: דָּאַוָּאִי דָעַרְלָאָגָּג!
וּזְאַלְּקָאָוָאִי הָאָט גַּעֲבִיטָן דַּעַט כָּעָס אָוִיף «לִיְּטַזְּעַלְיִקְיָיט»: — פָּאַרְשָׁרִיבָּט
וּוּעָר סְחָאָט אַיְבָעִיקָּס, זָלָן זִיךְרָ עָס אָוִיף דָעָר נָאָכָט אַוְעָקָטָרָאָגָן אַיִן
מַגְאָזָיִן אַרְיָיָן: אָוָן אַנְשָׁרִיבָּן אַ פָּאַרְעָנְטָפְּרָוָגָן!

שְׁוַעַאָזוֹ הָאָט אָוִיף זִיךְרָ בְּלוֹיוֹ לְאַגְּעָרְ-זָאָכָן, דָּאָס וּזְאָס סְאַיְן דָעַרְלִובָט,
נָאָ, טָאָפ — לִיְּבָב אָוָן נְשָׁמָה! בֵּי צְיוֹזָרָן הָאָט זִיךְרָ גַּעֲפָנָעָן אַיְבָעִירָקָס
אַ פָּלָאנְגָּלָן לִיְּבָל, בֵּי בּוֹינְגָאָוָסָקִי — אַ וּזְאָרָעָם וּזְעָסָטָל אָוָן אַ בָּאנְדָאָזָש
אַוִּיפָּן בְּוֹין. בּוֹינְגָאָוָסָקִי אַיִן אַיִן לְאַגְּעָרָ רַעַשְׁתָּ דָרִיְיךְ, נָאָר וּזְיִינִיק
גַּעַלְעָרָנָט, דָעַרְלִיבָרָ שְׁרִיְיטָעָר בְּקָוְלָ רָם:

— אַיִר הָאָט נִישְׁתָּט קִיְּנוֹ רַעַשְׁתָּ אַוִּיסְטָאָטָן אַוִּיפָּן פָּרָאָסָט! אַיִר קָאָנְט
וּנִישְׁתָּט דַּעַט נִיְּינָטָן פָּאַרְאָגְרָאָפָט פָּוָן שְׁטָרָאָפִּיקָאָדָעָקָס!

זִיךְרָ הָאָבָּן דַּעַט קָאָדָעָקָס אָוָן קָאָנָעָן זִיכְרָדָעָקָס זִיכְרָ וּנִינָּעָ פָּאַרְאָגְרָאָפָט, דָּאָס
קָאָנָסָט דַּו אִים נִישְׁתָּט, בְּרוֹדְעָרָעָ בּוֹינְגָאָוָסָקִי.

— אַיִר זָעָנָט נִישְׁתָּט קִיְּנוֹ סָאוֹוִיְטִישָׁעָ מַעַנְטָשָׁו — הָאָט דָעָר קָאָפִּיטָאָן
וּוִיְּטָעָר גַּעַשְׁרִיגָן — אַיִר זָעָנָט נִישְׁתָּט קִיְּנוֹ קָאָמוֹנִיסָטָן!
אַזְוִי לְאָנָגָן וּסְאַיְן גַּעַוּעָן אַ רְיִיד וּגְעָגָן שְׁטָרָאָפִּיקָאָדָעָקָס הָאָט

אל עקסאנדער סאלוזעניצין

וואלקאווי אויסגעהאָלטן. ווי אבער ס'איין דערמאָנט געווארן דאס ווֹאָרט
"קַאֲמְנוּיִסְטָן", האָט ער זיך שווין נישט געקאנט באַהערשן:
— צען מעת לעת שטרענגן קַאֲרְצָעֶר! — און. שטילערהייט צום
סערושאָנט: — וועסַט מיט אַים דערליידיקָן אויף דער נאָכָט.
זַיִן האָבָּן נישט לֵיב אַזְוּקָעָצָן אַין דער פרֵי — עס ווֹעֶרט פַּאֲרָפָאַלְן
אוֹ אַרְבָּעָטְסִיטָּאָג; זַאֲלָ ער בִּיאָטָּאָג גַּעֲבָן אַ פְּלִיאִיצָע אַון אויף דער נאָכָט
וועסַט ער זיך אַפְּרוּעָן אַין קַאֲרְצָעֶר...
דער קַאֲרְצָעֶר גַּעֲפִינְט זַיִן נַעֲבָן אַפְּעָלִי-פְּלָאָז. ער אַיִן אַ גַּעֲמְוִיעָרְטָעָר,
הָאָט צַוְּיִי פְּלִיגְלָעָן. דער צַוְּיִיטָּעָר פְּלִיגְלָל אַיִן צַוְּגַּעֲבוּיָּס גַּעֲוָאָרָן עֲרַשְׁת
אַסְּיִעְזִּיצִּית. אַיְינָעָר אֵית ווַיְיָזָט אָוִים, צַו ווַיְיָבָק גַּעֲוָעָן. דַּי לְאָגָעָר-
טוֹרָמָעָהָאָט 18 צַעֲלָעָס, טַיִיל זַעֲנָעָן אַבְּעָרָגָעָצָזָוִימָט אויף אַיְינְצָל-קָאָמָעָרָן.
אַלְעָ לְאָגָעָר-גַּעֲבִּיזָעָס זַעֲנָעָן הַילְצָעָרָעָן, אַחְזָז דַּעַר טַוְרָמָע.
דַּי דַּוְרָכָנָעָמָעָנְדִיקָע קַעַלְט אַיִן אַרְוֹנָטָעָרָגָעָקָרָאָכָן אַונְטָעָרָן הָעָמָד. פָּוּנְ
דַּאָּרָט אַיִן זַי שַׁוְּעָר צַו פַּאֲרָטְרִיבָּן. עס אַיִן אַוְעָקָ פָּאָרָן טַיְזָוָל
דָּאָס גַּעֲנָצָע אַיְנוֹקְלָעָן זַיִן אַיִן שְׁמָאָטָעָס. שַׁוְּבָאָו ווַיְלָ אַיְצָט נִשְׁתָּ
מָעָר ווי אַזְוּקָלִיָּגָן זַיִן אַ שְׁפִּיטָּאָלְבָּעָט אַזְן אַיְנְשָׁלָאָפָן. נַאֲר אַיִן
קְלִינְיִקְיִיט ווַיְלָ ערָה: אַ בִּיטָּל אַ שְׁוּעָרָרָעָה קָאָלְדָּרָע, דָּאָס אַיִן אַלְצָן.
דַּי 104-טַעַט שְׁטִיטָט פָּאָרָן טַוְיָע. יַעֲדָעָר בָּמִיטָּז זַיִן פַּאֲרָקָנָעָפָלָעָן,
פַּאֲרָבִינְדָּן ווָאָס עַס לְאֹזֶט זַיִן נַאֲר. דַּי קָאָנוֹאָיָעָנָטָן טְרִיבָּן אַונְטָעָר:
— דַּאֲוֹאִי! דַּאֲוֹאִי!
אַיְינָעָר פָּוּנְ דַּי אַרְבָּעָטָס-אַיְפָּוּעָר שְׁטוּפָט אַיִן דַּי פְּלִיאִיצָעָס:
— דַּאֲוֹאִי! דַּאֲוֹאִי! דַּעֲרָלָאָג!
אָט אַיִן אַיִן טַוְיָעָר... דַּי פָּאָרוֹזָגָנָע. דָּאָס צַוְּיִיטָעָט טַוְיָע. פַּאֲרוֹצְוִימָנוֹגָעָן,
וועַכְטָעָר פָּוּנְ בִּיְדָע זַיְטָן.
— שְׁטִיבָּן — שְׁרִיטָּט אַ וועַכְטָעָר — אַ סְטָאָדָע שַׁעַפְטָן! אוֹיְשָׁטָעָלָן
זַיִן צַו פִּינְפִּינְ!
עַס האָט אַנְגָּעָהָיִבָּן טָאגָן. דָּאָס פִּיעָר נַעֲבָן דַּי וועַכְטָעָר האָט זַיִן
פַּאֲמַעְלָעָךְ פָּאָרָלָאָשָׁן. פָּאָרָן אַרְוִיסְפִּירָן דַּי אַרְעָסָטָאָגָנָטָן לִיְגָן דַּי וועַכְטָעָר
פָּאָנָאָגָנְדָעָר פִּיעָר. ס'איין ווֹאָרָעָם אַון מִזְעָט בָּעָסָר.
אַיְינָעָר צִיְילָט אוֹפָן קוֹל:

אייזן טאג אין לעבן פון אייזטן דעוניסצ'ווערטש

— די ערשותע! צווייטע! דרייטע!
וואָי דינגען פון אַ קִיטְה האָבָן פון בריגאָדָע זיך אַפְּגָעָטְיִילָט די
פִּינְפְּטָלָעָך. מַעַן זַעַט זַי גּוֹטָה: פון פֿאָרֶנְט, פון הִינְטָן; פֿינְפְּקָעָפָה, פֿינְפְּקָעָפָה
פְּלִיאִיצָעָס, צַעַן פֿאַס...
בֵּין דַעַר צוּוִיְיטָעָר פֿאָרְצְוִימָנוֹג שְׁטִיטָאָרִיךְ אַזְמָעָה זַעַט
שְׁטִילָה.

נעַבָּן אַיְם שְׁטִיטָאָרִיךְ אַזְמָעָה לְיִיטְעָנָאנְט אָזְן לְוַקְטָה נָאָר. ער אַיְם פון דַעַר
לאָגָעָר-קָאמָעָנְדָאנְטוֹר.
אַזְמָעָה אַיְם לאָגָעָר אַיְם טִיעָרְעָרָה פון גָּאָלָד. זָאָל נָאָר פֿאָלָן אַיְינְעָרָה
דאָן פֿאָרְלִיְיגָה מִיט דֻעַם אַיְינְעָנָעָם קָאָפָה.
די בריגאָדָע האָט זַיך וּוּידָעָר צוּוּיְפֿאָגָעָגָסָן. דֻעַם חַשְׁבָּוֹן פֿיְרִישָׂה
אַ סְעַרְזָשָׂאָנְט:

— די ערשותע! צוּוִיְיטָעָר! דִּריְתָע!
וּוּידָעָר טִילְוָן זַיך אַפְּ פון דַעַר בריגאָדָע פֿינְפְּטָלָעָך וּוּי דִינְגָעָן פון
אַ קִיְּט.
מַעַן צַיְלָט נָאָכָמָאָל. אַיְצָט טָוט עַס דַעַר גַּעֲהִילָּתָה פון וּוּאָרָה
נָאָטְשָׁאָלְנִיק.
ליין טָוָות טָאָר נִישְׁתָּה זַיְן. פָּאָר אַיְם אַיְבָּעָרִיקָן קָאָפָה פֿאָרְלִיְיגָה מִיט
אוּרִיךְ דֻעַם אַיְינְעָנָעָם.
אוּרִיךְ טְרִיט אָזְן שְׁרִיט קָאָנוֹוָאַיְעָנָטָן. זַיְיָ האָבָן אַרוּמְגָעָרִינְגָּלָט די
בריגאָדָע אַיְזָן אַהֲלְבִּקְרִיְזָן; האָלְטָן די אוּסְטָאָמָאָטָן גַּעֲצִילָט אַיְזָן די
פְּנִיםְמַעְרָה פון די אַרְעָסְטָאָנָטָן. וּוּיטָעָר גִּיעָנָן קָאָנוֹוָאַיְעָנָטָן מִיט גְּרוּיָעָה וּוּאָלְחָזָה
הִינְטָה. אַיְזָן הוֹנְטָה שְׁטַשְׁרִיעָטָה די צַיְן וּוּי ער וּוּאָלָט גַּעֲלָאָכָט פון די
אַרְעָסְטָאָנָטָן. מְעָרְסְטָנְטִילָה קָאָנוֹוָאַיְעָנָטָן וּעְנָעָן אַנְגָּעָסָאָן אַיְן קוּרְעָצָה פֿעָלָצָן.
בלִיאָז עַטְלָעָכָע טְרָאָגָן לְאַגְּגָע טְלוֹפָן. מִיט די טְלוֹפָן בִּיטָּן זַיְיָ זַיך —
וּוּרָע עַס שְׁטִיטָאָרִיךְ אַיְפָן וּוּאָדָ-טְוָרָעָם דַעַר טָוט אַיְסָן אַזָּן.
אַלְעָעָבָר בריגאָדָעָס וּוּרָעָן צוּוּיְפֿאָגָעָנוּמָעָן אַיְזָן קָאָלָאָנָע. סְהִיבָּט
זַיך וּוּידָעָר אַיְזָן דָּאָס צַיְלָוָן...
— פֿאָרְטָאָג אַיְזָן דַעַר פֿרָאָסָט אָזָם שְׁטָאָרְקָסָטָן — דַעְרָקְלָעָרָט בּוּינְאָוּסְקִי

— דאס איז דער לעצטער פונקט פון ווארעמקייטס-פארלאוט דובד אויסטראַלונג.

דער געוועגענער קאָפֿיטָן האָט ליב פיל זאָכּן פֿאָרטִיטְשָׁן. ער קאָן אויסרכּענען געוני אויף אָ גאנֵץ יאָר, אָזּן מָעָר, יְעַדְן מָוֶלֶד, וְעַן דַּי לְבָנָה וְעַטְזָן בְּמַלְאָה. ער צָאנְקָט דַּעַר קָאָפֿיטָן, מִזְעַט וְיִי ער גִּיטְאָס. דַּעַם מָוֶת האָט ער אַבעָּר נִישְׁתְּ פֿאָרְלוֹרִין.

אָ פֿרָאָסְטִיקָעָר וְוִינְטָן שְׁנִידִיט אָוּמְבָּרְחָמְנוּתְּדִיק. שְׁוֹכָאָו האָט אַבעָּר פְּרִיעָר וְוָעָגָן דַּעַם גְּזַעֲרָגֶט אָזּן פֿאָרְבוֹנְדָּן דָּאָס פְּנִים מִיט אָ שְׁמַצְעָע ; ער האָט עַס אָזוֹי אַרוּמְגָעְוִיקָּלֶט אָזּוּ נָאָר דַּי אַיְגָן זְעַעַן זַיְךְ אַרְיָס.

וְיִי אַלְעָ אַגְּדָעָרָע וְעַקְעָס האָט ער שְׁטַעַנְדִּיק גְּרִיאַת אָ שְׁטִיקָל שְׁטָאָף, מִיט צְוָעָנִיְּטָע צְוָויִי בענְדַלְעָן. נָאָכְן פֿאָרְבוֹנְדָּן דָּאָס פְּנִים פֿאָרְלִיגְגָּט מַעַן דַּי בענְדַלְעָר אַיבָּעָר דַּי אַוְיעָרָן אָזּן מָעָן פֿאָרְבוֹנְדָּט וְיִי פָּוָן הִגְּנָּטָן, אַוְיפָּן נָאָקָן. נָאָר דַּעַם אַלְעָמָט האָט ער אַרְאָפְגָּעָלָאָזּן דַּי לאַפְּאָנָעָס פָּוָן הָוָט, אַוְיפָּגְעַשְׁטָעָלָט דַּעַם קָאָלְנָעָר אָזּן גּוֹט אַרוּמְגָעְאָרְטָלָט וְיִיךְ מִיטְן שְׁטָרִיק.

הַעֲנַטְשָׁקָעָס האָט שְׁוֹכָאָו דִּינְעָ, דַּי הַעֲנַטְפָּרִין אַיְן וְיִי : מִקְּאָן וְיִי אַבְּיסָל אַנוּאַרְעָמָעָן פֿאָטְשָׁנְדִּיק אַיְנָע אַיְנָע דַּעַר צְוָוִיטָרָע. מָעָן מוֹ אַבעָּר צְוָאִילָן.

אַיְדָעָר סְיוּעָט קּוּמָעָן דַּעַר בְּאָפְעָל פֿאָרְלִיגָּן דַּי הַעֲנַטְפָּרִין אַוְיפָּן רָוקָן. מִיט אָזוֹי פֿאָרְלִיגְגָּט הַעֲנַטְפָּרִין וְוּלְעָן זַיְיךְ גִּינְעָן דַּעַם גָּאנֵץ וְוָעָגָן...

דַּעַר נָאָטְשָׁלְニָק פָּוָן קָאָרָאָל האָט וְיִי שְׁטַעַנְדִּיק גּוֹנוּמָעָן לִיְעַבְּעָן דַּי פֿרִימָאָרגָן-“תְּפִילָה”:

אַכְּטָוָנָג אַרְעָסְטִירְטָע ! בַּיּוֹם מַאְרָשׁ מוֹ אַפְּגָעָהִיטָן וְוּרְעָן שְׁטָרָעָנָגָע אַרְדָּעָנוֹנָג פָּוָן קָאָלָאָגָע ! נִישְׁתְּ צְעִיצִין זַיְךְ, נִישְׁתְּ לוֹיְפָן פֿאָרָאָיס, נִישְׁתְּ אַיבָּרְגִּיָּן פָּוָן אַיְן פֿינְפָּטָל אַיְן צְוָיְטָן, נִישְׁתְּ רְיִידָן, נִישְׁתְּ קוּקוּן אַיְן אָ זַיְיטָם דַּי הַעֲנַטְפָּרִין — הַאלְלָטָן פָּוָן הִגְּנָּטָן : אַטְרִיט אַוְיפָּטָרָע רְעַכְתָּס פָּוָן קָאָלָאָגָע. אַדְעָר אַטְרִיט אַוְיפָּטָרָע לִינְקָס וְוּרְטָט גַּעֲרָעָנָט פֿאָרָט אַפְּרָוּוֹ צַו אַנְטָלְוִיפָּן. דַּי וְזַאְרָעָפָּנְטָט פֿיְיָעָר אַן שָׁוָם וְוּאַרְעָנוֹנָג ! עַרְשָׁטָע רַיְ פֿאָרָאָיס מַאְרָשׁ ? דַּי קָאָנוֹאַיְעָנָטָן אַיְן שְׁפִּיךְ קָאָלָאָגָע הַאֲבָן גַּעֲרִירָט פָּוָן אַרְטָט. נָאָר זַיְיָ האָט זַיְךְ אַוְיגָן גַּעֲטָאָן דַּי אַרְעָסְטָאָנְטָן-מְאָסָע אָזּן צְוָאָמָעָן מִיט אַיר דַּי קָאָנוֹאַיְעָנָטָן פָּוָן בִּיְדָעָ זִיְיטָן. זַיְיךְ גִּינְעָן אַפְּגָעָרְוָקָט פָּוָן קָאָלָאָגָע אַטְרִיט

איין טאג אין לעבען פון איזואנַן דעניטאָוועיטהָשׁ

אוֹוָאנְצִיךְ, אַיִינְעֶר אָוּנְטְּעָרָן צְוִיְּתָן אַוִּיףְּ אַ מְרָחָק פָּוּן צָעֵן טְרִיטָה, מִיטָּ אָוִיטָאָמְאָטָן גְּרִיטְּעָ צָוּ שִׁיסָּן.

אַ וְאֲךָ צִיְּתָ וְיִסְאִין קִין פְּרִישָׁעָר שְׁבִּי נִישְׁתָּ גַּעֲפָלָן, דָּעָר וּועָג אַיְּזָן גּוֹטָ אַוְיסְגָּעַטְרָעָטָן.

די קָאָלָגָנָעַ האָט גַּעֲמִיטָן דָּעַט לְאָגָעָר. אִיצְּצָת בְּלָאָזָט דָּעָר וּוַיְגַּט פָּוּן אַ זִּיטָּ. די הָעַנְטָ פָּאָרְלִיגְּט אַוִּיףְּ דיּ רָוְקָנָס, דיּ קָעָפָ אַרְאָפְּגָעָלָאָזָן גִּיעָן דיּ אַרְעָסְטָאָנָטָן וְיִ אַוִּיףְּ אַ לְוִוָּהָ. יְעַדְעָר וּעְטָ פָּאָר זִיךְ צְוִיְּיָ פָּאָר פִּיסָּ, אָוּן אַ שְׂטִיקָל וּועָג, אַוִּיףְּ שְׂטָעָלָן אַ טְרִיטָה.

פָּוּן צִיְּתָ צָוּ צִיְּתָ הָעָרָת זִיךְ דָּאָס קָוָל פָּוּן אַ קָּגָנוֹן אַיעָנָטָן: «יו — אַכְּטָאָונְפָּעָרְצִיךְ, דיּ הָעַנְטָ אַרְגָּנְטָרְעָ!», «בָּעָ-פְּנִיהָנוֹנְדָּעָרְצָוְוִיָּ, נִישְׁתָּ גַּעֲשָׁלָעָפָט זִיךְ!». צָוּ בִּיסְטָלָעָר וּוּרָעָן זִיךְ אַוִּיךְ מִיד אָוּן הָעָרָן אַוִּיךְ שְׁרִיעָן. דָּעָר וּוַיְגַּט שְׁמִיְּסָת אִין זִיְּיָרָעָ פְּנִימָה, זִיךְ קָאָנָעָן דיּ אַוִּיגָן נִישְׁתָּ עַפְעָנוּן, פָּאָרְבִּינְדוֹן דָּאָס פְּנִים אִיז זִיךְ פָּאָרְבָּאָזָן. אַוִּיךְ אַ הִינְטִישָׁעָ לְלוֹשָׁבָעָ... וּוּעָן סְאִין וּוּאָרָעָמָרָ רַעַדְתָּ מַעַן צְוִישָׁן זִיךְ — עַס הָעַלְפָן נִישְׁתָּ קִין דְּרוֹאָנְגָעָן. הִינְטָ דָּאָרְטָן זִיךְ נִישְׁתָּ דְּרוֹאָעָן, קִינְעָרָ רַעַדְתָּ גִּישָׁתָּ. יְעַדְעָר גִּיטָּ אַיְּנוּגָעָרְבוֹגָן, באַהֲלָלָן הִינְטָרָ פְּלִיכִיעָזָ פָּוּן אַ צְוִיְּיָתָן, פָּאָרְטִיפָּט אִין אַיְּגָעָנָעָ גַּעַדְאָנְקָעָן.

דָּעָר אַרְעָסְטָאָגְטָסְקָעָ גַּעַדְאָנָקָעָרָטָן קָעָרָט זִיךְ כְּמַעַט שְׁטָעָנְדִּיק אָוּם צָוָם זְעַלְבִּיקָה, עָרָ זְוִיכָּט אָוּן נִישְׁטָעָרָט: צִי וּוּעָלָן זִיךְ גַּעֲפִינְעָן דָּאָס באַהֲלָלְטָעָנָעָ, אִין מַאְטָרָאָזָן, שְׂטִיקָל בְּרוּוּתָן? צִי וּוּעָט דיּ סָאנְטָשָׁאָסָט הִינְטָ אָוּנָט גַּעַבָּן אַ בָּאָפְּרִיְּוִינְגָן? צִי וּוּעָלָן זִיךְ זִיךְ נְוָקָט זִיךְ אַיְּנָעָם קָאָפִיטָאָן? וְיִ אַזְוִי האָט צְעוֹאָר זִיךְ בָּאָזָרְגָּט מִיטָּ וּוּאָרָעָמָעָ וּוּעָשָׁ? מִסְתָּמָא אָוּנְטָעָרְגָּעָשָׁמִידָט אִין מלְבָשִׁים-רְמָאָגָזִין?

שְׁוֹכָאָוּוּ פְּלִיטָ דָעַט הָוָגָעָר מַעַר וְיִ שְׁטָעָנְדִּיק. דָּאָס אַנְבִּיסָּן האָט עָרָ הִינְטָ גַּעַגְעָסָן אַ קָּאָלְטָסָ, דָעַרְצָי אָן בְּרוּוּתָן... כְּדִי דָעָר בְּוִיךְ זָאָל נִישְׁתָּ מָאָנוּן, נִישְׁתָּ דָעַרְמָאָנוּן אוּ עָרָ אִיז הָוָגָעָרִיק, מוֹעַן קָלָעָרָן וּוּעָגָן בְּרִיוּוּ וּוּעָלָכָן עָרָ דָאָרָף אִין קוּרְצָן שְׁרִיבָּן אֲהָיָה.

דיּ קָאָלָגָנָעַ האָט דָעַרְוּיִיל גַּעֲמִיטָן דיּ סְטָאָלִיעָרְ-וּאָרְשָׁטָאָטָן, וְאָסָעָנָעָן אַיְּפָגָעָשָׁטָעָלָט גַּעַוְאָרָן דָוְרָךְ אַרְעָסְטָאָנָטָן, פָּאָרְבִּיגָעָנְגָעָנָעָן נַעַבָּן נִיעָם וּוּיְנוּגָס-קוּאָרְטָאָל (אַוִּיךְ גַּעַבְוִית דָוְרָךְ אַרְעָסְטָאָנָטָן, אַבָּעָרָ פְּרִיעָ)

וועינגען אין איט) און נעבען נייעט קלב. דער קלוב אין אויך אויפגעשטעלט געווארן דורך אָרְעַסְטָאָגְטְּסָקָעּ הענט; אָבָעֶל אין קִינָא ווֹאָס גַּעֲפִינֶט זִין דָאָרֶט גַּיְעַן בְּלוּזּ פֿרְיעַן.

נאָכוֹן קלוב האָט זִיךְ אַנְגַּעַהוֵּיבָן דער סְטָעָפּ.

די זָוּן אַיְזָן אויפֿגעָאנְגָּעָן אָ רְוִיְיטָע.

וואַי ווֹיַּיט דָאָס אָוִיגּ גְּרִיכְכּ זַעַט מַעַן נָאָר שְׁנִי. קִינְן בִּימְעָלָעּ, קִינְן קוֹסֶט.

עַס גִּיְתָּאָ אָ יָאָר, אָ נִיְיָאָר, דָאָס אַיְזָן אָוּן פֿוֹצִיקְסְּטָעּ. אַיְזָן דָאָזְיָקָן יָאָר האָט שַׂוְכָּאָוּ רְעַכְתָּ אָרוּיסְצְּזָוְשָׁקָן צְוּוֵי בְּרוּזּוּ. דַעַט לְעַצְמָן בְּרוּזּוּ האָט עַר גַּעֲשִׁיבָן אַיְן יְוָלִי, דַעַט עַנְטָפָעָר אַיְן אַנְגַּעַקְרָומָעּ אַיְן אַקְטָבָעָר.

אַיְן אָוּסְטְּרַאיְזְמָעּ אַיְן גַּעַוּעַן אַנְדָּעָרְשָׁ: שְׁרִיבָּבּ כָּאָטָשׁ יְעַדְן חְוָדְשָׁ. נָאָר ווּעַגּוּן ווֹאָס? עַר האָט דָאָרֶט אוּיךְ נִישְׁתָּ גַּעֲשִׁירְבָּן מַעַר וֹי צְוּוֵי בְּרוּזּוּ אָ יָאָר.

זִין הִיְמָן האָט שַׂוְכָּאָוּ פֿאָרָלָאָזָט דַעַט דָרְיִי אַיְן צְוֹאָנְצִיקְסְּטָן יְוָנִי טְוִיזְנֶט נִיְיָן הַוּנְדָעָרְט אַיְזָן אָוּן פֿעַרְצִיק. זְוָנִטִּיקּ נַאֲכְמִיטָּאָגּ זַעַנְעָן דִּי דָאָרְפְּסְלִילִיט גַּעֲקְוּמָעּ אֲהִיָּם פָּוּן קִירְךְ אַיְן פֿאָלָאָמְנִיעָ אָוּן גַּעֲבָרְאָכָט מִיטּ זִיךְ דִּי בְּשָׂוְרָה: מְלָחָמָה! דָאָרֶט אָיוּן ווּעַגּוּן דַעַט גַּעַוּוֵיר גַּעַוְאָרָן דִּי פֿאָסָט. בִּי זַיִי אַיְן טִיאָמְגָנְגִיּוּן האָט בֵּין דַעַט מְלָחָמָה קִינְנָעָר קִינְן רַאֲדִיאָ נִישְׁתָּ גַּעַהָאָט.

אִיצְט אַיְן אַיְן יְעַדְעָר שְׁטוּבּ אָ הִילְכָּעָר. עַר דּוֹלְטָ אָ קָאָפּ.

שְׁרִיבָּבּ בְּרוּזּוּ אֲהִיָּם אַיְן פֿוֹגְקָטּ וֹי וּוּאָרְפָּן אָ שְׁטִיְין אַיְזָן אָ טִיפְּן תְּחוּם אַרְיִין, אֲפִילּוּ קִינְן רִיכְטִיקְעָר עַכְאָ דְעַרְגִּיאִיטּ נִישְׁתָּ צְוּוֵיק. ווּעַגּוּן ווֹאָס שְׁרִיבָּבּ אָז דִּין בְּרִיגָּאָדִיר הִיְסְטָ אַנְדָּרִי פֿרְאָקָאָפְּעוּוִיטָשׁ טִוְּרָין? אִיצְט האָט עַר מִיטּ קּוֹלְגָּאָסָן, דַעַט לְעַטּ, מַעַר גַּעַמְיְנָזָאָמָעָס וֹי מִיטּ עַר אַיְיָגְעָנָעָר מְשִׁפְחָה.

פָּוּן דַעַט הִיְמָן, שְׁרִיבָּבּ זִיךְ אַיְיךְ נִישְׁתָּ מַעַר וֹי צְוּוֵי מַאלּ אָ יָאָר. עַס אַיְן שְׁוִין שְׁוֹועָר צָוּ פֿאָרְשְׁטִיְין אָ בְּרוּזּוּ פָּוּן דַעַט פֿרְויִי. ווֹאָס קָאָנוּ זַיִי מִיטְטִילְוָן, אָז דַעַט פֿרְעַדְסְּעַדְזְּטִילְלָ פָּוּן קָאָלְכָאָזָן אַיְזָן אָ נִיְיָעָר. ווֹאָס נָאָל? אָז דַעַט קָאָלְכָאָזָן זַיְעַרְעָר האָט זִיךְ פֿאָרְאַיְינִיקָט מִיטּ אָ צְוּוֵיטָן, גַּרְעַסְעָר גַּעַוְאָרָן? דָאָס אַיְזָן אוּיךְ שְׁוִין אָזְלָט לְדָיָן: צְוֻרָשָׁט פֿאָרְאַיְינִיקָט מַעַן, דָעַרְנָאָר צְעַטְיִילָט מַעַן זִיךְ! עַס קוּמָט אַמְּגָלּ אָ נִיְיעָס: וּוּעַר סְהָאָט

איין טאג אין לעבן פון איוואן דעניפאוייטש

ニישט אויסגעארבעט די נארמע אין קאלכאו ווערט בי אם צוגענווען
א שטיך גרד פון איינדיויזעלן גארטן, בי מאונכע אין שיין אַרְוָמְגַעֲשְׁנִיטֶן
ביז צו דער סאמע קטע.

איין זאך ליגט זיך נישט אויפון שלל: די פריי שרייבט אם און נאך
דער מלחמה אין אין קאלכאו נישט צוגענווען קיין לעבעזינער נפש.
די יונגען און מיידן כיטרעווען יעדער אויף זיין שטיגער ווי אוזו
אוועקצוגין אין שטאַט אַריין. זאל עס זיין אין אַפָּאָרִיךְ, אויף טאָרָף
גראבן, אַבְּי אין שטאַט אַריין. אַ העלט מעגעער אין נישט צוֹרִיקְגַּעֲקוּמוּעַן
פון מלחמה. די וואָס זונגען יאָ געקוּמוּן האַלְטָן נישט פון קאלכאו; זוֹינְגַּעַן
אין קאלכאו, אַבער אַרְבָּעַט זוּבָן זיין אַן דְּרוּיסָן. די אַינְצִיקְעַט מעגעער אין
קאלכאו זונגען: דער בריגאָדר זאָקָאָר ווֹאַסְיִילְטָש אַן דער פִּירָאָנוֹבְּצִיךְ
יאָדְרִיךְ טעַסְלִיעָר טיכָאן. ערשות נישט לאָנגָה האַט ער חתונה געהאט אַן
סְּעַזְעַן בי אם אויך קינְדָעָלָעָג עַבְּרִיךְ גַּוּאָרָן. דעם גאנָצָן על פון
דער קאלכָאָזָנוּן ווּירַטְשָׂאָפָּט טְרָאָגָן אוֹס אַוְיף זַיְעַדְעַ בִּידְנָעָ פְּלִיעַצָּעַס
דאָס בִּיסְלָ פְּרוּעָן, אַזְוֵי ווי אַן 1930, גַּאֲרַנִּישְׁט אַנדְרָעָש.

שׂוֹכָאָו קָאָן אַיְן קִיְּזַ פָּאֵל נִישְׁט פָּאָרְשְׁטִיְּן: וואָס הַיִּשְׁטַּט ווֹזְגַּעַן אַיְן
קָאָלְכָאָו אַן אַרְבָּעַט אַיְן דְּרוּיסָן? ער האַט אַיְן זַיְן לעַבְּנָן פָּאָרְשְׁדִּנס גַּעַזְעַן:
איַנְדִּיוֹזְעָלָעָג ווּירַטְשָׂאָפָּטָן, קָאָלְכָאָזָנוּן, אַבער אַז אַ פְּוַיְעָרָג זַאְל נִישְׁט
אַרְבָּעַט אַיְן זַיְן דָּאָרָף, מִיט דֻּעָם ער נִישְׁט מְסָכִים זַיְן.

וּזְאַזְוֵי זַעַט אוֹס בֵּי הַיִּשְׁנִית?

די פְּרִיְּיַ שְׁרִיְּבַּט אַז דָּאָס אַיְן נִישְׁט קִיְּן גַּיְעַט פָּאָרָם פָּוּן סְעַזְעַן-
אַרְבָּעַטָּר, קִיְּגַעַר גִּיטָּן נִישְׁט טְעַסְלִוּעָן (וּוַיְפֵל גּוֹטָעָ טְעַסְלִיעָרָס אַיְן אַמְּאָל
גַּעַזְעַן אַיְן זַיְעָר דָּאָרָף), אוֹיךְ נִישְׁט פְּלָעַכְתָּן קוּיְשָׁן. מַעַן דָּאָרָף שַׁוִּין
גַּאֲרַנִּישְׁט אַזְעַלְכָּעָג בָּעֵלִי מְלָאָכוֹתָן עַס אַיְן אַוְיפְּגַעְקוּמוּן אַ נִּיְּ פָּאָד, אַ
פְּרִילְעַכְעָג אַרְבָּעַט — מַעַן מַאֲכָת טְעַפְּיכָעָר. אַימִיצָעָר אַיְן גַּעַזְעַן פָּוּן דָּעָר
מַלְחָמָה אַיְן מִיטְגַּעַבְּרָאָכֶט מִיטָּזָר אַז אַשְּׁאָבָלָאָן צַו מַאֲלָן טְעַפְּיכָעָר. אַזְוֵי אַיְן
אוֹוָעָק אַ נִּיְּעַמְּלָאָכה. וואָס אַמְּאָל מַעַרְתָּז זַיְקָדָר מִין קִינְסְטְּלָעָר-מַאֲלָאָרָעָס.
קִיְּן שְׁטַעַנְדִּיקָע אַרְבָּעַט האַבָּן זַיְן נִישְׁט. אַיְן הוֹדָש אַיְן יָאָר הַעַלְפָן זַיְיָ
דֻּעָם קָאָלְכָאָו: אַ בִּיסְלָ בֵּי הַיִּשְׁנִית אַן דָּעַרְנָאָךְ בֵּי תְּבוֹאתָ. אוֹיךְ די

איבעריקע עלף חדשם גיט זיי דער קאלאכאו אַ פֿאָפֿירל אוֹ אֶזְאָ אָנוֹ אָנוֹ
ווערטס פרײַגעלאָנוֹ אָנוֹ אֵין דעם קאלאכאו גָּאָרְנִישָׁת שולדייך.
זַיְיָ פֿאָרָן אַיְבָּרָן לְאָנָּה, פֿלְיָעָן מִיט אַרְאָפֿלָגָעָן — דִּי צִיְּתָ אֵין זַיְיָ
טִיעָרָ! — אָנוֹ שָׁאָרָן אֵין דִּי קַעַשְׁעָנָס טוֹיְגָטָעָר רַוְּבָּלָעָס. אַנְגָּעָפָּאַטְשָׁקָעָט
אַ טַּעַפְּיךָ — פֿוֹפְּצִיךָ רַוְּבָּלָ! מַעַן מַאֲלָט אָוִיףָ וּוֹאָס עַס לְאֹזֶט זַיְיָ, אַוְיכָ
אַלְטָעָ לִילְעָכָר אָנוֹ נַאֲךָ אַזְּעָלְכָעָס. אַ שָּׁעה צִיְּתָ אָנוֹ אַ טַּעַפְּיךָ אֵין
פֿאָרָטִיךָ.

דִּי פֿרְיוּ זַיְגָע טְרוּמִיט אָנוֹ אַיְרָ אַיְוָאָן וּוּעָט אַהֲיִימְקוּמוּעָן אָנוֹ אַיְיךָ
נַעֲמָעָן זַיְיָ פֿאָרָ דַעַר גַּאֲלְדָעָנָעָר מְלָאָכָה. עַס וּוּעָט זַיְיָ עַגְדִּיקָן זַיְיָעָר
אַרְעָמְקִיָּט, דִּי קִינְדָעָר וּוּעָלָן אַוְעָקָע לְעוֹבָעָן אֵין אַ טְעָכְנִיקָוּם, אַוְיפָּן אַרְטָ
פָּונָ דַעַר אַלְטָעָר, אַוְנְטָרְגָּעְפּוֹילְטָעָר כָּאַטָּעָ וּוּעָלָן זַיְיָ אַוְיְפְּשָׁטָעָלָן אַ נִּיעָ
אַלְטָעָ מַאֲלִיאָרָעָשׂ שְׁטָעָלָן זַיְיָ נִיעָהָיָעָר. אַ כָּאַטָּעָ נַעֲבָן בָּאָנוֹ וּוּאָס הָאָט
אַמְּאָלָגָעָסָט פֿינְגָּזָט טְווֹיְזָטָקָסָט שְׁוֹיָן אַיצְטָ פֿינְגָּזָט אָנוֹ צְוָאָנְצִיךָ. עַד
הָאָט אַיְרָ גַּעַנְטְּפָעָרָט, דַעַר פֿרְיוּ זַיְגָעָה, אָזְסָזְוּעָט אִים שְׁוֹעָרָ וַיְיָ וּוּעָרָן
אַמְּאָלִיאָר, פָּונָ קִינְדוֹזָיָה הָאָט עַר נִישְׁתָּגְעָהָט קִיְּנָן פֿעַקְיִיטָן צָוָמָלָן,
אָנוֹ דָאָךְ גַּעַפְּרָעָגָט אַיְרָ וּוּגָן דִּי טְעָפִיכָעָר, וּוּלְכָעָ זַעְגָּעָן זַיְיָ, וּוּאָס אֵין
אַרְיךָ זַיְיָ אַוְיְפְּגָעָמָלָן? הָאָט זַיְיָ גַּעַנְטְּפָעָרָט אָזְ אַפְּלָיָן אָנוֹ אַדִּיאָטָקָאָן עַס
מַאְכָן; לִיְיָגָסָט אַוְעָקָע דַעַט שָׁאָבָלָן אַוְיפָּן לִילְעָר, צִיסָּט מִיטָּן פָּעַנְדוֹלָ
אַזְוִי לְאָנָגָ בַּיְיָ אַלְטָעָ לְעַכָּרָ וּוּרְעָן פָּאַרְשָׁמִירָט. דָרְיָי סָאָרָטָן זַעְגָּעָן פָּאָרָאָן:
אַיְינְעָרָ אַ טְרָאִיקָעָ אֵין אַ שְׁיִינְעָם גַּעַפְּגָאָן מִיט אַ הוֹזָאָרְזְאָפִיצִיךָ; דַעַר
צְוַיְיָטָעָר שְׁטָעָלָט פֿאָרָ אַ הְיָרָשָׁ, דַעַר דְּרִיטָעָר אֵין אַן אַיְמְטָאָצִיעָ פָּונָ אַ
פָּעָרְסִישָׁן טַעַפְּיךָ. קִיְּנָן אַגְּדָעָרָעָ אַזְוָאָרָן זַעְגָּעָן נִישְׁתָּאָ. אַוְיךָ פֿאָרָ אַזְּעָלְכָעָ
דָאַנְקָטָמָעָן, דִּי סְחוֹרָה וּוּעָרָט מִמְשָׁ אַרְיוֹסְגָּעָרִיסָן פָּונָ דִּי הָעָנָט. פָּאַרְוּוָס?
וּוְיִילָן אַמְּחָתָעָר טַעַפְּיךָ קָאָסָט גַּוְשָׁט פֿוֹפְּצִיךָ. נַאֲרָ גָּאָנְצָעָ טְווֹיְזָטָרָוָל.

שְׁוָכָאָוָו וּוּאָלָט גַּעַדָּן גַּעַכָּאָפָט אַ בְּלִיקָאָרְיךָ אַזְאָ מִין טַעַפְּיךָ...
פֿאָרָ דַעַר צִיְּתָ וּוּאָס עַר גַּעַפְּגָנָט זַיְיָ אֵין דִּי חֲפִיסָותָ, אֵין דִּי לְאָגָעָוָן,
הָאָט אַיְוָאָן דְּעַנִּיסָּאָוִוִּיטָשָׁ אַפְּגָעְוּוֹוִוִּיטָ זַיְיָ פָּונָ טְרָאָכָטָן וּוּאָס וּוּעָט זַיְיָ
מַאְרָגָן, וּוּאָס אַיְבָּרָ אַ יְאָרָ, וּוּאַזְוִי דְּרוֹכְקָאָרְמָעָן דִּי מַשְׁפָּחָה. עַס טְרָאָכָט
פֿאָרָ אִים נַאֲטָשָׁאָלְסָטוֹוָא, מַעְגָּלָעָ אָנוֹ אַזְוִי אֵין גַּרְיְנָגָעָר. עַר וּוּעָט נַאֲךָ דָאָ

איין טאג אין לעבן פון איזוּן דענישטאוּתיש

זיצן אַ ווינטער, דערנאָך אַ זומער, נאָך אַ ווינטער אָון ווינטער אַ זומער.
דערוויל לְאָון אִים נישט צו דַּי טעפיכער...
...

וויזט אויס אַן די טעפיכער זונען אַ גריינגע פרנסת. עס וואָלט נישט
שיין געווען בלְיבִּין הינטערשטעליך לגביהָ לאַנדסלייט... אַמת געזאגט האָט
ער נישט קִיּוֹן חַשְׁקָה צו דעם. דערצַו דַּארְךָ מעַן זִיּוֹן אַ בִּיסְלַהֲפָקָה
אָומְפָאַרְשָׁעָםַט, קָאנָעַן גַּעֲבָן אֵין יַד אַרְיָן. שָׂכָאָוּ גַּיִיט אַבָּעָר אָזְוִי מִיט
זִיּוֹן שׂוּעָרָן טֶרֶיט שׂוֹין גַּאנְגָּעָ 40 יַאֲרָ אַבָּעָר גַּאטָס עַרְדָּה. שׂוֹין אַ
הַעֲלָפֶט צִיּוֹן אַרְיִיסְגַּעְפָּלָן, די הַאָרְ פָּוּן קָאָפָּ פָּאַרְלִוִּין, אָון בֵּין אַיצְט
קִיְּגָעָם נִישְׁט אָונְטָעְרָגְעַשְׁמִירָט, בֵּין קִיְּגָעָם גַּאֲרְנִישָׁט גַּעֲנוּמָעָן. אָפִילּוּ אֵין
לאָגָעָר האָט ער זִיךְ דַּי זָאָכָן נִישְׁט אַוִּינְגָּלְעָרָנט.

לייכַט פָּאַרְדִּינְט גַּעַלְט האָט נִישְׁט קִיּוֹן וּוֹאָגָּג פִּילְסְט עַס נִישְׁט. רִיכְטִיק
זָאָגָּט אַן אַלְטַ שְׁפִּירְכּוֹאָרט: פָּאָרְ דַּעַם יוֹאָס דוּ וּוּעָסְט נִישְׁט בָּאַזְּאָלָן דָּאָס
וּוּעָסְטַוּ נִישְׁט דָּעַרְטְּרִיאָגָן. ער האָט נאָךְ גַּעֲזָנְטָעָה העַנְתָּה, שָׂכָאָוּ, זִיּוֹן
נאָךְ צוּ עַפְעָס! צִיּוֹן ער טָאָקָעָ, וּוּן ער וּוּעָט זִיּוֹן אוּפְּךְ דַּעַר פְּרִיאִי,
נִישְׁט קָאנָעַן שְׁטָעָלָן אַוִּוּנָס, טָאָן טָאָלְיעָרְדָּאָרטָעָט, זִיּוֹן אַ בְּלָעְכָּר?

דַּעַר טָשָׁוָאָק אֵין אַבָּעָר דַּעְרוֹן וּוֹאָס נָאָכָן לאָגָעָר וּוּעָט ער נִישְׁט
הַאָבוֹן קִיּוֹן בִּירְגָּעְרִידְרַעְכָּט, מִזּוּעָט אֵין עַרְגָּעָץ נִישְׁט וּוּלְעָן גַּעַמְעָן צוּ
אָרְבָּעָט, קָאָן טָאָקָעָ בְּלְיבִּין נִישְׁט מַעַר וּוּיְמָאָלָן טָעְפִּיכָּר...

אֵין צוֹוִישְׁנְצִיטַּע אֵין די קָאָלָאָנָעָ דָּעְרָגָאָגָעָן בֵּין בּוּיפְּלָאָץ אֵין זִיךְ
פָּאַרְהָאָלָטָן פָּאָרְן וּוּאַכְפָּאָסָטָן. פָּאָרְ דַּעַם זְעַנְעָן אַגְּעָקוּמוּן אַהֲרָבָּא אַוּזְּאַגְּנָטָע
וּוּכְּבָּעָר, אֵין שָׁוּבָעָ, אֵין פָּאָרְנוּמוּן עַרְטָעָר אֵין דַּי וּוּיִיטְ-אַרְיִיסְגַּעְרָקָטָע
וּוּאַכְּטוּרָעָםָס. בֵּין אַלְעָ וּוּאַכְּטוּרָעָםָס וּוּלְעָן נִישְׁט בָּאַזְּעָצָט וּוּרְעָן, וּוּעָט דַּי
קָאָלָאָנָעָ נִישְׁט אַרְיִינְגָּעָלָאָזָן וּוּרְעָן אַוִּיפְּן בּוּיפְּלָאָץ.

מִיט אֵן אַוִּיטָאָמָט אַוִּיפְּן אַקְסָל אֵין אַרְיָן אֵין וּוּאַכְפָּאָסָטָן דַּעַר
גַּאַטְשָׁאָלָנִיק פָּוּן קָאָרָאָלָן. אֵין וּוּכְּבָּעָר גַּעֲפִינְט זִיךְ דַּאָרָט תְּמִיד כְּדִי
הַיִּצְּנָעָן דַּעַם אַוִּיוֹן אֵן אַכְּטוֹנָגָטָן אֵן מִזְאָל נִישְׁט גַּנְבָּגָעָן בְּרַעְטָעָר אָון
צַעְמָעָןָט.

פָּוּן יַעֲגָעָר זִיךְ בּוּיפְּלָאָץ, פָּוּן הַינְּטָעָר דַּעַם טַוְוִעָר אָון דַּי שְׁטָעְבָּלְדָּאָטָר
פָּאַרְצְׁרוּמָוּנְגָּעָן, אֵין אַוִּיפְּגָעָגָעָגָעָן אֵין נָעַפְּלָאַגְּגָה אַגְּגָה זָוָן. אַלְיאַשְׁקָאָג
שְׁטִיטַּע לְעַבְּן שָׂכָאָוּן, קוּקָט אַ צּוּפְּרִידְעָנָעָר אַוִּיךְ דַּעַר זָוָן אָון קוּוּלָּטָן... דַּי

בакן זיינע זענען איינגעמאָלן: ער איזה חמיד אַ הונגערייקער, און דאָך אויפגעהאָלטן די פֿעַקְיִיט צו פריעין זיך. יעדן זונטיך פֿאוֹרֶזְאָמְלָעָן זיי וַיך, די באָפְּטִיסְטָן פֿון לאָגָעָר, און שְׁעַפְּטְשָׁעָן צְוֹזָאמָעָן תְּפִילָות. דאָס לאָגָעָר לעבען דערלגייט נישט צו זיינְעָר נְשָׂמוֹת, עס רִינְט אָרָאָפְּ פֿון זַיִי וּזְוָסְעָר פֿון אַ גַּאנְדָּז.

דאָס שְׁטִיקָל שְׁטָאָף אוֹרֵף שוֹכָאָוָס פֿוּגִים אַיזָּו בְּעָרָן מַאֲרָשׁ, פֿון אַטְעָמָעָן, נָאָס גַּעַוָּאָרָן. אַיצְט וּוּרְעָת עַס פֿאָרְשְׁטָאָרָט פֿון פֿרָאָסְט. שוֹכָאָוָה האָט עַס אַרְאָפְּגַּעַזְזִוְּגָן פֿון פֿנִימָה אַיזָּו אַוְּסְגַּעַדְרִיטִיס זַיִךְ צָוָם וּוְינְט מִיט דָעָר פֿליַּיצָעָ. מִקְאָן נִישְׁט זָאָגָן אַיזָּו די קָעָלָט זָאָל אַיזָּה אָבָּן דּוֹרְכְּגַּעַנוּמָעָן, נִישְׁט מַעַר וּזַיִי די העַנְטָזָע זעַנְעָן גַּעַפְּרוֹרָן גַּעַוָּאָרָן אַיזָּו עַטְלָעָכָע פֿינְגָּעָר פֿון לִינְקָן פּוֹס וּזַיִי אַפְּגַּעַשְׁטָאָרָבָּן. דָעָר לִינְקָעָר וּוּאַילָעָק אַיזָּו גַּאֲרְנִישָׁט, שְׁוִין דָרִיאִי מַאְלָן אַזְּ אַוְּנְטְּעַרְגְּעַנְיִיטָעָר.

עס ברעכָט אַיזָּו רָוקָן, אַיזָּו די פֿלִיַּיצָעָס, אַלְץָ טָוָט וּזַיִי — וּזַיִי אַזְּוִי אַרְבָּעָט מַעַן?

שוֹכָאָוָה האָט זַיִךְ אַוְּמְגַעְקָוָת אַיזָּו גַּעַטְרָאָפְּן אַוְּפְּנָן בְּלִיק פֿון זַיִן בְּרִיגָּאָדִיר וּוּלְכָעָר אַיזָּו גַּעַגְגָּנָעָן אַיזָּו לְעַצְטָן פֿינְפְּטָל. אַ בְּרִיְּטְפְּלִיְּצָעָר מִיט אַ גַּעַשְׁטָעָל, אַיזָּו ער אַיצְט אַיזָּו אַגְּגָעָמְרוּטָעָר. ער אַיזָּו דָעָר וּוְאָס זָאָרגָט אַיזָּו די בְּרִיגָּאָדִע זָאָל הָאָבָּן וּוְאָס צָו עָסָן, אַיזָּו דָעָר פֿאָיָאָק זָאָל פֿאָרְגְּרָעָסְעָרָט וּוּרָן. וּוְאָס שִׁירָאָרְבָּעָט. וּוּטָעָר אַבְּעָר אַרְיִיסְקּוּוּטָשָׁן וּוְאָס עַס לְאַזְט זַיִךְ נָאָר. ער זִיכְט שְׁוִין אַוְּרָטִילִיל אַיזָּו קָאָן דָאָס לאָגָעָר-לְעָבָן מִיט אַלְעָל זַיִינְעָ גַּעַזְעָן. אַיזָּו לאָגָעָר אַיזָּו פֿיל גַּעַוָּאָגָדָן אַיזָּו בְּרִיגָּאָדִיר: אַ גַּוְטָעָר בְּרִיגָּאָדִיר קָעָן פֿאָרְלִיְּכְּטָעָר דָאָס לעָבָן, אַ שְׁלַעַכְטָעָר — קָעָן דיַךְ פֿאָרְטְּרִיבָן אַיזָּו קָבָר אַרְיָין.

שוֹכָאָוָה קָאָן זַיִן בְּרִיגָּאָדִיר, אַנְדָּרִיְּ פֿרָאָקְפּוּוּיטָשׁ, נָאָךְ פֿון אַוְסְטָה אַיזְשָׁמָעָ. דָאָרטָן אַיזָּו ער אַבְּעָר נִישְׁט גַּעַוָּעָן אַיזָּו זַיִן בְּרִיגָּאָדָע. עַרְשָׁת וּוּעָן די פֿאָרְאָוָרְטִילְטָעָ לְוִיטָן אַכְט אַיזָּו פֿוֹפְּצִיקְסָטָן פֿאָרְאָגְרָאָפְּ זעַנְעָן אַרְיָבָעָר גַּעַפְּרָוָת גַּעַוָּאָרָן פֿון אַלְגְּעָמִינְגָּעָם לאָגָעָר אַיזָּו שְׁטְרָאָפְּ-לְאָגָעָר אַרְיָין, האָט אַיזָּו טִיוֹרָין גַּעַנוּמָעָן צָו זַיִךְ אַיזָּו בְּרִיגָּאָדָע.

מִיטָן גַּאֲטְשָׁאָלְנִיק פֿון לאָגָעָר, מִיט דָעָר פֿעַפְּטָשָׁעָ, מִיט די אַרְבָּעָטָסְטָ אַוְפְּזָעָר, מִיט די אַינְזְשִׁינְיָעָרָן, האָט שוֹכָאָוָה נִישְׁט קִיְּין שְׁוּם מַגָּע וּמַשָּׁא,

דאס איין די זאך פון בריגאדייר. ער איין שטאל אוון אייזן, דער בריגאדייר, דערפאל אבער וווען ער גיט נאָר אַ ציטער מיט אַ ברעם אַדער אַ ריד מיט אַ פינגעַר שטיי נישט נאָר לויַף! ווועמען דו ווילסַט נאָר אָפּ, אַבער נישט אַימּ, אַנדוריי פֿראָקָאנְפֿוּזְשָׁן. ווועסט אָזּוּן טָאן ווועסט אַיבָּעֶלְעֶבֶן.

ער וואָלט גערן געפֿרעהַג בְּיִם בריגאדייר צֵי מְבָלִיבָּס הַיּוֹם אַוְּפּוֹן זעלבן פְּלָאָז ווֹאָס נְעַכְּתָן אַדער מאָגִיט אַיבָּעֶר אוּףּ אָן אַנדערער אַרְבָּעַט. ער קָאָן זִיךְ אַבער נישט אַנטוֹאָגָן, עַס פָּעַלְתָּ אַם דְּרִיסְטְּקִיט אַיבָּעֶצְׂרוֹ שְׁלָאָגָן יְעַנְּגָמָס טִיפּוּ מְחַשְּׁבוֹת: עֲרַשְׁת פְּטוּר גְּעוֹאוֹרֶן פָּוּן דָּעַר פְּרָשָׁה סָאָגָאָרָאָדָאָק אָוּן שְׁוִין מוֹר ער קְלָעָרָן ווְעָגָן די נְאָרָמָעָס פָּוּן ווֹאָס סְאָזִין אַפְּהָעָנָגִיק דָּעַר פְּאַיָּאָק אוּףּ די נְאָגָנְטָסְטָעָ פֿינְפּ טָעָג.

ער איין אַ גַּעַשְׁטוֹפְּלָטָעָר, דָּעַר בריגאדייר. דָּאָס איין בַּיִּים גַּעַבְּלִיבָּן נאָר פָּאָקָן. ער שְׁטִיטָטְקָעָן ווִינְטָן וְיִ קִינְמָאָל גַּאֲרְנִישָׁת: די הוֹיט אוּףּ זַיִן פְּנוּס גִּיט צְוָמָאָל קִיּוֹן צִיטָעָר, זִי אָזּוּן וְיִ פָּוּן דַּעֲמַבְּעָנָר קָאָרָעַ.

די אַרְעָסְטָאָנָטָן אַיְן קָאָלָאָגָן פְּאָטָשָׁן דְּעַרְוּיְיל הַאֲנָטָן אַיְן הַאֲנָטָן, שְׁטָעָלָן אַיבָּעֶר אַיְן פָּוּס אַוְּפּוֹן צְוּוִיתָן. דָּעַר ווִינְטָן ווּוְרטָן בִּיאָזְעָר!

די וּאֱכְתּוּרָעָמָס זְעַנְעָן שְׁוִין בָּאָזְעָצָט אָוּן דָּאָרָאָלָאָזָן זְעַנְעָן אַרְיִין אוּףּ דָּעַר זְאָגָעָ. דָּאָס פְּאַרְדִּיעָן זִי די אַפְּגָעָטָעָנָעָ אַרְבָּעַט. עַנְדָלָעָךְ דָּעַר קָאָרָאָלְגָאָטָאָלָגָן, צְוָאָמָעָן מִיטָּן קָאָגְטָרָאָלָעָר, זְעַנְעָן אַרְוִיס פָּוּן וּאְכְפָּאָסָטָן אָוּן גַּעַנוּמָעָן עַפְּגָעָנָעָ בִּידָעָהָלָפְּטָן טָוִיעָר.

— אַרְיִינְגִּין! צַו פֿינְפּ! צַוְיִיטָעָ! צַוְיִיטָעָ — די אַרְעָסְטָאָנָטָן הַאֲבָן

אַרְיִינְמְאָרְשִׁירָט, כְּמֻעָט מִיטָּן אַרְאָדָעָט טְרִיכָּה, אַבְּיָ ווֹאָס גִּיכְעָר אַיְן זְעָנָעָ

אַרְיִין, דָּאָרָטָן דָּאָרָףּ זִי קִינְגָּעָר נִישְׁטָעָ לְעַרְגָּעָן, יְעַדְעָרָוּ וּוְיִיסְטָ ווֹאָס עַר

הַאֲטָ צַו טָאן.

גַּלְיִיךְ הַגְּנָטָעָרָן בָּאָרָאָק, גַּעַבְּן בִּיוֹרָאָ פָּוּן דָּעַר אַרְבָּעַטְסְּ-לִיְּטוֹנָג, שְׁטִיטָט דָּעַר אַיְפּוּעָר אָוּן פָּאָרָהָאָלָט די בריגאדיירן. אַיְן דָּעַר אַמְּתוֹן גִּיעָעָן זִי אַלְיִין צַו אִים. צַוְיִשְׁן זִי גַּעַפְּנִינְט זִיךְ אַיְינְגָּר אַ גַּעַמְיִינְגָּר כְּלָבָּ.

דָּעַר זַיְגָעָר אָזּוֹן אַכְּטָ, אָפְּשָׁר פֿינְפּ מִינְגָּט נַגְּךְ אַכְּטָ. עֲרַשְׁת הַאֲטָ די דָאָמְרָ-מְאָשִׁין גַּעַפְּיִיטָ. נְאָטָשָׁאָלְסְטָוֹוָא זָאָגָט סִיאָל חָס וּחְלִילָה נִישְׁטָ פָּאָרָפָּאָלָן וּוּעָרָן קִיּוֹן אַיְן מִינְגָּט, די אַרְעָסְטָאָנָטָן זָאָלָן זִיךְ נִישְׁטָ צָעִשְׁיָטָן אַיְבָּעָרָן לְאָגָעָר, נִישְׁט אַרְיִינְכָּאָפּוֹן אַבְּיָטָן וּוּאָרְעָמְקִיָּט. די וּוְיִדְעָר נְעַמְעָן

זיך נישט איבער דערלמייט, פֿאַרְקָעֶרט, זַיִי הַאֲבָן אַיבּוּרְגַּעְנוֹג צִיִּיט, דָּעַר
טאָג אַיּוֹ אַ גְּרוּסֶעֶר!
טִוְּרֵיְן האָט באָפּוּילִין דָעַם פֿאַרְטְּרָעֶטֶר זַיִינָעַם, פֿאוֹוָלאָ, גַּיִן מִיט אַיִם
איַן בְּיוֹדָא. אוּיךְ צַעְזָאָר אַיּוֹ אָווּעָק אַהֲן. ער אַיּוֹ אַ גְּבִיר, צַעְזָאָר, באָקוּמֶט
יעַדְן חַודְשׁ צַוְּיִי פֿאַסְילְקָעַס, וּוּמְעַן מִזְאָרָף גִּיט ער אַיּוֹ יַד אַדְרִין אַוְן
אוֹויִי אַרְומָן זַיִק אַרְיְינְגְּעַדְרִיט אַוִּיפְּ בְּיוֹרָאִ-אַרְבָּעָם.
דיַ רְעַשְׁת 104-יטַע בְּריַגְאָדָע אַיּוֹ זַיִק צַעְשָׂוּמָעַן, יַעֲדָעַר האָט גַּעֲזָוֶכֶת
אַ שְׂטִיל וּוּינְקָל.

דיַ אַיְינְגְּהַילְטָע אַיּוֹ נַעֲפֵל روּטָע זָוַן האָט צַוְּבִּיסְלָעַךְ גַּעַנְמוּעַן
בָּאַלְיִיכְטָן דיַ פֿוּסְטָע זָאָנָע. דָא אַיּוֹ דָּאָרֶט פֿוֹן אַונְטָעָרָן שְׁנִי זַעַן זַיִק
ברָעֶטֶר, אַ פֿאַרְלְאַזְוּטֶר פֿוֹנְדָאָמָעָנֶט אַוִּיפְּ וּוּעָלְכָן סְיוּוּרֶט גַּאֲרְנִישֶׁט
גַּעֲבוּיט, אַ טְּיִיל פֿוֹן אַ צַּעְבְּרָאָכְעָנָעָר גַּרְאָבְמַאָשִׁין, אַ שְׁוִיפְּלָאָלְטְּ-אַיִיזָן,
פָּאַנְאַנְדוּעָגְעַרְאָבָעָנָע רָאָוָעָס כִּמְעַט טְרָאָנְשִׁיעָן. דיַ זַעַנְטָפָן דיַ אַוִּיטְאָזָן
רָעַמְאָגָטָנוּן וּוּאַרְשָׁטָאָטָן זַעַנְעָן שְׁוִין הַיְּיךְ אַרְיְינְגְּעַצְוָיגָן, כְּמַעַט בֵּין דָאָר,
אוּיךְ דיַ גַּעַבְיִידָעָפָן «טְעֵץ» האָלֶט שְׁוִין בֵּים צַוְּיִיטָן שְׁטָאָק.
יעַדְעָר האָט דָעְרוּוֵיל גַּעַפְנוּן אַשְׁטִיקָל אָרֶט, צַו בָּאַחַאלָטָן זַיִק. בְּלוּיָן
דיַ וּוּכְטָעָר שְׁטִיעָיָן פֿוּסְט אַוִּיפְּ זַיִירָעָז טְרוּמָס. נַעַבָּן בְּיוֹרָאִ אַיּוֹ אַ בִּיסְל
טוּמְלִידִיק. דָאָס אַיּוֹ דָעַר גַּוְטָעָר מַאֲמָעָנָט; דָעַר אַרְבָּעָטְסְ-אַוִּיטְזָעָר האָט
נַאֲךְ אַוְונְטְּצִיָּס גַּעַחְשָׁבָוֹנָט אַוְן אַרְיְינְגְּעַרְאָכָט וּוּ אַזְוִי צַעְטִילָן דיַ אַרְבָּעָט
אוּיךְ הַיְּינָט אַיּוֹ נִשְׁתָּבָאָזְוָיָן. פֿוֹן אַוְנוֹת בֵּין אַיּוֹ דָעַר פְּרִי דָרִיט זַיִק בֵּי
אַלְצָן אַיבּוֹר קָאָפּוּיעָר.

דָעַר מַאֲמָעָנָט אַיּוֹ אַונְדָעָרָעָרָו בֵּין נַאֲטְשָׁאָלְטָסְוָא וּוּעַט וּוּיטָן וּוּזִי
הַאָלֶט אַיּוֹ דָעַר וּוּעַלְט דָאָרָף מַעַן זַיִק דָעְרוּוֵיל אַגְּנוֹאָרָעָמָעָן, נִשְׁתָּאַיְילָן
זַיִק מִיט גַּעַבָּן אַ פְּלִיאִיצָע. גּוֹט וּוּעַן מַכְאָפָט אַשְׁטִיקָל אָרֶט נַעַבָּן אַזְנִיּוֹנְדָל
וּוּ מַקָּאָן אַרְאָפְּצִיעָן דיַ וּוּאַלְקִיעָס אַוְן אַוִּיסְטְּרוּקָעָנָעָר דיַ אַנוֹעָצָס. אַ גַּאנְצָן
טָאָג וּוּעַט דָעָרָפָן זַיִן וּוּאַרְעָם אַיּוֹ דִי פִּיס. וּוּעַט נִשְׁתָּגְפִּינְעָן אַזְנָט
נַעַבָּן אַיּוֹן נָעַם אוּיךְ פָּאָר לִיב — זַנְדִּיק נִשְׁתָּ.

דיַ הַונְדָעָרְטָפָעָרָט אַיּוֹ אַרְיְינְגְּעַפְּרִיט גַּעַוְאָרָן אַיּוֹ דִי אַוִּיטְאָזָן וּוּאַרְשָׁטָאָזָן,
דָאָרֶט וּוּוּ דִי אַכְטָאָנְדָרִיסְקָעָט חַאָט גַּעַגָּסָן בְּעַטְאָגָעָנָעָר פְּלִיטָן. דיַ
הַאָלָעָס דָאַ זַעַנְעָן נַאֲךְ אַסְיְּעַנְצִיָּס פֿאַרְגָּלָאָזָט גַּעַוְאָרָן.

איין טאג אין לעבן פון איזוואן דעניטאטויש

פיל בעטאנגענע בלאָקן ליגן נאָך אין די פֿאַרמעס, אַנדערע שטייען. אַרום אָנוֹ אַרום אִז פּוֹל מִיט אַרְמָאָטוֹדִ-איְזָן. די האָלָע אִז אַ גּוֹיֶיטָן, אַ הוֹיכָע, די פֿאַדָּלָגָע אָנוֹ עַרְדָּעָנָע אַזְוִי אָנוֹ סְפַּצְיַעַל וּוְאַרְעַם קָאָן דָּאַ נִישְׁתְּ וַיְיַן כָּאַטְשָׁן די קוֹילָן אָין די אַיְוָונְדָּלָעָךְ לְעַשְׁן זִיךְ נִישְׁתְּ אוֹיסָן. נְאַטְשָׁאַלְסְטוֹאָז אַזְרָגָט זִיךְ נִישְׁתְּ אַזְוִי שְׁטָאָרָק פֿאָרָדִי מַעֲנְטָשָׁן, דָּאַס בְּרַעַנְתָּן מַעַן אָז די פֿלִיטָן זָאַלְן גִּיכָּרָפּ עַפְּסָט וּוּרָעָן.

פֿאַרְשְׁטִיטִיט זִיךְ אָז די אַכְטָאָנוֹנְדְּרִיסְקְּסְטָעָפּ פֿילְטָזִיךְ אָין דָּעַר דָּאַזְקָעָרָד הַאָלָע מַעַשָּׂה בְּאַלְעָבָּסָן, אַירָעָמַעְנְטָשָׁן הַאָבָּן זִיךְ צְעוֹזָעַטָּן נִעְבָּן די אַיְוָונְדִּי לְעַר אָנוֹ טְרוֹקָעָנָעָן דָּאָרָט די אַנוֹצָעָסָן, אַבְּעָר אָוֵר אַונְדוֹעָרָעָה הַאָבָּן גַּעֲפָ�נָעָן זַוְינְקָלָן.

מִיט די אַוְיסְגָּעָרְבִּיבָּנָעָ פּוֹן הַיְנָטָן וּוְאַטְעָנָעָ הַוַּיְן הַאָט זִיךְ שַׁוְכָאָוֹ אַוְוַעַקְגָּעָזָעָט אַיְפָּעָן רַאְנָד פּוֹן אַ פֿלִיטָע אָנוֹ דִי פֿלִיצְעָ אַגְּנָעָלָעָנָט אָין וּוּאָנָטָן. וּוּעַן עַר הַאָט זִיךְ אַ בּוֹיגְ גַּעַטָּאָן הַאָט עַר אַוְנְטָעָר דָּעַר פֿוֹפִיקָעָ נִעְבָּן הָאָרֶץ דָּעַרְפִּילְטָ דָּאָס שְׁטִיקָל בְּרוּיטָ וּוּוְלְכָנָס עַר הַאָט אָין דָּעַר פֿרִי דָּאָרָט בָּאַהָאָלָטָן. עַר פֿלְעָגָט שְׁטָעַנְדִּיקָטָרָאָגָן מִיט זִיךְ אַבְּעָר גַּעַתְּהָאָלָטָן אַוְרִיךְ מִיטָּאָגָן וּנְשַׁת גַּעַקְלָעָרט דָּעַרְוּעָן, הַיְנָטָן נִגְּטָ דָּעַרְפָּוּן בַּיִּטְהָאָצָן. עַרְשָׁת אִיצְטָהָט עַר פֿאַרְשָׁטָאָגָן אָזְזָנָעָן אַז עַר הַאָט גַּרְנִינְשָׁטָ אַוְפִּגְעָטָאָן, גַּאֲרִיךְ נִשְׁתְּ אַפְּגָעָשְׁפָּאָרָט, וּוּיְיל בֵּין מִיטָּאָגָן אִזְזָנָעָן פֿינְחָשָׁה. אָנוֹ דָּאָס אִזְזָנָעָן גַּרְוִיסָּטָקָצִיךְ צִיְּיטָן.

דָּעַר וּוּיְיטִיקָט פּוֹן די קְרִיוּשָׁעָס אָנוֹ פּוֹן די פֿלִיצְעָס אִזְזָנָעָס אַיְם אַיְבָּרָעָרָי גַּעַגְגָּעָן אָין די פִּיס אַרְיָין. וּוּאָלָט עַר כָּאַטְשָׁ גַּעַקְאָנָט זִיךְ צְרוּקוֹן אַבְּיסָלָט נִעְנְטָעָר צָוָם אַיְוָונְדָלָל...

עַר הַאָט אַוְוַעַקְגָּעָלִיגָּט די הַעַנְטָשָׁקָעָס אַוְרִיךְ די קְנִיָּה, אַוְיְגָעָקָנְעָפָלָט זִיךְ, פֿאַגְּאָנְדָּרְגָּעָבָּוּנָדָן פּוֹן הַאָלָדוֹן דָּאָס שְׁטִיקָל שְׁמַאְטָע, עַמְלָעָכָע מַאל עַס אַיְנְגָעָבָרָאָכוֹן אָנוֹ בָּאַהָאָלָטָן אִזְזָנָעָן; עַרְשָׁת דָּעַמְאָלָט הַאָט עַר דָּעַרְלָאָנָגָט פּוֹן אַוְנְטָעָר דָּעַר פֿוֹפִיקָעָ דָּאָס אַיְנְגָעָוּוּקְלָטָע אָין אַ וּוִיסָּ שְׁמַאְטָקָעָלָעָ שְׁטִיקָל בְּרוּיטָ אָנוֹ גַּעַתְּהָאָלָטָן אַזְוִי סְזָאָל חַלְלָה פּוֹן דָּאָרָט קִיְּין אִין בְּרַעְקָל נִשְׁתְּ אַרְוִיסְפָּאָלָן. נָאָךְ די אָלָע חַכְנָות הַאָט עַר עַרְשָׁת אַגְּגָהוּבוֹן בִּיסְוָן צָו שְׁטִיקָלָעָךְ בְּרוּיטָ אָנוֹ קִיְּיָעָן מִיטְ גַּרְוִיסָּטָהָה... אָין לְאָגָעָד הַאָט זִיךְ שַׁוְכָאָוֹ מַעַר וּוּי אָין מַאל דָּעַרְמָאָנָט וּוּי מַפְּלָעָגָט

דאס אמאל עסן אין דער היים, אין דארף: גאנצע פֿאַטְעָלְנִיעָס מיט
קֶאַרְטֶאָפֶל, פֿוֹלוּעַ טַעַפַּ מִיטַּ קֶאַשַּׁע אָוּן גֶּרוּיסַע שְׂטִיקָעַר פְּלִישַׁס. מִילֵּךְ הַאֲטַּ
מען גַּעֲגָסָן אין זַיךְ אָז דַּעַר בּוֹיךְ הַאֲטַּ שִׁיעַר נִישְׁתַּ גַּעֲפְּלָאַצְּט. עַרְשַׁת אַין
לְאַגְּעַר פֿאַרְשְׁטִיטַס מַעַן אָז מִהַּאֲטַּ אָזְוִי נִישְׁתַּ גַּעֲדָאַרְפַּט עָסָן. מַעַן דַּאַרְפַּ
אָזְוִי עָסָן אָז דַּעַר גַּעֲדָאַנְקַע זַאלְגַּעַתְרָן צַוְּזַיךְ. אַיְצַת, וּוּעַן עַר בִּיסְט אַין
קֶלְיִינְטְּשִׁיקַע שְׂטִיקָלְעַד בְּרוּיטַס, צַעְמַאלְט זַיְיַ מִיטַּ דַּעַר צַוְּגָן אָוּן זַוְּגַט דַּעַט
זַאְפַט, פֿאַרְמָאָגַט דַּאַס שְׂטִיקַל נַאֲסָע, שְׂוֹוָאַרְצַע בְּרוּיטַס אַלְעַ טַעַמְעָן. וּוּאָס
אַזְעַלְכָעַס מְשִׁטְיִינְסְגַּעַוְאַגְּט עַסְטַע עַר פֿאַר דַּי אַכְטַ אַדְעַר נִיְיַן יַאֲרַ ? קְדַחַת
אוֹן דַּאַר לְעַבְטַ עַר, רִירַט זַיךְ.

שְׂוֹכָאָו אַין אַלְצַ פֿאַרְנוּמָעַן מִיט זַיְנַע צַוְּיִי הַונְּדָעָרַט גַּרְאָם בְּרוּיטַס,
קִיְיט פֿאַטְעָלְעַד אָוּן טְרָאַכְטַ.

אוֹיפַ אַ נִידְעָרִיקָעַר בְּעַטְאַנְעָנוּר פְּלִיטַע זַעַנְעַן גַּעַזְעַסְעַן צַוְּיִי עַסְטָאַנְיִיעַר
וּוּי צַוְּיִי לִיְבְּלַעַכְעַ בְּרִידְעַר אָוּן לִיטַע דַּעַר רִיִּי, פּוֹן אַיְיַן מַוְּנְדָשְׁטִיק
גָּרְיוֹכְעָרַט אַ האַלְבַּן צִיגְּנָאַרְעַט. בִּיְצַע זַעַנְעַן זַיְיַ גַּעַוְעַן בְּלַאַנְדַּעַט, הַוִּיכְעַ
דַּאַרְעַ, מִיטַּ לְאַנְגַּע נַעַן אָוּן גֶּרוּיסַע אַרְגַּן. טַאַג אָוּן נַעַכְט זַעַנְעַן זַיְיַ גַּעַוְעַן
צַוְּזָעָמָעַן, פּוֹנְקַט וּוּי אַיְנָעַר אָז צַוְּיִיטַן וּוּאַלְט נִישְׁתַּ גַּעַקְאַנְט אַטְעַמְעָן. דַּעַר
בְּרִיגְאַדְרַ הַאֲט זַיְיַ קִיְינְמַאל נִישְׁתַּ צַעְשִׁידַט. זַיְיַ הַאַבְּן זַיךְ גַּעַטְיִילַט מִיטַּ
בִּיסְן, גַּעַשְׁלַאַפְּן צַוְּזָעָמָעַן אוֹיפַ אַיְיַן וּזְאַגְּנָאַנְקַע. בְּשַׁכְּבָם וּבְקוּמָם, צַי זַיְיַ
זַעַנְעַן גַּעַשְׁטָאַנְעַן אַין קַאַלְאַבְּן אַדְעַר גַּעַגְּרִיטַס זַיךְ צָוַם שְׁלַאַפְּן, שְׁטַעַנְדִּיק
הַאַבְּן זַיְיַ גַּעַהְאַט וּוּעַגְן זַוְּסַ צַוְּרַעַן: גַּעַרְעַתְשַׁ שְׁטִילַ, נִישְׁתַּ אַיְלְנְדִּיק זַיךְ.
זַיְיַ זַעַנְעַן אַפְּלַו קִיְין וּוּיַטַּע מִשְׁפָּחָה נִישְׁתַּ גַּעַוְעַן, גַּאנְץ פְּרַעְמַדַּע זַיךְ,
עַרְשַׁת דַּעַר לְאַגְּעַר, דַּי 104-טַע בְּרִיגְאַדְרַ, הַאֲט זַיְיַ צַוְּנוֹיְפְּגַעְפָּאַרְט. מִהַּאֲט
דְּרַעְצִילַט אָז אַיְנָעַר אַיְזַעְוַן אַגְּוּוּן אַפְּשִׁיעַר, גַּעַוְוִינְט בְּיִים יִם. דַּעַם צַוְּיִיטַן,
וּוּעַן עַר אַיְזַעְוַן אַגְּוּוּן אַקְינְדַּ, הַאַבְּן דַּי עַלְטָעַן, נִישְׁתַּ וּוּלְנְדִּיק לְעַבְנַ
בַּיִּ דַּעַר סַאֲוּוּעַטְן-מַאְכַּטַּ, אַרְדִּוְסְגַּעַפְּרִיטַ קִיְין שַׁוְּעַדַּן. וּוּעַן עַר אַיְזַעְוַן
גַּעַוְוָאַקְזַּן, אַנְגַּהְוִיבַּן לְעַבְנַ מִיט אַיְגָעָנָם שְׁבַל, הַאֲט עַר זַיךְ מַחְחָלַם גַּעַוְוַעַן
צַוְּרִיקְזּוּקְוּמָעַן קִיְין עַסְטָאַנְיִיעַ, שְׁטוּדִירַן.

מִזְאַגְּט אָז נַאֲצִיעַ הַאֲט נִישְׁתַּ קִיְין בְּאַדְיִיטְוָגַג, אָז אַין יַעֲדַעַר נַאֲצִיעַ
זַעַנְעַן פֿאַרְאָן גּוֹטַע אָוּן שְׁלַעַטְטַע מַעַנְטַשְׁן. וּזַאָס שִׁיךְ עַסְטָאַנְיִיעַר אַיְזַעְוַן וּוּפְלַ

איין טאג אַיִן לעבען פון אייזן דעניטאָויזטש

שוכאָו האָט זַיִ נישט געזען האָט ער אַבער קיין איין שלעכטן מענטש
צווישן זַיִ נישט געטראָפּן.

די 104-טַע בריגאָדע איין נאָך אלֶיך געזען, ווער אויף די בעטאנגענע
פליטן, ווער אויף די פֿאָרְמַעְן אָוֹן ווער פֿשׂוֹט אויף דער ערְדָה. קינגר האָט
ニישט גערעדט. איין דער פרֵי וויל זַיך די צוֹנְגַּ נישט דִּירְן, יעדער איין פֿאָרְטִיפּטּ
איין אַיְגַּעַנְעַ גַּעֲזַנְקָעַן, שׂוֹיִיגַּט. פֿעַטְיוֹקָאָוּן דער שאָקָאָל, האָט אַנְגַּעַקְלִיבְּן
אַ גַּאנְצָן הוַיְפָּן מִיט צִיגְאָרְעַטְ�ן-אָפְּפָאָל (ער קלִיבְּטָ וְיִעַס לְאַזְּטָ זַיך נָאָרָה)
אוֹן צְרוֹנִיפּגַּעַשְׁאָטוֹן דַּעַט אַיבְּרָגְּעַבְּרָנוֹתָן טִיטְוָן אויף איין פֿאָפְּרִיל. איין דער
היִיט, אויף דער פרֵי, האָט ער גַּעַלְאָן דִּירְיִ קִינְדָּרָה, וואָס האָבָן זַיך פָּוּן
אַיִם אַפְּגַּעַזְגָּטּ, אוֹן אַפְּרֵוּ ווָאָס האָט חַתְּוָנָה גַּעַתָּאָט פָּאָר אַ צְוִיְּטָן, אַזְּיָּי
אוֹן קִינְיָה הַילְּפָּה האָט ער נישט פָּוּן ווָאַנְעַן צַו וְאַרְטָן.

בוֹינָאָוּסְקִי האָט קָאָסִיעַ אַנְגַּעַקְקָטּ פֿעַטְיוֹקָאָוּן :

— פֿאָרוֹזָסּ קְלוֹבְּסָטוּ יַעֲדָעַ מַיִן זַאֲרָאָזּ ? ווּסְטָ נַאָך אַיְנָה אַנְדָּלָעָן
אַ סִּפְּיָלִיסּ אויף די לִפְּפָן ? וּאָרְפּ אַוְעָקָ דָּאָס פֿאָסְקוֹדְסְטוּוּ ?
בוֹינָאָוּסְקִי, דער גַּעַוּוֹזְעַנְעַר קָאָפְּטָאָן פָּוּן צְוִיְּטָן רָאָגָה, רָעַדְתָּ כְּמַעַט
מִיט יַעֲדָעַ אויף אַזְּאָ שְׂטִיְּגָה. ער האָט זַיך נַאָך נישט אַפְּגַּעַוְוִינָט פָּוּן
קָאָמָנְדוּוֹוָן.

פֿעַטְיוֹקָאָוּן איין אַבער מִיט גַּאֲרַנִּישָׁט אַפְּהַעַנְגִּיקּ פָּוּן בוֹינָאָוּסְקִי,
וּוְעַלְכָּר בְּאַקְוּמָט אויף נישט קִינְיָה פֿאָסְלִיקָּעָס. ער עַנְטְּפָעָרָט אַיִם מִיט
אוֹן אַיבְּלִידְיקָן שְׁמִיכְלָל :

— וּוְאָרְטָ אַ בִּיסְלָ, קָאָפְּטָאָן, נַאָך אַכְּטָ יָאָר זִיצְנָן ווּסְטָ אויף קלִיבְּנָן
די זַאֲרָאָזּ. נישט ווַיְיִנְקָעֶר שְׁטָלְצָעָ פָּוּן דִּירְזָ וְעַנְעַן אַיִן לְאַגְּעָר אַרְיִינְגְּעָרָה
מעַן...

פֿעַטְיוֹקָאָוּן מִשְׁפָּט לְוִיטָ זַיך. סַאְזָ דָאָר נישט אוֹיסְגַּעַשְׁלָאָסּ אַז דער
קָאָפְּטָאָן ווּסְטָ דּוֹקָאָ יָאָרְיָה אַרְיִיסְהַאְלָלָן...

— ווּעַגְן ווּאָס רָעַדְתָּ אַיר דָאָרָת ? — האָט זַיך אַפְּגַּעַרְוָפָן דער טִיבְּלָעַכְּר
סֻעְנִיאָ קְלָעוֹשָׁין. ער האָט גַּעַמְיִינָט אָז דער שְׁמוּעָס האָט אַ שִׁינְכָּת צַו
בוֹינָאָוּסְקִיָּס קָאָנְפְּלִיקָט פָּוּן הַיְנָטָ פֿרִי מִיטָן לִיְתְּעַנְגָּנָט ווְאַלְקָאָוָאָי
ニישט גַּעַדְאָרְבָּט שְׁטָלָן זַיך ! סַזְוָאָלָט אַפְּשָׁר אַדְוֹרָךְ אַן גַּאֲרַנִּישָׁט.
סַעְנִיאָ קְלָעוֹשָׁין אַז אַשְׁטִילָעָר מַעַנְטָשָׁ, אַ שְׁלִיטָ-שְׁלִימְזּוֹלְנִיךְ ; נַאָך

אין אינאָרְפֶּרְצִיקְסְּטָן האָט בַּי אַיִם אָן אוֹיְעֵד גַּעֲפָלָגְצָט, דַּעֲרָנָאָךְ אָיִן
ער אַרְיִינְגָּעְפְּאָלְן אָן פְּלָעָן, אַנְטָלָאָפְּן, גַּעֲכָפְּט גַּעֲוָאָרְן אָן פָּאָרְשִׁיקְסְּטָן
קיַיַּן בּוֹכְעָנוֹזָאָלְד. אָן בּוֹכְעָנוֹזָאָלְד האָט ער על פִּי נֵס אַוִּיסְגָּעָמִיטָן דַּעַת
טוֹרִיט אָן צְוִירִק אַהֲיִים גַּעֲקֻמָּעָן. אַיְצָט זִיכְּטָ ער שְׂטִילְעָנְקָע, אָפֶן, זַיִן
אוֹרְטְּפִּיל — וּוּעַסְטָ זַיִן שְׁטָעַלְן — זָאָגְטָ ער — וּוּעַסְטָ פָּאָרְפְּאָלְן וּוּרְעָן.
דאָס אָיִן אַמְּתָה: קְרַעְבֵּץ נָאָר בִּיגְזִיךְ, וּוּעַסְטָ זַיִן אַיְינְעַקְשָׁנָעָן, נִישְׁטָ
וּוּלְעָן בִּיגְזִיךְ, וּוּעַסְטָ מַעַן דִּיךְ צְעַבְּרָעָן.

אלעקסִי זִיכְּטָ, דַּאָס פְּנִים באַהֲלָטָן אָיִן דִּי הַעַנְתָּ אָן שְׂוֹוִיגָט. ער
איַז מַתְּפָלָל.

שְׁוֹכָאָוּ האָט דַּעְרוֹוִילְ פָּאָרְעָנְדִּיקְסְּטָן עַסְטָן זַיִן הַאַלְבָּן פָּאָיָק בְּרוּוּסְטָ
אוֹיפְּגַּעַלְעָקְטָ בִּיזְן לְעַצְּטָן בְּרוּקְעַלְעָ, האָט ער בְּלוּוּי גַּעַלְאָזְן אָ שְׂטִיקְלָ
סְּקָאָרִינְקָע. מִיט קַיַּן שָׁוּם לְעַפְּלָ קָאָן מַעַן אַזְוִי נִישְׁטָ אַוִּיסְרִיְּנִיקָוּ דִּי קָאַשְׁעָ
פָּוּן טְלָלָעָר וּמִיט אָ בְּרוּוּסְקָאָרִינְקָע. אַרְיִינְגָּעְרָוקָט דִּי סְקָאָרִינְקָע אָיִן
וּוִיסְסָן שְׁמַאְטְּקָעַלְעָ האָט ער זַיִן צְוִירִק אַרְיִינְגָּעְרָוקָט אָן דַּעַר אַיְנוּוּרִיָּ
נִיקְסְּטָעָר קַעְשָׁעָנוּ פָּוּן פּוּפִּיקָע, פָּאָרְקָנְעָפְּלָט זַיִן אָן גַּעַוְעָן אָיִן גַּאֲנָצָן
גְּרִיטָטִיגִּין אַרְבָּעָטָן. עַס וּוּאָלָט אָבָּעָר בְּעַסְעָר זַיִן וּוּעָן עַס וּאָלָט נָאָר אָ בִּיסְלָ
דוּיעָרָן...

די אַכְּטָאָנוֹנְדִּרְיִיסְקָסְטָן האָט זַיִן אוֹיְגָהָוִיבָן. וּוּרְעָסְאִין אָוּוּקָ צַו
די צְעַמְּנָטְמִישָׁרָס, וּוּרְעָנָאָר אָן וּוּסְעָר אָן וּוּרְגָּאָר צַו דַּעַר אַרְמָאָטוֹר.
די הַונְּדָעְטָפְּרָטָע אָיִן נָאָר אַלְיָן גַּעַזְעָסָן. מִיהָאָט נִישְׁטָ גַּעַזְעָסָן אָז סְּזָאָל
אָנְקָוּמָן טִירָין אָדָעָר פָּאוּלָא. כָּאַטְשָׁ זַיִן זַעַנְעָן גַּעַזְעָסָן נִישְׁטָ מַעַר וּוּי
אָמִינְגָּוּט צְוָאָנְצִיךְ אָן דַּעַר אַרְבָּעָטָסָטָגָו — דַּעַר וּוּנְטָעְרָדִיקָעָר, אָבִיסָל
אָקוּרְצָעְרָעָר — עַנְדִּיקָט זַיִן זַעַקָּס אַוִּיגָּעָר, האָט זַיִן אַלְעָמָעָן אַוִּיסְגָּעָעָן
אוּ בִּזְן אָוּונָט אָיִן שְׂוִין נִישְׁטָ וּוּיִיטָ.

— עַד, שְׂוִין לְאָנָגָ קִיְּין בּוֹרָאָן נִישְׁטָ גַּעַוְוָעָן! — האָט טִיף אַפְּגַּעַזְיִיפְּצָט
דַּעַר לְעַט קִילְגָּאָס — פָּאָרָן גַּאֲנָצָן וּוּנְטָעְרָעָר קִיְּין אָיִן בּוֹרָאָן נִישְׁטָ גַּעַהָאָט?
וּוּאָס אָיִן דַּאָס פָּאָר אָ וּוּנְטָעָר?

— יָא... בּוֹרָאָנָעָן... בּוֹרָאָנָעָן... האָט אַוּנְטָעְרָגְעַזְיִיפְּצָט דִּי בְּרִיגָּאָדָע.
אוּסְהִיְיבָּט אָן בְּלָאָזְן אָ בּוֹרָאָן אָיִן נִישְׁטָ נָאָר וּוּאָס מַגִּיאָט נִישְׁטָ צַו
דַּעַר אַרְבָּעָט, זַיִן הַאֲבָן אֲפִילָו מָוָרָא פָּוּן בָּאָרָאָק אַרְוִיסְצּוּפִּין. אוּבָּמָעָן

איין טאג אינן לעבן פון אייואן דענישטאויטש

צייט נישט אָדָרֶךְ אַ שְׁטוּרִיךְ פֿוֹן בָּאַרְאָקְ בֵּין סְטָלָאוּעַ קָאָן מַעַן זַיְכָעַר
פָּאָרְבָּלָאנְדוּשָׁעַן. וּוּעֶרט בְּעֵת מַעַשָּׂה אָן אַרְעַסְטָאָגָטְ פָּאָרְפָּרְרוּרְן אַיְן כָּאָפְּטָ
אַיְם דַּעַרְ רֹוחְ, וּיְ אַבְּעָרְ אָזְ עַרְ וּוּעַט אַנְטָלוּפְּן? שְׁוִין גַּעוּוֹן אַזְעַלְכָעַ
פָּאָלָן. בְּשַׁעַת אַ בּוֹדָאָן אַיְן דַּעַרְ שְׁנִיְּ אַ דְּרִיבְּגָנָעָר, אַבְּעָרְ עַרְ לִיְגָט זַיְךְ
אַיְן פָּעַטָּעַ בָּעָרְגָּלָעַךְ וּיְ סְזָוָאלָט אַיְם וּוּעַרְ גַּעֲפְּרָעָטְטָ. אַבְּעָרְ אַזְלָלָעַ
שְׁנִיְּ-בָּעָרָגְ זַעַנְעַן שְׁוִין מַעַנְטָשָׂן אַנְטָלָאָפְּן. אַמְתָּה, נִישְׁטָ וּוּיְיטָ.

פָּאָקְטִישָׂ אַיְן פֿוֹן דִּי בָּוָרָאָנָעָן קִיְינָן שְׁוָם נַזְעָן נִישְׁטָאָ: דִּי זַעַקָּעַט זַיְצָן
פָּאָרְשָׁלָאָסְן אַיְן דִּי בָּאַרְאָקְן: קוֹילָן בְּרֻעְנָגָט מַעַן נִישְׁטָ צַוְּ דַעַרְ צִיְּטָ, דָאָס
בִּיטָּל וּוּאָרְעַמְקִיטָ פֿוֹן בָּאַרְאָקְ בְּלָאָזָט אַדְיוֹסָ; קִיְינָן מַעַל פִּירְטָ מַעַן נִישְׁטָ
צַוְּ, אַיְן קִיְינָן בְּרוּטָ נִישְׁטָאָ: אַיְן קִיךְ גַּיְבָן זַיְיךְ נִישְׁטָ קִיְינָן עַצְתָּ. וּוּפְלָל
דַעַרְ בָּוָרָאָן זַאָל נִישְׁטָ דְּרוּעָרָן — דְּרִיְיָ טָעָג, אַפְּיָלוּ אַ גַּאנְצָעָזָוָאָ — וּוּעָלָן
זַיְ שְׁפָעַטָּר אַרְאָפְּרָעָכָנָעָן דִּי צִיְּטָ, אַזְ טְרִיבְּיָן צַוְּ דַעַרְ אַרְבָּעָט אַיְן פְּרִיעָ
נָעָג, אַיְן דִּי זַוְּטִיקָסָ.

דָאָרְ הַאָבָּנוּ דִּי אַרְעַסְטָאָגָטָן לִיבְ דַעַט בָּוָרָאָן, זַיְיָ בְּעַטְן גַּאַט אַוִּיכָּת אִיםְ.
וּיְ עַס גִּיטָ נַאֲרָאָ בְּלָאָזָ אַ וּוּינְטָ אַזְוִי וּוּעַנְדָן זַיְךְ אַלְעָ אַוִּיגָן צּוּם הַימָלָ:
אַיְצָט גַּיְבָ אַ בִּיסְעָלָעָ סְחוּרָהָ! אַ בִּיטָל סְחוּרָהָ!

דָאָס מִיְינָט מַעַן שְׁנִיְּ.

פֿוֹן שְׁנִיְּ וּוּאָסָ לִיגָט שְׁוִין, זַאָל עַרְ אַפְּיָלוּ זַיְיךְ נִישְׁטָ אַזְ דְּרִיבְּנָעָר אַוְן
אַ טְרוּקָעָנָהָר, וּוּעַט דַעַרְ וּוּינְטָ קִיְינָן אַמְתָן בָּוָרָאָן נִישְׁטָ מַאֲכָן, דַעַרְ שְׁנִיְּ
מוֹזָ פָּאָלָן, עַרְשָׁת דָאָן קָאָן זַיְיךְ צְעַפְּלִין אַ בָּוָרָאָן.

אַיְמִיצָעָר אַיְ אַוּעָקָ וּוּאַרְעַמְעָן זַיְיךְ בַּיְ דִּי אַיְוּנָדְלָעָךְ פֿוֹן דַעַרְ 38-
טָעָרָ. מַהְאָט אַיְם אַבְּעָרְ פָּאָרְטָרְבָּן.

איְן זַאָל אַיְ אַרְיָין טְרוּרִין, זַיְינָן פְּנִים אַיְ גַּעוּוֹן אַנְגָעָכָמָוּרָעָט. יַעֲדָעָר
הַאָטָ פָּאָרְשָׁטָאָגָטָן אָזְ מַעַן דָאָרָף זַיְךְ נַעֲמָעָן צַוְּ עַפְעָס אַזְ דָאָס וּיְ צּוּם
שְׁנָעָלָסָטָן.

— יָאָ, — הַאָט זַיְיךְ טְרוּרִין אַוּמְגָעָקָוּט, — אַלְעָ זַעַנְעַן דָאָ, דִּי גַּאנְצָעָ
הַוּנְדָעָרְטָפְּעָרָט ?

נִישְׁטָ צְיִילְנְדִיקָ דִּי מַעַנְטָשָׂן זַיְינָעָ, (בַּיְ טְרוּרִינָעָן אַיְ קִינְנָעָר קִיְינָן מַאֲלָ
נִישְׁטָ אַוּוּקָגָעָגָעָן), הַאָט עַרְ גַּיךְ גַּעֲנוּמָעָן אַיְנְטִילְיָן דִּי אַרְבָּעָט : בַּיְידָעָ
עַסְטָאָנִיעָרָ, קְלָעוּשָׁיָנָעָן אַזְ גַּאֲפְטָשִׁיקָן הַאָט עַרְ גַּעֲהִיסָן נַעֲמָעָן אַ גְּרִיסָן

מולטער אויף מישן צעמענט און אַוּקְטֶּרְאָגָן אַים אַין "טַעַז". פֿון דעם אַיִן גַּעֲדרְוָנְגָעָן אָז דִּי בְּרִיגָּאָדָע גַּיִיט הַיִּנְטָא אַרְבָּעָתָן צַו דָּעַר נִישְׁתָּפָּאָרְעָנְדִּיקְטָעָר אַסְיַעַנְ-צִיִּיט עַלְקְטָרָאָוּבָּיָע. צַוְויִי אַנְדָּרָעָרָעָע מַעֲנְטָשָׁן הָאָט עַד גַּעֲשִׁיקָּת אַיִן דָּעַר אַיְסְטוּרָומַעְנָטָן-אַפְּטִילְוָגָג, וּוֹ פָאוֹלָא הָאָט גַּעֲנוּמוּן דִּי גַּעֲהָעִירִיקָע אַרְבָּעָטָס-כְּלִימָט. נָאָר פִּיר אַנְדָּרָעָרָעָע הָאָט עַד בָּאָפְּוִילָן רִינְיִיקָּוּן דָּעַם שְׁנִי נַעֲבָן גַּעֲבִידָע, הַוִּיפְּטוּצְלָלָעָר בַּיִּם אַרְיִינְגָּאנְג אַיִן דָּעַר מַאֲשִׁינְגָּעָר אַפְּטִילְוָגָג. צַוְויִי גַּעֲשִׁיקָּת הַיִּצְּנָן דָּעַם אוֹיוֹן, אַיְינָעָם פְּרִירָן אוֹיָף אָ שְׁלִיטָלָעָע צָעַמְעָנָט, צַוְויִי טְרָאָגָן וּוּאָסָעָר, צַוְויִי פְּרִירָן זָאָמָד אַיִן נָאָר אַיְינָעָט עַד זָאָל דָּעַם זָאָמָד אַפְּרִינְיִיקָּוּן פָּוּן שְׁנִי אַיִן צָעַחְקָן אַים מִיט אָ לָאָט.

צַוְויִי מַעֲנְטָשָׁן פָּוּן בְּרִיגָּאָדָע, דִּי בַּעֲסְטָעָמִיסְטָעָרָת, דָאָס מִיְּנָט שְׂוֹכָאָו אַיִן קִילְגָּאָס, זַעֲנָעָן נָאָר גַּעֲבְּלִיבָּן אָן אַרְבָּעָטָס-צְוִטִּילְוָגָג. דָעַר בְּרִיגָּאָדָעָר הָאָט זַיִ צָוְגָּעָרְפָּן צַו זַיִךְ:

— וּוֹאָט טְשָׁטָא רַעֲבִיאָטָא! (כָּאָטָש נִישְׁתָּפָּאָרְעָנְדִּיקְטָעָר פָּוּן זַיִ הָאָט עַד זַיִ גַּעֲרוּפָן "רַעֲבִיאָטָא", אָזָא גַּעֲוֹוִינְהִיאִיט בַּיִּ אִים) — פָּוּן מִיטָּאָג אַן וּוּעָט אַיִר בְּוּעָן דִּי וּוּעָנָט אַוִּיפָּן צַוְויִיטָן שְׁמָאָק דָאָרָט וּוֹ סִיהָאָט אַסְיַעַנְ-צִיִּיט גַּעֲאָרְבָּעָט דִּי צַוְויִיטָע בְּרִיגָּאָדָע. דָעְרוּוִילָל מַוּתָּא אַיִר אַבְּעָרָפָאָר שְׁפָאָרְעָס אַיִן דִּי דָּרְיִי גַּרְוִיסָּע פַּעֲנְצְטָעָר פָּוּן דָעַר מַאֲשִׁינְגָּעָן-הַאֲלָגָן. כְּחוּעַל אַיִיךְ גַּעֲבָן צַו הַילָּחָן נָאָר מַעֲנְטָשָׁן, אַיִר קְלָעָרְטָן נָאָר צַו מִיט וּוּאָס פַּאֲרְשְׁטָעָקָן. דִּי מַאֲשִׁינְגָּעָן-הַאֲלָלָעָוּ וּוּעָט אַוְגָּדוּ דִּינְגָּעָן אָלָס אַרְטָא פָּאָנָגְאָנְדָעָרָה צַוְפִּירָן דָעַם צָעַמְעָנָט אַיִן אוֹיָף אַנוּאָרְעָמָעָן זַיִךְ. וּוּלְעָן מִיר נִישְׁתָּבָאָהָוָיָן אַנוּאָרְעָמָעָן דִּי הַאֲלָעָוּ וּוּלְעָן מִיר פְּרִירָן זַיִ דִּי הַיִּנְטָא, פַּאֲרְשְׁטָאָנָעָן?

מַעֲגָלָעָר אָז עַד וּוּאָלָט נָאָר אַנְדָּר עַפְּעָם גַּעֲזָגָט. נָאָר אַט אַיִן גַּעֲקוּמוּנָעָן צְוִילְפָּן גַּאֲפְּטָשִׁיקָּה, אָ יִנְגָּלָפָן אָ יִאָר זַעֲכָזָן, אָ רַאֲזֻעוּזָר וּוֹ אָ חַזְוִילָל, אַיִן פָּאָרְקָלָאָגָט זַיִךְ אָז אַנְדָּרָעָר בְּרִיגָּאָדָע הָאָט בַּיִּ זַיִ צָוְגָּעָנוּמָעָן דָעַם מַולְטָעָר אוֹיָף מִישְׁנָן צָעַמְעָנָט אַיִן וּוּלְיָ אַיִט נִישְׁתָּבָאָהָוָיָן. שְׂיוּרִין אַיִן גַּלְיִיךְ אַוּוּקָע אָהָיָן.

שְׂוֹכָאָו אַיִן קִילְגָּאָס הַאֲבָן זַיִךְ אַיְבָּרְגָּעְקוּקָט. זַיִךְ הַאֲבָן שְׁוִין מַעַד וּוֹ אַיְנָמָאָל גַּעֲאָרְבָּעָט צְוֹזָמָעָן, זַיִךְ גַּעֲקָאָנָט אָלָס גַּוְטָעָמָרָעָר אַיִן נִישְׁתָּבָאָהָוָיָן עַד עַגְעָרָעָר טְעַטְּלִיעָר. אַבְּעָר גַּעֲפִינְגָּעָן אַוִּיפָּן הַוִּילָן שְׁנִי מִיט וּוּאָס אָז

איין טאג איזן לעבען פון איוואן דענישטאווישט

פֿאַרְשְׁטָעָקָן פֿעַנְצְּטָעָר, דָּאָס אִין גַּאֲרָן אַן אַנדְעָרָעָ קַעַנְטָעָנוֹישׁ, אַלְנְפָאָלָס
נִישְׁתְּ קִיְּינָן גַּוְינְגָּעָרָע. קִילְגָּאָס הָאָט זִיךְ אַגְּעָרְפָּוּם:
— וּוַיִּסְתֵּט וּוָאָס, וּוְאַנְּגָּא, אַיךְ קָאָן אֶזְאָגָּא אַרטָּו וּוּסְטָלְגָּאָטָּו
רַאַלְקָעָן דָּאַךְ-פְּאָפָּעָ. אַיךְ חָאָב זִיךְ אַלְיָין בַּאַהֲלָלָטָן. מִירַעַן צַוְּגִיָּן אַחַיָּן וּוָאָס?
קִילְגָּאָס כָּאַטָּשׁ אַ לְעַט אַבְּעָרָדָוּן רַוְּסִישָׂ וְעַדְתָּו וּוּי אַ גַּעַבְּוִירַעַנְעָרָד
רוֹס. נַאֲרָ פָּוּן קִינְדוֹיוֹיָו וְיךְ אַוְיסְגָּעַלְעָרָנָטָן פָּוּן דִּי סְטָאַרְאָאַבְּרָאַדְעָזָטָס וְוּלְכָעָ
הַאֲבָן גַּעוֹווֹינָט אַין דָּעָרָ נַאֲעַנְטָן פָּוּן וַיְיָעָרָ דָּאַךְ.

אַין לְאַגְּעָר אַין עַר עַרְשָׁתְּ צַוְּיִי יַאֲרָ אַבְּעָרָ דָּאָס לְעַבְּן דָּאָ קָאָן עַר
אוַיסְגָּעָצְּיִיכְּבָּנָת, עַר וּוַיִּסְתֵּט אָז וּוָאָס וּוּעָסָט נִישְׁתְּ אַרְדִּיסְרִיְּסָן דָּאָס וּוּעָסָטָו
נִישְׁתְּ הַאֲבָן. קִילְגָּאָסָעָס נַאֲמָעָן אַין יַאֲהָאָן. שַׁוְּכָאָוּ דָּופְטָ אִים פְּשָׁוּטָעָר —
וּוְאַנְּגָּא.

שַׁוְּכָאָוּ אַיְידָעָרָ עַר הָאָט גַּעַדְאָרְפָּטָס גַּיְינָן מִיטָּ קִילְגָּאָטָעָן נַאֲרָ דָּעָר
רַאַלְקָעָן דָּאַךְ-פְּאָפָּעָ, אַיְזָן עַר גַּעַלְאָפָּן בַּרְעַנְגָּעָן דִּי קַעַלְנִיעָ. אַ גַּוטְעָ קַעַלְנִיעָ
פָּאָר אַ מַּרְיָעָרָר אַיְזָן פּוֹנְקָס וּוּי אַן אַיְיָגָעָנָעָן הַאֲגָּטָן. אַיְן לְאַגְּעָר אַיְזָן אַבְּעָרָ
אַזְאָגָעָנוֹגָן אַיְזָן דָּעָר פְּרִי גִּיטָּמָעָן דִּירָאָ קַעַלְנִיעָ אַזְאָן אוּקְּפָּהָנְפָּאלָן,
מוֹזָטוֹ זִיךְ אַפְּגָעָבָן. צְוָמָאָרְגָּנָס וּוְאָרָט וּוּלְכָעָעָס וּוּעָט זִיךְ אַרְיִינְפָּאלָן
דָּאָס אַיְזָן אַ מַּזְלִיזָאָץָ. שַׁוְּכָאָוּ הָאָט אַבְּעָר יַדְבָּלָאָט מִיטָּן אַיְנְסְטְּרוּמְעָנָיָ
טַאַלְטַשְּׁיק אַזְאָן יַעַנְעָרָ בַּאַהֲלָלָט אִים זִיְּן קַעַלְנִיעָ. פֿאַרְשְׁטִיטִיסָן זִיךְ אַזְאָן וּוּעָן
מִזְאָל זִיךְ גַּעוֹרָעָן הַיְּינָט אַוְוקְּטְּרִיבָּן אַיְזָן סַאַצְגָּאָרָאָדָאָק וּוְאָלָט אַפְּיָלוֹ
דָּעָר בַּלְאָט נִשְׁתְּ גַּעַהְאָלָפָן אַזְאָן עַר וּוְאָלָט זִיךְ שַׁוְּנָיָן מִיטָּן דָּעָר קַעַלְנִיעָ
גַּעַמְעָגָט גַּעַזְעָגָעָנָעָן. אַזְאָיָ אַבְּעָר הָאָט עַר זִיךְ וַיְיָדָעָר אַיְזָן הַאֲגָּטָן.

שַׁוְּכָאָוּ אַזְאָן קִילְגָּאָס זַעַנְעָן אַרְוִיסָּ פָּוּן דִּי אַוְיָטְאַזְוָאַרְשְׁטָאָטָן אַזְאָן
פֿאַרְנוּמָעָן זִיךְ אַזְאָן רַיְכָתוֹגָן צַוְּן דִּי פֿאַרְשְׁטִיקָעָ הַיְּזָעָר-עַלְמָעָנָטָן. פָּוּן דִּי מִילְעָר
זַיְעָרָעָ הָאָט גַּעַשְׁלָאָגָן אַ גַּעַדְיִכְּטָעָ פֿאָרָעָ. דִּי זַוְּן אַיְזָן שַׁוְּנָיָן גַּעַנְגָּוָגָן
הַוִּיךְ אַוְיָפָן הַיְּמָלָ. דִּי שְׁטָרָאָלָן אַיְרָעָ זַעַנְעָן זִיךְ צַעְפָּאָלָן אַיְנָעָם נַעַפְלָ. פָּוּן
זַיְעָרָ אַפְּשִׁיָּוּן זַעַנְעָן אַנְטְּשָׁאָגָעָן לִיכְטְּ-פְּאָטָן עַלְעָכָעָ צַוְּסָלְפָעָם.
— דָּאָס זַעַנְעָן נִשְׁתְּ אַמְּאָלָל סְלְוָפָעָס? — הָאָט שַׁוְּכָאָוּ אַ וּזְוָנָק גַּעַטָּאָן
צַוְּ קִילְגָּאָסָן.

— זַאְל זִיְּן סְלְוָפָעָס, אַונְהָז שְׁטָעָרָן זִיךְ נִשְׁתְּ — הָאָט זִיךְ קִילְגָּאָס

צעלאכט — זיין זאלן נאר נישט וועלן אונציגען שטעלכל-דראפען פון איינעם

צום צוועיטן, אויך זיין איז אלץ צו גלייבן...

קילגאָס קאָן נישט אויסקומען אָן אַ ווייז. די בריגאָדע האָט אַיט
זיעער ליב דערפֿאָר, שוין אַפְּגַעַרעדט פון די לעטן. צוֹרִיְקָעָשְׁמוּעָט ווַיְצַלְתָּ
זיך אַים גַּרְיְגָעָר ווי אַ צוּוִיטָן. אַ חַלְקָה דַּעֲרֵין האָבָן די צוּוִי פָּאַסְּלָקָעָט
וועלבּעָ ער באָקָומָט יַעֲדָן הוֹדָש. מַזְעָט זיין אוּיך אָן, די פָּאַסְּלָקָעָט, אוּיפָּן
ראָזָעוּעָן פְּנִים זַיְנָעָם.

דורכְמַעַסְטָן די זַאַנְעָן צַוְּפָוָס אַיז פָּאַלְגָּ מִיר אַ גַּאנְגָּ אוּיפָּן ווּעַג האָבָן
זײַן אַנְגַּעַטְרָאָפָּן חַבְרָה פָּוָן דַּעַר 82-עַטָּר בְּרִיגָּאָדע. יַעַנְעָ האָבָן זיך גַּעַמָּאָזָּ
טַעַרְטָן בַּיִם גַּרְאָבָן גַּרְיְבָעָר. אַמְתָּ, נִישְׁטְקָיָן גַּרְוִיסָּע, פּוֹפְּצִיק אוּיך פּוֹמְצִיק
צַעַנְטִימַעְטָעָר אָזָן אַזְוִיפִּיל די טִיף. די עַרְד אַיז אַבְּעָר אָזָא אָז אַפְּיָלוּ
זַוְּמַעְצִיָּת אַיז זַי וּוְיַפְּן שְׂטִיְין, וּוְיַרְשָׁת בַּיִם אַזָּא פְּרָאָסְטָן? כַּאֲטָשׁ נַעַם
אָז בַּיִס זַי מִיט די צַיְּינָן. זַיְּהָאָקָן מִיט די לְאַמְעָן — די לְאַמְעָן גַּלְיְטָשָׁן
זיך פָּוָן די הַעַנְטָן — עַס פְּלִיעָן פּוֹנְקָעָן, אַבְּעָר די עַרְד רִידְרָט זיך נַיְשָׁת.
שְׂטִיְין זַיְּיַעַדְר אַיבָּעָר זַיְּנָה גַּרְוָבָּ, קוֹקוֹן זיך אַרוּם, זַעַנְעָן אָז אַנוֹזָרָעָמָעָן
נַעַמְעָן דַּעַט לְאָמָּ אַין האָבָן. — בְּלִוְיָן פָּוָן אַיז קָאָן מַעַן דַּעְרוֹוָאָרָטָן
אַבְּיָסָל וּוֹאָרָעָמְקִיָּת.

צַוְּיָשָׁן די ווֹאָס האָבָן גַּעַרְאָבָן די גַּרְיְבָעָר האָט שַׁוְּבָאָוּ בְּאַמְעָרָט
אַ באָקָאנְטָן פָּוָן ווַיְאָטָקָעָ:

— אַיְר ווֹאָלֶט בְּעַסְעָר, חַבְרָה, אַיבָּעָר יַעֲדָן גַּרְוָבָּ פְּאַנְגְּאָנדְרָעָמְפִּירָט
פִּיעָר, די עַרְד ווֹאָלֶט אַפְּגַעַטְיִיעָט אָזָן סְיוֹאָלֶט גַּרְיְגָעָר גַּעַוּזָן.

— זַיְּיַעַדְרָוִיְבָּן נִישְׁט — האָט דַּעַר ווַיְאָטָקָעָר גַּעַנְטָפְּרָט מִיט
אַ יְפִּץ — זַיְּיַגְּבָּן נִישְׁט קִיְּן האָלָץ.

— דַּאָּרָף מַעַן אַלְיָין גַּעַפְּינָעָן.

קִילְגָּאָס האָט אַ שְׁפִּיְיָ גַּעַטָּאָן.

— זַאְגְּרָזָשָׁע, ווֹאָנָּיא, וּזְעַנְעָן נַאֲטְשָׁלָאָסְטוֹא זַאְל האָבָן שְׁכָל ווֹאָלֶט זַי בַּיִ

אַזָּא פְּרָאָסָט אַוּוֹקָגָעָשְׁטָעָלֶט מַעַנְטָשָׁן דַּזְשָׁאָבָעָן פְּאַרְפְּרִוְּרִעָנָע עַרְד?

קִילְגָּאָס האָט נַאְר עַפְּעָס בַּיִזְוּ אַ מַוְרָמָל גַּעַטָּאָן, אַבְּעָר מַהָּאָט נִישְׁט
דַּעְרָהָעָט. אוּיפָּן פְּרָאָסָט ווּעַסְטוּ קִיְּן סְךְ נִישְׁט דִּיְדָן. זַיְּיַעַנְעָן אַוּוֹעָק

איין טאג און לעבן פון איזוואן דענישטאויטש

ווײַיטער ביז דעם אָרט ווֹ אונטערן שְׁנִי זענען געלעגן עטלעכע ברעטער.
שוכאָו האָט לֵיב אַרבעטען צוֹאַמֶּען מיט קילגאָסן. איין זאָד אָז נאָר
שלעכט ווֹאָס קילגאָס רוויכערט נישט אָז באַקּומֶט נישט אָז די פָּסְלִיקָעַס
קיין טאבָאָק.

מען מווּ מודה זיין אָז ער האָט אָ גוֹט אוֹיג קילגאָס: ווי גָּאָר זַּיְהָאָבָּן
אוּפְּגָּעוּהָיְבָּן איין ברעטע, אָ צוֹוִיטָס, אָזַּוִּי הָאָבָּן זַּיְהָ גָּלִיר בָּאַמְּעָדָקָט
דעם רולָאָן פָּאָפָּע.

אַרְוִוִּיסְגָּעַצְרוּגָן. אָבעָר ווי טְרַאַגָּט מעַן עַס פָּוּן דָּאנְגָּעַן אָוּרָעָק? יְעַנְּעַ
פָּוּן דַּי וּאַכְּטוּרָעָםָס, אָז זַּיְהָ וּוּעָלָן באַמְּעָרָקָן אָזַּוְּגָּרְנִישָׂט; זַּיְהָאָבָּן נָאָר
איין זָאָרג — די אַרְעַסְטָאָנוּן זָאָלָן זַּיךְ נִישְׁתְּ צְעַלְיוֹפָן, ווֹאָס שִׁידָּךְ אַינְעַוּוֹיְנִיקָן,
איין זָאָנָעָ, זָאָלָן זַּיְהָ כָּאָטָש אַלְעָ בְּרַעְטָעָר אוּפְּ שְׁפָעָנָעָר צְעהָאָקָה, דָאָס אָרט
זַּיְהָ נִישְׁתְּ. דָעַר לְאַגְּעָרָאַיְפָּוּעָה, ווֹעַן זַּיְהָ זָאָלָן אִים טְרַעְפָּן, ווֹעַט אוּידָ
אוּוּזְקָקְקוּקָן: פָּאָר אִים אָזַּוְּגָּר אָז דָאָס רָאָד זָאָלָן זַּיךְ דְּרוּיְיעָן. די זַּעְקָעָס
הָאָבָּן אַנְדָּעָרָעָ דָּאָגוֹת; פָּאָר דַּי בְּרִיאָאָדָרָין אָזַּוְּגָּר אָזַּוְּגָּרְנִישָׂט:
אָ צִיגְּ אַדְעָר אָ פְּעַרְצִיקָּעָר — אַבְּיָ בִּידָּעָ זָעָנָעָן ווֹיָס. דָעַר ווֹאָס קִימָעָרָט
זַּיךְ יָאָ, דָאָס אָזַּוְּגָּר אַרְבָּעָטָס־אַרְיָפָּוּעָה, דָעַר דָּעַסְאָטָנִיקָן, אָזַּוְּגָּר אָזַּוְּגָּר
שְׁקוֹרָאַפְּאַטְעַנְּקָא. דָעַר שְׁקוֹרָאַפְּאַטְעַנְּקָא אָזַּוְּגָּר אַגְּרָנִישָׂט, פָּוּנְקָט אָזַּא זַּעְקָעָס
זַּיְהָ. מִיהָאָט אִים גַּהְיִיסְן הַיְּתָן, טָוָט עַד עַס מִיט אִיפָּעָר. בְּלוּיוּן פָּאָר
שְׁקוֹרָאַפְּאַטְעַנְּקָא דָאָרְפָּן זַּיְהָ מָוָרָאָה הָאָבָּן.

— הָעָל, וּוֹאָנִיא — האָט זַּיךְ שְׁוכָּאָו אַנְגָּעָרוֹפָן — מִיר טָאָרָן דַּי דָּאלְקָעָ
פָּאָפָּעָ נִישְׁתְּ טְרַאַגָּן אָזַּוְּגָּר בְּרִיטָה, מִיר מָוָן זַּיךְ הָאָלָטָן אוּפְּגָּשְׁתְּ עַלְטָעָרִיִּ
הַיְּתָן, צְוָרוֹקָן זַּיךְ זַּיךְ, אָזַּוְּגָּר זַּיךְ פָּוּן ווֹיָסְנָן נִישְׁתְּ באַמְּעָרָקָן.

ער האָט עַס גוֹט צְוָגָעַטְרָאַכְּט שְׁוֹכָאָו. זַּיְהָאָבָּן דָעַט רולָאָן צְוָגָעַקְוּוּטָשָׂט
זוֹ זַּיךְ, ווי אָ דְרִיאָטָן אַינְמָיטָן, אָזַּוְּגָּר אַוְּגָּעָק מִיט אִים.

— ווֹעַן דָעַר אַרְבָּעָטָס־אַיְפָּוּעָר ווֹעַט זַעַן אָזַּוְּגָּר אָזַּוְּגָּר
פָּאָרְשָׁטָעָקָט ווֹעַט עַד פָּאָרְשָׁטִין פָּוּן וּוֹאָנְגָּעָן דַי פָּאָפָּעָ שְׁטָאָמָט — האָט זַּיךְ
אַנְגָּעָרוֹפָן שְׁוֹכָאָו.

— אָ דָאָגָה הָאָבָּן מִיר, ווֹאָס ווֹיָסְנָן מִיר? — האָט קילגאָס גַּעַנְטָפְּגָּדָט
— מִירָן גַּעַנְמָעָן אַחֲהָעָ, אָזַּוְּגָּר אַזְּוִי גַּעַוּעָן. אָפְּשָׁר אַרְאָפְּרִיסָּן, ווֹאָס?
— טָאָקָעָ אַזְּוִי אָזַּוְּגָּר עַס.

די הענט זענען פארשטאָרט געווארן, מען פילט זיי נימט. וויבטיך איז אָז די וואָליקעס זאלַן דינען ווילַל די הענט קאָן מען שפערעד אַנוּאָרעמען ביִ דער אַרבֿעַט, מיט די פֵּס אָז ערגרער.

זַיְ זענען וויטעד געאגגען אַיבָּעַר אָמְבָּאָרִירַטַּן שְׁנִי אָז לְסֹחַ צַוְּגָעָקוּמָעַן צַו אַ צִּיכְּן פּוֹן אַ פְּרִישָׁן שְׁלִיטִין-זַוְּגָעָגָג, וּוּלְכָעָר האָט גַּעֲפִירַט פּוֹן דַּעַר אִינְסְּטוּרּוּמְעַנְּטַן-אַפְּטִילְוָגָג צַו דַּעַר עַלְקְטָרָאוּנִיעַ. וּוּיְזַט אָוִיס אָז מִיחָּאַט גַּעֲבָרָאָכֶט צַעֲמָעַנְתַּ

די עַלְקְטָרָאוּנִיעַ שְׁטִיטַט אוּף אַ בְּעָרְגָּל. הַינְּטָעָר אִיר עַנְדִּיקְט זַיְךְ דַּי זַאנְעַ. שְׁוִין אַ חִיפְּשָׁ בְּיסְלַ צִּיטַט וּוּ קִינְגָּעָר אִין דָּאָרַט נִישְׁתְּ גַּעַוְעַן, דַּעַר וּוּגָג אָהִין אִין פָּאָרְשָׁאָטַן מִיט שְׁנִי. אַזְּ דַּעַר וּוּיְסִיקְיַּת טְיִילְּן זַיְךְ דַּעְרְבָּעָר שְׁטָאָרְקָעָר אָוִיס דַּעַר שְׁלִיטִין-זַוְּגָעָג אָזְן די טִיפְּעַ שְׁפָרָן פּוֹן זַיְיעָרָעַ טְרִיטַט. מעַן רִינְגְּקַט שְׁוִין דָּאָרַט, דָּאָכְּט זַיְךְ, אָוִיךְ אַ וּוּגָג פָּאָר אָוִיטָאַס.

גּוֹט אָז וּזְעַן דַּעַר הַיְּבִיקָּאָן אַרבֿעַט, אִין אַבָּעָר דַּעַר מַאְטָאָר קָאַלְיָעַ גַּעַוְעַן אָזְן קִינְגָּעָר האָט אִים נִישְׁתְּ צְרוּעָתַ גַּעַמְאָכָּת. דָּאָס הַיִּסְטַּ אָז מִזְוְעַט אַלְצַן מְזוֹן טְרָאָגָן, אוּףַ די אַיְגָעָנָעַ פְּלִיאִיצָּעַ, בֵּין צְוִוִּיתָן שְׁטָאָק.

צְוּוִי חַדְשִׁים אִין די "טַעַם" גַּעַשְׁתָּאָנָעַ אַיְנָעַ אַלְיָין, וּוּ אַ גַּרְוִיעָר סְקָעַלְעָם, אִין וּוּיְסַן שְׁנִי. אָזְן אַט אִין גַּעַקְוּמָעַן די 104-טַעַם! אוּףַ וּוּאַסְטַּ, מַשְׁטִינָס גַּעַזְגָּטָס, הַאַלְטָן זַיְךְ אַירְעַ נִשְׁמָוֹת? אוּףַ די פּוֹסְטָעַ בַּיְּכָעָר אַיְנְגָעָזְרִיגָּעָנוּ מִיט בַּרְיַזְעַנְטָעַן גַּאֲרִטְלָעַן? דַּעַר פְּרָאָסְטַּ קָאָקָטַ; אַנוּאָרַעַ רַעַמָּעַן זַיְךְ אִין נִשְׁטָאָוּוּ; קִיְּנוֹקַ פִּיעָר אָפִילָה. אָזְן זַיְ אַין גַּעַקְוּמָעַן די 104-טַעַם, אָזְאַוְוּ זַיְ אַתְּ אָזְן דָּאָרַט הַיְּבָּעַט וּוּידָעַר אָזְן לעַבְּן.

בַּיּוֹם סָעָמָעַ אַרְיִינְגָּאנָג אִין דַּעַר גַּעַנְעָרָאָטָאָרַן-אַפְּטִילְוָגָג האָט זַיְךְ פּוֹנְקַט שְׁלִימְמוֹל גַּעַמּוֹת צְעַפְּאָלַן דַּעַר מַוְלְטָעָר אוּףַ צַעֲמָעָגָט. עָר אִין שְׁוִין אַזְוִי וּוּ גַּעַוְעַן אַ דְּוּרְכָּעַפְּוִילְעָטָה. שַׁוְּכָאָזָה האָט בְּכָלְ נִשְׁתְּ גַּעַלְיוּבָּט אָזְ מִזְאָל אִים פָּאָרְטָאָגָן אַ גַּאנְצָן. דַּעַר בְּרִיגָּאָזִיר האָט עָר אַרְיִינְיַּת קִינְגָּעָר אִין נִשְׁתְּ שְׁוֹלְדִיקַּעַ דַּעַרְין אַבָּעָר לְמַעַן אַרְדָּעָנוֹגָג האָט גַּעַוּוֹסָט אָזְ שַׁוְּכָאָזָה גַּעַבְּרָאָכֶט די רַאֲלַקְעַ פְּאָפָעַ. דַּעַם בְּרִיגָּאָזִיר אִין גַּעַוְעַרְן פְּרִילְעַבָּר שַׁוְּכָאָזָה. אָזְן עָר האָט גַּלְיַּיךְ אַיבָּעָרָגָעָשְׁטָעָלַט די גַּאנְצָעַ אַרְבָּאָט: שַׁוְּכָאָזָה גַּעַשְׁיקְט מַאְכָן אַ רְעַר צָוָם אַיְוּנְדָל, מִזְאָל וּוּאַס גַּכְעָר קַאָנָעַן

איין טאג אין לעבן פון אייוואן דוניסיאויטש

איינחהיאן; קילגאָסן און עטלעכע עסטעאנצעס צוחילף ביהם צורעכט מאָן
דעם מולטער; סעניא קלעושין — צוֹגַיִיטָן לֵיסְטָן אוּפִיך צָפֻעַסְטִיקָן די,
פאָפָע. אֲבָעֶר פָּנוֹנוֹאָגָנָעָן נְעַמְעָן לִיְסְטָן? יַעֲדָעֶר הָאָט זִיך אַרְוָמְגָעָקָוֶט,
דער בריגאָדִיר אוּפִיך. פָּאָרָאָן אָן אוּסְטוּעָן: אַפְּרִיכָּסן עטלעכע ברעטער
וּאָס זְעַנְעָן צָוְעַפְּסְטִיקָט וּוְיַפְּאָרְעַגְּשָׁתָעָס אָס טַרְפְּפִילְיִיטָר
פִּירֶס צָוְם צָוְיִיטָן שְׂטָאָק. אָז מַזְאָל שְׁפַעַטָּעָר נִישְׁתָּאָרְאָפְּפָאָלָן פָּוּן אַיר
וּוְעַט מַעַן מַוּן גַּיְינָן אָן נִישְׁתָּגָנָעָן. קִיְּין אַגְּדָעָרָר אַרְיסְטוּעָג אָין נִישְׁטָא.
עַס וּוְאָלָט זִיך גַּעֲקָוָן דָּאָכָּטָן צָו וּאָס דָּאָרָף אָן אַרְעַסְטָאָנָט אַוְיִיפִיל
אַרְבָּעָטָן, קִיְּין גּוֹטָס דַּעְרוֹזָאָרָט אִים אָזְוִי וּוְיַיְשָׁתָּמָּה, מַעַר וּוְיַיְשָׁתָּמָּה אַהֲרָב
זִיכְעָרָן נִישְׁתָּמָּה? צִי קָאָן עַר זִיך נִישְׁתָּמָּה: אַיך וּוְעַל נִישְׁתָּמָּה אַרְבָּעָטָן, גַּעַנְגָּה,
אָן נַאֲר אַדְוָרְכְּשָׁטוֹפָן דַּעַם טָאָגָה וּוְאָרְטָן אַחֲרָפָעָר נִאָכְלָת? אֲבָעֶר נִין אָזָא
קוּבָּץ גַּיְיט נִישְׁתָּמָּה. דַּעְרוֹויִף אִין לְאָגָעָר אִין נִישְׁתָּמָּה דָּאָס וּאָס אַיְיף דַּעַר
וּוְיַיְשָׁתָּמָּה דַּעְרוֹגָעָן. אֲרִיגָּאָדָע אַיְן לְאָגָעָר אִין קָאָנְסְטְּרוֹיָרָט אָזָא קְלֹגוּעָ" זַאֲךָ
פְּרִיִּי וּוְאַיְוָצָן בָּאָקוּמוֹת בָּאָצְּלָט פָּאָר זִיך אַרְבָּעָט אָן פִּיאָטָר פָּאָר וַיְיִנְעָר.
אֲרִיגָּאָדָע אַיְן לְאָגָעָר אִין אָזְוִי קָאָנְסְטְּרוֹיָרָט אָזָא נִשְׁתָּמָּה אַלְסְטוֹוָא
טְרִיבְּבָט אַוְנְטָעָר בַּיְּדָעָר אַרְבָּעָט, נַאֲר אִין אַרְעַסְטָאָנָט דַּעַם צָוְיִיטָן? דָּא
איְן אָזְוִי: אֲדָעָר אַלְעָא בָּאָקוּמוֹן אַזְוָגָבְּ-פָּאָיָק אֲדָעָר אַלְעָא פָּגָרָן. וּוּעָט
נִשְׁתָּמָּה אַרְבָּעָט, חַזְיּוּקָע, אָז אַיך זַאֲלָבְּ דִיר שְׁטָאָרָבָן פָּוּן הַוְּגָגָר? נִין,
הַאֲרָעוּע, נְבָלָה?"

אוּס קְוֹמֶט נַאֲר אָזָא מַאְמָנוֹת וּוְיַיְצָאָת וּוּעָסָטוֹ נִשְׁתָּמָּה הַאֲבָן וּוּעָן
דַּעַם אָטָעָמָּה צָו כָּאָפָן. וּוְלִסְטָץ צָו וּוְלִסְטָץ נִשְׁתָּמָּה, לוּחָת, שְׁפָרִינָג, דְּרִיְיךָ זִיך.
אוּבָּק מַזְוָעָט אִין פָּאָרְלוֹף פָּוּן צָוְיִיטָן שָׁעָת נִשְׁתָּמָּה בָּאוּוּיָּוּן אַגְּזָוּוֹאָרָעָמָּה
די הַאֲלִיעָה וּוּעָט אַלְעָמָּה דַּעַר טַיְוָוָל נְעַמְעָן?

פָּאוּוֹלָאָה הָאָט גַּעֲבָרָאָט עטלעכע בעכגעגע רַעֲרָן אָן אֲ בִּיסְל אַינְסָ-
טְרִומָּעָנָטָן. נַעַם וּאָס דָו דַּאָרְפָּסָט. אַמְתָה, דָאָס זְעַנְעָן נִשְׁתָּמָּה קִיְּין סְפָעְצִיעָלָע
בלְעַכְּעַרְיָאִינְסְטְּרוּמָעָנָטָן, אֲבָעֶר פָּאָרָאָן אַהֲמָעָלָל, אֲ רִיכְטָאִיָּוָן אָזָא מַזְוָעָט
זִיך וּוְיַיְשָׁתָּמָּה אִין עַצְחָה גַּעַבָּן.

שְׁוֹכָאָוּ הָאָט בָּאַהֲלָטָן די קָעַלְנִיעָ (כָּאָטָש אִין בָּרִיגָּאָדָע זְעַנְעָן אַלְעָא
אַיְגָעָנָע יְאָטָן אֲבָעֶר פָּאָרְבִּיטָן אַיְיף אֲ בָּעַסְעָרָר וּוּעָט יַעֲדָעָר, אֲפִילּוּ
קִילְגָּאָס) אָזָא זִיך גַּעַבְוָמָעָן מִיט אַיְפָעָר צָו די רַעֲרָן. אֲ קָלָאָפָּ מִיטָּן הַעֲמָרָל,

נארך אַ קלאָפַ, אוֹן דִּי אַרְבָּעַט האָט אַנְגָּעוּהוּבָן רֵינָן פָּוּ אַרט. גָּאַפְּטַשְׁיקָן
הָאָט עֶרְ גַּעֲשִׁיקָט זָוְן אַ שְׂטִיקָל דְּרָאָט, עַס זָאַל וַיַּן אוּףַ וּזָאַס דִּי רַעְרַע
אוֹנְטַעַרְצָוְהָעָנְגָּעָן.

איַן וַיַּנְקַל פָּוּן האַלְיעַ שְׂטִיטִיט נַאֲךָן אוּוּוֹן, אַ נִּידְעָרִיקָעַר, אַ גַּעֲמַוְיעַרְ
טָעַר, מִיט אַ צִּיגְעַלְנָעַר אַפְּצָוְגָּרָעַר אוּוףַ אַפְּטִיעִין אַוְן וּוּאַרְעַמְעַן זָאַמָּד.
בוֹינְגָּאַוְסְּקִי אַוְן פָּעַטְיוֹקָאָו טַאָקָע דָּעַם זָאַמָּד. שְׁלַעַפְּן נַאֲסִילְקָעַס מִיט
זָאַמָּד איַן נִישְׁתְּ קִיַּן שֻׁם חַמְמָה, דָּעַרְפָּאָר שִׁיקָט דָּעַרְ בְּרִיגָּאָדִיר צַו אַוְן
מִין אַרְבָּעַט בְּלִינוּ גַּעֲוּזְעַנוּ נַאֲטַשְׁאַלְנִיקָעַס. אוּיךְ פָּעַטְיוֹקָאָו איַן אוּףַ
דָּעַרְ פְּרִיְּ גַּעַוְועַן אַ גַּרְוִיסְעַ שִׁישְׁקָעַ, אַפְּלִילְוּ גַּעַפְּאָרְן מִיט אַוְן אוּיטָא.

דיַ ערְשַׁטְעַ טָעַג האָט זִיךְ אִים פָּאַרוֹאָלָט וַיַּיְהֵן דָּעַם קָאַפְּטִיאָן וּוּרְעַר עֶרְ
איַן דָּאַס גַּעַוְועַן, נַאֲרַ בְּוֹינְגָּאַוְסְּקִי האָט לְאַגְּגַג גַּעַטְרָאָכָט אַוְן אִים
דָּעַרְלָאָנְגָט איַן דִּי צִּיְּן, אוּויְ אַרְוּם איַן גַּעַוְועַרְן שְׁלָוּם.
חַבְרָה האָבָן זִיךְ גַּעַנוּמָעַן רָוקָן וּוּאָס נַעַנְטָעַר צּוֹם וּוּאַרְעַמְעַן אוּיְוּן וּוּוּ
סָהָאָט זִיךְ גַּעַטְרוֹקָנְט דָּעַר זָאַמָּד. דָּעַרְ בְּרִיגָּאָדִיר האָט אַבְּעָר גַּעַוְואָרְנָט:
— עַי, צַיְּאַל נִישְׁתְּ דָּקְרָפָן וּוּמְעַן דָּעַרְוָאָרָעָמָעַן! דָּאַס עַרְשַׁטְעַ דָּאָרָה
מַעַן זַעַן אַלְץַ אַיְנָאַרְדָּעָנָעַן!

אַ גַּעַשְׁלָאָגָעָנָעַם הַינְטַ וַיַּיְהֵן נַאֲרַ אַ שְׂטָעָקָן. דָּעַרְ פְּרָאָסְט אַיְוּ טַאָקָעַ
אַ שְׁאַרְפָּעַר, אַבְּעָר דָּעַרְ בְּרִיגָּאָדִיר אַיְוּ נַאֲרַ הַאֲרָבָּעָר. וּנְגַעַן זִיךְ חַבְרָה
צַעַגְאָנְגָעַן יַעֲדָעַר צַו זִיכְיַן אַרְבָּעַט.
שַׂוְכָּאָוְר האָט גַּעַהְעָרַט וּוּ דָעַרְ בְּרִיגָּאָדִיר האָט אַיְנָגָעָרִימָט פָּאוֹלָאָן
אוּיפָּן אוּיעָרָ:

— דוּ בְּלִיבָּבַהּ, הַאָלָט זַיִּי שְׁטוּגָגַג, אַיךְ מוֹ גַּיְינְ אַעֲרְלִיְּדִיקָן דִּי
פְּרָאַצְעָנָטָן.

פָּוּן דָּעַרְ אוּויְ גַּעַרְפָּעַנְעַר פְּרָאַצְעַנְטָאָוּקָע אַיְוּ אַפְּשָׁר מַעְרָ אַפְּהָעָנְגִּיק וּוּ
פָּוּן דָּעַרְ אַרְבָּעַט גּוֹפָא. דָּעַרְ בְּרִיגָּאָדִיר וּוּאָס האָט שְׁכָל שְׁטָעַלְט אוּיףַ דָּעַרְ
פְּרָאַצְעַנְטָאָוּקָע. אַיְן אִירְ לְגַטְ אַונְדְּזָעַר גּוֹרְלַי. דָּאַס וּוּאָס סְאַיְוּ נִישְׁתְּ
גַּעַמְאָכָט גַּעַוְואָרִין — דָּעַרְוָיְיַין אוּ סְאַיְוּ יָאָ גַּעַמְאָכָט; דָּאָרָט וּוּעַס וּוּעַרְט
וּוּיְיִגְּיַק גַּעַצְאָלָט דָּרְיִי אַזְוִי אָוִס אַזְוִי דָּעַרְ חַשְׁבָּוּן זָאַל זִיכְיַן גַּרְעָסָרָ!

צַוְּ דִּי
זַאֲכָן מוֹ זִיכְיַן אַ בְּרִיגָּאָדִיר מִיט קָאָפַ, עֶרְ מוֹ אַיךְ האָבָן יְדִיאָתְ מִיט דִּי

אין טאג אין לעבן פון איזוּן דענישאָזיטש

בלזון פאר זיין שיבנע אונגן.

ווען מיזאָל אָזֶה אַטְדָּאכְטָן טָן, וווער האָטָם דעם אַמְתָן נוֹצֵן פָּוּן דער
פְּרָאָצְעַנְטָאָקָע? ווַיְיִזְתַּחַזְתָּ זִיךְ אָוִיס, אָז דער לאָגָעָר:
קָאָסָע גִּיעַן דֵי אַיְבָּרְקָע טַוְיָנְטָעָר רָוְבָּל אָזֶן פָּוּן דָּאָרָט אָזֶן דַּי קָעְשָׁנוּס
פָּוּן דֵי לַוְיָטָעָנָאנְטָן. אֲפִילּוּ אָזֶן וּוְאַלְקָאָוָאָי בָּאָקוּמוֹט אָוִיךְ. פָּאָרוּאָס? פָּאָר
דְּדָעָר נַחַאַיְקָע. ذָו בָּאָקוּמוֹט אַזְוָנְטִיצְיָה דֵי צָוְגָאָבָלָעָכָע 200 גָּרוֹם בְּרוּיט
אָזֶן שָׂוִין. אָזֶן דֵי צְוַיְיָ הַגְּדָעָרָת גָּרָאָם בְּרוּיט לִיגָּשׁ דער הוֹחִים וּהְמוֹתָן,
מִיטָּזִיךְ וּוְעָרָט דער לאָגָעָר רַעֲגָרֶט.

פָּרֶפְּרוֹרִיזָן גַּעֲוָאָרָן. מֵדָאָרָף נִשְׁתַּמְעַר טְרָאָגָן, הַצָּט פָּאוֹלָא בָּאַשְׁלָאָסָן.
מִירָן עַס גִּיכָּעָר מַאֲבָן פָּוּן צַעֲטִיעָנָן שְׁנִיָּן.

גאָפֶשְׂטִיךְ אַיז גַּעֲקוֹמָעַן צָו לְוִיפָּן, גַּעֲבָרָאָכְטַּ אֵ שְׁטִיךְ דְּרָאָטַּ, דְּרוֹקָא
אַלְוִינְיָסְטְּ-דְּרָאָטַּ, וּוְעַלְכָּן עַס נַוְצָּן עַלְעַקְטְּרִיקְעָרָה, אַיז גַּעֲמָאָלְדוֹן:
— אַיזְוָאן דְּעַנְיִסְטְּשָׁ! דִּי דְרָאָטַּ וּוְעַט גַּות זִין אַזְיָף לְעַפְלָה. אַיר וּוְעַט
מְגַדְּרִים אַזְיָיסְלְעַבְרָעַן אַפְּגַּיְסַן לְעַפְלָ ?

אייזואן דעניזיטש האט אים ליב, דעם כלבונייך גאנפטשייך (ער האט געההאט א זוֹן איז ער קליינערהייט געשטערבון. אין דער היים בי אים זענען צוּווַיִּי דעררוואקסגען טעכטער געלבלבן). גאנפטשייך איז פאָרשייך געוואָרין אין לאָגער דערפֿאָר וויל ער האט געטראגן איזן וויאָלד אַריין מילך, פֿאָר די באָנדערוואָוצעס. כאָטש אַקינְד, האט ער אַבער באָקומוּן אָן אוֹרטשטייל נוּיט לִיעְטֵן גְּלִיכְיך. צוֹוִי ווַיְאָקְעַלְבֵּל צוֹ אַקוֹּן צוֹוִי לאָשְׁטְשָׁעַט ער ייך צוֹ דעררוואָקסגען. ער איזן אַבער דערביִי גענוג כיטרעד: די פָּאַסְטְּלַקְעַס עַסְטַ עַר אַלְיְ�וֹן. ער סְטוּם עַמְּ בִּינְאָכְטַ.

עם אין זיך נישטא ווואס צו ווונדערן: אלעמען וועסטו נישט אנקארמאען.
זיך האבן אפגעבראָבן אַ שטיקל דראָט אויף מאָן לעפל און עס פֿאָרֵ
שטעקט אין אַ ווינקל. פּון צוֹווּי בְּרוּטער האָט שׂוֹכוֹאוּ צוֹנוֹיגעשטעלט
אַ מִין לִיְתָעֶר אַן אַרוּפְּגַעַשְׁיקָט אוּפְּרָאַר גַּאֲפְּשִׁיקָן אוּפְּהַעֲנָגָעָן דַּי
רָעָר. — פְּלִינְק אַן גַּשְׁיקָט זיך אַרוּפְּגַעַדְרָאָפּעַט אַחַיָּן, האָט עַר אַרְיִינְ
געַהָּקָט אַ טְשָׁוָּאָק אַין וּוְאנְט, פְּאַרְטְּשָׁעַפְּט דַּי דְּרָאָט אַן אַרוּמְגַעְבּוֹדָן

די רעד. שכאוו האט זיך נישט געפויילט, נאר אויסגעמעיסטרערוועט אַ שטייקל רעד מיט אַ קני און וווען סָזּוּט זיך מאָכוֹן אַ ווינט זאל נישט צוּרִיךְבָּלָזֶן. פֿאָרְשְׁטָעְנְדְלָעֵן אָז דִּי אָרְבָּעַת האט ער געמאָכָט אָזּוּי ווַיַּפְאַר זיך. סְעַנְיאָ קְלָעוֹשִׁין האט דָעָרוֹוַיִּיל אָנְגָּעָשְׁפָּלְטָן אַ הִיפְשָׁ בִּיטָּל לִיְסָטָן אָז אַוְירָק אָוִיסְגָּעָנוֹצָט דָעַט פְּלִינְקָן גַּאֲפְטְשִׁיק, וּוּלְכָעָר אַיְזָן גַּעֲדָרָן ווַיַּאַשְׁדֵּה, ער זאל זיך צוקלאָפָּן אַיְזָן דָעַר הַוַּיַּך.

די זון האט זיך דָעָרוֹוַיִּיל אָוִיסְגָּעָהוּבָן הַעֲכָרָה, צַעְטְּרִיבָן דָעַט נָעָפֵל — די "סְלָפָעַס" זענְעַן אוִיך פֿאָרְשְׁוּוֹנְדָן — אָז אָנְגָּעָפִילְטָן דִּי הַאַלְיעָ מִיטָּרוּטָן לִיכְתָּ. בָּאָלְדָן האט זיך אַיְזָן אַיְזְוָנְדָל צַעְפָּלָקְעָרָט דָעַט גַּעֲגָנְבָּטָעָן הַאָלָץ אָז אַיְזָן גַּעֲוָאָרָן פֿרִילְעָדָר אָוִיך דָעַר נְשָׁמָה!

— אַיְזָן יַאֲנוֹאָר פְּלָעָגָט שְׂוִין די קוּ בָּאוֹוִיּוֹן אַנְוּוֹאָרְמָעָן אַיְזָן זִיְּטָן אוִיך דָעַר זון — האט זיך שכאוו אָנְגָּעָרוּדוּן.

קְלִילָגָאָס האט גַּעֲנְזִיקְט צְרוּעָטְמָאָכָן דָעַט מָוְלָטָעָר אָז זיך גַּעֲוָאָנְדָן צּוּם גַּעֲהִילְפָּ-בְּרִיגְאָדִיר:

— העֲרָסָט, פָּאוֹולָא, פְּצָעָר דָעַר דָאַזְיָקָעָר אָרְבָּעַט וּוּעַט מִיר קְוָמָעָן בַּיִּטְבָּרִיגְאָדִיר גַּעֲנְצָעָה הַוְּנְדָעָרָט רָוְבָּל, נִישְׁתָּוּ וּוּיְנִיקָּעָר.

פָּאוֹולָא האט זיך צַעְלָאָכָט:

— וּוּעַסְטָ בְּאַקְוּמָעָן הַוְּנְדָעָרָט גְּרָאָם.

— דָאָס אַיְבָּרְעִיקָּע וּוּסְטָ דִיר דָעַר פֿרְאָקְוּרָאָר צְוָעָבָן — האט פָּוּן דָעַר הַיְּדָ זיך אָנְגָּעָרוּפָן גַּאֲפְטְשִׁיק.

— וּוּאָרָט אַ וּוּיְלָעָ, וּוּאָרָט צְוָו! — האט שכאוו גַּעֲשִׁיגָן — נִישְׁתָּוּ אָזּוּי שְׁנִידִית מַעַן פָּאָפָעָ.

ער האט גַּעֲוָיּוֹן ווַיַּאַזְוִי מַעַן דָאָרָף עַש טָאָן.

בַּיִּם אַיְזְוָנְדָל אַיְזָן גַּעֲוָאָרָן אַ גַּעֲדָרָאָגָּה. פָּאוֹולָא האט אַבָּעָר אַלְעָמָעָן אָוּוּקְגָּעָטְרִיבָן פָּוּן דָאָרָט. קְלִילָאָסָן האט ער גַּעֲגָבָן צְוּ הַיְּלָפָּה נָאָר עַטְלָעָכָע מַעֲנְטָשָׁן, פֿאָרְגְּרָעְסָעָרט דִי צָאָל מַעֲנְטָשָׁן בַּיִּם טְרָאָגָן זָאָמָד אָז אַיִּם דִּיְנִינְקָן דָעַט וּוּגָג פָּוּן שְׁנִי.

אַיְנוֹוִיְנִיק, בַּיִּם אַרְאָפְנָעָמָעָן דָעַט אָפְגָּעָטִיְיִעָּטוֹן זָאָמָד פָּוּן דָעַר פְּלִיטָעָ, האט ער צְוָעָטְיִילָט נָאָר אַ מַעֲנְטָשָׁן וּוּלְכָעָר זָאָל וּוּאָרָפָן דָעַט זָאָמָד אַיִּן מָוְלָטָעָר אַרְיִין.

איין טאג איזן לעבן פון איזואן דענישטואויטש

פון דרייסן האט זיך דערטראגן דער גערוויש פון א מאטאָר. דאס האבן לאַסְטוֹוָאנְס אַנגָעָהִוִּין פִּירֶן די צִיגְלְבָּלָאָקָן פֿרָאַדְזִיכְרֶטֶשׁ פִּון צעמענט אָוֹן קוֹילְנוֹשְׁטוֹיב. פָאָוָולָא אִין אַרְוִיסְגָּעָלָאָפָּן אָוֹן גַּעוֹזִין וּוֹי מִידָּאָרֶךְ אָפְלָאָדְעַבָּעָן.

דאָס פֿאַרְשְׁטָעָקָן די פֿעַנְצְּטָעָר מִיט פָאָפָּע אִין גַּעֲגָנְגָעָן פֿאָרוֹיס. וּאָס קָאָן אָבָּעָר פָאָפָּע הָעָלָפָן? פֿאָפִיר אִין נִישְׁתְּ מַעַר וּוֹי פֿאָפִיר. סְאִין גַּעוֹזָאָרֶן אָ בִּיסְלְ פֿינְצְּטָעָרָר. דאס פֿיְינְד אִין אַיְוָונְדָל אִין גַּעוֹזָאָרֶן הָעָלָעָר. אַלְיאַשְׁקָאָה האט גַּעֲבָרָאָכָט קוֹילָן, אַיְינְיקָע שְׁרֵיְיעָן: שִׁיט! אַנְדְּעָרָע: שִׁיט נִישְׁטְוֹן: בִּים הָאַלְּזָוָעָלָן מִיר זִיךְ קָאָטָש אַנוֹוָאָרָעָמָעָן. עָר אִין גַּעֲבָלִיבָן שְׁטִין אָ צֻעְמִישְׁטָעָר, נִישְׁתְּ גַּעֲזָוָסָט וּוּמְעָן הָעָרָן.

פֿעַטְיוֹקָאוֹר האט זִיךְ וּוֹי צְוַגְּעַלְעַפְט צּוֹט אַיְוָונְדָל אָוֹן צְוַגְּעַרְוקָט די וּזְאַלְיקָעָס כְּמַעַט בֵּין צּוֹט סְאַמְּעָ פֿיְינְרָע. אָט אָ שְׁוָתָה, דַעַר קָאָפִיטָאָן האט אִין אַנְגָּעָנוּמוֹן פָּאוֹרָן קָאָלְגָּעָר אָוֹן גַּעֲזָוָיָגָן צּוֹ די נַאֲסִילְקָעָט:

— קָרָם, טְרָאָגָן זָאָמָה, נְבָלָה!

פָּאוֹרָן גַּעוֹזָאָגָנָעָם קָאָפִיטָאָן אִין די לְאַגְּעָרִ-אַרְבָּעָט פֿוֹנְקָט וּוֹי דָאָס יַמְּדִינְסָט: אַרְיָב טָאָן — דַאָרָךְ גַּעֲטָאָן וּוּמְרָן! פֿאָר דָעַט לְעַצְּטָן חַוְדָש אִין עָר הַיְשָׁש אַרְאָפָּפָן לִיבָּן, אָבָּעָר דָעַט גַּעֲשָׁפָּאָן צִיטָה. פֿאָמְעַלְעָד, גִּיךְ, אָבָּעָר די אַרְבָּעָט אִין גַּעֲמָאָכָט גַּעוֹזָאָרָן. אַלְעָ דְּרִיְּ פֿעַנְצְּטָעָר זְעַנוּן שְׁוִין פֿאָרְשְׁטָעָלָט. בְּלוּוֹן פִּון דַעַר טִיר גַּיִיט גַּאֲךְ אַרְדִּין אָ בִּיסְלְ לִיכְטָט, אָבָּעָר אוֹיךְ קָעָלָט. פָאָוָולָאָה האט באָפְוִילָן פֿאָרְשְׁטָעָלָן די אַוְּבָּעְרְשָׁטָעָט טִילְטִיר אָוֹן אַנוֹטָן אַיבָּעָלָאָקָן אָפָּן נַאֲר אַזְוִיפִּילָן, מִזְאָל קָאָגָן דּוֹרְכְּגִין אַיְינְגָּעְבָּוִיגְּעַנְעַרְחִיתָם.

אִין צְוַיְמָנְצִיְּט זְעַנוּן אַפְּגָעַלְאָדוֹן גַּעוֹזָאָרָן דְּרִיְּ לְאַסְטוֹוָאנְס מִיט די צִיגְלְבָּלָאָקָן. די אַוְּגָאָבָּע אִין אַיצְט אַרְיְפִּצְיָעָן וּוֹי אָוֹן דַעַר הַיְד — וּוֹי מַאֲכָט מַעַן עַס אָבָּעָר אָן דָעַט הַיְבְּקָרָאָן?

— מַוְיְעָרָעָה? נָה, אָהָעָר. — האט פָאָוָולָאָה גַּעֲרוֹפָן. דָאָס אִין גַּעוֹזָעָן אָ מִין עַרְן-אַרְבָּעָט. צְוַאָמָעָן מִיט פָאָוָולָאָן זְעַנוּן אַרְיְפָגָעָנְגָעָן קִילְגָּאָס אָוֹן שְׁוֹכָאָוֹן. די טְרָעָפְנְרִילִיְיטָעָר אִין אַזְוִי אַוְיךְ גַּעוֹרָעָן אָ שְׁמַאְלָעָן, וּוֹי עַרְשָׁט אַיצְט. וּוֹעֵן סְעַנְיָאָה קִלְעָוָשָׁין האט אַפְּגָעָרִיסָן פִּון אַיְדָר די פֿאָרְעָנְטָשָׁעָס? אַיצְט דַאָרָךְ מַעַן זִיךְ צְוָרוֹקָן נַעֲגָנְטָעָר צּוֹ דַעַר

דעת צופרטון צעמאנט ?
ווזאנט, אויב מזוויל נישט אראפפאלאן. עס איזן אויר שלעכט, וואס צו די
שטאפלען איי דער שניי צוגעפרורין, זיין זענען געווארן רונדייך, דער
פומ האט נישט זו אנטזושפאן — ווי איזו ווועט מען דא אroiיפטראנג

וַיְהִי הָאָכֵן בָּאֶטְרָאכֶט וּוֹוּוִיטָעָר מְוֻיָּרָן דִּי וּוֹעֲנָת. פָּוּן דָּעָר לְעַצְטָעָר שִׁיכְתְּ צִיגְל אַיְזָן שְׂוִין אַפְגָּרְרִינִיקֶט דָּעָר שְׁנִי, מְיוּעָט גָּאָז דָּאָרְפָּן מִיט אַשְׁמָל אַרְאָפָּהָהָנוּ דָּאָס אַיְזָן אַוְן אַפְקָעָרָנוּ מִיט אַ בעָזָעָם.

ז' זי' אַרְבִּיבָּעֶר טַרְאָגָן אַרְפִּין אַרט — סְעוֹזָת דָּאָר זַיִן גִּיכָּעָד.

שוכאו האט א הייב געטאן דעם קאָפּ צום הימל און אַפְּגַּזְוִיסְפַּצְטֶן. לוי
דער הייד פון דער זון דאָרָפּ שווין באָלֶד זיין מיטאג. ביִי דער אַרְבָּעַט
באַמְּעָרְקַט מעַן נישט. ווי די צוֹיִט לוֹיֶפּט. ווַיְפֵל מָאַל האט עַר שוֹין
אַרְגִּינְגְּקָלְעָרְט אַיְזָן דער מאַדְבָּעָר דער שִׁינְגָּוָג: אַיְזָן לאָגָעָר אַנְטְּלוֹרְפִּין די¹
טעַזְוִין, אָזְוִין ווַיְסִט נישט. ווֹעֲן זַיִן זַעֲנָעָן פָּאָרְבִּי, אַבְּעָר דער טַעַרְמִין
פָּן זַיְצָן עַנְדִּיקָט וַיְדַקְּנָה, מָעַן זַעַט נישט. אָזְזַיִן סֻוֹפּ זָאַל זַיִד דַעֲרַנְעַטְעָרָן.
זַיִי זַעֲבָעָן צוֹרִיךְ אַרְפָּגְגָּאָגָּעָן פָּוֹן צַוְּיִיטָן שְׂטָאָק אָזְ אַוּעַקְגַּעַזְעַצְט
זַיִד בַּיִּס אָזְיוֹן גַּעַבְוָן ווּולְכָן עַס זַעֲנָעָן שַׁוִּין גַּעַזְעָסָן אַנְדָּעָרָע. בְּלִיּוֹן דער
קָאָפִיטָאָן אָזְן פָּעַטְיִקָּאָו הָאָבוֹן גַּעַרְבָּעָט, גַּעַשְׁלָעָפּ זַאמְדָה. פָּאָוּלָאָה האט
זַיִד צַעְבִּיזְוָרָט אָזְן אַוּעַקְגַּעַשְׁקִט אַכְּטָן מַעֲנְטָשָׁן טַרְאָגָן צִיגְלָבְּלָאָקָהָן, צַוְּיִיָּה
— גַּעַהְיִיסָּן שִׁיטָּן צַעְמָעָנָט מִיט זַאמְדָה אַיְן מַוְלָּתָעָר אָזְן מִישָּׁן אוּרָפּ טַרוֹקָה,
נַאֲךְ באַפְּוִילָן בְּרַעֲנָגָן ווּאָסְעָר אָזְן קוֹיְלָן.

הילגאָס האָט זיך גענומען צו זיין גראָפֿעַ:

— זאל איד אפשר העלפן? — האט שוכאו געפרעגט ביי פאולא.

איין טאג אין לעבן פון איזוּן דענישטאוּתיש

— העלף — האט פָּאֹוֶלָּא צַוְּגַעַשְׁאַקְלָט מִיטֵּן קָאָפּ.
בָּאָלְד אַיְזָן גַּעֲרָאָכְט גַּעֲוָאָרָן אַ בָּעָקָן אַוִּיתָ צַעְטִילְיעָן שְׁנִיָּה. אִימִיצָעָר
הָאָט דַּעֲרָמָאנָט אָז סְאַיְזָן שְׁוִין צַוְּעַלְפּ אַזְּיִיגָּעָר.

— צַוְּעַלְפּ — הָאָט שְׂוֹכָאָו בַּאַשְׁטָעַטְיקָט — דַּי זָוָן שְׁטִיטָ שְׁוִין אוּפָּן
הָעֲכָסְטָן אַרְטָן אַיְזָן הַיְמָלָן.

— אַרְיבָּ אַזְּיָי — הָאָט זִיךְ אַנְגָּעָרוֹפּן דַּעַר קָאָפִיטָאָן — אַיְזָן נִישְׁטָ
צַוְּעַלְפּ נָאָר אַיְינָס.

— פָּאָרוּוֹאָס ? — הָאָט זִיךְ שְׂוֹכָאָו בַּאַלְיִידְיקָט — אַלְטָעָ לִיְיטָ הַאַלְטָן
אוֹ צָוָם הָעֲכָסְטָן אַיְזָן דַּי זָוָן צַוְּעַלְפּ אַזְּיִיגָּעָר.

— אַזְּיָי הַאַלְטָן אַלְטָעָ לִיְיט — הָאָט זִיךְ קָאָפִיטָאָן שָׁאָרָף צַוְּרִיקְגָּעָר
עַנְטָפָעָרֶת — סְאַיְזָן אַבָּעָר פָּאָרָאָן אַ דַּעֲרָעָט וּזְאָס זָגָט אָז דַּוְקָא אַיְינָס
אַזְּיִיגָּעָר גַּעֲפִינָט זִיךְ דַּי זָוָן אַיְזָן עַנְטָרָ.

— וּזְאָס פָּאָרָא דַּעֲרָעָט ?

— פָּוָן דַּעַר סָאָוִיְעַטְזְמַאָכָטָן

דַּעַר קָאָפִיטָאָן אַיְזָן אַזְּוֹעַק מִיטָּ דַּי נַאֲסִילְקָעָס. שְׂוֹכָאָו וּוּאַלְטָ סִי
וּוּ נִשְׁטָ גַּעַשְׁפָאָרָט זִיךְ מִיטָּ אִים, אַבָּעָד צִי הַיִּסְטָ עָס אָז דַּי זָוָן אַונְטָעָרָ
לִיגָּט אַזְּיָקָז וּוּיְעָרָעָ דַּעֲקָרָעָט ?

דַּעְרוֹוִילָז וּנְעָנָן פָּאָרָעַנְדִּיקָט גַּעַוָּאָרָן דַּי פִּידָּ קָלְעַנְעַרְעָ מַוְלְטָעָרָס.

— נָו, גּוֹט, אִיצְטָ קָאָן מַעַן אַ בִּיסְלָ זִיכְן אָזָן אַנוֹוָאָרָעָמָעָן זִיךְ —
הָאָט פָּאֹוֶלָּא דַּעֲרָקְלָעָרֶת מִיטָּ זִיךְן אַוְקָרָאַנְיִישָׁן אַקְצָעָנָט — אָז אַיְזָן
סְעָנִיאָ, וּוּטָ נַאֲכְמִיטָאָג טָאָן דַּי זַעֲלָבָעָ אַרְבָּעָט. זַעֲצָט אַיְיךְ !

אִיצְטָ הָאָט זִיךְ יַעֲדָעָר גַּעַזְעָצָט נַעֲבָן אַוְיּוֹן אַן שְׁרָעָק. וּוּיְיָוָס אַוִּיס
אָז בִּזְן מִיטָאָג וּוּטָ מַעַן נִשְׁטָ אַנְהָיִיבָן מַוְיִיעָן. פָּאָנָגָנְדָעַרְפִּירָן צַעַמְעָנָט
לוּיָנָט אַזְּיָקָז נִשְׁטָ, עָרָ וּוּטָ פָּאָרְפְּרִירָן וּוּרָעָן.

די קוֹילָן הָאָבָן זִיךְ אַזְּיָקָז אָזָן אַמְּתָ פָּאָנָגָנְדָעַרְגָּעַבְרָעָנָט אָז גַּעַגְעָבָן
אַ גַּלְיִיכָּע וּוּאָרָעָמְקִיָּת. מַעַן פִּילָט זִיךְ נַאֲעָנָט פָּוָן אַוְיּוֹן, דַּעַר זָאָל אַיְזָן
גַּעַבְלִיבָן קָאַלְט וּוּי גַּעַוּעָן.

אַרְאָפְגָעָצְזִוִּיגָן דַּי הַעֲנַטְשָׁקָעָס הָאָבָן זִיךְ גַּעַגְמָעָן וּוּאָרָעָמָעָן דַּי הַעֲנָטָ.

די פִּיס דַּאָרָף מַעַן קִיְינְמָאָל נִשְׁטָ צַוְּרוֹקָן נַאֲעָנָט צָמָ אַוְיּוֹן. וּוּנְעָן
איַן שִׁיךְ וּוּטָ דָאָס לְעַדְעָר פְּלָאָצָן, אַרְיבָּ אַיְזָן וּוּאַלְיִיקָעָס וּוּלְעָן זִיךְ אַפְטִיְיעָן,

פייכט ווערטן, עס וועט גיין פון זייל אַפֿאָרָעַ, אַבְּעָר וּאַרְעָמָעַר וּוּעַט דֻּעָרְפָּוּן נִישְׁט וּוּרְעַן. אַיְבָּגָאָר נָאָעָנָט צְרוֹרְקָן צְוָם אַיְוָן — וּוּעַסְטוּ זַיִל פַּאֲרֶבְּרָעְנָעָן, אָוֹן דּוּרְכְּגַיִן מִיט לְיעָכָר בֵּין וּוּעָסְעָן. קִיְּן אַנְדְּרָעַר וּוּלְעַן זַיִל דִּיר נִשְׁט גַּעַבָּן —

— שָׂוְכָאָוּוּ הָאָט נִשְׁט וּוּאָס צַו זַאָרְגָּן — הָאָט קִילְגָּאָס זַיִל גַּעַוְזִצְּלָט — עַר אַיְזָן שְׁוִין מִיט אַיְין פּוֹס אַיְן דְּרוּיסָן, כְּמַעַט אַיְן דַּעַר הַיִּם. — מִיט אַבְּאַרְוּוּסָן — הָאָט וּוּעַר צְוָגָעָבָן. אַלְעַ האָבָן זַיִל צְעַלְאָכָט. (שָׂוְכָאָוּוּ הָאָט דּוּרְוּוִיל אַרְאָפְּגָעָצְּוִיגָּן דַּעַט לִינְקָן וּאַיְלָעָק אָוֹן אַנְגָּעוֹוּאַרְעָמָט דַּי אָנוֹצָעַ).

שָׂוְכָאָוּס טַעַלְמִין עַנְדִּיקְט זַיִל. וּוּאָס שִׁיךְ קִילְגָּאָסָן הָאָט עַר צַו זַיִצְּן קִילְעַדְיִקְעַ פִּינְךְ אָוֹן צְוָאָנְצִיק, פְּרִיעָר אַיְזָן גַּעַוְוָן אַגְּלִיקְלַעְכָּעַ צִיִּיט — אַלְעַ וּיְ אַיְגָעָרְ האָבָן בָּאָקוּמָעָן צַו צָעָן יָאָר. אַיְן נִיְּין אָוֹן פַּעַרְצִיקְסָטָן הָאָט זַיִל גַּעַבָּן אַדְרִי אָוִיס — אַלְעַ בָּאָקוּמָעָן צַו פִּינְךְ אָוֹן צְוָאָנְצִיק! צָעָן יָאָר שְׁטוּפָט מַעַן וּיְ סִיאַזְּ אַדוּרָה, אַבְּעָר פִּינְךְ אָוֹן צְוָאָנְצִיק, אַנוּ פְּרוּוֹ?!

שָׂוְכָאָוּוּ הָאָט גַּעַרְן וּוּן מַעַן טִיְּטָלָט אַוִּיפָּ אִים מִיט דַּי פִּינְגָּעָר: אַטָּא דַּעַר עַנְדִּיקְט שְׁוִין דַּעַט טַעַלְמִין. אַלְיָין גַּלוּבָט עַר אַבְּעָר נִשְׁט צַו שְׁטָאָרָק דּוּרְיָן, לְאַמְּרִיר נָעָמָעָן לְמַשְׁלֵחַ דַּי מְלָחְמָה-צִיִּיט, אָוֹן סְהָאָט זַיִל וּוּעַמָּעָן גַּעַוְנִיקְט דָּאָס מִילְּטָר-דִּינְסָט, הָאָט מַעַן אַזָּא אַיְבָּרְגָּעְשִׁיקָּט אַיְן אַ שְׁטָרָאָפְּ-בָּאָטָאָלִיאָן אָוֹן גַּתְּהָלָטָן דָּאָרָט בֵּין זַעַקָּס אָוֹן פַּעַרְצִיקָּסָט. פּוֹן "גַּעַוְצָלְעַכָּעַ" דְרִיְיָ אַרְ בָּאָקוּמָט זַיִל אַיְן דַּעַר פְּרָאָקְטִיק פִּינְךְ. דָּאָס גַּעַזְּעַץ אַיְזָן זַיִידָר עַלְאָסְטִישָׁן, עַס לְאָזָט זַיִל דְרִיְיָעָן וּיְ מַזְוִיל: עַס עַנְדִּיקְנוּ זַיִל, לְאַמְּרִיר זָאָגָן, דִּינְגָּעָן צָעָן יָאָר בָּאָקוּמָסָטוּ אַ הַסְּפָה — נָאָר אַ צְעַנְעָרָל, אָוֹן זַיִל רַוִּיךְ בְּרוּדְעַרְקָעַ.

אוֹן אַנְדְּרָעַסָּטָו — אַזְוָשׁ עַס פַּאֲרַכְאָפָט דַּעַטָּעָט — דַּעַר אוֹרְשִׁיל עַנְדִּיקְט זַיִל, דָּאָס שְׁפָוְלְקָעַלָּעַ פָּאָדָעָם וּוּקָלָט זַיִל אַפְּ... גַּאֲטַעְנִיְיָ!

אוֹרִיף דַּי אִיְגָעָנָעָ פִּיס — אוֹרִיף דַּעַר פְּרִיִּ, וּוּאָס?

אַרְיוּסְבָּרְעָנְגָּעָן אַזְוּלְכָּעַ גַּעַדְאָנְקָעָן אוּפְּפָן קוֹל שְׁטִיטָן נִשְׁטָן אָוֹן פָּאָר אַוְלָטָן לְאַגְּרָנִיק, אָוֹן שָׂכָאָוּ וּוּנְזִיְיָ זַיִל צַו קִילְגָּאָסָן:

— רַעֲכָן נִשְׁטָן, בְּרוּדְעַרְקָעַ, קִיְּן פִּינְךְ אָוֹן צְוָאָנְצִיק, סִיאַזְּ אַנְדָּר גַּאֲרַנִּישָׁט גַּעַזְּגָט גַּעַוְאָרָן, סִיאַזְּ אַנְדָּר אַיְמָל אַ יָּאָרִיד. אַבְּעָר וּוּאָס אַמְּתָא אַיְזָן אַמְּתָא, אַיךְ בֵּין שְׁוִין גַּאנְצָעָ אַכְּטָיָאָר אַפְּגָעְזָעָן, פָּאָלָגָעָ אַכְּטָיָאָר.

איין טאג אין לעבן פון איזוואן זענישאוייטש

לעבסט מיט א געבעיגענעム קאָפּ; האָסְט אַפְּילֹו נִישְׁטָ קִיְּינָ צִיְּינָ
א טראָכְט טָאָן וּוּגָעָן דָּעַם וּי אָזְיָן בִּיסְט דָּא אָרְיִין אָזְן וּי אָזְיָן וּוּסְט אָרוּסִים.
לוּוִיט דִּי אַקְטָן הִיְּסְטָ עַס אָז שֻׂכָּאָזְן זִיכְּצָ פָּאָר פָּאָטְעָרְלָאָנדְ-פָּאָרְאָטָן.
ער האָסְט זִיךְּ מְוֹדָה גַּעֲוָעָן דָּעַרְיָן אָז עַר אִין אַיבְּעָרְגָּעָלָאָפּּן צַו דִּי דִּיְּטָשָׁן
מִלְּטָן גַּעֲדָאָנָּק צַו דִּינָּעָן וּי אָזְן צְרוּקָגָעָקָמוּעָן פָּוּן דָּעַר גַּעֲפָאָגָעָנָּשָׁאָפּּט
איַן עַר לוּיטָן אַוְיפְּטָרָאָג פָּוּן דִּיְּטָשָׁן אַוְיסְּפְּרִידְ-דִּינָּטָאָ.
וּוּלְכָע אַוְיפְּגָאָבָע עַר האָסְט באָקוּמוּעָן פָּוּן דִּיְּטָשָׁן אַוְיסְּפְּרִידְ-דִּינָּטָה
ער נִישְׁט בָּאוּזִין צְטוּרָאָכָּטָן. אַפְּילֹו דָּעַר אַוְיסְּפְּרִידְ-רִיכְטָעָר
הָאָסְט
עַס נִישְׁט בָּאוּזִין. אַיְן גַּעֲבְּלִיבָּן פְּשָׁוֶּט — «אָז אַוְיפְּגָאָבָע».
שֻׂכָּאָוָס הַשְּׁבוּן אַיְן גַּעֲוָעָן אָגָּאנְץ פְּרָאָטָעָר : וּוּעַט עַר נִישְׁט אָונְטָעָרָה
שְׁרִיְּבָן — וּוּאָרָט אִתְּ אָקְרֵיל אַיְן קָאָפּּ. כָּאָטְשָׁבִי נָאָר אָ פָּאָר יָאָר לעַבָּן,
אוֹן עַר האָסְט אָונְטָעְרָגָשְׁרָבָּן.

גַּעֲוָעָן אַיְן אָזְיָן: אַיְן פָּעְבָּרוֹאָר צְוּיָּי אָוּן פָּעְרְצִיק אַיְן אַוְיפְּן צְפָּוּן
מַעְרְבִּיפְּרִיאָנָּט זַיְּעַד גַּאנְצָע אַרְמִיָּי אַרְיִינְגָּעָפָּאָלָן אַיְן אַרְוּמְרִינְגְּלוּנָּג. עַסְּן
איַן נִישְׁט גַּעֲוָעָן וּוּאָס. אַפְּילֹו פָּוּן אַעֲדָרְפָּלָאָבָּעָן הָאָסְט מַעַן גַּאֲרִינִישָׁט אַרְאָפָּעָר
גַּעֲוָאָרָפָּן. עַס אַיְן דָּעְרָגָאָגָעָן אָזְיָן וּוּיְּטָאָזְיָן צְוּיָּה האָבָּן גַּעֲשָׁבָּן פָּעְלִידְיָשָׁע
קָאָפְּטָעָס אַיְן דָּעַט אַבְּגָעָשָׁבָעָנָעָם הָאָרָן גַּעֲוָיְּקָט אַיְן וּוּאָסְטָעָר אַיְן אָזְיָן
גַּעֲגָעָטָן. שִׁיסְּן אַיְן נִישְׁט גַּעֲוָעָן מִיט וּוּאָס. אַיְן דָּעַר לְאַגָּעָה האָבָּן דִּי דִּיְּטָשָׁן
נִישְׁט גַּעֲהָאָט קִיְּין שְׁוּוּרְיִקְּיִיטָן אַוְיסְּצָוְכָּאָפָּן צְוּיָּה האָבָּן לְסָופּ, בּוּדְךְ נָס, אַנְגָּעָר
אַיְינְעָרָאָר אַזְּאָ גַּרְוָעָ אַיְיךְ שֻׂכָּאָוּ עַטְלָעָמָע טָעַג גַּעֲוָעָן אַיְן גַּעֲפָאָגָעָנָּשָׁאָפּּט,
אוֹן שְׁפָעְטָעָר, מִיט פִּיר אַנְדָּרָעָ, פָּוּן דָּאָרָט אַנְטָלָאָפָּן. גַּעֲשְׁלִיכָּט זִיךְּ
דוֹרָךְ וּוּלְדָעָר, גַּעֲטָאָפְּשָׁעָט אַיבְּעָר בְּלָאָטָעָס אַזְּוָן לְסָופּ, בּוּדְךְ נָס, אַנְגָּעָר
קוּמוּעָן צַו אַיְינְעָנָע. צְוּיָּה פָּוּן זִיךְּ הָאָסְט גַּלְיִיךְ אַוְוּקְגָּעָלִיכָּט אָ סְעָרִיעָ פָּוּן
אוֹן אַוִּיתָאָמָּט, דָּעַר דִּרְיִיטָעָר אַיְן גַּעֲשְׁטָאָרָבָּן פָּוּן דִּי וּוּוּנָדָן. דָּעְרָגָאָגָעָן
זַעֲנָעָן זִיךְּ בְּלוּזָּן אַיְן צְוּיְּעָן. וּוּרְעָה האָסְט זִיךְּ דָּאָס גַּעֲבָעָטָן דְּעַרְמָאָגָעָן וּוּגָעָן
גַּעֲפָאָגָעָנָּשָׁאָפּּט. גַּעֲדָאָרָפּּט זַאָגָן פְּשָׁוֶּט: גַּעֲוָעָן פָּאָרְבָּלָאָנְדוּשָׁעָט אַיְן וּוּאָלָד
אוֹן סִיוּאָלָט גַּאֲרָנִישָׁט גַּעֲוָעָן. האָסְט מַעַן דָּאָךְ גַּעֲדָאָרָפּּט האָבָּן שְׁכָל
דְּרִצָּחָ, אַיְן וּיְּ נַעֲמָת מַעַן אִתְּ? אוֹן זִיךְּ: מִירְן אַרְוִיְּגָעָרִיסָּן זִיךְּ פָּוּן
דִּיְּטָשָׁעָר גַּעֲפָאָגָעָנָּשָׁאָפּּט. פָּוּן גַּעֲפָאָגָעָנָּשָׁאָפּּט? אָ רֹוח אַיְינְעָרָמָאָמָע
אַרְיִיךְ וּוּאָלָטָן זִיךְּ גַּעֲבְּלִיבָּן אַלְעָ פִּינָּה, וּוּאָלָט גַּרְינְגָּעָר גַּעֲוָעָן אַוְיפְּוּוִיָּן זִיךְּ

הישיט עט איז בידיע זענען פאררטער: האבן אפגרעדט צוישן זיך איבערגין צו די דיטשן.

דער טויבעלעכער סעניא קלעוושין, געהערט אוֹסְגִּיט אָרֵיד וועגן
אנטלייפן פון געפֿאנגענסחאָפט האָט זיך אַנגערופֶן:
— איך האָב דריי מאָל געפֿרוווט אַנטלייפן, אוֹן אלעמאָל האָבן זיך
מײַן גַּעֲבָעָט.

סעניא קלעוושיג, מיט זיין שווער געמייט, שוויגט: ער הערט וויניק
וואס אנדערע רעדן אוון מישט זיך נישט אין קיין געשפּריעגן, דעריבע
טאקע וויסט מען וועגן אים זיער וויניק, אחוץ איז ער איז אין בוכענוואלד
גיעווען, דארט געהרט צו דער אונטערגרונט-באָרוועונג, געטראָגן אין
לאָגער אַריין געווער באַשטייט פֿאר אָן אויפּשטיָאנְד. מען וויסט אויך
אייז דִּידיטְשֶׁן האָבן אים געהאנגען פֿאר דִּי הענט אָן געלְאָגן מכוֹת רצח.
דו ווֹאָנִיא, ביזט טאָקע אַפְּגַּזְעַסְטָן אַכְּטָן יָאָר, אַבְּעָר אָין ווּלְכָע
לאָגערן? — האָט קילגָּאָס זיך נישט אַונטערגרעגעַבָּן — אָין געווינְלְעַכְּבָּן?
לאָגערן, צוֹאָמְעָן מיט פרײַעַן, נישט געטראָגן קײַן גומערן. אָנוֹ, פֿרְדוֹו
וַיְצִוָּן אַכְּטָן יָאָר אָן אַשְׁרָאָפּ-לאָגער! דאס האָט נאָר קִינְעָר נישט
אוּיסְגַּעַתְּלָטָן.

מיט וויבערדי... מיט קלעצעער, און נישט מיט וויבער!...
 שכאאו האט זיך צוגערוקט בענטער צום אייזונדליך... זיבן יאר איין
 ער געווען אויפן וויטין צפון, געלעפט קלעצעער פאר איינזאנ-שפאלעס,
 פיעיר האט מען געמאגט פאנאנדרלייגן נאר ביינאכט. בייטאג האט עס
 ניכשט געקאנט געשען. דער בריגאדייר האט איינגעשטעלט זייןיס א סדר:
 נישט אורסגעפלט די נארמע בעיטאג איז בליב אין זאלד אויף ביינאכט.
 האלבע נאכט האבן זיין זיך קוים געצייגן צום לאגער, און שוין פארטאג
 צוריקגעאנגען אין זאלד.

— ניין, ברודעריקע... האט שוכאו שעה פעליאו-אונדייך געגענטפערט —
דא איז רויקער, דא איז כאשט פאראן א סוף פון ארבעסט-טאָג, אַא
אויגונעפליט די נאָרמע, נישט אויסגעפליט, גײַ צוֹריַיך אַין זאגען. דער
אגראאנטידער פאיַק ברוּיט אַין דא אָזיד העכער מיט הונדערט גראָט.

איין טאג אין לעבי פון איוואן דעניפאוייטש

מ'קאן לעבן. איי, וואס ס'אין אַ פֿעְצָלָגָעֶה, טְרָגָסֶט גּוּמָרֶן, זִי
מאטערן דיר?

— אַ בִּיסֶל רְזִיקָעֶר — האט זיך פֿעְטְּיוֹקָאוּ אַרְיִינְגָעָמִישֶׁט (עס האט
זיך דערנענטערט דער מִיטָאָגְ-אַיבָּעָדִירִיס אָונֵן אַלְעַ האָבָן זיך צְגָעָרָקָט
נענטער צָום אַיְוָונְדָל) — וואס איי, מען שעכַט דָא מענטשן אַין דִי בעטַן?
— נִיְין, קִיְין מענטשן נִישְׁטָן, בליז מַסְרִים, צְוָרָאָגָעָר — האט
אַים פָּאוֹלוֹא אַפְּגָעָנְטָפָרֶט אָונֵן דֻּעָרְבִּי גַּעֲדָרָט מִיט אַן אוּפְּגָעָהוּבָעָנוּם
פֿינְגָעֶר.

דא אַין לאָגָעֶר האט זיך עֲפָסֶס אַגְּעוּהָבוּן דִירָן: צְוַיִּי באָקָאנְטָע
מוסְרִים זענען גַּעַשְׂכָטָן גַּעַוָּאָרָן פְּשָׁוֹט אַרְיִיף דִי וּזְגָאנְקָעָט,
וואּ זִי זענען גַּעַשְׂלָאָפָן. עס אַיִן אוּיך גַּעַפְּאָלָן אָן אַזְמָיסְטָעָר קְרָבָן,
אַ דְּרִיטָעָר, גַּאֲטָט דָעַר נְשָׁמָה שְׁוֹלְדִיקָעֶר. וּזְיִזְט אַרְיִיס עַל פִּי טָעוֹת — דָאָס
געַלְגָעֶר פָּאָרְבִּיטָן. נָאָך אַ צְוָרָאָגָעָר אַיִן קִיְם אַנְטָלָאָפָן — נְאַטְשָׁאַלְסְטוֹאָ
הָאָט אַים באַהָאלָטָן אַין טְרוּמָע. אַין יָעַנְעַ לְאָגָעָר, אוּיף צְפַן אַיִן
אַזְעַלְכָעָס נִישְׁטָגָעָן. בֵּין אַיְצָט האָט עַס דָא אוּיך נִישְׁטָגָעָן.

פְּלוֹצִים האָט זיך אַפְּגָעָרְפָּעָן מִיט אַ פִּיכַף דִי דְּאַמְפִּימָאָשִׁין, צָום
אַנְהָוִיב שְׁוֹאָכְלָעָךְ, אַ בִּיסֶל הַיְּזָעִירִיק, וּוי זִי וּאָלָט זיך עַדְשָׁט גַּעַרְיִינִיקָט
דעַם גַּאֲרָגָל.

מִיטָאָגְ-צִיִּיט! מִיטָאָגְ-אַיבָּעָדִירִיט!

עהַ, זְוַרְגַּעַלְאָזָט אַ גַּעַלְגָנְהִיט! שָׁוִין לְאָנָג גַּעַדְאָרְפָּט גַּיִן אַין
סְטָאַלְאָוּעָ — פָּאָרְנוּמָעָן אַן אַטְשָׁעָרָעָד. עַלְפַּ בְּרִיגָּאָדָעָס אַרְבָּעָט דָא
אוּן דִי סְטָאַלְאָוּעָ נְעַמְת אַרְיִין אוּיף אַיִן מַאְלָ, מַעַר וּוי צְוַיִּי.

דָעַר בְּרִיגָּאָדָיר אַיִן אַלְצַ נָאָך נִישְׁטָא. פָּאוֹלוֹא האָט זיך גּוֹט אַרְוּמָר
גַּעַקְוָט אַן דָאָן באַשְׁלָאָטָן:

— שְׁוֹכָאָו אַן גַּאְפְּטָשִׁיק — מִיט מִיר! קִילְגָּאָס! אוּ כְּזַעַל אַהֲרָה
שִׁיקָּן גַּאְפְּטָשִׁיקָן אַיִן גְּלִיאָר פִּירָן דִי בְּרִיגָּאָדָע!
זְיִיעָרָע עַרְטָעָר בַּיִּט אַיְוָונְדָל זענען גְּלִיאָר פָּאָרְכָּאָפָט גַּעַוָּאָרָן, מַאיִן
גַּעַלְאָפָן אַחֲהָר, אַרְוּמְגַעְנְמָעָן עַס וּוי עַס זָאָל זִיִּין גַּעַוָּעָן אַ פְּרָוי.
— גַּעַנְגָג גַּעַשְׂלָאָפָן! — שְׁוִירִיעַן חְבָרָה. — זַאֲקוּרִיוֹאָי, פָּאָרְדוּיכָעָר!
איַנוּעָר קָוָט אוּפָן צְוֹרִיָּתָן, וּזְעָר וּזְעָט דָעַר עַרְשָׁטָעָר פָּאָרְדוּיכָעָר.

מיוזט נישט סייאַל ווער אַנהַבִּין: מֵהָאַט נִישְׁת קִין מֶאָכָּרָקָע אַדָּעָר עַס
וַיְילַט זִיךְ נִישְׁת וַיְיַיְן עַנְעָם וַעַן מֵהָאַט יָא.
איוֹאן דַּעֲנִיסָּאוּיִיטַש אַיְן אַרְוִיס צַוְּאָמָעָן מִיט פָאָוָלָאָן. גַּאֲפְּטַשִּׁיק אַיְן
זַיְן נַאֲכָגָעַלְאָפָן שְׁפִּרְיְּנְגַּעַנְדִּיק וַיְיַיְּ אַהֲן.

— עַס אַיְן וַאֲרֻעָמָעָר גַּעַוָּאָרָן — הָאַט שַׂוְכָּאָו בָּאַמְּעַרְקָט — סַאיְן
זַיְכָּר נִישְׁת מַעַר וַיְיַאֲצַח גַּרְאָד. סַיוּעָס גּוֹט זַיְן צַוְּרַעַן.
זַיְיַי הָאָבָּן זִיךְ צַוְּגָעָקָוֶט צַוְּ דִי צַּיְגָלְבָּלָאָקָן. דִי גַּרְעַסְטוּ טִילְלָה
שְׁוִין הַבָּרָה אַרְוִיְּפְּגָעַוָּאָרָפָן צַוְּמַן צַוְּוִיְּטַן שְׁטָאָקָן.

וַשְּׁמוּרָעַנְדִּיק דִי אַוְיָגָן הָאַט שַׂוְכָּאָו גַּעַכָּאָפָט אַ בְּלִיק אוֹרָה דָעָר זָוָן
עַר הָאַט נַאֲרָאָלְצָן נִישְׁת גַּעַקָּאָנְטָן בָּאַרְיוֹנָן זִיךְ נַאֲכָן גַּעַשְׁפָּרָעָךְ מִיטָּוָן
קַאְפִּיטָּאָן מַכְּוָה וַעַן דִי זָוָן אַיְן צַוְּמַן הַעֲכָסָטָן אַוְיָפָן הַיְמָלָן.

אַיְן אַפְּעָנוּם פָּעַלְדָּל בָּלָאָזָט דָעָר וַיְיַנְטָגָנְצָן נִישְׁקָשָׁה; עַר שְׁטִשְׁפָּעָט
וַיְיַסְּגָּהָעָר צַוְּזַיְן, מַיְאָל נִישְׁת פָּאָרְגָּעָטָן אָז עַס אַיְן יַאֲנָוָה.
דָעָר עַסְבָּאָרָאָק אוֹרָף דָעָר אַרְבָּעָטָשָׁטָעָל אַיְן נִישְׁת מַעַר וַיְיַיְּ אַהֲילָ
צַעֲרָנוּ בּוֹדָע אַרְוָמָגָעַלְאָפָט מִיט פָּאָרְוָשָׁאָוּעָרְטָעָ בְּלָעָךְ. אַיְנוּוֹיִינִיק אַיְן עַר
דוֹרְכָּגְעַטְיִילָּט אוֹרָף צַוְּיִי, אוֹרָף אַסְטָּאָלָאָוּעָ אָזְנָ אַקְּרָאָ. אַיְן בִּידְעָ טִילְעָ
אַיְן נִישְׁטָאָ קִין פָּאָדָלָאָגָעָ, דָעָר בָּאָדָן, וַיְיַעַר אַיְן אַגְּגָעָטָרָאָטָן גַּעַוָּאָרָן,
פּוֹל מִיט בָּעָרְגָּלָעָר אָזְנָ גַּרְיְּבָעָר, אַזְנָ אַיְן עַר גַּעַבְלִיבָּן. דִי קְרָאָ אַיְן נִישְׁת
מַעַר וַיְיַיְּ אַקְוָאָדָרָאָטָנָעָר אַוְיָוָן מִיט אָזְנָ אַיְנוּגָעָמוּיָּעָרָטָן קָעָלָן. דָאָס אַיְן
אַלְצָן.

צַוְּיִי מַעֲנָטָשָׁן בָּאַלְעָבָטָעוּוּן דָא, דָעָר קוּכָּעָר אָז דָעָר סַאנִיטָאָרָ
אַיְנָסְפָּעַקְטָאָר. אַיְן דָעָר פָּרִי, וַעַן דִי בָּרִיגָאָדָעָס גַּיְעָן אַרְוִיס צַוְּ דָעָר
אַרְבָּעָט, בָּאַקְוּמָט דָעָר קוּכָּעָר פָּוּן דָעָר גַּוְיִיסָּר לְאַגְּגָרִיךְ אַ בִּיסְלָ גַּרְיִיפָּן,
מַעַר וַיְיַיְּנִיקָּעָר צַוְּ פָּוֹצְץִיקָּ גָּרָאָם אוֹרָף אַקְּאָפָּ, דָאָס מַאְכָּט אַיְיסָ אַ קִּילָּאָ
אוֹרָף אַ בָּרִיגָאָדָעָ, עַפְּעָס וַיְיַיְּנִיקָּעָר פָּוּן אַפְּוֹד אַיְפָּן גַּאנְצָן אַבְּיַעַט.

דָעָר קוּכָּעָר וַיְעַט דָאָךְ נִישְׁת שְׁלָעָפָן דָאָס בִּיסְלָ גַּרְיִיפָּן אַזְשָׁ גַּאנְצָע
דָרִיְיָ קִילָּאָמָעָטָעָר, נַעַמְתָּ עַר זִיךְ צַוְּ הַיְלָךְ עַפְּעָס אָזְנָ אַוְנְטָעָרְשָׁטְוָפָּעָר. אַיְידָעָר
אַלְיָיָן בִּיגְגָן דִי פָּלִיְיָצָע אַיְן בָּעָסָעָר אַוְעָקָגָעָבָן אַ פָּאָרְצִיעָעָ קָאָשָׁעָ. וּאָס, עַר
גִּיטָּ דָעָן זַיְנָס? עַס גִּיטָּ אַזְוִי וַיְיַיְּ אַיְפָּן חַשְׁבָּוּן פָּוּן כָּלָל. עַר וַוְעַט אוֹרָף
אַלְיָיָן קִין וַוְאָסָעָר נִישְׁת בָּרָעָגָעָן, נִישְׁת קִין הַאֲלָזָן, דָעָם אַוְיָוָן נִישְׁת

אין טאג אין לעבן פון איזואן דאניסאואויטש

פָּנָאַנְדָּעַרְצִינְדָּן — צו די אלע זאָכָן געפִּינְט ער שָׁאַלְאַטְנְ-שָׁמְשִׁים. זאל
דאָרט פָּאַרְלִירְן גַּיְין נאָך אֲפָרְ פָּאַרְצִיעָס קָאַשְׁעָ, אֲדָגָה!
עס אַיז אַיְינְגָּפִּירְט אוֹעֵן מַעַן נָאָר אַיז סְטָאַלְאוּעָ, מִיטָּאָר נִישְׁתָּ
פָּוֹן דָּאָרט אַרְוִיסְטְּרָאָגָן. דִּי שִׁיסְלָעָן בְּרוּנְגָּט מַעַן פָּוֹן לְאַגְּעָר (אַיְבָּרְלָאָן
אוּפְּנִין אַבְּיַקְּסָט טָאָר מַעַן נִישְׁתָּ, דִּי פְּרִיעָר וּוּעָלָן צָוְגְּבָּנְעָן) אוֹן דָּאָס נִישְׁתָּ
מַעַר וּוּי פּוֹפְּצִיךְ, דַּעַם וּוָאָס טְرָאָגָט דִּי שִׁיסְלָעָן קְרָמָת אַוְיךְ אֲדָפְּלָטָע
פָּאַרְצִיעָ, אֲזַזְאֵל דִּי שִׁיסְלָעָן נִישְׁתָּ אַרְוִיסְטְּרָאָגָן פָּוֹן סְטָאַלְאוּעָ מוֹן מַעַן
אוּפְּקָשְׁטָעָלָן שּׁוֹרְמָרִים — זָעֲנָעָן דָּאָר זְיעִירָעָ נְשָׂמָות אַוְיךְ נִישְׁתָּ קִיְּין
דוֹזְשִׁינְקָעָס! וּוּפְּלָל זַי הִיטָּן נִישְׁתָּ גַּעֲלִיגָּט דָּאָר נִישְׁתָּ אַיְנָהִיטָּן, מַעַר וּוּי
איַיְן שִׁיטָּל וּוּעָרֶת אַרְוִיסְגַּטְרָאָגָן. מַעַן מוֹן זַי דָּעָרָאָגָן צָוְנִיפְּקָלְיָבָּן אוֹן
צָוְרִיקְבְּרוּנְגָּעָן אַיז סְטָאַלְאוּעָ, דָּעָרְצָו דָּאָרָף וּוּידָעָר זַיְן אֲ גַּעַהַילָּה. אוֹן אֲזַי
גַּיְיטָס : אֲ פָּאַרְצִיעָ אַהֲיָן, אֲ פָּאַרְצִיעָ אַהֲרָע.

דער קוכער טוט נישט מעער ווי ער שיט אין קעסל אַריין די גרויפן און דאס ביסעלע זאלץ. פעטס טיילט ער: חצי אין קעסל און חצי פאר זיך. גווש פעטס קומט כמעט נישט און, שלעכטן — טרעפט אין קעסל. בעטן טאקע די אַרעדנטאנטן נאָר אויף שלעכט פעטס. נאָך עפֿעס טוט דער קיכער: ווען די קאָשׁוּחַ האָלֶט שוין ביימ פֿאָרטיק וועיזן גיט ער זי אַ מישן, אַיִן מאָל, אַ צוֹוִית מאָל. דער סְאָנִינְטָאָר-אַינְסְּפּֿעַטָּאָר טוט דאס אויך נישט; ער זיצט און קוּקט. ווען נאָר די קאָשׁוּחַ אַיְן אַפְּגַעֲקָלְט שְׂטוּפֵט ער מײַט אַיד אָן זיַין בוּיך. למען אַרְדַּעַנוֹג קומט דער דעושׂוֹרָנָעָר בריגאנָז דִּיר (זוי בייטן זיך יעדן טאג) פֿרְוִיבְּרָן צַיְמָקָאוֹ אַזָּא קאָשׁוּחַ גַּעֲבָן עַסְן. פֿאָרְשְׁטִיעַט זיך אָן דעם דעושׂוֹרָנָעָם בריגאנָדִיר קומט אויך אַ דָּפְלַטְעַ פֿאָרְצִיעַ.

עס קומט מיטאג-ציט. די בריגאדרין ברעגען צו פירן זיעיר
בריגאדרעס. משטעלט זיך אויס אין ריינבען פונצטערל דורך וועלכּן דער
קוכער דערלאנגט דיר א שיטעלע מיט א בייסל קאש אופין דנֶגא. וועסט
דען פרעגן וויפל דארט איז פראָן, אפֿשָׁר איבערוועגן? און אויב יא?

עס פִּיפְּטָן דער ווינט איבערן סטעפָּן: זומער — אַ טְּרוֹקְעָנָה, ווינטער
— אַ פְּרָאָסְטִיקָעָר. מקדמוניים איז דא גָּאוֹנוּשָׂט גָּעוֹזָקָסָן אָוֹן אַיצָּט, צוֹוִישָׂן
די פֵּיר רְיֵעַן שְׁעַלְלָדָרָאָט, אוֹודָאי נִישְׁטָן. ברוּת ווּאַקְסָט דָּא נָאָר אָוֹן

כלעבעברען, האבער — אין מאגאזינדל. און כאטש בייג די פלייצע בעז צו דער עריך, צי זיך אויס איזיף איר מיטן בויז, וועסטו קיין שטיקל עסן פון איר נישט ארויסטאקומען. מער ווי דער גאטשאלאנייך וועט באחויליקן וועסטו נישט באקומווען. אויך דאס וועט צו דיר נישט דערגיין, ס'זועט זיך פריער צוקלעפֿן צו די הענט פון די קוּכֶער און זיעירע משורתים. דא, אויפֿן אַבְּיַעַטָּה, ווערט פונקט אַזְוִי געגעבעט ווי אין דער זאגע. עס ווערט אַפְּילָן געגעבעט נאָך אַידְעָר עס קומט אָן אַזְוִי זאגע. די אלע וואָס גַּבְּגַּעֲנַעַן האַלְטָן נישט קיין קילאָפּ אֵין האַנט. דו, וואָס האַלְטָס אִם יָא, גַּיב אַוּוּק די לעצטער כוּחות אָן ווּן דו קומט צום פַּעַנְצְּטָעָרֶל נָעַם ווּאָס מַגִּיט דִּיר אָן טראָג זיך אָפּ!

אוֹ דאס מַול אֵין קלײַן אֵין כאַטש זעַץ זיך אָן ווּין!
פָּאוֹוָלָא, שׂוֹכָאָו אָן גַּאֲפְּטִישִׁיך וְעַנְעָן אַרְיִין אִין סְטָאַלָּאָוּז. די עַנְגַּשְׁאַפְּטָה דָּאָרֶט אֵין גַּעֲזָוּן אֹאָז מְהַאַט נִישְׁתָּאַרְיוֹגְעָוּן נִישְׁתָּאַרְיוֹגְעָוּן קִין טִישָׁן, נִישְׁתָּאַרְיוֹגְעָוּן קִין בְּעֵנק. וְעוֹרְסָהָאַט גַּעֲגָעָסִין זִיכְּרָנִיך, די מֻרְחָהִיט — שְׁטִיעַנְדִּיק. די 82-טָעַר בְּרִיגָּאָדָע, וְעוֹלְבָעַ הָאַט די גַּאנְצָעַ צִיִּיט גַּעֲמָרְדוּזָוּעָט זיך אוּפִין פְּרָאָסָט בַּיִּים גַּרְאָבָן גַּרְיְּבָרָע, הָאַט די עַרְשְׁטָעָבָאָוּזָאָפָּן זיך אֵין סְטָאַלָּאָוּז. אַפְּגַּעַגְּעָסִין, וְוַיְלַט זיך זַיִן נִישְׁתָּאַרְלָאָזָן די עַרְטָעָר — דאס אֵין זַיִר אַינְצִיקָּעַ מַעְגָּלָעָכְּקִיטִּים זיך אַ בִּיסְלָאַגְּזָוֹאַרְעָמָעָן. אַנְדָּעָרָע שְׁרִיעָעָן אוּפִיך זַיִן, זַיְדָלָעָן, אַבְּעָר עַס הַעֲלָפָט נִישְׁתָּאַרְיוֹגְעָוּן שְׁטִיעַת אֵין רִיאָ, דאס אֵין אַלְץ. די וואָס ווּלְעָן אִיצְט קָוָמָעָן ווּלְעָן שְׁווֹין זַיִן הַינְּטָעָר זַיִן.

— די שִׁסְלָעָן! שִׁסְלָעָן! — שְׁרִיעָעָן יְעַנְעָר זַיִט פַּעַנְצְּטָעָרֶל דָּעַר קוּכֶער. זַיִן בָּאָפְּעָל וְעוֹרְט גְּלִיְיך אַוְסְגַּעֲפִילְט. שׂוֹכָאָו הַעֲלָפָט צָו. עַר טָוט עַס נִישְׁתָּאַרְלָעָכָע אַפְּאַרְצִיעָאַשָּׁע, נִיְין, נִשְׁתָּאַרְלָעָכָע זַיִן גִּיכְעָר. אֵין קִיד האַבָּן עַטְלָעָכָע אַוְנְטָעָרְלָעָכָע גַּעֲוָאָשָׁן די שִׁסְלָעָן. פָּאָר אַ בִּיסְלָאַגְּשָׁע.

איין טאג און לעבן פון איזוואן דענישאוייטש

עס איין אונטערגעקומען פאולאָס רַיִין. ער האט אַ רַוֵּף געטאנ:

— גאָפטשיך!

— כ'בין דאָ! — האט זיך יונגער אַפְּגַּעַרְפָּן מיט זיין דינענְקָן, ווי בי
אַ צִּיגְּנְבָּעָלָן, קָוְלְכָעָל.
— ברעהָג דִּי בְּרִיגְּזָעָן!
גאָפטשיך איין אַוּעָך.

עס איין וויכטיק וואָס די קאָשׁע איין היינְט אַ גוֹטָע. די בעסטע איין
פון האַבערגרייך. זיך מאָכָט זיך אַבער זעלטָן. איין גַּרְעַסְטָן טַיִּיל גִּיבָּן זַיִּי
מאָגָאָרָא — אֲפִילוּ צָוַיִּים מַגְּלָה אַין טָאָג, עוֹרְגַּנְטוּעָל אַ מַעַל-זָאַצְּיעָרָקָע. קאָשׁע
פון האַבערגרייך זועטיקט אַבער צום מַיְינְסְטָן.
וַיַּיְיַלְד הַאַבער האט דָּאָס שְׁבוֹאָו, אַין דַּעַר פַּאֲרָגָאנְגָּנוּחִיט, אוַיסְגָּעָי
שָׁאָטָן פָּאָר פַּעַרְד אָוָן דַּעֲרַבְּיִי נִישְׁת גַּעַטְרַאְכָּט אָז זַיִּן גַּרְעַסְטָר טַרוּוִים
וּוְעַט אַמְּלָאָל וּוְעַרְן אַ בִּסְעַלְעַז הַאַבער.
— די שִׁיסְלָעָן די שִׁיסְלָעָן! — שְׁרִירַת מַעַן פָּוּן יְעֻנְעָר זַיִּיט פַּעַנְצְּטָעָרֶל.
צום סְׁוּךְ איין אַונְטַעַרְגַּעַקְומָעָן די רַיִין פָּאָר דַּעַר 104 אַטְעָר. ער האט נַאָך
אַפְּגַּעַנְוּמָעָן זַיִּין דַּאֲפְּלַגְּפָּאַרְצִיעָא גַּעַהְיִלְפָּס-בְּרִיגְּאָדָר אָוָן איין אַוּעָך פָּוּן
פַּעַנְצְּטָעָרֶל.

דאָס אַלְץ גִּיט אוּפְּנָן חַבְּבוֹן פָּוּן די האַרעְפָּאַשְׁנִיקָעַס. קִיְּגַעַר פְּדָאַי
טַעַסְטִירַת נִישְׁת, אֹזָא אַיְן שְׁוִין דַּעַר סְּדָר, יְדַעְדוּר בְּרִיגְּאָדָר בְּאַקְוּמָט אֹזָא
פְּאַרְצִיעָא, ער קָאָן זַיִּילְיָן אוּמְפָעָן אַדְעָר אַוּעָקְגָּעָבָן. טַיוֹרִין גִּיט עַס
אַוּעָך זַיִּין גַּעַהְיִלְתָּא, פָּאַוּלָאָן.

שְׁוֹכָאָו האט גַּעַנְוּמָעָן שָׁאָפָּן אַ שְׁטִיקָל אַדְרָט אוּיפָּךְ טִישׁ, סְּזָאָל זַיִּין
וּוּ אַוּעָקְצְּוּשְׁטָעָלֶן די שִׁיסְלָעָן מִיט קאָשׁע. צָוַיִּים חַאְלַעְפְּרוֹנוּקָעָס האט ער
פְּאַרְטִּיבָּן פָּוּן טִישׁ, אַ דְּרִיטָן גַּעַבְעָטָן מִיט גוֹטָן. אַזְּוִי אַרְוָם אַיְן גַּעַוָּאָרָן
אַרְטָפָּאָר צָוּעָלָף שִׁיסְלָעָן. אַוּיפָּךְ ער נַאָך אַיְבָּעַרְגָּעָמָעָן פָּוּן פָּאַוּלָאָן
זַעַם אָוָן אוּיפָּךְ זַיִּין צָוַיִּים. יְעַצְּט דְּאַרְפָּחָר גַּעַט מַעַן קָאָנוּן אַוּעָקְשְׁטָעָלֶן
די שִׁיכְלָעָן, זַעַן זַיִּין נִישְׁת טְוַיָּה זַיִּין אַיְן חַבְּבוֹן, צָוַהְיִתָּן אוּ קִינְעָר זַאָל
נִישְׁת פְּאַרְטְּשָׁעָפָּעָן מִיט אַז עַלְגְּבוּיָּן אָוָן חַס וְחַלְילָה נִישְׁת אַיְבָּעַרְקָעָרָן.
מִדְאָרָף אוּיפָּךְ אַלְץ האַבָּוּן אָן אוּיגָן, זַעַן סְּזָאָל וּוְעָר פָּוּן אַז אַנְדָּעָר בְּרִיגְּאָדָע
נִישְׁת אַרְיִינְקִירִיכָּן אַיְן אַונְדְּזָעָרָע שִׁיסְלָעָן.

— צוויי! פיר! זעקס! — צילט דער קוכער. ער דערלאנגט פאר אין מאל צווי שיסלען, צווי איז פאר אים בעסער; ווען ער זאל אַרוּסָגָעָבָן

צו איינער וואלט ער זיך געקאנט טעה זיין איין חשבון.

— צוויי!... פיר!... זעקס! — חורת איבער פאולא, און גיט די שיסלען שכזון. דער שטעלט זיי אויפן טיש. ער רעכנט נישט אויפן

קול — איין חשבון איז ער שטאַרְקָעָר פון יונגע ביידע.

— אַכְטָן... צען...

מײַזעט עפֿעס נישט אָן גאָפְּשִׁיק זאל קומען מיט דער בריגאָדע,

פארווואָס?

— צוועלַף... פערצֶן...

איין קיד האבן אויסגעפעטלט שיסלען. נישט געקוּט ווֹס פָּאוּלָאָה האָט פָּאוּרְשְׁטְּעָלָט מיט זיך דאס פָּעָנְצְּטָעָרְלָה האָט שוכאָו דוֹר בָּאָמְדָרְקָט ווי

דעם קומערס הענט האָבן אוּוּקְּגָעְשְׁטְּעָלָט צוּי שיסלען און זיך פָּאָרְהָאָלְטָן איין אַמִּין יְשֻׁבְּהַהֲדָעָת. ער האָט, דָּאַכְטָן זיך, אוּסְגָּדְּרִיכִיט זיך צו די גַּעַשְׁרִיךְ

וואָשְׁעָר אָון זיי פָּאָר עַפְּס גַּוְיִידָלֶט. אִמְיצָעָר אָן נָאָר צוּגְעָוְמָעָן צוּם פָּעָנְצְּטָעָרְלָה מיט אַשְׁטוּס לִיְדִיקָע שיסלען. דער קוכער האָט אוּרָף אַ ווַיְילָע

נאָכְגָּלָאָן דִּי הענט פון די בִּידְעַ שיסלען מיט קָאָשׁ, ווֹס זענען שוֹין גַּעַשְׁטָאָנָעָן אוּפָן פָּעָנְצְּטָעָרְלָה, אָן גַּעַנוּמָעָן דָּעַט שְׁטוּס לִיְדִיקָע אוּרָף אַבְּעָרְגָּעָבָן זיי אַהֲינְטָרָה...

איין דער רגע האָט שוכאָו שְׁטִיְין גַּעַלְאָן אוּפָן טִיש די פָּערְצֶן שיסלען מיט קָאָשׁ, גִּיךְ צוּגְעָוְמָעָן צוּם פָּעָנְצְּטָעָרְלָה, אָן אַרְאָפְּגָעָזְגָּוִין

פָּוּן דָּאָרְטָן יְעַנְעַ צוּי פָּוּן ווּעַלְכָעַ דער קוכער האָט אוּוּקְּגָעְנוּמָעָן די הענט. אָן דער שְׁטִיל, נִישְׁטָאָן זְוִי ווּוִיט פָּאָרְן קּוּכָּר ווי פָּאָר פָּאוּלָאָה, האָט

ער אַיבְּעָרְגָּעָחָזָהָרָה:

— פָּערְצֶן...

— שְׁטִיְין זְוִי זְוִי הָאָסְטָו צוּגְעָכָאָפָט? — האָט דער קּוּכָּר גַּעַנוּמָעָן שְׁרִיְעָן.

— אָן אָונְדוּזְעִירִיךְער, אָונְדוּזְעִירִער — האָט פָּאוּלָאָה אִים באָרוּקִיךְ.

— אַיְיָעָרְעָר אָן טָאָקָע אַיְיָעָרְעָר, אַבְּעָר פִּיר מֵיךְ נִישְׁט אַרְאָפְּ פָּוּן

חָשְׁבָּו!

איין טאג אין לעבן פון איזוּן דענישאָויטש

— פערצֶן — האט פֿאָוֹלָא אַיבְּעֲרָגְעַחְזָוָרָט אוּפִּין קוֹל אָוֹן דְּעַרְבִּי גַּעֲקוּעַטְשָׁטָט מִוְתִּי פְּלִיאַיעַס. עָרָ אַלְיִין וּוֹאַלְטָ נִישְׁתַּ צְוַעַלְקָהָנֶט דִּי צְחוּיַּי שִׁיסְלָעַךְ קָאַשְׁעַ, עָרָ אַיְזָן פָּאָרָט גַּעֲהִילְפְּסִיבְּרִיגְאָדִיר, עָסְ פָּאָסְטָ נִישְׁתַּ פָּאָרָ אַיְם. אַיְן דָּעַם פָּאָל אַיְזָן עַפְעַס אַנְדָּעַרְשָׁ ; מִקְאָן עָס אַיְן גַּאנְצָן אַרְוִיטְוָאָרְפָּעָן אוּפִּין שְׂוֹכָאָוָן.

— אַיךְ הָאָבָּ שְׂוִין אַיְזָן מַאל גַּעַזְגָּטָט "פֻּעָּרְצֶן" ! — האט דָּעַר קָוְכָּעֶר וּוֹיִיטָעֶר גַּעַלְיָאָרְעָמֶט.

— מִילָּא, וּוֹאָס דַּו האָסְטָ גַּעַזְגָּטָט ! — האט אַיְם שְׂוֹכָאָוָן צְוַרְיִיגְעַנְטָן פָּעָרֶט — האָסְטָ דָּאָךְ אַבְּעָרָ גַּעַהְאָלָטָן דִּי הָעַנְטָ אַוִּיפָּה זַיִי, נָה, גַּיְיַ צַיִיל אַיְבָּעָר אַוִּיבָּ דַּו גַּלוּבְּסָטָט נִישְׁתַּ ; אַטְ זַעַנְעָן זַיִי אַלְעָ אַוִּיפָּן טַשִּׁי ! אַיְבְּעָרְשְׁרִיעַנְדִּיק זַיִד מִיטָּן קָוְכָּעֶר האָט שְׂוֹכָאָוָן דָּעַרוּוֵיל בָּאַמְּעָרָקֶט בִּיְזָעַ עַסְטָאַנְיָעָר אַוִּיבָּעָרְגָּעָגְּבָעָן זַיִד דִּי צְוַגְּעַנְבָּעָטָעָ צְוַויִּי שִׁיסְלָעָן. עָרָ האָסְטָ נָאָךְ בָּאוּיוֹן גִּיר אַוְמָקְעָרָן זַיִד צָוָם טַשִּׁי אַוִּיבְּעָרְצִילָן זַיִנְעָ פָּאָרְצִיעָס, דִּי דִיכְטִיקָעָ, צַיְיָינְעָרָ האָט בְּשַׁעַת מְעַשָּׁה גַּאֲרָנוּשָׁטָ אַרְאָפְּגָעְצִוְּגָן, זַוְּיִיל דָּאָס האָט אַוִּיךְ גַּעַקְאָנָט גַּעַשְׁעָן.

איַן פְּעַנְצְּטָעָרָל האָט זַיִד בָּאוּיוֹן דָּאָס דִּרְיָטָעָ פְּרַצְּפָּן פָּוָן קָוְכָּעֶר :

— זַוְּוּ זַעַנְעָן דִּי שִׁיסְלָעָן ! — האָט עָרָ שְׂוִין גַּאֲרָ שְׁטָרָעָנָג גַּעַפְּרָעָט.

— אַטְ האָסְטָוָן זַיִי ! — האָט שְׂוֹכָאָוָן פָּעָסָט גַּעַהְאָלָטָן זַיִד בַּיִּזְיָס —

רוֹק זַיִד אַפְּ אַיְן אַ זַיִטָּ, דַּו אַגְּגָעְפְּרָעָסָעָנָר !

עָרָ האָט אַפְּגָעָשְׁטוֹפָט עַפְעַס אַן אַרְעָסְטָאָנָט — נָאָ, צַיִיל ; דָּא זַעַנְעָן

צְוַויִּי אַוִּין דָּא דִּרְיָי מַאל צַוְּ פִּיר !

— דִּי בְּרִיגְאָדָעָ אַיְן נָאָךְ נִישְׁתַּ גַּעַקְוּמָעָן ? — האָט דָּעַר קָוְכָּעֶר אַרְומָזָעָ גַּעַקְוּקָס זַיִד מִיטָּחָד.

— נָיִין, נָאָךְ נִישְׁתַּ גַּעַקְוּמָעָן — האָט פֿאָוֹלָא צְוַעַשְׁאָקָלָט מִיטָּן קָאָפָּ.

— אַיְזָן צַוְּוּלְכָן טִיוּוֹל פָּאָרְגָּעָמָט אַיְרָ דִּי שִׁיסְלָעָן, אַוִּיבָּ דִּי בְּרִיגְאָדָעָ

איַן נִשְׁטָאָ ? — האָט דָּעַר קָוְכָּעֶר זַיִד גַּעַוְאָרְפָּן אַיְן כָּעָט.

— אַטְ, אַטְ אַיְזָן דִּי בְּרִיגְאָדָעָ ! — האָט שְׂוֹכָאָוָן אַוְיסְגָּעָרְפָּן.

נָאָךְ אַיְדָעָר מִהָּאָט גַּעַזְעָן בּוּנְאָוּסְקָין האָט זַיִד שְׂוִין גַּעַהְעָרָט זַיִן

שְׁטִים אַוִּין דָּאָס צַוְּאָ זַיִד עָרָ וּוֹאַלְטָ נָאָךְ אַלְצָ גַּעַשְׁטָאָגָעָן אַוִּיפָּן קָאָפְּטָאָנָעָן

ברִיקָּל :

— ווואס איז דער געשטוף? אַפְגָּעָסֶן? איז אַרְוִיט? לאזט אַרט פָּאַר
אַגְּדָעָר! — האט ער געדונרט.

דער קומער האט נאך אַ בִּיסְל גַּעֲבָרְטְשָׁעַט, אַבעַר בַּאַלְדְּ האַבָּן זִיד
אַיְן פָּעָנְצְּטָעָרֵל צְוֹרֵיק באַוּוֹן זַיְנָעַ הענט.

— זַעַכְזָן, אַכְּצָן...

אוֹן אַנְגִּיסְנְדִּיך דִּי לעַצְּטָע פָּאַרְצִיעַ, אַ דָּאָפְּלַטָּע:

— דָּרְיִי אוֹן צַוְּאָנְצִיג. אַלְצָן נָו, וּוַיְתַּעֲרִידְקָע!

די חַבְּרִים פָּוֹן דָּעַר בְּרִיאָגָדָע האַבָּן זִיךְ גַּעֲנוּמָן דָּוְרְכְּשָׁלָגָן אַ וּוְעַגְּ
פָּאוֹוָלָא האַט דָּעַרְלָגְגָט דִּי שִׁיסְלָעַן אַיבָּעַר דִּי קָעַט.
זַוְּמַעְרִיצִיָּת וּוְאַלְטָן אוֹחֵף יַעֲדָעָר באַנְקָן זִיךְ אַוְועָגָעָזָעַט פִּינְךְ מַעֲנְטָשָׁן,
יעַצְּטָה, וּוְעַן אַלְעַ זַעַגְעַן אַנְגָּעָפְּעָלָצָט, קַאְגָּעַן קוּיָם גַּעֲפִינְגָּעַן פָּלָאַץ פִּיר. דָאָס
דִּירְן מִיט אַ לְעַפְּלָא אַיְן זַיְעַר באַשְׁוּעוּרַט.

רַעֲכַעַנְנְדִּיך אָז פָּוֹן דִּי צַוְּיִי גַּעֲלַקְהַנְּטָע פָּאַרְצִיעַ קָאַשְׁע וּוּטָמָא
איַיְנָע אַנְקוּמָעָן אִים, האַט שַׂוְּכוֹאָו קָוְדָם כָּל זִיךְ גַּעֲנוּמָן צַוְּיִן גַּעֲזָלָעַד
שִׁיסְעַלָּע. אַרְוִיסְגַּעַזְוִיגָן זַיְעַר פְּלִינְק פָּוֹן וּוְאַילְעַקְ-כָּאַלְיָאוּוּז דָעַט לְעַפְּלָא
מִיטָן אוֹיפְּשָׁרְפַּט „אַוְסְטְּ-אַיְזָמָא 1944“, אַרְאַפְּגַּעַזְוִיגָן דָעַט הָרָט אַיְן
צַוְּגַּעַוּעַטְשָׁט אִם אַונְטָעָרָן לִינְקָן אַרְעָם, האַט ער צַוְּרָשָׁט אַנְגָּהָרָבוּ
פָּוֹן אַרְוִמְקָרָאַצְּן דִּי בְּרַעְגָּעָס פָּוֹן שִׁיסְעַלָּע.

אַיְן דָּעַר אַטָּא רַגְעָה האַט מַעַן זִיךְ גַּעֲדָרָפֶט קַאַנְצְּעָנְטָרִיךְ בְּלוּזִין אוַיְדָה
דָּעַר אַכְּלָה; גּוֹט אַנְגַּעַמָּעָן דִּי קָאַשְׁע אַוְיָפָן לְעַפְּלָא אָז אַקְרוֹבָּטָנָע זִי לִיְגָן
אַיְן מַוְיל אַרְיָין אָז דָּצְוָן עַרְשָׁת לָאָזָן אַיְן גַּאנְגָּ זִיךְ צַוְּגָג. ער האַט זִיךְ
גַּעַמּוֹת צְרָאַיְלָן כְּדִי פָּאוֹוָלָא זָאַל וּזָעַן אָז מִיט זַיְן פָּאַרְצִיעַ אַיְן ער שְׂוִין
פָּאַרְטִּיךְ אָז פָּאַרְשָׁלָגָן אִים דִּי צַוְּיִטְעָ. דָאָה האַט זִיךְ זַיְן וּוְיַדְעָר אַונְטָעָרְגָּרְוקָט
פָּעַטְיוֹקָאָו, וּוְעַלְבָּר אַיְן אַגְּעָקָוּמָעָן צְרוֹזָמָעָן מִיט דִּי עַסְטָאַנְיָעָר אַיְן
בָּאַמְעָרָקָט וּוּסְיַזְנָעָן צַוְּגַּעַנְבָּעָט גַּעֲזָאָרָן דִּי צַוְּיִי שִׁיסְלָעַן קָאַשְׁע. ער
הָאַט זִיךְ גַּעַשְׁטָעָלָט אַקְעָגָנָאַיבָּעָר פָּאוֹוָלָאָן, גַּעַגְעָעָן שְׂטִיעַנְדִּיקָעָרָהִיט. אַיְן
נִישְׁט אַרְאַפְּגַּעַוּמָעָן דִּי אַיְגָן פָּוֹן יַעֲנָע פָּאַרְצִיעַס קָאַשְׁע. דָעַרְמִיט גַּעַוּוֹאַלָּט
גַּעַבְּן צַוְּפָאַרְשָׁטִיְין פָּאוֹוָלָאָן, אָז אִים קוּמָט אוַיְדָה עַפְּסָס; אוַיְבָ נִישְׁט קִיְּן
גַּאֲבָצָע פָּאַרְצִיעַ אַיְן כָּאַטְשָׁבִי אַ הַלְּבָבָעַ.

דָּעַר יוֹנָגָעָר, טָוְנְקָלְהָוִיטִיקָעָר פָּאוֹוָלָא הָאַט רַוִּיק גַּעַגְעָעָן זַיְן דָאָפְּלַטָּע

פַּאֲרָצִיעַ אָנוּ זַיְדָ נִישְׁטָ וַיְסָן גַּעֲמָכֶת אָנוּ אִימְיצָעֶר קַוְקָט אַוִּיפָּ אַיִם.
שַׂוְכָּאוּ הָאָט גַּעֲנְדִּיקְט עַסְן. עָרָה הָאָט נַאֲר צַעֲרִיכְט דֻּעַם מַאֲגָן,
גַּרְיִינְטְּנִיךְ זַיְדָ אַוִּיפָּ צַוְּיִי פַּאֲרָצִיעַ. אָנוּ דַּעֲרִיבָּעֶר זַיְדָ נִישְׁט גַּעֲפִילְט
זַאֲטָ נַאֲר דֻּעַם אַיְינְגָּעָם שִׂיסְעָלָעָ קַאֲשָׁע. אַוְוַעֲקָעְלִיגְט דַּעַם לַעֲפָל הָאָט
עָרָ פָּוּן דַּעַר אַיְנְעוֹוִיְנִיקְסְּטָעָר קַעְשָׁעָנָעָ דַּעֲרָלָאָגָןָ דַּאֲסָ שְׂטִיקָל
איַן וּוּלְכָן עָרָהָאָט גַּעֲהָאָט בַּאֲהָלָטָן דַּאֲסָ שְׂטִיקָל בְּרוּיטְ-סְקָאַרְינְקָעָ אָנוּ
פַּאֲרָזִיכְטִיךְ דַּעֲרָמִיט אַוְיסְגָּעוֹוִישָׁט דַּי שִׁיטָּל, דַּי זַיְיטָן אִירָעָ, דֻּעַם דַּגָּא.
אַרְומָגְעָלָעָקָט דַּי סְקָאַרְינְקָעָ הָאָט עָרָ מִיטָּר נַאֲכָמָאל גַּעֲוִוִּישָׁט דַּי שִׁיטָּל
בֵּין זַיְ אַיְן גַּעֲוָאָרָן וּוּי אַוְיסְגָּעוֹוָאָשָׁן. נַאֲר דֻּעַם אַלְעָט אַיְן עָרָ גַּעֲבִילְבָּן
וּוּיְטָעָר זַיְצָן נִישְׁט אַנְטוּנְדִּיקְט דֻּעַם חָותָ.

כַּאֲטָש אַרְאָפְגָּעָצְרָיָגָן פָּוּן פַּעֲנְצָטְעָרְלָ יְעָנָע אַזְוִי פַּאֲרָצִיעַ קַאֲשָׁע הָאָט
עָרָ, אַיְן אַבְּעָר דַּעַר בַּאֲלָעָבָּס זַיְעָרָעָר אַלְיָין דַּעַר גַּעֲהִילְפִּ-בְּרִיגָּאָדִיר,
פָּאוֹלָא.

פָּאוֹלָא הָאָט גַּעֲהָאָט צִיִּט. גַּעֲנְדִּיקְט עַסְן הָאָט עָרָ נִישְׁט אַוְיסְגָּעוֹוִישָׁט
דַּאֲסָ שִׂיסְעָלָעָ נַאֲר בְּלוּיוּן אַרְומָגְעָלָעָקָט דֻּעַם לַעֲפָל, בַּאֲהָלָטָן אַיִם, אָנוּ
אַבְּנָרָגְעָצְלָמָט זַיְדָ. עַרְשָׁת נַאֲר דֻּעַם הָאָט עָרָ לִיְכָט אַגְּגָרִידָט יְעָנָע אַזְוִי
שִׁיסְלָעָן אָנוּ דַּעֲרָמִיט וּוּי אַבְּעָרָגְעָגָבָן זַיְ שַׂוְכָּאוּן.

— אַיְוָאָן דַּעֲנִיסְטוּשָׁ, אַיְינָעָ נָעָם זַיְדָ אָנוּ דַּי צַוְּיִיטָעָ אַיִם פָּאֲרָ צַעְוָאָרָן.
שַׂוְכָּאוּ הָאָט גּוֹט גַּעֲוָוָסָט אָנוּ פָּאֲרָ צַעְוָאָרָן וּוּסָ עָרָ מַוּן אַוְעָקְטָרָגָן
איַן קָאנְטָאָר. (צַעְזָאָר הָאָט זַיְדָ קִיְינְמָאָל נִישְׁט אַרְאָפְגָּעָלָאָזָן אַזְוִי נִידָעִיקָּ
אוּ עָרָ זַאֲלָ גַּיְינָ אַיְן סְטָאָלָאָוּ אָרִיָּין, נִישְׁט דַּאֲסָ, אוּפָיָן אַבְּיָעָקָט אָנוּ נִשְׁט
איַן לְאָגָעָר), דַּאֲסָ אַיְן פָּאֲרָ אַיִם גַּעֲוָוָן קְלָאָר. וּוּנָעָ פָּאוֹלָא הָאָט אַגְּגָרִידָט
בַּיְדִּיעָ שִׁיטָּלָעָן מִיטָּאָמָאל הָאָט זַיְדָ בַּיְ שַׂוְכָּאוּן, פָּוּן שְׁרָעָקָ, דַּאֲסָ הָאָרִץ
אַפְּגָנְשָׁטָעָלָט. עָרָהָאָט עָרָ זַיְדָ בַּאֲרוֹיְקָט, דַּאֲסָ הָאָרִץ הָאָט צְרוּיקָ אַגְּגָהָיָבוֹן
צַעְוָאָרָן, עַרְשָׁת הָאָט עָרָ זַיְדָ בַּאֲרוֹיְקָט, דַּאֲסָ הָאָרִץ הָאָט צְרוּיקָ אַגְּגָהָיָבוֹן
קְלָאָפָּן נַאֲרָמָאל.

מַעַשָּׂה בַּאֲלָעָבָּס הָאָט עָרָ זַיְדָ אַבְּעָרָגְעָבָוָגָן אַבְּעָרָ דַּעַר שִׁיטָּל אָנוּ
גַּעֲנוּמָעָן עַסְן, פָּאֲמָעָלָעָ, נִישְׁט אַיְלְנִיךְ זַיְדָ, אָנוּ נִישְׁט פִּילְנְדִּיקְ וּוּי
שְׁטוּיסָט אַיִם אַיְן פְּלִיאִיצָעָ. עָסָ וּוּאָלָט גַּעֲוָוָן פָּאֲרִידְרִיסְלָעָךְ וּוּנָעָ דַּאֲסָ זַאֲלָ
גַּעֲוָוָן אָרִיְינְפָּאָלָן צַוְּפָטְיוֹקָאָוָן. אַוִּיפָּ אַזְוָלְכָעָ קוֹגָצָן אַיְן עָרָ אַמִּיסְטָעָר,

דעך שאקאל, אבער דארט ווועס פערלאנגט זיך אַ ביטל דרייסטקייט איז ער אַ גארנישט ש'בגארנישט.

ニישט וווײיט פון זײַ איז געוועסן דער געוועזגעער קאָפֿיטָאן בוינאָוסקי. ער האָט זיך שווין לאָנג געהאָט אָפְּגָעָפְּאָרְטִּיקְט מיט זײַן פֿאָרְצִּיעַ קָאָשָׁע אָז נִישְׁתְּ גַּעַהַאָט קִיְּזָן אַנְגַּזְּגַּז אַז אֵין בְּרִיגְּאָדָע מַאֲכָן זיך זַיְּטִיקָע בְּסָנֶס. אָפְּגָעָעָסָן אִיז אַים גַּעַוְּאָרְזָן אַ בִּיטָּל וּאָרְעָמָעָר, אַ מִין גּוֹטְסְּקִיְּט אִיז זיך אַים צַעְגָּגָעָן אַיבָּעָרְן לִיבָּ, פָּוּן וּוּאָס ער האָט נִישְׁתְּ גַּעַהַאָט קִיְּזָן כּוֹחַ צּוּרִיק אַוְּפְּצָהְיִיבָּן זיך אָז אַרְוִיסְּגִּינָּן אוּפְּפָּרָאָסְּט, אַדְּרָעָר אִין דָּרָ נִישְׁתְּ גַּעַהַיְּצָטָעָר הַאָלָע.

פָּוּנְקָט וּיְיַעַן וּוּלְכָע ער האָט פְּרִיעָר גַּעַטְרִיבָּן פָּוּן די ערְטָעָר, אָזְוִי זִיכְּצָט ער יַעַצְּט אָמְגָעְזָעְצָלָעָר אָז שְׁטָעָרְט די פְּרִישָׁ אַנְגָּעָקְוּמָעָנָּז זַיְּ זַאֲלָן זיך קָאָנוּן אָוּוּקָעְזָעָן עָסָן. ער אִיז נִישְׁתְּ לאָנג אַין לאָגָעָר, נַאֲךְ וּוַיְיִינְקָע גַּעַגְּגָעָן אַוְּפָּרְבָּעָט. אַזְׁעַלְכָּעָ רְגָעָס וּיְיַעַצְּט זַעַנְעָן פָּאָר אַים (כָּאָטָש ער גִּיט זיך נִישְׁתְּ אַפְּ קִיְּזָן חַשְׁבָּוּן דָּעָרְפָּוּן) זַיְּעָר וּוַיְכְּתִּיק, בְּשָׁעָה מְעָשָׁה וּוּעָרָט ער פָּאָרוּאָנְדָלָט פָּוּן אַ שְׁטָאָלָצָן מַאֲרִינְגָּעָ אַפְּכִּיצְּר אִין אַ גַּעַהַאָרְכּוּאָמָעָן, פְּלָעָגָ מַאְטִישָׁן אָרוּסְטָאָגָנָט. בְּלִוְיָן די נַאֲגָבִיקִיָּט אָז אַפְּאָטִיעָ קָאָנוּן אַרְוִיסְּתָּהָלָפָן בַּיָּם אַפְּקוּמָעָן די שְׁטָרָאָפָּ פָּוּן פִּינְפִּינְ אָז צַוְּאָנְצִיק יַאֲרָ אַרְבָּעָטָה לְאָגָעָר.

דָּרָ קָאָפְּיטָאן הָאָט כְּמַעַט נִישְׁתְּ גַּעַפְּלִיט וּיְיַעַן שְׁטוּיסָט אַים אִין פְּלִיעִיצָע אָז אַיְמָדָה וּמְשִׁרְיִיט אַוְּפָּרְטִּיט, ער זַאֲלָן בְּאָפְּרִיאָיָן דָּאָס אַרְטָ בַּיָּם טִישָׁ.

פָּאוֹלָא הָאָט זיך אַנְגָּעָרְפָּוּן :

— **קָאָפְּיטָאן!** עַי, **קָאָפְּיטָאן?**

יעָנָעָר הָאָט אַ צִּיטָּעָר גַּעַטָּאָן, וּיְמַזְאָלָט אַים פָּוּן שְׁלָאָר אַוְּפְּגָעְוָהָקָט, אָז אָז זיך אָמְגָעְקָוְקָט. נִישְׁתְּ פְּרָעָגְנְדִּיק צִּי ער וּוְיל אַדְּרָעָר נִישְׁתְּ הָאָט אַים פָּאוֹלָא דָעָרְלָאָנָגָט אַ פְּאָרְצִּיעַ קָאָשָׁע.

בוּינְאָוּסָקִי הָאָט גַּעַקְוּקָט דָּעָרְוִיָּה וּיְאַוְּפָּרְטִּיט, אָז אַמְּתָה נִישְׁתְּ גַּעַוּוּסָט וּוּאָס עָס קוּמָט פָּאָר.

— נַעַמְתָּ, נַעַמְתָּ — הָאָט אַים **פָּאוֹלָא בָּאָרוּזִיק אָז נִישְׁתְּ וּוּאָרְטָנְדִּיק אַוְּפָּ אָז עַנְטָפָעָר גְּלִיְיך אָוּוּקָעְגָּאָנָגָעָן.**

איין טאג אין לעבן פון אייזן דעניטאוחויטש

די פון ווינטן און שטראעם צעללאַצטָּע פולע ליפֿן בײַם דערפֿאַרְעַגעַם
און פֿאַרְהַאַרְטְּעוּוֹתָן מֶאֱטְרָאָס האַבָּנוֹ זִיךְרַאֲמַעְלָעַד גַּעֲפַגְטָּאֵין אַז
שׂוֹלְדִּיקְיִיטִסְ-שְׁמִיכְּלָל... אַ צּוֹפְּרִידְעַנְעָרָהָט עַר זִיךְרַאֲבָרְגַּעְבּוֹגָן אַיְבָּרָהָן
בִּיסְלַ קָאַשְׁעָה, אַין דַּעַרְ אַמְּתָן מַאֲגָרָעָ, שִׁיטְעָרָעָ זָוֶפְּ — בְּלוּוּן האַבָּרָהָן
וּוְאַסְעָה.

פעטְיוֹקָאוֹ האַט גַּעֲוָאַרְפָּן אַ בִּיןְן בְּלִיק אַוְיףְּ שַׁוְּבָאָוֹן, דָּרְגָּנָאָךְ אַוְיפָּן
קָאַפְּיִיטָאָן אַון אַיְזָן אַרוֹוִיסְ.

לוֹוִיט שַׁוְּבָאָוֹן אַיְזָן רִיכְטִיק גַּעֲוָעָן וּוֹאָס די קָאַשְׁעָה אַיְזָן אַנְגְּגַעְקָומָעָן דָּעַם
קָאַפְּיִיטָאָן — מַדְּאָרָף אַיְם צְהַעַלְפָּן בֵּין דַּעַרְ צִימְטָן וּוֹעַן עַר וּוֹעַט זִיךְרַ
אוֹיְסְלְעַרְנָעָן לְעַבְּן.

אלְיִין האַט עַר אַבָּרָהָגְּלָעָרְט אַז צְעַזְעָר וּוֹעַט אַיְם אַוְועָגְעָבָן זִין
קָאַשְׁעָה, וּוֹעַר וּוֹיִיסְ? נָאָר, דָּאָכְטָן זִיךְרַ, סְזַוְעַט גַּרְגְּנִישְׁטָ אַרְוִיסְקָוְמָעָן דָּרְפָּן,
וּוַיְיל שְׁוִין צְוַיְיָ וּוְאָכְן וּוְיִצְעַזְעָר בְּאַקְוּמָט נִישְׁתָּ קִין פָּאַטְּלִיקָעָס.

גַּעֲעַנְדִּיקָט די צְוַיְיִיטָע פְּאַרְצִיעָה האַט שַׁוְּבָאָוֹן פּוֹנְקָט וּי נָאָר דַּעַר
עַרְשְׁטָעָר אוֹיְסְגַּעְווֹיְשָׁט מִיטְ דַּעַר בְּרוֹוִיטִיסְקָאַרְנְקָעָ די שִׁיסְלָ, יַעֲדָעָס מַאְלָ
אַרְוּמְגַעְלָעָקָט דָּאָס הַאַרְטָע שְׁטִיקָל בְּרוֹוִיטָ אַזְוָן זָוָם סּוֹחַ עַס אַוְיגְּגָעָעָס.
אַפְּגַעְפְּאַרְטִיקָט דָּאָס אַלְיַזְעָה האַט עַר גַּעַנְמָעָן צְעַזְעָרָס קָאַלְטְּגַעְוָאַרְעָנָעָ קָאַשְׁעָה
אוֹן אַוְועָק מִיטְ אַיְרָ.

— אַיךְ גַּיְיָ אַן בְּיוֹאָ אַרְיִין — האַט עַר אַ שְׁטוֹפְּ גַּעַטָּאָן דָּעַם קוּכָּעָרָס
אוֹנְטְּעַרְלָעָקָעָר, וּוּלְכָעָר אַיְזָן גַּעַשְׁטָאַגְּנָעָן בֵּין דַּעַר טִיר אַזְוָן נִישְׁתָּ גַּעַוְאָלָט
אַיְם אַדוּרְכָּלָאָזְן מִיטְ דָּעַם שִׁיסְעָלָעָ.

די פָּוּן גַּעַטְּסִיעַטָּע בְּרֻעְוָנָעָס בְּיוֹרָאַגְּבִּידִיעָ אַיְזָן גַּעַשְׁמָאַגְּנָעָן נִישְׁתָּ
וּוַיִּיטְ פָּוּן וּוְאַכְטָעָ. פּוֹנְקָט וּי אַיְן דַּעַר פְּרִיְיָ, האַבָּנוֹ אַוְיךְ אַיְצָטָ, אַרְיעָ קוּמָעָס
זִיךְרַ גַּעַרְיכְּבָרָט. קִין הַאַלְיַזְעָה, אַדְעָרָ שְׁפַעְנָעָר צָוָם הַיִּצְעָן פָּעָלָן דָּאַרְטָ קִיְּנָמָאָל
נִישְׁתָּ.

שַׁוְּבָאָוֹן האַט אַ סְקְרִיפְּטָעָ גַּעַטָּאָן מִיטְ דַּעַר טִיר פָּוּן פָּאַדְעָרְהָוִין, גַּעַפְּגָט
אַ צְוַיְיִיטָע, אַז אַרְוּמְגַעְלָעָקָפְּטָעָ מִיטְ קָאַנְאָפְּלִיעָס, אַזְוָן טְרָאַגְּנִידָקָ מִיטְ זִיךְרַ
קְנוּיָלָן פְּרָאַסְטִיקָעָ פְּאַרְעָ גַּיךְ אַרְיִין אַיְזָן קָאַנְטָאָרָה. עַר האַט שְׁנָעָל הַינְּטָעָר
זִיךְרַ פְּאַרְמָאָכָט די טִיר, מִזְאָל אַיְם נִישְׁתָּ מְכָבָד זִין מִיטְ אַ פָּאַרְ פִּינְעָ
וּוּרְטָעָר...

אין בירא איז געווען איזו ווארעם איז ס'האט זיך אים אויסגעדעכט
וואָער וואָלט אַריינַן אַין אַ באָד. דורך די אָפֿגּוּטִיְיעַטְשׁ שוייבָן האָט אַריינַגְעַד
שְׂמִיכְלֶת אַ פְּרִילְעַכְעַזְעַן. גַּאֲר אַן אַנדְרָע וְיַעֲנַע. דָּאָרט, אַין דָּעַר הַיְּיךְ,
אַין דָּעַר קָאַלְטָעַר הַקְּלִיעַ פָּוּן עַלְקְטְּרָאוֹנוֹנִיעַ.

דָּעַר רַוֵּיךְ פָּוּן צְעֻזָּרֶס לְיוֹלָקָע האָט זיך אויסגעמעיסט מִיט די זונען
שְׁטְרָאַלְן אַון דָּעַרְמָאָנט וּוַיְירָך, צְעַרְקוּוּעַ. צַו דָּעַם אַלְעַט האָט נַאֲך גַּעֲלִיכְטָן
דאָס צְעַגְלִיטָע אַיְוָנְדָל אַון די רַוִּיטְ-גַּעֲוָוָאַרְעָנָע רַעֲוָן.

אין אַזְאַוְוַאְרִיעְמְקִיְּס אַזְאַגְּנוּגְזַאְלְסָט זיך נַאֲר צְוֹעַצְנַן אַרְיַיךְ אַ וְיַיְלָע
אוֹן וּוְעַט גַּלְיִיךְ אַיְנְשָׁלָפָן.

די בִּירָא אַזְאַגְּשָׁטָאָנָעָן פָּוּן צְוַיְּיִ צִימָעָן. דורך דָּעַר אָפֿגּוּלְעַנְטָעַר
טִיר פָּוּן צְוַיְּיִטְן צִימָעַר האָט זיך גַּעֲהָעָרְט די בִּיְיָוּ שְׁטִים פָּוּן אָרְבָּעַטְשִׁי
אוּפְּזָעַר:

— מִיר האָבָן אַיבְּרוּגְעַשְׁרִיטָן די פָּאנְדָן פָּוּן אָרְבָּעַטְסִיגְהַאָלָט. מִיר
פָּאַרְשְׁוּעַנְדָן בּוַיְמָאַטְרִיאָלְן! די בעַטְעַטְרָאַרְעָט, שְׁוִין אָפֿגּוּרְעָטָד פָּוּן די
פָּאַרְטִּיקָע הַילְצְעַדְרָעָן וּוּנְעַט. וּוּרְעַן פָּאַרְגְּוֹצְטָד דורך די אָרְעַסְטָאָנָטָן אוּרִיךְ
הַיְּיצָן די אַיְוָנְדָלְעַר, אוּרִיךְ וּוּרְעַמְעַן זיך, אַון אַיר וּטְזָאַס נִשְׁטָן מִיט
עַטְלָעַכְע טָעַג צְוַרְיקָה האָט אַיר גַּעֲהִיכְס אַיְסְטָאַלְעַדְנָעָן צְעַמְעַנְט בְּעַת אַשְׁטָאַרְקָן
וּוּנְמָט. אַזְאַר וּוּנְיִינְיקָה, האָט אַיר פָּאַרְאַרְדָּט אַיבְּרַטְרָאָגָן אַים מִיט
נַאֲסִילְקָעָס. אַון דָּעַר רַעֲזָלְטָאָט? דָּעַר גַּאנְצָעָר אַרְוָם אַיז בֵּין די קְנִיעַן טִיף
פָּאַרְשָׁאָטָן מִיט צְעַמְעַנְט, די אָרְעַסְטָאָנָטָן אוּרִיךְ. אַזְאַ פָּאַרְשְׁוּעַנְדְּרִישְׁקִיְּט,
אַזְעַלְכָע שְׁאַדְנָס ?!

וּוְיִזְט אַוִּיס אַזְאַגְּשָׁטָאָנָעָן בַּיְמָי אָרְבָּעַטְסִאוּפְּזָעַר אַין צִימָעַר זְעַנְעַן פָּאַרְזָאַמְלָט
די פָּאַרְאַרְבָּעַטְרָאַרְעָט, די דָּעַסְטָאַנְיִקְעָס. אַון עַר דָּעַלְאַנְגָּט זְיִי אַין טָאַטְן
אַרְיִין.

אַין וּוַינְקָל, בַּיְמָי סָאַמְע אַרְיִינְגָּאָגָּג, זִיכְט אַרְיִיךְ אַ בעַנְקָל דָּעַר דָּעַשְׁוֹרְגָּעָר.
אַ בִּיסְל וּוַיְיִטְעַר שְׂטִיְּטַשׁ שְׂקוּרָאַפְּגָּאַטְנָקָא, בְּ219, דָּעַר קְרוּמָעָר דָּרָאָגָ, עַר
קוֹקָט דָּוְרָכָן פָּעַנְצָטָעָר, מִזְאַל נִישְׁתְּגַעַנְעַן די בְּרַעְטָעָר פָּוּן די פָּאַרְטִּיקָע
זְעַנְעַט. וּוּן מִהָּאָט אַים מִמְּשׁ פָּוּן הַינְּטָעָר דָּעַר נַאֲזָוְגָּעַנוּמָעָן די דָּאָרִי
פָּאַפְּעַ הַאָט עַר נִשְׁתְּגַעַנְעַט בָּאַמְּעַרְקָט, דָּעַר גַּוִּיסְעַר קְנָאַקְעָר.

איין טאג איז נעבן פון אייזן דעניטאַוישׁ

צוווי בוכהאַלטערס, אויך אָרעדטאנטן, זיין נעבן אייזנדל און בראָטן
ברויַט.

צעואר זייצט געמייטלעך נעבן טיש און רויַכערט, מיט פֿאָרגענִיגּן זיין
ליילקען.

אַקעגּוֹנְיַיבָּעֶר אִים זייצט אַיקְסְּ-123. אַ פֿאָסְטְּצָדְּ זָקָן, אַ פֿאָרְמְשְׁפְּטָעָר אוּף
20 יָאָר קָאָטָאָרְגָּעָן. ער עסְטְּ קָאָשָׁעָן.

— נֵיַין, פֿאָטְעָרָל — האָט צְעָזָר מִיט אַ וּוַיְיכְּיִיט אַין דָּעָר שְׂטִים זִיךְ
געוֹאנְדָּן צָוָם זָקָן — מִיר מָוֹן אַינְגָּאנְצָן אַבְּיַקְּטִיוֹו פֿעַטְשְׁתָּעָלָן אָז
איְזְעַנְשְׁטִין אַין גָּעוֹועָן גַּעֲנִיכָּל. צִי אַיְן דָּעָן נִישְׁתְּ זִיְין «איְזָאן דָּעָר
גְּרוּזִיזְאָמָּעָר» אַ גַּעֲנִיכָּלָעָר פֿילְם? נַעֲמַת דָּעָם מַאְסְקָוִיטָאָן פֿוֹן די אַפְּרִיטְשִׁי
ニְקָעָס! די סְצָעָנָע אַין דָּעָר צְעַרְקוּעָ!

— דָּאָס אַיְן זַעֲלָבְּסְטִי-אַפְּנָאָרְעָרִי — האָט גַּעַנְטְּפָעָרָט מִיט כְּעָס אַיקְסְּ-
123 — צַוְּפִּיל קְוֹנְסָט אַיְן אַיְבָּרְהִוּפְּט נִישְׁתְּ קִיְּין קְוֹנְסָט. דָּאָס אַיְן לְעַקְעָר
אַנְשְׁטָאָט ברויַט! אַחֲזָן מָזָה לִיגְט דָּעָרְין אַ נִידְעַטְרָעְכְּטִיקָע פֿאָלִיטִישָׁע
אַיְדְּעָע, דָּאָס בָּאָרְעָלְטִיקָע דָּעָם אַלְיְהָעָרְשָׁע, די טִירָאָנִיעָ. דָּאָס הַיִּיסְטִיט
איְזְעַקְעָוָן זִיךְ אַיְבָּרְ דָּרְיָה דָּרוֹתָה רַוְּסִישָׁע אַינְטְּלִיגְעָנָן! (דָּעָר אַלְטָעָר
הָאָט גַּעַנְומָעָן אַיְן מַוְּיל אַרְיִין די קָאָשָׁע, אַבָּעָר אַינְגָּאנְצָן אָן הַנָּהָת. זִי אַיְן
נִישְׁתְּ דָּוְרְכְּגָעְגָּנְגָּעָן די קָעֵל).

— אַבָּעָר, זָאָגָט מִיר, וּוּלְכָן אַנְדָּעָרְן צְוָגָּאָגָּז צּוֹ דָּעָר טָעָמָע וּוּאלְטָן זִיךְ
דוּרְכְּגָעְלָאָן?

— אַדוּרְכְּגָעְלָאָן? אַרְיבָּ אָזָי, זָאָגָט נִישְׁתְּ אַז אַיְזְעַנְשְׁטִין אַיְן גָּעוֹועָן
גַּעֲנִיכָּל. זָאָגָט אָז ער אַיְן גָּעוֹועָן אָן אַונְטְּעַלְעָקָעָר, וּוּלְכָעָר הָאָט וּוּי
אַ גַּעַטְרִיְּעָרְהָוָן אַוְּסְגַּעַפְּלָט דָּעָם בָּאָפְּעָל. אַ גַּעַנְיָסָרְ רַיְכְּטָעָט זִיךְ נִישְׁתְּ
לוּיטָן גַּעַשְׁמָאָק פֿוֹן טִירָאָנוּן!

שַׁוְּכָאָוּוּ הָאָט גַּעַנְומָעָן אַוְּנְטְּהָוָסָטָן כְּדִי מִזְאָל אִים בָּאָמְעָרָעָן. אַיְבָּרְ
רִיְיָסָן דָּעָם גַּעַלְעָרָנְטָן וַיְכֹוחַ הָאָט ער נִישְׁתְּ גַּעַהָאָט קִיְּין מוֹט אָז צְוָהָרָן
זִיךְ הָאָט נִישְׁתְּ גַּעַהָאָט קִיְּין זִיךְ.
צְעָזָר הָאָט זִיךְ אַוְּסְגַּעַדְרִיְּסָט אָז אַוְּסְגַּעַשְׁטְּרָעָקָט די חָאנְטָן נַאֲדָר דָּעָר
קָאָשָׁע. אַרְיף שַׁוְּכָאָוּוּ הָאָט ער צְוָמָאָל נִישְׁתְּ גַּעַקְוּקָט, צְוָגְּעָנוּמָעָן בַּי אִים

אלעקסאנדער סאלושעניזין

דאס שיסעלע פונקט אזי ווי עס וואלט פון הימל אראפגעפאלן און פארגעוצט דעם שמועס:

— הערט מיך אויס, קונסט איינשט וואס, נאר ווי אזי.
אייקס-123 איינז אוש אונטערגעשפרונגען און גענומען קלאָפַן מיט דער פויסט איבערן טיש:

— צום טיילול מיט אייער ווי אזי אויב ער דערוואקט נישט בי מיר
ליין שומ גוטע געפילן!
שוכאוו איינז געשטאנען אַ ווילען, אַזויפיל וויפיל עס האט געפאָס.
ער האט אלֿץ געגלייבט אַז צעואר ווועט אַיט דאָך מאָכְבֵּד זיין מיט אַ ביסל
קאָשען, נאר יונער האט אַיט אַפְּלוֹ נישט באָמערכט.
שטיילינקערההיט איינז ער אַרוייס פון בירוא.

אין דרויסן איינז נישט געוווען ספֿעַצְיַעַל קאָלט. דאס מויערן ווועט היינט
אוועק נישקעה.

גיינדייך מיט דער טטוושקע האט ער באָמערכט אויפֿן שנײַ אַ שטיקל
מעטאָל, אַן אַפְּגַּעַבְּרַאֲכַעַנָּעַם טיל פון אַ שלָּאַסְעַרְ-אִינְסְטְּרוּמְּנַטְּ. כָּאַטְּשׁ עַר
האַט נישט געוווען אַז סְזַאַל אַיט צוּ עַפְּעַס קָאַנְעַן וּזְכַרְנַעַן
אויפֿגַּהוּבוּן אוֹן אַרְיִינְגַּעַלְיִיגַּט אַין הוּיוֹןְקַעַשְׁעַנָּעַ. מְקַאַן קִינְמַאַל נישט
וויסס עס קָאַן גַּעַשְׂעָן. ער ווועט עס באָהָאַלְטַן אַין דער „טעַזְנַעַן“.

שפֿאָר בִּיצְיַעַן ווועסְטוֹ נישט אַנְקוּמוּן צוּ לִיְתַּן.
איַן „טעַזְנַעַן“ האַט ער צום ערסטְּן אַרְיִינְגַּעַלְיִיגַּט פון באָהָעַלְטַעַנְיִישׁ דַּי
קָעַלְגַּעַי אַוְן אַרְיִינְגַּעַרְוקְּט זַי צוּוִישַׁן שְׁטוּרִיךְ מִיט וּזְלַכְּן ער אַין גַּעַוְועַן
אַרְוּמְגַעְגַּאֲרַטְלַט, עַרְשַׁת דָּאַן אַין אוּועַק אַין הָאַלְיַע וּזְזַעְעַן
גַּעַשְׁטַעַנְעַן דַּי מַוְלַעַרְסַט מִיט צַעַמְעַנְטַט.
נאָר דעם דרויסן, ווּ דַי זוּ האַט גַּעַלְיוֹיכְּטַן, האַט אַיט דַאַ אַרְיִינְגַּעַלְיִיגַּט
צַוְּזַיְן אַין גַּאנְצַן פִּינְצַטְעַר אַוְן גַּארְנוּישַׁט וּזְאַרְעַמְעַר וּזְאוּפְּפַן פְּרַאַסְטַט. נאָר
מעַר, דַאַ אַין הָאַלְיַע אַין גַּעַוְועַן פַּאֲסְקוֹדְנַעַן פִּיכְכַּט.

אַ טִּיל בְּרִיגַּאְדַּע האַט זַי גַּעַטְלַעַט צום רַוְנְדִּיקְן אַיְוֹנְדַּל, וּוּלְכַּעַס ער
האַט דַאַ הַיִּינְט אַינְסְטְּאַלְיִירַט, אַנְדַּעַרְעַ צום אַיְוֹן וּזְזַעְעַן האַט גַּעַטְאַיְעַט
זַאמְד. דַי וּזְאַס האָבָן נישט גַּעַפְּנוּן קִיְּין אַרטַּה האָבָן זַיְךְ באָגְנוּגַּט מִיט
אַחוּזְקַעַצְנַע אַוּפְּפַן רַאַנדַּ פָּוֹן מַוְלַעַרְסַט. ער בְּרִיגַּאְדִּיר אַין גַּעַוְועַן בַּיִּטְמַ

איין טאג אין לעבן פון איוואן דענישאוייטש

סאמע איזוונדל דערעלנדיק די קאשע וועלכע שוולאָו האט פאר אים צוגעווֹאָרָעָמֶת אוינַיַּה דער פְּלִיטָע. חברה האבן זיך געשושקעט, פרילילעכלע געווואָן. אויך איזוֹן דענישאוייטש האט גיך פֿאָרְשְׁטָאנְגָּעָן אָז דער בריגאָדִיר אוין געקומען מיט אָ גוטער ידיעת, ווייזט אויס נישט שלעכט דערליידיקט די פֿרְאַצְּעַנְטָאָוּקָע.

מסתמאָ אָ גוּטָע אָרְבָּעַט געפּוֹנוּן, דערין איין שוֹין זִין קָאָפּ. ווֹאָס אָזּוֹיְבָּס האבן זֵי הַיִּנְטָ אָוִיפּוֹגְּעָטָן? אָ גָּאָר גָּאָרְנִישָׂת. אַינְסְּטָאָלִירָט דַּעַט אַיזְוָן? פָּאָר דַּעַט צָאָלָט מַעַן נִישְׁט, דָּאָס האָבָּן זֵי גַּעֲמָאָלָט פָּאָר זִיךְ. אַינְעָם אָרְבָּעַטְסִיכְעָטָל דָּאָרְפִּיךְ אָבָּעָר עַפְּעָס אַרְיִינְגָּעָשְׂרִיבָּן וּוּרְעָן. אָפְּשָׂר וּוּעָט צְעוֹזָאָר אָוִיסְקָלָעָן. נִישְׁט אָמוֹזִיסְט בָּאַהֲנָדְלָט אָים דֻּעָר בָּרִיגָּאָדִיר בעסער פּוֹן אַנְדָּעָרָע.

ゴוט דערליידיקט די פֿרְאַצְּעַנְטָאָוּקָע, הַיִּסְטָ אָז פִּינְפּ טָעַג וּוּעָלָן זִין גוּטָע פְּאִיאָקָט.

עס זָאָגָט זֵיךְ נָאָר אָזּוֹי פִּינְפּ, פָּאָקְטִישׁ וּוּעָלָן עַס זִין נִישְׁט מַעַר וּוּי פִּיר וּוּילְיאָ אַיְנָעָם נַעַמְתָּ נַאֲטָשָׁאָלְסְׁטוֹוָא פָּאָר זֵיךְ. אַוְיְבָּרְפָּלְעָכְלָעָךְ זַעַט עַס כְּמַעַט אָוִיס וּוּי גַּעֲרִיעָכְט, אַלְעָ גַּלְילִיךְ, אַיְן דַּעַר אַמְּתָן גִּיטָּס אַלְץְ אַיְפָּן חַבּוֹן פּוֹן אָוְנְדוֹעָרָעָ מַאְגָּנוֹס. וּוֹאָס אַיְן דָּא אָסְקְּ צָו רַיְּדָן — אָז אַרְעָסְטָאָנְטָסְקָעָ מַאְגָּן טְרָאָגָט אַלְץְ אַיְבָּר: הַיִּנְטָ וּוּי עַס אַיְן, דַּעְרְפָּאָר מַאְרָגָן, וּוּעַט מַעַן זֵיךְ שִׁין אַנְעָסָן...

וּוּעַט מַעַן פָּאָרְטָרְאָכָט זֵיךְ אַבְּיִסְלָט טִיפְּעָר זַעַט מַעַן קָלָאָר — פָּאָר פִּינְפּ טָעַג אָרְבָּעַט, פִּיר טָאג עַסְן.

די בָּרִיגָּאָדָע זִיצְטָ רַוִּיךְ, אַיְנָעָרָ נַעַבָּן אַנְדָּעָרָן, כְּמַעַט וּוּי אַיְן גַּרוֹיְסָעָ משְׁפָחָה. וּוּנְעָר עַס האָט אָבִיסְלָט מַאֲכָרְקָעָ רַוִּיכְעָרָט שַׂוְיִיגְנְּדִיקָע אָוָן מִיְּדָט אָוִיס דַּעַט שְׁכָנָס בְּלִיקָּ...

דַּעַר בָּרִיגָּאָדִיר דַּעְרְצִילָּט עַפְּעָס. אַנְדָּרְיִי פְּרָאָקָפָּאָוּוִיטָשׁ האָט פִּינְפּ רַעְדָּן גְּלָאָט אַיְן דַּעַר וּוּלְעָט אַרְיִין. אַוְיָבְּ דַּעְרְצִילָּט עַר, האָט עַס האָפְּט אָוָן עַס אַיְן שְׁטָעְנְדִיקָע פּוֹן טִיפְּן הַאֲרָצָן. עַר זִיצְטָ אָז אַהְיָתָל — נָאָר אַלְץְ נִישְׁט צְוגָעְוּוִינְטָ זֵיךְ עַסְן אַנְדָּעָרָשׁ וּוּי בְּגַלוּיְרָאָשׁ. אָז אַהְיָתָל זַעַט עַר אָוִיס פִּילָּ עַלְטָעָר וּוּי גַּעֲוִינְגְּלָעָךְ: דַּעַר שִׁין פּוֹן צְעַגְּלִיתָן אַיזְוָן דָּלָט אָוִיךְ זִין קוֹרְץ גַּעֲשָׂוִירָעָנוּם קָאָפּ אָוָן בָּאַלְיִיכְט, וּוּי סְפָּעְצִיעָל, די הַיִּפְשָׂע צָאָל גַּרוּיָע

האר. די וואס זי岑 נאענט פון בריגאנדר הערן מיט גויס אוייפערקזאמקייט : — ...איך האב כסדר מורה געהט פארן באטאלאינעם-קאמאנדר, ווי ערשות או כיבין געתטאנגען פארן קאמאנדר פון פאלק, כי האב ממש געצי' טערט : "דעך רווייט-ארמייער טירין מעלהעט זיך אויך אייער באפעל...". ער האט א הייב געתטאן די ברעמען : "אייער נאמען? דעם פאטערס נאמען?" כ'האב נאכמאָל געענטפערט. ער פרעהט וווײַטער : "וואען געבורין?" כ'האב נאיגאנצֶן איין און צוואָנגִיך יאָר, אָ קעלבל נאָך געווען. "נו, ווי דינט זיך עפֿעַס, טירין?" — "איך דין דעם אָרבּעַנדִיקָן פָּאַלְקָן?" דאָ אָיך ער אונטערגעשפרונגַען ווי אָן אָרבּעַנדִיקָן גענומען קלָאָפָּן מיט די פּוֹיסְטָן אַיבָּעָרָן טִישׁ : "דעם אָרבּעַנדִיקָן פָּאַלְקָן דִּינְסְטוֹ? ווּער בִּיסְטוֹ דָּאס אָזְוִינְסָט, מְנוּווֹל אַיְינְנָרָ?" כ'האב געפילט ווי די קישקעס דָּריַיעַן זיך מֵיר אַיבָּעָר, נאָך זיך געשטארקט. "אָיך בֵּין אָ פּוֹלְעַמִּיאָטָק, ער שטער נומער בַּיִם פּוֹלְעַמִּיאָט, אויסגעָצִיכְנָט גְּעוּוֹאָרָן פָּאַר מִילְּיטְרִישָׂעָר אָון פָּאַלְיָ..." — "וואס פָּאַרְאָ פּוֹלְעַמִּיאָטָק בִּיסְטוֹ הַאֲדִיקָעָ אַינְגָּרָר? דִּין טָاطָע אָין אָ קוֹלאָק! אָטָא אֵין אַנְגָּעָקָומָעָן פָּוֹן קָאמִיעָן אָ פְּאַפִּירָל; דָּאס צוֹוִיטָע יָאָר ווי זִי וּכוֹן דִּיך אַרוּם."

כ'בין געווֹאָרָן ווִיס ווי קִיִּיד, נִישְׁתְּ גַּעֲקָאנְטָן פָּוֹן זיך קִיִּין ווּאָרט אָרוּסְבּוּרְעַנְגָּעָן. אָ יָאָר צִיְּט ווי כ'האב אַהֲיָם אָפְּלִיו קִיִּין אָות נִישְׁתְּ אַנְגָּעָדָרָה, נִישְׁתְּ גַּעֲוָאָלָט מִזְאָל קּוּמָעָן אַיְכָּה מִינְעָן שְׁפּוֹרָן. די משְׁפָחָה האָט נִישְׁתְּ גַּעֲוָוָסָט וואָס מְעָן הָעָרֶת בַּיִם מֵיר, אָוָן אָיך הָאָב פָּוֹן זִי גַּרְנוּישָׂט גַּעֲוָוָסָט. "וּוי אָזְוִי הָאָסְטוֹ עַס, — האָט ער ווּיטָעָר גַּעֲשְׁרִין — גַּעֲקָאנְט אָפְּנָאָרָן די אָרְבּוּטָעָר אָוָן פּוּירְטִים מַאֲכָתִים?" כ'האב גַּעֲמִינָט אָז ער ווּעָט מֵיר נִעְמָעָן שְׁלָאָגָן, אַבעָר נִין, ער האָט נִישְׁתְּ גַּעֲשְׁלָאָגָן, בְּלוּיָּוּ אָונְטָעְדָּעָן שְׁרִיבָּן אָ פְּאַפִּירָל..."

נאָך זַעַק שָׁהָה בֵּין אֵיך שְׁוִין גַּעֲטָאָנְעָן פָּוֹן יְעָנָעָר זִיְּט קָאוֹאָרָמָעָ. ס'איָיָן גַּעֲוָעָן נָאוּוּמְבָּרָה. זִיְּהָאָבָן פָּוֹן מֵיר אָרְפָּגְעָרִיסָן דֻּעָם ווּינְטָעָר אָונִיפָּאָרָט אָוָן גַּעֲגָעָן אָז זְמָעָרְדִּיקָן, דְּעָרָצָו אָז אָפְּגָעְטָרָאָגָעָן. אָ שִׁינְעָל הָאָב אֵיך באָקוּמָעָן אָ הִיפְּשָׁ צָו קָוְדָצָן. אָוָן אֵיך, שָׁוְתָה, הָאָב דָּאן נִישְׁתְּ גַּעֲוָוָסָט אָז כְּמוֹ נִישְׁתְּ אָוּעָקָגָעָבָן דָּאס ווּינְטָעָר-אָנְטָאָן אָז כְּקָאָן זִי

איין טאג און לעבן פון איהאן דענישטאויטש

שיקון צום... אַ פָּפִירָעַלְעַ האָבָן זַיִ מִיר גַּעֲגַעַבָּן, נַאֲר אַזָּא יַאֲר אַוִיכָּ
זַיִ: "פְּלוֹנוֹי בָּן פְּלוֹנוֹ, אַ זָּוּ פָּוּן אַ קְוָלָק אַיִּזְבָּאָרִיטָּ גַּעֲוָאָרָן פָּוּן..."
מִיט אַזָּא פָּפִירָל וּוֹאָרט נַאֲר מִיזָּאָל דִּיךְ עַוְגָעָץ נַעֲמָעָן צָו אַרְבָּעָט. פְּרָ
מַעַת לְעֵת האָב אַיִּךְ גַּעֲדָאָרֶפֶט פָּוּן דָּאָרֶט פָּאָרֶן מִיט דָּעָר בָּאָן אַבָּעָר צִידָה
לְדָרָךְ האָב אַיִּךְ בָּאָקוּמוּן נַאֲר אַוִיכָּ אַיִּין טָאגָ...

...איַן אַכְּס אָן דָּרִיִּיסְקְּסָטָן יַאֲר, וּוּנְן כְּבִין גַּעֲוָעָן אַיִּן קָאַטְּלָאָסְעָר
דוּרְכְּגָאנְגָּס־לְאָגָעָר האָב אַיִּךְ, דָּרָךְ אַגָּב, דָּאָרֶט גַּעֲטָרָאָפָּן מִינְן גַּעֲוָעָנָעָם
בָּאַטְּאָלָאָנָעָם קָאַמָּאָנְדִּיר. עַר הָאָט אַיִּיךְ אַרְיִינְגָּעָכָּאָפָּט אַ צָּעָנָעָרְל. פָּוּן
אַיִּם בֵּין אַיִּךְ טָאָקָע גַּעֲוָוִיר גַּעֲוָאָרָן אָזְ דָּעָר קָאַמָּאָנְדִּיר פָּוּן פָּאָלָק אָזְ
דָּעָר פָּאַלִּיטִיקָאִיסָּאָר זַעֲנָעָן אַיִּן זַיְבָּן אָן דָּרִיִּיסְקְּסָטָן, דָּעָרְשָׁאָן גַּעֲוָאָרָן.
דָּאָרֶט הָאָט שָׂוִין נִישְׁתְּ גַּעֲשְׁפִּילְט קִיְּין רָאָל צִי זַיִ זַעֲנָעָן גַּעֲוָעָן קוֹלָאָקִישָׁע
זַיִן אַדָּעָר רַיְינָע פְּרָאַלְעָטָאָרִיעָר... כְּהָאָב זַיִ אַיְבָּרְגָּעָצְּלָמָט: "פָּוּן דָּעָטְוּוֹעָגָן
בִּיסְט דָּו פָּאָרָאָן, גַּאֲטָן אַיִּן דִּי הִימָּלָעָן דִּין אַדָּעָר אַפִּים אַיִּן גַּרְוִיס אַבָּעָר
דוּ קָאָנָסְט אַיִּיךְ שְׁטָרָאָפָּן".

נַאֲר דִּי צַוְּוִי פָּאַרְצִיעָס קָאָשָׁע וּוּלְכָע שַׁוְּכָאָוּ הָאָט הַיְּינָס אוּיְּפָגָעָעָסָן
אוּיִּיף מִיטָּאָג הָאָט זַיִ אַיִּם שְׁטָאָרָק גַּעֲוָאָלְט פָּאַרְיוֹוִיכָעָרָן. אַזָּוּ וּוּיִּעָּר
הָאָט גַּעֲהָאָט גַּעֲקָלָעָרֶט אַיְנָהָאָנְדָלָעָן בַּיִּים לְעַט, דָּעָט פָּוּן זַיְבָּעָטָן בָּאַרְאָק,
צַוְּוִי גַּלְעָזָר מַאֲכָרָקָע הָאָט עַר זַיִ אַיִּיף דָּעָט סְמָךְ גַּעֲקָאָנָט דָּעָרְלִיבָּן
בַּעַטְּן בַּיִּים שְׁכַּן זַיְגָעָם, דָּעָט עַסְטָאָנוּיָּר:

— אַ, עִינָּא, לִיְיַיְיָ מִיר, בֵּין מָאָרָגָן, אַ בִּיסְעָלָע טָאָבָאָק, בְּלוּיוֹן אַוִיכָּ
איַן צִיגָּאָרָעָטָל. נִישְׁתְּ מַעַר, וּוּיִסְטָן דָּאָק אַזְזָאָוּ בְּלִיבָּט נִישְׁתְּ קִיְּין
בָּעַלְ-חֻוב.

עִינָּא הָאָט צְוַרְשָׁט דָּוְרְכְּדִרְגְּנָגְלָעְד גַּעֲקָוֹקָט שַׁוְּכָאָוּן אַיִּן דִּי אוּיִּגָּן,
דָּעָרְנָאָךְ פָּאַמְעָלְעָקָע אַיְבָּרְגָּעָמְפִּירָט דָּעָט בְּלִיק אַיִּיף דָּעָט חַבָּר זַיְגָעָם,
דָּעָט עַסְטָאָנִיעָר, וּוָאָס מִיהָאָט גַּעֲמִינָט אָזְ עַר אַיִּזְ זַיִן בְּרוֹדָעָר. מִיהָאָט
טָאָקָע אַזָּוּי גַּעֲקָאָנָט קְלָעָרָן. אַלְצָאָזְ אַיִּזְבָּי זַיִ שְׁוַתְּפָוָתָה. קִיְּין בְּרוֹקָעָלָע
טָאָבָאָק וּוּטָאָדָר אַיִּינָעָר אַזְזָאָוּן וּוּיִסְטָן פָּוּן צְוִיְּיטָן נִישְׁתְּ אַוּעָקָעָבָן. זַיִ
הָאָבָן צְוַרְשָׁט עַפְּעָס גַּעֲרִיעָץ צְוַיְּשָׁן זַיִ, אַיִּיף זַיְיָעָר לְשָׁוֹן, אַזְזָאָ
עַרְשָׁט דָּעְרָנָאָךְ הָאָט עִינָּא אַרְוִיסְגַּעַזְזִוְּגָן זַיִן אַיְסְגַּעַהָאָפָּטָן טָאָבָאָק בִּיְּטָעָלָע
אוּזָאָ דָּעְרָלָאָגָט פָּוּן דָּאָרֶט, אַיִּן דִּי שְׁפִּיצְ-פִּינְגָּעָר, אַ בִּיסְלָ פָּאַבְּרִיטִשְׁנָעָר

געשניטענעム טוטין. אויסגעשתאן אים אויף שעניאוות דלאנייע, אַפְגָּעָמָסְטָן
מייטן בליך, האט ער נאך אַ מְאַל דַעֲלָלָגָנֶט מֵיטַּדְּ פִינְגָּעָר אַיִן וְעַקְעָלָע
און צוֹגָעַלְיִיגָּט נאך אַ בִּיסְעָלָע אַבָּעָר אָזְסָזְלִילָה נִישְׁתְּ מַעַר וּזְיִי אַוִּיתְ
איין קְרוֹטְקָע.

אַ שְׂטִיקָל צִיְתְּנוֹגָס-פָּאָפִיר האט שׂוֹנָאוֹ גְּרוֹד גַּעַתָּאַט. ער האט
אַנְגָּעַשָּׁתָן דִּעְרוֹיָף דַעַם בָּאַקְוּמָעָנָעָם טוֹטִין, פָּאָרְדְּרִיָּט אַ צִּינְגָּרָעָטָל,
אַנְגָּעַבְּיוֹגָן זִיךְרַן אַ פִּיצְלָל טַלְיַעַנְדִּיקָע קְוִילָה, וּזְאָס אַיְזָן גְּרוֹד אַדְוִוְסְגָּעָלָלָן
פָּוֹן אַיְוֹנוֹנְדָל אָזְסָזְלִילָה אַזְרִיכְוּכָרֶט. אַיְינְמָאַל פָּאָרְצְוִיגָן, אַ צְוִוִּיתָמָאַל,
הָאַט ער גְּלִיךְרַד דַעְרְפְּלִיט וּזְיִי אַמִּין שִׁכְרָות צְעִגִּיט זִיךְרַן אַיְם אַיבָּעָרָן
קְעַרְפָּעוֹ, אַיבָּעָר דִּי פִּיטְס, אַיְינָעָם קְאָפָּה.

נָאָר בָּאַזְוִיְין פָּאָרְדוּכְעָרָן, וּזְיִי פָּוֹן וּוּיְינָס הָאָבָן זִיךְרַן אַיְם אַנְגָּעָיָ
שְׁטָעָלָט צְוִוִּי גְּרִינְעָ גַּלְיַעַנְדִּיקָע אַוִּיגָן: פָּעַטְיוֹקָאָו! סְעוֹאַלְט אָפְשָׁר כְּדָאִ
גְּעוּעָן, צְוִילָבְּ רְחַמְנָוָת, אַיבָּעָרָלָאָזְן אַיְם אַ שְׂטִיקָל צִּינְגָּרָעָט. ער האט
דָאָרְ שְׁוִין אַבָּעָר הַיִנְטָ גַּעַרְוִיכָרֶט, דָעַרְ שְׁאָקָאָל. בָּעַסְעָרְ גַּעַבְּן דַעַטְ
טוּבָן טַעַנְיָא קְלֻעוֹשָׁנִי, וּוּעַלְכָעָר זִיצְטָמִיט אָזְן אַרְאָפְגָּעָלָלָזָעָנָם קְאָפָּה.
נָאָעָנָט פָּוֹן בְּרִיגָּאָדָר, אָזְן הַעַרְטָ צְוָמָאַל נִישְׁתְּ וּזְאָס יְעַנְעָר דַעְרְצִיְּלָט.

דָעַרְ שְׁוִין פָּוֹן אַיְוֹנוֹנְדָל פָּאָלְט אַוִּיפָּן גַּעַשְׁטוּפָלָטְן פָּנִים פָּוֹן בְּרִיגָּאָדָר.
אָזְן ער גְּיִיט וּוּיְיטָלָר מֵיט זִוְּן דַעְרְצִיְּלוֹנָגָן:

— אַיְזָן הָאָב אַרְאָפְגָּעָצְיוֹגָן פָּוֹן זִיךְרַן וּזְאָס עַט הָאַט זִיךְרַן נָאָר גַּעַלְאָזָט,
אוֹן עַט פָּאָרְקִיְּפָט פָּאָר אַ שְׁבִּישָׁוֹש. פָּאָר דִּי פָּאָר רְוּבָל הָאָב אַיְזָן אַיְינָגָעָי
הַאַנְדָלָט צְוִוִּי לְאַבְנָס בְּרוּוּט. עַט אַיְזָן שְׁוִין דָאָן אַיְינָגָעָפִירָט גַּעַוּעָן
דָעַרְ קְאָרְטָן-טִיסְטָעָם. עַט וּוּאָלָט אָפְשָׁר מְעַלְלָעָר גַּעַוּעָן דַעְרְקְלִיְּבָן זִיךְרַן
אֲחַיִים מֵיט אַ לְאַסְטָצָוגָ אַבָּעָר עַט זַעַנְעָן גַּעַוּעָן אַרְוִוָס אַזְעָלְכָעָ גַּעַזְעָזָן
וּזְאָס הָאָבָן פָּאָר אַזָּא מִין חַטָּא פָּאָרְוִיסְגָּעָזָעָן וּיְיִעַר הַאַרְבָּעָ שְׁטָרָאָפָּן. וּוּעָרָ
עַס גַּעַדְעַנְקָט, דָעַרְ וּוּיִס אַזְזָן צִּיְּטָן הָאַט מַעַן פָּאָר גַּעַלְטָ קִיְּין
בְּילָעָט נִישְׁתְּ גַּעַקְאָנָט קְרִיְּגָן, וּזְיִי עַרְשָׁת אַזְגָּלָט? בְּילָעָט זַעַנְעָן גַּעַוּעָן
בְּלוּזָן פָּאָר פְּרִיוֹוִילְעַגְּרָטָע... אַרְוִיסְבָּאַקְוּמָעָן זִיךְרַן אַוִּיפָּן פָּעָרָאָן אַיְזָן גַּעַוּעָן
אַוּמְמָעַלְלָעָר. זַעַט אַרְוִיסְגָּאָנָגָהָאַט גַּעַהְיָתָן מִילְצָיעָ, בִּידְעָ זַיְיָתָן סְטָגְּצָיעָ
זַעַנְעָן גַּעַוּעָן בָּאוֹאָכָט פָּוֹן אַכְרָאָנִיקָעָס. דִּי זָוָן, אַ קָּאָלְטָעָ, הָאַט זִיךְרַן

איין טאג אין לעבן פון איזוואן דוניטז'ווערט

אראפעטלאון אלץ נידעריקער אויף מערב. אָ פרעטעל האט גענומען פאָרצעען די לוזשעט: ווּ נעכטיקט מען?...
איך האב דאָר באָזיווֹן אַרייבערקֿוֹיכּן אָ געמויערט ווּונטֵל אָן אוֹיסֶס בְּאַהֲלָתָן זִיְד אַין קְלָזָעַט. אַפְּגָעוּאַרְט אָ וּיְילָעַ, גַּעֲזָעַן אָן קִיבְּרָעַר יָגָט זִיךְ נִישְׁתַּחַת נָאָר מִיר, בֵּין אַיךְ מַעַשָּׂה סָאלְדָאַטְיקִיְּפָאַסְטָאַשְׂרָד אַרוֹיסֶס אוֹיפֶּן פֻּרְאָן. אַקְעָגָנוּאַבְּעָר דַּעַם וּוְאַקְזָאָל אַיךְ גַּדְאָךְ גַּעַשְׁטָאָגָעָן דַּעַר צָוְגְּזָוְלָאָזְדִּיוֹוָאַסְטָאַקְ-מַאְסְקוֹזָא. די פָּאַסְ-אַשְׁרְדוֹן זַעַגְעַן אַרוֹיסֶס צָוַן זִיךְ וּוְאַגְּגָעָן אָן גַּעַלְאָפָּן נָאָר קִיפְּיָאַטְאָקָ. נַעֲבָן קִירְצָן מִיט גַּעַזְטָעַנְעָט וּוְאַסְעָר אַיךְ גַּעַוּעַן אָ שְׁרָעָקְלַעְכָּעָר גַּעַדְרָאָנָגָה, דַּעַר עַולְמָה האָט זִיךְ בָּאַלְיָגָט מִיט קָעַסְעָלָעָךְ אַיבָּעָר די קָעָפָ. אָן דָּאָהָב אַיךְ דַּעְרוֹזָעָן אָ מִיזְעָלָעָן אַיךְ אָ בָּלְיָעָר בְּלוֹזָקָעָמִיט אָ צְוּיְיָרְלִיטְעָדִיקָן טְשִׁינְיָק אַין הָאנְטָה צָוְגָיָן נַעַשְׁנָטָר צָוָם קְרָאָן. מִזְוָּאָלָט זִיךְ דָּאָרָט זִיךְ כְּעָקוּוּעָטָשָׁט. «הָאָלָט מִינְעָ לְאָבָּנָה בְּרוּיטָה, זַוְּגָ אַין אַיהֲ, אָן אַיךְ וּוְעַל אַנְעַמְנָן פָּאָר דִּיר גַּעַזְטָעָן וּוְאַסְעָר?» בֵּין צְיָאָב אַגְּגָעַנְמָעָן וּוְאַסְעָר אַיְנוּעָט טְשִׁינְיָק האָט דַּעַר צָוָג גַּעַרְיָהָט פָּוָן אָרָט. דָּאָס מִיזְעָלָעָן וּוְיִיטָּט נִישְׁתַּחַת זִיךְ זַוְּגָ וּוְאַלְטָשׁוֹן גַּעַרְנָן גַּעַלְאָזָן צָוָטָן: האָלָט די לְאָבָּנָה בְּרוּיטָה, וּוְיִינְמָה, זִיךְ וּוְאַלְטָשׁוֹן גַּעַרְנָן גַּעַלְאָזָן דַּעַמְט טְשִׁינְיָק. «לוֹזָקָה, שְׁרֵי אַיךְ צָוָאָר. כִּזְוּעָל שְׁוִין דָּעְרִיאָגָן זִיךְ זַי לְרִיפֶּט אָן אַיךְ נָאָר אַיךְ. אַגְּגָעָגָט דַּעַם צָוָג האָב אַיךְ צָוָם עַרְשָׁטָן אַיךְ גַּעַהְלָאָט אַרְיוֹפְּכָאָטָן זִיךְ אוּפָּהָן טְרָעָפָל, דַּעַרְנָאָר עַרְשָׁטָאָלִין. דַּעַר קָאנְדּוּקְטָעָר האָט מִיד נִשְׁתַּחַט עַרְאָפְּגָעָשְׁטוֹפָט, אַפְּשָׂר גַּעַמְיָוָט אָן אַיךְ בֵּין אַיְינָרָ פָּוָן זִיךְ סָאלְדָאַטְן וּוְאָס פָּאָרָן בֵּין אַים אַין וּוְאָמָן.

שְׁוֹכָאָוֹ האָט אָ שְׁטוֹיס גַּעַטָּאָן סְעַנְיָא קְלִיעָוְשִׁינְעָן: נַעַמָּה, רַוִּיכְעָדָה, שְׁלִימְמוֹל אַיְנוּרָה. עַר האָט עַס אַוּעָקְגַּעַגְבָּן צְוֹאָמָעָן מִיטָּן הַילְצָעָרְבָּעָם פָּאַפְּרִידָאַטְזָוְהַאֲלָטָעָה, זַוְּל עַר הָנָהָה האָבָָה, עַס וּוּעַט דַּעַט גַּאֲרִינִישָׂט גַּעַשְׁעָן. דַּעַר שְׁוֹדָאָק סְעַנְיָא האָט מִיט אַרְטִיסְטִישָׂן וּשְׁעַסְטָן צְוֹגְעִילִיגָט די האָט צָוָם הָאָרִיךְ אָן גַּעַשְׁאָקָלָט מִיטָּן קָאָפָ. אָן טָאָקָעָ: וּוְאָס קָאָן מַעַן סָאַרְלָאָנָגָעָן פָּוָן אָ טְוִיבָּן!...

דַּעַר בְּרִיגָאָדִיר דְּעַרְצִיְּלָט וּוְיִיטָּר:

— זַעַקָּס מִידְלָעָךְ זַעַגְעָן זִיךְ גַּעַוּעַן אַיךְ קוֹפָעָ, לַעֲנִינְגָּרְאָדָעָר סְטוֹדָעָנְטִינְסָ, וּוְאָס האָבָָן זִיךְ אַוְמְגָעָקְעָרָט אַהֲיִים פָּוָן פְּרָאָקְטִיקָ. אַרְפָּהָן טִישָׁל אַין גַּעַלְעָגָן

פוטעד אוֹן נאָך גוטע זאָכֶן; די מאַנטלען זענען אַקְוּרָאַטְ�נוּ געהָאָגָעָן אוּף
די וועשלקעס אוֹן געוּיגַט זיך צומ טאָקט, די טשעמאָדָאנְטִישְׁקָעָס זיַּיְרָע
— מיט אַ שִׁינְגָּט אַיבָּרְצִיגַּג. וואָס עס איַן אַזְוִינַס לעַבָּן האָבָּן זיך נִישְׁט
געווּוּסְט — פָּאָר זיך האָבָּן די סֻעְמָאַפָּאָרְן גַּעֲלוּיכְּטָן מִיט גַּרְינַע לִיכְּטָ...
מִירָן גַּעַשְׁמּוּעַסְתָּ, זיך גַּעַוְוִיצְּלָט, צַוְּאַמְּעָן טַיְּ גַּעַטְּרוֹנְקָעָן. אוֹן אַיר,
זיך מֵיך, פָּוּן וּוּלְכָן וּוּאָגָּאָן זִיְּט אַיר? סְאַיְּוָן נִישְׁט גַּעַוְוָן קִין אַנדְּעָר
ברִירָה וּוּ דָעַרְצִילְּן דָעַם אַמְּתָה: אַיך קוֹם פָּוּן אַזְאָך וּוּאָגָּאָן וּוּלְכָר אַיר
ニִשְׁט פָּאָר אַיְּך...

אין דער האָלִיעַ אַיז גַּעַוְוָן שְׂטִיל, כָּמַעַט אַלְעָזַעַן גַּעַזְעָסַן אַרְוָם
דָעַם צַעְגְּלִיטָן אַיְּוֹונְדָל.

— זיך האָבָּן זיך באָראָטָן, די מִידְלָעָן, גַּעַרְעַכְּצָט, גַּעַרְעַכְּצָט אוֹן
דאָך מֵיך גַּעַלְאָזָן אוּף דער דְּרִיטָעָר פְּאַלְיָצָע, אַפְּיָלוּ אַיבָּרְגַּעְדָּקָט מֵיך
מִיט די מאַנטלָעָן, אַזְוִי בֵּין אַיך דְּרַפְּאָרְן בֵּין נָאָוָאָסְבִּירְסָק... אַיְּנָעָרָ פָּוּן
זיך האָבָּן אַיך, דָרְך אַגְּבָּן, שְׁפָעַטָּעָר אַפְּגַּעְדָּאָנָקָט. דָאָס אַיז גַּעַוְוָן אַיז אַ
לָאָגָּרְלָ בֵּי דָעַר פִּיעַטְשָׁאָרָעָ: זַי אַיז אַרְעַסְטָרָט גַּעַוְוָרָן אַין פִּינְגָּ אַון דָּרְיָי
סִיקְסָטָן בָּעַת דָעַר מַעַשָּׂה קִירָאָוָה. סְאַיְּוָן גַּעַוְוָן שְׁלַעַכְּט מִיט אַיר אוֹן
כַּהָּאָבָּן אַיר אַרְוִיסְגַּעְהָאָלָפָן.

— אָפְּשָׁר שְׁוִין פָּאָנָגְנָדָעָרְפִּירְוָן די וּוּאָפְּנָעָ? — האָט פָּאוֹולָ שְׂטִיל
געַרְעַגְּט בַּיִּים בְּרִיגְגָּאָדָר.
יעַנְעַר האָט נִישְׁט גַּעַנְטְּפָעָרט.

— אֲהַיִּים בֵּין אַיך אַגְּגָעָקָומָעָן בַּיְּנָאָכָט, אַרְיִין דָוְרָכָן גָּאָרָטָן, כִּי
שְׁכַנִּים זָאָלָן נִשְׁט בַּאֲמָרָקָן. אַזְוֹעַק בֵּין אַיך אַיך זִיך בַּיְּנָאָכָט. גַּעַנוּמָעָן מִיט
זִיך דָעַם קְלַעַנְעָרוֹן בְּרוֹדָעָר, האָבָּן מִיר זִיך גַּעַלְאָזָט אַהֲרָן וּוּסְאַיְּוָן וּזְאַרְיָעָמָר,
קִין פְּרוֹנוֹזָע. עַס אַיז נִשְׁט גַּעַוְוָן וּוּאָס צָו עַס אַון מִיר האָבָּן בַּיִּדְעָ
גַּעַהְוָגָעָרט. אַוְיָף דָעַר גָּאָס אַין פְּרוֹנוֹזָע הָאָט מַעַן גַּעַקְאָכָט אַסְפָּאָלָט. אַרְוָם
קָעָסָל זעַנְעָן גַּעַזְעָסָל בְּלוּוִי אַוְרָקָעָס: כַּהָּאָבָּן זִיך צַוְּגַּעַעַצְּט צָו זִיך: „הָעָרָן
הַאֲלָאָדָרָאָנָאָעָס! הַעַלְפָט מִיר אַרְוָיסָ: נִעְמָט צָו זִיך מִין בְּרוֹדָעָר אַוְיָף
דָעַר לְעָרָ, לְעָרָנְטָ אִים לְעָבָן!“ זַיְּהָאָבָּן אִים גַּעַנוּמָעָן... סְטוֹטָ מִיר בָּאָנְגָּ
וּוּאָס כִּיְּבָן אַלְיִין נִשְׁט צַוְּגַּעַשְׁטָאָנָעָן צָו דָעַר בְּלַאֲטָעָר חַבְרָה...

אין טאג אין לעבן פון איזואן דעניניסאומיטש

— און איר האט שוין קיין מאָל מעָר אַיעָר ברודער נישט געזען? —
האט בּוֹנָאָוּסְקִי זיך אַגְּנָעָרֶפּוֹן.

טירין האט אפגעגענעצ:

— ניין, קיין מלא נישט. נו, יאנטן נישט געזאָרגט. דא, אויף דער
"טיעז", וועלן מיר מאָקן אַ לעבען... ווערד ס'אייז באַשטייטט צום מישן
צעמענטט אַי היליד אַגענָאָגען צו דער אַרבעט, מְזָאָרֶת נישט וואָרטן
בִּין פִּינְפִּין.

אטא דאס איז א ברגאנדע: א גנטשאָלְגִּינִּיק ווועט דיך אין די אַרְבָּעַתְסֵץ
שעהן נישט דירן מיט זיין וווערטער אַבעָּר אַ בְּרִיגָּאָדִיר אַפְּילָו בעה
איין אַיבָּערִיָּס: אויב זאגט ער — אַרְבָּעַתְן, הַיִּסְט אַרְבָּעַתְן. דאס איז
דערפָּאָר ווילָל ער קָאָרְמָעַט דיך. אַ חֹזֶם זָה ווועט ער נישט טְרִיבִּין וווען
מאָזָאָרָף נִישְׁט.

אויב מ/געמט שוין מישן צעטערן קאן א מוייער נישט בליעבן זיצן.
שוכאוו האט א קראעץ געטאן אבער זיך אויפגעחויבן.

— מ'עט דארפַן גײַן פרײַער דאס איזן צעהאָקָן.

קילגאם. מיט דער ראוועווער צורה, האט קרום אַ קוק געטאו אויף
שוכוואן, ס'איין אים נישט געפعلن ווואס שווכוואו געמיינ זיך אַרבבען נאָד
איידער דער בריגאָדער האט באָפּוילן. ער אלִיּוֹן, דער ליסער קילגאָם,
האט אַ קנאָפּ דאגה צי ס'זועט זיין צוּווַי הונגערט גראָם ברוּיט מעָרָעָר
אדער ווַיְנִיקָּר — ער ווּעַט אָזּוֹן ווַיְאִיסְלַעֲבָן פָּוָן זַיְנָע פֿאָסְלַעֲקָס.

דאָך היְבָט ער זיך אוּתָה, ער פֿאָרְשְׁטִיט אָזּ מַקָּאָן נִישְׁט פֿאָרְהָאָלְטָן
די בריגאָדָע.

— ווֹאָרֶט צוֹ, ווֹאָנְנִיא, אַיְד גֵּי אָוִיר.

עס ווועט אים גאָרגנישט געשען דעם גראַבן קילגאָס, וווען ער ווֹאלט
פֿאָר זיך געָרְבּוּט ווֹאלט ער נאָך גיַכְעָר אוּפִיגָּעַשְׁתָּאָנָּעָן.
(שׂוֹכְאָוּה האָט זיך צוֹגָעָאֵילִיט אוּיר דערְפָּאָר ווֹילִיל די אַינְסְטְּרוּמְעַנְּטִיזְ).
אַפְּטִילְוָנָג האָט נאָך געהָאָט אַיִן ווּעֶרטִיקָּאָל-מעַסְטָעָר ווּעלְכָן ער האָט
געַווּאָלְטָן כָּאָפָן נאָך פֿאָר קִילְאָזָן).

פָּאוֹלוֹלָא הָאָט זִיךְ גַּעֲזָאנְדָּן צָוֵם בְּרִיגָּאָדֵיר :

— זַיְדָאָרְפֵּן אַיְן דְּרִיכְיָעַן לְיִגְּנָן צִילָּל ? אַשְׁר צָוְעָבָן נַאֲךְ אַיְינָעָט ?
כַּיוֹוּסִיּוֹן, סְקָאָן אַמְּאָל נִישְׁתְּסָטְחָיָעַן קִיְּזָן וּוּאַפְּנָעָ ?
דַּעַר בְּרִיגָּאָדֵיר הָאָט זִיךְ אַגְּלָא וּוּיְילָעַ פָּאַרְטְּרָאָכָט .

— זִיךְ וּוּלָזָק שְׁטָעָלָן אַלְסָ פָּעָרְטָעָר אָוֹן דַּזְ פָּאוֹלוֹלָא, חַיְיט צָוֵם
בַּיִּים צַעֲמָעָטָם. דַּעַר מַולְטָעָר אַיְן אַגְּרִיסְטָר. שְׁטָעָל אַוּוּק בַּיִּים אַזְעָק
מַעֲנְטָשָׁן אָוֹן וּזְסָאָל קִיְּזָן אַיְבָּעָרְדוּיִיסּוּן נִישְׁתְּצִוְּיָן .

— עַך ! — פָּאוֹלוֹלָא אַיְן אַושָׁ אַונְטָעָרְגָּעְשְׁפָּרוֹנְגָּגָן. אַגְּלָא אַיְן עַר
אַגְּרָאָזָעָר, יָוָגָג בְּלָוֶט, נַאֲךְ אַיְן דַּי לְאַגְּרָעָן וּנִשְׁתְּקָאַלְיָעַ גַּעֲזָאָרָה, אַרְפֵּן
פְּנִים בַּיִּים זַעַט מַעַן נַאֲךְ אַיְן דַּי אַקְרָאִינִישָׁעַ הָאַלְקָעָס — אֹוּבָּא אַיְר
וּוּעָט אַלְיָין מַוְיָּעָרָן וּוּלָזָק מִישְׁן צַעֲמָעָט ! מִירָן זַעַן וּוּרָע וּוּעָט מַעֲרָעָר
אוּפְּטָאָן ? וּזְזָהָר אַגְּרָעָסְעָרָעָ לְאַפְּאָטָע ?

דַּאֲסּוּן הַיִּסְטָט אַגְּרָאָזָעָר. וּוּעָן סְזָאָל וּוּרָע בְּאַפְּעָלָן פָּאוֹלוֹלָא, דַּעַם וּוּאָס
הָאָט גַּעֲלָאָנוּקָעָט אַיְבָּעָר וּוּלְדָעָר מִיט גַּעֲוָעָר אַרְפֵּן אַקְסָל, דַּעְרָפָעָר
בְּאַקְסָלָן, אַזְזָה עַר זָאָל גִּיבָּוּן אַגְּלִיצָעָ, יְעַנְעָר וּוּקָלָט גַּעֲלָיָבָן בַּיִּים רַיְדָן,
עַפְּעָס אַנְדָּעָרָש אַיְזָה וּוּעָן דַּעַר בְּרִיגָּאָדֵיר הַיִּסְטָט .
וּזְזָהָר שָׁוְכָאָוּ מִיט קִילְגָּאָסָן וּוּנְעָן אַרְוִיָּף צָוֵם צְוּוִיָּטָן שְׁטָאָק הָאָט
זִיךְ גַּלְיָיךְ דַּעְרָהָעָט נַאֲךְ אַסְקָרְפֵּן אַיְבָּעָר דַּעַר לִיְּטָעָה. דַּאֲסּוּן סְעָנָאָ;
עַר הָאָט זִיךְ דַּעְרָטָאָכָט דַּעַר טַוְּבָעָר .

דַּי וּוּנְעָט אַרְפֵּן צְוּוִיָּטָן שְׁטָאָק הָאָט מַעַן עַרְשָׁת אַגְּגָהָיָבָן מַוְיָּעָר,
נַאֲךְ גַּעֲלִיָּגָט דַּרְיָי שִׁיכְטָן פִּיגָּל. דַּאֲסּוּן דַּי זִיךְ פָּאוֹעָ וּוּעָן דַּאֲסּוּן גִּיְּתָה
צָוֵם שְׁפָאָרְסָטָן, מִזְאָרָף נַאֲךְ נִשְׁתְּטָאָוּוֹגְיָעָט .

פָּוּן דַּי רַוְּשָׁטָאָוּזָאָגָיָס וּוּאָס וּנְעָן דַּאֲסּוּן דַּאֲסּוּן שְׁפָרָיר גַּעֲוָעָן אַיְזָה קִיְּזָן שְׁפָרָיר
נִשְׁתְּטָאָוּזָאָגָיָס אַלְצָה אַזְעָלְשָׁלְעָטָט גַּעֲוָאָרָן, דַּאֲסּוּן דַּי אַרְעָסָטָאָגָטָן
אַדְעָר אַוְיָף אַנְדָּעָר בְּוּיְוָגָגָן אַזְוּקָגָעָטָרָאָגָן אַדְעָר פְּשָׁוֹט אַיְזָה דַּי אַיְוָנְדָּלָעָךְ
פָּאַרְבָּרָעָט — אַבְּיָיָסָאָל נִשְׁתְּטָאָרְיָינְפָּאָלָן אַיְזָה חַעַנְתָּפָּוּן אַזְזָה אַנְדָּעָהָר
בְּרִיגָּאָדָעָ. אַצְטָה מַהְוָ מַעַן אַלְצָה מַאֲכָן פָּוּן דַּאֲסּוּן נַיְיָ, אַזְזָה דַּאֲסּוּן גִּיכָּעָר,
זְזָהָר נִשְׁתְּטָאָוּזָאָגָיָס דַּי אַרְבָּעָט שְׁטִוְּיָן בְּלִיְּבָן.

פָּוּן דַּאֲנָעָן אַוְיָס זַעַט זִיךְ דַּי גַּאֲנָצָעָ זָאָנָעָ, אַפְּאַרְשָׁנִיָּטָה, אַפְּוּסָטָה
דַּי זַעַקָּעָט בְּאַחַאָלָטָן זִיךְ, וּוּאַרְעָמָעָן זִיךְ, וּוּאַרְטָהָן אַרְפֵּן פִּיְּפָיָה, דַּי וּוּאָכָּיָה

איין טאג אין לעבן פון איוֹן דעניטאָויטש

טודענעם, שוואָראַצְע טטאָלבּעט. אָקעָגֶן דער זוּ וועט מעַן נישט אָן די
שטעבלֵידָראָטָן. די זוּן פֿאָרְבַּּלְעַנדָּט, מִקְּאָן קִוִּים די אוֹיגָן עַפְּעַנְעַן.
ニישט זוויט אַיז די דָּקְמְפִּימְאָשָׁין וועלכּע שטעלט צוּ עַלְעַטְרָאָז
עַנְעַרְגִּיעַן. צוֹעֲרָשֶׂט פֿאָרְקָאָפְּטָשָׁעָט זַי דַעַם הַיְמָל אָוּן דַעְרָנָאָרָה
זַי אָן הַיְיָזְדִּירִיךְ אָטָעָמָעָן. דָאָס אַיז שְׁטָעַנְדִּיךְ אָזְוִי אַיְדָעָרָז
לְאָזָט אָרוֹיסָס פֿוּן זַיְךְ דַעַשְׁ פִּיפִּתְזָה. אָטָאָ פִּיפִּתְזָה זַי. קִיּוּן סְדָהָאָבָן מִיר נִישְׁט
אוּפְּגַעְתָּאָן.

— עַי, טְמָאָקָאנְגָּאוּיְיעַן דוּ מִינְטָן וּוּרְטִיקָּאָלְמְעַטָּעָר, דַיְרָ זַיְךְ שְׁגַעְלָעָר
— טְרִיבְּטָ קִילְגָּאָס אָנוֹטָעָר.

— קוּק בְּעַסְעָר וּוּפְלָ אַיז סְאָיִן נָאָךְ אָוִיפְּטָ דִּיןְ מַוְיִעַר פֿאָרְבַּּלְעָבָן;
וּוּסְטָהָאָבָן צוּ טָאָן בֵּין אָזָוָתָן. אָמוֹזְטָשָׁט מִיטָּזָיְךְ זַיְךְ מַוְיְעַרְעִיךְ עַלְנִיעַ
גַּשְׁלַעַטְזָה — האָט שְׁוֹכָאָוּ צְרוּקָעָנְטָעָרָט.

זַיְךְ האָבָן גַּעַלְעָרָט זַיְךְ שְׁמַעְלָן מַוְיִעַרְעִיךְ יַעֲדָעָרָז צוּ זַיְךְ וּוּאָנָטָ אָזְוִי
וּזְיַיְסָהָאָיִזְגְּגָעְטִילָט גַּעַוְאָרָן פֿאָרְמִיטָאָגָה אָבָעָר דָאָ האָט זַיְךְ דַעַר
ברִיגְאָדִיךְ אָנְגַעְרָופָן:

— האָגָי, חַבְּרָהָנוּ כְּדַיְךְ וּוּאָפְנָעָ אַין מַולְעָרָזָל נִשְׁטָה פֿאָרְפַּרְוִין
וּזְעַלְנָן מִיר זַיְךְ שְׁטַעַלְנָן צוּ אָזְוִי. שְׁוֹכָאָוּ: נַעַם קְלֻעוֹשָׁנִיעַן, אַיךְ וּוּלְלָ
מִיטָּקִילְגָּאָסָן. גַּאֲפְטָשִׁיקְ וּוּעַט מִיךְ דַעְרוֹוִילְ פֿאָרְטָרָעָט בְּיַיְם אָפְרִינִיכְן
דוּאָס אַיְסָן.

שְׁוֹכָאָוּ מִיטָּקִילְגָּאָסָן הָאָבָן זַיְךְ אִיבְּעַרְגָּעָקָוּט אָוּן מְסָלִים גַּעַוְוָעָן.
אָזְוִי וּוּעַט טָאָקָעָ דִּי אָרְבָּנָט זַיְין שְׁפָאָרָעָה.

— אָן — מַהְאָט זַיְךְ גַּעַנוּמָעָן צוּ דיְ דיְ הַעַקְמָה.
שְׁוֹכָאָוּ האָט שְׁוִין אִיצְטָ נִשְׁטָה גַּעַזְעָן מַעַרְ דַעַם וּוּיִיטָן חַאָרְיוֹנָאָט וּזְיַי
הַיְ וּזְוּן שְׁמִיגָּלָט זַיְךְ אַין שְׁוִין, נִשְׁטָה וּזְיַי דִּי אַדְרָעָטָאָגָטָן זְעַנְעַן זַיְךְ אַעֲגָנְגָעַן
אָיְבָעָר דַעַר וּזְאָנָעָ, יַעֲדָעָר צוּ זַיְין אָרְבָּעָט — וּוּעַר גְּרָאָבָן גְּרִיבְּעָר, נָאָךְ
פֿוּן דַעַר פְּרִי צְעַדְאָלְבַּעַטָּע, וּוּעַר אַרְמָאָטוֹר פֿעַסְטִיכְן, וּוּעַר טְרָאָגָן קְרָאָקוּוּס
צַוּ זַי וּוּאַרְשָׁטָאָטָן אַרְוִוִּת. שַׁר האָט אִיאָט וּאָרְ גַּעַזְעָן זַיְין וּוּנְגַטְטָן, דיְ טְרַעְמְלָעָר
וּוּאָס וּזְעַנְעַן אַנְטָשָׁטָאָגָעָן בְּיַיְם צִיגְלָל לִיְיָגָן אָוּן אַבְּיִסְלָל וּוּיְמִיטָּעָר קִילְגָּאָסָעָס
וּוּאָנָט מִיטָּזְעָלְכּוּר זַיְינָעָ וּוּעַט זַיְךְ דַעְרָפָן אַזְוִינְפִּגְיָין. אַנְגַעְוַיְיָזָן סְעַנְיָאָן
וּזְיַי אָזְוִי מִזְאָרָף צְעַחָקָן דָאָס אַיזָּא, האָט עַר דַעְרוֹוִילְ אַלְיִין בָּאַטְרָאָכָט

די וואגנט וועלכע ס'האָט ביז דא אַרוֹפְּגַעַזְוִינְגָן אָן אָומְבָּאָקָאנְטָעָר אִים
מויערעה, צֵאָז וְאָס הָאָט אָדָעָר נִישְׁתַּגְעָנְטָה דִּי מְלָאָכָה אָדָעָר פְּשָׁוּם,
בָּאוּוֹסְטוּנִיק גַּעֲפָרְשָׁעַטָּה. אַיְצָט מָזוּ עָר זִיךְ צַוְּגָעָוּוֹיְנָעָן צַוְּדָעָר וְאָנָּט,
צַוְּנוּפְּפָלָעָבָן זִיךְ מִילָּט אִיד. אַטָּא דָא וְעוֹט מָעוֹן מָוֹן אַוִּיסְגָּלִיכְוָן; מִיט אַיְנָמָאַל
וְעוֹט עָס זִיךְ נִישְׁתַּגְעָנְטָה לְאָזֶן, עַרְשָׁתָן נָאָר דָּרְדִּיבָּן, אַזְּאָט דָא וְאָגָּנָט אָ שְׂטִיקָל
אָ בִּיסְלָמָעָר וְאָפָגָע. דָא וְוִידָעָר, פָּוּן דָּרוֹוִיסָן, אַזְּאָט דָא וְאָגָּנָט אָ שְׂטִיקָל
בּוֹיךְ, מִזּוֹעַט דָּרָפָן אַרְיִינְצִיעָן, אַבָּעָר אַוִּיךְ עַרְשָׁתָן נָאָר צַוְּוִיְּ שִׁיכְטָן.
שַׁוְּכוֹאָו הָאָט מִיטָּן אַוִּיגְ צַעְטִילָט דָי וְאָגָּנָט, אַיְנָגְעַשְׁתָּעָלָט אָ נִישְׁתַּגְעָנְטָה
גְּרָעְנְעָץ ביז וְאָגָּנָעָן עָר וְעוֹט לִיְגָן צִיגְלָן אָרָן פָּוּן וְאָגָּנָעָט סֻעְנִיאָו וְעוֹט
גִּיאַן אוֹיף רַעֲכָתָס ביז קִילְגָּאָסָס וְוִינְקָל. קִילְגָּאָס וְעוֹט זִיךְרָנָר נִישְׁתַּגְעָנְטָה
קָאנְגָּעָן אַיְנָהָאָלָטָן אָוֹן פָּאָרְקָרִיכָן אוֹיף סֻעְנִיאָס זִיְּט. אָזְּוִי וְעוֹט אָוּוּעָק
אָוֹן אָרְבָּעָט אָוֹן אָוְנְדוּעָר פָּאָרָל וְעוֹט נִישְׁתַּגְעָנְטָה בְּלִיבָּן הַינְּטָרְשָׁטָעָלִיק. אָיִן
דָּמְיוֹן הָאָט עָר שְׁוִינוֹ גְּעֻזָּעָן וְוי אָוֹן וְוִיפָּל צִיגְלְבָלָאָקָן עָר וְעוֹט דָּרָפָן
אָוֹן נָאָר בָּאָמְעָרָקְט דִּי צִיגְלְ-טְּרָעָגָר הָאָט עָר גְּלִיכְ אָ לִיאָרָעָם גַּעַטָּאָז
אוֹיף אַלְיאַשְׁקָעָן:

— דָא אָחָעָר! אַטָּא דָא לִיְגָן אָוּעָק! דָא אַוִּיךְ.
סֻעְנִיאָקְלָעְוִישָׁן הָאָט זִיךְ אָלֶץ גַּעֲפָרְעָט בְּיַם צְהָאָקָן דָאָס אִיְּן.
שַׁוְּכוֹאָו הָאָט אָ כָּאָפָּגְעָטָן דָעַם דָּרְאָטָעָנָעָם בְּעֹזֶם אָרָן גְּעֻנוּמָעָן שִׁיעָרָן
דִּי מוּעָר אָהָיָן אָחָעָר, אָוֹן נָאָכָמָאָל צְוִירִיק, ביז דִּי פּוֹגָעָס צְוִישָׁן דִּי
צִיגְלְ-בָּלָאָקָן זְעַנוּן מְעָר וְוִינְקָעָר גַּעַוָּאָרְן רִין.

דָּרְרוּוֹיִיל אִי אַרוֹפְּגַעַזְוִינְגָן דָעָר בְּרִיגָּאָדִיר. בָּעַת שַׁוְּכוֹאָו הָאָט זִיךְ
נָאָר גַּעַצְאָקָעָט מִיטָּן בְּעֹזֶם הָאָט יְעַנְעָר בְּאָוִוִין אָוּוּקָשְׁתָּעָלָן אִין וְוִינְקָל
פָּוּן מוּעָר דָעַם צָלְשָׁטָאָק. שַׁוְּכוֹאָו אָוֹן קִילְגָּאָס הַאָבָן דָאָס זְעַלְבָעָ שְׁוִין
פְּרִיעָר גַּעַטָּאָן.

— הָעֵי — שְׁוִיִּיטָן פָּוּן אָונְטָן פָּאוּוּלָא — פָּאָרָאָן לְעַבְדִּיקָעָ מְעַנְתָּשָׁן
אִין דָעָר הִיךְ? נְעַמְתָּ דִי וְאָפָנוּ!
שַׁוְּכוֹאָו הָאָט גַּעֲפִילָט וְוי אָשְׁוּוּיסָ וְזָאָלָט אִים בְּאָגָּסָן : עָר הָאָט נָאָר
נִישְׁתַּגְעָנְטָה אָנְגָּעָשְׁפָּאָנָט דָעַם רִיכְטִישְׁנוּרָ! עָר בְּאָשְׁלִיסָט אָנְצִיעָן אִים נִישְׁתַּגְעָנְטָה
אוֹיף אִין שִׁיכְטָן, נָאָר גְּלִיכְ מִיט זָאָפָס פָּאָר דָרִי מִיטָאָמָאָל. כְּדִי סֻעְנִיאָן
זָאָל זִיךְ זִיךְ אַבְּיִטְלָ גְּרִינְגָעָר הָאָט שַׁוְּכוֹאָו זִיךְ גְּעֻנוּמָעָן אָ שְׂטִיקָל מְעַרְעָר

איין טאג אין לעבען פון איזוואן דענישטאויטש

אויסערלעכנייזיט וואנט, איבערלאזנדיק יונעם דעם אינזוייניקסטן, וו
דער ציגל מוז נישט געליגט ווועגן אונוי אקוראטען.
אנציאנדיק דעם שנור האט ער א זונק געטאן צו סעניאן, געגעבן
פארשטיין וו מיזאָרַף אָגָהִיְבָּן מויערן. דער טויבער האט עס בענומען;
פאַרְבִּיסֶן די ליפַן אָזָן אַזְאָרַף גַּעֲטָאָן אַ בְּלִיךְ אֵין בריגאָדרִיסֶס זַיִת, וּזְאָס
האט גַּעֲזָלַט באַדִּיטְוֹן: מַזּוּעַט זַיִד נִשְׁתַּלְאָזָן, מַעַט נִשְׁתַּלְאָזָן
הינטערשטעליך!

מייט דער לייטער-טרעפּ אָרוּיףּ האט מען שווין געטראָגן וואָפְּנָע. אַכְּט
זעקסעס זענען באַשְׁטִימַט צו דער דָאַיקָּעַר אַרְבָּעַט. דער בריגאָדרִיסֶס
באַשְׁלָאָסֶן אָזָן די וואָפְּנָעַ ווּעַט נִשְׁתַּלְאָזָן אֵין קלענערע
מוֹלְטָעַרְסֶס, נִבְּעַן די מוֹלְעַדְעַר — צו וואָס דָאַרְפּ זַי אַיבְּרִיךְ פֿרִידְזִין —
זַי ווּעַט גַּעֲנוּמָעַן ווועָרַן דִּירַעַקְסַט פֿוֹן די גַּאַסְּלִיקְעַס: לִיְגַּט בְּרִידְעַלְעַד
גַּלְיִיךְ אָוּיפּ דָעַר ווּאָנָט: פָּאָר דָעַר צַיִיט וואָס די וואָפְּנָעַטְרַעְגַּר ווּעַלְן
דאָפְּנָן וואָרטָן, אֵין דָעַר הַיִּיךְ, בֵּין זַיִעַרְעַ נַאֲסִילְקָעַס ווּעַלְן זַיִד אַוִּיסְנָעָמָעַן,
קָאנָעַן זַיִד דָעַרְוַיְיל הַעֲלָפָן בֵּים צַוְּרָאָגָן נַעֲנַטְעַר צו דָעַר מַוְיִּעַר די
צַּגְּלַיְבָּלָאָקָן. ווּעַן סְיוּעַט אָרוּפְּגַעְטָאָרָן ווועָרַן פֿרִישָׁע וואָפְּנָעַ זַיִד
אַרְאָפְּגַנִּין מייט זַיִעַרְעַ נַאֲסִילְקָעַס, אַוּוּקְשַׁטְעַלְקָן זַיִד גַּעַבְנָן אַוִּיּוֹן אַפְּטִיעַן
אָזָן אַלְיִין דָעַרְבִּי אָוִיךְ אַרְיִינְכָּאָפְּן אַ בִּיסְל וואָרָעְמִיקִיט.

מִהָּאָט אָרוּפְּגַעְטָאָכָט צַוְּיִי נַאֲסִילְקָעַס מִיטְאָמָּל — פָּאָר קִילְגָּאָסָעַס
ווּאָנָט, אָזָן פָּאָר שֻׁכְּאָוֹס. פֿוֹן דָעַר וואָפְּנָעַ נַאֲסִילְקָעַס זַי אֵין קָאָלָט, שְׁלָאָגָט
אַ פָּאָרָע. ווּעַן מִנְעָמָט זַי אָוּיפּ דָעַר קָעַלְנִיעַ טָאָר מַעַן נִשְׁתַּלְאָזָן
וּוַיִּיל נִשְׁתַּלְאָזָן זַי צַוְּפִּירְן אָזָן סְיוּעַט אַוִּיסְקָוּמָעַן אַפְּהָאָקָן מִיטּ אַהֲמָעַר.
וּוְעַסְט אַוּוּקְשַׁטְלִיגָן דַעַם צִיגְלְבָלָאָק נִשְׁתַּלְאָזָן זַיִד מִזְאָרַף, ווּעַט ער שווין אָזָוִי
בלִיבָן. רִין אִים פֿוֹן אַדְרַט ווּעַט זַיִן אַ שְׂעוּרָעַ מַעַשְׁתָּה.

שֻׁכְּאָוֹ טָט זַיִן מְלָאָכָה מִיטּ שְׁכָל. נִשְׁתַּלְאָזָן זענען אַבְּעָר
גַּלְיִיכְעַ: אַיְנָעַר האט אָזָן אַפְּגַעְהַאְקָטוֹן ווַיִּנְקָל, אַ צַוְּיִיטָעַר אַ צַּעְקוּוּטַשְׁטָע
רִיפּ, אַדְעָר גַּאֲרַן אָזָן אַנוֹזָקָם. שֻׁכְּאָוֹ כָּאָפְטָ דָאָס אלְץִ אָוּיפּ: ער וּעַט וּזְאָס
דָעַר צִיגָל בעַט זַיִד לִיְגָן, אָזָן דָאָס אַרְט אָוּיפּ דָעַר מַוְיִּעַר וואָס וואָרט
אָוּיפּ אִים.

שֻׁכְּאָוֹ נַעַמְתָּ אָזָן קָעַלְנִיעַ וואָפְּנָעַ, אַבְּעָר נִשְׁתַּלְאָזָן מַעַר וּזְאָרַף,

וואָרֶפֶט זי אוּיף דער מײַער, גִּלְיכֶּט אָוִיס אָוּן פֿאָרְדְּעָקֶט גִּלְיךֶּד מֵיט אַ צִיגֶל. נָעֲמָעַן אָין הָעָנֶט דַּעַט אַיגְלְבָּלָאָק מוֹזַעַן פֿאָרוּכְּטִיק. חַלְילָה נִישְׁתַּחַט אַעֲרִיסְּטִין דֻּעָרְבִּי דַּי הָעַנְטְּשָׁקָעַס. אַצְּטַ בְּלִיבֶּט אַ קְלָאָפַט טָאוּן דַּעַט צִיגֶל מִיטָּן קָאנֶט פָּוּן קָעַלְנִיעַ, אָוּ ערַ זָאַל לִיגַּן גִּלְיךֶּד. בֵּין וּזָאַס וּזָעַן אָין ערַ שְׂוִין צַוְּגָעַפְּרוּידָן.

אוּיבָּ אַבְּיסָל וּזְאַעַגְּנוּ אָין אַרְוִיסְּגַעְקוּוּעַטְשָׁטַּפַּן דַּעַט זִיטַּזְעַט מוֹזַעַן עַס וּזָאַס גִּיכְעָר אַפְּהָאָקָן מֵיט דַּעַר קָעַלְנִיעַ אָוּן אַרְאָפְּשָׁלִידְעָרָן פָּוּן מְזַיְּעָר (זָעַמְרִיךְיִיט גִּיטַּעַס אַונְטְּשָׁר אָוּן אַנְדְּעָרָן צִיגֶל), אַיְצַּט אַיְצַּט אַיְצַּט צְוֹ קָלְעָרָן דֻּעָרְוָעָגָן), מָעַן מוֹזַעַן נָאָכָּמָאָל אַיְפְּאָסָן צַיְּמִיט דַּי אַונְטְּשָׁרְשָׁטָּעַ פָּגָעָס אָיָז אלְץ אַיָּן אַרְדְּעָנוֹגַג. סְחָאָט גַּעַקְאָנֶט זִין אָוּ דַּעַר צִיגֶל אָיָז נִישְׁתַּחַט גַּעַוּעַן גִּלְיךֶּד, אָוּזַעַן מוֹזַעַן צַוְּוֹאָרָפַן אַ בִּיסְלַּוְוָעַן. ערַ כָּאָפַט אַ בְּלִיךְ אוּיף דַּעַר הִיךְ, אוּיף דַּעַט רִיכְטִישְׁנוֹר — סְאַיְזַעְוִי בְּאַדְאָרָף צַוְּיַּין, גַּן, וּוּוּיטְעָרָן!

די אַרְבָּעַט גִּיטַּעַס. סְאַיְזַעְוִי נָאָר שְׂוֹועָר לִיגַּן דַּי עַרְשָׁטָּע צַוְּיִי שִׁיכְטָן, פְּאַרְדַּעְקָן דַּי אַלְטָטָע עֲבִירָות. דַּעְרָנָאָךְ וּוּעַט שְׂוִין אַוּוּק גְּלָאָטִיק. דַּעְרוּוַיְלַּמְוֹזַעַן גַּעַנְתַּחַט קָוקָן!

שְׂוִיכָאָוּן הָאָט אַונְטְּרָגָעָיגָט די אַוִּיסְעָרְלָעָכָע זִיט מְזַיְּעָר, צַוְּעַנְיָאָן אַגְּטָקָעָגָן. אוּיד סְעַנְיָאָן אָיָז נִשְׁתַּחַט גַּעַשְׁלָאָפַן אָוּן אלְץ מַעַר אַפְּגָעָרְקָט זִיד פָּוּן בְּרִיגָּדְרִיךְ. ערַ אָיָז שְׂוִין גַּאֲרַ נָאָעָטָן פָּוּן דָּגָנָעָן. ערַ טָוּט אַ זְוָוָנָק צַוְּאָ זַאְוָגְעָנְטְּרָעָגָעָר: אַהֲרָן, אַהֲרָן דַּעְרָלָאָגָטָן דַּי אַרְבָּעַט בְּרָעַנְטָס אַונְטְּשָׁר דַּי הָעָנֶט, נִשְׁתַּחַט קִין צִיטַּעַס וּזָעַן דַּי נָאָזָפְּצָוְיָהָן. וּזָעַן ערַ מֵיט סְעַנְיָאָן הָאָבָן זִיד דַּעְרָנְעָנְטָרָט אַיְינָגָר צָוָם אַבְּדָעָרָן אָוּן אַגְּגָהָוִיבָן נָעֲמָעַן וּזְאַפְּנָעַן פָּוּן אַיָּין נָאָסְלָקָע אָיָז זַיְבָּלְדִּיךְ גַּעַוָּאָרָן. — וּזְאַפְּנָעַן — שְׁרִירַת שְׂוִיכָאָוּן.

— שְׂוִין! — הָאָט גַּעַנְטְּפָעָרְטַּפְּאָוּלָאָ. מִיהָאָט גַּעַבְּרָאָכָט פְּרִיאָשָׁע נָאָסְלָקָעָס. אַיְינָס, אַווֹיִי, אָוּן זַיְיַי זָעַנְעַן אַוִּיסְעָגְלָלְיִידְקָט גַּעַוָּאָרָן. סְעַרְשָׁט אַרְוִיסְּגַעְנוּמוּעַן דַּי שִׁיטָּעָרָע וּזְאַפְּנָעַן אָוּן דַּי זַיְיַי וּזְעַנְטְּלָעַק צַוְּגָעַפְּרָוִירָעָנָע — גַּעַלְאָזָן; קְרָאָצַט אַלְיַיְן אָוִיסָּס! גַּן אַגְּגָה אַ צַּוְּיִיטָעָן שְׂוִיכָאָוּן, פָּוּנְקָט וּזָי דַּי אַנְדָּרָעָר מְזַיְּעָר, הָאָט אוּיפְּגָעָהָעָרָט פְּיָלוֹן

איין טאג אין לעבן פון אירזען דענישטעריטש

דעם פראסט. פון דער אינטערנסווער ארבעט אייז איבער אים אדרוד די ערשות וואראמעקייט, אונז וואראמעקייט פון וועלכער עס ווערט אביסל נאָס אונטערן באַשליך, אונטער דער פופייקע, אונטער דעם אויבערשטן אוּן אונטערשטן העמד. ער האָט נישט אַפְּגַּשְׁתַּעַלְתַּן די אַרְבָּעַט. ווייטער געיאָג. איין אַ שעָה אַרְוָם האָט אַים אַרְמָנָגָעָנוּמָעָן די צוֹוִיטָע וואַרְעָמָקִיט, די פון וועלכּע דער שוֹוִיס טְרִיקְנֶס אוּס. צוֹ די פִּס, האָט זיך דער פראָסְט נישט דערקליבּן. — דאס אַיְזָס ווַיכְטִיקְסְּטָע! אלְץ אַיבְּרִיךְעָק אַיְז גָּאָרְנוּשְׂט, אַפְּיָילְוָן דער דּוֹרְכְּנָעָמָעָדִיקָּעָר ווַינָּט האָט נישט גַּעֲקָאנְט אַפְּרִיעָסְן פון דער אַרְבָּעַט. בלִזְיָן קְלָעוֹשָׁין קְלָאָפְּט אַ פּוֹס איין אַ פּוֹס. דער שלימול האָט אַ זְעָקָסָאָגְנָעָרְצִיכְסְּטָן נְמָעָר פּוֹס. אַז ווְאַלְקָעָס האָט מעָן אַים גַּעֲגָבָן פון פֿאָרְשִׁידְעָנָע פֿאָרָן, עֲגָגָע.

דער בריגאָדִיר לאָוט זיך פון צֵיט צו צֵיט הָרָן: «וְאַפְּינָע!» שוכאוּ שְׂמִינִית אוּזִין נישט אַפְּ: «וְוְאַפְּינָע!» וועל עס צֵיט די אַרְבָּעַט פָּאָרוּס ווערט אלִיזָן אַ שְׁטִיקָל בְּרִיגָּאָדִיר. שוכאוּ וועט ער זאָל נישט בלִיבְּן הַינְּטָרְדִּי שְׁטָעַלְיךָ, ער ווְאַלְט אַיצְט אַפְּיָילְוָן אַ לִיְּבָלָעָן בְּרוֹדָעָר נישט גַּעֲשִׁיגְט אַז אַים אַונְטָעָרְגָּעָטְרִיבָּן מִיט די נְאָסְלָקָעָס אַיבְּעָר די טְרָעָפְּ.

פָּאָר מִישָׁאָג האָט בוֹיְגָאָוָסִיקִי גַּעֲטָרָאָגְן די נְאָסְלָקָעָס צוֹוָאָמָעָן מִיט פָּעָטִיקָאָוָן, ער האָט עס גַּעֲמָאָכָט זַיְעָר אַומְגָשִׁיקְט. שוכאוּ האָט אַים אַיְדָל דּוּרְמָאָנְט:

— קְאַפְּיָיטָן פון צְוִוִּיְיטָן רָאָגָג, גִּיכְעָר! קְאַפְּיָיטָן!

וְאָס ווייטער האָט בוֹיְגָאָוָסִיקִי אַגְּגָעָנוּמָעָן אלְץ מַעַר דּוּרְפָּאָרוֹנָג אַז סְאַיְזָן צְוֹעָק בעסער. פָּעָטִיקָאָוָן אַיְזָס דּוּרְפָּאָר גַּעֲזָזָרָן פְּרִילָעָר: ער טְרָאָגָט, דער הַינְּטִישָׁעָר זוֹן, די נְאָסְלָקָעָס, בִּיגְגָּס זַיְעָר אַוְיכָפְּ אַזְּיִיט, גַּיסְט אַוְיסָן די ווְאַפְּנָע, סְזָאָל זַיְן גַּרְנְגָעָה.

שוכאוּ האָט אַים אַ שְׁטוּרְכָּע גַּעֲטָאָן איין פְּלִיאִיצָע:

— זַה, פְּרִילָעָר הָנוֹתָן! ווּעַן בִּיסְט גַּעֲוָוָן דִּירְקָטָאָר האָסְטָו זַיְכָעָר אַונְטָעָרְגָּעָטְרִיבָּן אַרְבָּעַטָּר, הָא?

— בְּרִיגָּאָדִיר! — רְוֹפֵט דֻּרְקָאַפְּיָיטָן — גַּיב מִיר צוֹ דֻּרְ אַרְבָּעַט

אַ מעָנָטָש! מִיט דַּעַט דָּר... ווּלְ אַיךְ נִשְׁתַּחַתְּ אַרְבָּעַטָּן?

דער בְּרִיגָּאָדִיר האָט זַיְעָר אַיבְּרִיךְעָשִׁיקְט

אונטן, ווארטן די ציגלבלאקן (אוועקגעשטעלט אים איינעם אלין), מזאל
קאנען איבערצ'ילן וויפל ער ווועט אורייפווארפן) אונז צוגעהבען אליאשקען,
צומ קאפאיטאן. אליאשקא אין א שטילער מענטש, מיט אים קאמאנדעווועט
נאָר נישט דער, וואָס וויל נישט.

— פולן דאמפ מַאְטְּרָאַס, פֿאַרְוִיס! — האָט דער קאפאיטאן צוגעהבען
חשק — זעט ווי מען אַרְבָּעַט!

— אָזֶן מַדְּאָרֶךְ גִּיכְעָר — זָאַל וֵין גִּיכְעָר. ווי אַיר ווועט הייסן.

און זוי זענען אוועק מיט דער לייטער אַראָפַ.

אין דער בריגאנדע גִּיט אַיצְט אלין גָּלָטִיק.

דער בריגאנדייר שרײַט אַראָפַ צוֹ עַמִּיצָן. ווֹיַזְט אַוִיס אָזֶן אוּיטָא
מיט ציגלבלאקן אַיְזָן גַּעֲקוּמָן. אַהֲלָב יָאָר אַיְזָן קִיְּינָעַ נִשְׁתַּג גַּעֲווּוּן,
אַיצְט הַאָבָּן זַיְד צַעְלָאָן, אַזְוִי לְאָנֶג קָאָן מעַן אַרְבָּעַטן ווי לְאָנֶג זַיְד
פִּירָן צִיגָּל. דַּעֲרוֹוִיל אַיְזָן עַס נָאָר דַּעְרָה עַרְשְׁטָעָר טָאגַ, שְׁפַעְטָעָר ווועט
מסחמא אַוִיסְקָומָעַן ווָאָרטָן.

דער בריגאנדייר בִּיּוּעָרְט זַיְד. סְהָאָט עַפְעָט אַ שִּׁיכָּת מִיטָּן הַיְּבָקָרָאָן.
שׂוֹכָאָוּ וּוֹאָלָט וּוֹעָלָן וּוֹיְסָן וּוֹעָגָן ווֹאָס. אַבָּעָר נִשְׁטָאָן קִיְּינָעַ צִיְּיט דַּעְרוּיף:
ער גִּילִּיכְט אַוִיס אַיְזָן דַּי ווָאָנט. די וּזְאָפָּנָעָרְטְּרָעָגָעָר דַּעְרְצִיְּילָן: עַס אַיְזָן
גַּעֲקוּמָעַן דַּעְרָה מַעֲכָאַנִּיקָּעָר צְרוּעָכָט מַאֲכָן דַּעְם הַיְּבָקָרָאָן אַוְן מיט אַיְזָן
דַּעְרָה אַוִיפָּעוּעָר אַיְבָּעָר עַלְקְטְּרָעָ-אַרְבָּעַטָּן, אַפְּרִיעָר, נִשְׁתַּק קִיְּינָעַ אַרְעָסְטָאָנָט.
דַּעְרָה מַעֲכָאַנִּיקָּעָר פָּאַרְעָט זַיְד, דַּעְרָה אַוִיפָּעוּעָר שְׁטִיטָה אַוְן קוּקָט.

אַזְוִי אַיְזָן כָּסְדָּר: אַיְנָעָר אַרְבָּעַט אַוְן דַּעְרָה צְוַיְּיטָעָר קוּקָט.
וּוֹעַן מַזְאָלָט גִּיכְעָר צְרוּעָכָט גַּעֲמָאָכָט דַּעְם הַיְּבָקָרָאָן וּוֹאָלָט מַעַן
נִשְׁתַּג גַּעֲדָרְפָּט שְׁלַעְפָּן אַוִיךְ זַיְד די צִיגָּל אַזֶּן די וּזְאָמָנָעָן.

שׂוֹכָאָוּ האָט שְׁוִין גַּעֲהָאָלָטָן בִּיְמָן דְּרִיטָן שִׁיכְטָ (קִילְגָּאָס אַיְזָן צָוָם
דְּרִיטָן דַּעְרְגָּאָנָגָעָן), וּוֹעַן אַוִיךְ דַּעְרָה לִיְּטְעָרְטְּרָעָפָּ אַרְיוּיף אַיְזָן גַּעֲרָאָכָן נָאָר
אַיְזָן אַוִיפָּעוּעָר, נָאָר אַיְזָן נַאֲטְשָׁאָלָנִיק — דַּעְרָה אַיְבָּעָר די בּוּיְ-אַרְבָּעַטָּן.
ער שְׁטָאָמָט פָּוָן מַאֲסָקָוּעָ. מַזְאָגָט אַזֶּן ער האָט גַּעֲרָבָעָט אַיְזָן אַמְּנִינְשְׁטָעָרִים.
שׂוֹכָאָוּ וּוֹעַלְכָּעָר אַיְזָן גַּעֲשְׁטָאָנָעָן נַעֲבָן קִילְגָּאָסָן, האָט אַנְגָּעוּוֹיָן אַוִיךְ אַיְזָן.
— לאָזֶן מִיד גַּעֲמָאָק — האָט קִילְגָּאָס אַפְּגָעָנוּטְפָּעָרָט — אַיךְ ווֹיל

איין טאג אין לעבן פון איוואן דענישאויטש

מית גאטשאלאסטע אונישט האבן קיין געמיינזאמס. ווען ער וועט אראפפאלאן
פון ל'יטער וועסטו מיך רופן.

יעצט וועט ער זיך אָוועקשטעלן, דער דבר אחר, הינטער די פלייצעס
פון די מויערער אוון וועט קווק. שוכאו קאן זיך נישט ליאידן די אלערלי
אייפזער. יעדער מאכט דעת אונשטייל או ער איין און אינושניער באטש
איין דער אמרן איין ער א גארנישט. אינטאל האט ער געוואלט ווייזן ווי
אנוי מדארכ מויירן האט מען זיך געהאלטן די זייטן פון געלעכטער. בי
אונדא, ברודעריקע, קאנסטו זיין און אינושניער ווען דו וועסט מיט די
אייגענע הענט א הויין אויפשטיילן.

איין טיעמאנאגנייעו האט מען פון קיין געמייררטע הייזער נישט
געוווסט — אלץ הילצערגע. אפלו די של אוין געווען פון ברעווענעם,
זעקט סאושען קלעצער האט מען צו איר פון וואילד געבראכט. אין לאגער
או מהאט געדארכט א מויערער איין שוכאו געוואן א מויערער: מען
ווערט נישט פריער גענטיביז מהאט זיך נישט אָפגעבריט.

ニין, ער איין נישט אָראפגעלאָפּן מיט פֿאָסָן.
פארקערט, ער איין נאך אָראפגעלאָפּן מיט פֿאָסָן.

— טירריין — האט ער זיך צעריגין — טירריין!

גלייך נאך אים, ווי געשטאנגען אוון געגענגען מיט דער לאָפְאָטָע
איין האנט, איין אָראפְגַעֲקוּמוּן פֿאָוָלָן.

א באשליך טראגט ער, דער אויפזער, פונקט ווי יעדער אָראעטאנט,
אבער א ניעם אוון אָרִינְעָם. א הילט, איזוינס אוון אָזֶעלְבָּעָס, אָלְעָדְרָנְס,
אבער פונקט ווי בי אָלְעָמָעָן מיט אָנוּמָעָר: בֵּי-731.

— נו? — האט זיך טירריין געשטעלט מיט דער קעלניע. אין האנט.
דער הוות אויפן בריגאנדרס קאָפּ איין אָבִיסְל אָראפְגַעֲפָאָלְן איין אָזִיט.
עפָעָס נישט געווינטְלְעָכָעָס קומָט דָא פָאָר. אי סְזַוְילְט זיך וויסָן, אי
מִקְאָן די אָרְבָּעָת נישט אָפְשָׁטָעָן, די וואָפְנָע וועט פְּאָרְפְּרִין. שוכאו
מויערט אוון הערט.

— וואָס מײַנסטו זיך?! — שרײַיט יונגען אוון די סְלִינְגְּ רִינְט בי אַים
פון מויל — דאס שמעקט מיט קאָרְצָעָר! שוכאו, דאס איין קְרִימִינָל!
וועסט אָרְיִינְכָּאָפּן נאך אָ צָעָנָעָר.

ערשת איזט האט שוכאנו פארשטיינען אין ווועס עס גייט. ער האט א קוק געטאן אויף קליגטען — אויך ער האט פארשטיינען. פס גייט איז דער דאָרייפֿאָפּעַ! יונער האט זי באָמְערקט.

שוכאנו האט זיך נישט גשראָקָה, דער בריגאָדִיר ווועט אים נישט אויסגעבען. ער האט אַבער מורה גַּהְאָטַט פָּאָרְן בְּרִיגָּאָדִיר. פָּאָרְן זי זעקס איז אַבריגאָדִיר אַ פָּאָטָעָר, פָּאָר זַי — אַ פִּיעָשָׂקָע. אין יענע לאָגָעָר, אויפּן ווַיְיטַן צְפּוֹן, ווְאַלְטַן אַבריגאָדִיר פָּאָר אַזְּצָעָמִין זַעַר אַרְיִינְגָּעָכָּפּט נַעַר אָן אָוָרטִיל.

בי טיּוֹרִינְעַן האט דאס געדולֶךְ געפְּלָאָצָט: ער האט אַ זָּאוּרַף געטאן זי קעלְיַיעַ אָון געמאָכָט אַ טַּרְיטַט פָּאָרְיָאִיס זָם אַרְיִפְּזָעָר! יונער האט זיך אַומְגָעָקוּט — פָּאָוָלָא אָין גַּעַשְׁטָאָנְעַן מִיט אָן אַוְיִמְגָעָהָוִיבָּעָנָר לְאָפְּעָטָע. נִישְׁתְּ אָזְיַי פְּשָׁוֹט, ווַיְזַעַט אָוַיט, אִין ער מִיט אַיר דַּאַרְיִמְגָעָקָוּמָעָן... אַוְיד סְעִינְיאָה האט פְּאָרְשְׁטָאָנְעַן אָז מַדְּקוֹרָחָ צָגִינוֹ נַעֲנָטָר. אַ פָּאָר יְדִים האט ער, דער טוֹיבָּעָר, זַי סְגָעָהָעָר צַו זַיִן. דער אַרְיִפְּזָעָר האט אַ בִּיטָּל אַרְאָפְּגָעָלָאָזָן פָּוָן טָאָן, אַדוּמְגָעָקוּט זַיַּאַד אַ דָּרְשָׂרָאָקָעָנָר, זַי ער ווְאַלְטַן דָּעַם נַעֲלִיקָן טָאג גַּעֲוָכָת.

דער בריגאָדִיר האט זיך אַיבָּרָעָהָבָּרָגָן צַו אִים אָון שְׂטִיל, אויפּן אוּיָה אָן כְּמַעַט אַלְעַ האָבָּן גַּעַהָרְט אַיְינְגָּרוּמִט: — אַיְיָרָע צִיְּטָן, זַאָרָאָזָעָס, זַעַנְעַן שְׂוִין פָּאָרְבִּיָּן אַוְיב ווּעַטְטַ נִישְׁתְּ לִיגָּן אַיְינְגָּעָלִיגָּט אָון ווּעַטְטַ נִישְׁתְּ פְּאָרְשְׁטוּמָט ווּרְעָן, ווּעַט עַס זַיִן דַּיִּין לְעַצְטָר טָאגְ פְּאָרְגָּעָדָעָנָק זַיַּאַס!

דער בריגאָדִיר קָאָן זַיַּאַלְץ נִישְׁתְּ בָּאַחֲרָשָׁן פָּוָן כָּעָס. אַוְיד פָּאָוָלָא בָּאַטְרָאָכָט דָּעַט אַרְיִפְּזָעָר מִיט אַ פָּאָר אַוְיָגָן ווִי בְּרִיטְוּעָס. — הַיְצָט זַיַּךְ נִשְׁתְּ תְּבוֹרָה, נִשְׁתְּאָ אַיבָּעָד ווּאָס! — האט דַּעַר אַרְיִפְּזָעָר אַ בְּלִיכָּעָר זַיַּךְ אַפְּגָעָרוּקָט, ווּאָס ווּיְטָהָר, פָּוָן דַּעַר טְרָעָפְּנִילִיטָה. טִוְּרִין האט שְׂוִין קִיְּין ווּאָרט מַעַר נִשְׁתְּ גַּעַזְגָּט, פְּאָפְּרָאָרוּעָט דאס הִיטָּל אוּפְּנִין קָאָפּ, אַוְיִמְגָעָהָיָבָן דַּי צְעֻבָּוּגָעָנָעָ קָעָלְבָּיָע, אָון אַוּעָק צַו זַיִן מַוְיָּעָר.

אוּדָ פָּאָוָלָא אָין מִיט דַּעַר לְאָפְּעָטָע צְרוּדִיק אַרְצָעָ צַו זַיִן אַרְבָּעָט. פָּאָמְעָלָעָךְ, פָּאָמְעָלָעָכָּקָע...

איין טאג איין לעבען פון איזויאן דענישטאווייטש

בליבין איין דער הייך האט דער אויפזעער מורה, אראפגיין האט ער אויך מורה, האט ער זיך באחאלטן הינטער קילגאָסן, און געווערט. קילגאָס טוט זיך זיין מלאָכה און געאייל, אַדְרַנִּיזֶט, ווי אַ מוליאָר, ער פילט זיך ווי ער וואָלט געשטענען איין אַפְּטִיךְ און געווויגַן רפואות. ער מאָכָט זיך גַּאֲרַנִּישֶׁט דערפּון וואָס דער אויפּזֶעֶר שטִיטַה הינטער זיינע פְּלִיעָצָעַס, ער באָמְערָקָט אַים נִישְׁתָּ.

סּוֹפֵּן כָּל סּוֹפֵּן דִּיעְצִידִירְט זיך יַעֲנֵדְרָ צָוֵן בְּרִיגָּאָדִיר:

— וואָס וואָל אַיך זאגַן נָאַטְשָׁאַלְטָטוֹוָאַ זָהָא, טִוְּדוֹן?

דער בריגאָדִיר טוט זיין אַרְבָּעַט, קערט צומאל דעם קאָפּ נִישְׁתָּ אָפּ.

— אַיך ווועט זאגַן אוֹ ווועַן דֵי בְּרִיגָּאָדִיר אַיז אַהֲרָגְעָקוּמוּן אַיז שְׂוִין אַיזוֹ גַּעֲוָעָן.

געשטאנען נאָך אַ ווַיְיַעַל, גַּעַזְעַן אַז מְזוּעַט אַים יַעֲצֵט נִישְׁתָּ חַרְגּוּבָן, אַיז עַד דְּרִיכְשָׁעַר גַּעַוָּאָהָן, אַרְיִינְגְּעַלְיִינְט דֵי הַעַנְטָן אַיז קַעַשְׁעַנְעָס אַיז גַּעַנוּמָעַן אַיבָּעָרְגִּין זיך :

— עַי, שְׁטָש — אַכְּתָהָנְדָעַרְטִיפְּרָאָוְנְפְּצִיךְ — האט ער אַ בּוֹרְטְּשָׁע

געטָאן — פְּאַרְוּאָס לִיְגָסְטוּ אַזְּצָעַ דִּינְעָם סְלָאַיְיָ וּוּאַפְּנוּ?

— דְּעַרְלִיבְּט צָו באָמְערָקָן — האט אַים שַׁוְּכָאָו מִיט אַ שְׁמִיכְעַלְעַ גַּעַנוּטְפָּרָעַט — ווַעַן מִזְאָל אַיְצַט גַּעַבְּן אַ גַּרְעַבְּרָן סְלָאַיְיָ וּזְאַפְּנָעַ ווועט זיך ווועטְנְעַצְיִיט דֵי גַּאנְצָעַ "טַעַז" צַעְרִינְעָן.

— בִּיסְטָן נִישְׁתָּ מַעַר ווי אַ מַוְּרָעָר — האט דער אויפּזֶעֶר זיך אַנְגַּעַבְּלָאָזָן — הַעַר בְּעַטְעָר וואָס מַעַן זָאָגְט דַּיְוָ.

מעגָּלָעַ אַז עַרְטָעָרוֹויִוּ וואָלט מַעַן גַּעַדְאָרְפַּט לִיְיָן אַ בִּיטָּל מַעְרָעָר וּזְאַפְּנָעַ, אַבָּעָר צִי קָאָן זַיְן אַ רְיִיד דְּעַרְוָתָן ווַעַן מַעַן אַרְבָּעַט אַיז צַוְּלָלְבָּעַ הַינְּטִישָׁע בְּאַדְיִינְגְּנוּגָעָן, גַּיִי, פְּאַרְטִּיטִישָׁ יַעֲנָעָם אַז גַּיִיט נַאֲרָז ווַעַן נַאֲרָמָעַ צִי קָאָן ער דָּס פָּאָרְשְׁטִינְ!

אַזְּוִי ווי ער אַיז גַּעַקְוּמָעַן אַזְּוִי אַיז ער צַדְיִיךְ אַרְצָאַס מִיט דָעַל טְרַעְפְּנְדְּלִיְיטָר.

— זַעַט מִזְאָל מִיר דַעַם הַיְּבָקָרָאַן צַוְּרָעָכְט מַאֲכָן — האט אַים דער בריגאָדִיר נָאַפְּגָּזָאָגָט אוּףּ לְעַצְגָּעָלָט — מִיר זַעַנְעָן נִישְׁתָּ קִיְּן אַיזְוּלָעַן אַז מִזְאָל אלִץ אוּףּ דֵי פְּלִיעָצָעַס אַרְיוֹפְּשָׁלְעָעָן.

— מ'צאלט דיר דערפֿאָר — האט יונגעַר געלְאָסֶן צוּרִיקָגָעָנְטוּפָעוֹרַט.
— מ'צאלט, אַבעָר פָּאָר אַרוּפְּפִירַן מִיט טָאָטְשָׁקָעַס אָזֶן נִישְׁתַּפְּאָר
שְׁלַעַפְּן נְאָסְיָלְקָעַס. אָנוֹ, פְּרוּווֹ אָוִיףַּ דֵּי "טְרַעְפָּן" פָּרִין טָאָטְשָׁקָעַס!
— כִּבְּין נִישְׁתַּפְּעַגְּן דָּעַט אָז דֵּי בּוּכָּאַלְטָעַרְיעַ זָאַל דִּיר פָּאָרְעַכְּעַנְעַן פָּאָר
נְאָסְיָלְקָעַס.

— דֵּי בּוּכָּאַלְטָעַרְיעַ! מַיְּין גָּאנְצָעַ בְּרִיגָּאָדָע אַרְבָּעַט כַּדִּי צַו בְּאַדְיָינְעַן
בְּלוֹיזַן פִּיר מַולְאָצָרַעַס. וּוּפְלַּקְּאָן מַעַן שְׂוִין בַּי אָזָא אַרְבָּעַט פָּאָרְדִּינְעַן?
עַר שְׁרִימַּט, דָּעַר בְּרִיגָּאָדָיר, אַבעָר דֵּי אַרְבָּעַט רִיסְטַּעַר אָפִילּוֹ אָוִיףַּ
קִיְּין מִינּוֹת נִישְׁתַּפְּעַגְּן אַיבָּעַר.

— וּוֹאָפְנָעַ! — שְׁרִימַּט עַר אַרְאָפַּ.

— וּוֹאָפְנָעַ! — הָאָלָט אִים שָׁוְכָאָו אָוָנְטוּרַע. אַלְעַזְּאָבָּן שְׂוִין אַוִּיסְגָּעַי
גָּלִיכְמַט דֵּי דָּרִיטַּע שִׁיכְטַּת, אִיצְטַּבְּיַי דָּעַר פֻּרְטָעַר, וּוּטַּעַן שְׂוִין קָאנְגָּעַן אָזָא
טָאָן. מַדְאָרַף אַיבָּעַלְיִינְגַּן הָעַכְּעָר דָּעַט רִיכְטִישְׁנוֹה אָדוֹעַר אָפְשָׁר אִין
שִׁיכְטַּת, אָז אִים, דָּוּרְכָּגִינְ?

אָ בִּיּוּר אָזֶן אָגְגָעָבָלָאוּנְעַנְעַר אָזֶן דָּעַר אַוִּיפְּזָעַר צְוִירַק אָוּרָעַק אִין
קָאנְטָאָר. עַר האָט זִיךְרַן נִישְׁתַּפְּעַגְּלַעַל גּוֹט גַּעֲפִילַט אָוּבָּן, אָוִיףַּ דָּעַר
"טָעַן". אִידְעַר מַגִּיטַּרְיַי דִּיְידַּן מִיט אָזָא בְּרִיגָּאָדָיר וּוּ שִׁוְרִין דָּאָרַף מַעַן
זִיךְרַן גּוֹט פָּאָרְטָאָכָטַן. עַס אָזֶן בְּעַסְעַר מִיט דֵּי בְּרִיגָּאָדָירַן לְעַבְּן בְּשָׁלוֹם,
צַו וּוָאָס אַיְנָרִיסְן זִיךְרַן? אָפָּאַיְקַה האָט עַר אָגּוֹטַן, אָצְיָמָעָרַל — פָּאָר זִיךְרַן,
וּוָאָס דָּאָרַף עַר מַעַר? אַבעָר, שְׂוִין אָכָּרָקְטָעַר אָזָא בַּי אִים; אָוּמְעַטְוָם
וּוְילַעַר וּוְיִזְׁנַן וּוְעַר עַר אִין.

די וּוָאָס זָעַנְעַן אַרוּפְּגָעָקוּמָעַן פָּוּן אָוָנְטָן הָאָבָּן דָּעַרְצִילַט אָז דָּעַר
עַלְקָטְרָאָמָנְטוּר אָזֶן אָוּרָעַק אָזֶן נִישְׁתַּפְּעַגְּלַעַל צְוָרָעָכָט מָאָכָן דָּעַט הַיְּבִרְיַי
קָראָן.

דאָס הַיִּיסְט אָזֶן מִזְוְעַט וּוּיְטָעַר מַוּזָּן שְׁלַעַפְּן וּוּיְ דֵּי אַיְזָלָעַן, אָוִיףַּ דֵּי
פְּלִיאִיצָעַם.

אָוִיףַּ וּוּפְלַּקְּ אָוָנְטוּרְנָעָמוֹנְגָּעַן שָׁוְכָאָו הָאָט נִישְׁתַּפְּעַגְּלַעַל גַּעֲרָבָעַט אָזֶן אָוּמְעַטְוָם
גְּעוּוֹעַן דָּאָס זַעַלְבָּעַ: אָדוֹעַר דֵּי טָעַכְנִיק אָזֶן וּוּעַרְטַּע גְּעוּוֹעַן אָזֶן זַעַעַן
דָּרְעַדְרַ, אָדוֹעַר דֵּי זַעַקְעַס אַלְיַיְן הָאָבָּן זַי קָאָלִיעַ גַּעַמְאָכָט. וּוּעַן עַר האָט
גַּעֲרָבָעַט אָזֶן וּוּאָלְדַּה האָט זִיךְרַן וּוּמַעַן פָּאָרְוּאָלַט אָ בִּסְלַע אָפְרָוּעַן אָזֶן

איין טאג איז לעבן פון אייזן דעניטאָוישׁ

אַרְיִינְגֶּעֶשְׁטָעָקֶט אֲשְׁטִיקֵל הַאלְּזָ צְוִישָׁן דִּי טְרִיבָעַס פֿוֹן דָּעַר מְאַשְׁין. שְׁפָעַטָּר
איַן אוַיסְגָּעָקָומָעַן שְׁלַעַפָּן דִּי קְלָעַצָּר אוַיְיךָ דִּי פְּלִיעַצָּס. לִיגָּן אַיְינָעַ אוַיְיךָ
דִּי צְוִוִּיטָעַ; מְהַאַט דָּעַרְנָאָךְ דִּי פְּלִיעַצָּס אוַיסְגָּלִיכָּן נִישְׁתָּג גַּעֲקָאנְט.

— צִיגָּל! צִיגָּל — שְׁרִיפָת דָּעַר בְּרִיגָּאָדִיר אַיז דָּעַרְלָאָגָּט דָּעַרְבִּי דִּי
טְרָעַגָּעַר אַיז דָּעַר מְאַמְּעַן אַרְיִין אַיז מָאָל, נָאָךְ אַמְּאָל.

— פָּאוֹולָאָ פְּרָעָגָט, צִי סְיוּוּסָ שְׂוִין זְיַין גַּעַנְגָּס מִישְׁן וּזְאָפָּנוּ? — הַאַט
מַעַן פֿוֹן אָונְטָן אַרְיִינְגֶּעֶשְׁרִינְגָּן.

— נְיַיַּן, נָאָךְ מִישְׁן?

— סְאַיז נָאָךְ דָּא אַהֲלָבָעַר מְוֹלְטָעַר!

— אַיז פְּאַרְמִישָׁ נָאָךְ אֲ מְוֹלְטָעַר!

דִּי אַרְבָּעַט בְּרַעַנְט אָונְטָעַר דִּי חָעַנְט, זַיְן זְעַנְעַן שְׂוִין בִּיְ דָּעַר פִּינְגְּטָעַר
שְׁכַּטָּ. פָּאוֹרוֹזָס זָאָל זַיְן נִשְׁתָּגָן דִּי אַרְבָּעַט אָז קִיְּן פָּעַנְצָעַר אָדָעַר טְרִוָּן
אַרְיִינְצָוּמוּיְעָרָן זְעַנְעַן נִשְׁטָא, צְוִוִּי בְּלִינְדָעָ וּוּנְעַט אַיז גָּאָר. קִיְּן צִיגָּל
פָּעַלְן דָּעַדוֹוִילָל נִשְׁטָא.

עַס וּוַיְלַט זַיְן דָּעַם רִיכְטִישָׁנוֹר אוַיְיךָ נָאָךְ אַיז שִׁיכָּט אַוְיְהָוִיבָן, אַבָּעַר
סְאַיז שְׂוִין שְׁפָעַט.

— דִּי צְוִיְּיאָאָונְאָכְצִיקְסָטָע אַיז שְׂוִין אָוּוּק אָפְטָרָאָגָן זַי אַינְסְטְּרוּמוּמָעַנְטָן
— הַאַט גַּאֲפְטָשִׁיק מִיטְגָּעְטִילְלָט.

— חִיטְ דִּיְן נָאָז, רַאֲצָעַר! טְרָאָגְ צִיגָּל!

שְׁוֹכָאָוּוּ הַאַט זַיְן אָוּמְגָעָקָט. דִּי זָוָן אַיז שְׂוִין אוַיְיךָ מְעַרְבָּן. זַי פְּאַרְגִּיְּת
אַרְוִיטָעָ וּזַי אַיז אַגְּרוּיָן וּנְעַפְּלָ אַרְיִין. אַ הִיפְּשָׁ שְׁטִיקֵל אַרְבָּעַט הַאָבָּן זַיְן
הַיִּוּט אָוּוּלְגָעַלְיִיגָּט — פִּינְפִּשְׁ שִׁיכְטָן, מִידָּאָרָף נָאָךְ אַבְּסָל אַוְיְהָוִיבָן.
דִּי צִיגָּלָאָן וּוְאַפְּנַעַט דָּעַגָּעָר זְעַנְעַן שְׂוִין קְוִם גַּעַגְגָּעָן. דָּעַם קָאָפְטָאָגָן
פְּנִים הַאַט אַוְיְגָעָזָעָן וּזְיַי בָּאַשְׁאָטָן מִיטָּאָש. אַיז עַר הַאַט דָּאָךְ נִשְׁטָמָעָר
וּזְיַק פְּעַרְצִיק יָאָר דָּעַר קָאָפְטָאָן, אָפְשָׁר דָּאָס אַוְיַד נִשְׁטָמָעָר.

דָּעַרְ פְּרָאָסָט נִעְמָט אַז פְּרִישָׁעָ כְּחָוֹת. כָּאַטָּש דִּי הָעַנְט זְעַנְעַן אַיז דָּעַר
אַרְבָּעַט אַבָּעַר דִּי פְּינְגָעָר פְּרִירָן. אוַיְיךָ אַיז לִינְקָן וּוְאַילָעָק אַרְיִין דָּעַרְקְלִיְּבָט

עַר זַיְק, דָּעַר פְּרָאָסָט. שְׁוֹכָאָוּוּ טְוֹפָעָט צּוֹ מִיטָּ דִּי פִּיס.

דִּי וּוָאָנְט אַיז שְׂוִין גַּעַנְגָּס הַזְּיַק, מַעַן מוֹזָעָ מַעַר נִשְׁטָמָעָר דִּי קְנִי

פָּאָר אַיר, דָּעֵרְפָּאָר קֻומֶּט אַבְּעָר אֹוִיס בִּיגָּן דַּי פְּלִיאַצָּע נַאֲך יַעֲדָן צִיגָּל,
נַאֲך יַעֲדָר קָעָלְנִיעַ וּוּאַפְּנָעַ.

— חַבָּרָה! אַיִּי, חַבָּרָה — לְאֹזֶת שַׁוְכָאָו נִישְׁתָּרוּן — אַיר וּוּאַלְטַ
בְּעַסְעַר צַוְגָּעַטְרָאָגָן דַּי צִיגָּל צַוְדָּעָר וּוּאַנְטַ גַּעַנְטָעַר, אַרְוִיְגָעַלְיִיגָּט הַעֲכָר.
דַּעַר קָאָפִיטָאָן וּוּאַלְטַ עַס זַיְיכָר גַּעַטָּאָן נַאֲך עַר הַאָט נִישְׁתָּקִין כַּוָּת
עַר פְּאָלַט מִמְשַׁ פָּוּן דַּי פִּיס. דָּעֵרְפָּאָר אַבְּעָר אַלְיַאַשְׁקָעַ, וּוָאַס מַזְאָל אַיִּשְׁ
נִישְׁתָּפְעַט וּוּעַט עַר נִישְׁתָּפְזָאָגָן:

— גּוֹט, אַיוֹוָאָן דְּעַנִּיסְטִישׁ, וּוּיְיָזַט נַאֲך וּוּמַדְאָרָף אַוּעָקְלִיגָּן.
וּוּעַן אַלְעַ אַוִּיךְ דַּעַר וּוּלְטַ זַאֲלַן זַיִן אַזְעַלְכָּעַ וּוּי אַלְיַאַשְׁקָעַ! שַׁוְכָאָו
אַיִּן אַוִּיךְ אָזָּא; אַוִּיב אַ מְעַנְשָׁת בְּעַט פָּאָרוֹזָס נִישְׁתָּהָלְפָן?
איַבָּעַר דַּעַר גַּאנְצָעַר זַאֲנָע הַאָט וַיַּךְ אַיִּצְטָ גַּעַהְעַרְטָ דַּאַס גּוֹט בְּאַקָּאנְטָ
קָלָפָן פָּוּן הַאמְעָר אַיְנוּם רַעַלְס. סַוְּפָ אַרְבָּעַטָּו מַעַן מוֹזָה זַיִן: דַּעַר
בְּרִיגְאָדָּיל הַאָט אַ בִּיסְל אַיְבָּעְרָגְעָכָּפָט דַּי מַאַס, בְּאַפְּעָלְנְדִיק אַנְמִישָׁן נַאֲך
אַ מְוּלְטָעַר וּוּאַפְּנָעַ.

— דְּעַרְלָאָגָט! דְּעַרְלָאָגָט וּוּאַפְּנָעַ! — שְׁרִיְּטָ עַר וּוּיְיטָעַ.
קִיִּין אַנְדָּעַר בְּרִירָה אַיִּן נִישְׁתָּגְבִּילִיבָּן וּוּי אַרְיְזָאָרְבָּעַטָּן דַּי גַּאנְצָעַ
וּוּאַפְּנָעַ. וּוּעַן מַזְאָל זַי לְאֹזֶת אַיִּן מְוּלְטָעַר בֵּין מַאְרָגָן פְּרִי וּוּעַלְן זַיִן גַּרְוִיסְטָ
צְרוֹת; זַי וּוּעַט פָּאָרְפִּירְן, מַיוּעַט זַי דְּאָרְפָּן שְׁעַהְלָאָגָן צְעַהְאָקָן, טִיְּעָן...
— אָנוּ, חַבָּרָה, לְאֹזֶת נִישְׁתָּאָרָאָפְּ דַּי הַעַנְט — מְוֻנְטָעַרְט שַׁוְכָאָו.
קִילְגָּאָס אַיִּן בֵּין. עַר הַאָט פִּינְט אַזְעַלְכָּעַ שְׂטִיק. דַּאֲך אַרְבָּעַט עַר
עוֹרְלָעַר; אַ בְּרִירָה הַאָט עַר?

פָּאוּוּלָא אַיִּן אַרְיְטָגְעָקוּמָעַן אַיְנְגָעַשְׁפָּאָנָט אַיִּן אַ נַּאֲסִילְקָעַ וּוּאַפְּנָעַ.
עַר הַאָט אַוִּיךְ נִישְׁתָּפְאָרְגָּעָס מִיטְבָּרְעָנָגָעַן דַּי קָעָלְנִיעַ כַּזִּי קָגָעָן צַוְשָׁתִין
וּוּי אַ דְּרִיטָעַר צַו דַּי מַוְיעָרָעַ.

פָּוּן גַּעְאיִיל, וּוּי בָּאוּוֹסְטָ, קֻומֶּט קִיְּין גּוֹטָס נִישְׁתָּאָרָיס. שַׁוְכָאָו הַאָט
דְּעַרְיְבָעַר בְּאַשְׁלָאָסָן, הַאָלָטָן אַוִּיךְ אַוִּיךְ דַּעַר וּוּאַנְטַ: אַפְּגָעְרוֹקָט סַעְנִיאָן אַוִּיךְ
לִינְקָס הַאָט עַר אַלְיִין צַוְגָּרוֹקָט זַיַּךְ גַּעַנְטָעַר צָוּם הַוִּיפְטְּרוּוֹינְקָל. אַוִּיךְ מַזְאָל
דַּאֲרָט עַפְעַס פּוֹשָׁעָרָן וּוּעַט מַאְרָגָן זַיִן צַוְיַנְגָּעָן אַזְיַן צַוְזָגָן; אַ הַאָלְבָעַר
טָאגָ אַרְבָּעַט וּוּעַט אַוּעַק אַוִּיךְ גַּאֲרְנִישָׁט.

— אַיִּיל זַיַּךְ נִישְׁתָּטָ! — עַר הַאָט אַרְיְזָאָגְעָנוּמָעַן בֵּין פָּאוּלָאָן אַ צִיגָּל

איין טאג איז לעבן פון איוואר זעניטאַויסע

פון האנט — גיב אָ קוק, זעסט ווי ער ביגט זיך אַרוֹס? — אויך בי
סעניאַן האט ער אויסגעבעטערט צוּיִ ציגל.

דעָר קאָפְּିତָାନּ האט, ווי אָ גוֹטָעָר מַעֲדֵין, אַרְדִּיפְּିଗְּעַצְּוִינְּ גַּאֲךְ אָ
נאָסְିଲְକָעָ וּוּאֲפָנוּ.

— גַּאֲךְ צוּיִ! — זָאָגֶט ער אָן דֵי בְּשׂוֹרָה — גַּאֲךְ צוּיִ נַאֲסִילְקָעָ
געַבְּלִיבָן, נִישְׁתְּ מַעַרְ.

ער האָלָט זיך קְוִיט אַוְיףּ דֵי פִּס דַעַר קאָפְּିତָାନּ, אַבעָר ער צִיט,
אוֹן צִיט. שׂוֹכָאָוּ האט אַמְּאָל גַּעַחַט אֹזָא פֻּעַרְדָּ, אַיז וּזָאָס דַעַר סּוֹףּ
זַיְינְעַד גַּעַוּעַן? מַהְאָט פָּוּן אִים דֵי פָעַל אַפְּגַעַשְׂדֵן, אָט.

דאָס לְעַצְּטָע שְׁטִיקָל וּן האָט זיך שְׁטִיל אַרְאַפְּגַעַלְשְׁטָט פָּוּן האַיְלָ
אוֹן פָּאַרְשְׁוּוֹנְדָּן אַוְנְטוּרָן האָרְיוֹזָנָט. אַיצְטָ דַאְרָףּ מַעַן נִישְׁתְּ גַּאֲפְּטְּשִׁיקָט
גּוֹטָע אַוְיגָן: יַעֲדָעָר זַעַט אַלְיַיְן אָן דֵי בְּרִיגָאַדְּעָס האָבָן שְׁוִין אַפְּגַעַעַבָּן
די אַרְבְּעַטְּסְּדָלִים אָן אַלְצָ גִּיט אַיז רִיכְטָנָגָ פָּוּן וּוּאֲכָטָן. גְּלִיךְ נַאֲכָן
קְלִנְגָעָן דִּירָט זיך קְיַינְעָר נִישְׁתְּ פָּוּן אָרטָ, נִישְׁטָא קְיַין בְּעַלְנִים אַוְיףּ
פְּרִילָן אַיז דְּרוּיסָן. בְּעַסְרָ בְּלִיבָן אַינְגְּוַיְינִיק וּוּאַרְעַמְעָן זיך אָ בִּיסְלָ.
עַס קְוּמָט אַבעָר דַעַר מַעֲמָנָט וּוּן אַלְעָ בְּרִיגָאַדְּעָס מַיְשָׁטָמָל גְּבִין
אָ שִׁיט אַרוֹיסָ. דָאָס מוֹזָ זַיְן אַפְּגַעַרְעַדְטָ צַוְּשִׁין דֵי בְּרִיגָאַדְּרָן וּוּן
נִישְׁתְּ זַעַנְעָן דֵי אַרְעַטְּסָאנָן אַזְעַלְכָעָ בְּרִיחָס אָן זַיְיָ זַעַנְעָן גְּרִיטָ, להַחֲיעָ
אַינְגְּעָר דַעַט צוּיִיטָן, בְּלִיבָן אַינְגְּוַיְינִיק אַפְּילָו בֵּין האַלְבָּרָ נַאֲכָטָ.

דעָר בְּרִיגָאַדְּרָ האָט שְׁוִין אַיצְטָ אַלְיַיְן גַּעַנְעָן אָז ער האָט אַיבָּעָרָ
גַּעַכְאָפְּטָ דֵי מַאְסָ. עַס אַיז שְׁוִין שְׁפָעָם, אַיז דַעַר אַינְגְּרוּמוּנְטָלְקָעָ וּוּצְעָט
מַעַן אִים מַכְבָּד זַיְן מִיט אָ צַעְנְגָאַרְנְדִיקָן אַיז דַעַר מַאֲמָעָן אַרְיָין.

— זַעַיָּ! — שְׁרִיִּיט ער צַו דֵי נַאֲסִילְקָעַ-טְּרַעְגָּעָר — וּשְׁאַלְעוּוּצָ
נִישְׁתְּ דָאָס בִּיסְלָ טִינְפָּ! גִּיט אַרְאָפּ גִּיכְעָרָ, קְרַאְצְטָ אַוְיסָ דַעַט גּוֹיִיסָן
מוֹלְנָעָ, דֵי וּוּאֲפָנוּ בְּאַחַאלָט אַוְנְטוּרָן שְׁנוּיָ, גַּאֲרָמְזָל זַי נִשְׁטָ אַרוֹיסְעָן!
דוֹ, פָּאוֹלָא, נָעַם צוּיִי מַעֲנַטְשָׁן, קְלִיבָן צוֹנוֹיָךְ דֵי כְּלִימָט אַיז הַיְזָא מִיט
זַיָּ, דֵי פִּירָ קְעַלְנִיעָט וּוּלָל אַיךְ דֵיר צוֹשִׁיקָן מִיט גַּאֲפְּטְּשִׁיקָה, דֵי וּוּאֲפָנוּ
וּוּאָס מִיר האָבָן דָאָ, אַיז דַעַר הַיְיָ, מַוּן מִיר אַוִּיסְאַרְבָּעָטָן.
עַס האָט זיך אַנְגְּעַהוּיָּבָן רְדוֹעָרָן. בֵּי שׂוֹכָאָוּן האָט מַעַן צַוְּגַעַנוּמָעָן
דַעַט הַאָמָעָ, אַפְּגַעַבְּוּנְדָּן דַעַט רִיכְטִישָׁנוּ. דֵי וּוּאֲפָנוּ-טְּרַעְגָּעָר אָז דֵי

ציגל-ויארפעער האבן נישט געהאט וואס צו טאן, זענען זי אראפ אין האלייע ארין. אין דער הייך זענען געליבן בלויו די דריי מוייערעד — קילגאָס, קלעוושין און שוכאָו.

דער בריגאָדִיר גיט אַרום אַ צופריידענע און באָטראָכֶט די אַפְּגָעַטוּנָע אַרְבָּעַט:

— נישקsha אַנגָעָמוּירָט, הא? און דאס פֿאָר אַ האַלבָּן טָאגָג, דערצָו אָן אַ היַּבְּקָרָאָן.

— הערט חֲבָרָה — רופט זיך שוכאָו אָן — טְרָאָגֶט אַזְוֹעָק די קָעָלְנִיעָס צו גָּאָפְּטַשְׁיקָן, מִינְיָעָן דָּאָרָף מַעַן נִישְׁתָּה; זֵי אַיְזָה גָּעָנוּמָעָן אוּמָךְ לִיבָּק. דער בריגאָדִיר לאָכֶט:

— צֵי קָאָן מַעַן דֵּיךְ צְוַיְּקָלָאָן אוּפְּךְ דַּעַר פְּרִיִּי? די תְּפִיסָה וּוּטָה דַּאָּר וּוּיְיָנָעָן נָאָר דִּיר!

שוכאָו הערט אַ צופריידענע. אָן רִיטְסֶט נִישְׁתָּה אַיבָּעָר די אַרְבָּעַט. קִילגָּאָס אַיְזָה אַראָפְּ מִיט די קָעָלְנִיעָס אָן אַוּרְעָקְעָגְעָבָן זֵי גָּאָפְּטַשְׁיקָן. דַּעַר קָלְיָינָעָר אַיְזָה גִּיךְ אַוּרְעָקְעָלָאָפְּן צַו דַּעַר אַינְסְטְּרוּמְּנְטָאָלָקָע. די הַונְדָּלְטַפְּעַטָּע אַיְזָה דָּעָרְוֹיְילָן, אָן בריגאָדִיר, אַרְעָק אַין רִיכְטָוָגָג צָוָם טוּיעָה. דַּעַר בריגאָדִיר אַיְזָה טָאָקָע אַ כּוֹחַ, אַבָּעָר דַּעַר קָאָנוֹאָי אַיְזָה אַ פִּיל גְּרָעָסְעָרָעָר. פָּאָרְשְׁפָּעְטִיקָּס זִיךְ, פָּאָרְשְׁיָיבָּן זִיךְ אָן דָּאָן אַיְזָה קָאָרְצָעָר אַרְיָין!

נָעָבָן וּאָכְטָעָה האַבָּן זִיךְ שָׂוִין גַּעַתָּאָט צְוּנוּפְּגָעָזָמָלָט פִּיל מענטשָׁן. די שְׁרָעָק וּוּרְעָט מִיטָּאָמָל גַּעַדְיכְּטָעָר. בַּאֲלָל בָּאַיְזָיְין זִיךְ די קָאָנוֹאָיְיָנָעָן אָן הַיְּבָּן אָן צִיְּלוֹן.

(זִיךְ צִיְּלוֹן צְוּוִי מַאל: אַיְזָה מַאְל וּוּעָן דָּאָס טְוִיעָר אַיְזָה נָאָר פָּאָרְמָאָכֶט אָן דָּעָרְגָּאָה, בַּיְּמָם אַזְוְרָכְיָין דָּרְכָן טְוִיעָר. אַוְיבָּעָס זַעַט זִיךְ עַפְּעָס אַוְיס נִישְׁתָּה אַזְוִי זְשָׁאָלְעָוָן זִיךְ נִישְׁתָּה, אָן צִיְּלוֹן אַ דָּרְיָיט מַאל).

— שְׁפִיל זִיךְ נִישְׁתָּה מִיטְ דַּעַם בִּיסְלָה וּוּאָפְנָעָה. — וּוּיְיָזָט דַּעַר בריגאָדִיר!

פָּוָן וּוּיְיָנָס צַו שּׁוֹכָאָוָן — וּוּאָרָף אַרְוִיס דָּוָרָךְ דַּעַר וּוּאָנָט!

— גַּיִ, בריגאָדִיר! גַּיִ דָּאָרָט אַהֲיָן, דָּאָרָט בִּיסְטָו נוּיטְיקָעָר (שּׁוֹכָאָוָן רַופְט אַיְטְ שְׁטָעַנְדִּיק בַּיְּמָם נָאָמָעָן אָן פָּאָטָעָרָס נָאָמָעָן — אַנְדָּרִיְ פְּרָאָקָאָז פָּאוּוּיטָש — נָאָר אִיצְט, וּוּעָן בִּיְדָעָ זְעָנָעָן גָּעוּוּעָן כָּמָעָט גְּלִיְיכָע בַּיִּ דַּעַר

איין טאג אין לעבן פון איזוואן דעניפאָוישׁש

ארבעט, וויל ער עס נישט טאן, יענער זאל נישט מיגען ווער וויס וואס.
בשעד זיין אַפְּיִצְיָעַל). דעתם אַראָפְּגַּיְעַנְדִּיקְּן מיט דער טרעַפְּנַלְיִיטַעַר
בריגאָדֵיר זאגט ער פרילעַד נאָך : — פֿאַסְקְּוֹדְנוּ, ווֹאָס דער אַרְבָּעַטַּס-
טָאג אַיז אָזָא קּוֹרְצָעָר, הַיְבָּסְט גַּאֲר אַז שְׂוִין — עַדְקִיךְ!

ביי דער מְהִיעָר זְעַנְעָן זַי אַיצְט גַּעֲלִיבָּן אַין צְוִיְּעָן, ער אַז
דער טַוְּבָּנָּר. מיט אַיִּם ווּעַסְטוּ קַיְּין סְדַּן נִישְׁתְּ רַיְּזָן, מַזְאָרָף אַפְּילָוּ
ニישט. ער אַיז קְלָגָעָר פֿוֹן אַגְּדָרָעָ, פֿאַרְשָׁטִיטַס אַז ווּעַרטָּעָר.
נאָך אָ קְעַלְגִּיעַ ווְאַפְּגָעַ : נאָך אָ צִיגָּל ! צְוַעַקְוּזְעַטְשָׁטָן. גַּעַזְעַן צַיְּ
ער לִינְגַּט גּוֹט. ווְאַפְּגָעַ. אָ צִיגָּל. ווְאַפְּגָעַ. אָ צִיגָּל ...

כָּאַטְשׁ דַּעַר בְּרִיגָּאָדֵיר הָאָט באַפְּוּלָן אַרְיוֹסְמִינָן דָּאָס בִּיסְל ווְאַפְּגָעַ
אוּיפְּ יְעַנְעָר זַיִיט מוּיְעָר אַרְיוֹסְמִינָן. קָאָז עַס שַׁוְּכָאָוּ נִישְׁתְּ טָאן, אָזָא
נָאַרְשָׁעָר כָּאַרְקָטָעָר בַּיִּים. פֿאָר אַכְּטַיְּאָר לְאַגְּעַרְלָעָבָן זַיִד נִישְׁתְּ
גַּעַזְעַטָּעָרָט. ער וְשַׁאֲלֻעָוָת יְעַדְעַ זַאָּד, בְּאַצְּטַיִּים זַיִד עַרְנָסָט צַו יְעַדְעַר.
אַרְבָּעַט.

— ווְאַפְּגָעַ ! צִיגָּל ! ווְאַפְּגָעַ ! צִיגָּל !

— גַּעַנוֹג — שְׁרִיְּטַעַנְיָא — אָ רֹוח אַין דִּין מַאֲמָעָס זָוָנס פִּיס
אַרְיָין ! קָוָם פֿוֹן דְּאַגְּנָעָן !

געַבְּאָפְּט די נַאֲסִילְקָעָס אַיז ער אַזְוַעַק מִיט זַיִד צַו דַּעַר לִיְּטַעַר-טַרְעַפְּ.

שַׁוְּכָאָוּ ווּזְעַן מִזְאָל אַיִּם אַיצְט טַרְיִיבָּן מִיט הִינְטַס, קָאָז ער זַיִד
נִישְׁתְּ אַפְּילָוּ אַפְּרִיכְּסָן. ער מַזְוָן אָ קְוָק טָאן אוּיפְּ דַּעַר מְוַיְּעָר, אוּיפְּ דַּעַר
אַרְבָּעַט זַיְגָעָר. נִישְׁתְּ שְׁלַעַכְתָּן ! ער כָּאָפְּט נאָך אָ קְוָק, פֿוֹן לִינְקָס, פֿוֹן
רַעֲבָטָס. יְאָ, דָאָס אַוְיָג זַעַט נאָך גּוֹט, די האָט הָאָט זַיִד אוּיפְּ נִישְׁתְּ
גַּעַלְטַעַרְט ...

עַרְשָׁט אַיצְט גִּיאַט ער אַרְיָאָפְּ אַין האַלְיָיךְ.

סְעַנְיָא אַיז שְׂוִין גַּעַנוֹג ווּוִיטָן. ער הָאָט זַיִד אַוְיָגְעָדְרִיט אָ קְוָק
טָאן ווֹאָס מִיט שַׁוְּכָאָוּן אַיז.

— לוֹיְחַ, אַיך קָוָם בַּאֲלַד — ווַיְנִיקְט צַו אַיִּם שַׁוְּכָאָוּן.
די קְעַלְגִּיעַ קָאָז מַעַן נִישְׁתְּ פְּשָׁוֹט אַוְעַקְוּזְעַרְפָּן. עַס קָאָז גַּעַשְׁעַן
אַז מַאְרָגָן ווֹעַט ער נִישְׁתְּ אַרְיוֹסְמִינָן צַו דַּעַר אַרְבָּעַט, עַס קָאָז אוּיפְּ זַיִן

או די בריגאָדע ווועט געשיקט וווערן איזן סאַצְגֶּאָדָק אַריִין, מילא וואָס
עם קאָנו אלֶץ געשען, צי דארף דעריבער די קעלנויע פֿאַרְלוֹוָן גִּינְזָן?
איין האַלְיָע זענען אַלְעָ אַיוֹוָנָס פֿאַרְלָאָשָׁן, סֵאַיזַּיְנָה
שְׂרֻקְלָעָר נִישְׁתְּ צְרַלִּיב דָּעָר פֿינְגְּצְטָרְגְּנִישׁ גַּאֲרַ צְוִילִיב דָּעָם וְאָס אַלְעָ
זענען שְׂוִין אַזְוָעָק אָזָן בַּיְמַם טְוִיעָר וְוַעַט זִיךְ אַרוֹסְטוֹוִין אָזָן אַיְנָעָר
פֿאַלְטָט. די קָאָנוֹאַיְנָעָנָט וְוַעַלְנָ שְׁלָאָגָן.
זִין גַּעֲנִית אַוְיג זַוְכָּט אָזָן אַרט פֿאָר דָּעָר קָעְלָנִיעַ. גַּעֲפָנוּן. באַהָאַלְטָן.
אַוְגַּעַדְעַטְקָט. בְּסֶדֶר!

איַצְטָ דָּארְפָּ מַעַן וְאָס גִּיכְעָר אַנְיָאנָן סַעְנִיאָן, דָּעָם וְאַרְטָעַנְדִּיקָן.
קָלְעוֹשָׁנִין וְוַעַט קִיְּנָמָל נִישְׁתְּ אַבְּרָלָאָזָן אַחֲרָ בְּעֵת צָרָה. אַוְיכָ
זִין דִּי כְּפָרָה, זָאָגָט עַר, אַיְזַּן צְוֹוָמָעָן.
זַיִּי לְוִיְּפָן אַיְנָעָר נַעַבָּן אַנְדָּעָרָן — דָּעָר קָלִינְגְּטְשִׁיקָּעָר שְׂכוֹאָוָן.
דָּעָר מִיט אַנְדָּעָרָהָאָלָבָן קָעָפָה הַעֲכָרָה, קָלְעוֹשָׁנִין. דָּעָר קָאָפָּ אַלְיָין בַּיִּ
סַעְנִיאָן אַיְזַּן אַוְיד אַזָּא מִין גַּרְוִיסָּר.
פֿאַרְאָן פֿוֹסְטָעַפְּאַסְטָנוֹקָעָס וְאָס לוֹיְפָן אַבְּעָר סְטָאַדִּיאָנָעָן. זַיִּי וְוַאלְטָן
דָּאַחְעָר גַּעֲקוֹמָעָן וְיִיְזָוָן וְאָס זַיִּי קָאָנוּן אָזָן דָּאָס נַאָּר אַטָּאָג שְׂוֹעָרָר
הַאָּרְטוֹוֹאָנִיָּה, מִיט גִּישְׁתְּ אַרְטָגְּעַלְיִיכְּטָעָנָה נַאָּר פֿלִיאִיצָּס. מִיט נַאָּסָע הַעֲנַטְשָׁקָעָס
אָזָן צַעְקָרָאָכָּעָנָה וְזַאְלִיעָקָעָס, אַוְיכָ אַטָּאָג...

בִּידְעָהָאָבוֹן גַּעֲדִישָׁעָט וְוַיְשַׁׁגְּעָנָה הַיְמָת: כִּירְכִּי! כִּירְכִּי!
דָּעָר בְּרִיגָּאָדָר וְוַעַט מִסְתְּמָא דָּאַרט אַוְיכָ דָּעָר וְזַאְכָעָן, וְוַיְ סֵאַיזָּן
פֿאַרְטִּיטִישָׁן.

זַיִּי לְוִיְּפָן גַּלְיִיךְ אַוְיכָ דָּעָר מַאָסָע אַרְוֹתָה. די שְׂרָעָק וְוּרָעָט גַּרְעָסָר.
הַוּגְדָּעָרְטָעָר מִילְּלָעָר הָאָבוֹן זַיִּר מִיט אַמְּאָל גַּעֲפָטוֹת: אַיְן דָּעָר מַאָסָע
אַרְיָין זַיִּי, אַיְן טָאָטוֹן אַרְיָין, אַיְן מַוְיל, אַיְן דָּעָר גַּאָג, אַיְן דָּעָר רִיפְ אַרְיָין
עַס אַיְזַּן בָּאָמָת שְׂרֻקְלָעָר.

וְוִיכְטִיקָּעָר אַיְזַּן אַבְּעָר וְאָס דָּעָר קָאָנוֹזָי וְוַעַט זַגָּן?
דָּעָר קָאָנוֹזָי שְׂוִוִּיגָט. דָּעָר בְּרִיגָּאָדָר אַיְזַּן שְׂוִין דָּאַ, עַר שְׂטִיעָט
אַיְן דָּעָר לְעַצְטָעָר רִיִּי. וְזַיִּינְט אַוִּיס אַזָּעָר הַאָט אַלְעָ פֿאַרְטִּיטִשָּׁט אָזָן אַוְיכָ
זִיךְ גַּעֲנוּמָעָן דִּי שְׁוָלָד.
די מַאָסָע הַעֲרָט גִּישְׁתְּ אַוְיכָ שְׁרִיעָן, זַיִּי דָּעְרָלָאָנָגָעָן וְזַיִּיטָּר, לִיאָרָעָמָעָן

איין טאג אין לעבן פון איוואן דעניטאוחויטש

אנוי שטארק און אפילו סעניאַך דער טויבער האט דערהערט אין וואס
עם גײַט. אָזֶן ווי ער שוועיגט שטודיק אָזֶן האט ער אַיצֶט נישט
אויסגעעהלטן: צעריטשעט זיך, אויפגעעהויבן, געבעילטע פֿוּיסְטָן אָזֶן
זיך געוואַלט ווֹאָרְפָּן שלאגן. סָאַז געווארן שטיל. אִימַעְצָעַר לאָכְטָן:
— הָעַ, הָונְדָעַרְטָעַרְטָעַ! ער אַיְן דָּאַך גָּאָר קִין טְוִיבָּר נִישְׁטָן,
אייעַר סָעַנְגָּאַ: מִיר האָבָּן אַיְם אוּיסְגָּעְפְּרוּוֹוֹת.
אלָעַ לְאָבָּן, אָפִילו דָּעַר קָאָנוֹאָי.

— צעשטעלן זיך צַר פִּינְגָּ!

דאַס טויער עפָּנעָן זַי נַאֲך אַלְּץ נִישְׁטָן. זַי גָּלוּיבָּן נִישְׁטָן די
אייגענע אָוָגָן, שְׂטוּיסְן אָפְּ דֵי מאָסָע מענטשָׁן אוּרְפָּיך פָּוּן טְוִיעָר.
אלָעַ האָבָּן זיך ווי צוֹגְעַקְלָעַפְּט צֻום טויער ווי אַיְן אַיְם ווֹאַלְט זַיְן
די יְשֻׁוָּה).

— צעשטעלן זיך צַר פִּינְגָּ! די ערְשָׁטָעַ צְרוּיְמָעַ! דְּרִיכְתָּעַ
יעַדְעַר פִּינְפְּטָל ווֹעַן ער ווֹעַרט אוּיסְגָּעְרוֹפָּן מוֹ אָרוּסְטָרְעָטָן עַטְלָעָכָע
מעטָעַר פָּאָרוּוֹיט.

שׂוֹכָאָוּ האָט גַּעַשְׁטָעַלְט אָפָּאָר טְרִיט צְרוּיךְ אָזֶן זַי אָומְגָעְקוּקָט.
אָ צוֹנְגְטְּרוּיְטָע אָזֶן עַפְּנָס אָ בִּיזְיָע אַיְן אָרוּסָא אָרְפָּן חִימָל די לבָנָה.
פָּוּן נַעֲכָתָן בֵּין הַיְנָטָה האָט זַי זַיְן אָבִיטָל אוּיסְגָּעְשָׁטְשָׁרְבָּעַט אָזֶן אוּרְיךְ
אָרְאָפְּגָעָלָאָוּ זַי אָ בִּיסְל נִידְעַרְקָעָר.

אָ צוֹפְּרִידְעַנְדָּעַר יְוָאָס אַלְּץ אַיְזָא אָדוֹרְך גָּלְאָטִיק, האָט שׂוֹכָאָוּ גּוֹטָר
ברְזָעָרְישָׁא אָ שְׂטוּיסָא גַּעַטָּאָן בּוֹגָאָוּסָקִין.

— ווי מִינְסָטוּ קָאָפְּטָאָגָן, ווֹאָס גַּעַשְׁעַט סְוּףְּ חָוְדָשָׁ מִיטָּ דָּעַר לבָנָה,
וּוְ וּוּרְטָזְזִי פָּאָרְפָּאָלָזְזִי

— ווֹאָס הַיִּסְטָה ווֹ? ווֹאָסָעַר פָּאָרְגָּרְעַבְּטָקִיטָה! דָּאַס אַיְן גָּאנְצָ פְּשָׁוּט,
מִזְעַט זַי נִשְׁטָן די לבָנָה, דָּאַס אַיְן אַלְּץ.

שׂוֹכָאָוּ האָט גַּעַשְׁמִיכְלָט אָזֶן צוֹגְעַשְׁאָקָלָט מִיטָּן קָאָפְּ:

— אַיְבָּ מִיעַט זַי נִשְׁטָן, פּוֹנוֹאָגָנָעָן ווַיְיִסְפְּרָא אָזֶן זַי אָיְן פָּאָרְאָן?

— לְוִיט דִּין שְׁכָל קוּמָט אַיְסָא אָזֶן יְעַדְן חָוְדָשָׁ ווּוּרְטָזְזִי גַּעַבְּיוֹרָן אָ
נִיְיעַ לבָנָה, האָ?

— ווֹאָס אַיְזָא דָרְעָן קָאָמִישָׁעָס? אַיְבָּ מִעַנְטָשָׁן ווּרְעָן גַּעַבְּיוֹרָן טָאגְגִּי

טעגעליך פֿאָרוֹוָאס זָאֵל אַ לבְּנָה נִישְׁתְּ קָאנָעָן גַּעֲבָיְרָן וּוּרְוָן אִין מָאֵל
אִין הוֹדֵש ?

— טֶפֶּו — האָט דָּעֵר קָאָפִיטָאָן אַ שְׁפִּי גַּעֲטָאָן — נָאֵד אָזֶא שְׁוֹטָה
וּוּ דָו הָאָב אִיךְ אִין לְעָבָן נִישְׁתְּ גַּעֲטָרָאָפָן. דָו וּוִיסְטָט נָאָר נִישְׁתְּ וּוּאָסָס
עַס גַּעֲשָׁעַט מִיטָּ דָּעֵר אָלְטָעָר לְבָנָה, דָאָס אִין אַלְצָן ?

— טַאְקָעָן דָאָס פֿרְעָגָן אִיךְ בַּיְּ דִיר, קָאָפִיטָאָן, וּוּ וּוּרְעָתָזְיַּי פֿאָרְפָּאָלָן ?
— וּוּאָס הַיִּסְטָט וּוּ ?

שְׁוֹכָאָוּ האָט אָפְגַּעַזְיִיפְצָט אָוָן אַ בִּיסְלָ שֻׁפְעַלְאַזְוּנְדִּיק דָּעְרְקָלְעָרָט :
— בַּיְּ אָונְדוֹן, אִין אָונְדוֹעָר גַּעֲגָנָט, פֿלְעָגָט מָעָן זָאָגָן אָזֶא גַּאֲטָה
צָעְקָרְשָׁלָט יְעָדָן הוֹדֵש דִי אָלְטָעָר לְבָנָה אָוָן מָאָכָט פָּוּן אִיךְ שְׁטָעָרָן.
— אָט דָאָס הַיִּסְטָט וּוּילְדָעָן מְעַנְשָׁטָן — האָט דָּעֵר קָאָפִיטָאָן זִיךְרָן
צָעְלָאָכָט — אִיךְ הָאָב קִינְמָאָל אָזְעַלְכָעָס נִישְׁתְּ גַּעֲהָעָרטָן. הַיִּסְטָט עַס,
שְׁוֹכָאָוּ אָזֶא דָו גַּלוֹבְסָט אָוָן גָּאָט, וּוּאָס ?

— וּוּאָס הַיִּסְטָט צִי אִיךְ גַּלוֹבָן אִין גָּאָט ? — האָט שְׁוֹכָאָוּ גַּעֲנוֹטְפָּעָרָט
מִיט אָפְרָאָגָע אַחֲרָךְ אָפְרָאָגָע — וּוּעָן עַר דָוְנוּרָט אִין דִי הַיְמָלָעָן, זִיךְרָן
אָ גִּבְּוֹר אָוָן גַּלוֹבָן נִישְׁתְּ !

— אָוָן צְוָלִיב וּוּאָס טָוָט עַס גָּאָט ?

— וּוּאָס ?

— צְוָלִיב וּוּאָס בְּרָעְקָלָט עַר דִי לְבָנָה אַוִּיף שְׁטָעָרָן — צְוָלִיב וּוּאָס ?
— וּוּאָס אִין דָא נִישְׁתְּ פֿאָרְשָׁעְטָעְנְדָלְעָן ? — האָט שְׁוֹכָאָוּ גַּעֲקוּוּטָשָׁט
מִיט דִי פְּלִיאִיצָעָס — דָאָס אִין דָאָךְ גַּאנְצָשָׁטָן : פָּוּן צִיְּטָן צָו צִיְּטָן פָּאָלָן
אָרָאָפָן שְׁטָעָרָן פָּוּן הַיְמָלָעָן דָאָךְ קָוְמָעָן נִיעָן אַוִּיף זִיעָר אָרָט .
— אַוִּיסְדָּרִיְעָן זִיךְרָן !! אַ רְוֹחָ אִין אַיְעָרָן מְאָמָעָס... — שְׁרִיְעָן דִי
קָאָנוֹזָאַיְעָנָט — צָעָן — שְׁטָעָלָן זִיךְרָן !

דָאָס צִיְּלָן אִין שְׁוִין דָעְרָגָאָנָגָעָן צָו זִיךְרָן : דָאָס צְוָעַלְפָטָע פִּינְפָטָל
פָּוּן פִּינְפָטָן הַוְּנְדָעָרט, אָוָן נָאֵד צְוִיְּיָ פָוּן הַיְנָטָן — בְּוִינְגָאָזָטָי אָוָן שְׁוֹכָאָוּ,
דִי קָאָנוֹזָאַיְעָנָט וּעָנָעָן בָּאוֹמְרוֹיְקָט, רַעֲכָעָנָעָן אַהֲרָן רַעֲכָעָנָעָן אַהֲרָן,
עַס שְׁטִימָט נִישְׁתְּ, וּוִידָעָר שְׁטִימָט נִישְׁתְּ, וּוּאָלָטָן זִיךְרָן כָּאָטָש גַּעֲקָאָנָט
רַעֲכָעָנָעָן וּוּסְגַּעַהָעָר צָו זִיךְרָן.

איין טאג אין לעבן פון איוואן דענישאָזיטש

זויי האבן אַנגעַצְיִילַט פֵּיר הַוְּנְדָּעֶרֶת צוֹוַיִ אָוַן זַעֲכַזְיךָ אָוַן עַס דָּאָרֶף
זַיִן פֵּיר הַוְּנְדָּעֶרֶת דָּרִי אָוַן זַעֲכַזְיךָ.

נאָך אַ מַאַל צְוַרְיקְעַשְׁטוּסִין אַלְעַמְעַן פָּוּן טְוִיעָרָה, וּוִידָּעָרָה השִׁבְּנוּ נָאָזָה.

— צְעִישְׁטָעַלְן זַיִךְ צַוְּפִינְפָּה! עַרְשְׁטָעָה! צוֹוִיטְעָה!

דאָס צַיְילַן אָזְוִיפֵּל מַעַר פָּאָרְדְּרָאָסִיךְ וּוַיְילָסְגַּיִיט אַרְמַן חַשְׁבוֹן
פָּוּן אַוְנְדוּעָרָ צַיִיט אָוַן נִישְׁתָּפָן זַיְעָרָעָרָה. בֵּין צָוָם לְאָגָעָרָה, דָּוְרָכָן סְטָעָפָן,
איָן אוַיִּיךְ אַ שִׁינְיָנָה פָּאָרָ קִילָּאָמְעַטָּעָה, דָּעְרָגָאָרָ שְׂתִּיָּה אָיִן רְיִיָּה, וּוְאָרָט
אוַיְפָן פִּילְצְעוּרָעָן. פָּוּן אַלְעַ אַבְּיַעַקְטָן בָּאַמִּיתָן זַיִךְ וּוֹאָס יַכְּעַר אַדְוָרְגָּיִין
דאָס בָּאָטָאָפָן. דִּי וּוֹאָס בָּאָוְיִיןָן קָוְמָעָן דִּי עַרְשְׁטָעָה מַאַכְּן אַ לְעָבָןָה, דִּי
סְטָאָלָאָוּעָה וּוְאָרָט אוַיִּיף זַיִן, בִּים אַפְּגָעָמָעָן אַ פְּעָקָל וּעְגָעָנָן זַיִן דִּי עַרְשְׁטָעָה,
איָן דָּעָר אַינְדְּיוּוּרְדָּעָלָעָר קִיד אָרְיִין — דִּי עַרְשְׁטָעָה; אַפְּגָעָמָעָן אַ בָּרְיוֹו
אַדָּעָר אַוּוּקְטָרָאָגָן אָוַן אַיְגָעָנָעָם אָיָן דָּעָר צָעָנוֹרָה, אַנְקָוּמָעָן אָיָן דָּעָר
סָאָגִיטָאָרָ-אַפְּטִיאָלָנָגָה, צָוָם פְּרִוְיָרָעָה, אָיָן באָד אָרְיִין — אַוּמָעָטָם וּעְגָעָנָן
זַיִן דִּי עַרְשְׁטָעָה.

דָּעַם קָאָנוֹאָי וּוַיְלַט זַיִךְ אוַיִּיךְ וּוֹאָס שְׁנַעַלְעָר אַוְנְדוּן צְוַרְיק אַפְּגָעָבָן דִּי
לְאַזְגָּרְ-בָּאָלְעָבָטָים אָוַן וּוֹאָס גַּיְכָעָר אַרוּעָק אַפְּרָרוֹעָן. דִּי סָאָלְדָאָטָן זְעָנָעָן
אוַיִּיךְ נִשְׁתָּפָן דִּי גִּלְקָלָעָסְטָעָה, זַיִי האָבָן אוַיִּיךְ גַּעַנְגָּה אַרְבָּעָט אָוַן נִשְׁתָּפָן
צְוַיְפֵּל פְּרִיְיעָ צַיִיט.

וּוֹאָס אַבָּעָר טָאָן אָוַן דָּעָר חַשְׁבוֹן שְׁטִימָט נִשְׁתָּפָן.
וּוֹעַן סְ'אַיִן נָאָך אַ מַאַל דָּעְרָגָאָנָגָעָן צַוְּדִי לְעַצְטָעָ פִּינְפְּטָלָעָר הָאָט זַיִךְ
שַׁוְּכָאָוָן אַוְיְגָעָנְדָאָכָט אָז יַיְצָאָט וּוּעָלָן, בֵּין סְוּף, בְּלִיְבִּין דָּרִי אָוַן נִשְׁתָּפָן
צַוְּיִיט. אַבָּעָר נְיִין, וּוִידָּעָר צַוְּיִיט נִשְׁתָּפָן!
— דִּי בְּעַלְיִיחְשָׁבָן לוֹיְפָן צָוָם קָאָנוֹאָרִינְגָּטְשָׁאָלְגִּינִּק, טָעַנְהָן אַחֲיָן, אַהֲרָה,
יעַנְעָר לִיאָרְעָמָט:

— בְּרִיגָּאָדִיר פָּוּן דָּעָר הַוְּנְדָּעֶרֶת פָּעָרְטָעָר!

טִוְיִרְיִין אִין אַרְיִיסְגָּעָנָגָעָן אַ הַאָלָבָן טְרִיטָ פָּאָרְיִיס:

— אַיִד.

— אוַיְפָן "טָעַץ" אִין בֵּין דִּיר קִיְגָעָר נִשְׁתָּפָן גַּעַלְבִּיבָן? גַּיב אַ טְרָאָכָט.

— נְיִין.

— גַּיב אַ טְרָאָכָט, דָּעַם קָאָפָן וּוּלְלָאָ אַיִד דִּיר אַרְאָפְּהָדִיְיָעָן!

— נײַן, אַיך ווַיֵּס גַּעֲנוֹן.

דערביי שיקט טירין אַ בליך צו פֿאוֹולָאן — ווּער ווַיֵּס אָפֶשֶׂר
איַן אַימִיכָּעֶר דְּאָרט אַינְגָּעַשְׁלָאָפָּן ?
— צָע — שְׁטָעַלְן זִיך לְוִיס בְּרִיגָּאָדָעָס — באָפָּעַלְתּ דַעַר קָאָנוֹוָאִי
נָאָטְשָׁאָלְנוּק.

בֵּין יְעָצָט זְעַגָּעַן זַיִּינְגָּשְׁטָאָגָּעַן אַיִּן פִּינְפְּטָלָאָךְ אַיִּן נִישְׁתּ לְוִיטּ בְּרִיּ
גַּאָדָעָס. עַס הָאָט זִיך ווּידָעַר אַנְגָּעַהוּבָן אַ שְׁטוֹיסָעָגָעַן, אַ שְׁטוֹפָעָגָעַן :
“זְעַקְסָאָגָּנוֹיְבָעְצָקָסָטָע — צָו מִיר !”; “דְּרִיסִּיסִּקְסָטָע ! דָא אַהֲרָר” ; “צְוַיִּיְּ אָונְדְּרִיסִּיסִּקְסָטָע ” .

די הַונְּדָעַטְפָּעַרְטָע אָזַי וַיִּזְיַי אַיִּן גַּעַוְעַן דַי לְעַצְטָע אָזַי הָאָט
זַי זִיך אַוְיסָגָעַשְׁטָעַלְתּ. עַרְשָׁת אִיצְּצָת בְּאַמְּעָרְקָט שְׁכָאָכוֹ אַז אָלָע אַיִּן
בְּרִיגָּאָדָע זְעַגָּעַן מִיט לִיְדִיקָע הָעַנְתָּ, הָאָבָן זִיך צְוִיפִּיל אַיבָּעָרְגָּעָנוֹמָעָן מִיט
דַעַר אַרְבָּעַת אַוָן פָּאָרָגָעָן אַנְקָלִיבָן אַ בִּיסְל שְׁפָעַנְעָר. בְּלִוּזּ צְוַיִּי טְרָאָגּ
צָו קָלִינְעַ בִּינְטָלְעַ.

דָאָס שְׁפִיל גַּיִיט אַז יְעַדְן טָאגּ אַפָּר סְוּף אַרְבָּעַת קְלִיבָת מַעַן אַז
אַ בִּיסְל שְׁפָעַנְדָלָעַ, אַ פָּאָר שְׁטִיקָלָעַ הָאָלָז, מַעַן בִּינְדָט זַיִּיר אַרְוּם מִיט
אַ שְׁטְרִיקָל מִיט אַ בָּעַנְדָל אַוָן מַעַן טְרָאָגּ זַיִּיר מִיט זִיך.

די עַרְשָׁתְאַבְּלָאָוּעַ אַיִּן בַּיִּם טְוַיְעַר — זַי ווּוְרַט גַּעֲמָאָכָט דָוְרָכָן
אַרְבָּעַטְסְ-אַרְיְפָעָעַר אַדָּעַר דָוְרָ אַ דִּיעְסָאָטָנִיק. אַוְיבּ סְלִוְינְט זִיך בְּאָפָּעַלְתּ
עַר גַּלְיַיך אַוְועַקְוָאָרָפָן (מִילְיאָגָעָן זְעַגָּעַן שִׁוְן אַרְוִיס דָוְרָכָן קְיֻמָּעָן, מִינְינָעַן
זַיִּיר מִיט זְוּגָעָמָעָן דַי שְׁפָעַנְעָר עַפְעָס אִיְגְשָׁפָאָרָן). די הַאֲרָעָפָאָשָׁנִיקָעָס
הָאָבָן זִיך זַיִּיר חַשְׁבָּוּן : אַוְיבּ יְעַדְעַר אַיִּין בְּרִיגָּאָדָע ווּוְעַט דָוְרָכָרָאָגּן קָאָטְשָׁ
עַטְלָעַכְעַט קִינְגָּלְעַד ווּוְעַט אַיִּין בָּאָרָאָק זַיִּין וּוְאָרָעָם. פָּוּן דַי קִילָאּ קוַיְלָנִי
שְׁטוּבָב ווָאָס נָאָטְשָׁאָלְסָטוֹוֹא טְיִילָט צָו ווּסְטוֹ קִיְיַן וּוּאָרָעָמְקִיַּת זִיך נִישְׁתּ
דָעְרוֹאָרָטָן. דָעְרָפָאָר מָוֹן זַיִּיר, ווּוְ אַ שְׁטִיקָל שְׁפָאָן אַוְיפָּקְלִיבָן, ווּוְ אַ
גְּרָעָסָעָר שְׁטִיקָל הָאָלָז — צְעַזְעַגְן אַוְיכָפָן קָלִינְעַן, בָּאַהֲלָלָן אָוְנְטָעָר דַעַר
פּוֹפִיקָע אַוָן פָּרוֹוֹן אוִיסְמִיְיַן דַי אוִיגָּוּן פָּוּן אַרְבָּעַטְסְ-אַרְיְפָעָעַר.

דַעַר קָאָנוֹוָאִי ווּוְעַט קִיְיַן מָאֵל נִישְׁתּ בָּאָפָּעַלְן אַוְועַקְוָאָרָפָן דָאָס בִּיסְל
הָאָלָז, דָאּ, אַוְיכָפָן אַבְּיַעַט : זַיִּיר דָאָרָפָן דָאָס אַיךְ הָאָבָן, טְרָאָגּ אַלְיַיְן
טְאָרָן זַיִּיר נִישְׁתּ.

ערשטענס — מוֹן זַי אַפְּהִיטֵן דַעַט גוֹטֵן נַאֲמָעֵן פֿוֹן מַונְדִּיר, צוּוִיטְנֶס — מוֹן זַי הַאֲבָן אַיְן גַּאנְצָן פְּרִיעַע הַעֲנֵט כְּדִי יַעֲדַע רַגְעַן קָאָנוּן שִׁיסְן אוּף אָונְדָה. אָז מַעַן אַיְן שְׂוִין נַאֲעָנוֹת פֿוֹן לְאָגָעָר קוּמֶט עַרְשֶׁת דַעַר בָּאָעָל: „פֿוֹן דַעַר אַוְן דַעַר רַיִי אַז אַוּוּקָוָרְפָּן דַאַס גַּעַחְילִיךְ, אַט דָא אַהֲרָר!“ זַי וְעַמְעַן טַאָקָע צָה אַבְּעָר מִיטְ חַסְדָה; אַבְּיִסְלָם מוֹן זַי דָאָךְ לְאַוְן פָּאָר דִי לאָגָעָר-אוּיפּוּזָעָר אַוְן פָּאָר דִי אַרְעַסְטָאָגָטָן אַלְיָין אוּיךְ עַפְעָס, אַנְיִשְׁת וְוַעַט מַעַן בְּכָל אַוְיפּהָעָרְן טָרָגָן.

אוּוי באַקְוּמֶט זַיךְ שְׂוִין: טָרָג בְּרוּדָעָרְקָע די שְׁפַעַנְעָר יַעֲדוֹן טָגָן אַוְן וְוַיִּסְנִישְׁת וְוַעַט מִיוּעָט זַי דִיר צְוָנְעָמָעָן אַוְן וְוַעַט גִּישְׁת. וְוַעַט שְׁוֹכָאָוּ חָאָט נַאָךְ אַלְץ גַּעַזְגַּעַדְעָרָט מִיטְ דִי אוּגָן אַיבָּעָרְן אָרוּם, גַּעַמְיִינָט דַעַרְטָאָפָן אַ פָּאָר שְׁפַעַנְדָלָעָר, חָאָט דַעַר בְּרִיגָאָדָר בָּאוּיָין אַיבָּעָרָאַילָן די בְּרִיגָאָדָע אַוְן מַעַלְדָן דַעַט נַאֲטַשְׁאָלְגָיָק פֿוֹן קָאָרָאָאָל:

— די גַּאנְצָע הַוְּנְדָעָרְטָפְרָעָט אַיְן אוּיפָּן אָרטָן!
אָפִילָו אַעֲזָאָר אַיְן אַרְוִיסְ פֿוֹן קָאָנְטָאָר אַוְן צְוָגָעַשְׁטָאָגָעָן צָו זַיְן
בְּרִיגָאָדָע. עָר רְוִיכָעָרְט די לְוַלְקָע אַוְן בְּלָאָזָט רְוִיתָע שִׁין אוּף די וְאַנְצָעָס
וְיַיְעַ.

— וְוַי גִּיטָּס עַס עַפְעָס? — פְּרִיגָּעָט עָר דַעַט קָאָפִיטָאָן.
אַז אַוְיסְגָּוּוּאַרְעָמְטָעָר וְוַעַט נִישְׁת פְּאַרְשְׁטִין אַ גַּעַפְרָוִירָעָנָעָם. וְוַאֲסָה
הַיִּסְטָן „וְוַי גִּיטָּס עַס?“ — אַ נַּאֲרִישָׁע פְּרָאָגָע.
— וְוַי עַס גִּיטָּס? — צִיט דַעַר קָאָפִיטָאָן מִיטְ די אַקְסָלָעָן — אַנְגָּהָאָר
רְעוּוּסָט זַיךְ אַז קוּסְ די פְּלִיאָצָע אַוְיסְגָּוּלִילִיכְתָּן.
מִירָן זַעַן אַיְ צְעָזָאָר וְוַעַט זַיךְ דַעַרְטָאָכָטָן אַז גַּעַבָּן יְעָגָם פְּאַרְדוּבָעָרָן.
יאָ, עָר הָאָט גַּעַגְעָבָן. אַיְן בְּרִיגָאָדָע הַאָלָט עָר זַיךְ נַאָר מִיטָן קָאָפִיטָאָן.
מִיט אַנְדָעָרְעָ גַּעַפְיָנָט עָר נִישְׁת קִיְין שְׁפָרָאָז.

— אַיְן דַעַר צְוַיְיָאַונְדָּרִיִּיסִיקְסְטָעָר פְּעַלְתָּ אַ מַעֲנָטָשׁ! אַיְן דַעַר

צְוַיְיָאַונְדָּרִיִּיסִיקְסְטָעָר! — הַעֲרָתָן אַ גַּעַזְגַּעַדְעָוָעָן.
דַעַר גַּעַהְיִילְפָס-בְּרִיגָאָדָר פֿוֹן דַעַר צְוַיְיָאַונְדָּרִיִּיסִיקְסְטָעָר מִיט נַאָךְ
אַז אַרְעַסְטָאָגָט וְוַעַן אַוּעָק צָו די אַוְיטָאַ-וְאַרְשְׁטָאָטָן זַוְּכוֹן דַעַט מַעֲנָטָשׁ.
אַיבָּעָרְן הַמוֹן לוֹיְפָט אַדְוָרָךְ אַ פְּרָאָגָע: וְוַעַר? וְוַעַר? עַס פְּעַלְתָּ דַעַר
מַאְלָדָאַוְאָנָגָעָר, דַעַר קְלִינְגָר שְׂוֹאָרְצָעָר מַאְלָדָאַוְאָנָגָעָר. וְוַעַלְכָעָר מַאְלָדָאָ-

וואנגער? נישט אמאל דער וואס מיזאגט וועגן אם איז ער אייז געווען אַ רומענישער שפיאן, טאקע אָן אַמתדיינער שפיאן?
שפיאגען זענען כמעש אין יעדע ברייגאָדע פֿאָרָאָן אַ מאָן פֿינְפֿ, אַבער
דאָס זענען געמאָכטּוּ שפיאגען, אין די אַקטּוּ שטייט אַנגֶשְׁרִיבּוּן אָן זַיִ
זענען שפיאגען, פֿאָטּש אַין דער אַמְתּוּן זענען זַי בְּלוּוּן צְוִירְקָעְקוּמָעָן
פֿון פֿלְעָן, נִישְׁט מַעַר. אוּיךְ שּׂוֹכָאָו אַין פֿון דֻּעַם מֵין שפיאגען.

דער מאָלְדוֹאַוְאנְגָּעָר זַאֲלַטְקָע זַיִן גַּעֲוָעָן אַ שְׁפִּיאָן.
דער קָאָרְצָאָרְלְ-גָּאָטְשָׁאָלְקִיךְ האָט גַּעֲכָאָפְּטּ אַ בְּלִיק אַין לִיטְשָׁע אָן אַין
אַין גַּאנְצָן שְׁוֹאָרְץ גַּעֲוָאָרְן. אוּיךְ זַאֲלַטְקָע האָבּוּן אַנטְלָאָפּוּ דַּעַר שְׁפִּיאָן,
וועט אַים נִישְׁט אוּיסְׁקָוּמָעָן לעָקוּן קִיּוּן האָבּוּן.

דַּעַר המָוֹן אַין אוּיפֿגְּעַבְּרָאָכְּט, אוּיךְ שּׂוֹכָאָו זַיְדָלְט זַיִךְ : אַטְ דַּאָס הַיִּסְטָ
אַה...זָוּן, אַמְנוּוֹל, אַ פֿאָרָעָד, אַ נְעָגְרִישׁ.
דַּעַר הַיְמָל אַין שְׁוֹין טְגָּנְקָל, די שְׁיַׁן פֿאָלְטּ בְּלוּוּן פֿון דַּעַר לְבָנָה, אַט
זענען די שְׁטוּרְן אַרוּיס אָן דַּעַר פֿרְאָסְטּ נַעֲמָט זַיִךְ אַן מִיטּ נַאֲכְטִיקָן כָּה
אוּן ער, דַּעַר פֿאָדְלָע, אַין נִישְׁטָא, וואָס ? נַאֲר וּוּינִיק זַיִךְ אַנְגְּעָאָרְבָּעָט, הַיְצָעָל
איינְגָּעָר? עַלְפּ שְׁעָה זענען דַּיְרָ נַאֲר וּוּינִיק? וואָס, דַּעַר פֿרְאָקְרָאָר וועט
דַּיְרָ דַּעְרְלִיְיגָן, וואָרט!

שּׂוֹכָאָו קָאָן נִישְׁט פֿאָרְשְׁטִין אַזְמָאָל אַזְוִי אַרְבָּעָטָן אָן נִישְׁט דַּעְרְהָעָרָן
דַּאָס קְלִינְגָּעָן.

ער האָט פֿאָרְגָּעָסְטּ שּׂוֹכָאָו אַזְמָאָל אַזְוִי אַרְבָּעָטּ אַזְוִי
פֿאָרְטִּיאָן אַין דַּעַר אַרְבָּעָט, גַּעהְאָטּ עַגְמָתְרִנְפּּשׁ וואָס דַּעַר טָאָג אַין אַזְוִי
קוּרְצָעָר. יַעֲצֵט ווען ער פֿרְידְּטּ, ווי אַלְעָ, אַין ער בִּינוּן ווי אַלְעָ. זַאֲלַעַס נַאֲדָר
אַזְוִי דַּוְיעָרָן אַהֲלָבָעָ שעָה אַין ווען דַּעַר קָאָנוֹאָי זַאֲלַעַסְקָעָבָן דַּעַם
מַאָלְדוֹאַוְאנְגָּעָר וועט אַים דַּעַר המָוֹן צְעָרְיִיסְטּ אַזְוִי ווי אַסְטָאָדָע הַוּנְגָּרִיקָע
וועלְפּ צְעָרְיִיסְטּ אַ קְאָלְבּ!

דַּעַר פֿרְאָסְטּ האָט זַיִךְ דַּעְרְקָלְבּוּן צַוּ יְעָדָן. קִיְּנָגָעָר שְׁטִיטָה נִישְׁט אַזְוִי
אַזְמָאָל, מִשְׁטָעָלָט אַ פֿוּס אַזְמָאָל אַ פֿוּס אַזְמָאָל אַ צְוּוִי טְרִיטָ פֿאָרְדִּיס אַזְוִי
צְוִירִיק.

דַּעַר עַולְםָ טְרָאָכְּט — צַיִ האָט ער טַאֲקָע בָּאוּיוֹן אַנטְלָוִיפּּן דַּעַר מַאָל-
דַּאֲוְאנְגָּעָר? זַאֲלַעַר זַיִן אַנטְלָאָפּוּ בִּיְתָאָגּ קָאָן עַס אַים האָבּוּן גַּעֲלְוָנְגָּעָן, נַאֲר

אויב האָט ער זיך אויסבֿאהַאלטָן און וואָרט בינו די וואָכלִיט וועלן אָראָפְגַיִין פָּן די טָרֻעֶם, דָּא האָט ער גַּעֲמָכָט אַ טָּעוֹת. אָז מַזּוּעַט נִישְׁתְּגַעַפְנוּן קִיּוֹן שְׁפוֹרָן נַעֲבֵן די דְּרָאָטָן, וּוּ ער זָאַל האָבָּן אַנְטָלָאָפָּן, וּוּטָּמָעָן אִים גַּאנְצָעָדְרִי מַעַת לְעַת זָוְכָן אֵין זָאנְגָּעָ. די וּוּכְטָעָר וּוּלְעָן בְּלִיבָּן אוּףְּ די וּוּאָכְטוּרָעָםְסָדְרִי מַעַת לְעַת אָוָן אָז מַזּוּעַט דָּאָרְפָּן אֵין אַפְּלִיוֹ אַ וּוּאָן צִיְּטָ אַזְּאָ. אַזְּאָ אֵין דָּאָס גַּעֲזָעָץ דָּא — אַלְטָע אַרְעָסְטָאָגָטָן קָאָגָעָן עַס. בְּכָלָל, אוּבָּן אִימְיצָעָר אַנְטָלִיְּפָט. קָוְמָעָן אָן שְׂוּאָרְכָּעָט טָעָג פָּאָר די קָאָנוֹוָאַיְּעָנָט: מַלְאָזָט זַיִּי נִשְׁתְּגַעַפְנוּן, זַיִּי בָּאָקְוּמָעָן נִשְׁתְּגַעַפְנוּן קִיּוֹן עַסְּן. דְּעָרְבִּיבָּר, אָז סְגָעְלִינְגָּט זַיִּי כָּאָפָּן דָּעָם אַנְטָרְוּגְּנָעָם וּוּלְעָן זַיִּי אִים שְׂוִין קִיּוֹן לְעַבְּדִיקָן נִשְׁתְּגַעַפְנוּן.

צְעָזָאָר וּוּמְטָזָר דָּאָס אַלְעָז נִשְׁתְּגַעַפְנוּן צָוָם הָאָרֶצָן אָוָן שְׁמוּעָסָט וּוּיְתָעָר

מיַטָּן קָאָפִיטָּאָן:

— אַיר גַּעֲדָעָנָקְטָּה די סְצָעָנָע מִיט דָעָט צְוִיקָעָר וּוּאָס אֵין גַּעֲבְּלִיבָּן

הָעָגָעָן אוּפָּחָ דָעָר שִׁיפָּ? (1)

— נָרוּ... יָא — דָעָר קָאָפִיטָּאָן קָלְעָרָט מַעַר וּוּעָגָן דִּיְכָעָרָן.

— אַדְעָר די סְצָעָנָע זַיִּי דָאָס וּוּגְעָלָעָה האָט זַיִּךְ אָרְאָפְגָּעָקָאַלְיָעָרָט פָּוּן
די טָרָעָפָּ?

— יָא... יָא, דָאָס לְעַבָּן אוּפְּפָן יִם אֵין דָאָרָט גַּעֲוָיָזָן נִשְׁתְּגַעַפְנוּן אֹזָא זַיִּי עַס
איַז, פָּאָרְקָעָרָט, אַ בִּיסְלָל לְיַאֲלָקָעְוֹאָטָעָ.

— אַיר זָעָט, דָאָס שְׁטָאָמָט דְּעָרְפָּן וּוּאָס די הַיְּנָטְצִיְּטִיקָּע טָעָנָנִיק
פָּוּן פָּאָטָאָגְרָאָפִירָן האָט אָוְנְדוֹזָא בִּיסְלָל צְעָבָאַלְעָוָעָט...

— אָוָן די וּוּרָעָם וּוּאָס קָרִיכָן אַיְבָּרָן פְּלִישָׁ? אַזְּעָלְכָעָ גַּרְוִיטָעָ!
צַיְּעָנָעָן זַיִּי גַּלְיִיךְ אַזְּעָלְכָעָ גַּעֲוָוָעָן?

— קִיּוֹן קָלְעָנָדָעָ קָאָנוּ מַעַן אֵין קִינָא נִשְׁתְּגַעַפְנוּן זַיִּוּיָז!

— אַיךְ מַיִּין, אָוּ וּוּעָן מַזּוּאָלָט אִיצְטָ גַּעֲרָצְבָּט צָו אָוְנְדוֹזָא אַין לְאָגָעָר
אָרְיִין, אַנְשָׁטָאָט די פִּישָׁ, יְעַנְצָ פְּלִישָׁ אָוָן נִשְׁתְּגַעַפְנוּן, נִשְׁתְּגַעַפְנוּן
אָרְיִינָגָעְוָאָרָפָן עָס אֵין קָעָסָל אָרְיִין, וּוּאָלָטָן מִיר...

צְוִוִּישָׁן די אַרְעָסְטָאָגָט האָט זַיִּךְ דְּוּרְכָּגָעְטָרָאָגָן אַ גַּעֲבָרוּם: אַ-אַ-אַ-

אוּ-אוּ-אוּ!

(1) דָעָר שְׁמוּס האָט אַ שִּׁיכָוָת צָו אַיְזָוָנָשְׁטָיִינָם פִּילָּם «קָרִיכָעָר
פָּאָטָאָגְרָאָפִירָן» — אַיְבָּרָן).

נבען די אויטאַרוֹאַרְשְׁטָאַטְן זעט מען בפֿירוש דריי מענטשלעבע געשטעלָטְן. הייסט עט אָז ער איז דָא, אָז ער איז נישט אַנטְלָאָפְן דער מאַלְדוֹאַוְאנְגָּר.

— אוֹרְאוֹרְאוֹ! — הערט נישט אוֹף דער גַּעֲבָרְיָל. ווען די דריי האָבָן זיך דערנענְטָעֶרט אַיז דָאָס ברומען אַיבְּרָגְעָגְגָּנְגָּעָן אַין זִידְלָעָרִי:

— קָאַלְיְעָרָעָ! פְּגַעַרְעָ! כָּלֵב אַיְנָעָרָ! קָאַגְּאַלְיָעָ! גַּאֲרְגָּלְ-שְׁנִיְּדָרָ! סְטְּעָרוּוּ!

אַ גַּאֲרְנִישָׂט אַיז עַס בַּיִ אִים, בַּיִ דָעַט מְנוּוֹלָל, אַ הַאֲלָבָע שָׁה גַּעֲלָאָז וּוּאָרְטָן פְּנִינְגְּהַונְדָּעָרָט מְעַנְטְּשָׁן!

מייט אַן אַרְיְינְגְּעַצְּרִינְגְּעָנָם קָאָפְּ צְוִישָׁן די אוּיְעָרָן, לוֹיפְּטָ ער, דער מאַלְדוֹאַוְאנְגָּר, ווֹי אַן אַיבְּרָגְעָשְׁרָאַקְעָנָעָן מְוִיָּן.

— שְׁטִיְּ! — שְׁוִיְּתִּיךְ דָעָר קָאַנוֹוָאִי — קָאַפְּ-פִּיר הַוְּנְדָּעָרָט זַעֲכַצִּיק, ווֹו בִּיסְטוּ גַּעֲוָעָן!

דָעָר עַולְמָ קָאָנוֹ זִיךְ נָאָר אַלְץ נִישְׁט בָּאַרְיוֹקְנוֹ!

— נְוָאָפְּ! גּוֹלְן פָּאָסְקוֹדְנוֹיָאָקְ:

וֹי אָבָעָר דָעָר קָאַנוֹוָאַיְעָנָט הָאָט אַוְיסְגַּעַדְרִיָּט די בִּיקְס מִיטָּן פְּרִיכְלָאָד אַזְוִי אַיז גַּלְיִיךְ שְׁטִיל גַּעֲוָאָרָן.

מייט אַן אַרְאָפְּגַּעַלְאַזְעָנָם קָאָפְּ, אַ שְׁוֹיְיְגַּעְוֹדְקָעָרָ, הָאָט דָעָר מאַלְדוֹאָז וּוּאָנְגָּר זִיךְ צְרוּיקְגַּעַזְיָגְן פָּוֹן קָאַנוֹוָאַיְעָנָט.

דָעָר גַּעֲהִילְפָס-בְּרִיגָּאָדְרָ פָּוֹן דָעָר 32-34 טָעָר הָאָט זִיךְ אַנְגְּרָפְּוֹן: — דָאָס הָאָט ער זִיךְ פָּוֹן מִיר אַוְיסְבָּאַתָּלְטָן, אַרְיוֹפְּגַּעַרְאָכוֹ אַיז דָעָר הַיְּיךְ צַו די בְּרָעַטָּר אַנוֹוָאַרְעָמָעָן זִיךְ אַז דָאָרָט אַיְנְגַּעַשְׁלָאָגָּן.

אוֹן דָעְרְבִּי אִים מִיט דָעָר פְּרִיסְטָן! אַיבְּרָעָן קָאָרָק!

אַזְוִי אַרְוֵם הָאָט ער אִים גַּעֲרָאַטְוּוּעָט פָּוֹן קָאַנוֹוָאַיְעָנָט הָעָנָט.

וֹי נָאָר דָעָר מאַלְדוֹאַוְאנְגָּר הָאָט זִיךְ אַוְיסְגַּעַלְיִיכְטָן פָּוֹן די קְלָעָט אַיז צְוַעַלְאָפְּן דָעָר מַאְדִּיאָר, אוֹיךְ פָּוֹן דָעָר 32-34 טָעָר, אוֹן אִים נָאָר דָעְרָלְאָגָּט מִיטָּן פָּוֹס אַיז הַיְּנָטָן, אַיְנָמָלָל, אַ צְוּוִיתָ מַאְלָ!

דָאָס אַיז זִיךְ נִישְׁט זִיְּן אַ שְׁפִּיאָן. שְׁפִּיאָנִירָן קָאָנוֹ אַפְּיִלוֹ אַ שְׁוֹתָה אַוְיךְ.

איין טאג אין לעבן פון איוואן דאנטאוויסטש

א שפיאן האט א פרייליך לעבן. פרובייר אבער אויסתאָלטן צען יאל
קַאָטָאָרוֹזְנָעָם לְאָגָעָר, אֶת דָּאָס בָּאוּוִיָּו!

דער קַאָנוֹוָאַיְעָנָט האט אַרְאָפְּגָעָלָן דֵּי בִּיקָּס.

גַּלְיִיךְ האט זיך דערהעלט דאס קול פון קַאָרְאָלוֹ-נַאָּטָשָׁאָלְגִּינִּיךְ:

— צְרוּקִיךְ-צִיּוּן זיך פון טְרוּירָה! צַעֲשָׂטָעָלָן זיך צַוְּפִינְגָּה!

אֶת דָּאָס זַעַנְעָן כְּלָבִים. זַי נַעֲמָן שְׂוִין וּדְעַרְבָּרְצִיְּלִין! וּוֹאָס אַיְזָן דָּאָ
יעַצְתָּ צַוְּפִינְגָּה. אָז אַלְץ אַיְזָן שְׂוִין קָלָאָר? דער גַּאנְצָעָר כַּעַס בֵּי דֵי
אַרְעַסְטָאָנָטָן אַיְזָן אִיצְטָ אַיְבָּרְגָּעָגָנָגָעָן פָּוּן מַאְלָדוֹוָאָגָעָר אוּרִיךְ זַי קָאָבָּי
וּוֹאַיְעָנָטָן. קַיְינָעָר האט זיך דְּעַרְוָיִיל נִישְׁתָּגָרְרִיסָּט פָּוּן אַרְטָט.

— וּוֹאָס? — האט דער נַאָּטָשָׁאָלְגִּינִּיךְ אַרְטָט — אַוּוּעָקָעָזָעָן אַיְיךְ
אוּפָּן שְׁנִי? אַיְיךְ קָאָן עַס טָאָן. בֵּין אַיְן דער פְּרִי וּוּלְלָאָר דֵי הַאָלָטָן!
קִיְּין גַּרוּוּסָעָחָמָה אַיְזָן דְּעַרְבָּרְצִיְּלָאָן. זַי הַאָבָּן שְׂוִין מַעַר וּוּי אַיְינָמָל
אַוּוּקָעָגָעָזָעָט אַוּפָּן שְׁנִי, אַפְּלִילָו אַוּוּקָעָגָלִיגָּט. דָּאָס אַלְץ אַיְזָן שְׂוִין גַּעוּוֹן.
דֵי אַרְעַסְטָאָנָטָן קָאָנוֹעָן עַס שְׂוִין פָּוּן אוּסְטוּיִינִיקָּה. עַס אַיְזָן נִישְׁתָּגָרְגִּיבָּן קִיְּין
אַנְדָּעָר בְּרִירָה וּוּי צְרוּקְצִיּוּן זיך פָּוּן טְוִיעָר.

— צְרוּקִיךְ! צְרוּקִיךְ! — שְׁטוֹפָן דֵי קַאָנוֹוָאַיְעָנָטָן.

— צּוּם טְוִיעָר וּוִיסְט אַיְרָה וּוּי צַוְּפָן זַי, נַבְּלוֹת? — זַי פָּוּן דֵי
הַינְּטָעָרְשָׁטָע דְּרִיעָן וּוּוֹרָן בֵּין אוּרִיךְ דֵי פָּאַדְעָרְשָׁטָע אַבָּעָר דָּאָךְ צִיּוּן זַי זַי
צְרוּקִיךְ.

— צַעֲשָׂטָעָלָן זַי צַוְּפִינְגָּה! עַרְשָׁטָע! צַוְּיִיטָע! דְּרִיטָע!
די לְבָנָה לְיִכְּנָת אִיצְטָ מִיטָּ פּוֹלָעָר קְרָאָפְּט. שְׂוִין אַרְאָפָּן פָּוּן אַיְרָה דֵי
רוּוִיטְקִיְּתָאָן זַי שְׁטִיטָת שְׂוִין הוֹיכָן הַיְמָלָל. דער גַּאנְצָעָר אוּוֹונָט פָּאַרְפָּאָלְגָּן...
אַרְוחָ אַיְן דָּעַם מַאְלָדוֹוָאָגָעָר. אָז בְּרָעָנָעָן זַאָלָן זַי קַאָנוֹוָאַיְעָנָטָן. אַיְיָ, לעַבָּן
פָּאַרְשָׁאָלָטָן!

די פָּוּן דֵי פָּאַדְעָרְשָׁטָע דְּרִיעָן וּוּסָעָנָעָן שְׂוִין גַּעַצְיִילָט גַּעוּוֹאָרָן, שְׁטוֹפָן
זַי אִיצְטָ אוּרִיךְ דֵי שְׁפִיזְ-פִּינְגָּעָר, בָּאַמִּיעָן זַי אַרְבָּעָרְקָוָן צּוּם סּוּףָ, זַעַן
וּוַיְפָלְטָן בְּלִיְבָּן נַאֲכָן לְעַצְטָן פֿינְפְּטָל, צַוְּיִי אַדָּעָר דְּרִיעָי. דָּאָרָט לִיגָּט
אִיצְטָ זַיְיָעָר גּוּרָל.

שְׁוּפָאָזָן האט זַי אַוְיִילָעָגָעָדָאָכָט אָז יַעֲצָט וּוַיְלָן בְּלִיְבָּן פִּיר אָז
נִשְׁתָּגָרְגִּיבָּן דְּרִיעָי. ערַה האט שִׁיעָר נִשְׁתָּגָרְגִּיבָּן גַּעַלְשָׁטָ פָּוּן שְׁרָעָקָ: אָן אַיְבָּרְיִקְעָר

מיזועט ווידער צילן! עס האט זיך אבער אַרוֹיסְגָּעוֹזָן אֶז פָּעֵטְיוֹקָאוֹו, דער שָׁקָּאָל, אַוִּיסְקוֹנְדִּיק אוּרְפָּרְטָה דָעַם שְׁטִיקָל פָּאָפִישָׁל ווֹאָס בּוּינָאָוּסָקִי ווּרט אַט לְאָזֶן דָעָרְרִיכְעָרֶן, אַיְזָן בְּאַצְּיִיטָן נִישְׁתָּאָרְיִין אַיְזָן זִין פִּינְפְּטָל. פּוֹנְדָּאָגָן האט זיך גַּעֲנוּמָעָן אַן «אַבְּעָרִיךְעָרֶן».

דער גָּאָטְשָׁקָּאָר האט פּוֹן כָּעֵס דָעָלָאָגָט פָּעֵטְיוֹקָאוֹו אַיבָּעָרֶן קָאָרֶק.

— גָּוֹט אָזֶן! פְּרָאָוְיְלָאָן!

נָאָך דָעַם לְעַצְּמָן פִּינְפְּטָל זָעָנָעָן יַעַצְּט גַּעֲלִיבָן דָרְיִי. דער חַשְׁבָּוֹן שְׁטִימָט! אַ לְוִיב דִיר גָּאָט אַיְזָן הִימְלָל!...

— צְוִירִיךְיְעָן פּוֹן טּוֹיעָר!

דאָס מָאֵל זָעָנָעָן דִי אַרְעַסְטָאָגָנטָן גַּעֲהָרְכִּזָּאמָן. זִין זָעָן וַיְיִדְיָהָאָט אַוִיס.

דאָס בָּאָדִיָּת אָזֶן מִזְעוּט אַרוֹיסְלָאָזֶן.

מִזְעָט נִישְׁתָּאָרְיִין דִי דִיעָסְטָאָנִיקָעָס. נִישְׁתָּאָרְיִין דָעַם אַרְבָּעָטָס-אַיְפְּזָעָר. חַבָּרָה

טְרָאָגָן אַרְיִיס אָז שְׁוּעָרִיקִיטָן דָאָס בִּיסְל שְׁפָעָנָר.

דאָס טּוֹיעָר אַיְזָן אָפָּן אַיְזָן דָעַר גַּאנְצָעָר בְּרִיטָה. פּוֹן יַעֲנוּר זִיתְטָה הַיְבָּכָת

זִיך ווִידָעָר אַן דָאָס צִילָן: — עַרְשְׁתָּעָן צְוִוִּיתָעָן! דְּרִיטָעָן!

יעַצְּטָמָן אָז דָעַר חַשְׁבָּוֹן ווּרט שְׁטִימָעָן ווּעלָן שְׂוִין דִי ווּכְטָעָר אַרְאָפֶר

געֲנוּמָעָן ווּעָרָן פּוֹן דִי פָּאָסְטָנָה.

פּוֹן דִי לְעַצְּטָמָן ווּאַכְּטוּרָעָם בֵּין לְאַגְּעָר אַיְזָן אַבָּעָר אַ הַיפְּשׁ שְׁטִיקָל

וועָג: עַס אַיְזָן צָו גִּינְזָן צָו גִּינְזָן! עַרְשְׁתָּוֹן ווּעָנָדָעָר לְעַצְּטָמָן אַרְעַסְטָאָגָנטָן

פָּאָלָאָזָן דִי זָאָגָעָ, אָנוֹ דָעַר חַשְׁבָּוֹן שְׁטִימָט. דָעַמְּאָלָט ווּוְרָעָט אַיבָּרְגָּעָנְבָּן

טְעַלְפְּאָנִישָׁ צָו אָלָע ווּאַכְּטוּרָעָם: אַרְאָפְּגִּינָן! אַוִּיבָּ דָעַר גָּאָטְשָׁאָלָנִיק פּוֹן

קָאָרָאָול האט שְׁכָל בָּאָפְּעָלָט עַר דָעַר קָאָלָאָגָעָ גַּלְיִיךְ רִיןְ פּוֹן אַרְטָה: עַר

וּוִיסְטָ גָּוֹט אַז דָעַר אַרְעַסְטָאָגָנטָן האט נִישְׁתָּאָרְיִין צָו אַגְּטָלְוִיפָּן אָנוֹ אַז

די פּוֹן דִי ווּאַכְּטוּרָעָם ווּעלָן אַנְיָאָגָן דִי קָאָלָאָגָעָ. מָאָכָט זִיך אַבָּעָר אַ

גָּאָטְשָׁאָלָנִיק אָנוֹ אַידִּיאָט, ווּאַרְטָה עַר בֵּין דִי ווּכְטָעָר ווּעלָן אַנְקָוּמָעָן.

צָו אַזְעַלְכָּעָ חַכְמָים גַּעֲהָרְטָה טָאָקָע דָעַר הַיְנְטִיקָעָר גָּאָטְשָׁאָלָנִיק. עַר

וּוְאָרָט.

אַ גַּאנְצָן טָאָג אַוִּיפָּן פְּרָאָסָט. דָוְרְכָּגְעָפְּרִוִּירְן בֵּין דָעַר נִשְׁמָה, אַ שְׁעה

נָאָך דָעַר אַרְבָּעָט אָנוֹ זִין פְּרִירָן. זִין צִיטָעָרָן אַבָּעָר נִישְׁתָּאָרְיִין פּוֹן קָעָלָט נָאָר

איין טאג אין לעבן פון איזוֹן דעניפאָוויטש

פון כעס : פֿאַרְפֿאָלֶן גּוֹוֹאָרֶן דַעַר גַּאנְצַעַר אָוֹונֶט ! מְזוּעַט גַּאֲרִינִישַׁט בְּאוֹיִזֵּן
דַעַר לִידִיקָן .

— ווי קומט עס, וואס איר קאנט אָזַי גוֹט דאס לעבן אין ענגליישן
פלאָט ? — פרעגט וועדר אין שכנותדיין פֿינְפֿטָל בַּיִּקְאָפִיטָן בוינְאָוּסְקִין .
— אַיר מְזוּזָת ווִיסְטָן אָז אַחֲדָש צִיְּסַת בֵּין אַיךְ גּוֹוֹעַן אָוִיף אַ עֲנֶגְלִישָׁן
קְרִיְּצָעַר . גַּעַהַטְּ דַאֲרַט אָן אַיְגַּעַנְּעַ קְאַיּוּטָע , גּוֹוֹעַן פֿאַרְבִּינְדוֹגָס-אַפְּיצִיר .
נַאֲךְ דַעַר מְלֻחָמָה הַאֲט זַיְקָ דַעַם בְּרִיטִישָׁן פֿאַנְקְבָּאָרְקִיטִיָּן
גִּיהְנָמוֹן נִישְׁט אַרְוִיסָּס , פֿאַרְוּאָלֶט שִׁיקָּן מִיר אַ מְתַהַנָּה . « מִיט דְּאַנְקְבָּאָרְקִיטִיָּן
הַאֲט עַר נַאֲךְ צַוְּגַעַשְׁרִיבָן . כִּיבֵּן גּוֹוֹעַן צּוּפְרִיזָן אָוֹן גַּלְיכִיכְיִיטִיךְ אִיט
גַּעַשְׁאַלְטָן ! .. אַוְיַּ אַלְרָם גַּעַפְנָעַן מִיר זַיְקָ דָא צְחוֹאמָעַן . עַס אַיְזָן אַ קְלִינְגָּעַר
פֿאַרְגְּעַנְגִּין זִיצְן מִיט בְּאַנְדְּרָאָוּצָעַס .

ווען מען קוּקֶט זַיְקָ אַרְוָם בְּאַפְּאָלֶט אַ שְׁרוּקָ : חְוִילָעָר סְטוּעָ, פֿוֹן
הַינְּטָן דִי לִיְדִיקָע זָאָנָעָ, דַעַר שְׂנוּיִי פֿינְקָלֶט אַיְן שִׁין פֿוֹן דַעַר לְבָנָה , דִי
קְאַנוֹוְאַיְעָנָטָן אַפְּגָנְרוֹקָט אַיְינְעָרָן פֿוֹן צְוּיִיטָן אָוִיף צָעָן טְרִיטָ, דִי בִּקְסָן
גְּרִיְּטָע צָוָם שִׁיסְן . אַ טְּמָאָדָע שְׂוֹאָרְכָע אַרְעַסְטָאָנָטָן אָוֹן אַיְינְעָרָן צְוּיִישָׁן זַיְקָ,
מִיט פֿוֹנְקָט אַזָּא בְּאַשְׁלִיק — שְׁטַשְׁ-311 — אַ מעַנְטָשׁ וּוּלְכָעָר הַאֲט אַ גַּאנְצָ
לְעָבָן גַּאֲלְדָעָנָע עַפְאָלָעָטָן גַּעַרְטָאָגָן , מִיט עַגְלִישָׁע אַדְמִירָאָלָן גַּעַבָּרָט זַיְקָ
אוֹן אִיצְטָמוֹז עַר שְׁלַעַפְּן נְאַטְּלִיקָעָס צְחוֹאמָעָן מִיט אַזָּא פֿנְטִיקָאָוָן .

יעַדְן מְעַנְטָשׁ קָאָן מַעַן אָזַי אַדְעָר אַנְדְּרָאָרָעָ אַיְבָּרְדִּירִיעָן .

אלָעָ וּוּכְטָעָר זָעָנָעָן שְׁוִין אַוְיַּפְּן אַרְטָ. עַס, פֿאָלֶט דַעַר בְּאַפְּעָלָל
— מְאָרָש ! שְׁנַעַלְעָר !

אַ נִיְין — יַעַצְטָ וּוּעַט אַיר שְׁוִין צְוּוֹאָרָטָן ? מִיר האָבָן זַיְקָ נִישְׁט וּוָאָס
צָו אַיְילָן . נִישְׁט צְוּנוֹיגְעַרְעַדְטָה האָבָן אַלְעָ אַרְעַסְטָאָנָטָן דָאָרָ פֿאַרְשָׁטָאָנָעָן :
בֵּין אִיצְטָהָט אַיר אָנוֹנְזָו גַּעַהַלְטָן — אִיצְטָ וּוּלְעָן מִיר אַיְיךְ אַבְּיסָלָ
צְוּקוֹוּעַשָּׁן . אַיְיךְ וּוּלְטָ זַיְקָ אַיְיךְ וּוּאַרְעַמְקִיָּתָ, אַבְּעָר הַאֲלִיאָ, אַ וּוּיְלַעַטְשָׁקָעָ.
— שִׁירְעָ שְׁאָגָן ! בְּרִיטִיטָר דַעַם טְרִיטָ ! — שִׁרְיִיטָ דַעַר קָאָרְאָזָולָ
נְאַטְּשָׁאָלָנִיק .

עַר מַעַג אִיצְטָ וּוּאָרָטָ אַבְּעָר נִישְׁט דְּעַרְוָאָרָטָן זַיְקָ דַעַם « בְּרִיטִיטָרָן
טְרִיטָ ». דִי קָאַלְאָנָעָ בְּאוֹוָעָט זַיְקָ מִיט גַּלְיכִיכָּעָ אָוֹן שְׁטִילָעָ טְרִיטָ, זַיְגִּיט

ווײ אויף אַ לויה. נישטא שוין וואס צו פֿאָרלִירֶן. נישט געוואָלט זיך באגין מיט אַנדּוֹ מענטשליך זאל ער אַצְטַ פֿלאָצְן שְׂרֵיינְדִּיק. דער נאָטְשָׁאָלְנוּיק האָט גַּעַרְיוֹגָן, גַּעַרְיוֹגָן אָזְן אוּפְּגַּעַה עַרְבָּת. ער האָט גוֹט פֿאָרְשְׁטָאָנוֹן אָז דִּי אָרְעָסְטָאָנוֹן וּוּעָלָן אַיצְטַ שְׁנָעַלְעַר נִישְׁט גַּיְן. שִׁיסְן טָאָר מַעַן נִישְׁט: זַיְיַ גַּיְיַעַן דָּאָךְ אַיְן קָאָלָגָעַן, צו פֿינְפְּטָלְעַר, וּיְסִיבָּאָדָּרְךָ צו זַיְיַן. אָונְטָעָרְטָרְיִיבָּן האָט ער נִישְׁט קִיְּן רַעַטְנוּגָּפָּר אָרְעָסְטָאָנוֹן אָזְן זַיְיַ גַּיְיַעַן פֿאָמְעַלְעַד: אַיְן לְאָגָעָר, וּוּרְעַר עַס גִּיטְמַעְטָאָנוֹן אָזְן וּוּאָס זַיְיַ גַּיְיַעַן טְעַרְמָן נִישְׁט דִּיעָרְגִּין, ער וּוּעַט אוּסְפָּאָרְעַן, פָּאָלָן פּוֹן דִּי פִּיסְ).

זַיְיַ גַּיְיַעַן אָקוּרָאָטוֹנָעַ גַּלְיַיךְ אָוֹן סְקִרְיְּפָעַן מַיט דִּי וּוּאָלִיקָעַס אַיבָּעַן שניִי. וּוּרְעַר רַעַט שְׁטִילְיִנְקָעַ אָוֹן וּוּרְעַר שְׁוֹרְיִיגָּט. שְׁוֹכָאָוֹ הָאָט זַיְיַ אָנוּגָּעַד שְׁטְרַעְנְגָּט, גַּעַוְאָלַט דָּעַרְמָאָנוֹן — וּוּאָס ער האָט אַיְן דָּעַרְפְּרִי נִישְׁט בָּאוּיְזָן דָּעַרְלִידִיקָּן? יְאָ אַיְן סָאָנְטָשָׁאָסָט! אָט, וּוּבְּדָעָר, וּיְאָזְרִי ער האָט עַס בַּיְיַ דָּעַרְ אָרְבָּעַט פֿאָרְגָּעָטָן אַיְן דָּעַרְ סָאָנְטָאָרְעָרְ אָפְּטִילְזָוָגָן.

אַיצְטַ נַעַמְתַ מַעַן טַקָּעַ אָז אַיְן סָאָנְטָשָׁאָסָט. ער וּוּאָלַט נַאֲךְ גַּעַקְאָנוֹט בָּאוּיְזָן אַחֲרֵין וּוּעַן ער זָאָל מוֹתָר זַיְיַן אוּיפָעַן עַסְן. ער פֿילְס אַבְּעַר נִשְׁט קִיְּן בְּרַעְכָּן אַיְן דִּי בִּינְעָר. אוּיךְ קִיְּן חַיְיַן וּוּעָלָן זַיְיַ דָּאָרט נִשְׁט אָנוּמָעָסָט... אַ שָּׁאָד דִּי צִיְּטַ! ער האָט זַיְיַ וּיְעַס אַיְן אַזְנְחַזְגָּעַבָּן אָז אַ דָּאָקְטָאָר. זַיְיַ קָאָנוֹן דִּיר הַעֲלָפָן גִּיכְעָר אַיְן קָבָר אָרְיִין.

שַׁוִּין נִשְׁט וּוּגָן דָּעַר סָאָנְטָשָׁאָסָט טְרַאָכָט ער אַיצְטַ נַאֲרַ וּוּעַנְגַּן דַעַט מַיט וּוּאָס זַיְיַ אָרוּסְהַעַלְעַן בַּיִּמְּ אָוּנוֹטְבָּרוּיט? דִּי גַּאנְצָעַ האָמָעָנוֹנוֹג אַיְן צְעֻזָּאָרְן — ער זָאָל נַאֲרַ בָּאָקוּמוּן דָאָס פֿעַקְל.

פֿלוֹצִים אַיְן אַז אָנְגַּדְעָרַעַנְדָה אָרוּיִין אַיְן דָּעַר קָאָלָגָעַן. זַיְיַ האָט זַיְיַ אַ וּוּגְגַּעְטָאָן, אַ רִיס גַּעַטָּאָן פּוֹן אָרְטָה, זַיְיַ צְעַבְּרוּמָט, שְׁטָאָרְקָעָר אַיְן שְׁטָאָרְקָעָר. דִּי לְעַצְטָעַ פֿינְפְּטָלְעַר, דָּאָרט וּוּ שְׁוֹכָאָוֹ אַיְן גַּעַוְעָן, הַאֲבָנָ גַּעַמּוֹת נִשְׁט בְּלוּזָן צְוָאִילָן דַעַט טְרִיאַט, נַאֲרַ פְּשָׁוֹט לְוִיְּפָן. עַטְלָעַכְעַט טְרִיאַט גַּיְין אַוְן וּוּידָעַר לוּיְּפָן.

וּוּעַן דָּעַר סּוֹף קָאָלָגָעַן אַיְן אָנוּגָּעָקָומָעַן צַוְּ שְׁפִּיצְ שְׁבָרְגָּל הָאָט אוּיךְ שְׁוֹכָאָוֹ בָּאָמְעָרְקָט אַיְן וּוּאָס דִּי זָאָךְ בָּאַשְׁטִיאַט. פּוֹן וּיְיִעַר דָּעַבְּטָעַר זַיְיַט,

איין טאג אין לעבן פון איזוּן דעיניסאַויטס

ווײַיט אין סטעה, האָט זיך געזען דער שאָט פון אין אַנדערער קאָלאָגען.
יענע, האָבן ווייזט אוּס אַוְיד פֿאַרְשְׁנָעַלְעַט די טִיטִיט.
דאָס איָז מַסְתָּמָא די קָאַלְאָגָעָן פֿון מַעְכָּאַגְּיָעָן זָאוֹאָד, זַיְיָ זַעַנְעָן טָאַלְעָא
אַ מאָן דָּרְיִי הַונְדָּרֶט. אַוְיד זַיְיָ איָז, ווייזט אוּס, הַיְבָּט אַוְועָק נִישְׁט
פֿוֹיגְלְדִּיק, מַהְאָט זַיְיָ אַוְיד פֿאַרְהָאָלְטָן. אַבעָר אַינְטְּרָעָסָאנְט, פֿאַרְזְּוָאָס?
וּאָס אַז אַמְתָּה מַאְכָּט עַס זַיְיָ גַּעַנְגָּו אָפְּט: פֿאַרְ נִישְׁט בָּאוֹוִיְזָן צַו דָּרְ צִיְּט
עַנְדִּיקָן דָּעַט רַעַמְצָנוֹט פֿון אַ מאָשִׁין, אַדְעָר פֿאַרְ עַפְּטָס אַנדְעָרִיש. נַאֲר זַיְיָ
הַאָּבָן עַס אַין דָּרְעָרֶד — זַיְיָ זִיכְרָן דָּאָר אַין וּאוֹרְעַמְקִיט.
איַצְחָן, אַיְזָן וּוּנְרָן וּוּמְעָן: חַבְרָה לְוִיטָן — וּוּנְרָן גִּיכְעָד? אַוְיד די
קָאַנוֹוֹאַיְינָנָן בְּלִיבָּן נִישְׁט הַינְטְּרָעָשְׁטָלִיק, בְּלוּזָן דָּעַר גַּאֲטְשָׁקָאָר שְׂרִיְיט:
— נִישְׁט צַעְצִיעָן זַיְיָ! די פֿון זַיְיָ—טָן נִישְׁט אַפְּשְׁטִינְן!
אוּ די בָּאַקְצִיָּן זָאָל מַעַן דֵּיר לִיטָּן, וּאָס הַאָסְטוֹ זַיְיָ צַעְבִּילָט?
וּאָס, מִיר שְׁטִיעָן דָּעַן אָפְּ ?
איַן קָאַלְאָגָעָן האָט מַעַן דָּעַרְוִיְיל פֿאַרְגָּעָסָן, וּוּנְרָן וּוּנְגָן וּאָס עַס האָט
גַּעַרְעָט, וּוּנְרָן וּוּנְגָן וּאָס האָט גַּעַקְלָעָט, בְּלוּזָן אַיְזָן גַּעַדְאָנָק האָט אַלְעָמָעָן
בָּהַעֲרָשָׁט.

— דָּעַרְיָאָן! דָּעַרְיָאָן! אַיבְּעַרְיָאָן!
אַלְעָז האָט זַיְיָ אַוְיסְגָּעָמִישָׁט, קָאַשְׁעָ מִיט בָּאַטְשְׁוּוּנָעָ: די קָאַנוֹוֹאַיְינָנָן
זַעַנְעָן שְׁוִין נִישְׁט קִיְּן שְׁוֹנָאִים פֿון די אַרְעָסְטִירְטָע, די שְׁוֹנָאִים זַעַנְעָן
גַּאֲרָ יְעָנָה, די צַוְּיִיטָעָ קָאַלְאָגָעָן.
מַאיָּז פֿרִילְעָכָר גַּעַוָּאָרָן, סְאיָז פֿאַרְשְׁוּוֹנָדָן דָּעַר כָּעָס.
— דָּאַוְואָיָ! דָּעַרְלָאָגָן! — שְׁרִיְיט די הַינְטְּרָעָשְׁטָע זִיכְרָן צַו די
פֿאַדְעָרָשָׁט.
אַונְדְּזָעָר קָאַלְאָגָעָן אַיְזָן אַגְּעָקוּמוּנָן צַו דָּעַר גַּסְסָן. יְעָנָה, פֿון מַעְכָּאַגְּזָאָד,
איַז פֿאַרְפָּאָלָן גַּעַוָּאָרָן הַינְטָעָר די הַיְזָעָר-בְּלָאָקָן. יְעָצָט קוּמָט פֿאַר דָּעַר
גַּעַיְיגָ בְּלִינְדְּעָהִיט.
מִיר זַעַנְעָן אַדוֹיְיךָ אַוְיְיךָ אַז אַוְיסְגָּעָטְרָאַטְעָנָעָם וּוּגָג. אַוְיד די קָאַנוֹוֹאָר
יעַנְטָן, בֵּי דָעַר זִיְיט, אַיְזָן גַּעַוָּאָרָן גַּרְיְינְגָעָר צַו גַּיְינָן. יְעָצָט וּוּאָלָטָן מִיר
גַּעַדְאָרָפָט אַיבְּעַרְיָאָן יְעָנָה!
מִיר מַוּזָּן אַנוּקָמָעָן פֿרִיעָר וּוּיל זִיעָר בְּרִיגָּזָעָ וּוּרָט שְׁטָאָרָק

דורך עטאטט. דאס איז נאכדעם ווי אין לאגער זונגען געווען פאלן פון שעכטן איינער דעם אנדערן. נאטשאַלטוטוא איז געקומען צום אויספֿיר איז די מעסער וווערן אַרייניג בעררכָט פון מעכאנישן זאוואָד. דערפֿאָר טאקע דזיערט דאס באטאפָן זיילאנְג. אַפִילו אַסיענְצִיטֶט, זונען די ער איז שווין געפרירין, הערט מען שרײַען:

— מעכאנישער זאוואָד, אויסטאן די שיר! די שיד האָלְטָן איז די הענט!

אווי שטייען זייל אַרְוּעָס בְּיִם באטאפָן.

אויך איצט, בי אַזָּאָטְרָסְט, קאן עס געשן:

— דו זאָרט, צי אַראָפְּ דעם רעבען וואַילְעָק! און דו, מאָר זיך נישט גאָפְּעוֹואָט, צי אַראָפְּ דעם לִינְקָן!

אַרְאָטְגָּעָזְזִיגָן דעם וואַילְעָק מוז דער אַרְעָסְטְּרָטְעָר, אַונְטְּרָשְׁפְּרִינְז גענדיק אויף איז פָּס, אויסטְרִיאִיסְלָעָן אַים, אַרוּסְנָעָמָעָן די אַנוֹצָע איז

אויך אַטְרִיסְלָעָן, ווייזן: זע, נישטָאָ קִין מעטער. איז לאָגער האָט מען געשמיינט — שוּכָּאָו ווַיְיָסְטָ נִישְׁט ווַיְיָפְּלָ אַמת סְאֵין פָּאָרָאָן דָּרְיָין — אָז פָּאָרָקְוּן זָמָעָר, בעט מְהָאָט גַּעֲבָרָאָכְט אִין זָעָנָע דִּי קְלָעָצָעָר צָום האַנְטְּבָּאָל פְּלָאָז, זונען אַרְיָינְגָעָשְׁמוֹגָלָט גַּעֲוָאָרָן דִּעְרָבִי דִּי מְעַסְעָרָס. אִין יַעַדְן פָּוּן די קְלָעָצָעָר זָאָלָן זִין גַּעֲוָעָן באַחָלָטָן צָו צָעָן לְאָנְגָעָ מְעַסְעָרָס. אַיצְט מְאָכָּט זִיךְ וְעַלְתָּן אָז מִזְאָל בַּי וְעַמְעָן גַּעַפְּנוֹעָן אַ מעַסְעָר, כָּאַטְשׁ עס טְרָעָפְּט זִיךְ.

הָאָלָב לוֹפְּנְדִּיק האָט די קָלָאָנָע גַּעַמְיָטָן דעם נִיְיָם קְלוּב, דעם ווּינְגָסְקְוָאָרְטָאָל, די סְטָאָלִיעָרְ-וּוָאָרְשָׁטָאָט אָז אַרוּסְגָּעָקָומָעָן אוּפְּנָן גְּלִיכְיָן וּוְעָגָ פָּאָרָן אַרְיָינְגָאָנְגָ-טְרִיעָר.

— האַהָאַהָא! — האָבָן אַלְעָ בְּקוּלְדָּמָא אַ גַּעַשְׂרִי גַּעַטָּאָן. דאס טוּיר איז גַּעַוְוָן וְיִיעָרְ צִיל. יַעַנְעַ פָּוּן מעכאנְזָאוָאָד זונען גַּעַבְּלִיבָן ווַיְיָטָ פָּוּן הִינְטָן, כְּמַעַט הַוְּנְדָעָרָט פּוֹפְּצִיק מְעַטָּר. יַעַצְטָ קָאָן מַעַן שְׁוִין אוּפְּהָעָרָן לוֹפְּן. דָּעָר עַולְמָ אִיז פְּרִיאִידִיק. דאס אִיז אַבְּעָר אַ פְּרִיאִיד פָּוּן האָזָן: קוּקָט, די זְשָׁאָבָעָס זונען נָאָר שְׁוֹאָכָעָר, זִין האָבָן מָוָאָ פָּאָר אַונְדוֹ! ... אַט אִיז דָּעָר לאָגָעָר. אָזָא וְיִמְחָאָט אַים גַּעַלְאָזָן אַינְ דָּעָר פְּרִיא אָזָא

איין טאג און לעבן פון איזווען דענימטאויטש

עד אייאט — נאכט. איבער דער זאגען, אַ פְּלוֹיט פֿוֹן פִּיעָרְלָעֶךְ, גֵּאר גַּדְיכַּט
ברענען די לאָנטערנצעס ועבן וואָקטען, דער גאנזער פְּלָאַץ אַיִן ווי פַּאֲרָגָאנַן
פֿוֹן זונגעַרְלִיכְט. אַלְצַ אַיִן צוֹגָעָרִיט צוֹם פִּילְאַזְוּעַן.

נאָר פָּאָרָן דערַנְעַנְטַעַדוֹן זיך צו דער וואָקטען...

שטיי! — שרייט דער געהילפֿ פֿוֹן גַּאטְשָׁקָאָר.

אַיבָּעָרְגָּעָנְדִּיק דעם אוֹיסְטָמָאַט אַיְינָעַם פֿוֹן די סָאַלְדָּאַטָּן, לוֹיפַּט עד צו
דער קָאַלְאָגַע (מייט דעם אוֹיסְטָמָאַט אַיִן ווי פַּאֲרָבָּאָטָן דערַנְעַנְטַעַדוֹן זיך צו די
אַרְעַסְטָאַגְּנַטָּן) אָוּן שְׁרִיִּיט:

אלְצַ, וואָס שְׁטִיעַן פֿוֹן דערַנְעַנְטַעַר זִית אָוּן האַלְטָן האַלְצַ אַיִן די
העַט — אַוּוּקְוֹאַרְפֶּן!

יעדער האָט דאס בִּיסְלַה האַלְצַ גַּעֲטָרָאָגַן אָפָּן נִישְׁתָּאַבָּאַלְטָן, אַזְּוִי אָזְּ
עד האָט אַלְצַ גּוֹט גַּעַזְעַן. עַס האָבָּן אַגְּגָחוּבוֹן פָּאָלָן די בִּינְטָלְעַךְ האַלְצַ:
איַינָּס, אַ צוֹּוִיטָס, אַ דְּרִיטָס. פָּאָרָאָן אַרְעַסְטָאַגְּנַטָּן וואָס קלְעוֹרָן באַהְאַלְטָן אַ
בִּיסְלַה שְׁפַּעַנְגָּרָה, אַבָּעָרָן די שְׁכַּנְיָה דָּעַרְלִיבָּן נִישְׁתָּ

— אַיבָּעָרְגָּעָנְדִּיק דִּיר ווּעַט מַעַן בַּיִּ אַגְּדָעָרָעָ אַיִיךְ צוֹנְעַמְעַן! ווֹאָרָף בעַטְעַר
אַוּוּק גַּוְּטְעַרְהִיט!

וועָר אַיִן דעם אַרְעַסְטָאַגְּנַטָּס גַּרְעַסְטָעָר שְׁוֹנוֹ? אַ צוֹּוִיטָעָר אַרְעַסְטָאַגְּנַטָּן.

וּאַלְטָן די אַרְעַסְטָאַגְּנַטָּן גַּעַוְעַן צוֹוִישָׁן זיך גַּעַאיִינִיקְט — עַיְעַ!

— מַאְ — אַרְשָׁ! — שְׁרִיִּיט דער געהילפֿ פֿוֹן גַּאטְשָׁקָאָר.

אוּן — מַאיִין אַוּוּק צו דער וואָקטען.

פִּינְטַה ווּעַן גַּיְינָן זיך צוֹנוֹרִיף נַעַבָּן וואָקטען. פְּרִיעָרְ פְּלָעָגָן זיך דָא
שְׁטָאָרָק שְׁטוֹפָן די צוֹרִיקְקוּמָעַנְדִּיקְעַ פֿוֹן אַרְגָּבָעָט קָאַלְאָגַע. אַיצְט ווּעָרט
דער אָרוֹם צו בִּיסְלְעַךְ פַּאֲרָבָּוִיט מִיט הַיּוֹעָר. מִיט דָעַר צִיִּיט ווּעַט דָעַר
פְּלָאַץ, ווּ מַעַן פִּילְצְעוּט אַיצְט די אַרְעַסְטָאַגְּנַטָּן, זִיכְעָר ווּעַן דָעַר צְעַנְטָר
פֿוֹן דָעַר גַּיְינָר שְׁטָאָט. דָא, ווּ עַס גַּיְינָן אַיצְט קָאַלְאָגַע פֿוֹן אַרְעַסְטָאַגְּנַטָּן,
וּוְעַלְן שְׁפַּעַטָּה, אַיִן דָעַר נַיְינָר יִנְגָּעָר שְׁטָאָט. אַיִילָן צוֹם הַוִּיפְּטִ-פְּלָאַץ
פְּרִידְיְיךְעַ שְׁלַׂעַנְגָּעָס דֻּעָמָאַנְסְטָרְצָנְטָן.

די אוֹיפְּזָעָרְגָּעָנְדִּיקְעַ אַיִן גַּעַוְעַדְעַמְט אַיִן וואָקטָעָרְבָּנִין. זַיִן גַּיְינָן אַיצְט

אַרְוִוִּיס פֿוֹן דָאָרטָן, אָוּן שְׁטָעַלְן זיך אַיִן דָעַר בְּרִיאַת פֿוֹן ווּגָן.

— אוֹיפְּקָנוּפְּלָעָגְן פָּאַגְּאַנְדָּעָרְבִּינְדָּן די פְּוֹפִּיְיקָעָס!

זוי האלטן צעשרהייט די הענט גרייטע אויסצוטאפען די קלענסטע זואר,
אויסצוטורייסלען פון דער בעטהער אפילו באהעלטעןיש, אויסצוטרייבערן!
עם חורט זיך איבער אלץ איזוי ווי עס איז געווען אין דער פרי.
יעצת איז אבער נישט איז שרעקלעד אויפאצוקגעפלען זיך, מען גיט
דאך אהיכם.

איזוי זאגן אלע — «אהיכם».

דער שפייך פון קאלאנע איז שווין באטאפעט געווארן ווען שוכאו האט
זיך דערוגענטערט צו צעוזאן:
— צעוזאר מאָראקאוויסש: איר וועל גלייד פונדאנעט לוייטן איז
פאַסלאָטשנע, פֿאָרְנוּמָען אָ דִי, גוֹט?
צעוזאר האט אָ דִרְיִי גַעֲטָאָן מִיט דִי גַעֲדִיכְטָא, שׂוֹאָרְצָע, אִיצְט בָּאָדְעָקָטָע
מייט וויאַסְטָן פֿרְאָסְט, ווֹאנְגָעָס :

— כְּזַוְוִיסָּס נִישְׁתָּה, אַיוֹאָן דָעַנִּיסְטָה, צֵי דָאָס הָאָט אָ זִין; סְקָאָן דָאָך
גָאָר קִין פֿעָקָל נִישְׁתָּה זִין.
— סְמָאָכָט נִישְׁתָּה, ווּעַט נִישְׁתָּה זִין אַיז נִישְׁתָּה, כְּזַוְוּל דָאָרְט ווֹאָרְטָן אָ
כְּלִינְטָן אַוְיב אַיר ווּעַט נִישְׁתָּה קּוּמָעָן גַּי אַיך אַיז בָּאָרָאָק.
(שׂוֹכָאָוּוּוּ קְלֻעָּרֶת דָעַבְּיִי: ווּעַט נִישְׁתָּה זִין צְעָזָר ווּעַט זִין אָ צְוֹוִיְיטָהָר,
דָאָס אַרְט אַיז אָטְשָׁעָרֶעֶד ווּעַט זיך פֿאָרְקוּיְופֿן).

וּוִיּוֹסְט אַוִיס אָז צְעָזָר אַלְיִין הָאָט זיך שְׂוִין שְׂטָאָרָק פֿאָרְבָּעָנְקָט נָאָך
אָ פֿעָקָל!

— גוֹט, אַיוֹאָן דָעַנִּיסְטָה, לוֹיף, פֿאָרְנוּמָעָן אָן אַרְט. גַעֲדָעָנָק, זָאָלְסָט
אוֹיף מִיר נִישְׁתָּה ווֹאָרְטָן מַעַר פָּוּן צָעָן מִינְגָוּט.
דָאָס בָּאָטָאָפָן דָעַרְנוּעַנְטָרֶת זיך. בָּאָלְד ווּעַט זִין דִי דִי אוֹיף שׂוֹכָאָוּוּן.
ער גִּיאַת הַיּוֹנָט אַנְטָקָעָן אָוּוּ שְׂרָעָק — עָר הָאָט נִישְׁתָּה ווּאָס צָו בָּאָהָאָלָטָן.
פָּאָמְעָלָעָכָע צְעַשְׁפִּילִיעָט עָר זיך, בִּינְדָט פָּאָנְאָנְדָעָר דָעַם בָּרְעַזְעַנְטָעָנָעָם
רִימָעָן פָּוּן דָעַר פֿוֹפֿיְיקָע.

כָּאָטָש עָר זָעַט נִישְׁתָּה עָר זָאָל זִין מִיט עַפְעָס זִינְדִּיק, עָר זָאָל הָאָבָן
בִּי זיך עַפְעָס ווּאָס מַעַן טָאָר נִישְׁתָּה, שְׂטָרָעָנְגָט עָר דָאָך אָוּ דָעַם זְכוּרָן: אַכְּט
יָאָר לְאַגְּעָרְלָעָבָן זְעַוּעָן אִם אַרְיִין אַיז בְּלוּט: עָר שְׂטָעָקָט אַרְיִין דִי חָאנְט

איין טאג אין לעבן פון איזוואן דענישטאויטש

איין זער צאגעשפילעלטער אויף דער הויזוקני קעשגענע קטש ער וויסט איז
דארט קאן זיך גארנישט געפינגען.

עס אייז אבעער יא עפער געלעגן: א שטיקל שטאל-בלעד!! א שטיקל
אייז וועלכעס ער האט היינט, בי דער ארבעט, אויפגעהויבן. פשוט
אויפגעהויבן צוליב געוועיגהייט, גארנישט געלערט ברענגען עס איין
לאגער ארין.

באמת נישט געלערט, אבעער איצט, ווען ער האט עט שוין, אייז פשוט
א שאד אווועקצוזווארטן. ווען מיזאל עס א ביטל אַרומַשְׁלִיכְפָּן קאן דערפּוֹן
ווען א שטיקל מעסער איז אויף צורעט מאכן א וואילעך, אדער צו
שנידער-ארבעט!

וואלט ער טאקע געלערט דורךשאגולגען עס, האט ער געканט
צווארקטען א בעסער ארט וו צו באהאלטן. איצט אייז שוין נישט געליבן
קיין צייט אויף טראכטן: בלויין צוויי פינפלען שטייען איין דרי פאר אים.
אט אייז שוין איין פינפלט אוווק...

מידארכ גיך באשליסן: אַרְוִוְתְּוָאַרְפָּן דאס שטיקל שטאל-בלעד אויפּוֹן
שנוי (זוי וועלן עס גלייך געפינגען אבעער נישט וויסן ווער האט עס אוחער
גבראכט) אדער טאקע אַדְרֶכְטְּרָאָגָן!

פאר דעם שטיקל שטאל-בלעד, אויב זוי זאלן עס קוואלייפְּיצְרָן אלס
מעסער, קאן מען ארײַנְכְּאָפָּן אען מעט לעת קאַרְצְּעָר.
האבן א שוסטער-מעסערל, הייסט אבעער האבן מיט וואס צו פֿאַרְדִּינְעָן
א שטיקל ברויט!

עס אייז א שאד אווועקצוזווארטן.
שוכאוו האט עס פֿאַרְשְׁטָעָקָט איין דער אַיְנְפִּינְגְּעַרְדִּיקָעָר ווּאַטְּגָּעָר
הענטשקען.

אט איין געפָּאלָן דער באָפְּאָלָן, פֿאָרָן לעצטן פֿינְפְּטָל: -- דער גענטערן
זיך!

דרוי זונגען זוי איצט געליבן אוונטער פֿוֹלָעָר באַלְיִיכְטוֹגָג: שוכאוו
סענְגִּיאָ און דער יאָט פֿוֹן דער 3-יטער, דער וועלכער אייז פריער געלעפּן
זונען דעם מאַלְדָּאָוָאנָר.

דערפָּאָר וואס זוי זונגען געווען נישט מעָר ווי דריי און אַקְעַגְּנָאַיבָּעָר

זענען געשטאנגען פינגע אוייפועער האט מען געקאנט אַ כִּינְטוּעוּעַ טָאוֹן: אויסטקליליבן צו זומעמען גיין. שוכאו חאט באַשְׁלָאָסְן נִישְׁתְּ גֵּין צָוָם יְיָנְגְּרוּן מיט די רָאוּעוּעַ באָקוֹן נָאָר צָוָם אַלְטָן, דָּעַם מִיטָּ דיּ גְּרוּיעַ וּוּאַנְצָעַס. דער אַלְטָעָר אִיזְׂ טָאָקָעַ אַ מַעַר דּוֹרְכְּגַעְטְּרִיבְּעָנָעָר אָוֹן וּוּעַן עָר זָאָל נָאָר וּוּלְעַן וּוּעַט עָר זִיכְּעָר גַּעֲפִינְעָן אֶבְּעָר טָאָקָעַ דּוּרְפָּאָר וּוּאָס עָרָה האָט שְׁוִין בַּיִּזְׁרָעָל אַרְבָּעָת דיּ צִיְּן אַוְיְגַעְגַעַסְן קָאָן עָר גָּרְנִישְׁטָה האָכוֹן אַזְּ גְּרוּיסְן השָׁק צֹו זָוָן.

שוכאו האָט אַוִּיף דָּעַר גִּיךְ גַּעֲנוּמָעָן אַיִּנְתָּהָאָנט בִּידְעַ העַנְטְּשָׁקָעָס, די לִיְדִיקָע אָוֹן די וּוּסָאיִן בָּעַהְאָלָטָן גַּעֲנוּמָעָן דָּאָס שְׂטִיקָל שְׂטָאַלְבִּילְעָן, אויסטעלְגְּנִיךְ אַוִּיף פָּאָרָט, צָוָם אַוְיְפָעָעָר, די פּוֹסְטָעָה העַנְטְּשָׁקָעָ. עָר האָט נָאָר אַיִּנְתָּהָאָנט גַּעֲנוּמָעָן דָּאָס שְׂטִיקָל שְׂטָרִיךְ וּוּאָס האָט אַיִּם גַּעֲדִינְגָט אַלְס גַּאְרָטָל צֹו דָעַר פּוֹפִיקָע אָוֹן מִיטָּ אַוְיְגַעְשְׁפִילְעָט פָּאַלְעָס גַּעֲגָנְגָעָן אַנְטְּקָעָן דָעַם אַוְיְפָעָעָר. קִיְּנִימָאָל נָאָר האָט עָר נִישְׁתְּ אַרוּסִיְּ גַּיְוּוֹזִין אַזְּוִיפִילְלָה הַכְּנָעָה בִּים פִּילְצָעָוָעָן וּוּיְ הַיְּנָמָה, גַּוּוֹאָלָט וּוּיְזָוָן אָזְׂ עָר האָט נִישְׁתְּ פָּאַרְוּאָס מָוָרָא צֹו האָבוֹן.

דָעַר אַוְיְפָעָעָר, טָאָקָעַ דָעַר מִיטָּ דיּ גְּרוּיעַ וּוּאַנְצָעַס, האָט גַּעֲקָלָאָפְט טָעָר צֹו דיּ הוּוּזְׁקָנִי קַעְשָׁעָנָעָ — נִישְׁתְּאָ גַּאְרְנִישְׁטָה: בָּאַטְּאָפְט דיּ פָּאַלְעָס פָּוּן דָעַר פּוֹפִיקָע, פָוּן בּוֹשְׁלָאָט — אַיִּיךְ גַּאְרְגִּישְׁטָה דָאָ, אָוֹן כְּדִי וּזְיִן אַיְגָאנְצָן זִיכְּעָר אַוִּיךְ אַטְּפָאָגְעָן אַיְנָיעָ פָוּן דיּ העַנְטְּשָׁקָעָס וּוּלְכָעָ שְׂכָאוֹ האָט גַּעְהָאָלָטָן אַוְיְגַעְשְׁטָרָעָט, טָאָקָעַ דיּ פּוֹסְטָעָ.

וּוּעַן יְעַנְגָעָר האָט גַּעְטָאָפְט דיּ עַרְשָׁטָעָה העַנְטְּשָׁקָעָה שְׂכָאוֹו גַּעְפִּילְט וּוּיְ מְיוֹאָלָט אַיִּם אַיְנָעוֹוִיְּנִיקְ מִיטָּ קְלֻעְשְׁטָשָׁעָס. גַּעְקָוּוֹתְשָׁתָה. נָאָר אַזְּ אַטְּפָאָפְט אַיִּיבְּרָה דָעַר צְוּוִיתְעָרָה העַנְטְּשָׁקָעָ — אָוֹן עָר וּוּרְעָתָ פְּאַרְשָׁרָפְט אַיִּנְתָּהָאָנט — אַוִּיף דְּרִיְּ הַוְּנְדָרָתָ גְּרָאָס בְּרוּוּת אַטְּפָאָגְעָט — אָוֹן אַזְּ בִּיסְלָהִים גַּעְקָבָטָס יְעַדְן דְּרִיטָן טָאָגָה, עָר האָט זִיךְּ גְּלִיְיךְ דְּרִזְעָן וּוּיְ עָר וּוּרְעָתָ אַפְּגָעָשָׁוָאָכָט, וּוּיְ עָר הַוְּגָעָרָתָ, וּוּיְ שָׂוָעָר סָאיִן אַיִּם צְוִירִקְצְוּמָעָן צָוָם הַאָרוֹטָן צְוַשְׁטָאָנדָ.

פָּזְזָן הַיְּנָמָה צָוָם נִישְׁתְּ הַוְּגָעָר אָוֹן נִישְׁתְּ אַזְּטוּזִין.

אַחֲרִילָה האָט זִיךְּ מִיטָּ דָעַר גַּאְנָצָעָר שְׂאַרְפְּקִיְּטָ גַּעְרִיסְן פָוּן זְיִן נִשְׁמָה: «אַ גָּאָטָה! הַאָסְפָּאָדִי! רְאַטְּעָוָעָ! גַּיְבָּ מִיר נִישְׁתְּ קִיְּן קָאַרְצָעָר!»

איין טאג אין לעבען פון איזואנן דענישטאָויטש

די דאזוקע געדאנקען האבן אים באחערשט איזוי לאָנג ווי דער אויפגעער האט געטאטפֿט די לַיְדִּיקָע הענטשׂקע און געהאלטָן בַּיִם אַיבָּעֶרְטָרָגָן די האנט צו דער צוֹוִיטָעָר (ער וואָלְט די הענטשׂקעס אַיסְגָּעַטָּאָפְּט מֵיט אַיְן קְלָאָפְּפָן בַּיִידָע הַעֲנָט, וּוֹן שַׁוְּכָאָפְּז וְאֶל זַי גַּעֲוָונָן הַאַלְטָן יַעֲדָע בַּאוֹנוֹדָע). דער וואָרְגָּאַטְשָׂאַלְנִיך, וועלכער האט געוואָלְט וואָס גִּיכְעָר פָּאַרְעָנְדִּיקָן

די זאָר, האט באָפּוֹילָן דעם קָאָנוֹוָאי!
— נו, אַהֲרָר דעם מעכָאָנוֹוָאד!

דער מֵיט די גַּרוּיָע וְאַגְּנַצְעָס האט אַנְשָׂטָאָס נַעֲמָעָן זַיְךְ פָּאָר שַׁוְּכָאָפְּז
צַוְּיִיטָעָר הענטשׂקע, אַ מאָך גַּעַטָּאָן מֵיט דער האָנט, וואָס סַחַט גַּעַזְאָלְט
בַּאַדְיִיטָן: גַּיְיָ אַדְוָרָן!

שַׁוְּכָאָפְּז גַּיְיָ אַגְּנַעְיָאָגָט די בַּרְגִּיגָאָדָע. אַלְעָז זַעַגְעָן שַׁוְּזַיְן אַוְיסְגָּעַשְׂתָּעָלָט
גַּעַוְּעָן צוֹ פִּינְפִּינְ פַּעַם דער ברַיִיט. אַרְיִינְגְּעָקוּוֹעָטָשָׂט צַוְּיִישָׂן צַוְּיִי לאָנְגָּע
קְלִיעָצָעָר עַנְלָעָכָע צוֹ די וְוי מַעַן טַרְיִיבָּשָׂט אַרְיִין פָּעָרְדָּבָעָט אַ מַאְרָקִ-טָּאָגָּא
ער אַיְזָן גַּעַלְאָפָּן אַ גַּרְיְּנְגָּעָר, נִישְׁתְּגַעְפִּילְטָן די עַרְד אַונְטָעָר די פִּיס. סַאיְזָן
שַׁוְּזַיְן אַפְּיָלוּ קִיְּין צִיְּיט נִישְׁתְּגַעְוָונָן נַאֲךְ אַמְּאָל תְּפִילָה צוֹ טָאָן אַיְזָן דַּאֲנָקָעָן
גַּאֲסָט פָּאָר דַּעַם חַפְּדָ; עַס האט שַׁוְּזַיְן אַפְּשָׂר אַיְיךְ נִשְׁתְּגַעְהָאָט קִיְּין זַיְן
דָּאָס צוֹ טָאָן.

דער קָאָנוֹוָאי וואָס האט אַהֲרָגְעַבְּרָאָכָט זַיְעָר קָאָלָאָגָן אַיְזָן (וּוְאַרְטָנְדִּיק
אוּפָן נַאֲטָשָׂאַלְנִיך) דַּעְרוֹוְיִיל אַוּוָק אַיְזָן אַ זַּיְיט אַזְּ אַפְּגָעַטְרָעָטָן דַּאֲס אַרְט
פָּאָר די קָאָנוֹוָאיָעָנָטָן פָּוֹן מעכָאָנוֹוָאדָא.

דַּאֲס בִּיטָּל הַאָלֶּץ וואָס די אַרְעַסְטָאָגָן האָבָן אַוְועָקְגָּעְוָאָרָפָן נַאֲךְ
אַיְידָעָר זַיְיָ זַעַגְעָן דַּעְרָגָאָגָעָן צָוָם קָאָנְטָרָאָל האָבָן די קָאָנוֹוָאיָעָנָטָן גַּעַנוּמוּמָעָן
פָּאָר זַיְךְ, די שְׁפָעָנָעָר וועלכָעָמָהָאָט בַּיְיָ זַיְיָ צַוְּגָעָנוּמוּמָעָן בעָתָן בַּאֲטָאָפָן
זַעַגְעָן גַּעַלְעָגָן אַיְיךְ אַ קוֹפֶּעֶן נַעַבְּן וּוְאַכְּטָעָ.

די לְבָנָה אַיְזָן אַלְעָז הַכְּעָר אַרְוִיָּף אַוְיפָּן הַימָּל, אַיְזָן דַּעַר וּוַיִּסְעַר הַעַלְעָר
נאָכָט אַיְזָן דַּעַר פְּרָאָסָט גַּעַוְּאָרָן פָּעַסְטָעָר. דער נַאֲטָשָׂאַלְנִיךְ פָּוֹן קָאָנוֹוָאי
וועלכָעָר אַיְזָן אַוּוָק אַיְזָן וּוְאַכְּטָעָ אַפְּנַעַמָּעָן די קוֹוִיטִירָונָג וועלכָעָ ער האט
אַיְזָן דַּעַר פְּרִי אַוְנְטָרְגָּעָשְׂרִיבָן אַיְיךְ פִּיר הַנְּדָעָרָת דַּרְיִי אַזְּ וּעְצִיצִיק קָעָפָן,
דֻּעְרָבִי עַפְּס גַּעַזְאָגָט פְּרִיאָכָעָן, וּוְאַקְאָוָאָיס גַּעַהְיִילָט. יַעֲנָעָר האט אַ
גַּעַשְׁרִיְיָ גַּעַטָּאָן:

— קע — פיר הונדערט זעכץיך!

הער מאלדאצ'וֹנָגֶר וועלכער האט זיך געהאָט אַրְיִינְגָּרוֹקֶט אֵין סָאמָעַ
מייטן קָאָלָגָעַ האט אִיצְט אַ זִיפְזַּע גַעֲטָנוֹ אָנוֹ אַרְיִיסְגָּעַטְרָעָטָנוֹ אוּרִיף דָעַ
רעַכְבָּטָעַ זִיְיט צוּנוֹנוֹגָה. עַר האט נָאָךְ אַלְעַז גַעֲהָאָט אָנוֹ אַרְאָפְנוּלָאָזְעָנָם קָאָפַּ
אָנוֹ אַרְיִינְגָּרוֹקֶט אַזְוִישָׁן דִי פְּלִיאָצָעַס.

— אַהֲרֹן גִּיְּן — הָאָת אֵין פְּרִיאָכָע אַנְגָּעוֹוִין.

עד אין אָרִיבָעַרְגָּעָן. פָּאֶרְלִינְגָּן דִּי הָעֵנָט אָוֹפֵךְ הַינְּטָן אָוֹן שְׁטַיִן!

אוֹן גַּעֲמָעֵן אִין "בּוֹרִי" אַרְתִּין.

פָּרֹן טוּיעַר, פָּוּן דְּעֵר רַעֲכַטָּר אָוּן לִינְקָעֶר זִיְּתָ צְוִים, זַעֲנָעַן גַּעַשְׁתָּאָגָעַן צְוַויִּי וּוּכְטַעַר. **דָּאָס טוּיעַר,** כַּמְעַט אַ פִּינְגָּה מַעֲטַעַר הַוִּיךְ הַאָט וִיךְ **פָּאַמְּעַלְעַךְ** גַּעַפְעַנְטַ.

— אַרְוִוִיסְטָרְעֵתָן צֹו פִינֶג! ("אַפְּטְרָעַטָּן פָּוּן טַוִיעָרְדָה") האָט מעַן שׁוֹין
איַצְצָט גִּישָׁת בָּאַדָּרְפֶּט: אַלְעַ טַוִיעָרְן עַפְעַנְעַן זִיד אוּרִיךְ אַינְגְּוּוֹבִיבִיק, אַיְן
זַאנְגָע אַרְיִין, אוּבָד דַּי אַרְעַסְטָאַגְּנוֹן זָאַלְן וּוֹעֲן הַאָבָן חַשְׁק אַוִיסְצּוּזָעֵן אַזָּא

בעת דער אונומצ'ילונג או דער ארעטסאנט גיט אדורך זאָס לאָגעַר טויער איי ער פאר א גאנצן טאג אָדרכֿגעַבלאָזון פון ווינטן, אָדרכֿגעַפֿריַין, אַהונגעַריךֿער. אַ שיסעלע הייסע, כאָטש פּוֹסְטָע זֶופּ איי פֿאָר אַים זָאָס זעלבע ווי אַ רעגן אויף אָוִיסְגֿעַברענְטוּ אָוִיסְגֿעַטרוֹקְנוּטָע עַד ווּלכְעָר ווּוּרְעָט אַלְינְגֿעַזְאָפְטָן אַן אַ סִימָן. אַזָּא שִׁיסְעַלְעַ זֶופּ איי פֿאָר אַן אָרְעַסְאָנט ווּרְיכֿעָר ווי זַיְן גָּאנֵץ בֵּין אִיצְטִיק אָזָן אוּרְיךֿ שְׁפַעְטְּעַדְדִּיק לעַבָּן. ער קומָס צוֹרִיק אַין לאָגעַר מִיט אַ פֿעַסְטָן אָזָן בְּרִיְיטָן טְרִיטָם, פֿוֹנְקָט ווי אַ סָּאלְדָאָט ווּאָס קָעַרְתָּ זַיְק אָזָט פּוֹן מְלָחָמָה — טְרַעַ-עַט אָפּ: מְאַכְּט אַ וּוּגָן די אַונְטָעַרְלָעַקְעָר ווּאָס אַרְבָּעַטָּן אַין שְׁתָאַבְּ-בָּאָזָק נְעַמְתָּ אַן אַ שְׁרָעָק

ווען זי קוקן אויף די ארינעםארשידונזידען קאלאנעס.
ערשתט איצט, נאך דער אונט-צילונג, צום ערשותטן מאל נאך דעם
פְּרִימָרְגָּנִיקְלִינְגְּעָן אויף אַרְוִוְגְּיָין, וווערטס דער אַרְעֶסְטָאנְט צְרוּרִיךְ אַ
פְּרִיעִירְגְּעָנְטְּשׁ, ווי נאך מְאַנְיָן אַבְּגָרְגָּשְׂרִיטְוֹן דָּאַס גְּרוּסְעָ אַוִּיסְעָרְלָעְכָּע

אַזְעָן טָאוּ אֵין לְעָבֹן פָּוּן אִיוֹוָן דָּעֲנִיסָּאָוִוִיטֶשׁ

טוטוירע, און דאס קליניע אינערלעכע זורכגעגןגען אוישן דעם קלעצערי צוים — קאָן מען זיך אַשְׁרִין ווער ווּהֵין עס וויל. ווער ווּהֵין, אַבעֶר אויף די בריגאָדִין זאָרט שווין דער ארבעטס אַוְיפּוּעָה:

— בְּרִיגָאַדְרוֹן! אֵין «דָעַר פַּעֲפַעַטְשָׁע»!

שוכאנו האט אויף גיך געטיטן דעם "בורו", אדורך צוישן די באראקן
און גלייד איזוק אין פאסילאטשנע. צעואר, איזו מיט א רוייקן טראט
איזוק אין א פאדרערטער רייכטונג זווע נעבן א סלופ איז שווין געווען א
גאנצעער הארטיזער. אויף דעם סלופ איזו געהאגגען א פאנינדן ברעדטל אויף
וועלן ס'איין אויגגעשריבן געווען מיט א בליעסעדער ווער ס'האט היינט
באוקומען א פעלל.

אין לאגער ווערט וויניקער געשראיבן אויף פאפער, און מעיר אויף פאניג. זי איז הארטער און איז בכלל באקוועמעה. צומארגנט ווערט אפגענקראץ און שרײַב וווײַטער. אווי שפֿאָרט מען איזן פאפער.

ווער עס איז געבליבן אין זאגע געפיגט זיך איז מײַן פרנסה: ער
לייענט איבער דעם נאמען פון דעם ווֹאָס האט באקומווען אַ פֿעְקֵל אָונְן לִיּוּט
אנטקעגן צום טויעל, יענעם מודיע זיין דערווועגן. קיין גרויסער רוח איז
ニシッタָ אַבְּעָד אוֹחֶךְ אַיִּינָ מָלָל פָּאָרְדִּיוּכְּעָרָן באַקְוּמָט מעָן.

שוכאו איז אונגעקומען צו דער פאסילאטשנעם. דאס איז געווען א
בידל, איז א טיר, צו געטשפערט צו א באראק. דער ווינט האט דארט
געבלאָן ווי ער אליען האט געוזאלט. דאס אײַנץיקע גוטס איז געווען דער
דאָר איבערן קאָפ.

לענוגאים דער וואנט איז שוין געשטעגןען אן אטשעדצע. שוכאנו האט פארנומען און ארט אין דער ריי. פאר איט זענען געשטעגןען אַ מאן פופצן. דאס ווועט דויערן מער פון אַ שעה, קמעט ביין קלינגען צום שלאפן גיין. די פון דער "טעץ"-קאלאנע וואס זענען פריער אוועק קווק אויפן פאנירדי ברעלט, וועלן שוין שטיין הינטער שוכאנו, אויך די פון מעכאנזאוואד, קאנו אויסקומען אַ צוועיט מסל זיך מטריח זיין אַהערקומווען מארגן פרי נאכן. פעקלן.

מען שטייט אין אטשרענד מיט טאראבעס, מיט זענקעלען. פון יונגער

זווית טיר (שוכאו וויסט עס פון דערצ'ילן וויל אלין האט ער נאך
איין דעם דאייקן לאגער קיין פעל נישט באקומווען) וווערט די פאסילקע
געעפנט אונ דער אויפיזער נעמט פון דארט אלץ ארויטס, קוקט אייבער.
געוויסע זאכן שנידט ער, אנדערע צעברעכט ער, באטאפעט, שיט אויס,
אויב א פליקיט אין א גלווערגנעם אדר בעלעכערנעם סלאיך וווערט זי
געעפנט אונ אייבערגעגן. האסט נישט איין זואס, אריאן — שטעל
כאטש אונטער די הענט. יענעט סלאיך אדרער באנאטשקע וועלן זוי דיר
נישט ארייסגעבן. איין עס א קוכן אדרער אנדערע זיסווארג, קאלבאס אדרער
פיש, ווועט דער אויפיזער אפבייסן דערפונ. (פרויזיך אקעגנטעלן ווועט
ער דיר גלייך אויפיזוין זואס סאיין דערליךיט אונ זואס פארבאתן, אונ ער
וועט דיר די פאסילקע נישט ארייסגעבן. וווערט עס באקומט א פעל מוז טילין
און טילין). גענדיקט דאס באטאפען וועלן זוי דיר ערשת דאס קעסטעלע
נישט אפגעבן: שער אלץ אראפ אין א זעלן אריאן, אדרער אין פאלע אונ
טראג זיך אפ זואס גיכער! מיזערט איזוי צעהוشت אונ מען באמערכט
נישט אלץ צו געמען. פארגעטען עפער, האסטו זיך נישט זואס אומצוקען —
וועט עס גישט געפינען.

נאר אין אוטט-אייזשמע, האט שוכאו עטלעכע מאל באקומווען פאסילקעס.
עד האט אבער אונגעשריבן דער פרוי זיינער: מיזדרף נישט, זיי קומען
און אזוי ווי פויסטער, בעסער לאז פאר די קינדערעלען.

אויף דער פררי איז אים גראנגער געוווען צו דורךזוקאָרמען די גאנצע
משפהה ווי דא, בלויין זיך אליאין. ער האט גות געוווסט וויפל די פאיסילקעס
קאָסטן און און לאָנג ווועט די משפהה נישט אויסהאלטן. איז שווין בעסער
איין גאנצן נישט באָקומווען.

כאטש ער האט איזי באשלאסן איין דאך, יעדעס מאל וווען ס'האט
ווער אין בריגאנדע, אדרער אין בראַאָק, באַקומווען אַ פֿעְקָל (דאַס הייסט כמעט
יעדֵן טאג) האט אַ שְׁטָאָר געטאָן ביַם הָארְצָן, פֿאָרוֹאָס ער האט נישט
באַקומווען. אָזֶן כאטש ער האט דער פֿרוּי שְׁטוּבָג פֿאָרְבָּאָטָן שִׁיקָּן פֿעְקָלָעַר,
אָפִילוּ אוּרִיךְ פֿאָסְכָּע, אָזֶן אַיִן קִיְּין מָאל נִישְׁתְּגָעַן לִיעַנְגָּעַן צָום סְלוֹפְּ
(אַ) חֹזֶץ אֲמָאָל אַיִן אַ שְׁלִיחָות פֿאָרָאָחָר פֿוּן בריגאנדע), האט ער דאָך

איין טאג אין לעבן פון איזוואן דעניטאַווײַטש

פון צוּיִיט צוּ צְיִיט געהאָפֶט אוֹ סְזֻוּעַט אַמְּאָל עַמְּעֵץ קַוְּמָעַן צְוָלוּיְפָּן מִיט דַעַר
בְּשׂוֹרָה:

— שְׁוָכָאוּ! וּוֹאָס וּוֹאַרְטַּסְטוֹ, וּוֹאָס גִּיסְטּוֹ נִישְׁתָּאָהָיָן? הַאָסְטָ דָאָד
בְּאַקְוּמָעַן אַ פְּעַלְלָ!

קיינער איין אַבְּעָר קִין מַאל נִישְׁתָּגְּקַוְּמָעַן צוּ לְוִיפָּן...
אוֹיף דָעַרְמָאָגָעָן זִין הַיְמָאָטָס-דִאָרָף טַעַמְגַעַנְיָעוֹא, זִין שָׁטוֹב, איין
וּוֹאָס אַמְּאָל וּוֹיְנִיקָעָר גַעֲוֹעַן טִיבָות... דָאָס דָאַזְיָקָעַ לעַבָּן, פָּוֹן אַיְפָשְׁטִין בֵּין
שְׁלָאָפָן גִּיאַן, הַאָט אַרְיִינְגָעְדָּרִיטָה וּוֹי אַ רָאָד פָּוֹן אַ מִילָה, הַאָט נִישְׁתָּאַבְּעָרָה
גַעַלְאָזָן קִין אַרְטָ אַוִּיךְ פְּרִיעָר טַרוּיְמָעְרִיְעָן.

איַצְטָ, וּוֹעֵן עַר שְׁטִיטִיט איַן אַטְשָׁעָרְדָעַ צְוָאָמָעַן מִיט דַי וּוֹאָס פִּילָן וּוֹי
אַט אָוֹן זַיְעָרָעַ בִּיכְעָר וּוֹעֵרָן פּוֹלָה, אָוֹן זַיְעָרָעַ צִין בִּיסְטָן זִיךְ אַיְין אַיְין
אַ שְׁטִיקָסְטָלָעָ, וּוֹעֵן אַפְּילָוּ וּוֹי זַיְשְׁמִירָן דַי פּוֹשְׁטָרָעַ אַיְבָּעָרָן בְּרוֹדִיטָה, וּוֹאַרְטָן
שְׁטִיקָלָעָרָעָ צְוקָעָר אַיְן טַיְאָרִיןָן, הַאָט שְׁוָכָאוּ גַאְרָ אַגְּדָעָרָעָ זַאְרָגָן: עַר
זָאָל נָאָר בָּאוֹיְיָזָן אַגְּקָוּמָעַן אַיְן סְטָאַלְאָזָעָזָאָרִיןָן וּוֹעֵן דַי בְּרִיגָעָדָ וּוֹעֵטָה
נָאָר דָאָרָט זִין, אַוִּיךְ דַי שִׁיסְלָ בָּאַלְאָנְדָא זָאָל זִין חַיִיסָ. קָאַלְטָעָ בָּאַלְאָנְדָעָ,
אַיְן פָּאַרְגָּלִיךְ מִיט הַיְסָעָ, אַיְן אַגְּרָנִישָׁתָ.

עַר טְרָאָכָט: אַוִּיךְ גַעַפְּנִיטָן זִיךְ נִישְׁתָּצְעָזָר אַוִּיךְ דַעַר לִיסְטָעָ פָּוֹן דַי
וּוֹאָס הַאָבָן בְּאַקְוּמָעַן פְּעַלְלָעָ, דָאָרָף עַר שְׁוֹן זִין צְוָרִיקָאָן בְּאַרְיָאָלָה, אַוִּיךְ
וּוֹידָעָרָ יָאָ, אַיְן עַר אַוִּיךְ אַיְן בָּאַרְאָק אַוָּן קְלִיְיָבָט דַי זְעַקְלָעָדָ מִיט דַי
טְעַפְּלָעָדָ אַוִּיךְ אַפְּנָעָמָעָן דַי פָּאַסְיָלָקָעָ. הַאָט עַר דָאָךְ צְוָגְעַזָּגָט צְעָזָאָרָן אַזָּא
עַר וּוֹעֵט דָאָ וּוֹאַרְטָן אַמִּינָטָעָן.

איַן אַטְשָׁעָרְדָעַ הַאַלְטָמָעָן אַזָּא דַי וּוֹאָרָ וּוֹעֵט וּוֹידָעָרָ נִישְׁתָּזִין קִין
זַוְּנִטְיקָ. זִיךְ וּוֹעֵלָן אִים צְוָנָעָמָעָן! כָּאַטְשָׁסָמְהָאָט זִיךְ גַעַקְאָנָט רַיכְטָן דְעַרְוִיתָ,
וּוֹיְלָ וּוֹעֵן אַחֲודָשָׁ הַאָט פִּינְפִּינְ זַוְּנִטְיקָנוּ נִעְמָעָן זִיךְ שְׁטָעַנְדִּיקָ צַוְּצַוְּיָיָי,
קָאַרְטָשָׁעָט זִיךְ דָאָךְ דַי נִשְׁמָה פָּאָרָ וּוֹיִיטָאָקָ: עַס וּוֹעֵט פָּאַרְפָּאַלְעָן אַזָּא
לִיְיָבְלָעָרָ נַאֲעַנְטָעָרָ טָאָגָ וּוֹיִ זַוְּנִטְיקָ: גַעַרְעַכְטָ זַעְנָעָן דַי וּוֹאָס זַעְגָּן אַזָּא
טְשָׁאַלְסְטוֹאָ קָאָן אַוִּיךְ קָאַלְיָעָ מַאְכָן אַ פְּרִיעָיָן זַוְּנִטְיקָ, זִיךְ קָאַגְּנָעָן אַוִּיסְקָלְעָרָן
אַגְּיָיָן אַיְן בָּאָדָרִיןָן, זִיךְ קָאַגְּנָעָן מְכַבְּדָ זִין מִיטָּ שְׁטָעָלָן אַ פְּלוּוּיטָ אַדְעָרָ
מִיט אַזָּא «אַוִּישְׁוֹלְדִּיקָעָ» זָאָךְ וּוֹי מִיטָּ רַיְנִיקָן דַעַטְהָוִיתָ. זִיךְ קָאַגְּנָעָן אַוִּיךְ
פָּאַרְאָרְדָעָנָעָן אַוִּיסְטוֹיְשָׁן אַדְעָרָ לַוְּפָטָעָרָן דַי מַאְטָרָאָצָן, הַרְגָּנָעָן וּוֹאַגְּנָצָן אַיְן

די וואגאנקעס אָדער אַדרכפֿירן אַ קאנטראָל פֿון די זַאַקּוּמְעַטּוֹן, אָנוּ אַיבִּי
ווענטאריזאַצְיָע פֿון אַרְעַסְטָאַנְטָסְקָע האָב אָוּן גּוֹטָס — שלעפֶ דָּאָן אַרְיוֹסִ
אַלְזִ אַוְיפֶּן הַוִּיף אָוּן זִיךְ זַעֲרִמִּיטָּא אַ חַלְבָּן טָאגּ.
צּוֹם מִינִיסְטָן קָאנָען זַיִי בעַת אַ זַּוְנִיקְרַטָּאָג נִישְׁתַּפְּרַגְּבָּעָן וְעוּן די
אַרְעַסְטָאַנְטָן כָּאָפָּן אַ דְּרַעְמֵל נְאָכְלָן אַנְבִּיסְן.

פָּאַמְּעַלְעַךְ האָט די אַטְשָׁעַרְעַד זִיךְ גַּעֲרוֹקָט פָּאַרְוִיס. עַטְלַעְכָּע פָּאַרְשָׁוִי
געַן האָבָן זִיךְ אַיְן אַיר אַרְיִינְגַּעַטְוָפּט נְאָכְלָנָע, אַיְינָעָר אַ פָּרִיזְרָעָר,
אַ בּוֹכָּאַלְטָעָר אָוּן נָאָר אַזְּאָן וּוֹאָס אַרְבָּעָט אַיְן בּוּרְאָ. אַ גּוֹזְינְדָּל לוּמְפָעָן
וּוֹאָס גִּימְטָ נִישְׁתַּפְּרַגְּבָּעָן צּוֹ דָּעָר אַרְבָּעָט אָוּן וּזְאַרְעַמְּטָ זִיךְ אַיְן זַאָּנָע. די גַּרְעַסְטָע
טִילְ אַרְעַסְטָאַנְטָן קָאָן נִישְׁתַּפְּרַגְּבָּעָן אַוְיפֶּן זַיִי וְוי מְקָאָן נִישְׁתַּפְּרַגְּבָּעָן
אַפְּגַּעַשׂוֹנְדָּעָנָעָר נְבָלה (זַיִי וּוִידְעָר תְּאָלָטָן זִיךְ אַיְן בָּאַצְוָג צּוֹ די אַרְעַסְטָאַנְטָן
וְוי דָּאָס אַיְיבָּעַרְשָׁטָע פֿון שְׁטוּסְל). אַרְיִינְגִּיָּן מִיטָּזִיךְ אַיְן אַ מְחַולְקָה
לוּינְטָ נִישְׁתַּפְּרַגְּבָּעָן. זַיִי האָבָן צּוֹוְשָׁן זִיךְ, פְּונְקָט וְוי מִיטָּזִיךְ אַיְפְּזָעָר, יִד אַחַת.
אַיְן אַטְשָׁעַרְעַד פָּאָר שְׂכוֹאָוּן זַעַנְעָן גַּעַשְׁטָאַנְעָן אַ מאָן צָעָן, הַינְטָעָר אַיְם
— זַיְבָּן, וְעוּן אַיְן דָּעָר טִירְעַפְּעַנוֹגָג, אַיְינְגִּינְדִּיק זִיךְ, אַיְן אַרְיִין צְעַזְעָר
אַנְגַּעַטָּאָן אַיְינָעָם נִיעָם פּוֹטְעַרְגָּעָם הַוּט זַיְינָעָם וּוּעָלָמָן עַר האָט באַקּוּמָעָן
פֿון דָּעָר פָּרִי. (דָּאָס אַיְן אַ הוּט! צְעַזְעָר האָט זַיְכָּר אַיְמִיצְן גַּעַמְוֹזָט
אַונְטָעַרְשָׁמִירָן אָז מִזְאָל אַיְם דָּעַרְלִיבָּן טְרָאָגָן אַזְּאָה הוּט. בַּי אַנְדָּעָרָע האָט
מַעַן אַפְּיָלוּ צּוֹגְעַנוּמָעָן אַפְּגַּעַרְיִבְּעָנָע זַעַלְנָעַרְיִשְׁע, אַרְיוֹסְגַּעַבְנְדִּיק אַרְיִיךְ זַיְעָר
אַרט לְאַגְּעָרְ-הַיְתָלָעָר פֿון זַוִּירְ-פּוֹטָעָר).

צְעַזְעָר האָט נָאָר אַ שְׁמִיכְלָל גַּעַטָּאָן צּוֹ שְׂכוֹאָוּן אָוּן זִיךְ גַּלְיִיךְ גַּעַזְוָאַנְדָּן
צּוֹ אַיְינָעָם אַ שְׁזָוְדָאָק וּוּלְכָבָר אַיְן גַּעַשְׁטָאַנְעָן אַיְן אַטְשָׁעַרְעַד אָוּן גַּעַלְיִעְנָט
אַ צִּיטְרָוגָ:

— אַ-אַיְ-אָ: פִּיאָטָר מִכְּאַיְלִיטָש!

בִּידְעָה האָבָן מִשְׁ אַיְפְּגַּעַלְיִיכְטָן. זַיִי זַעַנְעָן צּוֹגְעַפְּאָלָן צּוֹ זִיךְ וְוי אַ
שְׁטָעַרְצָל צּוֹ אַ טָּעַפְּלָ:

— אַיךְ האָב אַ «וּוּטְשָׁעַרְקָעָ»¹) — האָט זִיךְ אַנְגַּעַרְזָן דָּעָר שְׁזָוְדָאָק —

1) דָּא מִינְטָן זִיךְ זַיְכָּר זַיְ מַאְטָקוּעָר זַיְכְּמִיטָּאַגְּ-צִּיְּתוֹנָג, «וּוּטְשָׁעַרְנָאִיגָּ מַאְסְקוֹאָץ» (איְבָּעָז).

איין טאג אין לעבען פון אייואן דעניפטאוויטש

א פרישען, ערשות באקומווען מיט פאסט.

— טאקו? ! — צעוזאר האט זיך כמעט א גאנצעער אריינגערורךט אין ציטונג. נאך וואס קאן מען איבערליעענען בי אונז בלינדי לעמפל, וואס הענגט דא אויפן סופיט?

— פארצן אין ציטונג אין אינטערלעסאנט רעדענזייע וועגן ואוֹאַדְסְקִיס¹⁾ פרעמעירען ...

זוי, די מאסקווער, שפирן אײַנָּעֶר דעם צוּוִיטָן נאך פון ווַיִּטְן, אָזֶוּ ווי די הינט. ווען זיי טראפען זיך באַשְׁמָקָט מען זיך אײַן מַאַל, אָ צוּוִיטָן, זיי האָבָן זיך שוֹן זַיְעֵל אַיְפָּן פון באַשְׁמָקָן, דערנָאָר הַיְבָן זַיְיָ אָן שְׁטִיטָן מיט רַיְיך — וּוְעָר וּוְעָמָעָן! ווען זיי דְּרָעָשָׂן מיט די צִינְגָּר וּוְעָסָטוֹ זַעֲלָטָן הָעָרָן אָ רַוְּשִׁישׁ וּוְאָרט, אָזֶא מַזְאֵל עַס קָאָנוּן פָּאָרְשְׁטִין, סַאְזָן פָּוָנְקָט וּי סַוְּאָלָטָן גַּעֲרָעָדָט לְעַטָּן אָדָעָר רַוְּמָעָנָר.

בי דעם אָלָעָם האָט אָבָעָר צַעְזָאָר נִישְׁתָּפָּרְגָּעָטָן בְּרַעְנָגָעָן די זַעֲקָלָעָר אָוִיף אָפְּנוּמָעָן די פָּאָסְיְּלָקָע.

— צַי זַאָל אֵיך... צַעְזָאָר מָאָרְקָאָוּוּטָשׁ... — שַׁיְעָפְּלִיאָזְוָעָט שַׁוְּכָאָו — זַאָל אֵיך, אָפְּשָׁר, שַׁוְּיכָן גַּיְינְ?

— פָּאָרְשְׁטִין זיך, יָא — צַעְזָאָר האָט אוּיְגָ�הוּבָן פון אָיבָעָר דָעָר צִיטָונג, די שַׁוְּאָרָצָע וּוְאָנְגָּעָס — פָּאָרְשְׁטִין זיך, דָאָס הַיִּסְטָה... נַאָך וּוְעָמָעָן שְׁטִיְיך? וּוְעָר שְׁטִיְיך הַינְּטָעָר מִיר?

שַׁוְּכָאָוּן האָט פָּאָרְטִּיְּשָׁט וּוְעָר הַינְּטָעָר וּוְעָמָעָן עַס שְׁטִיְיך אָוּן נִישְׁתָּפָּרְגָּעָטָן בְּיַיְן צַעְזָאָר וּוְעָט זַיך אָלִין דָעְרָתָאָכָטָן גַּלְיִיך אָ פָּרָעָג גַּעְתָּאָן:

— אָוּן דָאָס אָוּנְטִיבָּרוּיט בְּרַעְנָגָעָן פָּאָר אֵיך?

(דָאָס מִינְיָנָט בְּרַעְנָגָעָן פון סְטָאָלָאוּוּ אַיְן בְּאָרָאָק אָרִין. אָרִיסְטְּרָאָגָן עַס פון סְטָאָלָאוּוּ אַיְן שְׁטָרָעָנָג פָּאָרְבָּאָטָן. שַׁוְּינָן פִּילְ פְּרִיקָּאָזָן גַּעְוָעָן דָעְוָוָהָפָּא אָבָעָר עַס הַעֲלָפָט נִישְׁתָּפָּרְגָּעָטָן. ווען מִכְּאָפָט אַיְנָעָם מיט אָזֶא טַעְפָּעָלָע זַוְּפָט גִּיסְטָן מעַן אַיְסָן אָוּן מעַן וּוְאָפָט אַיְסָן נַאָך אַיְן קָאָרְצָעָר אָרִין. דָאָר

1) יְוָרִי זַאָוָאַסְקִי — נַאָקָנְטָעָר סָאוּוּיְּטִישָׁעָר רַעְוִישָׁסָאָר, אָ שִׁילָעָר פון וּאְכָטָאָגָגָאָו (אַיְבָּעָרָן).

טראגט מען און מיזוועט טראגנון, אויב אימיץ האט עפעס צו דערליידיקן, וועט ער נישט באזויין קומען צו דער צייט אין סטאלאוזע). שוכאטו האט טאקע געפרעהט ביי צעאזורן צי ער זאל איט ברענגן דאס אונטביבויט אבער ביי זיך אין הארצן האט ער געלערט: "צי וועסטו מיר נישט אועוועקשענגען דאס ביסל פושטע באלאנדא? קאשע איז דאר אויף אונטביבויט נישטא!"

— א, מ'דארף נישט, איזואן דעניסיטש — האט צעואר א שמיכל געטאן — דאס אונטביבויט בעמ פאר זיך. אויף דעם האט שוכאטו נאָר געווארט. ווי א פויגל וועלכן מליאזט אריום אויף דער פרײַ צוֹי האט ער זיך א ריס געטאן און אוועק, העט איבער דער זאנע!

די זאנע איז פול מיט אַרעדטאנטן. געוווען שיין אַ פריקאָן פון לאגעראַ נאַטשאַלניך, אַז אַרעדטאנטן טאָרָן נישט גיינ אַיבער דער זאנע, יעדער באַזונדער, ווי עס לאָזט זיך נאָר, מען דארף פֿרִין אין געלאלָסָען רֵיַען די גאנצע בריגאָדע, דָּרטָן, ווּ עס לאָזט זיך נישט, אַ שטייגער אין סָאנטשאַסְט אַריין אַדער אין קָלָזָעַט, דָּארָף מען זען צוֹנִיפְשָׁטוֹקָעָוָן אַ גַּרוֹפָעַ פֿוֹן פִּירְפִּינְפִּינְגְּ מַעֲנְטָשָׁן, באַשְׁטִימָעַן צוֹיְשָׁן זַיִּ אַן עַלְטָסָן וּוּלְכָעַר זַל זַיִּ אַפְּרִין אַז צְוִירִקְבְּרָעָנֶגֶן.

דער נאַטשאַלניך פון לאָגער האט זיך שטראָק געהאָלָטָן ביי זיין. קיינער האט אַים נישט געוואָגט זאנָן: נִין. די אויפּווער האָבָן געטשאַטָּעט אויף איינְגָּלְנָע "שְׁפָצִירְדָּרְ", פֿאַרְשְׁרִיבְּן די נוּמָרָן זַיִּעָרָע. געשלעפְּט אין "בורְ" אַריין אַז דָּארָף האט זיך דָּער פֿרִיקאָן אַיְגָּעָבָרָאָן, אַז דאס שטילערהייט ווי פִּיל אַנדערע רְוִישָׁקָע באָפָּעָלָן. לאָמִיר זאנָן מען דָּרְפְּט אַריום אַז אַרעדטאנט, כדי דערלאַנגָּעָן אַים אַז דָּער מאָמָעָן אַריין צי דָּארָף ער האָבָן אַ שאַלָּאָטָן-שְׁמָשָׁן? אַיְינָר דָּארָף גיַין אַפְּגָּעָמָעָן אַ פָּאַסִּילְקָעָ צי דָּארָף מען מִיטְשִׁיקָן די בריגאָדע? עס דָּארָף וועָר אַין קָלוֹב אַריין אַיבָּעָרְלִיעָנָעָן אַ צִּיְּטוֹנָג צי דָּארָף מען אַים באָגְלִיטָן? עס דָּארָף וועָר גיַין צְוּרָעְטָמָאָן אַ וּאַיְלָעָק, וועָר אוּסְטְּרוּקָעָנָעָן אַ פָּאָר שְׁמָאָטָעָס, סְתָמָאָזָוִי אַין אַ שְׂכוֹתָיִּ דִּיקָן באָראָק אַריין (גיַין פּוֹן באָראָק צוֹ באָראָק דאס אַז גָּאָר טְרִיפָה!) — ווּ וּוּעָסְטוּ פָּאָר יְעָדָן נָעָמָעָן אַ שְׁוֹמָר?

איין טאג אין לעבן פון איזויאן דעוייסאווייטש

מייט דעם דזאיקן באפעל האט דער נאטשאלניק געווואלט צונגעמען בי
די אַרְעֶסְטָאָגְטָן דאס לעצטער ביטל פרײַהייט, דאס איין אַם אַבער נישט
געלונגגען, דעם גראבן פֿעְמִיף.

לויפנדיק צום באראק האט שוּכָאָו זיך אַנְגַּעַשְׁטוּיסָן אוּפָן אוּפָזָעָר
און גלייך אַרְאָפְגַּעַזְוִיגָן פָּאָר אַם דעם הוֹט. איין באראק רויַשְׁת ווי אַין
אַ מִיל: בי דעם האט מען צוּגַעַגְבָּעָט דעם פֿאַיָּאָל, בי יונעט עפָס
אנְדָעָרֶש, אַיְנָעָרֶשׂ שְׁרִיְיט אַיְפָּן צוּוִיטָן. איין זוּינְקָל פֿוֹן דער 104-105
שְׁטִיל.

דעט היינטיקן אַוּונָט, פֿוֹן אַגְּקוּמוּן אַין זָאנָע אַריַין, הַאֲלָט שְׁוּכָאָה, פָּאָר
אַ מַזְלָזִיקָן, דער צוֹ נָאָר גַּעַטְרָאָפָן נִישְׁט אַיבָּרָגְעָדְרִיְיטָעָ מַאְטָרָאָצָן — דאס
איַיְין אַיְן שְׁוֵין גְּלִיךְ! אַ וְאָרָף גַּעַטָּאָז זיך צוֹ זָיַין גַּעַלְגָּעָר, אַרְאָפְגַּעַזְוִיגָן
פֿוֹן זיך דעם ברישליך, די הענטשְׁקָעָס (צְוָאָמָעָן מִיטָּן שְׁטִיקָל בְּאַחַאלְטָעָנָעָט
דָּאָרֶט שְׁטָאָלִיבְּלָעָךְ) אַוְן גְּלִיךְ אַרְיִינְגְּעָלָאָזָן די פֿינְגָּעָר צוֹ דעם אַרט אַין
מַאְטָרָאָצָן וּוּ ער האט אַין דער פֿרִי באַהָאָלָטָן דָּאָט שְׁטִיקָל בְּרוּיט — סְאיַין
דָּאָ! ער האט זיך גַּעַפְרִיְיט. אַ גַּוְעָר אַיְנָפָאָל גַּעַוּעַן פֿאַרְנִיעָן דעם
מַאְטָרָאָצָן!

איַצְטָ דָּאָרָף מַעַן וּוָאָס גִּיכְעָר אַיְן סְטָאָלָאָוּעָ אַריַין!
אַדוּרְכְּגַּעַשְׁלִיכְט זיך בֵּין סְטָאָלָאָוּעָ אַוְן נִישְׁט אַנְגַּעַטְרָאָפָן אוּפָן אוּפָיְפָּ
זְעָרָ! בְּלִוְיָן אַרְעֶסְטָאָגְטָן זָעָנוּן גַּעַגְנָגָעָן פֿוֹן סְטָאָלָאָוּעָ אַוְן הַעֲפְטִיק
גַּעַשְׁמָוּעָט וּוֹעָגָן אַ בִּיטָּל עַסְנָ, אַוְן וּוֹעָגָן אַ שְׁטִיקָל בְּרוּיט.

די לְבָנָה האט וּוָאָס אַ מָּאֵל הַעַלְעָר בְּאַלְוִיכְטָן דעם דְּרוּיסָן. די לְאַמְתָּדָרִי
נָעַס זָעָנוּן אַיְצָט וּוּי אַפְגַּעַבְלִיאָקְעוּוּט. פֿוֹן די באַראָקָן פָּאָלָן שְׁוּוֹאָרְצָעָ
שְׁאָטָנס. דָּעָר אַרְיִינְגָּאָגָּג אַיְן סְטָאָלָאָוּס, מייט די פֿיר בְּרִיטִיעָ טְרָעָפָט,
זיך אַיְן שְׁאָטָן. אַיבָּעָר דעם אַרְיִינְגָּאָגָּג האט גַּעַוִּיגָּט זיך אַוְן סְקָרִיפָטָ
אַ קְלִיְינָעָ לְאַמְתָּדָרָנָע. די לְעַמְפָלָעָךְ לְיִכְתָּן מִיט קָאָלִירָן פֿוֹן רַעֲגָנְבָּוִיגָן.
שְׁוֹועָר צוֹ זָאגָן צַיְדָאָס קּוֹמֶט פֿוֹן פְּרָאָסְט אַזְעָרָ פֿוֹן דָּעָר בְּלָאָסָעָ פֿוֹן וּוּלְכָעָ
עָס פְּאָלָט צְוִירָק זְיִינָר אַפְשִׁין.

גַּעַוּעַן אוּיד אַ שְׁטְרָעְגָּעָר באָפָעָל פֿוֹן לְאַגְּעָר-נַאֲטָשָׁאָלְנִיק אַוְן
סְטָאָלָאָוּעָ דָּאָרָף מַעַן פֿרִין צַוְּיִי בְּרִיגָּאָדָעָס פָּאָר אַ מָּאֵל. בי דִי טְרָעָפָט

מוון זייד אויסטעלן צו פינפ אין אַרי אָונ וואָרטן בֵּין דער דעושוּרָונָע
וועט אַריינְלָאָזָן אַינְטוּווַיְיךְ.

אייף דעם פֿאָסְטָן פֿוֹן דעֻזְשָׂרָנוּ בֵּי דער סְטָאַלָּאוּעָה האָט שְׁוִין גַּעֲזָאָט
חוֹקָה כְּרָאָמָּאי, פֿוֹן דעם הִבְּקָן זַיְגָעָם האָט עֶר גַּעֲמָאָכָּת אַ פָּאָךְ, גַּעֲוָאָרָן
אָן אַינְוּוֹאָלִיד. אָין דער אָמְתָן אַיזָּעָר גַּעֲזָוָנָט אַיְזָן, דער מְנוּוֹול — אַיְנְגָעָר
שַׁאֲפָט זִיךְרָאַזְעָנָם שְׁטָעָקָן — בְּאַגְּלִילִיט עֶר מִיט אִים יַעֲדָן וּוָאָס פְּרוֹזָוֹט
דוֹרְגָּיְיךְ אָין סְטָאַלָּאוּעָה אָן זַיְן דָּעַרְלִיבָּנָישׁ. אָפְּשָׁר נִישְׁתְּ יַעֲדָן, וּוְיִילְּ כָּאָטָש
סְּאִיזָּ פֿינְצָטָרָה, וּעַט עֶר אַבְּעָר גַּאנְץ גּוֹט וּוּעַמְּעָן עֶר קָאָן מְכַבְּדָזִיךְ זַיְן אָונ
וּוּעַמְּעָן נִישְׁתְּ. דָּאָרְטָן וּוּעַט עֶר קָאָן צְוִירִקָּבָאָקְוָעָן אָין מְאָרְדָּע אַיזָּעָר פָּאָרָדָה
זַיְכְּטָיקְךָ. דָּעַרְפָּאָר זַשְּׁאַלְעוּוֹת עֶר נִישְׁתְּ דִּי וּוָאָס זַעַנְעָן שְׁוִין גַּעֲשָׁלָגָן פֿוֹן
גּוֹרְלָה, שַׁוְּכָאָוּ האָט שְׁוִין אַיזָּעָר אַ פָּאָל בְּאָקְוָעָן פֿוֹן אִים אַ יַּאֲגָ.

לְיִיט דָּעַר פֿוֹנְקָצְיעָ אָיזָעָר נִישְׁתְּ מְעָר וּוּי אַ דָּעַזְוּרָנוּ נְעַבְּן סְטָאַלָּאוּעָה
אַ דָּזְנוּוֹאָלְגָּנוּ. אַבְּעָר אָיזָעָר אָיזָעָר אַיזָּעָר אַ פָּרִישָׁת! חַבְּרַת זִיךְרָאַזְעָנָה
די קוּכָּעָרָס!

הַיְינִיט קְלָאָפָט דָּא עַפְעַס נִישְׁתְּ. אָיזָעָר עַס דָּעַרְפָּאָר וּוָאָס די בְּרִיגָּאָדָעָס
זַעַנְעָן אַגְּעָקָוּמָעָן מִיטְאָמָּאָל אַדָּעָר מִיהָאָט זִיךְרָאַזְעָנָה אַ פָּאָקָט
אָיזָעָר אָיזָעָר אַיזָּעָר אַיזָּעָר אַיזָּעָר אַיזָּעָר אַיזָּעָר אַיזָּעָר אַיזָּעָר
די טְרָעָפָן שְׁטִיְיכָס כְּרָאָמָּאי, זַיְן אָוְנְטָעָרְשָׁפָעָר, אָיזָעָר פָּאַרְוּאָלְטָעָר פֿוֹן
סְטָאַלָּאוּעָה, זִיךְרָאַזְעָנָה זִיךְרָאַזְעָנָה, אָיזָעָר אַיזָּעָר אַיזָּעָר אַיזָּעָר.
דָּעַר פָּאַרְוּאָלְטָעָר פֿוֹן סְטָאַלָּאוּעָה אָיזָעָר אַזְעָקָאָרְמָעָטָעָר חַזִּיר מִיּוֹן
אַ קָּאָפָט וּוּי אַ קָּאוּוֹנָעָ אָיזָעָר פְּלִיאִיצָעָס — אָיזָעָר אַרְשִׁינְיָן די בְּרִיְיכָס. כּוֹחַ האָט
עֶר כָּאָטָשׁ נָעַם בֵּי אִים אָפָט, גַּיְיט וּוּי אַרְיָיךְ פְּרוֹזָנִינָעָס, טְרָאָגָט אַ הִיטְלָ פֿוֹן
וּוִיסְטָן פֿוֹן אַזָּעָר נָוּמָעָ. קִינְגָּעָר פֿוֹן די פְּרִיעָר האָט נִישְׁתְּ אַזָּעָר הִיטְלָ. עֶר
הָאָט אַרְיָיךְ אַזָּעָר וּוּעַסְטָל פֿוֹן שְׁעַפְסָן-פְּעָל אָיזָעָר אַזָּעָר דָּעַר
בְּרוֹסְטָן, אַזָּעָר גְּרוּזָס וּוּי אַ פְּאָסְטִימָאָרְקָעָ — אָיזָעָר דָּאָס אַזָּעָר בְּלוֹיזָן פָּאָר
צְוִילָב טָאָן וּוּאַלְקָאָזָן. אַזָּעָר דָּעַר פְּלִיאִיצָעָ טְרָאָגָט עֶר אַפְּיָלוּ אַזָּעָר נָוּמָעָל
אַזָּעָר נִשְׁתְּ. עֶר נִיגְט זִיךְרָאַזְעָנָה נִישְׁתְּ פָּאָר קִינְגָּעָר. די אָרְעָסְטָאָגָטָן צִיטָעָרָן מִשְׁ
פָּאָר אִים. וּוָאָס אָיזָעָר לְעַדְנָן אַזָּעָר טְוִיּוֹנָטָרָה מְעַנְטָשְׁלָעָכָה לְעַבְּנָסָהָלָט עֶר
אָיזָעָר אַזָּעָר. מִיהָאָט אִים אַמְּאָל גַּעֲוָאָלָט אַגְּבָרָעָן די בְּיִינְגָּר, זַעַנְעָן

אין טאג אין לעבן פון איזוואן דענינסאוויטש

אלע קיכערס, איינער ווי איינער אויסגעפאשעט, אַרוּיגָעַשְׁפְּרוֹגָעַן אִם צו הילך.

עס ווועט זיין זיעער שלעכט אויב די 104-יעט זאל שיין זיין דורונגאע גאנגען. כראמאַי קאָן דעם גאנצָן לאָגער און יעדן באֶזונדער פון פניט. נאָך אִיצְט וווען דער זאוֹו. סטאָלָאָזּוֹאַי שטײַט דערביי ווועט ער קיינּוֹ אַינְיַעַט נישט דורךלאָזּוֹן אֵין אַ פרעומדער בְּרִיגָּאָדָע.

מער ווי איין מאל האט מען באויזו אפנארן קרמאַי און אַריַבעָרְקִילִיכָן
דורך די פֿאָרָעָנְטָשָׁע אַוִיפָּן גַּאנָעָךְ אַרוֹיףָ. שַׂוכָּאָוּ הַאֲטָעָס
געַטָּאָן, אַבָּעָדָה הַיִּנְטָן וּזְעָן עַס שְׁטִיטִיכָן דָּא קְרָאָמָּאָס בְּעֵל הַבַּיּוֹת, דָּעַרְ פָּאָרָדָן
וּזְאָלְטָעָר פָּוּן סְטָאָלָאוּעָ, וּוּעָטָ די קוֹנֶץ נִישְׁתָּדוֹרְכָּגִיָּן. קְרָאָמָּאָי אִין גְּדִיבִּיט
אַגְּנוּבָּדָעָן די בִּינְעָדָ אָזְוִי, אָז אַנְשָׁטָאָט אִין סְטָאָלָאוּעָ זָאַל מַעַן טְרָעָפָן
סְאָגְנוּבָּשָׁאָט אַרְיִין.

יעצת מוז עיר, שכאוו, וואס גיבער אונקומען צום גאנעך אוון זען צי די
104-טעה איז נאך דארט. אין דער פינצער, דערצ'ו ווען אלע טראגָן די
זעלבע שוואָרצע ברישליכן, איז עס נישט קיין גוינגע זאָר.

שלימול ווי גיסטו? נעכו גאנעך, אויף די טראפלאער, חאָבּן זיך
געשטעט אײַן בְּרוֹגִאַדָּע אויף דער צוֹוַיטְעָר אַבִּי קָאָטֶשׁ מֵיט אַיִּין טְרָאָפֶל
זַיִּין נְעַנְּטָעָר צַו דַּעַר טִיר... בָּאַלְדְּ דָּאָרָף קָוּמָעָן דַּעַר בָּאָפְּעָל צַו פָּאָרְלָעָשָׂן
דאָס לִיכְטָן...

— שט'יזן-בליבן, הינטישע זין! — שריטט קרמאמי אונז הייבט אויף
דעם שטעון צו די פון פראנט — צוריך! צוריך, או נישט מאיד איד פון
אייד זויירקעריט!

— וואס זונען מיר שולדיך, איז די פון הינטן שטוףן זיך?!

א ביסל אמת איז דערין פאראן, אבער די פון פארנט שטוףן זיך אויך.

זוי זוילן אויך וואס גיכער אין סטאלאווע אוירין.

קראמאי האט א כאָפ געטאנן זיין בעריאזונען דראנג איז דער ברײיט
פון בידיע הענט, איז מיטן גאנצן כוח גענומען שטוףן די מאסע אַרייעסטאנטן
אויף צויק. זיין אונטערלעקער האט זיך אויך אַנגעהשפֿאָרט אוּפּן דראנג.
אַפְּהילו דער פֿאָרוֹאַלטער פון סטאלאווע האט זיך נישט געשעט פֿאָטשען
די הענט איז אoa מיאסער זאָר.

זii האבן א שטוף געטאן ווי סעהער צו זיין! כוח פעלט בי זיי נישט. וואס, זויניק פלייש פרענסן זיי? אומגעוואָרפן די פאָדערשטע רײַען זענען יענע געפֿאַלן אויף די הינטערשטע און אַווקגעליגט זיי ווי סנאָפֿעַס. — קאָטשעלאָפּ, סוֹוָאַלְאַטְשׂ... אַ דונער אין דינע ציין!... — שרײַען געוּווּס פֿון הינטן אַבער זיי באָהָלְטָן זיך, מיזאָל זיי נישט זען. דער גראָעטער טיל איז געפֿאַלן שוֹוִיגַגַּנְדִּק אָון שׂוֹוִיגַגַּהֲוִיבָן זיך, אָון דאס וואָס גִּיכְבָּר, בֵּין זיי זענען נישט צעטראָטָן גַּעֲוָאָרָן.

אָפְּגַּעַרְיִינִיקְט די טַרְעָפְּן אִיז דַּעַר פָּאַרוֹאַלְעַטְרָפּ פֿון סְטָאַלְאַוּעָ אָזְעָק אִין אַ זִּיט. כֶּרֶאָמָּאי, אַיִינָעָר אַלְיָין, הָאָט זיך ווֹידָעָר גַּעַנְוָמָעָן צו זיין מלאָחָ:

— אַוִּיסְטָעַלְן זיך צו פֿינְפּ! אִיזְוְלִיקְעָפּ, ווַיְפַלְּ דַּאֲרָףּ מַעַן אִיךְ לַעֲרָנָעַן?
ווען מַזְוּעַט דַּאֲרָפּ וּוְעַל אִיךְ אַרְיִינְלָאָן!

צְוִישָׁן די וואָס זענען גַּעַשְׁתָּאָנָעָן הָאָרֶת נַעֲבָן גַּעַנְעָק הָאָט שׂוּכָּאָוּ דָּעַרְקָאָנָט סְעַנְיָאָ קְלֻעְוָשָׁינָס קָאָפּ אָון שְׁטָאָרָק זיך דָּעַרְפְּרִיט. אַבעָר ווי שְׁטוּפָט מַעַן זיך אַדוֹרָךְ, ווּוּ נַעֲמַת מַעַן כּוֹחַ?

— זִיבְּגָּאָוּנְצָוָאָנְצִיקְסָטָן! — שְׁרִיטָס כֶּרֶאָמָּאי — אַדוֹרְכְּגִיָּן! די 27-יְטָע אִיז אָרוּפְּגַּעַשְׁפְּרוֹנָגָעָן אָוִיפּן גַּעַנְעָק אָון וואָס גִּיכְבָּר זיך גַּעַלְאָזָן צו דַּעַר טַרְ. אָוִיפּ אִיר אָרֶת האָבָן זיך צו די טַרְעַפְּלָעָק צּוּגְעַרְקָט אַנְדָּעָרָע. אָוִיך שׂוּכָּאָוּ שְׁטוּפָט זיך ווי ער קָאָנוּ נָאָר. דַּעַר גַּעַנְעָק טְרִיאִיסְלָט זיך, די לאָמְטָעָרָה נַעַס סְקִרְפִּן.

— שְׁוִין ווֹידָעָר? נְבָלוֹתָן — כֶּרֶאָמָּאי אִיז אַוִּיסְטָר זיך, לְאֹוֹט דַּעַט שְׁטוּקָן אִין גָּאנְג. שְׁלָאָגָט אַיבָּעָר די אַקְסְּלָעָן, אַיבָּעָר פְּלִיאִיצָעָס... אַרְאָפּ גַּעַשְׁטָפָט אַיִנָּעָם אָוִיפּן צּוּוִיטָן.
דַּעַר גַּעַנְעָק אִיז ווֹידָעָר פְּרִיּוֹן.

שׂוּכָּאָוּ הָאָט בָּאָמְעָרָקָט ווי צּוֹזָאָמָעָן מִיט כֶּרֶאָמָּאי אִיז אָרוּפּ אָוִיפּ גַּעַנְעָק פָּאוֹולָא, דַּעַר גַּעַהְיִלְפִּסְ-בְּרִיגָּאָדִיר פֿון דַּעַר הַוְּנְדָּעָרטְפָּעָרְטָעָר. ער פִּירָט די בְּרִיגָּאָדָע, טִוְּרָוִין ווַיְלָזֶךָ דַּעַרְמִיט נַיְשָׁת פָּאַטְשָׁקָעָן.

— הַוְּנְדָּעָרטְפָּעָרְטָעָ אַוִּיסְטָעַלְן זיך צו פֿינְפּ! — שְׁרִיטָס פָּאוֹולָא — אָוּן אִיר, פְּרִינְד, רָוּקָט זיך אַפּ!

קָאָנָס ווֹאָרָטָן בֵּין זיי ווּוְעַלְן זיך דַּיְר אָפְּרוֹקָן, די "פְּרִינְד"!

איין טאג אוין לעבען פון איוווארן דעניטסאָויטש

— לאז מיך אַדורה, דה, פְּלִיאַצְעַ! אַיך בֵּין פָּוֹן יַעֲנֶרֶת בְּרִיגָּאָדָע —
בעט זיך שוּכָּאוֹן.
עד ווֹאַלְט אָפָּשָׂר אַדְרוֹכְגַּעַלְאָזָן, נָאָר מַעַן קוּוּעַטְשָׁת אִם אוֹיךְ פָּוֹן
אלָעַ זַיְתָּן.

זַי ווּיגַט זיך דֵּי אַרְעַסְטָאָגְטָן-מַאָסָע, זַי שְׂטִיקָת זַיך, אוֹן דָּאָס אלָץ נָאָר
דָּעַם בִּיסְלָבָּאָלָאנְדָא, נָאָר דָּעַם בִּיסְלָבָּאָלָאנְדָא. גַּעַזְעַן אוֹ סַאְמָן נִישְׁתָּאָקְיָין אַנדְעָר בְּרִירָה הָאָט שַׂוְּכָּאוֹן זַיך אַגְּעַכְאָפָּט
פָּאָר דֵּי פְּאַרְעָנוֹתְשָׁעָס פָּוֹן גַּעַנְעָק אָוֹן גַּעַנְוָמָעָן אַרְיוֹנְפִּיצְיָעָן זַיך. פְּאַרְטְּשָׁעְפָּט
אִימְיצָן, הָאָט אִים יַעֲנֶרֶת דַּעֲרָלְאָנְגָּט אַ פָּאָר שְׁטוֹרְכָּאָנְצָעָס, אַרְיִינְגַּעַזְגָּט
עַשְׁלָעַכְעַ מַאְלָ אַין דָּעַר מַמְּמָעָן אַרְיָין, אַבְּעָר סַאְיָין וּוּרְעָט גַּעַוּעַן, וּוּעַן עַר
איין שְׂוִין מִיטָּ אַיְינָן פָּוֹס גַּעַוּעַן אַיְינָן דָּעַר הַיְּךְ הָאָבָּן אִם חְבִּיהָ פָּוֹן בְּרִיגָּאָדָע
בְּאַמְּרָקָט אַיְנָן דַּעֲרָלְאָנְגָּט אַ הַאֲנָט.

פָּוֹן נָעָבָן טִיר הָאָט דָּעַד פְּאַרְזְּאָלְטָעָר פָּוֹן סְטָאָלָאוּזָע גַּעַרְוָוָן:

— כְּרוֹצְמָאֵי גַּיב אַהֲעָר נָאָר צַוְּיִי בְּרִיגָּאָדָע!

— הַוְּנְדָּעָרְטְּפָעָרְטָעָ! — הָאָט כְּרוֹצְמָאֵי אַיְבְּרָגְעָחוֹרָת דָּעַם בָּאַקְוּמוּנָעָם
בָּאַפְּעָל — אוֹן דָּו אִיְינָרָ? וּוּ קְרִיכְסָטוֹ? — אוֹן יַעֲנָעָם, דָּעַם פְּרָעָמְדָן,
גַּלְיִיךְ דַּעֲרָלְאָנְגָּט אַ לָּאָגְ מִיטָּן שְׁטָעָקָן.

— הַוְּנְדָּעָרְטְּפָעָרְטָעָ! — שְׁרִיְּסַפְּאַוּלָּא אַיְנָהָיְט אַפְּסַיְּזָאָל דּוּרְכְּגִיןְ נָאָר
זַיְן בְּרִיגָּאָדָע.

אַ פְּאַרְסָאָפָעָטָעָר אַיְן שַׂוְּכָּאוֹן אַרְיִינְגַּעַפְּאָלָן אַיְן סְטָאָלָאוּזָע. עַר הָאָט
נִישְׁתָּאָקְיָין בֵּין פְּאַוּלָּא וּוּעַט אִים בָּאַפְּעָלָן צְוֹנוֹפְּנָעָמָעָן דֵּי לִיְּדִיקָּע
שִׁסְלָעָן נָאָר אַלְיָין, אַיְן אַ בָּאַפְּעָלָן, זַיך גַּעַנְוָמָעָן צַוְּדָר דָּזְיִקְעָר מְלָאָכָה.
אַיְנוּוּיְּנִיק, אַיְן עַסְבָּאָרָאָק, בִּים טִיר שְׁלָאָגָּט וּוּשְׁטָעָנְדִּיק אַ גַּעַדְכָּטָע
פָּאָרָע. אַרְוֹם דֵּי טִישָׁן אַיְן עַנְגָּא, אַיְינָעָרָ וּוּצְטָמָעָט אַוְיָפָן צַוְּיִיטָן, צַוְּיִשָּׁן
דֵּי טִישָׁן אַיְן שְׁוֹועָר דּוּרְכְּשָׁטוֹפָן וּזַיך מִיטָּ דֵי פּוֹלָעָ שִׁסְלָעָן בָּאַלְאָנְדָא. פָּאָר
שַׂוְּכָּאוֹן אַיְן עַס נִישְׁתָּאָקְיָין נִיעָזָךְ, פָּאָר אַזְוִיפִּיל יַאֲרָן לְאַגְּעָרְלָעָבָן הָאָט
עַר אַגְּעַנוּמָעָן גַּעַנְטִיקִיָּט. זַיְן אַוְיָג אַיְן גַּעַוְאָרָן שָׁאָרָף. אַט הָאָט עַר
גַּלְיִיךְ בְּאַמְּרָקָט וּוּי שְׁטָשָׁי-208 טְרָאָגָט אַוְיָה דָּעַר טָאָז נָאָר פִּינְפִּינְ שִׁסְלָעָן,
דָּאָס הַיִּסְטָן אַזְוּנָעָן שְׂוִין דֵי לְעַצְטָעָ פָּאָר זַיְן בְּרִיגָּאָדָע, וּוּילְ וּוּעַן
נִישְׁתָּ. פְּאַרְוּאָס טְרָאָגָט עַר נִישְׁתָּאָקְיָין פּוֹלָעָ טָאָז?

שוכאנו האט יונעם אנגעיגאט און איט אינגעערוימט אויפן אויער:
 — ברודערקע! — נאך דיר, נעם אך די טאץ...
 — אבער דארט, ביימ פענטערל, וווארט שיין איינער, כהאכ איט
 צוועזאגט...
 — וואס הייסט ער וווארט, זאל ער נישט וווארטן!
 דאס געשעפט אייז געמאכט.

יענעער האט צוועטראגן די טאץ צו אינעם פון די טישן און ארפאגער
 שטעלט פון איר די שיסלען. ווי נאך שוכאנו האט באויזון כאפּן פאָר איז
 ברעה פון דער טאץ אייז אַנגעלאָפּן דער דזוייקער וואס האט געווארט
 אויף איר נעבן פענטערל און אַנגעלאָפּט פֿאָרן צווילטן בּראָג. עס האט
 זיך אַנגעהזיבּן אַ רײַסער. שוכאנו האט יונעם אַ שטוויס געטאָן (ער אייז
 געווען דערער פון איט) אָזוי אָז ער אייז געפּאָלן אויפּן סְלוֹפּ, און זיינע
 הענט האכּוּן נאַגְּעַלְּאָזֶת די טאץ. געונומען זיך אַונְטערן אַרְעָם אייז שוכאנו
 צוועזאגעלאָפּן צום פענטערל.

דא אין ריי אייז שיין געשטאנען פֿאָוּלָא וועלכער האט נאָר געווארט
 אויף אַ טאץ. געוען וואס שוכאנו האלט אַונְטערן אַרְעָם האט ער זיך
 דערפרידיט:

— אייזאן דענִיכִיטֵשׁ! — אָן גְּלִיכִידְךָ אַפְּגַּעַשְׁטוּסִין דעַם שְׂטִיעַנְדִּיקָן פֿאָר
 אַיט גַּהְיַלְפְּסִיבְּרִיגְּאָדִיר פון דער 27-טער: — וואס שְׂטִיעַסְטוּ אָומְזִיסְטִיךְ? אַיך
 האָבּ טאָצָן!

ニישט פון דא און נישט פון דארט האט זיך פֿולְצִים באויזון גאָפְּשִיךְ
 דער קלינער פֿלּוֹט. אויך ער האט געבראָכְט אַ טאץ.
 — איך האָבּ זיך אַיבְּרַגְּעַכְּטְּרוּעַט — האט ער געלאָכְט אַ צוֹּפְּרִיךְ
 דענָה.

גאָפְּשִיךְ ווועט מיט דער צִיִּיט ווערָן אַ לִיְּט. נאָר אַ דְּרִיְּיַאְךְ אָז ער
 ווועט זיין אַ לאָגְעָרְנִיךְ ווי סְגַּעַהְעָרְךָ זיך זיין — ער ווועט זיכער טדעָפּן אַין
 כלעבאָרְעַזְקָע!

יערמַאלְאִיעּוֹן, אַ גַּעֲזָוָן, פֿעַסְטָן סִיבְּרִיךְ (ער האט אויך אַרְיִינְגְּעַכְּאָפּט
 אַ צְעַנְדָּרְלָל דערפְּאָר וואס ער אייז געווען אַין דִּיטְשָׁעָר גַּעַפְּאַגְּעַנְשָׁאָפּט) האט
 פֿאָוּלָא באָפּוּלָן גַּעַמְעַן די צְוִיִּיט טאץ. גאָפְּשִיךְן האט ער געשיַקְט

איין טאג אין לעבן פון איזואן דעניפאָויטש

אַרְומָקָוּן זיך וועגן אַ שְׂטִיקָלָה אַרט בֵּי אַ טִישׁ. שָׁוֹכָאָוּ הָאָט אֵין צְוִישָׁנְצִיַּת
פָּעָנְצָטָעָלֶט וַיֵּן טָאָז בְּיִם פָּעָנְצָטָעָל אָזְן וּוֹאָרט.

— די הַוְּגַדְעָרְטָפָּעָרְטָע — מְעַלְדָעַט זיך פָּאוֹלָא אַינְעַטָּעַט פָּעָנְצָטָעָל.
פָּעָנְצָטָעָלֶעָך אֵין קִידְרַיְהָן וְעַנְעַן פָּאָרָאָן פִּינְכָּס: דְּרִיְהָן אַלְגָּמְינִינְעַ,
איַינְסָ פָּאָר דַּי וּוֹאָס בָּאַקְוּמוּן עַסְן לְוִיט אַ לִיסְטָע אַ צָּעַן מְעַטְשָׁן וּוֹאָס
הָאָבָן גַּעֲשָׁוִירָן אַוְיָפָן מְגַנְן אָזְן אַ בִּיסְלִיְהָסְנִים, לְמַשְׁלֵחָה די גַּאנְצָע בּוּכִיְ
הַאַלְטָעָרִיעַ), אָזְן נָאָז אֵין פָּעָנְצָטָעָל דּוֹרָך וּוּעַלְכָן מִגְּאַסְטָ צְוָדִיק אַרְיָהָן די
לִיְיָדִיקָע שִׁיסְלָעַן. בֵּי יְעַנְעַטָּעַט פָּעָנְצָטָעָל רַיִיסָן זיך כְּסֶדֶר דַּי וּוֹאָס לְעַקְוּן די
שִׁיסְלָעַן. די פָּעָנְצָטָעָלֶעָך וְעַנְעַן נִישְׁתָּחִיד, אַ בִּיסְלִיְהָסְנִים פָּוּן די הַיְפָּנָן,
אוֹיְוָן אוֹ מִקְאָן דּוֹרָך זַיִן נִישְׁתָּזְעַן די קִיכְעָר נָאָר בְּלוֹזָן זַיִינְדָעָה הענט אָזְן
די שְׁעַפְּלָעָל, נִישְׁתָּמָעָר.

דָעַט קִיכְעָרָס הָעַנְטָז וְעַנְעַן וּוֹיִיסָע, וּוֹיִיכָע, בָּאוֹוָאָקְסָעָנָעַ מִיט הָאָרָה,
גַּעֲנוֹנְטָע וּוּ בֵּי אַ בָּאַקְטָעָר. אַט הָאָט עַר גַּעֲנוֹמָעַן אַ בִּילְיָעַד אָזְן עַרְגָּעָץ
אוֹיְףָ דּוֹעָר וּזְאָגָט אַפְּגָעָמָעָרְקָט:

— הַוְּגַדְעָרְטָפָּעָרְטָע — פִּיר אַונְצָוָאַנְצִיק פָּאָרְצִיעָס!
אוֹיְךָ פָּאַנְטָעָלְעִיוֹן אֵינוֹ גַּעֲקוֹמוּן אַינְסְטָלָאָוּ אַרְיָהָן, עַר אַיְוָן גַּאֲרַנִּישָׁת
קְרָאָן, דּוֹעָר כְּלָב.

דּוֹעָר קִיכְעָרָס הָאָט מִיט אַ הַיְפָּשָׁן קָאַכְלָעָל, מַסְתָּמָא אַ דְּרִיְהָן לִיטָעָר די
גּוֹרִיסָע, גַּעֲנוֹמָעַן מִישְׁן אָזְן מִישְׁן אַינְעַט פּוֹלָן קָעָטָל פָּוּן וּוּעַלְכָן סְתָאָט
גַּעֲשָׁלָאָגָן אַ פָּאָרָע. דּוֹרָגָאָד הָאָט עַר גַּעֲבִיטָן דָעַט לְעַפְּלָאָוִיף אַ קָּלְעָנְעָרָן,
דְּרִיְהָן פָּעָרְטָל לִיטָעָר די גּוֹרִיסָע, אָזְן נִישְׁתָּגְרִיבְנְדִיק מִיט אַיְם צָוְתִּיף אֵין
קָעָטָל, אַנְגָּעוּהוּבָן שְׁעָפָן די בָּאַלְאָנְדָא.

— אַיְינָס, צְוּוִיִּ, דְּרִיְהָן, פִּיר...
שָׁוֹכָאָוּ הָאָט זיך גּוֹט צְוּגָּעָקָט וּוּעַלְכָעָשָׁיְהָן שִׁיסְלָעַן וְעַנְעַן אַנְגָּעָנָאָס
גּוֹוֹאָרָן דָּאָן וּוֹעָן דָּאָס גַּעֲדִיכְטָעָה אָט זיך נָאָז נִישְׁתָּגְרִיבְנְדִיק אַוְיָפָן
קָעָטָלְזָנָא, אָזְן וּוּעַלְכָעָשָׁוִין מִיט שִׁיטָעָרָב בָּאַלְאָנְדָא. עַרְשָׁתָה, הָאָט עַר
אוֹיְסָגָעָשָׁטָלָט אַוְיָפָן דּוֹעָר טָאָז צָעַן שִׁיסְלָעַן אָזְן אַוְיָעָק מִיט זַיִן. פָּוּן
דּוֹעָר וּוֹיִיטָנס, פָּוּן נְעַבְּנָן די צְוּוִיְהָעָט סְלָוְפָעָס, הָאָט גַּאֲפְטִישִׁק צָר אַיְם גּוֹוֹנָקָן:
— אַהֲרָה, אַיְזָאָן דָעַנִּיסְטִישָׁ, אַטָּא, דָא אַהֲרָה;

טְרָאָגָן שִׁיסְלָעַן — דָאָס אַיְוָן דִיר נִשְׁתָּמָעָר מִיט די אַרְבָּל טְרִיְיסְלָעַן. שָׁוֹכָאָוּ

שטעטלט די טרייט פלייסיק איזוי או די טאץ זאל זיך צומאל קיין שאקל
ニישט טאן אוון לאזוט אין גאנג די צונגה:
— עי, דה, בענייהונגנדערטצוֹאנציגיק!... היט זיך פערטל!... אוון דו
יינגעאטש!

אין איז געדראנג איז נישט פון די ליכטע זאכן דורכטראגן אַ שייסל
אוון נישט פֿאָרגיסן, ווי ערשת צען שיטלען: דאָר האָט שווכאו באָוווון די
קונץ אוון אַוועקגעשטעלט די טאץ אויף אַ ברעה טיש, וווע גאָפטשייך האָט
געמאָכט אַ שטיַּקְל אָרט, איזוי או קיין אַיִּז טראָפֶן האָט זיך נישט פֿאָרגיסן.
ער האָט נאָך געדענקט אַיסְדְּרִיעַן די טאץ איזוי, או די שילטער מיט
דעָר געדיכטער בָּאלָאנְדָא זאָלָן אויסְקְומָעַן אויף דער זִיט וווע ער ווועט
זיך אַוועקְעַצֵּן.

יערמאָלְיִיעוֹ האָט אויך געבראָכט צען. גאָפטשייך אַיִּז גָּלְאָפָּן אַרוֹיסִיד
העלפּוֹ פֿאָולָאן ברענגען די אַיבָּרִיקָע פִּיר.
עדָרוֹויל אַיִּז קִילָּגָּס אַנְגָּעָקְמָעַן מיט אַ טאץ ברוֹיט. הײַנט באָקּוֹמֶט
יעדער אַזְּאָ פֿאָרְצִיעַ וועלכָּעַ ער האָט פֿאָרְדִּינְט. — וווער צוֹויִי הונְדָרְט
גרָאָם, וווער דָּרְיִי הונְדָרְט. שוּכוֹאָו האָט באָקּוֹמֶט פֿיר הונְדָרְט. זיינְעַ
פֿיר הונְדָרְט האָט ער גענוּמָעַן מיט אַ רָּעְפְּטָל אוון די צוֹויִי הונְדָרְט פֿאָר
צעָזָרָן אַיִּז אַ מִיטְלְשִׁטְקָל.

איַצְט אַיִּז גָּעָקְמָעַן אֲהָעֶר, צוֹם שְׂטִיקָל פֿרִיעַן טִיש, די צַעַשְׁאָטְגָּעַ
איַבָּרְ אַלְעַ עַקְנָן סְטָאָלָאוּעַ, הַונְדָרְטָט פֿערְטָעַ בְּרִיגָּאָדָע. יַעֲדָרְ האָט זִיך
גענוּמָעַן זִין בִּיסְעָלָעַ גַּעֲקָעְכָּט אַזְּנָן זִיך צַוְּעָצָט ווי סְהָאָט זִיך גַּעַלָּאָטָן.
שוּכוֹאָו טִילְטָט די שִׁילְעָן, פֿאָרְגָּעָסָט וועמָעַן ער האָט שְׁוִין גַּעַגְבָּן אוון
וועמָעַן נִישְׁתָּ, ער קוּקָט אַלְעַן דָּעַט אָרט ווועס שְׁטִיעַן זִין צַוְּיִי
שִׁילְעָן. אַיִּז אַיְינְגָרְ פּוֹן זַיִּי, די מיט גַּעַדְיכְּטָעַר בָּאלָאנְדָא, האָט ער
אַרְיִינְגַּעַשְׁטָקָט אַ לעַפְלָ, דָּאָס הַיִּסְטָט פֿאָרְנוּמָעַן. פֿעַטְיוֹקָאָו האָט באָקּוֹמֶט
זִין שִׁיסְלָן אוון אַוועָק מיט אַיר אַיִּז אַזְּנָדָרְ אָרט. ער פֿאָרְשְׁטִיעַט שְׁוִין,
דעָר שְׁאָקָאָל, או אַיִּז זִין בְּרִיגָּאָדָע ווועט זִיך שְׁוִין גַּאֲרְנִישְׁטָלָאָזָן.
בעסְעָר זַוְּכוֹן ערְגָּעַץ אַנְדָרְשָׁ. אָפְשָׁר וועט אִימִץ נִישְׁתָּ דָרְעָסָן אַ פֿאָרְצִיעַ
(ווען אִימִץ דָרְעָסָט נִישְׁתָּ אַזְּן רָוקְט אַפְּ אַיִּז אַ זִּיט דָאָס שִׁיסְעָלָעַ וּוּאָרְפָּן
זִיך גַּלְיִיךְ דָרְוִיְיךְ עַטְלָעָכָעַ, אַזְוִי ווי די שְׁפָאָרְבָּעָר).

איין טאג אין לעבן פון איוּאן דענישאָויטש

שוכאָו און פֿאָולָא האָבָן אַיבְּרָגְעָצִילֶט די פֿאָרכְּצִיעַס, אלֶtz שְׁטִימֶט.
איין שְׁיסְׁעַלְעַ מִיט גַּעֲדִיכְּטָע, פֿאָר טְּוֹרִיגְּעָעַן, האָט שַׂכְּאָו צְׁוֹגְרוֹקֶט נְעַנְטֶר
כו פֿאָולָאָן. יְעַנְעֵר האָט עַס אַיבְּרָגְעָצָגָסֶן אַין אַ שְׁמָאַל דִּיְתְּשׁ מִילְּטְעָרִיש
קָעַסְׁעַלְעַ אַרְיִין וּוּלְכָעַס סְּאַיְזָן גְּרִינְגְּעָרֶר כּו בְּהַאֲלָטָן בְּיַם אַרְיִיסְטְּרָאָגָן.

אַפְּגָעַעַבָּן די טָאַצְּנַע האָט זִיךְּ פֿאָולָאָ גַּעֲנוּמָעַן כּו זַיְן דָּקְפְּלָטָעַ פֿאָרכְּצִיעַ
אוּן שַׂכְּאָו כּו זַיְנָע צְׁוֹווִי. מַעַד האָבָן זַיְן נִישְׁתַּגְּהָאָט וּוּגָן וּוּאָס כּו
ריְידָן, יְעַצְּט אַיְזָן אַגְּגָעֻמוּן די הַיְּלִיקְּסְׁטָעַ צִיְּטִים...

שַׂכְּאָו האָט אַרְאַפְּגָעַעַבָּן דַּעַם הָוֶט אַין אַוּזְּקָעְגָּלִיגֶט אַיְם אוּרָה
די קְנִיעַן. מִיט דַּעַם לְעַפְּלָא אַדְּרִיְזָ גַּעֲטָאָן אַיְין אַיְזָן שְׁיסְׁעַלְעַ
דָּעַר צְׁוֹוִיטָעַר. נִשְׁקָשָׁה, אַפְּלִיו שְׁטִיקְלָעַד פִּישְׁ זַעַנְעַן אַרְיִינְגְּעָפָאָלָן. בְּכָל
אַיְן אַוְנָט די בְּאַלְאַנְדָּא שְׁיטָעָרָוּ וּוּי אַיְן דָּעַר פְּרִי מָוָי
דַּעַם אַרְעַסְׁטָאָגָנט אַנְקָרָמָעַן כּו עָרָזָל קָאנָעַן אַרְבָּעָטָן, אוּפִיךְ דָּעַר נַאֲכָט
וּוּטָעַ ערְסִי וּוּי אַיְינְשָׁלָאָפָוּ.

צְׁוֹעַרְשָׁט אַפְּגָעַעַרְנוּקָעַן דַּאָס שְׁיטָעָרָ פֿוּן דָּעַר בְּאַלְאַנְדָּא אַון דָּעַרְנָאָר,
וּוּן די וּוּרָעָמְקִיטָעַ פֿוּן אַירְדָּטָרָ פֿוּן זִיךְּ מַחְיהִידָּקָ צְׁעַגָּאָסָן. אַיבְּרָעָן קָרְפָּעָר,
הָאָט שַׂכְּאָו מִיט אַ צִּיטְעָרָ אַיְן דָּעַר נִשְׁמָה גַּעֲקוּקָט אוּפִיךְ דָּעַר אַיבְּרָי
גַּעֲבְּלִיבְּעַנְעָרָ אוּפִיךְ דָּנָא גַּעֲדִיכְּטָעָר... אַטָּא אַיְזָן זַיְן קָוְרְצָעָ וּוּלְיָעָ צּוּלִיב
וּוּלְכָעַ דָּעַר אַרְעַסְׁטָאָגָנט לְעַבְּטָה!

יעַצְּטָה האָט עָרָ כּו קִיְּנָעַט קִיְּן שָׁוָם טָעָנוֹת נִישְׁטָה : עָרָ בְּאַקְלָעָט
זִיךְּ נִשְׁטָה וּוּאָס די יְאָרָן פֿוּן אַוְרְטִילְיָלָ צִיְּעָן זִיךְּ, וּוּאָס די טָעָגָ זַעַנְעַן לְאַגְּנָעָ
וּוּאָס וּוּזָעָר וּוּטָ פְּאַרְפָּאָלָן וּוּרָעָן אַ זָּוָנְטִיק. עָרָ אַיְן האַפְּעָרְדִּיק! מִזְוָעָט
דוּרְכְּלָעָבָן, מִזְוָעָט אַיבְּרָעָלָבָן אַיְן מִיט גָּאָטָס הַילְּךָ וּוּטָעָ כּו דַּעַם
אלְלָעָם קָוּמָעַן אַ סּוֹفָ!

אַפְּגָעַעַרְנוּקָעַן כּו בִּיסְׁלָעַד די שְׁיטָעָרָ פֿוּן עַרְשָׁטָן שְׁיסְׁעַלְעַ, פֿוּן צְׁוֹוִיטָן,
הָאָט עָרָ די גַּעֲדִיכְּטָעָ צְׁוֹאַמְעַנְגַּעַגָּאָסָן אַיְן אַיְינְעָרָ אַיְן דַּעַם דָּנָא פֿוּן דָּעַר
לִיְּדִיקָעָר גָּוֶט אַוְיסְׁגָּעָרָצָט מִיטָּן לְעַפְּלָא. יְעַצְּטָ קָאָן עָרָ שְׁוִין עַסְּן רְוִיָּק,
עָרָ דָּאָרָף שְׁוִין נִשְׁטָה האָבָן אוּפִיךְ אַוְגָן דַּאָס צְׁוֹוִיטָעָ שְׁיסְׁעַלְעַ, נִשְׁטָה
צְׁוֹהָאָלָטָן עַס מִיט דָּעַר חָאָגָט.

וּוּנָן די אוּגָן האָבָן זִיךְּ בְּאַפְּרִיִּיטָ פֿוּן חִיתָן די צְׁוֹוִיטָעָ פֿאָרכְּצִיעַ קָאָן
עָרָ כָּאָפָן אַ בְּלִיק אַיְן שְׁכְּנִישְׁעָ שִׁיסְׁלָעָן. דָּעַר שְׁכָן פֿוּן לִינְקָס הָאָט בְּאַקְוּמָעַן

הוילע וואסער! אט וואס זי טוען אפ, די האדיוקעס, אוון דאס זענען דאך
אייגענען, אויך אָרְעַסְטָאָגְטָן.

עד האט פֿאַזְוֹאַלִיעַ גַּעֲקִיטַּדְּ שְׂטִיקְלֶעֶךְ קְרִוִּיט אָוֹן פֿאַרוֹוֹפֶט מֵיט דֻּעַם
לְעַצְמָנוּ בִּיסְל שִׁיטְעָן. בְּלוּזָן אַיִן אַיְנְצִיקָּעַ קָאָרְטָאָפֶל אַיִן אַיִם אַרְיִינְגָּעָפָלָן
אַחַז דּוֹקָא אַיִן צְעַזְעָרָס שִׁיסְעָלָעַ! אַ מִיטְלָ קָאָרְטָאָפֶלְעַץ נִישְׁתָּ צַו גְּרוּיִס
אוון נִישְׁתָּ קְלִיְּן, אַ גַּעֲפְּרוּיְּרָעָנָעַ פֿאַרְשְׁטִיטַּס זִיךְרָ, אַ הָאָרְטָלְעָכָבָעַ אַיִן אַיִם אַרְטָ
אוון אַ זִּיסְעַ. אַוִיכְרָ אַ שְׂטִיקְלָ פֿיַּשְׁ טְרַעְפֶּט מַעַן זַעַלְטָן, גִּיכְעָרָ אַוִיכְרָ אַגְּרַעַט.
דָּס אַיִן אַלְץ. יְעַדְעָס שְׂטִיקְלָ גְּרוּטָדְּ אַדְרָפָעַ מַעַן גּוֹטָ צַעְקִיְּעָן אוון אַוִיכְסָגָן
וּוַיְילָ דְּעַרְזָפֶט דְּעַרְפָּוּן אַיִן זַיְעָרָ נַזְלָעָן. פֿאַרְשְׁטִיטַּס זִיךְרָ אַזְזָוָן צַו דֻּעַם
דְּאַדְרָפָעַ מַעַן הָאָבוֹן צִיְּטָ. עַרְתָּאַט זִיךְרָ טְאַקָּעָ נִישְׁתָּ וְוָסָן צַו אַיִלְן, דְּעַרְתָּאַג
אַיִן גְּעוּוֹן אַ מּוֹלְדִּיקָעָר: צַוְוִיְּ פֿאַרְצִיעָס אַוִיכְרָ מִיטָּגָן. צַוְוִיְּ אַוִיכְרָ קָאַלְאַצְּיעַ,

צַוְלִיבָן אַזְאָ גַּעֲשָׁעָנִישָׁ אַיִן אַלְץ אַנְדָּעָרָ אַגְּרַנִּישָׁת.
אָפְשָׁר זָגָל עַרְתָּאַקָּעָ הַיִּינְטָ אַוְנוֹנָטָ צַוְגִּינָן צַוְמָעָן לְעַט נַאַךְ דֻּעַם בִּיסְל

מַאְכָאָרָקָעָ בֵּינוֹ אַיִן דְּעַרְתָּ פְּרִיְּ קָאָן אַמְּאָלָן נִישְׁתָּ סְטִיעָן.
וַיְיַאַלְאַגְּדָעָהָט עַד גַּעֲגָעָן אַן בְּרוּוּיטָ: צַוְוִיְּ פֿאַרְצִיעָס אָוֹן נַאַךְ מֵיט
בְּרוּוּיטָ? דָּס וְוַעַט שְׂוִין זַיְעָן צַוְפָּעַט. דְּעַרְתָּ בּוֹיךְ גַּעֲדָנָקָט נִישְׁתָּ, עַרְתָּ
פֿאַרְגָּעָסָט פָּוּן הַיִּינְטָ אַוִיכְרָ מָאָרָגָן, יְעַדְעָס טְאַגְּ פֿאַרְלָאָנָגָט עַרְתָּ אַוִיכְרָ סְנִי —
אַיִן אַ קִּישְׁקָעָ קָאָן מַעַן קִיְּין פֿאַלְבָאָנָעָ נִישְׁתָּ מַאְכָן.

שְׁוֹכָאָוֹן אַיִן גְּעוּוֹן אַזְוִיְּ פֿאַרְטָאָן מִיטְ דְּעַרְתָּ בְּאַלְאַגְּדָעָ אַזְסְּחָאָט אִים
גַּאֲרָ נִישְׁתָּ גַּעֲרָטָ וְוָסָ אַרְוּםְ קְוּמָטְ פָּאָרָ, עַרְתָּאַט זְהָאָט גַּעֲקוּקָט אַיִן
קִיְּין פֿרְעַמְדָעָ טְעַלְעָרָ אַן מִיטְ הַנָּאהָ גַּעֲגָעָן זַיְינָס. אַוְן דַּאַךְ הַאַט עַרְתָּ
בְּאַמְּרָקָט וְוִי נַעֲבָן אַ טִּישְׁלָ קְעַגְּנָאַבָּעָרָ הַאַט זִיךְרָ אַוְוַעְגָּעָזָעָצָט יוֹ-81, דְּעַרְתָּ
הַוִּיכְעָרָ זָקָן, דְּעַרְתָּפָן דְּעַרְתָּ 64-יְטָעָרָ בְּרִיגָּאָדָעָ, וּוּלְכָבָעָהָט הַאַט הַיִּינְטָ גַּעֲרָבָעָט
אַיִן סָאַצְגָּאַרְאָדָקָ צַנְשָׁטָאָט זַיְעָרָ 104-יְטָעָרָ. אַ גַּאֲנָגָן טְאַגְּ זַעַנְעָן זַיְיָ
גְּעוּוֹן אַיִן פּוֹסְטָן פָּעַלְדָּ אַוִיכְרָ פֿרְאָסָטָ, גַּעֲשָׁטָעָלָט אַ פְּלוּוּטָ פָּוּן שְׁטָעָלָט
דְּרָאָטָ, אַלְיָוָן פְּאָרָ זִיךְרָ ...

וְוַעֲגָן דְּאַזְיָיקָן זְקָן אַיִן שְׁוֹכָאָוֹן שְׂוִין אַוִיכְסָגָעָקָומָעָן הָעָרָן. מַעַן הַאַט
דְּעַרְצִילָלָט אַזְזָוָן עַרְתָּ וּוּרְעָט גַּעֲשִׁיקָטָ פָּוּן אַיִן לְאַגְּעָרָ אַיִן צַוְוִיְּתָן, פָּוּן אַיִן
טוּרְמָעָ אַיִן אַן אַנְדָּעָרָעָר. קִיְּין שְׁוָם אַמְּנָעָסְטִיעָהָט אִים נִישְׁתָּ אַרְוּמָגָעָנוּמוּעָן,
גַּעֲעַנְדִּיקָט אַיִן צַעֲנָעָרָלָהָט מַעַן אִים דְּעַרְלִיְּגָט אַ צַוְוִיְּיטָס.

איין טאג אין לעבן פון איוואן דעניטאויזטש

ביז איצט האט שווכאו וועגן אים נאר געהערט אבער דא זעט ער אים
פון דער נאעומ.

צווישן אלע איינגעבעויגענע פלייעצעט אין לאגער טילט זיך די פלייעצע
פון דזאיקן זקן אויס מיט איר גלייכייט. ווען ער זיצט ביימ טיש. איין
ער אויך העכער פון אלען אויף זיין גאלן קאָפ איז שווין לאנג נישטא וואס
זו שעrown — דאס איין אויך פון גוטן לאַגער-לעבן. די אויגן זייןע לוייפן
ニישט איבער דער סטאלאָוווע. ער קוּקֶט שטארק איין איזן ארט, הוייך איבער
שוכאוס קאָפ. די וואָסערדייקע באַלאָנדאַ נעמֶט ער אָן אִין הילצערנעם, אויסגע
שטעשרבעטען לעפל פֿאָמעלען אָונ רֿעְגֿלֿעְטֿיק. ער בֿֿיֿגֿעֿט זיך נֿיֿשֿׁת וֿוֿיֿ
אנדרער איבער דער שֿׁיסֿׁל, נאָר טֿרֿאָגֿט אָונְמֿעְרֿ דֿעְם לעפל, הוייך צומ
מייל. ער האט נֿיֿשֿׁת קֿיֿין אִין צֿאָה, דאס ברוּיט קֿיֿיט ער מיט הארט
געזערענע דיאָסָנָע. דאס אָפֿגֿעְצֿעְרֿטֿעְ פֿוּנֿים זֿיֿינֿס דֿעְרֿמֿאָנָט אָבער נֿיֿשֿׁת
קֿיֿין צָאנְקֿנְדֿיקֿעְ קֿנוּיט, עָס אִין גֿיכֿעְרֿ עֲנְלְעָן צָו אָ שֿׁוֹאָרְצֿן גֿעְטֿעְסֿׁעְטֿן
שֿׁטֿיֿין. פֿוּן די גֿרוּיסֿׁעְ צֿעְטֿרְעְטֿקֿעְטֿעְ דֿלְאָנְיֿעְסֿׁ קֿאָן מֿעְן זֿעְן צָו ער געהערט
נֿיֿשֿׁת צָו די וֿאָס האָבֿן זיך דֿוּרְכֿגֿעְדֿרְיֿיט אִין לאַגֿעְרֿ אָן אָרְבּֿעְט. ער אִין
פֿוּל מֿיט אָנְטֿשֿׁלְאָסְנְקֿיֿיט נֿיֿשֿׁת אָונְטֿרְעְזֿגֿעְבּֿן זיך: די דֿרְרֿי הֿונְדֿעְרֿט גֿרְאָם
ברוּיט לֿיֿיֿגֿט ער נֿיֿשֿׁת וֿוֿיֿ אָנְדֿרְרֿ אָוּפֿ דֿעְם פֿאָרְכֿלֿיֿאָפֿעְטֿן טֿישׁ, שֿׁטֿעְנְדֿיקֿ
שפֿרְיֿיט ער אָונְטֿעְרֿ אָ רֿיֿין אוּסְגֿוּזֿאָשֿׁן שֿׁמְאָטְקֿעְלֿעְ.

שוּכוּאָוּ האט נֿיֿשֿׁת מעְרֿ קֿיֿין צֿיֿיט אוּפֿ צְוּקוּן זיך. גֿעְנְדֿיקֿט עָסְן
האָט ער אָרְמֿגֿעְלֿעְקֿט דֿעְם לעפל אָוּן אָרְיֿינְגֿעְרֿוקֿט אִים אִין כֿאָלְיאָוּעְ פֿוּן
וֿוּאָילֿעְק, אָנְגֿעְצֿיֿוּגֿן דֿעְם הֿוּט אוּפֿן קֿאָפֿ, אָפֿגֿעְנוּמוּגֿן דֿעְם פֿאָיֿאָק בֿֿרְוֿוּיט
פֿאָרְ זיך אָוּן פֿאָרְ צְזֿוּאָרְ אִין ער אָרוּיסֿׁ אִין דֿרוּיסֿׁן.

דֿעְרֿ אָרוּיסֿׁגֿגֿגֿ פֿוּן עַסְ-בֿֿאָרְאָקֿ אִין דֿוּרְד אָן אָנְדֿרְרֿן גֿאנְעְק. עָס
שֿׁטֿיֿין דֿא צְוּוּיֿ דֿעְזֿוּשֿׁרֿנֿעְסֿׁ. זֿיֿיֿעְרֿ אָרְבּֿעְטֿ בֿֿאָשֿׁטֿיֿיט אִין אוּפֿרְיֿגֿלֿעְוֿעְן
די טֿירֿ, אָרוּיסֿׁלֿאָזֿן די וֿאָס זֿאָבֿן שֿׁוּין אָפֿגֿעְגֿעְסֿׁן אָוּן צְדֿוּקֿ פֿאָרְדֿיֿגֿלֿעְוֿעְן
זֿיֿ.

שוּכוּאָוּ אִין אָרוּיסֿׁ מֿיט אָן אָנְגֿעְשֿׁטֿאָפֿטֿן בֿֿוּיך, אָ צְוּפֿרְיֿדֿעְנֿעְרֿ. וַעֲן
סֿיאָל אָפֿילֿוּ בֿֿאָלְדֿ קֿוּמֿעְן דֿעְרֿ בֿֿאָפֿעְלֿ צָו פֿאָרְלֿעְשֿׁן דֿאָס לֿיכֿט וֿוּט ער
סֿיֿ וֿוֿיֿ צְלֿוּפֿן צומ שֿׁעְטֿ! אָוּן, נֿיֿשֿׁת פֿאָרְטֿרְאָגֿן צְמֿאָל דֿעְם פֿאָיֿאָק

ברויט צו זיך, אין ניינטן אריין, אין ער מיט ברויט טרייט אוועק צום ויבעתן באראק.

היך אין הימל איז געשטאגען די לבנה, ווי אין אויסגעעהאמערטע, אָ רײַנע אָוֹן אָ ווּוִיסע. דער הימל איז אויך אָ רײַגער. ווּ נִישְׁתָּוּ ווּ פִינְקְלָעָן שטערן. שוּכָאָוּ האָט אָבעָד נִישְׁתָּקְיִין צַוְּקוּן אַיפֵּן האָל. ער האָט דָּעַרְפּוֹן בְּלוֹוֹ אַרְיוֹטְגָּעָזְוִין די מִסְקָנָה אָוּ דָּעַרְפּאָסֶט לְאָוֹט נִישְׁתָּ נָאָך. עַס האָט אִימִיכָּעָר הִיְינְט גַּעַהֲרִיט פּוֹן דִּי פְּרִיעַ אָוּ אַוְנְטְּצִיְּת וּוּעַט דָּעַרְפּאָסֶט דָּרְדָּגִין בֵּין דָּרְדִּיסְקָּט אָוּן אָינְן דָּעַרְפּרִיעַ בֵּין פְּרִיצִיק. פּוֹן פָּאַסְיָאַלְעָק אָיז דָּעַרְאָנְגָּעָן דָּעַרְגָּרוּשִׁיְּת פּוֹן אָ טְרָאַקְטָּאָר, פּוֹן דָּעַרְשָׁאַסְיִיזִיְּת דָּאָס קְרָעָנְצָן פּוֹן אָן עַסְקָאַוְאַטְאָר. יְעַדְעַ פָּאָר וּוּאַלְקִיעַס וּוּאָס זַעַנְעָן דָּוּרְכָּגָעָגָעָן, אָדָעַר דָּוּרְכָּגָעָלָאָפָּן, אַיבָּעָרָן לְאַגְּעָרָה האָבָּן גַּעַלְאָזָט הָעָרָן אָ סְקְרִיפְּטָן.

עס אָיז נִישְׁתָּ גַּעַוּעָן קִיְּין מִינְדָּעָט וּוּינְטָל.

די מאָכָּאַרְקָע האָט ער גַּזְאָלָט קוֹפִּין אוּפִּין וּלְבָנָן פְּרִיעַוּ וּוּ פְּרִיעַר — אָ רָוְבָּל אָ גָּלוֹז, כָּאַטְשָׁ אָוּף דָּעַרְפּרִיעַ אָזָא גָּלוֹז מַאָכָּאַרְקָע קָאַסְטָן דָּרְיִין רָוְבָּל, אָוּבָּן נִישְׁתָּ מַעַרְ. אָיז קָאַטְאָרוֹשָׁנוּם לְאַגְּעָר זַעַנְעָן די פְּרִיעַיְּן מִיט גַּאֲרַנִּישְׁת עַגְלָעָן צַו די אָוּף דָּעַרְפּרִיעַ. דָּאָס אָיז קָוּדָם כָּל דָּעַרְפּאָר וּוּילְגָעַלְט אָיז דָּא זַיְעַר טִיעַר, מַעַן טָאָר עַס נִישְׁתָּ האָבָּן אָוּן זַעַלְטָן וּוּעַר עַס האָט עַס.

פָּאָר אַרְבָּעַט צָאַלְט מַעַן דָּא אָיז לְאַגְּעָר אָפִילְוּ קִיְּין קָאַפְּקָע נִישְׁתָּ אָוּסְטְּ-אַיְזָנְשָׁמָע האָט שוּכָאָוּ כָּאַטְשָׁ דִּי דָּרְדִּיסְקָּט רָוְבָּל אָ חָודְש בְּאַקְוּמָעָן. אָוּבָּן קָרוּבִּים האָבָּן פָּאָר אִימִיכָּן גַּעַשְׁיקָט אָ פָּאָר רָוְבָּל דָּוְרָק פָּאַסְטָן מַעַן נִישְׁתָּ אַרְיוֹסְגָּעָגָעָן נָאָר אַוּוּקְגָּעָלִיגָּט אָוּף זַיְן פְּעַרְזָעַלְעַכְעָר קָאַנְטָעָ. פָּאָר דָּעַם דָּאַזְיָקָן גַּעַלְט האָט מַעַן אַיְנָמָל אָיז חָודְש, אָיז לְאַגְּעָרָם קָלִילְטָל, גַּעַקְאָנְטָן קוֹפִּין אָ שְׂטִיקָל טְוַאַלְעַט-זִיְּתָ, אָ פָּאָר פָּאַרְשִׁימְלַטְעָ קָאַרְוִישְׁיקָס, אָדָעַר פָּאַפְּרִיאָסָן "פְּרִימָאָ". צַי די סְחוּרָה גַּעַפְּעַלְט אָדָעַר נִישְׁתָּ, קָוּחָ פָּאָר וּוּפְּלָה האָט אַגְּעָשָׁיְבָן אָיז דָּעַרְבִּיט צֻוְּמָ לְאַגְּעָרָ-נָאַטְשָׁאַלְנִיק. וּוּעַסְטָ נִישְׁתָּ נַעַמְעָן וּוּעַט דִּיְין גַּעַלְט אָוּי וּוּ פָּאַרְפָּאַלְן וּוּרָן, זַי אָיז שַׁוִּין אַרְאָפְּגָעָשְׁרִיבָן פּוֹן דִּיְין קָאַנְטָעָ.

אָוּבָּן שוּכָאָוּ אָיז גַּעַקְוּמָעָן צַו אָ פָּאָר רָוְבָּל אָיז עַס נָאָר פּוֹן דָּעַט

איין טאג אין לעבן פון אויזן דענישטאייטש

וואס ער האט פארדיינט ביי חברים לאגערנויקעס: דעם אויפגעניט א פאר לאפטעס — צוויי רובל, יענעט פאלאטער א פופייקע...
דען זיבטען באראק אין נישט איז ווי דער נינטער, דורךגעטילט
אויף צוויי גראיסע העלפטן, אין אם אין פאראן א לאנגער קארידאָר
מייט צען טירן צו צען צימערן, אין יעדן צימער זיבן וואגןקעס — פאר
איין בריגאָדער. פאראן נאך צוויי קעמעלער: איינס ווועס שטייען די
פאראַשעס. אין צויאַטן ווונט דער באראק-עלטסטער און א דרייטס פאר
די מאָלער.

שוכאֹו איז אָרִין אין צימער צו זיין באָקאנטן לעט. יענער איז געלעגן
אויף די אונטערישטע נאָרֶס, די פיס פאָרלייגט הויך און גבעאלְאָבָּאָטשעט
עפעט אויף לעטיש מייט זיין שכן.

ער האט זיך צוגעוצאט און אָפָּגָעָטָקָט אָשְׁטֵילָן שלות עלייכם. דער
לעט האט מער וויניקער איז אָיגַּז אָפָּגָעָטָקָט. נישט אָרָאָפָּלָאָזְׂדִּיק
דערביי די פיס פון נאָרֶעֶן. דער צימער איז אָקלִינָעֶר, גלייך הערט מען
זיך צו ווער ס'אַיז געקומען, סי' שוכאֹו און סי' דער לעט פאָרָשְׁטִיעָן
דאָס אויסגעציילנט און רַיְדָן דערויליל וועגן הרידעם בויזעט, וועגן פראָסְט,
וכדומה.

דערוואָרט זיך ווען אין בריגאָדער האט מען צוריק אָנגעההויבָּן שמייעסן
(וועגן מלחה אָין קארִיִּיע, וועגן דעם אָז די כִּינְזָעֶר זענען אָרִין אָין
קאמפָּ אָז אוּס קאָן דערפָּון אָרוּיס אָ נִיעָן וועלט-מְלָחָמָה) האט שוכאֹו
זיך צוגעוביינָן געענטער צום לעט:

— האָסְטָ מְאָכָּרְקָעָ?

— פָּאָרָאן.

— זַיְן!

דער לעט איז אָשְׁרָעָלְעָכָר סְקָנָעֶר. ווען ער שיט אָז גָּלָאָז
מאָכָּרְקָע טַרִיְּסָלָעָן זיך בֵּי אִים די הענט, סְזָאָל חֲלִילָה אָ קְרוּטָקָע
מער נישט זיין.

ער האט אויפגעבעונְדִּין דאָס טַאָבָּאָקְ-בִּיטָּעָלָע אָון גַּעוּווֹין די סְחוֹרָה.
שוכְּזָוּוּ האָט גַּעֲנוּמוּן אָ בִּיסְלָ טָוָתָן צוֹוְשָׁן די פִּינְגָּעָר: יָא, דָּעָר
זעלבער ווי פְּרִיעָר, פּוֹנְקָט אֹזָא בְּרוּינָעֶר אָזָן מְסֻתָּמָא אֹזָא שְׁטָאָרְקָע;

אונטערגערטאָגן אַיִם אָונטער דער נָאָגָן אַ שְׁמַעַקְ-גַּעֲטָאָן — דער זעלבער.
דעם ליעט האָט ער אַבָּעֶר גַּעַזְגַּט עַפְס אַנדערש:
— דְּאָכֵט זִיךְ אָזְ סְאַיְן נִישְׁט דָּאָס.

— דער זעלבער! פּוֹנְקַט דער זעלבער! — האָט זִיךְ דער ליעט צְעַבְּיַי
זערט — איך האָט שטענדיק דעם זעלבן סָאָרט, שטענדיק אַיִן סָאָרט.
— נָו, גּוֹט — האָט שׂוֹכָאָווּ מְסֻכִּים גַּעֲוֹעָן — לִיְגָן אָן אַ גְּלָעוֹל,
כּוּעַל פֿאָרוֹיְיכּוּן, אַיִן אָפְּשָׁר וּוּל אַיִן גַּעֲמָעָן נָאָךְ אַ גְּלָאוֹן.
ער האָט בְּכִיוֹן גַּעַזְגַּט לִיְגָן אָן אַ גְּלָעוֹל, וּוּיל יַעֲנַדְרֵה האָט אַ
טְּבָע אַנְצְּרוּשִׁין גַּרְינְגְּעַנְקָן.

דער ליעט האָט אַרְוִיסְגַּעַזְגַּוְינְגָן פּוֹן אָונְטָעָרָן קִישְׁנוּ נָאָךְ אַ טָּאָבָאָקְ-בִּיטְעָלָעַ,
אַ גְּרַעְבָּרֶס וּדְאָס עַרְשְׁטָעַ, אַרְוִיסְגַּעַזְגַּוְינְגָן פּוֹן שְׁעַנְקָעָלָעַ דָּאָס גְּלָאוֹן מִיטְ
וּוּלְכָן ער מַעַסְטָ מַאְכָאָרְקָעַ (כָּאַטְשׁ עַס אַיִן פּוֹן פְּלָאָסְטִיקָה אָטָס עַס אַבָּעֶר
די גַּעַהְעִירְקָעַ מַאְסָה, שׂוֹכָאָווּ האָט שְׁוִין אַוְיסְגַּעְפְּרוֹוֹסָטָ מִיטְ אַ רִיכְטִיקָ גְּלָאוֹן)
אַוְן גַּעֲנוֹמָעָן אַנְשִׁיטָן דָּעָרָן.

— נָו, זַע, שְׁטוֹפְּ אַ בִּיסְלָ אָן! — שׂוֹכָאָווּ האָט נִישְׁט אַוְיסְגַּעְהַאְלָטָן
אַוְן אַלְיַיְן אַוְנְטָעָרָעָרָקָט די פִּינְגְּעָרָ צָוָם גְּלָאוֹן.
— איך אלְיַיְן וּוּיִסְ! — האָט זִיךְ דער ליעט צְעַבְּיַיְוָרָט אַוְן אַפְּרוֹקְנִידִיק
וּוּיְטָרָ פּוֹן שׂוֹכָאָווּ דָאָס גְּלָאוֹן, גַּעֲנוֹמָעָן אַנְשְׁטָאָפָּן דָּעָרָן (אַבָּעֶר נִישְׁט צָוָם
שְׁטָאָרָקָעַ די מַאְכָאָרְקָעַ).

שׂוֹכָאָווּ האָט דָעָרְוַיְיל אַוְיפְּגַּעַשְׁפְּלִילְעַט די פּוֹפִּיקָע אַוְן אַגְּגָהְוִיבָן זָוָן
צְוִישָׁן דער וּוּאָטָעַ אַ בָּאָהָלָטָן דָאָרט פְּאָפִירָל. אַגְּגָהְוִיבָן דָאָס פְּאָפִירָל
הָאָט ער עַס מִיט די פִּינְגְּעָרָ גַּעֲנוֹמָעָן אַיבָּעָרְדוֹן צָוָם אַוְרָת אַיִן פּוֹפִּיקָע
וּוּסְאַיְן גַּעֲוֹעָן אַ קְיִים בָּאַמְּעָרְקָבָאָר לְעַכְלָ פֿאָרְצְרוֹגָן מִיטְ אַ פָּאָזָעָם. וּוּנְ
דָאָס פְּאָפִירָל אַיִן שְׁוִין גַּעֲוֹעָן צְוֹגְעָרָקָט צָוָם לְעַכְלָ הָאָט ער צְעַרְיסָן דָעָם
פָּאָדָעָם אַוְן עַס אַרְוִיסְגַּעַזְגַּוְינְגָן פּוֹן דָאָרט. צְוּוִי רָוְבָּל. אַלְטָעָנָקָ, אַזְוָלְכָנָא
וְאַס האָבָן שְׁוִין פְּאָרְלִיוֹרָן דָעָם מְתוּהָ פּוֹן פְּאָפִירָ.

אַיִן צִימָעָר אַיִן דער שְׁמוּעָס דָעְרְוַיְיל גַּעֲוֹאָרָן חַעְפְּטִיקָעָר:
— וּוּאָרט, בִּיּוֹ ער וּוּצָט אַוְיפְּ אַיִיךְ רַחֲמָנוֹתָהָאָבָן דער בָּאַטְיוֹשָׁקָעָ מִיטְ
די וּוּאָנְצָעָס! ער וּוּצָט אַ לִיְבָלָעָן בְּרוּדָעָר נִישְׁט גְּלוֹבָן וּוּיְרָשָׁט אַיִיךְ,
לְאַפְּיטָוָן!

אין קאטאראזנעם לאבער איז מיט דעם גוט וואס פריהייט אין דא
א פולער בוין. אין אוסט-אייזמע איז גענוו געוווען או דו האסט נאר
שעפטענדיק אויסגעערעדט א זאר, וואס איז אויף צער פריי פֿאַרְבָּאַטְן, למשל,
או מקאן קיין שוועבעלעך נישט קויפֿן, האט מען דיר גלייך דערלאגט
נאך א צענערל, און זיז: דא קאנטו דיר פון די אויבערשטע נאָרֶעס
שריען וואס דו ווילסט און גארנישט. אַפְּילִוּ די סליחגעער וועלן נישט
צוטראגן, די פֿאַלְטָאַפְּיצְרִין האבן דערויף אויך שוין אַוּוּקְגַּעֲמָאָכְט מיט
דער האנט.

די זאר אין אבער דערין וואס דא איז נישט וווען צו רידן...

— עי, דה שייטסט דאך צו לויין — האט שוכאָו בּאַמְּערְקָט.

— נאָ, אָט האסטו נאר! — האט יונער צוגעשתן אַ בּיְסָל.

שוכאָו האט אַרְוִיסְגַּעַזְיִינְג פָּוֹן דער באַהְאַלְטָעָנָעָר בּוּוּזְקַעְשָׁעָנָע זִין
טאַבָּאָקְבִּיטְעָלָעָש אָוָן אַיבְּרוּגְעָשָׂאָטָן דערין די מאָכָּרְקָעָ פָּוֹן גָּלָאָז.

— זאל שוין זיין, — האט ער באַשְּׁלָאָסְן נישט צו פרוּוּן, אַ שָּׁאָד
פְּטָרָן אָן ערְשָׁת צִיגְּאָרָעָטָל — לִיְגָ אָן נאָךְ אַ גָּלָאָן.

אַיבְּרוּגְעָשָׂאָטָן אויך דאס צוּוִיטָע, אַוּוּקְגַּעֲבָן די צוּוִיִּיְרְבָּל, אַ
וּוְנֵקְ גַּעֲבָן צָוֵם לְעֵט, אַיז ער אַרְוִוִּס אַין דְּרוּוּטַן.

אַיְנְגַּעַהְאַנְדָּלָט דעם טוֹסְטִין אַיז ער גְּלִיךְ אַוּוּקְגַּעֲלָאָפָּן צו זִיךְ אַיז
בְּרִיגְאָדָע — ער טָאָר נִישְׁת דּוּרְכָּלָאָזְן דעם מְאֻמְנָת ווּעַן צְעוֹזָר ווּעַט קּוּמָעַן
מיט דער פָּאָסְלָקָע.

צעואר אַיז אַבער שוין גַּעֲזָעָטָן בַּיִּזְקְּ אַוְיף דער אַוְנְטָעָרְשָׁעָר נָאָרָע
אוֹן אַרְיְנְגַּעַטְרָאָכְט אַיז עַנְיִינְפָּאָסְלָקָע. פָּוֹן דעם פָּעַקל אַיז אַלְץ גַּעֲוָועָן
אַרְוִיסְגַּעַזְמָעָן, צְעִילִיגְט אַיבְּרָעָן גַּעֲלָעָגָר אָוָן אַבער די שְׁעַנְקָעָלְעָד
דּוּרְנָעָבָן. אַרוֹט אַיז גַּעֲוָועָן טָוּנָקָל: דער שִׁין פָּוֹן לְאַמְּפָ, פָּאַרְשָׁטָעָלָט דּוּרְכָּן
וַיְתִּיבְרָעָט פָּוֹן שּׁוּכָּאָוֹס נָאָרָע, האט אַהְעָר נִישְׁת דּוּרְגְּרִילְיכְּ.

אָן אַיְנְגַּעַבְּוִיגְעָנָעָר, מיט דער פְּיִיקָּע בְּרוּוּט אַין האנט, אַיז שּׁוּכָּאָוֹ
אַרְיְנְגַּעַטְרָעָט צְוִישָׁן צְעָזָאָרָס אָן בּוּנְאָוּסְקִיס נָאָרָעָס:

— אָט, אַיז אַיְיעָר בְּרוּוּט, צְעָזָאָר מַאְרָקָאָוִיטָש.

ער דְּגַעַט נִישְׁת גַּעֲוָאָלָט פְּרָעָגָן: «אִיר האט באַקְוּמָעָן?» דאס ווּאָלָט
גַּעֲוָועָן צְוּפִיל אַנְצּוּהָעָרָעָנִיש דּוּרְוִיף אוֹ ער האט פְּרָיעָר פָּאַרְבָּוּמָעָן אוֹ

ארט אין אטשערעד אוון עם קומט אים עפעם דערפֿאַר. נײַן, שוכאָו איז נישט קיין שאָקָאַל, אָפִילוּ אָכְס יָאָר לאָגָעֶרְלָעֶבְן האָבָן נִישְׁתְּ בָּאוֹוִין עַס מאָכָן פָּוֹן אִם. וּואָס ווּיטָעָר, אַלְזַ מֵעַר אַיבָּעָרְצִיגְט אִין עַר נִישְׁתְּ צַו ווּרְעַן אֹזָא.

וּואָס עַר קָאָן נִישְׁתְּ, אִין הָרְשָׁן אַיבָּעָר די אַיגָּעָנָע אָוִיגָּן: זַיִ, די שְׁפָאָרְבָּעְרְיאָוִיגָּן פָּוֹן אַ לְאָגָעֶרְנִיק, לוֹיְפָן מִיט דָּעַר גִּיכְקִיְּטַ פָּוֹן אַ בְּלִיז אָוֹן גְּלִיטְשָׁן זַיִ אַיבָּעָר דָּעַט אַלְעָם וּואָס אִין אַגְּגָוּוֹאָרְפָּן אוּפִיךְ צְעוֹדָה גַּעֲלָעָרָה, אַיבָּעָר די שְׁעַנְקָעַלְעַד... כָּאַטְשַׁ די פָּאָפְּרִילְעַךְ זְעַנְעַן נָאָךְ נִישְׁתְּ אַוְיְגָעְוּוֹיְקָלָט. די זְעַקְעַלְעַךְ נִישְׁתְּ פָּאנָאָנְדָּעָרְגָּעְבָּוֹנוֹן האָט עַר דָּאָךְ אַיְסִי גַּעַשְׁנָאָפְּט מִיט זַיִן שְׁאָרְפָּן בְּלִיךְ אָוֹן דָּעְרְפָּאָרְעָנָעָט הוּשְׁיָהָרִיחָה אֹז צְעוֹדָה האָט באָקוּמָעָן ווּרְשָׁטָן, קָאָנְדָּעָנְסִירְטָעָט מִילָּךְ, פָּעַטְעַ גַּעַרְוִיכְעָרְטָעָט פִּישְׁ, סָאָלָעָ, סָוְכָאָרָעָט, קִיכְעַלְעַד, אַ צּוֹיִי קִילָּאָהָרְטָן צְוקָעָר, פּוּטָעָר, צִיגָּאָרָעָטָן, לוּקְעַיְטָוָטָן אָוֹן נָאָךְ אָוֹן נָאָךְ.

אָן אַוְיְגָעְדָּעְרְטָהָר, מִשְׁ מַשְׁ אַ פָּאָרְשִׁיכְוָרְטָהָר (יעַדְעַר וּואָס באָקוּמָט אַ שְׁפִּינְיְרְפָּעָל ווּרְעַט אֹזָא), האָט צְעוֹדָה אַ מָאָךְ גַּעַטְאָן מִיט דָּעַר האָנטָן:

— דָּאָס בְּרוּיטָן, אַיוֹאָן דָּעְנִיסְטָהָן, גַּעַטְמַט פָּאָר זַיִ.

אַ פָּאָרְצִיעָה בָּאָלָאָנְדָּא אָוֹן דָּעְרָצָוּן צּוֹיִי הַוּנְדָּעָרָט גְּרָאָם בְּרוּיטָן, דָּאָם אִין שְׂוִין אַ פּוֹלָעָמָלְצִיָּה אָוֹן מִסְתָּמָא אוּפִיךְ דָּעַר גַּאנְצָעָר שְׁכָר פָּאָר זַיִן אַוְיְשָׁטָיִין די אַטְשָׁעָרָעָד.

שְׁוּכָאָוּה האָט עַס פָּאָרְשָׁטָאָנָעָן אָוֹן אַפְּגָעָקָרְטָהָר די אָוִיגָּן פָּוֹנוּם גּוֹטָס וּואָס אִין גַּעַלְעָגָן נְעָבָן צְעוֹדָרָן. נִישְׁטָאָ קִיִּין עַרְגָּעָרָעָזָן וּוּי נְאַכְּגָעָבָן דָּעַט אַיְגָעָנָעָט בְּוּיךְ.

אַט האָט עַר זַיִנְעַ פִּיר הַוּנְדָּעָרָט גְּרָאָם בְּרוּיטָן, צְעוֹדָה צּוֹיִי הַוּנְדָּעָרָט אָוֹן דָּעְרָצָוּן די פָּאָרְנִיטָהָר אִין מָאָטְרָאָץ צּוֹיִי הַוּנְדָּעָרָט. וּואָס קָאָן זַיִן בעַסְעָר! מִיט צּוֹיִי הַוּנְדָּעָרָט ווּעַט עַר יְעַצְּטָ פָּאָרְבִּיסְטָן, פִּיר הַוּנְדָּעָרָט ווּעַט עַר מִיטְנָעָמָעָן צַו דָּעַר אַרְבָּעָט אָוֹן — חַי גַּעַלְעָבָט! יְעַנְעַ אִין מָאָטְרָאָץ ווּעַט עַר נִישְׁתְּ רִיוּן, זָאָלָן זַיִי דָּעְרוֹוִילְבְּלִיבְּן. גּוֹט וּואָס עַר האָט זַיִ פָּאָרְנִיטָהָר אִין מָאָטְרָאָץ; אַט האָט מִעְן בַּיִּי אַיְינָעָם פָּוֹן דָּעַר 75-טָעָר אָוָנְטָעָרָה גַּעַפְּדִילָט די פִּיקָּעָ — גַּיִי זַוְּ יְוָשָׁר!

פָּאָרָאָן אַזְעַלְכָּעָ וּואָס הַאָלָטָן אֹזָא וּואָס באָקוּמָט פְּעַקְעַלְעַךְ אִין אַ

הזריק און עס איין א מזויה פון אוזעלכן די הויט שינדן. און מיזאל זיך בעסער צוקון זעט עס גאנץ אנדערש אויס. מער ווי איין מאל זוכט אונツ צו באדינען וועמען, און זאָס אויך פֿאָר אַ פֿאָרצעיע קאַשע, פֿאָר אַ ציגאָרעל. און אַז ער באָקְומֶט שוין אַ פֿאָקְלָל, אַז עס דען בלויו פֿאָר אַים אלְּלִין? ער מז געבן דעם אויפֿווער, דעם בריגאָדֵיר און ווי נישט דעם ממוֹנה אַיבָּעָר די פֿאָקְלָל? וווען ער זאל נישט געבן וועט מען אַים אַ צוֹוִית מאל אַזוי פֿאָרְרוֹקָן דאָס פֿאָקְלָל אַז ווֹאָך צִיִּיט וועט מען עס נישט טרעָפָן אויף דער לִסְטָפָע. אַיִּצְתָּ, דעם מאָגָּזִינָּעָר ווּהָהַיָּן צֻעָּזָר וועט מָאָרָגָן אַיְּן דער פֿרִי אַוּוּקְטָרָאָגָן בָּאַזְּהָלָלָן דאָס פֿאָקְלָל? אַזְּאָג אַיְּן די פֿאָרָאָרְדָּעָנוֹגָן פֿוֹן לאָגְעָרְנָאָטָשָׁאָלָנִיךְ כְּדִי אוּסְמִידָּן גְּבוּבָתָן), וווען מיזאל אַים נישט געבן ווי סְגָּהָעָר אַיְּן יַד אַריִין וועט ער מער אוּפְּפָרְעָסָעָר מִיט פֿרָעָמָעָז פֿרָאָדְקָטָן, גַּיְּ קָאָנְטוּרָאָלִיךְ אַיְּן? אַזְּאָג אַיְּצָט בָּאַזְּאָלָן פֿאָר אַ גָּאנְגָּאָג, לְמַשְׁלָךְ פֿאָרָל ווּש — זאל זַיִּין אַז נישט קִיְּין טַר אַבָּעָר עֲפָעָס געבן דַּאְרָף מַעַן? אַז עס פֿאָרְקָמָאָכָּעָר ער זאל דַּרְגָּאָלָן מִיט אַ פֿאָפִירָל (דאָס הִיסְטָעָר זאל אַפְּוֹוִישָׂן זַיְּרִיטָוֹ אַיְּן אַ פֿאָפִירָל אַנְשָׁטָאָט אַיְּן דִּין נַאֲקָעָטָר קְנִי) — דַּאְרָף מַעַן געבן מָאָכָּרָקָע אויף עַטְלָעָכָע קְרוּטָקָעָס? אַז דַּרְגָּה קְוּוֹטָשׁ. מיזאל דַּרְגָּה דַּאְרָט דִּיןְעָרָבָרְיוֹ נִישְׁטָפְּאָרוֹאָרָפָן? אַז אַרְבָּה דַּו ווּילְסָט אַמְּאָל אַ טָּג בְּלִיְּבָן אַיְּן זַאְגָּעָן, נִישְׁט אַרְיִיסְגִּיאָן צוֹ דַּרְגָּה אַרְבָּהָטָמָעָן גַּעַדְעָנְקָעָו אַיְּן דַּאְקָטָאָר, נִישְׁט אַמְּתָה? אַז דַּעַם שְׁכָן מִיט ווּלְכָן מְהָאָט בְּשׁוֹחְפוֹת אַיְּן שְׁעַנְקָעָלָע, אַזְּוִי ווי צֻעָּזָר מִיט דעם גַּעַוּעַזְעָנָעָם קְאָפִיטָאָן פֿוֹן צְוִוִּיטָן רָאָגָן בְּוּנְאָוָסָקִי — ווי אַזְּוִי נִשְׁטָפְּאָרוֹאָרָפָן? דַּאְרָה יַעַדְן בִּיסְן דִּינָעָם, אַפְּיָלוֹ אַ כְּבָלְשְׁכָלְבִּים וועט נִשְׁט אַוְיסְהָאָלָלָן אַז וועט געבן.

ואָלָן מְקָנָא זַיִּין זַיְּרָה ווֹאָס זַעַעַן שְׁטָעַנְדִּיק אַז אוֹף יַעַנְעָר זַיִּיט פֿלוֹוִיט, בְּיִם שְׁכָן, אַיְּן דאָס גַּרְזָן גְּרִינְעָר ווי אַיְּן אַיְּגָעָנָעָם גָּאָרטָן, שְׁוֹכָאָוּ פֿאָרְשָׁטִיךְ אַבָּעָר אַז מְתָאָר נִשְׁטָפְּאָרְלָאָנָגָעָן דאָס ווֹאָס מִיקָּאָן נִשְׁטָפְּאָרְלָאָנָגָעָן.

אוֹפְּגָעָצִיגָּן די ווֹאָלְקָעָס אַז דִּין אַנוֹצָעָס אַזְּוִיכָּאָוּ אַרְיִיגָּעָקָרָאָכוּ אוֹף זַיִּין נַאְרָע. אַרְיִיסְגָּעָנוּמָעָן פֿוֹן דַּרְגָּה הַעֲוֹטָשָׁקָע דאָס בָּאַזְּהָלָלָן דַּאְרָט

שטיקל שטאל האט ער עס באטראכט פון אַלע זיינן און באשלאסן פון מארגן פרי זוכן א גוט שאָרפשטיינזיל מיזאַל קאנגען דערין אויסלוייפן דאס שטאל און מאָקן א שוּסְטוּרְמֶעֶסֶר. עס ווועט פֿאָרְנְעֵמָעַן אַ טָּגְפִּיר, אַ בִּיסְל אַין דָּעַרְ פְּרִי אַון אוֹיף דָּעַר נָאָכָת, אַבְּעָר עַס ווועט אַרְדִּיס דָּרְפּוֹן אַ מעָסָרְל וּי סְגֻּעהָר צָו זִין!

דאָס שטיקל שטאל טָאָר מעַן אַבְּעָר נִישְׁט לְאָזְן לִיגָּן, מעַן מָז עַס גְּלִיךְ בָּאַהֲלָטָן. בוֹינָאָוּסְקִי אַיְזָן נָאָר נִישְׁטָא אוֹיף זִין גָּרְעָד, קָאָן מעַן דָּעְרוֹוִיל אַן מָוָאָ, אָז עַס ווועט זִיךְ שִׁיטָן מִיסְט אוֹיף זִין קָאָפּ, אַיְבָּעָר דָּרְיעַן דָּעַט אַנְגָּשְׁטָאָפְּטָן מִיט טְרִיאָטְשִׁינְעָס אַון הוּבְּלַ-שְׁפָעָנוּר מַאֲטָרָאָץ אַון אַוּטָּעָר אַיְט פֿאָרְשְׁטָעָן דָּאָס שְׂטִיקָל שְׂטָאָל.

עַס האָבָּן אַבְּעָר בָּאַמְּדָרְקָט דִּי שְׁכָנִים פָּוּן דִּי אוּבְּעָרְשָׁטָע נָאָרָעָס אַלְיאָשָׁקָע, דָּעַר בָּאַפְּטִיסְט, אַון בִּידְעָעָסְטָאָנִיעָר פָּוּן דָּעַר גָּרְעָד אַקְעָגָנִי אַיבָּעָר. פָּאָר זִי האָט אַבְּעָר שְׁוֹכָאָו נִשְׁטָו וּזְאָס מָוָאָ צָו הָאָבָּן.

פָּעְטִיקָאָו אַיְזָן אַרְיִינְגָּעָקְומָעָן אַן אַיְנְגָּעְבּוּגְעָנָעָר, מִיט בְּלוּט אוֹיף דִּי לִיפָּן אַיְזָן גָּהָעָשָׁעַט. ער האָט מִסְתָּמָא פָּאָר לְעָקוּן דִּי שִׁיסְלָעָן וּוִידָּר גַּעֲכָאָפְּטָן קְלָעָפּ. נִשְׁטָו קְוּקְנִידִיק אוֹיף קִינְיָנָעָס אַון נִשְׁטָו בָּאַהֲלָטָן דִּי טְרָעָרָן אַיְזָן ער גְּלִיךְ אַרְיוֹפְּגָעָקָרָאָן אוֹיף זִין גַּעֲלָגָעָר אַון אַיְנְגָּעְנוּרָעָט דָּאָס פְּנִים אַגְּעָם מַאֲטָרָאָץ.

עַס אַיְזָן אַרְחָמוֹת אוֹיף אַיְט. ער ווועט זִיכְעָר דָּעַט לְאָגָעָר נִשְׁטָו אַיבְּעָרְלָעָבָן. ער קָאָן זִיךְ נִשְׁטָו הָאַלְטָן וּי גָּהָעָרִיק.

אַ פְּרִילְעָכָר, מִיט אַ קְעָסָעָלָע גּוֹט פְּאָרְבְּרִיטָן טִי אַין הָאָנָט, אַיְזָן אַרְיִיבָּר גַּעֲקָוּמָעָן בוֹינָאָוּסְקִי. אַיְזָן בָּאַרְאָק שְׁטִיעָן צְוּוִי פְּעָסְעָר טִי, אַבְּעָר וּוּאָסָעָר טִי אַיְזָן עַס? וּזְאָרָעָם צְוּגָּעָפָּרָבָּט וּוּאָסָעָר מִיט אַ טָּעַם פָּוּן חַלְשָׁות. עַס שְׁטִינְקָט מִיט פָּאָס אַון מִיט שִׁימָל. דָּאָס אַיְזָן טִי פָּאָרְן פְּרָאָסְטָן עַולְמָן אַבְּעָר נִשְׁטָו פָּאָר אַ גַּעֲוּזָעָנוּטָם קָאָפְּיָאָטָן פָּוּן צְוּוִיָּטָן רָאָנָג בָּאַקְוּמָעָן פָּוּן צְעַזְאָרָן אַ קָּאָפְּעָטְשָׁקָע אַמְּתָן טִי האָט ער עַס גִּיד אַרְיִינְגָּעְוּוֹאָרָפָן אַיְזָן קְעָסָעָלָע אַון גַּעֲלָאָפָן נָאָך קִיפְּיָאָטָק.

אַ גְּלִיקְלְעָכָר פְּנוּנָם קְעָסָעָלָע טִי, וּוּיְסָט ער נִשְׁטָו וּי אַזְוִי אוּסְצָוְדִּיקָן דִּי פְּרִידִיך :

איין טאג איזן לעבן פון אווואן דעניטאוייטש

— כהאב שיער די פינגעער נישט אפוגעריט ביהם קראן מיט קיפיאטָאַך
— באריםט ער זיך.

אונטן, אויפֿן געלעגער, האט צענאר צעשפּוּרִיט אַ גְּרוּזֶן בויגן פֿאָפּיר
און אַריינְגְּעַלְיִיגְט אֵין אִים דָּאַס אָרְן יְעַנְצַׂ. שׂוֹכָאָוּ פֿאָרְשְׁטָעַלְטַׂ דִּי אָוְיגַׂן:
בעסער נישט זען אָוּן נישט האָבָּן קִין פֿאָרְדְּרוּס. נָאָר עַפְּעַס קָאַן זִיךְ צַעַנְאַר
ニישט קִין עַצְּחַ גַּעֲבָּן אַלְיִיְּז. ער שְׁטָעַלְטַׂ זִיךְ אָוְיךְ אָוּן וּוַינְקַטְׂ צַׂ שׂוֹכָאָוּן:

— דעניטיסטש! ... האָסְטַּדְּרַט... די צען מעת לעת?

די “צען מעת לעת” דָּאַס מִינְיַנְטַׂ אַ קלִּין אַיְנְגְּלִינְגְּ-מַעְסְּרָל. שׂוֹכָאָוּ
האט אָזָא קְנִיְּפָל. ער האָלְטַׂ עַס פֿאָרְשְׁטָעַקְׂט צַוְּשַׂן די בְּרוּטָעַר פָּוּן
פֿרְיטְּשָׁע. אַ שְׁוַיְּאַטְּשְׁקָעַלְעַ דִּי גְּרוּיִיס אַבְּעָר שָׁאַרְפַּ וּוּי אַ תְּלַחְ, מַקְאָן
דֻּרְמִיטַׂ שְׁנִיְּזָן סָאַלְעַ פֿינְפֿ פֿינְגְּעַר די גְּרוּבְׂ. שׂוֹכָאָוּ האָט עַס אַלְיִין
אוּיסְגָּעָמִיסְטְּרָעָוּט, אוּיסְגָּעָשְׁלִינְפֿטַׂ בְּיוּ עַס אֵין גַּעוֹאוֹרְן אָזָא מַזִּיק.
ニישט גַּעַלְאָזָט זִיךְ לְעַנְגַּג בְּעַטְּן האָט שׂוֹכָאָוּ דֻּרְלָאָגְּנָט צַעַזְאָרְן דָּאַס
קְנִיְּפָל. צַעַנְאַר האָט אַ שְׁאַקְּלַׂ גַּעַטְּאָן מִיטְּן קָאַפְּ אָזָן זִיךְ צְרוּקְ גַּעַנוּמָעַן
עַסְקָן מִיטְּן פֿעַלְקָ.

אָזָא מַעְטָעָרְלַׂ אֵין אָוְיךְ אַ שְׁטִיקָלְ פֿרְנָסָה, אַבְּעָר אָזָן גַּעַפְּינְטַׂ בַּיִּ
דִּיר אָזָא כְּלִי כְּאָפְּסַט זַוְּ אַרְיִין צַעַן מעת לעת קְאָרְצָעַר.

נָאָר אַ וְשַׁעַ, אַ מַעְנְשָׁתָן אָן גַּעוֹוִיסָן, קָאָן זִיךְ טְרָאָכָן: דַו גִּיב אָונְדוּ
הָאַס מַעְסָעַלְ, מִיר וּוּעָלְן דֻּרְמִיטַׂ שְׁנִיְּזָן קָאָלְבָּאָס, אָזָן דִּיר אַ קְדָּחָתְׂ.

דוֹרְךְ זַעַם מַעְטָעָרְלַׂ אֵין צַעַנְאַר וּוְיִדְעַר גַּעוֹאוֹרְן שׂוֹכָאָוּס בְּעַלְ-חוּבְׂ.

אַפְּגָעָפְּאָרְטִיקַׂט זִיךְ מִיטְּן בְּרוּיטַׂ, מִיטְּ דִּי מַעְסָעַרְ, הָאָט שׂוֹכָאָוּ אַרוּוִיסְׂ

גַּעַצְוִינְגַּן דָּאַס טָאָבָּאָקְ-בִּיְּטָעַלְעַ אַנְגַּעַנוּמָעַן אַבְּיִסְלַׂ מַאֲכָאָרְקַׂעְ צַוְּשַׂן די
פֿינְגְּעַר, גַּעַנוֹי וּוַיְפַל ער האָט זִיךְ גַּעַהָאָט גַּעַבָּאָרְגַּט, אָזָן אַרְיְבָעְדְּרָלְאָגְּנָט
עַס דַּעַט עַסְטָאָנִיעַר: נָאָ, אַט האָסְטַּו צְרוּקְ, אַ דָּאָנְקְ דִּיר.

דַעַר עַסְטָאָנִיעַר אֵין זִיךְ צַעַגְגָעַן אֵין אַ שְׁמִיכְלַׂ. אַנְגַּעַנוּקָט דַעַט
צְוַוְּיִיטַׂן, דַעַט שְׁכַּן זַיְנָעַם וּוֹאָס מִיהָאָט אִים גַּעַהָאָלְטַׂן פֿאָרְדְּרוּיְעַן אַ קְרוּטְקָעַ,
הָאָט ער אַ מְוּמָל גַּעַטְּאָן עַפְּעַס צַׂ אִים אָזָן גַּעַנוּמָעַן פֿאָרְדְּרוּיְעַן אַ קְרוּטְקָעַ,
פְּרוּוֹן וּוֹאָס פֿאָרְדְּאַ טָאָבָּאָק שׂוֹכָאָוּ קָאָן דָּאַס האָבָּן.

ニישט ער גְּעַרְפְּרַטְ פָּוּן אַיְיָרָן, פֿאָרְזָוָכָט, פֿאָרְזָוָכָט גַּעַזְוָנְטָעָרְהִיטְ! שׂוֹכָאָוּ
אַלְיִין וּוֹאָלְטַׂ אָוְיךְ פֿאָרְדְּיִכְלָעַטְ, נָאָר ער פֿילְטַׂ (כָּאָט ער האָט נִישְׁט קִין

זיגגר') אז צום אונונט-אפעל זענען נאר געלביבן געציילטע מינוטן. יעוץ פונקט די צייט וווען די איפיזער האבן ליב אַרְוָמִינִשְׁטָעָרָן אַיבָּעֶר די באראקון עפער איסטאגן אויסשנאנפֿן. יעוץ אויב מײּויל רוויכערן מות מען אַרְוָיְסְגַּיְן אֵין קָרְדִּיאָר. שוכאָוֹן אֵין אַבָּעֶר אֵין דָעַר הַיִּהְרָא, אַוְיַּחַד זַיִּן גַּעֲלָנְגָּעָר, וַאֲרַעְמָעָר וַיַּיְאֵן קָרְדִּיאָר. אַזְוִי דָאכְטַ וַיַּדְאֵם כָּאַטְשַׁ אֵין דָעַר אַמְתָּן אֵין דָא פּוֹנְקַט אָזְוִי קָאָלַט וַיַּיְאֵן קָרְדִּיאָר. בִּינְגָּאָכְטַ קָאָכְטַ מַעַן דָא אַגְּוָתָן צִיטָר.

אנשטייט פָּאַרְוִוִיכָעָרָן האט ער זיך גענו מען צו זיין ע צוֹוַיְהַוְנְדָעֶלְעַס
גראָם ברוּיט, אַפְּגַּבְּעָרָאָכָן דערפָּון צו שְׂטִיקְלָעֵך. אוֹיף די אָונְטָעָרְשָׁטָע נָאָרָעָס
האָט מעָן דערזוּיַּל גַּעֲטְרוֹנְקָעָן טַיִּי, דַעַר קָאָפִיסְטָאָן מִיט צְעַזְעָרָן האָבָן גַּעַיִּי
מִיטְלָעֵך גַּעַשְׁמוּעַסְטָן.

— עסט, עסט, קאָפְּטַאָן, שעטט זיך נישט! נעטט אָ שְׂטִיקָל גַּדְרִיכְעֶדְתָּן
פִּישָׁ, אָ שְׂטִיקָל קָאלְבָאָס.

— אַיִ-אַיִ-אַיִ, עַס גָּלוּכֶת זֵיךְ נִשְׁתַּחֲוֵד אָזְעַגְעַץ בָּאָקֶט מַעַן נָאָל שְׁטוּרִיצְלָעָן אַיר וּוּוִיסְטַם, דָּאַס דַּעֲרָמָאנַט מִיר אַין אָן אַינְטָעַרְעָסָאנְטָע גַּעַשְׁיכִּי טָע. אַיְנָמָאל בֵּין אַיךְ אַגְּנָעָקְומָעָן קִיּוֹן אַרְכָּאַגְּנָעָלְסָק... צְוֹוִיהַנוּנְדָעָרֶט מִילְעָדָה הָאָבָן גַּעֲפִילְדָעָרֶט אַיִן בָּאָרָאָק אָזְנַדְאָרְהָאָט שְׁוֹכוֹאָוּ דַעֲרָה הָעָרֶט דָאַס קְלִינְגָעָן פָּוּן רַעֲלָס. קִיְנָעָר אַחֲזָה אַיִם הָאָט דָאָכָט זֵיךְ נִשְׁתַּחֲוֵד הָעָרֶט. עַר הָאָט אַרְיךְ בָּאָמָעָרֶט דָאַס אַרְיִינְקוּמָעָן פָּוּן אַיְפִּזְעוּרְקָרְקָוָן קְוּרְנָאַסְעָנְקִי — אַיְונָגְעָר, מִיטְ רַוְּיטָע בָּעַקְלָעַ. עַר הָאָט גַּעַחְאַלְטָן אַגְּפִירְלָא אַיִן הָאָנָט אָזְנַדְעַמְתָּן לְיִתְדְּעַמְתָּן דָעַט גַּעַנְגָעָלָעַ יְוִינְגָעָט הָאָט מַעַן גַּעַזְעַן אָזְנַדְאָסְמָאָל אַיִן עַר נִשְׁתַּחֲוֵד גַּעַקְוּמָעָן מַאֲכָן יַאֲגָד אַוְיִחְדָּה רַוְּיכְבָּרָעָרָה נִשְׁתַּחֲוֵד אַרְיִיסְטְּרִיבָּן אַיִן דָרְוִיסְן אַוְיִחְדָּה קְאַנְטְּרָאָל, מִיהָאָט בְּפִירּוֹשְׁ גַּעַזְעַן אָזְעַר זָכְטָאַמִּיצְן. קְוּרְנָאַסְעָנְקִי, הָאָט נַאֲכָמָאָל אַרְיִינְגוּקָוָקָט אָזְנַפְּרִירְלָא אָזְנַפְּרִירְלָא גַּעַטְאָן :

איין טאג און לעבען פון אוילאן דעניטאואיטיש

— דא — האט מען אים גענטפערט. די עסטאאניער האבן גלייך באחאלטן דאס ציגארעטל און געוממען צערטייבן דעם דיזן.

— און זער בריגאדייר וו איז?

— וואס? — האט זיך טירין אפגרוּפַן און אראָפְּגָּלָּאָוֶת די פיט אויפֿן דיל.

— דער רָאָפָּרֶט איז שוין אַנְגָּשְׁרִיבָּן, אַוּוּקְּגָּעָבָּן ווּ מְדָאָרֶף?

— מִשְׂרִיבְּבַּשׁ שוין — האט טירין אַוּכְּבָּרָּבָּר בֵּי זיך גענטפערט.

— שוין לאָנוֹג גַּעֲדָרְפַּט זַיִן אַוּוּקְּגָּעָבָּן!

— בי מיר אין בריגאדייע זענען בלוייז מאלאָגרָּמָּאָטָּנָּע (טירין איז אַמְּאָלָּאָדִּיעָץ עַר ווּוּט נִשְׁתַּחַת שָׁוְלִיק בְּלִיבֵן קִיּוֹן עַנְפָּעָה, די "מְאָלָּאָגָּרָּאָצָּרָּמָּאָטָּנָּעָ" מִינְתַּח עַר ... צְנוֹאָרָן, דעם קָאָפִּיטָּאָן) אַחֲזָע דעם איז נִשְׁתַּאֲקִיּוֹן פֻּעָּדָעָר, נִשְׁתַּאֲקִיּוֹן טִינְט.

— דָאָרֶף מען יאָ האָבָּן.

— מען נַעַמְתַּבְּ בֵּי אוֹנְדָּז צָוָּה?

— בריגאדייר, האלט פָּאָסָּאָן, ווּסְטַּט אַסְּדָּרְיִידָּן ווּלְאַסְּדָּרְיִידָּן אַוּוּקְּעָצָּן! — האט קוֹרְנָאָסָּעָנָּקִי נִשְׁתַּחַת עַרְנָסָּט גַּעֲדָרְאָט — מַאְרָגָּן פְּרִי זָאָלְן מִיר די רָאָפָּרֶט זַיִן אַוּוּקְּגָּעָבָּן אַרְיךָ דָעָר וּוְאָד! סְזָאָל דָאָרָט אַרְיךָ זַיִן אַנְגָּעָבָּן אוֹ די נִשְׁתִּידְעָלְיוּבָּטָּע זָאָקָן זענען אַוּוּקְּגָּעָבָּן גַּעֲוָוָאָרָן אַיִן מַאְגָּזָּין. פָּאָרְשָׁטָּאָנָּעָן?

(דער קָאָפִּיטָּאָן האט נָאָך מָוָּלָה) האט זיך שְׁוֹכָאָו גַּעֲטָרָאָכָּט. אָבָּעָר בּוֹינָאָוָסִי אַלְיָין האט דָעְרוּוּיָּל גַּאֲרָנוּשָׁט גַּעֲהָעָרָט — עַר אַיִן פָּאָרֶטָּאָן גַּעֲוָוָן מִיטָּן קָאָלְבָּאָס).

— אָונָ אַיצְט — האט קוֹרְנָאָסָּעָנָּקִי זַיִיטָעָר גַּעֲצָוִיגָּן — פָּאָרֶן בֵּי דִיר אֹזָא שְׁטְשָׁעְדְּרִי הַוְּנְדָעָרָט עַלְפָ?

— מְדָאָרֶף אַרְיִינְקָוָן אַיִן דָעָר לִיסְטָע (דער בריגאדייר האט גַּעֲמִינָט אָזָוּעָט גַּעֲלוֹנָגָעָן אַפְּצִיעָן די זָאָך) ווּעָר קָאָן זַיִ פָּאָרְגָּעָדְעָנָקָעָן די אַלְעָה הַיְנִטְישָׁע נָוְמָעָרָן? (טירין זוּיל אַפְּרָאָטָעָוָעָן דָעָם קָאָפִּיטָּאָן כָּאָטָש די הַיְנִטְיקָע נָאָכָט).

— בּוֹינָאָוָסִי — פָּאָרֶן דָא אֹזָא?

— הא ? יא ! — האט זיך אפגערופן דער קאפאיטאן. (וואס שונעלער עס אין די ליזן אלץ גיכער טרעדט זי אויתן קאמ).

— דו ביסט עס ? יא, ריכטיק, שטש דריי הונדערט עלה, נו, קומ. געגאנגען !

— ווּהַיִן ?

— דו וויסט שוין גוט וויהין.

בוינאוסקי האט א טיפן זיפז געטאון אוון עפעס געזאגט נישט קלארעט. עס איז אים גריינגער געווען איזן א פינצטערער גאכט, אויף א שטומישן ים, ארויספירן אן עסקאדער מינענ-טרעהר ווי איצט אפריליסן זיך פון חביבם אוון אוועקגיין איזן אייזוקאלטן קאראצער ארין. — וויפיל מעת לעת ? — האט ער מיט אן איינגעבראכגען שטימ געפרעגט.

— צען, נו, געגאנגען, גיכער !

גלייך האבן זיך דערהערט די געשרייען פון די דנייעוואלנעס :

— נאכט-אפעל ! נאכט-אפעל ! ארויס צום נאכט-אפעל !
דאס באדייט אן דער אויפזעער, וועלכער איז געקומען אויזרכפירן דעם נאכט-אפעל, געפינט זיך שוין איז באראק.

דער קאפאיטאן האט געכאנט א לעצטן בלך אויף זיין נארע — מיטנומען דעם ברישליך, אי נישט ? מען וועט אים דארט סי ווי צונגעמען. שווין בעסער ארויסגיאין איזן דער בליזער פופייקע. ער האט געמיינט, דער קאפאיטאן, איז וואלקאוזאי וועט פארגעטען (וואלקאוזאי צום קאראצער, אפיקלו נישט גארגישט !) און דעריבער זיך נישט צוגערהייט קיין זיך נישט באהאל- באהאלטן איז עריגען א בייסעלע מאכארקע. נעמען מיט זיך נישט טענערהייט האט נישט קיין זיין וויל בים פילצעווון וועלן זיך דאס געפינען. דאך, בעת ער האט ארויפגעציגן אויף זיך דעם הוות, האט צוזאר אים אריינגעורךט איזן האנט עטלעכע ציגארעטלען.

— זייט געזונט, ברידערלען — האט דער קאפאיטאן, א בייסל א צע- נישטער, זיך געזונגט מיט דער בריגאדע.
אויף דעם "זייט געזונט" האבן זיך אפגערופן עטלעכע שטימען,

געפראות צונגעבן אים אביסל מוט: האלט זיך! האב נישט קיין מורה! —
וואס אנדערש האט מען אים געקאנט זאגן? —
די 104-יטע קאן זיעיר גוט די לאגעדר-תഫיסה און דעם קארצער, זי האט
אים אלין געבוית. אלע וויסן אן די ווענט זונגען דארט שטיינענדען, די
פאדלאגע — פון צעמענט. נישטא דארט קיין שם פענצטערל, דעם אויאוּן
היינץ זי נאר אויף איזיפיל אן דאס איזו פון די ווענט זאל אראָפֿ
רינגען און ס'זאל שטיין א לושע. שלאָפֿן — נאר אויף די הארטע ברעטער,
אויב וועסט קאנען, אויב די ציין וועלן זיך נישט טרייסלען פון קעלט.
ברoit — דרייהונדערט גראם א טאג, באלאָגאָ — דריי מאָל פֿאָר דער
גאנצער צייט: אויפֿן דרייט, זעקסן און ניגנטן טאג.

צען מעת לעת! אויב מיזאל אויסיזן ערליך, פון אנהייב ביין סוף,
הייסט אויף שטענדיק פֿאָרלוין דאס גענוונט, אַרייניכאָפֿן אַ טוביינוקלאָן.
די וואס זונגען אַפְּגַעַען אַין קארצער צו פֿופֿצַן טאג — ליגן שוין
לאָגֶג מיט די פֿופֿקָעַס אַרְוִיף!

איין דעריבער, כל זמן ביסט אַין באָראָק — לויב גאט דערפֿאָר.
— נו, אַרְוִיסגעָגָאנָגעָן, אַיך צ'יל ביין דריי! — שרייט דער באָראָק-
עלטטער — ווער ס'זועט נישט אַרְוִיסְגִּין, פֿאָרשיַּיב אַיך זיין נומער אַין
גיב אַזְעַק דעם בִּירְגָּעֵר אויפֿזְעַר.

דער באָראָק-עלטטער — דאס אַין נאָך אַין טוֹאָלָאָטש. אַין דער
אמָתָן אַין ער אֹאָז ווי אלע לאָגָעָרנִיקָעַס, ווערט צוֹאָמָעַן, אויף אַ גָּאנְצָע
נאָכָט פֿאָרְשָׁלָאָסָן אַין באָראָק, אַבעָר האָלָט ער זיך פֿאָר אַ גָּאנְצָע
וּזְוּשָׁנָעַ, האָט פֿאָר קִינְיַּעַט קִין מָרוֹאַ נִישְׁט. פֿאָרְקָעָרט, אלע האָבָן פֿאָר
אַים מָרוֹאַ. אַיְגָעַם מסָרְט ער, אַ צוֹּוִיטָן דָּעָלָאָגָעַט ער קלָעַפֿ, ווען ס'פֿאָרִי
גַּלְּסָט זיך אַים. ער גִּיט אָן פֿאָר אָן אַינוֹוָאָלִיד, כָּאַטָּש דעם פֿינְגָּעָר האָט
ער פֿאָרְלוֹיְרָן עַדְגָּעַץ אַין אַ גַּעַשְׁלָעַגְּ, האָט אַ מָּאָרְדָּעַ פָּוֹן אָן אוֹרְקָעַ, אַין אַיְ
טָאָקָעַ אָן אוֹרְקָעַ — זִיצְט פֿאָר גָּנְבָּתָה, מִהָּאָט אַים סָחָם צָוְגָּעַלִיָּגָט אַ פֿאָרָאָ
גָּרָאָיַּ אַכְּטָנִיּוֹפְּצִיקּ פֿעָרָצָן אַין דערפֿאָר אַין ער אַרְיִינְגָּעַפְּאָלָן אַין דָּאַיְקָן
לאָגָעָר.

פֿאָרְשִׁיבָן, אַיבָּרְגָּעָבָן דאס פֿאָפֿירָל דעם אויפֿזְעַר, דאס אַיְן פֿאָר
אַים אַ פֿשְׁוּטָע זָאָךְ. אַבעָר דערפֿאָר כָּאָפֿט מען צוֹוִי טאג קָאָרְצָעַר! אויב

ביו איצט האבן חברה זיך נישט געמאכט הערן זייןע געשרייען, אייז ווי נאר ער האט גענוןמען דראען מיט פארשורייבן אייז אלץ מיט איין מאל אראפ פון די נארעס און וואס גיכער צו דער שמאלער טיר!

שוכאו האט פונקט געהאלטן איין האנט דאס לאנג-געגארטע ציגאראעלן, נאר נישטא וואס, ער אייז גיך אראפ פון דער נארע, ארײן מיט די פיט איין די וואליקעס און שווין געוואלט לוייפן. אבער דא האט אים אונגונומען אַ רחמנות אויף צעוזאן. נײַן, נישט וועגן פארדיינען ביי צעוזאן האט ער איצט געקלערט, ער האט אים פשוט מיטגעפלט. צעוזאר האט פיל איינער-דעניש, אבער ווען עס גיט וועגן לעבן האט ער דערין קיין שום אונגונג נישט. באקולםען דאס פעקל האט ער זיך נישט געדארפט צאצקען דערמיט, נאר וואס גיכער אַוועקטראנז אַין מאגאזין. אַ נאש טאן וואלט ער אויך געקאנט שפטער — וואס זאל ער איצט מאָן דערמיט? נעמען מיט זיך דעם גאנצן זאָק צום אָפעַל? ס'זועט זיין קאַמיש, פֿנְפֿנְפֿ הונדערט מילער וועלן לאָכוּן! אַיבערלאָז אַין בָּאָרָאָק? קאָז ער זיך שווין געזעגעגען דערמיט, ווער ס'זועט נאָכוּן אָפעַל אַרְײַן דער ערשטער, דער וועט כָּפּוֹן. (איין אַסְטֵר אַיזשׁמע אַין געוווען נאר ערנער: דֶּאָרָמְן אָזְהָאָסְטִיךְ זיך אָמְגָעָרְטַּסְטָּרְטָּפְּן דָּעָר — אָרְבָּעַט זענען די בלאָטָעָה חֲבָרָה שְׁטָעַנְדִּיקְּ דִּי עֲרַשְׁטָעָה אַרְײַן. אַין בָּאָרָאָק אַין בָּיַּיַּה אַיבָּעָרִיקָּעָה זענען אָנְגָּעָקָומָעָן אַין שווין אלְּצָה גַּעַוּעַן אַוְיסְגָּרְיָינִיקָּט פון די שענקיילען).

געזען ווי צעוזאר האט זיך פֿאָרְפֿלָאָנְטָעָרָט, וויסט נישט וואס פרידער און ווי באָהָאָלְטָן, ווי ער וויל קטש אָמְרָאָטְזָוּעָן דעם ווּרְשָׁטָה, די סָאָלָע, און וויסט נישט וואס דערמיט צו טָאָן, האט זיך שוכאו אָנְגָּעָרוֹפָן:

— שווין צו שפּעט, צעוזאר מאָרְקָאָוּוּיטָשׁ, דו אַלְּיַיְן באָמִי זיך פֿאָרָה שְׁטָעָקָן, סְאַיְן גַּעַנְגָּ טָוְנְקָל, בְּלִיבְּ דָעָר לְעַצְטָעָר. ווען דער אוּפְּטוּעָר אַזְן, די דְּנוּיְעוֹאָלְנָעָס ווּלְעָן זְוִוִּישָׁן די נָאָרָעָס עֲרַשְׁטָט דָאָן גַּיְיַי אָרוֹיָס: פְּשָׁוֶט פִּילְסְט זיך שלעכט, נישט גַּעַוּנְטָה אַיך ווּלְעָל אַרְוִיסְלְוִיפָּן דָעָר עֲרַשְׁטָעָר אַזְן...

בָּאַמִּיעַן זיך צְרוּיקְקָוּמָעָן דָעָר עֲרַשְׁטָעָר. אָט דָאָס אַיְזָע...

מִיט אַלְעָ כּוֹחוֹת האט זיך שוכאו גַּעַשְׁטוּפָט פָּאָרוֹיָס אַבער דָאָס צִיגָּאָרָעָטָל האט ער נישט אַוְועָגָעָוָאָרָפָן, געהאלטן עס פָּעָסְט אַין פְּרִיסְט. אַין בשוחפותדיין פָּאָר בִּידְעָה הַלְּפָטָן בָּאָרָאָק קָאָרִידָאָר אַין קַיְיַן גַּעַדְרָאָנָג

איין טאג אינן לעבן פון איווען דענישאוייטש

ニישט געווען, דא האט מען זיך שוין נישט געשטופט. אַ ביטרע פאלק די לאגענדיקעס: צוגעקלעפט זיך צו ביידע ווענט פון קארידאָר האָבוּן זיך געלאון פֿרִי אַ שְׂמָלֶן דּוֹרְכְּגָאנְג קְוִים פֿאָר אַיְזָנָן מְעַנְשָׁתָש אָוּן גַּעֲוָאָרט: אָוּב סְזַעְנָעָן פֿאָרָאָן אַיְדִּיאָטוֹן וּוּאָס וּוּילְן אַרוּיסְגִּינְן אַוְיפָּן פֿרָאָסְט דֵּי ערְשְׁטָע — בִּיטְע זַיִעֶר, מִיר וּוּלְן בְּלִיבְּן וּוּפְלַסְטְּסָע זַיך לְאָזָן, גַּעַנְג אַוִּיגְעַפְּרוּירַן זַיך פֿאָר אַ טָּאג צַו וּוּאָס פֿרִירַן אַיבְּרִיךְעַץ צַעַן מִינְטוֹן? נִישְׁטָא קִיּוֹן נַאֲרָאָנוֹם: וּוּלְסָט, פָּגָר דָּעַר עַרְשְׁטָעַר, אַיך האָב צִיְּט פְּגַרְן מאָרגָן!

אָנוֹ אַנְדָּעָרָש מְאָל בָּאָמִית זַיך אַיך שְׂכוֹאָו גַּעֲפִינְעָן אָנוֹ אַרְט בֵּי דָעַר וּוּאָגָט. יַעֲצַט שְׁפְּרִיוֹזָט עַר אַבְּעָד מִיט אַ בְּרִיְּטָן טְרָאָט אַיבְּעָרָן מִיטָּן קָאָרִידָאָר אָנוֹ לְאָכְט פָּוּן אַנְדָּעָרָע:

— וּוּאָס, דָּעַרְשָׁאָקָן זַיך, אַ סִּיבְּרָעָר פֿרָאָסְט נִישְׁט גַּעַוְעָן? קּוּמָט וּוּאָרָעָמָעָן זַיך בֵּי דָעַר וּוּלְפִישָׁעָר זָוָן! הַעַי פְּעַטְעָרָל, לָאָנוֹ אַנְרוּיכָעָרָן דָאָס צִיגָּאָרָעָטָל!

צְוָגָעָרִיכָעָרָט אָינוֹ עַר אַרוּיס אַוְיפָּן גַּאנְעָק. “די וּוּלְפִישָׁעָר זָוָן” — אָזוֹי פְּלָעָגָט מְעָן אָין שְׂכוֹאָוָס קָאָנְטוֹן אַנְרוּפָן דִּי לְבָנָה.

זַיִעֶר הַוִּיך אָין זַיך שְׂווֹן אַרוּפְּגָעָרָקָאָן, דִּי לְבָנָה, עַס פְּעָלָט אַיר נִישְׁט קִיּוֹן סְד אָנוֹ זַיך וּוּוּט בָּאָלְד זַיִן אַוְיפָּן סָאָמָע מִיטָּן הַיְמָל: אָנוֹ דָעַר הַיְמָל? עַר אָינוֹ אַ וּוּיִיס וּוּיִיסָּר אַוְש אַבְּיסָל גְּרִינְלָעָך. דִּי שְׁטָעָרָן לוֹיכְטָן הַעַל, נַאֲר זַיִן זְעַנְעָן זַיִעֶר וּוּיִינִיק. דָעַר שְׁנִי פִּינְקָלָט מִיט פֿאָרְבְּלָעְנְדִּיקָעָר וּוּיִיסְקִיָּט. דִּי וּוּנְעָט פָּוּן דִּי בָּאָרָאָק זְעַנְעָן אַרְיך וּוּיִיס. דִּי לְעַמְּפָבָאָמְעָרָקָט מְעָן קְיִים, קְיִים.

בֵּי יַעֲנָעָם בָּאָרָאָק דָאָרָט וּוּרָעָט דִּי מְעַנְשְׁזָרְמָאָסָע אַלְץ גַּעֲדִיכְטָעָר. בִּימָן צְוּוִיְּטָן דָאָס זַעְלָעָ. מְעָן שְׁטָעָלָט זַיך אַיְזָנָן רִיעָעָן. דָעַט חַלְל צִיוִּישָׁן בָּאָרָאָק אָנוֹ בָּאָרָאָק פִּילָט אָוּס דָעַר גַּעַסְקְּרִיפָ פָוּן וּוּאַלְיקָעָס אַיבְּעָרָן שְׁנִי. מִיט אַוִּיסְגַּעְדִּירִיטָע צַו דָעַר טִיר פְּנִימָעָר, הַאָרָט בֵּי דִי טְרַעְפְּלָעָך, אָין גַּעַשְׁטָאָגָעָן אַ פִּינְפְּטָל. הַיְנְטָעָר דָעַט פִּינְפְּטָל זְעַנְעָן גַּעַוְעָן נַאֲר דָרִיָּ מאָן. טָאָקָע צַו דִּי דָאַזְיָקָע דָרִי אָינוֹ צְוָגָעָשְׁטָאָגָעָן שְׂכוֹאָוָס. מִיט אַ שְׁטִיקָל בְּרוּיט אָין האָנְט אָנוֹ מִיט אַ צִיגָּאָרָעָטָל קָאָנוֹ מְעָן שְׂוִין שְׂטִין אָנוֹ וּוּאָרָטָן, נִישְׁט

קיין אומגליך. זי איז גארניישט קיין שלעכטע די מאכארקע, זי איז א גענויג שטאָרְקָע, האט א פײַנעם ריח. דער לעט האט נישט אָפֿגעָנָּרט. צובייסלעך קומעֶרְצָו זעקס. הינטער שוֹכוֹאוֹן שְׂטוּיעָן שׂוֹין נָאָר דָּרְיִי פִּינְפְּטָלְעָך. די וואָס שְׂטוּיעָן אֵין דָרוֹיסָן זענען אִיצְט בֵּין אָוִיף די וואָס זענען נָאָר גָּעֲבְּלִיבָן אֵין קָאָרְדִּיךָר. אָט האָזְקוּסָם, וואָס גַּיְעָן זַיִן נִשְׁתָּאָרוּס? אַיבָּעָר זַיִן מָוֹן מִיר דָא פָּרְרוֹן!

אַלְאָגָעָרְנִיק זעט נִשְׁתָּאָפָּר די אָוִיגָן קִיְּין זַיְגָעָר. אָוָן צְוִירִקְגַּעַשְׁמוּסָט. צַר וואָס דָאָרָף עַר אַזְיָגָעָר? אַלְאָגָעָרְנִיק דָאָרָף נָאָר ווֹיסָן ווֹעָן עַר האָט אוֹפְּצָוּשְׁטִיָּן, ווֹעָן מַעַן ווֹעָט אִים פִּירָן צַר אָרְבָּעָט, ווֹעָן אָוִיף מִיטָּאָג אָוָן ווֹעָן סְיוּזָט זַיִן דָעַר סִינְגָּאָל צָום שְׁלָאָפָּן.

מִזְאָגָט אָוָן דָעַר אָוְונְטָאָפָּעָל קְוּמָט פָּאָר נִיְּין אָזְיָגָעָר. עַר עַנְדִּיקָט זַיִךְ אָבָּעָר קִיְּינְמָאָל נִשְׁתָּפְּנִיכְטָלְעָך. זַיִן מָוֹן אִים אִיבָּעְדִּיקְיָיָן אָוָן דָאָן: יַעֲשְׁתָּאָרְצָן נָאָר אָזְמָאָל אַמְּאָל. פָּאָר צַעַן אָזְיָגָעָר שְׁלָאָפָּט מַעַן נִשְׁתָּאָרְצָן. וואָס זַיִךְ ווֹנְדָעָרְן אָוָן דָעַר מַאְלָדָאָוָאָגָעָר אֵין הַיִּינְטָא אִינְגָּשְׁלָאָפָּן בֵּין דָעַר אָרְבָּעָט? דָאָרָט ווֹו דָעַר אַלְאָגָעָרְנִיק ווֹאָרְעָמָט זַיִךְ נָאָר אַבְּיִסְלָן אָן, דָאָרָט שְׁלָאָפָּט עַר גָּלְיִיךְ אִיְּן. פָּאָר אַזְוָּאָרְקִילְבָּט זַיִךְ אַזְיָגָעָר אַזְיָגָעָר בֵּין דָעַר נִשְׁתָּאָלְסְטוֹאָה ווּוֹרָט נִשְׁתָּאָלְסְטוֹאָה שְׁלָאָפָּן טָאָקָע גָּאנְצָע בָּאָרָאָקָן.

עַס הַיִּיבָּן זַיִךְ אָז אָרְוִיסְשִׁיטָן יַעַנְעָן פָּוּן קָאָרְדִּיךָר. זַיִן פְּלִיעָן מַמְשָׁ פָּוּן דִּי טְרָעָפָּט! מַעַן דָּעְרָלָאָגָט זַיִךְ אַזְיָגָעָר אַזְיָגָעָר, גּוֹט אָזְוִי אָוִיף זַיִךְ דִּי כְּלִבִּים!

— וואָס? — שְׂרִיעָן דִּי עַרְשָׁטָעָרְדִּיעָן — וואָס, גַּעַשְׁעַפְּטָן ווַיְלָט אַיר דָאָמָּאָן! פָּוּן טִינְוָף ווַיְלָט אַיר אָרְאָפְּנָעָמָעָן סְמֻעָתָעָן? לְאָנָג שַׁוִּין גַּעַדְאָרָפָט אָרְוִיסְגִּין, וואָלָט גַּעַוּעַן אִיבָּעְדָּגְעַצְיִילָט אָוָן אַסְוָת.

דָעַר גָּאנְצָעָר בָּאָרָאָק אֵין אִיצְט אֵין דָרוֹיסָן, פִּירְהָוְנְדָעָרְטָן מַעַנְטָשָׁן, דָאָס הַיִּסְטָא אַכְּצִיךְ פִּינְפְּטָלְעָך. אֵין שְׁפִּיךְ שְׂטוּיעָן מַעַן גַּעַנוֹי צַר פִּינְךְ אֵין רִיךְ, ווַיְיִתְעַר אַבָּעָר האָט זַיִךְ פָּאָרָקָאָט אַקָּשָׁע.

— העִי, דִּי פָּוּן הַיִּתְּנָן, אַרְשָׁטָעָלָן זַיִךְ צַר פִּינְךְ — שְׂרִיעָן פָּוּן דִּי טְרָעָפָלְעָך דָעַר בָּאָרָאָק-עַלְטָסְטָעָר.

אָז פָּאָרְבָּרָעָט זַאָל עַס ווּוָרָן, זַיִן פָּאָרְשְׁטִיעָן נִשְׁתָּאָרְצָן!

איין טאג אין לעבן פון אייזן דעוייסאווייטש

עס איין אַרְוִיס צָעֹזָאָר. ער ביגט זיך אין דרייען, מאכט דעם אנשטעל
פֿון אַ קְרָאנְק. הינטער אַם צוּוִי דְּנִיעּוֹאַלְנוּס פֿון ערשות האַלְבּוֹ באַראָך
און צוּוִי פֿון אַנדְצְרוֹן אָונְ נָאָר אַיְן הַינְקָעְנְדִיקָעֶר. די דְּנִיעּוֹאַלְנוּס מִיטּוֹ
הַינְקָעְדִּיקָן שְׁטָעָלְן זיך אין ערשות פִּינְפְּטֵל (שּׁוּכָאָוּ קְומָט אָזְוִי אַרְוִיס
איַס אַיְן דְּרִיטָן). צָעֹזָאָר וּוּעָרֶט אַזְוַעַקְגַּעַטְרִיבָן צּוֹם סָאָמָעַ סָוּף.

אוּיפּוֹן גָּאנְעָק אַיְן אַרְוִיס דַּעַר אוּיפּוּעָר.

— צָעַשְׁמַגְלֵן זיך צּוֹ פִּינְפְּטֵ! — רַיִסְטּוֹ ער דַּעַם גָּאָרְגָּל.

עס העלפְּט נִישְׁט. אַט אִידְיאָטָן!

וּוּי אַ הַינְטּוֹ פֿון קִיְּסָט אָזְוִי האַט ער זיך אַ רַיִס גַּעֲטָאָן דַּעַר באַראָך
עלְטַסְטָעָר. דַּעַם דָּעַרְלָאָגָט אַיְן דַּעַר מַעְמָעָן אַרְיִין, יְעוּנָם אַיבָּעָר דַּעַר
פְּלִיצָעַ!

ער שלְאָגָט אַבעָר נִישְׁט גָּלְאָט אַיְן דַּעַר וּוּלְטָ אַרְיִין, ער קוּקָט פְּרִיעָר
ゴּוֹט וּוּמָעָן. ער אַיְזָה מְכַבֵּד נָאָר אַ שְׁטִילָן, אַ שְׁוִין דָּעַרְשָׁלָאָגָעָם:
עס אַיְזָה דָּאָר גַּעַוָּאָרְן אַרְדָּעָנוֹגָג. דַּעַר באַראָך עַלְטָסְטָעָר האַט זיך
אַומְגַעְקָרָת צּוֹם אַרְטּוֹ וּזּוֹ סָאָיְן גַּעַשְׁטָאָגָעָן דַּעַר אוּיפּוּעָר אָונְ מִיטּ אַיְס
צּוֹמָעָן גַּעַנְמָעָן קַאַמְּאַנְדָּעָוּן:

— ערְשָׁטָעַ! צְוּוִיטָעַ! דְּרִיטָעַ!

וּוּלְכָעָס פִּינְפְּטֵל עַס וּוּעָרֶט אַזְוַעַקְגַּעַטְרִיבָן דָּאָרְפּוֹן נִעְמָעָן די פִּיס אוּפּּה די
פְּלִיצָעַס אָונְ מָאָכוֹן וִיבָּרָה אַיְן באַראָך אַרְיִין. אוּפּּה הַינְטּוֹ וּוּאָלָט שְׁוִין
אָזְוִי אַרְוִיס דַּעַרְשָׁבָוֹן מִיטּ נַאֲטָשָׁלְסְטוֹאָ גַּעַדְאָרְפּוֹת זִיְּן פְּאַרְעָנְדִיקָט!
ער וּוּאָלָט גַּעַוָּעָן פְּאַרְעָנְדִיקָט דַּעַרְשָׁבָוֹן וּוּן זִיְּן דָּאָרְפּוֹן נִישְׁט צְיִילָן
נָאָר אַ מָאָל. די פְּאַרְעָנְדִיקָט קָעָפּ! פּוֹסְטָעְפָּאָסְנוּקָעָס. יְעַדְעָר פָּאַסְטָעָד קָאָו
צְיִילָן בְּעַטְעָר פֿון זִיְּן. אַ פָּאַסְטָעָד, כָּאָטָש אַ נִישְׁט גַּרְאָמָאָטָנָעָר, וּוּיִסְטּוֹ דָּאָר
שְׁטָעְנְדִיק צִיְּן ער האַט אַלְעָ קְעַלְבָּרִי אַיְן סְטָאָדָעָ צִיְּן נִישְׁט. אָונְ זִיְּן אַ
גָּאָצָעַ כָּאָפְטָעַ דָּא אַגְּעָטָרִיבָן, אַבעָר אַיבָּרְצִילָן קָאָגָעָן זִיְּן נִישְׁט.

פְּאַרְיִין וּוּינְטָעָר אַיְזָה אַיְן לְאַגְּעָר נִישְׁט גַּעַוָּעָן וּוּן אַ וּוּאַילְעָק אַדְעָר
אַ שְׂוִיךְ אַוִּיסְטוּרִיקָעָנָעָן. די וּוּאַילְעָקָס זְעַנְעָן אוּפּּה בִּינְאָכָט גַּעַבְלִיבָן אַיְן
בָּאַראָך. דַּעַמְּאָלָט האַבָּן זִיְּן צּוֹם נַאֲכָטָאָפְּעָל גַּעַטְרִיבָן נִישְׁט אָונְ מָאָל נָאָר
פִּיר מָאָל. מְהַאָט זִיךְ שְׂוִין נִישְׁט אַגְּעָטָאָן צּוֹ דיְ אַלְעָ אַפְּעָלָן, נָאָר פְּשָׁוֹט
איַגְּעָוּוּיקָלְטָעַ אַיְן קָאָלְדוּעָס אַיְזָה מָעָן אַרְוִיסְגַּעַלְאָפָּן אַיְן דְּרִיטָן. הַיְנִיטִיקָס

יאָר זענען אויסגעבעויט געוווארן אויזונס אויף טרווקעגען וואיליקעס. נישט יעַזְצָמָן קאָן מעַן טרייקעגען, נישטאָ קיַין אַרט פֿאָר אלעמען, אַבעָר אַיִן מאָל אויף דריַי טעַג דאס יַא. דערפֿאָר קומָט שוֹין פֿאָר דאס צוֹויטָע אַדְעָר דְּרִיטָע צִילְּן אִינְעָם באָראָק: זַיְהִיבָּן פֿוֹן אִין הַעלְפָט באָראָק אִין צוֹויטָן אַריַין.

שׂוֹכָאָוּ הַאָט נִשְׁתָּבָאָזְוִין אַרְיִינְלִיְּפָן אִין באָראָק אַריַין פֿאָר אלעמען. דערפֿאָר אַבעָר הַאָט עַר גַּעַזְלָטָן אוֹיג אַוְיפָּן עַרְשָׁטָן. צַוְּגַעַלְאָפָּן צַו צֻוְּאָרָס נַאֲרָע הַאָט עַר זַיְקָ אַוְעַקְעַזְעַצְטָמָן, אויף דַּעַר גִּיךְ אַרְאָפְגַעַצְיוֹגָן דֵּי וָוָאַילִיקָעַס אַוְן אַרְאָפְגַעַקְרָאָכָן מִיט זַיְקָ אַוְיכָרָעָר פֿוֹן דֵּי וָוָאַגְּאָנְקָעָס, פֿוֹן דַּאָרָט זַיְקָ אַוְעַקְעַשְׁטָנְלָט אַוְיפָּן אַוְיַוְן (זַאְיַי — וּוֹעֵר דַּעַר עַרְשָׁטָעָר) אַוְן גַּלְיִיד נַאֲךָ דַּעַם זַיְקָ אַוְמְגַעְקָעָרָט צַו צֻוְּאָרָס גַּעַלְעָגָר. עַר זַיְצָט אויף דַּעַם גַּעַלְעָגָר אַוְן קוֹקָט מִיט אִין אַוְיכָרָעָר סַזְאָל נִשְׁתָּבָאָזְוִין וּוֹעֵר אַץְיַי טָאָן פְּוֹנָעָם צַוְּאָפָּנוֹן, צֻוְּאָרָס זַאְקָ. מִיט דַּעַם צֻוְּיַוְיטָן אַוְיכָרָעָר הַיַּיְתָר עַר דֵּי וָוָאַילִיקָעָס, סַזְאָל וּוֹעֵר בַּיִּים שְׁטוּרָעָמָעָן דַּעַם אַוְיַוְן נִשְׁתָּבָאָזְוִין אַרְאָפְרָאָרָפָן זַיְקָ פֿוֹן דַּאָרָט.

— העי, דַּו! — סַאיְן אִים דַּאָךְ אַוְיסְגַעְקָומָעָן שְׂרִיעִין — רַוְיְטָרָרָקָפָּ, וּוֹילְסָט מִיט אַץְיַי וָוָאַילִיקָעָר אִין מַאְרָדָעָ? דִּינְעָ וָוָאַילִיקָעָס שְׁטָעָל, אַבעָר פְּרַעְמָדָע רִיר נִשְׁתָּו!

וּוֹ פֿוֹן אַזְאָק אַרוֹסָס אַוְיַי פְּאָלָן אִין באָראָק אַריַין דֵּי זַעַקָּעָס. אִין דַּעַר 20-יטָרָר בְּרִיגְּנָאָדָע לִיאָרָעָמָט מַעַן:

— דֵּי וָוָאַילִיקָעָס!

יעַצְט וּוֹעַט מַעַן זַיְקָ אַרְיוֹסְלָאָזָן מִיט דֵּי וָוָאַילִיקָעָס אַבעָר דַּעְרָנָאָךְ וּוֹעַט דַּעַר באָראָק פֿאָרָמָאָכָט וּוֹעַרְן. זַיְקָ וּוֹעַלְן שְׁפָעָטָר לְוִיפָּן אַוְן בְּעַטָּן:

— בִּירְגָּעָר נַאֲטְשָׁאָלָנוֹן: לְאֹזֶט צְרוּיקָ אִין באָראָק אַריַין!

די אויפְזָעָר וּוֹעַלְן זַיְקָ צְוָנוֹיְפָקָומָעָן אִינְעָם שְׁטָאָבָּבָאָראָק אַוְן וּוֹעַלְן דַּאָרָט פֿוֹן דֵּי צְיִפְרָעָן אויף זַיְעָרָעָ בְּרַעְטָלָעָ מַאָכָן דַּעַם רַעְכָּעָנוֹגָג, צְוָנוֹיְפָּר שְׁטָעָלָן דֵּי בְּוּכָּלְטָעָרָיָעָ צַי עַמְּצָעָר אִין אַנְטָלָאָפָּן אַדְעָר נִשְׁתָּו, צַי דַּעַר הַשְּׁבָּוּן שְׁטִימָט.

שׂוֹכָאָוּ הַאָט הַיִּנְטָדָעָן דָּס אַלְץ אִין דַּעַר לִינְקָעָר פִּיאָטָע. אַט אַיְזָ צֻוְּאָר צְוָרִיקָעָקָומָעָן.

— אַדְאָנָק דִּיר, אַיְוֹאָן דָּעְנִיסִּיטָשׁ!

איין טאג איז לעבן פון איהאן דענישאואויטש

צורך אַ ווונק געטאן איי שוכאו גיך ווי אַ וועוואעריך אָרויף צו זיך
אויף דער נארע. יעט איז וואס סַהְאַרְץ גלווט: ער קאן פֿאָרְוִוִיכּוּרְן נאך אַ צִיגָּאָרְעֶטְל אַדער
שלאָפּן.

פון דעם גֵּלְקָלְעָכָן טאג איז אַבעָר אָזְוִי פֿרִילְעָךְ אויף דער נשמה אָז
דער שלאָפּ נעמֶט אִים נישט.

מאכן סְגַעְלָעָגָעָר איי פֿאָר שְׁוֹכָאָוּן כְּמַעַט אַ גַּאֲרְנִישְׂט: ער דָּרְךְ
נאָר אַרְאָפְּצִיעָן פֿוֹן מַאְטְּרָאַץ דָּאָס שְׁטִיקָל שְׁוֹאָרְצָעַ קָאָלְדְּרָעַ (אויף אַ
ליילְעָךְ איי ער שוין נישט גַּעַשְׁלָאָפּן מסתמאָ פֿוֹן איין אָוּן פֿערְצִיקְסְּטָן.
עס זעט אִים אָפְּלָיו קָאָמְישָׁ אָוִיס וּוָאָס וּוּבְּעָרָזְעָן זַעַבְּעָן זַיךְ אָזְוִי מַטְרִיחָ
מִיט וּוָאָשָׁן לַיְלָעָכָר), אַוּוּקְלִיְגָן דעם קָאָפּ אָוִיפּן קִישְׁעָלָעַ פֿוֹן הַוּבָלָ-
שְׁפָעָנָר, די פֿיְס אַרְיִינְרוּקָן אַין דער פֿוּפְּיִיקָע, אַיבָּעָר דער קָאָלְדְּרָעַ
אַוּוּקְלִיְגָן דעם בְּרִישְׁלָוק אָוּן: דַּאנְקָעָן גָּאָט וּוָאָס סַאְזָן אַדוֹרָךְ נאָד
אַ טָּאגּוּ!

אַ לוּבְּ דִיר גָּאָט דַעְרְפָּאָר וּוָאָס מַקָּאָן שלאָפּן דָא, אַונְשְׁטָטָט אִין
קָאָרְצָעָר.

שְׁוֹכָאָוּה האָט זַיךְ אַוּוּקְגַּעַלְיִיגְט מִיטָּן קָאָפּ צָוָם פֿעַנְצְּטָעָר, אַלְיאָשָׁקָע,
זַיְינָן שְׁכוֹן פֿוֹן קָעְגָּנָאִיבָּר, פֿאָרְקָעָרט — מִיטָּן קָאָפּ נַעֲנְטָעָר צָוָם לַעֲמָפָל,
כְּדִי קָאָנָעָן לַיְיָעָנָעָן די וּוּאָנְגָּעָלִיעָן.

דָאָס לַעֲמָפָל אִין נִשְׁתְּ אָזְוִי וּוּיְיט פֿוֹן זַיְעָרָע גַּעַלְעָגָעָרָס אָוּן מַקָּאָן
דַעְרְבָּיְ דַרְיִיסְט לַיְיָעָנָעָן, אָפְּלָיו נִיְעָן.

— אָט וּוָאָס, אַיוּוָאן דענישאואויטש, מעַן זעט וּוִי די נִשְׁמָה אַיְיעָרָע
בעט זַיךְ לוּבְּן גָּאָט, פֿאָרְוָאָס נִשְׁתְּ גַּעַבְּן אִיד די פֿרִיהִיחִיט?
שְׁוֹכָאָוּה האָט אִים אַנְגָּעְלָקָט מִיט אַ בְּיַיְזָן בְּלִיק, אַין זַיְינָע אַוְיָגָן הַאָבָן
זַיךְ אַנְגָּעְצָזְבָּדָן פֿיְיָעָלָעָן. ער האָט טִיף אַפְּגָעְזִיפְּצָט:

— דָאָס אַיְזָן, אַלְיאָשָׁקָע, דַעְרְפָּאָר וּוּילְ דִי חַפְּלוֹת, פֿוֹנְקָט וּוִי אַונְזָעָר
בְּאַקְלָאָגָן זַיךְ, דַעְרְגִּיְעָן נִשְׁתְּ דָאָרָט וּוּ מַבְּאָדָאָרָה, אַין וּוּעָן עַס קוּמָט
שַׁוִּין יָא אַן עַנְטָפָעָר לוּיְטָעָט ער: «אַפְּזָאָגָן!»
פֿאָרָן אַרְיִינְגָּאָגָן צָוָם שְׁטָאָכְ-בְּאָרָאָק הַעֲנָגָעָן פֿיר קַעְסְטָעָלָעָךְ אַרְומָגָעָ-

קָלָעָט מִיט שְׁטָעָמְפָלָעָן. אַיְינָן מַאל אַין חַוְּדָשׁ וּוּעָרָן די קַעְסְטָעָלָעָךְ

אויסגעליידיקט. פיל זעקעס ווארפן דארט אריין זיירע בקשות, באקלאגן זיך פאר דער העכערער מאכט. א געויסע צייט ווארטן זי אפ, דערנאג האיבון זי אן רעכגען: נאך צוויי חדשם, נאך איין הווש און אט ווועט קומען דער ענטפער...

דער ענטפער אדער ער קומט נישט, אדער ער איז א קורצער: „אַפְּגָן!“

— דאס איין, איוואן דענישיטש, דערפֿאָר וויל איר גלובט וויניק אין גאט, איר זייט מתפלל אן כוונה, דערפֿאָר קאנען אַיעָרָע תפילות נישט דערגין און דאס וועגן וואס איר בעט קאן נישט מקוים וווען. אין גאט מוועמען גלייבן מיט אויסדייער, מיט בטחון. ווען איר ווועט האבן שטארכו גלייבן און איר ווועט זאגן צו אַברָָג — באָוועג זיך! — ווועט ער זיך באָוועגן.

שוכאו האט זיך צעלאָקט. ער האט גענומען פֿאַרְדִּיְעָן נאך אַ קרווטקע און צוגרוויכערט ביימעס טאניער.

— אליאשָׁקָע, רעד נישט קיין נארישקיין. אַיך האב נאך נישט געזען אַן אַברָָג זאל זיך באָוועגן. אַמת געיזאָט האב אַיך נאך אַין מיין לעבען קיין בערג נישט געזען. אַבער גיב אַ קוק, וואס אַיז אַרְוִיס דערפֿוֹן וואס אַיעָר גאנצער באָפֿאַטְסְּטְּנִיקְלָוֶב האט זיך פֿאַרְזָאַמְלָט אַין קאָוָקָאָן אַן דארט מתפלל געזען צו גאט, צי האט כאָטש איין באָרָג זיך גערירט פֿוֹן אַרט?

שועוד געפֿרוּוּטָע מענטשן! וואס האבן זי אַזעלכָּעָט געטאָן, געלובְּט גאט, נישט מעער, צי האבן זי וועמען דערמייט שילעכָּט געטאָן? נײַן, אַן דאָר האבן זי אַלְעָו ווי אַיְנָעָר אַרְיִינְגָּעָכָּאָפְּט צו פֿינְפֿאָן אַן צוֹאָנְצִיךְ! פֿוֹנְקָט געטראָפָּן אויף אַ סְעָזָאָן אָזָא: יעדֵן גְּלִיְיךְ — צו פֿינְפֿאָן צוֹאָנְצִיךְ! — נישט וועגן דעם האבן מיר געבעטן בי גאט — נישט אַרְיוּסְלָאַזְדִּיק די עוֹזָנְגָּעָלִיעָ פָּונְ האָנט האט זיך אַלְיאַשְׁקָע צַהֲגָרְקָט נְעַנְטָעָר צו שוכאוֹן — דאס אַינְצִיךְעָ ערְדִּישָׁע נאָך וואס מיר האָבן געבעטן ביִים אַלְמָעְטִיכְן — צי דאס שטיַּקְל בְּרוּיט: „כלְעָבָדָאָש נְאָסְטוּשָׁתָאָנִי דְּזָוָשָׁד נְאָמָּדָנִיָּעָס“ — אַונְדוֹזָעָר טְגַלְעָד בְּרוּיט גִּיב אַונְדוֹזָה הַיְנָט!

— דאס מײַנט דעם פֿאַיךְ? — האט שוכאוֹ געפֿרְעָגָט.

איין טאג אין לעבען פון איזוּן דענישאָויטש

אליאשקע האט זיך ניט געלאָזט אַראָפְּרִין פון וועג און ווייטער
געבליבּן ביִ זיינס.

— איזוּן דענישאָויטש, נישט וועגן דעם דאָרכֿי מען בעטן ביִ גאט אָז
עס זאל וועדר צוֹשִׁיקָן אָ פָּעֵקל, אַדער עס זאל אַריינֶפְּאָלָן אָ דָּאָפְּעָלָע
פָּאָרְצִיעַ בָּאַלְאָנוֹדָע; ווֹאָס סְּאַיּוֹן ווִיכְסִיקָּפָּאָרָן מַעֲנְשָׁת קָאָן גָּרָאָד פָּאָר
גאט נישט האָבָּן קִיּוֹן בָּאַזְדִּיט, בעטן דאָרכֿי מען פָּאָר דָּאָס אַיְבִּיקָע,
פָּאָר דעם גִּיסְטִיקָן, פָּאָר דעם אָז גאט זאל אַראָפְּנָעָמָעָן פון אַונְדוּרָע
העדצעּר דעם אַנוֹאָט פון שלעכְּטָס...

— הָעָר, ווֹאָס צְיוּעָל דִּיר דָּעַרְצִילְן: בַּיִּ אַונְדוּזָאַיִן דִּעְרָ פָּאָלָאמָעָנָסָקָעָר
קִירְקָן האָט דִּעְרָ פָּאָפָּ...

— וועגן דעם פָּאָפָּ אַיְיעָרָן דָּעַרְצִילְן מִיר נִשְׁטָה, מְדָאָרָף נִשְׁטָה —
הָאָט זיך אליאשקע געבעטּן.

— נִיּוֹן, דו מְזֻוּט עַס אַוִּיסְהָעָרָן — שָׂוְכָאָוּן האָט זיך אָ בִּיטָּל אַונְטוּרָ
געהָבוּן אָזָן אַנְגָּעָשָׁפָּאָרָט אוּיפָּעָן עַלְנְבִּיגָּן — בַּיִּ אַונְדוּזָאַיִן פָּאָלָאמָעָן אִין
קִיְּנְעָר נִשְׁטָה גַּעֲוָעָן רִיכְעָר פון פָּאָפָּ. ווֹעֵן מִיר האָבָּן גַּעֲדִיקָט בַּיִּ וְוּמָעָן אָ
דָּאָךְ פְּלָעָגָן מִיר נְעָמָעָן פִּינְךְ אָזָן דָּרְדִּיסְטִיקָּרְוָבָּל, בַּיִּים פָּאָפָּ — גַּאנְצָע
הַונְּדָעָרָט! וְאַלְטָעָר נְאָטָש אָ קְרוּכִּץ גַּעֲטָאָן דָּעַרְבִּי, נִיּוֹן! פָּאָר דָּרְיִ
נְקָבוֹת צָאָלָט עַר אַלְמָעָנָטָן, דִּעְרָ פָּאָלָאמָעָנָסָקָעָר פָּאָפָּ, דִּי פָּעָרְטָע אִין
זִיּוֹן וּוִיבָּ. אַפְּיָלוּ דִּעְרָ אַרְכְּרָעִי גִּיטָּה בַּיִּ אִם אוּיפָּן שְׁטְרִיכָּל? אָזָן פָּאָר
וּוֹאָס? פָּאָר אָ פְּעָטָן בִּיסְן! וְוִיפָּל מַיהָאָט נִשְׁטָה אַראָפְּגָעָשִׁיקָט נָאָךְ פָּאָלָאמָעָן
אַונְדוּרָעָר פָּאָפָּן האָט זִיּוֹן אַונְדוּרָעָר אַרְוִיגָּעָבִיסָן, נָאָר אַיְגָעָר אַלְיָין
וְוִילְעָר זִיּוֹן...

— צָו וּוֹאָס דָּעַרְצִילְסָטָן מִיר וועגן דעם פָּאָפָּ אַיְיעָרָן? דִּי פָּרָאָוָאָ
סְּלָאוֹנוּן קִירְקָן אִין דָּאָךְ אַזְוּעָקָן פון דִּעְרָ עַוְּזָגָעָלִיעָ. זִיּוֹן זַעַטְמָעָן נִשְׁטָה
אִין דִּי טָרְמָעָס אָזָוִי וְיִ אַונְדוּזָאַיִן, וְיִעְרָ גַּלְוִיבָּן אִין אוּיךְ נִשְׁטָה אָזָאָ
וְיִ אַונְדוּרָעָר.

פָּאָרְצִינְדִּיק טִיף דעם רַוִּיךְ פון צִיגְּנָאָרָל האָט שָׂוְכָאָוּן אָ רַוִּיךְעָר
אַנְגָּעָקָט דעם צְעהִיצְטָן אליאשקע.

— אַיךְ בַּיִּ נִשְׁטָה קָעָגָן גָּאָט, פָּאָרְשְׁטִי מִיר, אַיךְ גַּלְיִיב אִין גַּאָט
אַבעָר נִשְׁטָה אִין דעם אָז סְּאַיּוֹן פָּאָרָאָן אָ גִּיהְנוּם אָזָן אָ גַּזְעָדָן. עַס

געפעלט מיר נישט וואס מען זאגט אונדו צו דעם גיהנות אדרער גניעד.

אַט וואָס עַס גַעפְעַלְט מִיר נִישְׁת.

שוכאָו האַט זיך צוֹרֵק אוּוּקְגַּלְיִיגַּט אוּפְּךְ דָעֵר פְּלִיאִיצְׁע. דָאָס אַשְׁפּוֹן צִיגְּאָרָעָטְלָה האַט עַר אַפְּגַעַטְרִיסְלָט פָּאָרוֹיכְּטִיק, סְזַאֲלָל נִישְׁת פָּאָלָן אוּפְּךְ בּוּינָאָוּסְקִים זַאֲכָן אָוֹן נִישְׁת דָוְרְכְבָּרְעָנָן זַיִ. עַר האַט זיך פָּאָרְטְּרָאָכְט, נִישְׁת גַעַהְעָרֶט וואָס אַלְיאָשָׁע רַעַדְט וַיַּצְאֵזְיךְ.

— זַאֲג וואָס דוּ ווַיְלַסְט — האַט שּׂוֹכָאָו נָאָך אַ וַיְמַלְעֵן טְרָאָכְטָן וַיְמַתְעֵר גַעַזְיוֹגָן — אֶבְעָר מִיטְּתָפְּלוֹת צַו גָּאָט וַיְעַסְטוּ דִי צִיְּטָ פָּוֹן זַיִן נִישְׁת פָּאָרְקִירְצָן, וַיְעַסְטוּ דָא אַפְּזִיכְן פָּוֹן עַרְשְׁתָן קְלֹנוֹג פָּן לְאַגְּעָרְגָּלָק בִּיּוֹן לעַצְמָן.

— וַיְעַגְן דָעֵר דָאָרָף מִעַן נִישְׁת בְּעַטְן — האַט אַלְיאָשָׁע אָן אוּפְּגַעְדָר בְּרָאָכְטָר אַפְּגַעַעַנְטָפְּרָט — וואָס וַיְעַסְטוּ דָוְהָבָן פָּוֹן דָעֵר פְּרִיְּ ? אוּפְּךְ דָעֵר פְּרִיְּ וַיְעַלְן דָעַרְנָעָר דָעַרְשִׁטְקָן דָאָס לְעַצְטָע בִּיסְל גַּלְיבָּן וואָס דוּ האַט. זַיִ צּוֹפְּרִידָן וואָס דוּ בִּיסְט אַיִן טְרָמָע ! דָאָהָסְטוּ כָּאָטְשָׁ צִיְּטָ אַ קְלָעָר צַו טָאָן וַיְעַגְן דָעֵר נְשָׁמָה ! אַט וואָס עַס האַט גַעַזְגָּט דָעֵר אַפְּאָסְטָאָל פָּאוּוּל : « צַו וואָס וַיְיַנְטֵן אִיר אָוֹן בְּרָעָכְט מִיִּן הָאָרֶץ ? אִיךְ בֵּין גְּרִיְּטָ נִישְׁת בְּלָוִיְּ לְאָזָן זַיִ בִּינְדָן, אִיךְ בֵּין אַפְּלִילְוּ גְּרִיְּטָ שְׂטָאָרָבָן פָּאָר יְעוֹזָס אָונְדְּזָעָר הָאָרָ ? »

שוכאָו האַט שּׂוֹיְגְּנָדִיק גַעַקְוּקָט אוּפְּנָסְפִּיט. עַר האַט שְׁוִין בָּאָמָת נִישְׁת גַעַוּוֹסְט צַי עַר וַיְלַי אוּפְּךְ דָעֵר פְּרִיְּ צַי נִישְׁת. אַיִן אַנְהִיבָּה האַט עַר נָאָך אַ גַעַוָּלָט, יְעַדְן אַוְנוֹת גַעַצְיִילָט וַיְיַפְּלֵל טָעַג עַס זַעַנְעָן שְׁוִין אַדוֹרָד אָוֹן וַיְיַפְּלֵל סְאיּוֹ נָאָך גַעַבְלִיבָּן צַו זַיִן. שְׁפָעָטָר אִיז דָאָס צִיְּלָן אִים נְמָאָס גַעַוָּאָרָן, עַס אִיז קָלָאָר גַעַוָּאָרָן אַיִן אַזְעַלְכָּעָ וַיַּעַר וַיְעַנְעַן מַעַן לְאָזָט זַיִ אַרְוִיסְט פָּוֹן לְאַגְּעָר, וַיְעַרְעַן זַיִ פָּאָרְשִׁיקָט. וַיַּעַט וַיְעַנְעַן בְּעַסְעָר דָאָ.

אדְרָר דָאָרָט אוּפְּךְ פָּאָרְשִׁיקָנוֹג אִיז שְׁוֹעָר צַו וַיְסִין.

יאָ, עַר וַיְאַלְטֵן גַעַרְן אַרְוִיסְט אוּפְּךְ דָעֵר פְּרִיְּ וַיַּעַט עַר זַאֲלָקָנָעָן אַהֲרִים.

נִיְיָן, אַהֲרִים וַיְעַלְן זַיִ נִישְׁת לְאָזָן...

פָּוֹן אַלְיאָשְׁקָעָס אוּגָן זַעַט מִעַן אָז עַר זַאגְט אָמָת, אָז עַר וַיְלַי בְּעַסְעָר בְּלִיבָּן אִין לְאַגְּעָר אַיִּזְעָר אַרְוִיסְט אוּפְּךְ דָעֵר פְּרִיְּ.

— וַיְעַסְטוּ אַלְיאָשְׁקָעָס — האַט שּׂוֹכָאָו פָּאָרְטִיְּטָשָׁט — בֵּין דֵיר אִיז כָּאָטָש

פאראן א שטיקל טאלק ; קרייסטוט האט דיר געההיסן גיין אין טורמע און פאר א י מ זייפטהו, אבער איך, פארוואס זיך ? דערפֿאָר וואס אין איין אוּן פֿעַזְצִיקְסְּטָן זענען זיַּי נישט געווען צְגֻעָרִית צוֹ דער מלחהה, דערפֿאָר ? וואס בין איך דערין שלדייק ? מײַעַט עַפְּעַט נישט דעם צוֹוִיטָן אָפְּעַל... — האט קילגאָס געבוראָ טשעט.

— אַ, — האט זיך שוּכָּאָו אַנגַעֲרוֹפָן — מֵידָאָרֶף עַס פֿאָרְשְׁרִיבְּן מִיטָּשׁוֹאָרְצָן קְרִיְיד אַוְיףְּ אַ וְיִסְּסָן קְוִימָעָן, נִישְׂטָאָ דָעַר צְוַוִּיטָעָר אָפְּעַל — אוּן אַ גַּעַנְעַץ גַּעַטָּאָן : מַעַט דָּאָרְפָּן אַינְשְׁלָאָפָּן. אַין דָעַר דָאָזְקָעָר רְגָעָה האָבָּן אַין אַיְנְגַעְשְׁטִילְטָן, רְוִיכָּנוּ בָּאָרָאָק זיך דָעַרְהָעָרָט קְלָעָפָּ אַין טִיר. פָּוּן קְאַרְיְידָאָר זענען אַרְיְינְגַעְלָאָפָּן צְוַויִּי זְעַקְעָם (זַיִּי האָבָּן גַּעַהָאָט גַּעַטְרָאָגָן דִּי וְאַילְיָקָעָט צָום טְרוּקָעָנָעָן) אוּן גַּעַנוּמָעָן שְׁרִיּוּן :

— דָעַר צְוַוִּיטָעָר אָפְּעַל !

גְּלִיךְ נַאֲך זַיִּי אַיִּן אַרְיִין דָעַר אַוְיפּוּעָר :

— אַרְוִיסָּ, אַוְיףְּ יְעַנְעָר זַיִּת בָּאָרָאָק !

מַעַר וְיַיְגָעָר אַיִּוֹ שְׂוִין גַּעַשְׁלָאָפָּן ! האט מַעַן גַּעַבְוַרְטְּשָׁעַט אַבעָר פָּוּן דִּי גַּעַלְעָגָרָס אַרְאַפְּגָעָקְרָאָכָן אוּן גַּעַנוּמָעָן שְׁטוּפָן דִּי פִּיס אַיִּן דִּי וְאַילְיָקָעָס אַרְיִין (דִּי וְאַטְעַנָּעָ הַוִּיּוֹן נַעַמְתָּ קְיִינְגָעָר אַוְיףְּ בִּינְאָכָט נִישְׂטָאָרָאָפָּן אַן זַיִּי קָאָן מַעַן פֿאָרְשְׁטָאָרט וּוּרְעָן הַינְּטָעָר דֻּעַם שְׁטִיקָל קָלְדְּרָעָ). — טְפוֹ אָז בְּרַעַנְעָן זָאָלָט אִיר ! — האט שוּכָּאָו אַ שְׁפִּי גַּעַטָּאָן. סְפַעַצְעַל בֵּינוֹ אַיִּוֹ עַר אַבעָר נִישְׂטָאָ גַּעַוְעָן, עַר האָט נַאֲך נִישְׂטָאָ בָּאוּוּזָן אַינְשְׁלָאָפָּן.

צְעַזָּאָר האָט אוִיסְגַּעַשְׁטָרָעָקט דִּי האָנט אוּן אַרְוִיפְּדָעָרְלָאָנָגָט אִים צְוַויִּי קִיכְלָעָר, צְוַויִּי שְׁטִיקָלְעָדָ צְוקָעָר אַן אַ שְׁטִיקָל וּוּרְשָׁטָ.

— אַ דָּאנָק, צְעַזָּאָר מַאְרָקָאָוִוִיטָש — האט זיך שוּכָּאָו אַרְאַפְּגָעְבוּוִיגָן צָום דָוְרְכָגָאנָג — גִּיט אַהֲרָר דָאָס זְעַקְעַלָּעָ אַיִּיעָרָס, מִירָן עַס דָא אַוְועָד לִיְיָגָן, אַין דָעַר הַוִּיךְ וּוּעָט זַיִּן זִיכְעָרָר. (פָּוּן דָעַר אַרְיְבָעְרָשְׁטָעָר נַאֲרָעָ קָאָן מַעַן אַזְוִי גַּרְיָנָג נִישְׂטָאָרְאַפְּצִיעָן, אַחֲזָן דֻּעָם, וּוּעָמָעָן וּוּעָט אַיְנְפָאָלָן גַּיִּין זָוָן בֵּי שוּכָּאָוֹן ?)

צעזאר האט פארבענדן דאס וויסע זעקלעל מיט די גוטסקייטן און
עס ארייפערלאנגעט און עס גיך ארכנטעדגערוקט אונטערן מאטרראץ און
נאָאָר אַבְּיסֶל גַּעֲוָאָרֶט בֵּין אַנְדָּעָרָע וּוּלְעָן אַרְוִיסְגַּיְין. עַס וּוְילְעַט זַיְיכְּ אַיְיךְ
נִשְׁׂמַח לְאָנוּג שְׂטִינְן אַ בָּרוּעוּסֶעֶר אֹוֵיף דָּעַר קָאלְטָעָר פָּאַדְלָאָגָע פֿוּן קָאַרְידָּאָר.

דער אויפזעער האט גענומען שטשרין מיט די ציין:
— העי, איר דארט אין ווינקל!

שוכאנו איז פליינק און וויניך אראגונגען פון דער גארען. די
וואאלקעס און די אנטצעס זונען איזו גוט איניגווארדנט געווען איפון
אויעוון איז איזא א שאנד זי רירן פון ארט. אוזיפיל שטערישיך ווי ער האט
שווין אויפגעניעיט דא איז לאגער און אלץ פאר יונעם — פאר זיך קיין איז
פאר נישט געלאנ.

גין באיזועס איז נישט איז שרעקלע, ער איז געוועינט. אחוץ דעם
וועשט עם דאס לאנג נישט דיערטו.

שטעק-שיך אויב זי געפינען בי דיר ביטאָג זענען זי פֿאַרְפֿאַלְגּוּן.
די בריגאָדָס ווֹאָס האָבָן הײַינְט אַפְּגָעָבָן די וואַלְיקָעָס צום טְרִיכְעָנוּן
זענען איַן שטעק-שיך, איַין אַרְמוּגָעָבָן דְּנְעָמָן אַנוֹצָעָס, אַדְעָר גָּאָר בָּאַרוּסָעָס.

— נו, א סוף זאל עס נעמען! — שריפיט דער אויפזעער.
— איר ווילט באפּוֹן קָלַעַפּ, נְבָלוֹת? ! — לאזט זיך אויך הערדן דער
באראק-עלטסטער.

די צוינו טה העלפט באראק איז שווין פול אונגעשטאטפט, טיל מזון בליבין אויפן קארידאָר, אויך שווכאוו איז דאָרט. ער שטייט נבען דער וואנט פון דער פֿאָראַשְׁעַן. אונטער די פִּיס איז נאָס, פּוֹן דער פֿאָדָלָגָעַ צִיט אַבְּיעַטערעַן קעעלט.

— עברשטייך, צווינטער, דרייטער... איזט צילון זיין נישט אן פינע נאָר דעם באָראָק זענען זענען דער אויפֿזער מיטן באָראָק-עלטסְטֶן
נאָכָמָאָל אַרְיִין אֵין באָראָק, זען צי ס'חָאָט זיך ווער נישט באָהָאלְטָן, נישט
פֿאָרְשָׁטְעָקְטָעָק עֲרוּגָעַץ אֵין דער פֿינְצָטָעָר אָז שְׁלָאָפָט? אָז ס'ווּעָט פֿעָלָן צוֹם
הַשְּׁבָוֹן אֵין בִּיטָּעָר, אָז ס'ווּעָט זַיִן צְוּפִיל אֵין אוּיך נישט בעַטָּעָר, מְזוּעָט
מוֹזָן נָאָכָמָאָל אָז וּידָעָר צַיִילָן. וּזְעַן זַיִן האָבָן שָׂוִין גּוֹט דּוֹרְכְּגַעַנִּישְׁטָעָרט
דּוּעָם באָראָק זענען זַיִן צְוּרִיקְעָמָעָן צוֹן דּוּעָר טָרָ.

איין טאג אין לעבן פון איוואן דוניסאָויטש

זו איינעם און לאזען צורייך אריין אויך צו איינעם. שוכאו האט זיך דורך
געשטעופט דער אַכְנּוּטָה, און גיך געלאָפֿן צו זיין וואָגָאנְקָע. מיט איין
שפרונג איז ער צורייך געווען אויף זיין געלגעער.

איי, ווי גוט: די פִּס צורייך איזן די אַרְבָּלְפֿוֹן דער פּוֹפִּיקָע, אַיצְטְּ די¹
קָאַלְדְּרָע, דעם בְּרִישְׁלִיךְ און — גענומען שלאָפֿן
די צוּווִיטָע הַעֲלֵפֶת בָּאַרְאָק וּוּעַט אַיצְטְּ אַרְיִינְגָּעַטְרִיבָּן וּוּרְעָן אַהֲרָר
אַבְּעָר שּׂוֹכָאָוֹן אַרְטָס עַס פּוֹנְקָט וּוּי דער פָּאַרְאַיְאַרְקָעָר שְׁנִי.
עַס אַיז גַּעֲקוּמָעַן צְעֻזָּאָר, שּׂוֹכָאָוֹן האָט אַים אַפְּגָעָעָבָן דָּאַס זַעַקְלַי מִיט
דער פָּאַסְילְקָע.

עַס אַיז אויך גַּעֲקוּמָעַן אַלְיאַשְׁקָע, דער שְׁלִימּוֹל — יַעֲדָן קָאָן ער הַעֲלֵפֶן,
פָּאָר יַעֲדָן האָט ער אָן עַזָּה, אַבְּעָר נִישְׁטָפָּאָר זַיְך.

— נָא, אַלְיאַשְׁקָע! — שּׂוֹכָאָוֹן אַים מְכַבְּדָ מִיט אַ קִּיכְל.
אַלְיאַשְׁקָע האָט זַיְך גַּעֲקוּמִיקָט פּוֹן נִשְׁטָה.
— אָדָּגָן, אִיר אַלְיאָן האָט דָּאָר נִשְׁטָה.
— עַס אַלְיאַשְׁקָע! פְּרָעָגּוֹ נִשְׁטָה!

מִיר האָבוֹן טַאְכָע נִשְׁטָה, אַבְּעָר מִיר קָאנְגָעַן זַיְך שְׁטָעַנְדִּיק אָן עַצָּה גַּעַבָּן.
אָוֹן אַיצְטְּ — דָאַס שְׁטִיקָעַלְעַ וּוּרְשָׁט אַיז מְוַיֵּל אַרְיִין! מִיט דֵי צִיְּן
עַס! מִיט דֵי צִיְּן! אַיְאָא, עַס שְׁמַעְתָּ מִיט אַמְתָּדִיק פְּלִישָׁ, אַיְאָא, וּוּי
זַאְפְּטִיק... אָוֹן נִשְׁטָה שְׁוִין דער וּוּרְשָׁט, שְׁוִין אַרְאָפָּ אַיז בְּרִיךְ!

די אַיְבָּרִיךְ גַּוטָּע זַאָכָן, האָט זַיְך שּׂוֹכָאָוֹן גַּעֲטַרְאָכָט, דָאָרָף מַעַן
בָּאַחְאָלָטָן אויף מַאְרָגָן אַיז דער פְּרִי.

אַנְגָּעָצִיגָּוֹן אַיְבָּרְוֹן קָאָפָּ די דִּינְעָנְקָע, נִשְׁטָה גַּעֲוָאַשְׁעָנָע קָאַלְדְּרָע, האָט
ער זַיְך צַוְּגָהָעָרֶת וּוּי צְוִוִּישָׁן די וּוּאָגָנְקָעָשׁ שְׁטוֹפָן זַיְך זַעַקְעָס פּוֹן יַעֲנָעָר
הַעֲלֵפֶת בָּאַרְאָק. זַיְיך וּוּאָרָטָן אוּפְּטוֹן אָפְּעָל.
דער טָאָג אַיז אַדְוָךְ אַ נִשְׁטָה פָּאַרְשְׁטָעַרְטָעָר, כְּמַעַט אַ גִּילְקָלָעָנָר.

שּׂוֹכָאָוֹן אַיז אַיְינְגָּעַשְׁלָאָפָּן אַיז גָּאנְצָן אַ צּוּפְּרִידְעָנָר. עַס האָט אַים הַיִּנְטָ
אַפְּגָעָלִיקָט: ער האָט אוּסְגָּעָמִיטָן דָעַם קָאָרְצָעָר, די בְּרִיגָּאָדָע זַיְיעָרָע האָט
נִשְׁטָה גַּעֲרָבָעָט אַיז סָאַצְגָּאָרָאָדָאָק, בעַת מִיטָאָג אַיז אַים גַּעֲלוֹנְגָעָן אַרְיִינְ
כָּאָפָּן אַ צַּוְּגָאַבְּיַפְּאַרְצִיָּעָ קָאָשָׁע, דער בְּרִיגָּאָדָע האָט גּוֹט דָּעַרְלִידִיקָט די

פראצענעטאָווקע, עס האָט זיך אַים זיעיר גוט געמוניערט, נישט אַרײַינגעפֿאָלן
בִּים דורךרטאגן דאס שטיקל שטאל-בלעד, ער האָט אַיינגעקּויפֿט אַ בִּיסל
מאָכָּאָרָקָע אָוֹן צוֹם סֻוֹף, שְׁוֵין אוֹיף דָּעַר נָאָכָט, נָאָך פָּאָרְדִּינְט עֲפָעַס בַּיִּ
צעָזָאָרָן. יָא, ער האָט נָאָך באָוַיְן גּוֹבָּר זִין דִּי קְרָעָנָך, נישט אַוּזָעָקָגָלִיגָּט
זַיך.

אוּזָעָלְכָע טָעַג, פּוֹן פְּרִי פָּאָרְטָאָג, בַּיּוֹ שְׁפָעַט אַוּונָט זַעַנָּעָן אַין זִין פְּסָקָר
דיַן גַּעוֹיָעַן דָּרִיִּי טְוִיּוֹנֶט זַעַקָּס הַוְּנְדָעָרֶת דָּרִיִּי אָוֹן פּוֹפְּצִיךְ.
דָּרִיִּי טָעַג זַעַנָּעָן צַוְּגָעָקוּמָעָן צָוְלִיב דִּי עִיבּוּרִיאָרָן...